

ཕགོང་ས་མཆོག

རོས་ཀྱི་ཡུལ་དང་རོས་ཀྱི་མི་མང་།

མཛད་ནཱ།

༼ཕར་དུ་ཆོད༽

ཕགོང་ས་ཕ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག

ཉིག་མཛོད་ཆེན་མོ་ལྷོ་མཁོ་ཆོས་ལྷན་ཁང་།

ཕགོང་ས་མཆོག

༡༡། རོས་གྱི་ཡུལ་དང་རོས་གྱི་མི་མང་།

མཛད་ནཱ།

༼ཕར་ནཱ།༽

ཆུ་མཛད།

༥༩

འབྲུག་གི་མང་།

༩

ཕགོང་ས་ཕ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག

དེབ་ཡང་།

H_ZNR203004

ནམ་རྒྱལ་བླ་ཆེན་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་པར་གཞི་རང་སོར་བཞག་ཡོད།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཀྱིས་སློབ་དཔུང་ལ་དབ་ཏུ་བཅོས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

༡༠༡༥ མིའི་རྒྱ་བཞི་པར་ཚོས་སྤྱི་ལོ་བྱས།

དེབ་ཆད། 15x21

ཡིག་ཆད། 14

ཡིག་གྲངས། 389.928

ང་ཚོའི་དྲ་ཆིགས་ཀྱི་ཁ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ང་ཚོའི་ཡིག་སྐྱམ།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

གསལ་བཞག།

ཕ་གོང་ས་ཕ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་ཚིམ་དང་བཀའ་ཁྲིད་སོགས་དང་ཕ་གོང་ས་མཆོག་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་བྱ་གདེབ་ཁག ། རང་རིགས་སྤྱོད་རྒྱུ་ཀྱན་གྱིས་སྤྲོད་མོང་དུ་མོངས་སྤྱོད་སྤྲོད་ཆེད་བྱ་བ་ལ་བརྩམས་བསྐྱར་དང་། དེབ་གཞུགས་གསར་བསྐྱེགས་བྱས་པ་མ་གཏོགས་མ་ཕྱི་རང་སོར་བཞག་ཡོད་ལ། ལྷ་སྤྱི་ལོ་པ་སོགས་བྱ་གདེབ་ནང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་རོ། །

༡༡། ། ལ་ཁོང་ས་ལ་སྐྱབས་མཁོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་
བཀའ་ཚུམ་མཇུག་ནས། རོས་ཀྱི་ལྷ་ལ་དང་།
རོས་ཀྱི་མི་མང་བཞུགས་
སོ། །

མོད་ཀ་ལ།

ཆུ་མི་དེ་བ་ཕྱིར་དོན་གཉིས་ལ།

མཇུག་པ་ལོ། ལ་སྐྱབས་དབང་བཅུན་འཛིན་སྐྱ་མཆོ་མཆོག་
སྐྱ་བཅར་ནས་སྐྱ་ལ་གྲུ་ཆེན་པོ་ལ་དེ་མེད་ས་ལ་བཞུགས།

© Namgyal Tantric College, 2014

All rights reserved

Compiled, edited and published

by Namgyal Monastery

www.namgyalmonastery.org

འབྲེལ་ཡུལ་ཞལ་བྱང་།

NAMGYAL MONASTERY

P.O. Mcleod Ganj-176219

Dharamsala Distt Kangra (H.P.) INDIA

Off: 91+92184-14777/ 92184-15777/221492

E-mail: namgyalmonastery@gmail.com

ཐོག་མའི་སློང་གཞི།

རབ་དཀར་གངས་རིའི་སྒོང་བས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཅིང་། འཛམ་གླིང་གོ་ལ་ཆེན་པོའི་
སྤྱི་གཙུག་ཏུ་ཆགས་པའི་མཐོ་སྒང་བོད་ཅེས་གྲགས་པའི་ས་ཡི་ཐོག་ལེན། འཕགས་མཆོག་སྤུན་
རས་གཟིགས་ཀྱི་ཀླུ་སྤྲུལ་པ་སྤྲེལ་ཤིང་བྱུང་སེམས་དང་། རྗེ་བཙུན་སྤྲེལ་མའི་ཀླུ་སྤྲུལ་མ་
བཀའ་སློན་གཉིས་འདུས་པ་ལས་འཕགས་པའི་གཟུངས་སྤྲུགས་ཡིག་དྲུག་གི་གངས་ལྗན་མི་འུ་
གཏུང་དྲུག་ལས་མཆེད་པའི་བོད་མི་ས་ཡ་དྲུག་གི་མི་རྒྱུད་ཐོག་མ་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་། སྤྱི་པོ་
ཀླུ་སྤྲུལ་གྱིས་རང་རང་གི་ཀླུ་དཔྱོད་འདྲ་མིན་གྱི་ཆུལ་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པའི་གནས་ཅི་རིགས་
གསར་གཏོང་དང་། འཕེལ་རྒྱས་རིམ་བར་བཏང་བ་མ་ཟད། ལྷག་བར་དུས་རབས་བདུན་པའི་
སྐབས་སུ་ས་གསུམ་ན་སྤྱན་པའི་གྲགས་པས་ཡོངས་སུ་ཁྲབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་
སྐུམ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་ས་མཆོག་གང་གི་མཁུན་བཙེ་བུས་པའི་བྱེད་ལས་ཉག་གཅིག་གི་མཐུ་
ལས། བོད་ཀྱི་ས་ཆེན་པོའི་ཁྲོན་ཀུན་ལ་ཁྲབ་པར་བྱས་ཤིང་། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐའ་དག་རྗེ་བཞེན་སྟོན་པར་བྱས་པ། ཆེས་ངོ་མཆར་མང་
དུ་བྱུང་བའི་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདི་བཞེན་ཐོག་མར་སློབ་གཏོང་མཛད་ལ། སྤྱི་རྒྱའི་པན་བདེའི་གཞི་
ཅན་དང་ཆོས་བོད་དུ་བསྐྱུར་འགོ་བཙུགས་པ་དང་། དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་ཆོས་རྒྱལ་ཞི་
སྲོང་ལྷེ་པོ་བཙན་གྱིས་སད་མི་བདུན་གྱིས་ཐོག་དངས་རབ་བྱུང་གི་ཕྱེ་དང་། དཔོན་སྤེའི་ཐོག་མ་
བསམ་ཡས་མི་འཇུག་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་བཞེངས་དང་ཆབས་ཅིག་སྤྱི་
བསྐྱུར་ལོ་བཅའ་སྤྱིང་གི་སློབ་བྲལ་ཐོག་མར་བཙུགས་ནས་སློ་རིག་གཟུངས་པོ་ལོ་ལྔ་བ་དུ་མ་གསོ་
སྤྱིང་གནང་སྟེ། ཉེ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནས་ནང་དོན་རིག་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རིག་གཞུང་
གི་སྤྱིང་བཙུན་སྤྱི་ཆོགས་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་ནང་འདྲན་དར་སྤེལ་མཛད་ཅིང་། ཤེས་
རིག་མཛོད་བརྒྱའི་སློ་འཕར་ཡངས་པོར་བྱེ་བ་སྟེ། རྒྱལ་རབས་ཉེར་བརྒྱད་པ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་

བཅན་གྱི་སྐྱེ་དུས་སུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབུ་བརྟེན་ཤིང་། རྒྱལ་རབས་སོ་གསུམ་པ་ཆོས་རྒྱལ་
 རྫོང་བཅན་སྐམ་པའི་སྐྱེ་དུས་སུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་བཟང་བཏོད། རྒྱལ་རབས་སོ་བརྒྱད་པ་
 ཆོས་རྒྱལ་ཁྱི་སྐྱེ་ལྟ་བུ་བཅན་དང་། རྒྱལ་རབས་ཞེ་གཅིག་པ་མངའ་བདག་ཁྱི་རལ་གྱི་སྐྱེ་དུས་
 སུ་དམ་ཆོས་དང་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ནས་བཟུང་། དུས་རབས་རིམ་པའི་ནང་བོད་གངས་
 ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་དང་འཆད་ཅོད་ཆོས་གསུམ་ལ་མངའ་དབང་
 བརྟེན་པའི་མཁས་བྱུང་གཉིས་ལྟན་གྱི་སྐྱེ་ཆེན་དམ་པ་ནས་མཁའ་སྐྱར་ཆོག་ལ་ལྟན་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིར་བཏུ་བསྟན་སོགས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྐྱར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་པལ་བ་
 དང་། གསར་ཅོམ་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཅག་ལྟ་བུས་ཆེ་གང་དལ་བ་བསྟེན་
 རས་བཟངས་ཀྱང་བཟང་བར་དཀའ་བས། བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་གསུང་རབ་སྟེགས་བམ་
 ཐམས་ཅད་གཞི་གཅིག་ཏུ་བཅེགས་ན་རི་རྒྱལ་ལྟན་པའི་དཔངས་ལའང་སྐྱེངས་བ་སྟེར་བུས་སོ་
 ཞེས་སྐུས་ཀྱང་འུད་མི་ཆེ་བར་སེམས།

དེ་ལྟར་བཏུ་བསྟན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕྱོད་ཕྱོད་འཕགས་བོད་ཀྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་
 རྣམས་ཀྱི་བཅུ་ལྷག་རིག་པའི་གཞུང་བཟང་སྤྱི་དང་། ཡང་སྒྲོམ་ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་བྱེད་རིམ་ཕྱོད་
 ཀྱི་གསུང་འབུམ་སོགས་ཅ་ཆེའི་རིག་གཞུང་སྐྱེངས་པའི་ནད་བརྒྱ་འཛོམས་པའི་སྐུན་མཚོག་
 བདུད་ཅི་ལྟ་བུ་དེ་དག་གི་རོ་བཅུད་རྣམས་རང་ཅག་གངས་ཅན་པའི་ལུས་སེམས་སུ་ཤོག་བུ་
 སྐུམ་ཆོས་བཞེན་དུ་སེམས་པ་ནས་བཟུང་། སྐྱེ་བོ་པལ་བ་དག་གི་སྒྲུང་དོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་ཆོད་ཀྱང་ཆེས་མཐོན་པོར་སོན་ཏེ་སྒོ་གསུམ་དགེ་བཅུའི་ལས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བྱམས་
 དང་སྟོང་རྗེས་རྒྱུད་དུ་ལེན་པ་ ཡ་རབས་དང་གཤེས་བཟང་གི་མཛེས་སྤྱུག་རང་ཆས་སུ་ལྟན་
 པའི་མི་རིགས་ཁྱད་འཕགས་ཅན་ཞིག་ཏུ་ཡར་རྒྱས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུར། དེར་གོ་དུས་སུ་འང་
 འཛམ་གླིང་ཤར་བུ་ལ་གནས་པའི་ཆབ་དཔལ་རིག་གསུམ་སྤྱི་དང་། ཡང་སྒྲོམ་ཆོད་རིག་ཅེར་
 སོན་གྱི་ཡུལ་བྱ་དག་གི་མི་སྣ་གསུམ་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་འདི་དང་མི་རིགས་འདི་ཉིད་ཀྱི་རིག་
 གནས་ལ་སྒྲོ་ཁ་ཕྱོགས་ས་དང་། ཞིབ་འཇུག་བྱ་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་འཛིན་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན།

འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཉམས་དམས་སུ་སོང་བའི་ཉེར་ལེན་
ལས། གྱི་ལོ་ ༡༩༤༤ �ནས་ ༡༩༥༤ བར་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་དམར་པོའི་ལྷ་
བར་ངོ་ལོག་མཁན་ལ་པར་གྲོལ་དང་དྲུང་རྟེན་གཏོང་བའི་སྡོམ་མཆོང་གི་ལས་འགུལ་སྒྲེལ་བས།
བོད་མིའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གིས་གཙོས་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་མཆོན་ཏྲགས་ཡོད་ཆད་ཉིང་
བཞིའི་གས་སུ་བཅིས་ཏེ་གཏོར་བཙོས་ཆབས་ཆེན་བྱས་པའི་གོད་ཆགས་ཀྱི་ཁོད་དུ་སྟོང་
གསུམ་རིན་ཆེན་བདུན་གྱིས་བཀའ་སྟེ་ཡོན་དུ་བྱལ་ཡང་སྤྱི་ཐབས་བྲལ་བའི་བོད་གངས་ཅན་
སྡོངས་ཀྱི་ཁྱད་ལོར་དང་། ཡངས་པའི་འཛམ་བུའི་སྤྱི་ལོར་ཏེ། གསུང་རབ་པར་གིང་དང་
བཅས་པ་པལ་མོ་ཆེ་མེ་ལྷ་དང་ཆུ་ལྷའི་ཞལ་དུ་བྱལ་ཐེན་པ་དག་ནི་བསྐྱར་གསོ་བྱ་རྒྱའི་རུས་
མཐུ་རང་ཅག་སུ་ལའང་མེད་ལ། དུས་ངན་དེ་ལྷ་བུའི་ཁོད་ནས་སྟེས་དབང་སྟབས་ལེགས་ཀྱིས་
ད་ལྟ་ས་སྟེང་དུ་ལྷག་ལུས་བཀའ་བསྟན་གསུང་རབ་སྟེ་དང་། ལྷག་པར་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་སྐྱེའང་
རིམ་བྱོན་གྱི་གཞུང་བཟང་པལ་མོ་ཆེ་དཔེ་རྒྱན་དཀོན་རིགས་གཤམ་ཏུ་སྤྱར་སྟབས་དེང་
སྟབས་ལུ་བཞག་རིག་གནས་དངོས་རྩས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་གཞིར་བཟུང་བདག་སྤྱང་བྱེད་
དགོས་སྟེ། རིག་གཞུང་ལ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྟར་མ་བྱལ་པར་བརྟེན་
གསུང་རབ་ཀྱི་དགོས་པ་ཐོག་པའི་ལུ་དེ་བཞིན་མ་བྱལ་བའི་ཁར། དེ་བས་ཉེན་ཆབས་ཆེ་བ་ཞིག་ནི་འབྱུང་
བཞི་སོགས་ཀྱི་གཞོད་པས་ས་སྟེང་དུ་རྩ་བརྒྱལ་མི་འགོ་བའི་ངེས་པ་མེད་གསེས། འདི་ཀྱན་
བདག་ཅེས་སྤྱང་སྟོབ་གནད་ལ་འཁེལ་བ་ཞིག་བྱ་རྒྱ་ནི། གོ་ལ་འདིའི་ཐོག་གི་འཕགས་མཆོག་
བྱག་ན་བརྗོད་ཐེས་འཇུག་པ་སྟེ་དང་། ལྷག་པར་འཕགས་མཆོག་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གདུལ་
བྱར་གྱུར་པ་རང་ཅག་གངས་ཅན་པ་རྣམས་དང་། ཡང་སྟོས་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་སྐྱེའང་རིམ་བྱོན་གྱི་
སྤྱགས་རྗེའི་ཞོ་གས་ལེགས་པར་འཆོ་ཞིང་། སྤྱན་འབྲས་ལྟར་བསྐྱངས་པའི་སྤྱི་བཅར་རྣམ་རྒྱལ་
བླ་ཆང་པན་བདེ་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་གི་མཆོན་གནས་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་གཡོལ་དུ་མེད་པའི་ངོས་
འགན་ཞིག་ཡིན།

དེ་ལྟར་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་སྐྱེའང་རིམ་བྱོན་གྱི་གསུང་རབ་སྟེགས་པམ་རྣམས་ལ་བདག་

ཅེས་སྤྱད་སློབ་གནང་བྱུང་བ་ཙམ་མིན་པར་དེ་བས་གཤམ་གནང་ཆེ་བ་ཞིག་ཟེ། གསུང་བཟང་
ནམས་ལ་འཆད་ཚེས་ཚེས་གསུམ་དང་། མོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཉམས་
བ་སྦྱར་གསོ་དང་། མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན། ཡང་སྒྲོམ་དབང་ལུང་ཁྱེད་གསུམ་དང་། མཐོང་
བརྒྱུད་ཕྱག་ལེན་གྱི་མན་ངག་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བཟང་ཆད་མེད་རྒྱུན་འཛིན་བྱ་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་
ཐད་རང་ཅག་ནམས་ལ་གཡོལ་དུ་མེད་པའི་འགན་འཁུལ་དམིགས་གསལ་ཞིག་ཡོད་སྟེ།

ལྷག་པར་གངས་ལྗོངས་བསྟན་འགྲོའི་མགོན་པོ། དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་སྟོན་པ་
ཆེན་པོ། རང་ཅག་ནམས་ཀྱི་འདི་ཕྱི་ལོ་སྤྱད་མཆོག་། ས་སྟེང་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་
མངའ་བདག་ཡུལ་པོ་ས་ཡ་སྤྱད་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྒྲོན་མེད་པའི་ཕྱགས་བསྐྱེད་ནམ་
གསུམ་གྱིས་མཆོན་མཛད་འཕྲིན་ཡངས་པའི་འཛམ་གླིང་ཐ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་བྱུང་དང་བྱུང་བཞིན་པའི་
སྐལ་བཟང་གི་དུས་སྐབས་འདིར། མཛད་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་
མཛད་པའི་ཞབས་འདེགས་ཀྱི་ཆ་གས་སུ་འགྱུར་རེ་དང་། དེ་ཡང་ས་གསུམ་འགྲོ་བའི་མགོན་
ཡ་སྤྱད་མགངས་ཅན་ཐོད་ཀྱི་ལྷ་སྐལ་འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་བརྒྱུད་ཅིང་། མདོ་རྒྱུད་བསྟན་
བཅོས་དུ་མ་དང་། ལྷག་པར་བཀའ་ཆེན་ཀུན་ཀྱི་ཁོལ་མ་དང་། མ་ཉི་བཀའ་འབྲུམ་སོགས་སྟོན་
ཁྱོན་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་དམ་པ་ཆོས་ལུང་གིས་ཡང་ཡང་བསྟན་པ་ལྟར། འཁྲུངས་རབས་
གསོལ་འདེབས་ལས་ཀྱང་།

མགོན་ཁྱོད་གང་འདུལ་སྤྱུལ་པའི་རྫོས་གར་ཉེ། །

འཕགས་ལུལ་སོ་དྲུག་གངས་རིའི་ཆོས་རྒྱལ་བཟུ། །

བཤ་བྱུབ་བཟུ་བདུན་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་རིམ་བྱོན་སོགས། །

སྤྱུ་འཕྲེང་གསེར་རིའི་ཐེང་བ་ཆར་དུ་དངས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡ་རྒྱལ་དབང་སྤྱུ་ཐེང་རིམ་བྱོན་གྱི་འཁྲུངས་རབས་ནམ་ཐར་
ཟེ། རྒྱལ་ཀུན་སྟེང་རྫོང་རང་ག་ཕྱགས་འཕགས་མཆོག་འཛིན་ཉེན་དབང་ཕྱག་གིས་དག་དང་མ་

དག་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་དང་མཉམ་པ་ན་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྒྲུལ་པའི་རྩོལ་བ་
 མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲོན་ས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་མཛད་པ་ལས། རྒྱ་གར་
 འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་འཕགས་པ་སྤྱོད་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་གི་སྤྱིའི་སྒྲུལ་བ་གྲགས་ཆེ་བ་
 རྒྱལ་པོ་འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷག་ནས་རྒྱལ་པོ་དགེ་བ་དཔལ་བར་འཕགས་ཡུལ་པོ་དྲུག་དང་།
 བོད་ཁ་བ་གངས་ཅན་གྱི་མྱོངས་སུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གྲགས་ཆེ་བ་གཉའ་ཁྲི་བཅན་པོ་ནས་མངའ་
 བདག་ཁྲི་རལ་བར་གངས་རིའི་ཆོས་རྒྱལ་བཅུ་དང་། གཞན་ཡང་འབྲོམ་སྟོན་རྒྱལ་བའི་འབྲུང་
 གནས་ནས་དཔལ་ལྷན་ཆུ་མ་རིན་ཆེན་མཁུན་རབ་ཆོས་མཛེས་བར་བསམ་བཞིན་སྐྱོ་སྐྱེ་བཞེས་
 པའི་འཕགས་བོད་ཀྱི་བཀ་བྱུང་སྐྱོང་བཅོ་ལྔ། ཡང་སྟོས་ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོང་དང་པོ་ཐམས་
 ཅད་མཁུན་པ་མཛེས་དགེ་འདུན་བྱུང་བ་ནས་སྐྱོང་བཅུ་བཞི་བ་ཆེན་པོ་ལ་རྒྱལ་མཆོག་བསྟན་
 འཛིན་རྒྱ་མཆོའི་བར་ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོང་དེམ་ཕྱོན་རྣམས་ནི། ལུས་ཅན་འབྲོ་བ་སྤྱི་དང་། ཡང་
 སྟོས་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས། ལུང་བསྟན་སྤྱི་དང་ཕྱེ་བྲག་ལྷག་དོན་སྐྱོ་བཅར་རྣམ་རྒྱལ་
 ལྷ་ཆང་མན་བདེ་ལེགས་བཞད་སྤྱིང་བཅས་ལ་གཟིགས་པ་དུས་ལས་གཡོ་བ་མེད་པའི་མཛད་
 པ་དང་འཕྲིན་ལས་བཟང་པོས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུངས་པའི་ཚུལ་བསམ་བཞེད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་
 པ་ནི་ལ་རྒྱལ་མཆོག་སྐྱོང་དེམ་ཕྱོན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཁག་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་ལགས།

དེ་ལྟར་ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོང་དེམ་ཕྱོན་རྣམས་ནི། བདག་ཅག་གངས་ཅན་བ་རྣམས་
 ཀྱི་ལྷ་སྐལ་འཕགས་པ་སྤྱོད་རས་གཟིགས་ཉིད་མའི་རྣམ་རྩོལ་ཏུ་ཕེབས་པར་སོང་སྐྱེ་བ་ནས་ཆེ་
 རབས་སྤང་བར་གདུལ་བྱ་བདག་ཅག་བོད་འབངས་རྣམས་བསྐྱུངས་པའི་ཆོད་མེད་ཀྱི་བཀའ་
 རིན་རྩིས་ཐོན་དང་། ལས་སྟོན་གྱི་འབྲེལ་བ་སྤྲ་བརྟན། སྟོས་སུ་གལ་ཆའི་ལས་འཆར་ཆ་ལག་
 ཡོངས་སུ་ཆང་བ་འདི་ལྷ་བྱུང་བར་སུས་ཀྱང་བརྩམས་གནང་མེད་པར་མཛོད་པས། ལ་རྒྱལ་བ་
 དབྱེས་པའི་མཆོད་སྤྱོད་དང་གཅིག ། རང་རེ་བསོད་ནམས་གསོག་པ་དང་གཉིས། ལྷར་བཅས་
 འབྲོ་བའི་འབྲན་མཆོག་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐྱོ་ཆེ་ལ་ཞབས་བད་རྩི་
 ཆོས་བདུན་གྱི་རོ་བོར་བརྟན་པའི་ཞབས་རིམ་སོགས་སུ་དམིགས་ནས་འདི་ག་སྐྱོ་བཅར་རྣམ་

ཀླུ་ལ་གྲ་ཚང་པན་བདེ་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༡ ལོའི་ཟླ་བ་ ༡ ཚེས་ ༡ ཉིན་ལ་ཀླུ་ལ་
མཆོག་སྐུ་ཐེང་རིམ་བྱོན་གྱི་གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཞུ་བྱའི་ལས་འཆར་གསར་སྒྲིག་གིས་
ལས་གཞི་དབུ་འཛུགས་ཞུས།

དེ་ཡང་གངས་ལྗོངས་སྐུ་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བལོ་སྐལ་སྒྲ་ན་མ་མཆིས་
པ། འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་བརྗོད་པ་ལ་སྐྱབས་མགོན་སྐུ་ཐེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་རྗེ་
བཙུན་འཇམ་དཔལ་དག་དབང་སློང་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོ་སྤིང་གསུམ་དབང་
བསྐྱར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྤེ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༡༩༩ དང་། ཕྱི་ལོ་
༡༠༡༥ ལོར་དགུང་གངས་བརྒྱད་ཅུ་བཞིས་པར་བརྟེན། པན་བདེའི་མཛད་བཟང་རྣམས་ལ་
མདོན་པར་གཟེངས་སུ་བསྟོད་ཅིང་། ལ་ཀླུ་ལ་བའི་བཀའ་འདྲིན་རྗེས་བློ་ཞུ་བའི་འགངས་ཆེན་གྱི་
དུས་ཆོགས་ཁྱད་འཕགས་ཅན་ཡིན་སྟབས། གཞིས་གྲེས་བོད་འབངས་ཡོངས་ཅམ་མ་ཟད།
འཛམ་གླིང་ཀླུ་ལ་ཁབ་པལ་ཆེར་དུ་གཏོགས་པའི་འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་བརྗོད་མའི་རྣམ་པར་
རོལ་བ་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་འབངས་དང་། ཞི་བདེར་མོས་
པའི་འཛམ་གླིང་སྐུ་བོ་ཀུན་གྱིས་གྲུས་བསུའི་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེ་ཞུ་བ་དང་ཆབས་ཅིག ། འཛམ་
གླིང་བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་མགོན་སྐྱབས་དང་དབུང་གཉེན་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་དུ་སྐུ་ཆེ་
ལ་ཞབས་བདེ་མགོན་པོ་ཆེ་དང་ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ངོ་བོར་འཆོ་གཞེས་གསལ་ཞིང་
བཞུགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་དགའ་སྟོན་ལོ་འཁོར་འབྱུང་མོར་སྤྱད་བཅི་ཞུ་བའི་དུས་བཟང་དང་།
ལྷར་བཅས་སྤིང་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས། གངས་ཅན་
སྐུ་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་འཕམ་ཕྱགས་ཆབ་སྤིང་གྱི་གནས་བབ་དང་། འཛམ་གླིང་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་པན་
བདེའི་གཞི་སློ་ཀླུ་ལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱོག་མཐུད་པའི་མཛད་བཟང་བསྐྱུངས་དང་སྤྱོད་བཞེད་
གྱི་ཐུགས་སྟོབས་ལྷག་པར་བཞེས་པ་ལོགས་ཀྱི་སྐལ་བཟང་ཉིས་བཅེགས་དང་། གཏམ་བཟང་
སུམ་བཅེགས་སྐྱབས་དང་བསྟན་གྱིས་སྐུ་བཅར་རྣམ་ཀླུ་ལ་གྲ་ཚང་དང་། གཞིས་གྲེས་རྣམ་ཐུར་
ཐུན་མོང་ནས་གཟིམ་རྒྱུད་བཞུགས་བསྟར་འབུལ་དང་། ལྷག་པར་ལ་ཀླུ་ལ་མཆོག་སྐུ་ཐེང་

རིམ་ཕྱོན་གྱི་གསུང་འབྲམ་ཕྱོགས་བསྐྱེགས་པར་སྦྱོན་ཞུ་བྱའི་རེ་འདུན་གིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལྟར། སྦྱོ་
བཅར་སྦྱོ་ཞབས་སྦྱོ་བཟང་དགའ་བ་ལགས་བརྒྱུད་ལྟ་སྦྱོན་སྦྱོན་འབྲམ་ཞུས་པར་བཀའ་འཁྲོལ་
དང་བཅས། < <ལྒྱལ་དབང་སྦྱོ་སྒྲིབ་རིམ་ཕྱོན་གྱི་གསུང་འབྲམ་དཔེ་ཆོགས་> > རྣམས་བརྟན་
བཞགས་ཀྱི་འབྲམ་མཆོན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཞིག་ཡོང་ངེས་ཀྱི་བཀའ་བཟང་སྦྱོ་པོའི་མཛེས་རྒྱུན་
དུ་མེབས་པ་ལྟར། ལྒྱལ་དབང་སྦྱོ་སྒྲིབ་རིམ་ཕྱོན་གྱི་གསུང་འབྲམ་དང་། གསུང་འབྲམ་ཁག་
ཏུ་མ་འཁོད་པའི་ལྒྱལ་དབང་སྦྱོ་སྒྲིབ་རིམ་ཕྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར་བཅས་འབྲམ་པར་དུ་འཇུག་འགོད་
ཀྱིས་ཞུས་དག་ངེས་འདོདས་ཐོག་དེབ་གཟུགས་སུ་པར་སྦྱོན་ཞུས་ཏེ་བརྟན་བཞགས་བསྟར་
འབྲམ་གྱི་མཛད་སྒྲིའི་རྟེན་འབྲུང་གི་འབྲམ་མཆོན་དུ་འབྲམ་རྒྱུའི་སྒྲལ་བཟང་ཐོབ་པ་ནི་མགོན་
པོ་གང་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་སྦོན་ལམ་དང་། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་སྤར་བསགས་བསོད་ནམས་
ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་གོར་མ་ཆག

འདི་ག་སྦྱོ་བཅར་རྣམ་རྒྱལ་གྲུ་ཆང་དང་། གཞིས་ཀྱིས་རྣམ་ཐུར་ཐུན་མོང་ནས་ལགོད་
ས་ལྒྱལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་མཐའ་ལྷན་བསྟན་འགྲོའི་མགོན་དབྱང་དམ་པར་སྦྱོ་ཆེ་
ལ་ཞབས་པད་མགོན་པོ་ཆེ་མཐའ་ཡས་པའི་ངོ་མོར་བརྟན་ཅིང་། རྒྱལ་ཆེན་གྱི་ཐུགས་བཞེད་
མཐའ་དག་ལྟོན་གྱིས་འབྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་དམིགས་དུ་མའི་སྤྲད་དུ་ལ་མགོན་པོ་གང་ཉིད་
དབྱང་གངས་བརྒྱུད་ཅུ་བཞེས་པར་གཞིས་རྒྱུང་བརྟན་བཞགས་བསྟར་འབྲམ་ཞུ་རྒྱུའི་སྒྲལ་
བཟང་གི་གོ་སྒྲལ་དང་བསྟན་ནས་དབྱང་གངས་དང་མཉམ་པའི་གསུང་པོད་བརྒྱུད་ཅུ་ལེགས་
བསྐྱེགས་ཞུས་ཏེ་གཞིས་རྒྱུང་བརྟན་བཞགས་སྒྲལ་ལ་ལྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་མཆོད་སྦྱིན་དང་
བཅས་འབྲམ་མཆོན་གྱི་ཚུལ་དུ་འབྲམ་ལམ་ཞུ་རྒྱུ་མ་བཟོས་གཅིག་མཐུན་བྱུང་སྟེ་ལྒྱལ་དབང་
སྦྱོ་སྒྲིབ་དང་པོ་ཐེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་ནས་ལྒྱལ་མཆོག་སྦྱོ་སྒྲིབ་བཅུ་གསུམ་པ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་
མཆོའི་བར་སྦྱོ་སྒྲིབ་རིམ་ཕྱོན་རྣམས་ལ་གསུང་འབྲམ་དེབ་སྒྲིབ་ ༤༡ བཞགས་པ་དང་། ལྒྱལ་
དབང་སྦྱོ་སྒྲིབ་ཐུག་པ་རིན་ཆེན་ཆངས་དབྱངས་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་འབྲམ་དང་ལྒྱལ་དབང་སྦྱོ་
སྒྲིབ་རིམ་ཕྱོན་རྣམས་ཀྱི་གསུང་འབྲམ་སྦྱིའི་དཀར་ཆག་བཅས་ཆབས་ཅིག་པོད་ ༡ གསར་དུ་

ཐོགས་བསྒྲིགས་ཞུས་པ་དང་། གོང་གསལ་གསུང་འབུམ་དེ་དག་ཏུ་མ་ཚད་པའི་ཡུལ་དབང་སྐྱེ་མེད་རིམ་བྱོན་གྱི་ནུས་ཐང་དེ་བ་མེད་ ༩ དང་། ཡུལ་མཆོག་སྐྱེ་མེད་བཅུ་བཞི་བ་ཆེན་པོ་བསྟན་འཛིན་ཀྱི་མཆོད་གསུང་འབུམ་གྱི་ཚུལ་དུ། ༡༽ རང་ནུས་ངོས་གྱི་ཡུལ་དང་ངོས་གྱི་མི་མང་། ༢༽ འཇམ་མགོན་ཡུལ་བའི་ཡུལ་ཆབ་ཡསྐབས་མེ་ཡོངས་འཛིན་གླིང་སྐུལ་དོ་མེ་འཆང་མེ་བཅུན་ཐུབ་བསྟན་ལུང་རྟོགས་ནུས་ཀྱི་འཛིན་ལས་དབལ་བཟང་པོའི་ཐུན་མོང་བའི་མཛད་ནུས་མདོ་ཅས་བཟོད་པ་ཁོར་བུའི་དོ་ཤལ། གཞན་ཡང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོ་ནས་ ༡༩༩༩ བར་ལོ་ངོ་བཅུ་ལྷག་བཞིའི་ནང་བཀའ་སྤྱི་གཙོ་བྱུང་གི་ཞུ་ལས་བྱེད་དང་། ཤེས་ཡོན་སྒྲོབ་སྒྲིང་། མང་ཆོགས། ཆོགས་པ་ཁག་བཅས་ལ་སྐུལ་བའི་ལམ་སྟོན་གྱི་བཀའ་སྒྲོབ་ཐུག་དེ་བ་གངས་ ༥ བསྟན་ནས་ཡུལ་དབང་མཆོག་གི་སྐུའི་དབྱང་གངས་དང་མཉམ་པའི་པོད་མེད་བརྒྱད་ཅུ་ཐམ་པ་ལེགས་བསྒྲིགས་ཞུས་པ་ཡིན།

ཡུལ་དབང་སྐྱེ་མེད་རིམ་བྱོན་གྱི་གསུང་འབུམ་དཔེ་ཆོགས་གྱི་ཀྱབ་ཤེས་མཆོན་དོན་ནི། དེ་ཡང་རང་ཅག་གངས་ཅན་པ་ནུམས་གྱི་མེ་རྟོག་གང་ལ་ཐོག་བའི་སྐྱ་སྐལ་འཕགས་མཆོག་སྐྱེན་རས་གཟིགས་གྱི་གཟུངས་ཐུགས་ཡིག་དུག་ལས་ཨོ་ནི། སངས་རྒྱུས་གྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་མཆོན་པས་ན། གསུང་འབུམ་སྐྱེགས་བམ་འདི་དག་ཏུ་འད་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་གྱི་མཆོན་དོན་ཆང་བ་སྟེ། ཐོག་མར་གསུང་འབུམ་ནུམས་གྱི་དབྱར་སྐྱུ་ཡི་མཆོན་དོན་དུ་མཛད་པ་པོ་ཡུལ་མཆོག་སྐྱེ་མེད་རིམ་བྱོན་ནུམས་གྱི་སྐྱེ་པར་རེ་དང་། བར་དུ་གསུང་འབུམ་དངོས་གྱིས་གསུང་མཆོན་པ་དང་། མཐའ་མར་ཐུགས་གྱི་མཆོན་དོན་དུ་བྱང་ཚུབ་མཆོད་རྟེན་གྱི་རི་ཕོ་བཅས་བཞུགས་སུ་གསོལ་བས། གསུང་འབུམ་པོད་རེར་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་གྱི་རྟེན་གསུམ་ཆང་བའི་མཆོན་དོན་གྱི་བཀོད་པ་བྱས་ཡོད་ལ། མ་ཁི་ཁོར་བུ་སྟེ་སྐྱེན་རས་གཟིགས་གྱི་ཐུག་མཆོན་ཁོར་བུ་ཚུ་ཤེས་གྱི་མེད་པ་སྐྱེགས་བམ་གྱི་ཀྱབ་ཤེས་རྒྱུ་ཡི་སྟེང་གྱི་སྟེང་སྐྱེགས་སུ་སྒྲོར་གཟུགས་གཉིས་ཅན་དུ་བཀོད་པའི་མེད་བའི་སྒྲོར་གཟུགས་སྟེང་མའི་ནང་ཡུལ་མཆོག་སྐྱེ་མེད་རིམ་བྱོན་གྱི་གོ་རིམ་ཨང་དང་། མེད་བའི་སྒྲོར་གཟུགས་འོག་མར་ཡུལ་མཆོག་སྐྱེ་མེད་སོ་སོའི་

གསུང་འབུམ་ཀ་ཁའི་ཨང་། སྒྲིགས་བམ་གྱི་སྤྲད་ཟུར་དུ་བྲག་མཆན་མེ་ཉོག་བསྐྱ་བཞོད་པའི་
སྤྲད་དུ་ <<ལྒྱལ་དབང་སྐྱ་ཐེང་རིམ་ཕྱོན་གྱི་གསུང་འབུམ་དཔེ་ཚོགས་>> གྱི་མོད་གཅིག་
ནས་བརྒྱད་ཅུ་བར་གྱི་གོ་རིམ་ཨང་གི་བཅས་བཞོད་ཡོད།

དེ་ལྟར་ལྒྱལ་དབང་སྐྱ་ཐེང་རིམ་ཕྱོན་གྱི་གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཞུ་བའི་བརྒྱད་
རིམ་ནང་། སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྙིང་འཆོལ་བསྐྱ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་དང་། བོད་ཀྱི་དཔེ་
མཛོད་ཁང་གཉིས་ནས་གསུང་འབུམ་གྱི་མ་ཡིག་ཐོག་བྲག་རྫོགས་གནང་བ་དང་། གཞན་ཡང་
ལས་གཞི་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་བྲག་རྫོགས་གནང་མཁན་དང་། ལེགས་སྤེལ་ཉེས་འགོག་གི་ལས་
སྟོན་གནང་མཁན་ཆང་མར་ད་ལན་གྱི་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱད་ཐུགས་མེ་བཀའ་བཞིན་མཐེད་དུ་ཆེ་
ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ར་ཆོའི་ལས་གཞི་འདིར་རྣམ་གྲ་སྟན་སྤྲད་ནས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་
གཟེགས་སྐྱོང་མཐེད་དང་། འཕྲོ་ཕྱོན་ནར་གཏོང་གནང་བ། མཁུན་དཔྱོད་མཁའ་ལྟར་ཡངས་
ཤིང་། ལྷག་བསམ་དུང་ལྟར་དཀར་བའི་འབྲེལ་ཡོད་དུ་མས་ལས་འཆར་འདིར་གདེང་འཛོག་
ཆད་མེད་དང་། མཁོར་ལམ་སྟོན། མ་དཔེ་མཁོ་འཛོན། ཞུ་དག་གི་རྫོགས་པན་གནང་བ་སོགས་
ཀྱིས་མཆོན། ར་ཆོར་བུར་བ་གྲུ་འདེགས་ཀྱིས་ལྟད་མེད་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་། ལྷག་པར་གཞིས་བྱེས་
རྣམ་ཟུར་ཐུན་མོང་ནས་པར་སྐྱོན་ཐོག་རྫོགས་རམ་ཕྱགས་ཆེ་གནང་བར་མེས་སུ་ཡི་རངས་
དང་། སྤྲོད་དབུས་ནས་བྲགས་མེ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་བ་དང་ཆབས་ཅིག ། འབྱུང་འབྱུང་ཡང་ར་ཆོའི་
ལས་འཆར་ཁག་ལ་ར་ཆོའི་ལམ་སྟོན་གྱི་བཀའ་སློབ་དང་། རྫོགས་པན་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་ལུ་མཐུང་
གནང་སྐྱོང་ཡོད་པ་མཁུན་ཞེས་ཞུ།

ལྒྱལ་དབང་སྐྱ་ཐེང་རིམ་ཕྱོན་གྱི་གསུང་འབུམ་དཔེ་ཚོགས་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཞུ་བའི་
བརྒྱད་རིམ་ནང་དཔེ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ་གྲུས་པ་རྣམ་གྲུ་ཐུབ་བསྟན་ཡང་འཕེལ་དང་། ལས་
རྫོགས་ས་རྒྱ་མཐོ་སློབ་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ལས་བྱེད་ཆེ་དཔག་རྫོ་མེ་ཟུང་ནས་ཞོགས་སྐྱ་ལངས་
དང་། དགོང་ཕྱི་ཉལ་ཐོག་ལོ་ཤས་རིང་དཀའ་བ་བྱུང་བས་དང་། རལ་བ་དང་མེན་གྱིས་གསུང་
འབུམ་གྱི་ཡིག་འཇུག་དང་། དཔེ་བསྐྱར་ཞུ་དག མ་དཔེ་ཐབས་འཆོལ། དཀར་ཆག་གསར་སྒྲིག་

དེ་བ་ག་ཟུགས་རྩ་ས་འགོད་སོགས་གང་ཅིར་བཅོན་པ་ཆེར་བསྐྱེད་ཞུས་ཤིང་། ཡང་སྒོས་རྒྱ་བས་
ཆེན་གྱི་ལས་གཞི་འདི་ཉིད་ཁྱར་དུ་མི་སེམས་པར་རྒྱན་དུ་ངོས་འཛིན་གྱིས་རུང་ཞིབ་ཆགས་
དང་། བཅོ་བཀོད་གང་མཛེས་ཡོང་ཐབས་སོགས་སྒོ་ཀྱན་ནས་འབད་བཅོན་ཞུས་ཁུལ་ལགས།
འོན་ཀྱང་དཔེ་སྒྲིག་པའི་ལྷག་བསམ་ལ་མ་མེད་ལ། བསམ་བཞིན་ཆེད་བཅོས་མིན་ནའང་ཤེས་
ཡོན་དང་། འཛོན་ཐང་། ཉམས་སྤྱོད་བཅས་ཤིན་ཏུ་ཐ་བས་ཆད་ལྷག་ཞོར་འཁྲལ་འབྱུང་གིད་
བས་དེ་རིགས་མཆིས་ཆེ་རྒྱ་ཆེའི་སྒོག་པ་པོ་ནམས་ལ་སྤྱིང་དབྱས་ནས་བཅོད་གསོལ་ཞུ་རྒྱ་
བཅས་བྱེ་ལོ་ ༡༠༡༩ ཟླ་ ༡༡ ཆེས་ ༡༡ དགེ་བད། །

དཔེ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད།

དེ་ཡང་ས་སྟངས་རྒྱལ་བསྐྱོད་ཡོངས་ཚོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་དེད་
དཔོན། དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་སྟོན་པ་ཆེན་པོ། བོད་གངས་ཅན་གློངས་ཀྱི་སློན་མེད་པའི་
དབུ་ཁྲིད། རྒྱལ་ཀུན་སྟོང་རྗེའི་རང་གཟུགས་སྟུང་བཙོན་བྱེད་སྒྲིག་གར་གྱིས་ནམ་པར་རོལ་བ།
བོད་ཀྱི་བསྐྱོན་སྲིད་མི་རིགས་དང་བཅས་པའི་མཆོན་རྟགས་དང་སྟོག་ཤིང་། བག་ཡས་འགྲོ་
བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་མཆོག་སྤར་བཅས་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱུ་ཡལོང་ས་ཡ་སྤྲུབས་མགོན་
ཡ་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟེགས་པ་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙོན་འཛམ་དབའ་དག་དབང་སྟོ་
བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྐྱོན་འཇིག་རྒྱ་མཆོ་སྲིད་གསུམ་དབང་སྤྲུང་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྟེ་དཔལ་
བཟང་པོ་མཆོག་ནས་རང་ཅག་སྟོགས་མ་ལུ་ཆེས་ཆེར་བདོ་བའི་ཡིད་ཅན་ནམས་ཆོས་སྲིད་
ལུགས་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་པ་བསྐྱུངས་ཏེ་བདེ་སྲིད་ཚོགས་ལྡན་གསར་པའི་དཔལ་ལ་ཙཱ་འའིར་
མཛད་པའི་ནམ་ཐར་སྒྲིམ། <<རོས་ཀྱི་ཡུལ་དང་རོས་ཀྱི་མི་མང>> དང་། <<མཛད་ནམ་རྒྱ་
ཆེན་སྟོང་རྗེའི་རོལ་མཆོ།>> <<བྱི་ཡུལ་དུ་རང་དབང།>> སོགས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་ལགས་
ཤིང་། རྒྱད་པར་དུ་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ་ལས།

མཛད་པ་ཀུན་ལས་གསུང་གི་ནི། ། མཛད་པ་མཆོག་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་གི་མཛད་པ་ཀུན་ལས་མཆོག་ཏུ་བསྐྱབས་པའི་གཙོ་བོ་
གསུང་གི་མཛད་པ་ལ་མཆོན་ན། བཀའ་དང་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་བསྐྱོན་བཙུན་མཐའ་དག་གི་
དགོངས་མཐེལ་དམར་རྗེན་དུ་བྱུང་བ། རྒྱ་ཆེ་ལ་གཏིང་ཟབ་པ་དང་། མཐའ་ཡས་ལ་སྤྲུམ་མེད་པ།
རྒྱལ་དང་གཟེ་བཞིན་ཆེ་ཞིང་། སོ་སྟེ་རང་དགའ་བའི་བསམ་པའི་སྟོན་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་
དགོངས་གཞི་དང་། དུས་རབས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་ཞིང་། མིའི་སེམས་ཁམས་དང་འཆོམ་བ།
ཆང་ལ་མ་ཞོར་བའི་ཁྱད་འཕགས་སུལ་བྱུང་གི་ལམ་སྟོན་མང་དུ་མཛད་པའི་གསུང་བཟང་

ནུམས་ནི་ཆེས་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་རྟོང་བྱ་ཞིག་ཡིན།

༡༽ གསུང་ཚོམ་ཕྱག་དེ་བ་ལ་མཚོན་ན། རགས་ཅིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་མ་མཐའ་བརྒྱ་
 གྲག་གསུམ་ལྷག་བཞུགས་ཤིང་། དེ་དག་གྱང་འཛམ་གླིང་ཐོག་འབྲོ་རྒྱགས་ཆེ་བའི་
 སྐད་ཡིག་སྣ་མང་ཐོག་བཞུགས་བ་མ་ཟད། དགའ་ལྷན་ལོ་བྱང་དང་སྤྱི་བཅར་ནུམ་
 རྒྱལ་གྱི་ཆང་གི་སྤྱི་བརྒྱན་སྡེ་ཆོན་དུ་རིན་བྲལ་གྱི་བཀའ་སློབ་དང་། བཀའ་ཁྲིད།
 གསུང་བཤད་སོགས་ཀྱི་བརྒྱན་འཕྲིན་དང་། སྤྱི་འཇུག་ཁོ་ནར་ཕྱག་ཚོད་ ༥༠༠༠
 ལྷག་གཅེས་ཉར་གནང་ཡོད་བ་ལ། དེ་དག་ཏུ་མ་ཆུང་བའི་གསུང་བཟང་རྩི་སྟེད་ཅིག་
 ཁ་ཐོར་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས་ཡོད་པའང་མིག་མཐོང་ལག་ཟེན་དང་། མདོན་གསུམ་སྤྱིང་
 གྲུབ་ལགས་ཤིང་། དེ་དག་ཡོངས་རྫོགས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་བབ་སྟེ་གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་
 སྒྲིག་ཞུ་བྱ་བ་གསུང་བོད་སྟོང་གྲག་བརྒྱལ་བ་ཡོད་པས། གོ་ལ་འདིའི་ཐོག་གསུང་
 ཚོམ་ཆེས་མང་ཤོས་ཆགས་ངེས་མ་ཟད། དེ་ལྟ་བུའི་གསུང་རྩིས་བསྟན་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་
 གྱི་སྟོན་ས་བསྐང་ཡས་གདུལ་བུའི་སྟོང་དང་འཆོས་བར་གདམས་དག་གི་སྟོང་མང་
 ཐོས་གདུལ་བུ་དུང་ལྷུང་དུ་མའི་རྒྱུད་ལ་ཐར་བའི་ས་ཐོན་བསྟན་བར་མཛད་བ་སོགས་
 བེ་བསམ་བརྗོད་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས།

༢༽ དེ་ལྟར་སྐད་དང་ཡིག་རིགས་སྣ་མང་ཐོག་བཞུགས་པའི་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་གསུང་བཟང་
 དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱར་གཞིགས་ན། ཆབ་སྲིད་ལམ་སྟོན་དང་། ཤེས་ཡོན་ལམ་སྟོན།
 རྒྱང་དོར་ལམ་སྟོན། འབྲལ་ཡུན་ལམ་སྟོན། རྫོས་གར་ལམ་སྟོན། སྤན་ཅིས་ལམ་
 སྟོན། མང་གཙོའི་ལམ་སྟོན་དང་། དགོན་སྡེའི་ལམ་སྟོན། ཆོན་རིག་ལམ་སྟོན།
 བྱམས་བརྟེའི་ལམ་སྟོན། ཆོས་ལུགས་ལམ་སྟོན། སྐད་ཡིག་ལམ་སྟོན། བཟང་སྟོང་
 ལམ་སྟོན། ཁོར་ལུག་ལམ་སྟོན། མི་ཆེའི་ལམ་སྟོན། ཞི་བདེའི་ལམ་སྟོན། རིག་
 གནས་ལམ་སྟོན། ལོ་རྒྱུས་ལམ་སྟོན། ལྷ་བྱུང་ལམ་སྟོན། གཉིས་སྟན་ལམ་སྟོན།
 གཅོང་འབྲོད་ལམ་སྟོན། བཀའ་ལན་ལམ་སྟོན། རོལ་རྒྱལ་ལམ་སྟོན་སོགས་དང་།

གཞན་ཡང་ཁྱིམ་ས་དང་ལུགས་སྒོལ། སྤྱི་ཚོགས་དང་དབལ་འབྱོར། བསམ་སྒོ་དང་
ཀུན་སྒྱུད། ལོ་རྒྱུས་དང་རྣམ་ཐར། བཅའ་ཡིག་དང་དཀར་ཆག་གསན་ཡིག་དང་ཆེད་
བརྗོད། བཀའ་ཡིག་དང་གསུང་འཕྲིན། དེ་མཚུངས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། ཡུལ་
སྒོལ་གོམས་གཤིས། རྒྱུ་ཚོས་རོ་སྒྱུད། ཚོས་ལུགས་མ་བློན་སྤྱིལ། ཚོས་དང་མ་
འབྲེལ་བའི་བཟང་སྤྱོད་སོགས་བརྗོད་བྱའི་རྣམ་གྲངས་ཤིན་ཏུ་མང་ལ། མདོར་ན་ལམ་
སྟོན་གྱི་བཀའ་སློབ་མ་གནང་བའི་གནད་དོན་ཞིག་མེད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད།

གཤམ་གྱི་བཀའ་སློབ་རྣམས་ཀྱི་ཁྲད་ཡོན་ལ་མཚོན་ནའང་། རིན་ཐལ་གྱི་བཀའ་སློབ་དེ་དག་མི་
སྣ་རེ་བྱུང་གི་ཆེད་ཅམ་མིན་པར་སྒྲེར་སོ་སོ་དང་། སྤྱི་ཚོགས། འཛམ་གླིང་སྤྱི་དང་།
མདོར་ན་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་འདི་དང་བྱི་མ། འཕྲལ་དང་ལུགས་གང་སར་སྤྲོན་པ་མ་ཟད།
མགོན་པོ་གང་གི་གསུང་ཚོས་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་སློབ་སྤྱི་དང་། ཐུན་གླིང་མོལ་
གྱི་ཚུལ་དུའང་གང་གསུངས་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱི་བདེ་ཅེར་སྤྲོན་པ་ཤིས་ལ་བརྟེན།
ཡགོང་ས་ཡུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ་རྣམས་ནི་བགྲང་ཡས་
གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་དད་པ་དང་འདུན་པ། ཁམས་དང་མོས་པ། དབང་པོ་དང་བག་
ལ་ཉལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་འཆམ་པར་དད་ལྡན་སྤྱི་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་གསོས་
སྤྲོན་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཅན་ལ་སོམ་ཉིའི་བྱ་བ་གཅོད་བའི་རལ་གྱི། ལོག་བར་རྟོག་པ་
རྣམས་ཀྱི་རྫོངས་སྤྲོན་སེལ་བའི་སྟོན་མ། སྤྱི་འགྲོའི་ཡིད་གདུང་སེལ་བའི་བདུད་རྩི།
ཤེས་རིག་སྒོ་བརྒྱ་འབྲེད་པའི་ལྡེ་མིག་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཉིང་ཟབ་པ་དང་། ཁ་གསལ་ལ་གོ་
བདེ་བ། རྟོགས་སྒྲ་ཞིང་ཡིད་ལ་འཇུག་ཆེ་བའི་ལེགས་བཤད་མཛད་དུ་བྱུང་བས་དད་
ལྡན་སྤྱི་འགྲོ་ཞི་འབྲུམ་དུ་མའི་མིག་དང་ཡིད་དང་ན་བའི་དགའ་སྟོན་དམ་པར་གྱུར་
པར་མ་ཟད། དཀའ་བའི་གནད་རྣམས་གསལ་བར་བཀོལ་ཅིང་། གཤམ་པ་མདོར་དུ་
བྱུང་བ། ལྟ་བའི་སྤྱ་རིས་སྤྱ་ཞིབ་གསལ་སྟོན་མཛད་པ་སོགས་ཆེས་རོ་མཚར་མཛད་དུ་
བྱུང་བའི་ལམ་སྟོན་གྱི་བཀའ་སློབ་འབའ་ཞིག་ཡིན།

དེ་ཡང་ཡུལ་ལུང་དང་མི་རིགས། སྐད་ཡིག་དང་གོམས་གཤིས། ཆོས་རིག་དང་
ལེགས་བྱང་མི་གཅིག་པའི་སྤྱི་པོ་ཁྱིམ་འབྲུམ་དུ་མའི་རེ་འདོད་སྐོང་བ་སོགས་བདུད་ཅི་ལྟ་བུ་མང་
དུ་སྦྲུལ་གནང་མཛད་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་དེང་འཛམ་གླིང་འདིའི་ཐོག་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་ཁོར་བུ་
ཞིག་དང་ཀུན་ནས་མཚུངས་པར་གྱུར་ཡོད། དེ་ལྟར་ཆོས་སྲིད་ལུགས་གཉིས་གཙོར་གྱུར་གྱི་
བརྗོད་བྱ་སྒྲ་ཆོགས་ལས་བཅུམས་པའི་གསུང་འབྲུམ་བྱུག་དེ་བ་བབྲང་བར་དཀའ་བ་བཞུགས་
པ་དེ་དག་ནི། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མ་ཆང་བ་མེད་པར་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་
ཅུང་ཞིང་བརྗོད་བྱའི་དོན་རྒྱས་ལ། ཁ་གསལ་ཞིང་གོ་བདེ་བ་བཅས་ཀྱི་ཁྲད་ཆོས་མ་མེད་པ་
ཞིག་ཡིན་པ་ནི་གནའ་དེང་གི་མཁས་དབང་རྣམས་ལ་མ་ཐུན་སྤངས་དུ་གྱུབ་པར་མ་ཟད། གསུང་
བཟང་དེ་དག་ནི་ལགོང་ས་ལ་སྦྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཆད་མེད་པའི་མཁྱེན་ཡོན་དང་།
ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་ཐུགས་བྱམས་བཅའི་སྐོང་ནས་འཕྲུང་བའི་བསྟན་འཕྲོ་སྤྱི་དང་བྲེ་
བྲག་གི་འཕྲལ་ལུགས་རྒྱང་གསུམ་ལ་སྟན་པའི་མ་ཁོར་ལམ་སྟོན་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ཁོ་ན་ཡིན་པས།
ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པའི་དགོས་མཁོ་སྐོང་བའི་ཆ་རྒྱུན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་ལོ། །

ང་། དེས་ན་འདིར་རྒྱ་ཆེའི་སྒྲིག་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟུན་རས་བཅའ་བའི་དགའ་སྟོན་དུ་འབྲལ་རྒྱ་
ནི་ལ་རྒྱལ་མཆོག་སྤྱི་ཐོང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་གི་གསུང་
འབྲུམ་ལས། གསུང་པོད་ཀ་བ་སྟེ། << ལ་རྒྱལ་དབང་སྤྱི་ཐོང་རིམ་བྱོན་གྱི་གསུང་
འབྲུམ་དཔེ་ཆོགས། >> ཀྱི་སྤྱིའི་དེ་བ་སྤོང་དོན་གཉིས་པར། ལྷར་བཅས་སྲིད་ཞིའི་
གཙུག་རྒྱན་ལགོང་ས་ལ་སྦྱབས་མགོན་ལ་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་
པ་ཆེན་པོའི་རང་རྣམ། འོས་ཀྱི་ཡུལ་དང་འོས་ཀྱི་མི་མང་དང་། གསུང་པོད་ཁ་བ་སྟེ།
སྤྱིའི་དེ་བ་སྤོང་དོན་གསུམ་པར། འཛམ་མགོན་ལ་རྒྱལ་བའི་ལ་རྒྱལ་ཆབ་ལ་སྦྱབས་རྗེ་
ཡོངས་འཛིན་སྤིང་སྤྱུལ་དོ་རྗེ་འཆང་རྗེ་བཙུན་བྱུ་བ་སྟན་ལུང་རྟོགས་རྣམ་རྒྱལ་འཕྲིན་
ལས་དཔལ་བཟང་པོའི་བྱན་མོར་བའི་མཛད་རྣམ་མདོ་ཅམ་བརྗོད་པ་ཁོར་བུའི་དོ་
ཤལ། གསུང་པོད་ག་བ་སྟེ། སྤྱིའི་དེ་བ་སྤོང་དོན་བཞི་པར། ལྷར་བཅས་སྲིད་ཞིའི་རྣམ་

འདྲེན་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་སྐབས་
སོ་སོར་ཡོངས་ཁྲབ་ཏུ་སྤེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན་ཕྱོགས་བསྡེབས། གསུང་པོད་ང་ལ་སྟེ།
སྤྱི་ལོ་དེ་བཟེང་དོན་ལྟ་བུ། ལྷན་བཅས་སྤྱི་ཞིའི་རྣམ་འདྲེན་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་སྐབས་སོ་སོར་སྤེལ་བའི་བཀའ་
སློབ་ཕྱོགས་བསྡེབས།

གསུང་པོད་ཅ་ལ་སྟེ། སྤྱི་ལོ་དེ་བཟེང་དོན་ལྟ་བུ། ཤེས་ཡོན་ལམ་སྟོན་བྱལ་དེ་བ་
དང་པོ། གསུང་པོད་ཆ་ལ་སྟེ། སྤྱི་ལོ་དེ་བཟེང་དོན་བདུན་ལ། ཤེས་ཡོན་ལམ་སྟོན་བྱལ་དེ་བ་
གཉིས་ལ། གསུང་པོད་ཇ་ལ་སྟེ། སྤྱི་ལོ་དེ་བཟེང་དོན་བརྒྱད་ལ། ཆོས་སྤྱི་ལམ་སྟོན་བྱལ་དེ་བ་
དང་པོ་དང་། གསུང་པོད་ཉ་ལ་སྟེ། སྤྱི་ལོ་དེ་བཟེང་དོན་དགུ་ལ། ཆོས་སྤྱི་ལམ་སྟོན་བྱལ་དེ་བ་
གཉིས་ལ། གསུང་པོད་ཉ་ལ་སྟེ། སྤྱི་ལོ་དེ་བཟེང་བརྒྱད་ཅུ་ལ། འབྲལ་ཡུན་ལམ་སྟོན་བྱལ་དེ་བ་
དང་པོ་བཅས་ཕྱོགས་བསྡེགས་ཞུས་ཡོད།

དེ་ཡང་། ༡༽ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལྷ་ ༩ ཆོས་ ༡༠ ལྷ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལྷ་ ༩ ཆོས་ ༡༠
བར་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ ༥༩ རིང་གི་ཡོངས་ཁྲབ་གསུང་འཕྲིན་ཁག་དང་། ༢༽ ཕྱི་
ལོ་ ༡༩༩༠ ལྷ་ ༩ ཆོས་ ༡༠ ལྷ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལྷ་ ༩ ཆོས་ ༡༠ བར་གསུམ་བཅུའི་དུས་
དྲན་ཐེངས་ ༥༩ རིང་གི་བཀའ་སློབ་ཁག་ ༩༩ སྤེལ་བ་རྣམས་ཕྱོགས་བསྡེགས་ཞུས་ཡོད།
༣༽ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལྷ་ ༡༡ ཆོས་ ༩ ལྷ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལྷ་ ༡༠ ཆོས་ ༣༠ བར་སྤྱི་ཞིའི་
རྣམ་འདྲེན་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་སློབ་གྲྭ་ཁག་སོགས་ལ་ཤེས་ཡོན་
སློབ་སྦྱོང་བྱེད་སྟེའི་སྐོར་སྤེལ་བའི་བཀའ་སློབ་ཕྱོགས་བསྡེབས་ཤེས་ཡོན་ལམ་སྟོན་བྱལ་དེ་བ་
དང་པོ་དང་། ༤༽ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལྷ་ ༩ ཆོས་ ༡༩ ལྷ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལྷ་ ༡༩ ཆོས་ ༡༥
ཉིན་བར་སྤེལ་བའི་བཀའ་སློབ་ཕྱོགས་བསྡེབས་ཤེས་ཡོན་ལམ་སྟོན་བྱལ་དེ་བ་གཉིས་ལ། ༥༽
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལྷ་ ༡༡ ཆོས་ ༡༢ ལྷ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལྷ་ ༥ ཆོས་ ༦ ཉིན་བར་སྤྱི་ཞིའི་རྣམ་
འདྲེན་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས། བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་ཀྱི་གྲོས་ཆོགས་

ཁག་དང་། བཀའ་ཤག་གིས་མཆོན་གཞུང་ཞབས་ལས་བྱེད་པར་སྦྱལ་བའི་བཀའ་སློབ་ཕྱོགས་
བསྐྱེད་པས་ཆོས་སྲིད་ལམ་སྟོན་བྱུག་དེབ་དང་པོ་དང་། ༤ གྱེ་བྱེ་ལོ་ ༡༩༤༩ ལྷ་ ༡༢ ཆེས་ ༡༩
ནས་བྱེ་ལོ་ ༡༩༩༩ ལྷ་ ༣ ཆེས་ ༢༢ བར་སྦྱལ་བའི་བཀའ་སློབ་ཕྱོགས་བསྐྱེད་པས་ཆོས་སྲིད་
ལམ་སྟོན་བྱུག་དེབ་གཉིས་པ། ༥ གྱེ་བྱེ་ལོ་ ༡༩༩༩ ལྷ་ ༣ ཆེས་ ༡༩ ནས་བྱེ་ལོ་ ༡༩༩༩ ལྷ་
༩ ཆེས་ ༢༩ བར་སྲིད་ཞིའི་རྣམ་འབྲེན་ལགོར་ས་ལ་སྦྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས། བྱང་
མེད་ཆོགས་པ་དང་། གཞོན་རྒྱས་མཆོན། ཆོགས་པ་ཁག་ལ་སྦྱལ་བའི་བཀའ་སློབ་ཁག་ ༣༩
ཕྱོགས་བསྐྱེད་པས་སྤྱི་བཀོད་པ་འབྲལ་ཡུན་ལམ་སྟོན་བྱུག་དེབ་དང་པོ་བཅས་སྤྱི་བཀའ་
བསྐྱེད་པས་པར་སྦྱོར་གྲུས་ཡོད།

དེ་ལྟར་ལ་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་དགེ་འདུན་བླ་པ་པ་ནས་ལ་རྒྱལ་མཆོག་སྤྱི་
མེད་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོའི་བར་རྣམ་ཐར་དང་གསུང་འབྲུམ་པོད་གངས་ ༥ གཞུགས་པའི་
སྟེང་དུ་གོང་གསལ་ལ་རྒྱལ་མཆོག་སྤྱི་མེད་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་
འབྲུམ་ལས་རྣམ་ཐར་པོད་གཉིས་དང་། ཡོངས་ཁྲབ་གསུང་འཕྲིན་པོད་གཅིག་བཅས་ཀྱི་སྟེང་དུ་
བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་པོད་དུག་བསྟན་ནས་ལ་རྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་སྤྱི་དགྲུང་གངས་དང་
མཉམ་པའི་ < < ལ་རྒྱལ་དབང་སྤྱི་མེད་རིམ་བྱོན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་དཔེ་ཆོགས། > > པོད་མེད་
བརྒྱུད་ཅུ་ཐམ་པ་ལེགས་བསྐྱེད་ཀྲུས་པ་ཡིན།

གསུང་པོད་འདི་དག་གྲང་སྟེ་ཆེ་ཆུང་ཆ་མཚུངས་ལ་གཞིགས་ཏེ་བྱུག་དེབ་དང་པོ་
དང་། གཉིས་པ། གསུམ་པ་བཅས་སྤྱི་ཆ་བཤོས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པས་ལས་ལོ་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱས་
བཅད་དམིགས་བསལ་མེད་ཀྱང་། བྱུག་དེབ་སོ་སོའི་ནང་གི་བཀའ་སློབ་རྣམས་ལོ་ཆོགས་སྤྱི་
ཕྱིའི་གོ་རིམ་ལྟར་དུ་བསྐྱེད་པས་པ་མ་ཟད། བཀའ་སློབ་དེ་དག་གྲང་། ༡ གསུམ་བཅུའི་དུས་
ཅན་སྐབས་སོ་སོར་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་སྦྱལ་བའི་གསུང་འཕྲིན་དང་། གསུམ་བཅུའི་དུས་ཅན་
སྐབས་སོ་སོར་སྦྱལ་བའི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་སྦྱལ་བ་ཁག་ལ་ཆབ་སྲིད་ལམ་སྟོན་དང་། ༢ གྱེ་
སློབ་ཁྲུ་ཁག་ལ་སྦྱལ་བ་རྣམས་ལ་ཤེས་ཡོན་ལམ་སྟོན་དང་། ༣ གྱེ་བཀའ་སྤྱི་དང་གཞུང་ཞབས་

ལས་བྱེད་པར་སྦྱལ་བ་ལ་ཆོས་སྲིད་ལམ་སྟོན། ༨༽ ཆོགས་པ་ཁག་ལ་སྦྱལ་བ་ལ་འབྲལ་ཡུན་
ལམ་སྟོན། ༩༽ རྒྱ་ཆེའི་བོད་མི་སེར་སྐྱ་མང་ཆོགས་ལ་སྦྱལ་བ་རྣམས་ལ་སྐྱབ་དོར་ལམ་སྟོན།
ཆ༽ བོད་ནས་གཉེན་འབྲུང་སོགས་སུ་ཐེབས་རིགས་ལ་སྦྱལ་བར་མ་འོངས་ལམ་སྟོན་བཅས་
བཀའ་སློབ་སྦྱལ་ཡུལ་དང་། བར་དོན་གྱི་ཆ་ནས་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་བྱེ་ཞིང་། དེ་དག་གྲང་
ཐོག་མའི་བཀའ་སློབ་སྦྱོལ་སྲུ་ཕྱིའི་ཆ་ནས་གོ་རིམ་བསྒྲིགས་ཡོད་ལ། སྤར་གྱི་བཀའ་སློབ་
ཕྱོགས་སྒྲིག་གནང་བ་ཁག་ཏུ་ཆ་ལག་མ་ཆང་བ་དང་། དེ་སྤར་བར་དུ་མ་འཁོད་པའི་བཀའ་སློབ་
སྐྱལ་ལུས་ལག་སོན་བྱུང་བ་ཇི་ཡོད་གསར་འཛུགས་ཁ་སྟོན་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཏེ་ཆ་ལག་
ཆང་ཐབས་ལ་འབད་ཅིང་འུས་ཐོག་སྡེ་ཆོན་འཁྲུགས་པ་རྣམས་ཀྱང་མ་འདྲེས་པར་ཁྱད་ས་སོ་
སོར་ལེགས་བསྒྲིགས་ཀྱང་ཞུས་ཡོད།

སྐྱལ་བར་རྒྱ་ཆེའི་སྐོག་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་སྲིད་རིག་གནས་དང་། ལྷན་དང་ཡི་
གཤམ་ །ཡུལ་སོལ་གོམས་གཤིས། ཁོར་ཡུག་སྤང་སྟོབ། ཆོན་རིག་དང་འཕྲོད་བསྟེན་སོགས་ཀྱི་
བརྗོད་དོན་གཞིར་བཟུང་ལྟ་སྟེག་གཞིགས་བདེའི་སྤྱད་ཞིབ་མའི་དཀར་ཆག་གྲང་གསར་བཅོ་
ཞུས་ཡོད། དེ་ཡང་བྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོ་ས་ ༡༩༩༩ བར་སྦྱལ་བའི་བཀའ་སློབ་རྣམས་དགའ་ལྗན་
པོ་བྲང་གི་དུང་ཆེ་རྩ་བ་དགེ་སློང་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཉིད་ལགས་དམ་པ་དེ་ཉིད་ནས་ཕྱོགས་
བསྒྲིགས་གནང་ཞིང་། བོད་གཞུང་གི་དེའི་ལས་ཁུངས་ནས་དཔར་འགྲེམས་གནང་བའི་ཕྱག་
དེབ་ཞལ་གྲངས་ ༡༡ ཡོད་པ་གཞིར་བཟུང་བསྒྲིགས་ཐོག་པར་ཅ་ཆ་ཆང་དཔེ་སྒྲིག་པ་བྱུང་ནས་
གསར་དུ་སྟོག་སྐྱབ་ནང་འཛུགས་འཁོད་ཞུས་ཏེ་པར་ཅར་ཞུས་དག་དང་། དག་བཅོས་ལེགས་
བསྒྲིགས་ཞུས་པ་ཡིན།

ཁར་བྱུང་འཕྲོས་བཤད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཞུ་རྒྱུ། བོད་གསལ་ << ལྐུལ་དབང་སྐྱེ་བྱེད་
རིམ་ཁྱོན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་དཔེ་ཆོགས། >> བོད་གྲངས་ ༩༠ ཐམ་པ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་པར་
སྐྱུན་ལེགས་པར་བྱུབ་ཇེས་ར་ཆོའི་ལས་གཞི་དང་དམིགས་ཡུལ་ཡོངས་སུ་བྱུབ་པ་ཞིག་མིན་
པར། མ་འོངས་པར་ཡང་བོད་གསལ་གསུང་འབྲུམ་ཁོངས་སུ་མ་ཚུད་པའི་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་

གསུང་བཟང་གི་རིགས་རིམ་ཡོད་བཟོད་བྱའི་སྡེ་ཆོན་གྱི་སྐབས་སུ་ཞུས་པ་ལྟར་དང་། དེ་བཞིན་གསུང་བོད་དགའི་ཁོངས་སུ་མ་ཆུང་པ། གསུང་བོད་ཐ་མ་སྟེ། སྤྱིའི་དེབ་ཐོང་གྲ་གཅིག་པར། མང་དོར་ལམ་སྟོན་བྱག་དེབ་དང་བོད་དང་། གསུང་བོད་ད་པ་སྟེ། སྤྱིའི་དེབ་ཐོང་གྲ་གཅིག་པར། མང་དོར་ལམ་སྟོན་བྱག་དེབ་གཅིག་པ། གསུང་བོད་ན་པ་སྟེ། སྤྱིའི་དེབ་ཐོང་གྲ་གསུམ་པར། མང་དོར་ལམ་སྟོན་བྱག་དེབ་གསུམ་པ། གསུང་བོད་པ་པ་སྟེ། སྤྱིའི་དེབ་ཐོང་གྲ་བཞི་པར། མ་འོངས་ལམ་སྟོན་བྱག་དེབ་དང་བོད་དང་། གསུང་བོད་པ་པ་སྟེ། སྤྱིའི་དེབ་ཐོང་གྲ་ལྔ་པར། མ་འོངས་ལམ་སྟོན་བྱག་དེབ་གཅིག་པ་སོགས་ཀྱང་པར་སྐྱོན་ཞུ་ཆོག་ཡིན།

དེ་བཞིན་བྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོ་ནས་ད་བར་སྐུལ་བའི་རིན་པོ་ལུ་གྱི་བཀའ་སློབ་རྣམས་ཀྱང་རིམ་བཞིན་ཞིབ་མཐོང་དཀར་ཆག་གསར་བསྐྱིགས་དང་བཅས་སུ་མ་ཐུད་བོད་ཐོང་བཞི་པ་ལྔ་པ་སོགས་སུ་རིམ་བསྐྱིགས་ཞུ་འཆར་ཡོད་པ། ཤེས་ཡོན་སློབ་སློང་གི་ཁོངས་ནས་ཤེས་རིགས་ཆོགས་ཆེན་ཁག་གི་བཀའ་སློབ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱིགས་ནས་ཤེས་ཡོན་ལམ་སྟོན་དང་། བོད་གྱི་སྐོན་ཅིས་ཁང་དུ་སྐུལ་བའི་བཀའ་སློབ་ཁག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ་སྐྱོན་ཅིས་ལམ་སྟོན་དང་། བོད་གྱི་རྒྱུ་ལའ་ཆོགས་པ་དང་། ལྷ་མོའི་ཆོགས་པ་ཁག་ལ་སྐུལ་བའི་བཀའ་སློབ་ཁག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ་རྒྱུ་ལའ་ཆོན་བཅས་གནས་ལྟར་རིག་པའི་བཟོད་དོན་ལྟར་གོང་གསལ་བཀའ་སློབ་ཀྱི་ཁོངས་ནས་ཟུར་བཏོན་གྱིས་སོགས་སུ་ཕྱོགས་བསྐྱིགས་པར་སྐྱོན་ཞུ་འཆར་ལགས།

ད་ལྟའི་ཆར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་པོའི་གསུང་བཟང་ཡིག་འབེབས་ཀྱིས་ཕྱོགས་བསྐྱིགས་གནང་བ་སྟོང་ཟུར་ཅམ་ལས་མེད་ལ། ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་བྱག་དེབ་ཆེ་ཆུང་མི་མཆུངས་ཤིང་། བཀའ་སློབ་ཆ་ལག་མ་ཆང་བ། ཁ་ཐོར་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ལུས་པ་འདི་ལྟར་མིན་པར་གསུང་འབུམ་གྱི་ཚུལ་དུ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བོད་ཐོང་རིམ་པར་བསྐྱིགས་ཏེ་གོང་གསལ་ << ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐོང་རིམ་ཕྱོན་གྱི་གསུང་འབུམ་དཔེ་ཆོགས། >> གྱི་ཁོད་དུ་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་སྐྱེ་ཐོང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་འབུམ་བོད་དགའི་མཛུགས་མཐུད་ཀྱིས་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་སྐྱེ་

མེད་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྒྲུབ་པའི་བསྟན་འཛིན་དགྲུང་གཤམ་ ༡༡༣ བཞུགས་སྐྱེའི་
བཀའ་བཞེས་བཟང་པོ་ཐོབ་པ་ལྟར། དེ་ལྟར་སྐྱེ་ཆེ་ཞབས་པད་བརྟན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། སྐྱེ་
གོགས་ཀྱི་མཆན་མ་ཅི་མཆིས་ཏེ་བར་ཞི་བའི་ཞབས་རིམ་སོགས་སུ་དམིགས་ཤིང་། དེ་ལྟར་
འཆོ་ཞིང་གཞེས་པ་ལ་དེ་བསྟན་པོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ལས་འགན་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས།
འདི་ག་སྐྱེ་བཅར་ནས་རྒྱལ་གྱི་ཆོང་པན་བདེ་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་གྲ་ཆོང་ནས་མ་ཡོངས་བར་
གསུང་འབྲུམ་པོད་ཟེང་ ༡༡༣ ཕྱོགས་བསྒྲིགས་པར་སྐྱབ་ཞུ་སྐྱེའི་ལས་འཆར་སྒྲིག་བཞིན་པ་
ཡིན་ནོ། །

གསུང་བཟང་འདི་དག་ལ་སྤྱིར་ན་ཆོག་དོན་གཉིས་ཐད་ནས་ཞུས་དག་ཐེངས་སུ་
ཆོམས་ཀྱང་། དེད་རྣམས་ཆོམ་སྒྲིག་གི་ཉམས་སྤྱོད་ཞན་པ་དང་། ལས་འཁོར་ཆེ་ལ་དུས་ཡུན་
ལྷང་བ། དཔེ་སྒྲིག་པ་ཉུང་ཁར་ཤེས་རིག་ཞོར་གྱིས་དབུལ་བས་ཕྱོགས་གང་ཐད་ནས་མི་ལྗེད་
བའི་ཆ་སོགས་སྟོན་དང་ཞོར་འབྲུལ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་འབྱུང་ངེས་པས། དེ་རིགས་མཆིས་ཆེ་རྒྱ་
ཆའི་མཆུན་ལྷན་ནས་བས་ལེགས་སྤེལ་ཉེས་འགོག་གི་དགོངས་འཆར་ལྷག་སྤེལ་གནང་རོགས་
ཞེས་རེ་སྐྱབ་ཞུ་རྒྱ་མ་ཟེད། ལྷག་པར་དེད་ཆོའི་ལས་དོན་གང་ཅིའི་ཐད་ལྷག་བསམ་ནས་དག་
གིས་སྟོབ་ཉོན་དང་། ཡིག་ཆ་མཁོ་འདོན། ཞུ་དག་གི་རོགས་པན་གནང་མཁན་སྤྱི་སྤེར་ཆོགས་
གསུམ་དང་། ཡང་སྟོས་མཐུན་རྒྱུན་གྱི་རྒྱལ་སྟོར་ཆོད་མེད་གནང་མཁན་ནས་ཟུར་ཐུན་མོང་
བཅས་ཆོང་མར་སྤྱིང་དབུས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱ་བཅས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༡༢ ཆེས་
༡༢ ལ། །

ཡུལ་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱི་མཆོད་རྒྱུ་ཅན་ཅན་གྱི་བསྟན་པ་

འབྲུངས་རབས་གསལ་འདེབས་ལས།

དབྱུང་འབྲུང་འཆར་གི་རིགས་ལས་མདོ་སྤང་ཅས། །

འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་མཆོན་དཔེ་བཞད་པའི་འདབས། །

སྟག་འཆར་ཁབ་ཏུ་དབལ་ལྡན་ལྷ་མོ་ཡི། །

ཡུང་བཞིན་ངོ་མཆར་བལྟམས་ལ་གསལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞུང་འདི་དག་མཛད་པ་ལོ་ཡུལ་མཆོག་སྐྱེས་བཅུ་བཞི་
པ་ཆེན་པོ་བསྟན་འཛིན་གྱི་མཆོད་མཆོག་གི། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་པག་པོད་ལྷ་ ༥ ཆེས་
༥ ཉེ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༣༥ ལྷ་ ༥ ཆེས་ ༤ ཉིན་མདོ་སྤང་མཆོད་མཆོག་སྟག་འཆར་ཏུ་རིགས་ཏུས་ལྡན་
སུམ་ཆོགས་པའི་ཡབ་ཆོས་སྤྱོད་ཆེ་རིང་དང་། ཡུལ་བདེ་སྤྱིད་ཆེ་རིང་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ངོ་
མཆར་པའི་ལྷས་དང་བཅས་ལྟོངས་འདིའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དབལ་ཏུ་སྐྱེས་བལྟམས་ཤིང་། ཡུལ་
ཆབ་རྩ་སྤྱང་རིན་པོ་ཆའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་ལྷ་མོའི་ལྷ་མཆོད་ཨ་ཀ་མ་ཡིག་འབྲུའི་གཟིགས་སྤང་
དང་། ལྷ་ལྷ་ཁག་གི་ཡུང་བསྟན། ཡལོང་ས་མཆོག་གི་མཛད་སྤྱོད་ཁག་བཅས་གཅིག་མཐུན་
བྱུང་བར་མ་ཟད། གང་གི་སྟོན་གནས་རྗེས་འདྲི་མཛད་པ་ནས་ཀྱང་ཡུལ་བའི་ཡང་སྤྱིད་
འབྲུལ་བལ་ངེས་ཉིད་བྱུང་བ་ལྟར་ཐོག་མའི་མཆོན་ལའང་ལྷ་མོ་དོན་གྲུབ་ཅས་གསལ།

དབྲུང་ལོ་བཞི་ལ་ཕེབས་པ་ས་ཡོས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༣༩ ལྷ་ ༥ པར་སྟག་འཆར་ནས་
གདན་འདྲུང་ཉི་ལྷ་བ་ ༤ ཆེས་ ༣༥ དང་། སྤྱི་ལྷ་ ༡༠ ཆེས་ ༤ ཉིན་ལྷ་ལྡན་གྱི་སར་ཡུལ་
སོར་བདེ་འཁོད་ཀྱིས་བོད་ལྟོངས་ཆོགས་འདྲུག་ས་འཛོམས་ཐོག་ནས་ཡུལ་མཆོག་སྐྱེས་
བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་སྤྱིད་འབྲུལ་བལ་ལ་གཞུང་འབྲེལ་ཐོག་ངོས་འཛིན་གནང་སྟེ་བྲག་
ཤེས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་གྱི་ཆེ་མཛད་། སྤྱི་ལྷ་ ༡༠ ཆེས་ ༡༣ ཉིན་ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རོ་
ཤུ་སུ་ཞེས་སྐྱེས་པའདྲུག་ཏུ་ཡུལ་ཆབ་རྩ་སྤྱང་ཉོ་ཐོག་སུ་ཐུབ་བསྟན་འཇམ་དབལ་ཡེ་ཤེས་

བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆན་མཆོག་གིས་དབུ་སྤེལ་གཙོག་ཕུང་བཞེས་ཏེ། མཆན་ལ་རྩེ་བཙུན་འདས་
དཔལ་དག་དབང་སློབ་མཐུན་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོ་སྤྲོད་གསུམ་དབང་སྦྲུང་མཚུངས་པ་
མེད་པའི་སྤྲེད་པལ་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ།

དགྲུང་ལོ་དྲུག་ལ་མེབས་པ་ལྷགས་འབྲུག་ཆེ་ ༡ ཆེས་ ༡༧ ཉེ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༠ ཆེ་ ༡
ཆེས་ ༡༢ ཉེན་གཞུང་སྐོལ་ཐོག་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་སའི་པོ་བླ་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལའི་ཤར་རྒྱུད་
ཆོས་ས་ཆེན་སྤྲོད་ཞེའི་ཕུན་ཆོག་ས་སྤྱུ་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་གྱི་མཛད་སྤྱོད་གཟབ་རྒྱས་
བསྐྱེད་སྤྱོད་རྒྱལ་ཆབ་དུ་སྤྲོད་རིན་པོ་ཆེ་དང་། མཆན་ཞབས་སྟག་འག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་གཉིས་
ཀྱིས་ཡོངས་འཛིན་བསྐྱེད་གཞིན་གྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཐོག་རྒྱ་ཉེ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༡ བོད་ཆེ་ ༡
ཆེས་ ༡༠ ཉེན་སྤྲོད་སྤྲོད་ཡོངས་འཛིན་སྟག་འག་དབང་གསུང་རབ་མཐུ་སྟོབས་བསྟན་པའི་
རྒྱལ་མཆན་མཆོག་གི་དྲུང་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་བསྐྱེད་སྤྱོད་བཞེས། དགྲུང་ལོ་བརྒྱུད་ལ་མེབས་
སྐབས་མཁུན་རབ་བསྟན་འཛིན་གྱི་དྲུང་ནས་དབུ་མེད་སོགས་ལ་སློབ་གཉེར་མཛད་པ་དང་།
དེ་རྗེས་ཡོངས་འཛིན་སྟག་གཞིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་དག་ཡིག་དང་། སྟུང་རྟགས་
སོགས་ལ་ལོ་ངོ་ལྔ་ཙམ་རིང་སློབ་གཉེར་མཛད། དེ་ནས་ཐུན་མོང་གི་སྤྱང་རོང་རིགས་ཀྱི་ཅོད་
པན་ཡོངས་འཛིན་རྣམས་འའི་དྲུང་ནས་བཅུ་ལྷག་རིག་གནས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་གཞུང་ཆེན་
བཀའ་པོད་ལྷ་ལ་གསན་བསམ་སློབ་གཉེར་གནང་བ་དང་དུས་མཚུངས་སྤྱོད་གཞིན་བྱའི་དུས་
ནས་འཛམ་གླིང་ཆབ་སྤྲོད་ཀྱི་འཕོ་འགྱུར་གྱི་གནས་ཚུལ་སྤྱི་དང་། ཁྱེ་ལྷག་མང་གཙོའི་ལམ་
སྐོལ་དང་ཆོད་རིག་བཅས་ལ་ཐུགས་སྦྱང་ཆེན་པོས་ཞོར་སྤྲོད་མཛད།

ས་གྲང་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༤ ཆེ་ ༡༠ ཆེས་ ༡ ཉེན་རྒྱ་ནག་གི་སྤྲོད་དབང་གྲུང་ཁན་དམར་
པོའི་གཞུང་གིས་འཕྲོགས་མ་ཐག་བོད་ལ་བཙན་འཇུག་གྲུ་རྒྱུའི་འགོ་བཙུགས་ཏེ་བོད་གཞུང་
དགའ་ལྷན་པོ་བླ་ཆབ་འབངས་དང་བཅས་པ་ཇོ་འག་གི་གནས་ལ་གྱུར་སྐབས་བོད་ལྗོངས་ལྷ་
མི་མགྲིན་གཅིག་གིས་གསོལ་འདེབས་ནན་ཞུས་ལྟར་དགྲུང་གྲངས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་མེབས་པ་
ལྷགས་སྟག་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༠ བོད་ཆེ་ ༡༠ ཆེས་ ༡༡ དང་། ཕྱི་ཆེ་ ༡༡ ཆེས་ ༡༢ ཉེན་གངས་

སྐྱོངས་པོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་ལྷགས་གཉིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་ཆ་ཆང་བསྐྱེད་བཞེས་
མཛད་ཅིང་། ཁྲིམས་ཆད་ཐོག་པའི་བཅོན་པ་ཡོངས་ཚོགས་སྐོང་འཁོལ་གནང་བ་དང་། གཞན་
ཡང་པོད་ནས་བཟུང་པོད་གྲུའི་རིང་བདེན་བ་དང་། ཞི་བའི་ལམ་ནས་རྒྱ་པོད་འཁྲིག་ཐབས་ཀྱི་
ལམ་བུར་ལྷགས་སྟོན་བསྟོན། གླུ་ལོ་ ༡༩༥༠ པོད་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་སྐོ་བཟང་བཟ་ཤིས་
དང་། རྒྱ་ཁབ་བ་གཉིས་སྲིད་ཆབ་ཏུ་བསྟོན་གཞག་ཐོག་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་སྐྱ་ཕྱོག་ལ་ཉེན་འགན་
འབྱུང་ཉེའི་རྒྱུན་གྱིས་ཟླ་བ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་སྐྱ་འཁོར་ཞབས་འབྲིང་དང་བཅས་པ་གངས་
སྐྱོངས་པོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་ས་སྐྱ་ལྷན་གྱི་ཞིང་ནས་གྲོ་མོར་ཉེན་གཡོལ་དུ་ཕེབས་
ཤིང་། གླུ་ལོ་ ༡༩༥༠ ཟླ་བ་ ༡ ཚེས་ ༢ ཉིན་གྲོ་མོར་ཕེབས་འབྱོར་ཟིན་འཕམ་བཟའ་ལག་
བཅུགས་ཏེ་ཟླ་ལོ་བདུན་ལྷག་ཙམ་བཞུགས་འཇགས་མཛད་ཐོག་རྒྱ་དམར་གཞུང་དང་ཞི་བའི་
གྲོས་མོལ་བྱེད་མཁན་སྐྱ་ཆབ་ཆེད་གཏོང་གནང་།

ལྷགས་ཡོས་གླུ་ལོ་ ༡༩༥༡ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༣ ཉིན་རྒྱ་ནག་པེ་ཅིང་དུ་བཅོན་ཤིང་
འཛིགས་སྐྱལ་འོག་པོད་ཀྱི་སྐྱ་ཆབ་ཆོས་གྲོས་མཐུན་དོན་ཆེན་བཅུ་བདུན་ཟེར་བར་མཆན་
ཏྲགས་མི་འགོད་ཐབས་མེད་བྱུང་། གླུ་ལོ་ ༡༩༥༡ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༩ ཏུ་དཀར་ཆོག་མཛོད་
ལས། ཚེས་ ༡༩ ཉིན་གང་ཅིང་ལྷ་གྲོ་མོར་འབྱོར་ཏེ་དཀར་དགོན་དུ་ཁྱ་ལའི་ཟླ་མ་དང་ཞལ་
འཛོམས་བྱུང་ཞེས་འཁོད། ། ཉིན་རྒྱ་གཞུང་གིས་པོད་ཀྱི་ཞི་བཟའ་ལས་དོན་ཆེད་གསར་དུ་བསྟོ་
གཞག་བྱས་པའི་གླུ་ཁབ་འགན་འཛིན་དམག་དཔོན་གང་ཅིང་ལྷ་ས་གཙོས་རྒྱ་མིའི་སྐྱ་ཆབ་ཁག་
ཅིག་ནས་གྲོ་མོར་ལགོད་ས་མཆོག་དང་མཇལ་འཕམ་དུས་བ་དང་། ལྷགས་ཡོས་གླུ་ལོ་ ༡༩༥༡
ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༢༩ ཉིན་གྲོ་མོར་ནས་སྐྱ་ལྷན་ཞིང་དུ་ཆིབས་ཁ་བསྐྱར་ཏེ་གླུ་ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་
སྐྱ་སར་ལ་ཞབས་མོར་བདེ་བར་འཁོད།

རྒྱ་སྐྱལ་གླུ་ལོ་ ༡༩༥༣ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༢༩ ཉིན་པེ་ཅིང་དུ་བཅའ་སྔོད་པོད་ཀྱི་དོན་
གཙོད་ཁང་གསར་བཅུགས་གནང་བ་དང་། གླུ་ལོ་ ༡༩༥༣ ལོ་མཇུག་ཏུ་དུས་བསྟན་པོད་ཀྱི་
གནས་སྟངས་གང་ཅིང་ཡར་རྒྱས་དང་། གླུ་ཆོགས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་བསྐྱར་བཅོས་མཛད་བཞེད་

ཀྲིས་ལེགས་བཅོས་སྤྱི་ཚོགས་ལས་ཁུངས་ཆེད་འཇུགས་ཀྲིས་ལེགས་བཅོས་གནང་ཚུགས་སྟེ་
 རྟོག་ཅུ་འཛིན་དོན་ཆུང་ ༥ གཏན་འཁེབས་ཁྲབ་བསྐྱགས་མཛད་ཅིང་། དེ་འབྲེལ་ཀྱང་གཞུང་དང་
 གནས་ཚུལ་ཞི་འགྲིག་ཡོང་རེས་སྐབས་བསྟན་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཛད་པ་མང་དུ་བསྐྱུངས། སྤྱི་
 ལོ་ ༡༩༥༤ ལོར་ཉིན་མོའི་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་ཆོ་འཕྲུལ་སྟོན་ལས་ཆེན་མོའི་དུས་ཆེན་དང་
 སྐབས་བསྟན་ར་ས་འཕྲུལ་སྟངས་གཙོག་ལག་ཁང་དུ་སྤྱི་ཡོངས་འཛིན་བགྲེས་པ་ལ་སྐྱབས་རྩེ་
 གར་ཆོས་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་བྱུང་བསྟན་ཁུང་རྟོགས་ནས་ཀྱུ་ལ་འཕྲིན་ལས་མཆོག་གི་བྱང་ནས་
 བསྟན་རྟོགས་ཀྱི་བསྐྱབས་ཐོམ་བཞེས།

ལོར་ཉིན་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ལོར་ཀྱང་གཞུང་གིས་གདན་ཞུས་ལྷན་པེ་ཅིང་སོགས་སྤྱི་
 ཟླ་ ༢ ནང་ཆེབས་བསྐྱར་བསྐྱུངས་ཏེ་ཀྱང་གདན་ཞུས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་མཐོ་ཅི་ཏུང་དང་།
 སྤྱི་ཚོན་ཀྱུ་ཞེན་ལེ། གཞན་ཡང་ཀྱུ་ཏེ། ཉིང་ཞེ་པེང་སོགས་དཔོན་རིགས་ཁག་མཛུགས་
 འཕྲང་གནང་ཞིང་། སྐབས་དེར་ཀྱང་གཞུང་གི་སྤྱི་ཚོགས་གནས་སྟངས་རྣམས་གསལ་བར་
 གཞིགས། དེ་ནི་ལྔ་པོང་ས་མཆོག་གི་ཀྱུ་ལ་དུ་ཆེབས་བསྐྱར་བསྐྱུངས་པ་ཐོག་མ་དེ་ཡིན་ལ། ལོར་
 ལུག་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༢ ཉིན་ལ་ཀྱུ་ལ་མཆོག་ཡབ་སྐུས་རྣམས་གཉིས་པེ་ཅིང་ནས་
 བོད་དུ་ཆེབས་ཞལ་བསྐྱར་ཏེ་ཟླ་བ་ ༤ ནང་བོད་ལྗོངས་ཆོས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་སྤྱི་རྩེ་པེབས་
 མཛད།

མེ་སྤྲེལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༢ ཉིན་ལ་ཀྱུ་ལ་མཆོག་ཉི་ཟླ་རྣམས་གཉིས་ཀྱི་
 གར་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཆོགས་ནས་གདན་ཞུའི་མགོན་བརྟུ་ལུ་བ་ལྷན། སྟོན་པ་སྤྱང་
 ལས་འདས་ནས་མི་ལོ་ ༢༥༠༠ འཁོར་བའི་དུས་བྲན་མཛད་སྟོའི་སྐུ་མགོན་གཙོ་བོར་གངས་
 ལྗོངས་གཞིས་རྩེ་ནས་ཆེབས་ཞལ་བསྐྱར་ཏེ་ཀྱང་གར་དུ་སངས་རྒྱུ་ལྷ་འདས་ལས་འདས་ནས་མི་
 ལོ་ ༢༥༠༠ འཁོར་བའི་བྲན་གསལ་དུས་བྲན་ལ་པེབས། ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༢ ཉིན་ཀྱང་གི་ཀྱུ་ལ་
 ས་རྩེ་ལི་གསར་སར་པེབས་འབྱོར་བྱུང་། སྐབས་དེར་ཀྱང་གར་གྱི་སྤྱི་འཛིན་ཏོག་ཅར་ར་འཛིན་
 ཅར་བར་སང་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཛིན་སྐུ་གཞོན་ཏོག་ཅར་ར་དཔེར་ལོ་ག། སྤྱི་ཚོན་མི་རྩེ་ལེ་

ཏ་རུ་བཅས་དང་མངལ་འཕྲད་གནང་བར་མ་ཟད། ལྷག་པར་སྤིང་ཆོན་མངལ་འཕྲད་སྐབས་
བོད་ནང་རྒྱ་དཔར་གྱི་བྱ་སྟོན་དན་པ་རྣམས་མཆོམས་འཛོག་ཡོང་ཐབས་སོགས་བོད་ཀྱི་ཆབ་
སྤིང་གནས་སྟངས་སྟོར་གཤམ་ཆེད་བཀའ་བསྟུར་གནང་། སྐབས་དེར་རྒྱ་ནག་གི་སྤིང་ཆོན་ལུ་
ཨེན་ལེ་ཡང་རྒྱ་གར་དུ་ཆེད་བཅར་ཞུས་པ་ལྟར་ཆེ་བ་ ༡༢ ཆེས་ ༣༠ ཉིན་ཁོང་ལ་བོད་ཤར་
ཕྱོགས་ཁུལ་གྱི་གནས་སྟངས་སོགས་བོད་མི་མང་གི་བདེ་སྲུག་གནས་སྟངས་སྟོར་ལེགས་ཆེད་
འགྲུང་བ་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་བཀའ་མོལ་ཞིབ་ནན་མཛད་ཅིང་། མེ་བྱ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལྷ་ ༩ ཆེས་
༡ ཉིན་རྒྱ་གར་འབགས་ལུལ་ནས་གང་གི་གདུལ་ཞིང་བོད་མྱོངས་ཆོས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ཆིབས་ཞལ་
བསྟུང།

དེ་ལྟར་ཆབ་སྤིང་གྱི་མཛད་འཛིང་ཚུ་གཉེར་ལྟ་བུའི་ཁོང་ནས་དགྲུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་
ཐོག་མཆོན་ཉིད་རིག་པའི་གཞུང་ཆེན་ལ་སྟོབ་གཉེར་གནང་ཡོད་ཚུགས་ཏེ། གཞུང་ཆེན་བཀའ་
བོད་ལྟར་གསན་བསམ་མཐའ་འཁྲོངས་གནང་ཞིང་། དགྲུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་བཞེས་པ་མེ་ལག་
སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོར་གདན་ས་སེ་འབྲས་གཉིས་ལ་སྤྱིག་ཞུགས་ཀྱིས་བྲ་སྟོར་མཛད་པར་མ་
ཟད། དགྲུང་ལོ་ ༣༥ བཞེས་པ་ས་ལག་བོད་ཆེ་ ༡ ཆེས་ ༡༥ ལྷ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལྷ་བ་ ༣ ཆེས་
༡ ཉིན་ལྷ་ལྷན་ཆོ་འབྲུལ་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོར་དགེ་འདུན་འདུས་པ་ཁྲི་བྲག་གཉིས་བཀལ་བའི་
དབུས་སུ་ལུང་རིགས་སྤྱི་བའི་མཁས་མང་ལྷ་མཆོག་འདུས་པའི་མདུན་སར་རྩ་རམས་པའི་བྲ་
སྟོར་དམ་བཅའ་འབུལ་བཞེས་བསྟུངས།

ས་ལག་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལྷ་ ༣ ཆེས་ ༡༠ ཉིན་རྒྱ་གཞུང་གི་དན་བྱས་འོག་ཡལོང་ས་
མཆོག་རྒྱ་མིའི་དཔག་སྒྲར་དུ་གཟིགས་མོར་གདན་ཞུ་བས་ཕེབས་བཞོལ་སྟངས་ལྟ་སའི་རྒྱ་
ཆེད་སེར་སྤྱི་མི་མང་རྣམས་མི་བཟོད་པས་ཡལོང་ས་མཆོག་གི་སྤྱི་ལྷར་བདོ་བའི་བྱ་དན་ལ་
གདོང་ལེན་བྱེད་ཆེད་མི་མང་སེར་སྤྱི་སྟོང་བྲག་མང་པོས་ནོར་སྤིང་པོ་བྲང་གི་ཉིན་སྟངས་བྲས་
ཐོག་མི་དཔངས་རྣམས་ལྷ་སྤྱག་བཟོད་བྲལ་གྱིས་བྲག་པོའི་རོ་རྒྱལ་བྲས་པ་དང་། ཆབས་ཅིག་
བོད་རང་དབང་སྤེར་ལངས་ཀྱི་རྩམ་སྟོན་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྲས་པ་དང་། དེར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་

ལ་ང་བྲལ་བའི་བྲག་གཞོན་མི་ཚས་ལས་འདས་པ་བྱས་པར་བརྟེན། བོད་ཀྱི་འབྲལ་ཕྱགས་བདེ་
དོན་ལ་དགོངས་ནས་བོད་ཆུ་ ༡ ཚེས་ ༤ དང་། སྤུ་ཆུ་ ༣ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་གྱི་དགོང་མའི་ཕྱག་
ཚོད་ ༡༠ ཙམ་ལ་ལགོངས་མཆོག་ནས་བོད་ཀྱི་བསྐྱེད་སྤྱིད་ཀྱི་དོན་ཆེན་ཐུགས་ལ་བསྐྱམས་ཏེ་
རྒྱ་དམག་གིས་མཐའ་བསྐྱོར་བའི་དབྱུས་ནས་བོད་གཞུང་དམངས་གཤང་འཆམ་དང་བཙས་པ་རྒྱ་
གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་བཙན་བྱོལ་ལ་ཆེབས་བསྐྱར་གནང་།

སྤུ་ལོ་ ༡༩༥༩ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་ཕྱོགས་ལྷན་ཅེ་ཚོང་དུ་གཞུང་འབྲེལ་ཐོག་བོད་
གཞུང་དགའ་ལྷན་ལོ་བྱང་བའི་གཞུང་སྐྱར་གསོ་མཛད་ཅིང་། བོད་གཞུང་ནས་རྒྱ་ནག་གི་བཙན་
ཤེད་ལོག་བཞག་པའི་གྲོས་མཐུན་དོན་ཆེན་བཙུན་ལ་ཁོས་ལེན་མེད་པའི་གཞུང་འབྲེལ་
གསལ་བསྐྱགས་དང་པོ་གནང་བ་དང་། སྤུ་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་ཏི་ཊུ་བུར་དུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་གསར་
འགོད་པ་བརྒྱ་མཁལ་བ་སྐོར་འཆོགས་ཀྱིས་བོད་རང་བཙན་གཙང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་རྒྱ་
དམར་གཞུང་གིས་བཙན་འཇུག་བྱས་པ་དང་། རྒྱ་ནག་གི་བཙན་ཤེད་ཕྱིགས་སྤུལ་ལོག་བཞག་
པའི་གྲོས་མཐུན་དོན་ཆེན་བཙུན་ལ་ཁོས་ལེན་མེད་པའི་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བསྐྱགས་
ཐེངས་གཉིས་པ་བསྐྱངས།

དེ་ནས་སྤུ་ལོ་ ༡༩༦༠ ཟླ་བ་ ༩ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་མ་སུ་རིར་ལའབས་སོར་བདེ་བར་
འཁོད་ཅིང་། མ་སུ་རིའི་བློར་ལ་ཉུ་སིར་གནས་སྐབས་ཀྱི་བཞུགས་སྐར་མཛད་དེ་བཞུགས་
འཇགས་གནང་ངོང་། ཟླ་བ་ ༩ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་སྤྱིད་ཆོན་ལེ་རུ་མཆོག་མ་སུ་རིར་ཆེད་བཙར་
ཀྱིས་ལ་རྒྱལ་དབང་མཆོག་དང་ལྷན་དུ་སྐབས་དེའི་བོད་ཀྱི་གནས་སྐངས་དང་། མ་འོངས་ཞུ་
སྐོའི་སྐོར་བཀའ་མོལ་ཞིབ་རྒྱས་མཛད། ཟླ་བ་ ༡༥ ཉིན་གཞུང་གི་བཀའ་ཆོན་སོགས་
མཐོ་རིམ་འགོ་ཁྲིད་རྣམས་རྒྱས་འཛོམས་ཐོག་བཀའ་འགྲུབ་དང་། བདེ་སྤྱིད། སྤུ་སྤྱིད། ཚོས་དོན།
ཤེས་རིག་དཔལ་འབྱོར་འདུ་འགོད་བཙས་བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་ལྷན་ཁང་དུག་གསར་
འཇུགས་དང་འབྲེལ་འགོ་བྱེད་རྣམས་བསྐོ་གཞག་མཛད། དེ་ནི་བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་དབུ་
བརྟེས་པའི་ཐོག་མ་ཡིན། སྤུ་ལོ་ ༡༩༦༠ ཟླ་བ་ ༩ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་མ་སུ་རི་ནས་ཆེབས་ཐོན་

ལྷགས་གྱི་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ཟླ་བ་ ༥ ཚེས་ ༩ ཉིན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་དགོངས་པར་ཡོད་
 པ་ལྟར་ཆོལ་གསུམ་ཚོས་ལྷགས་དང་བཅས་པའི་མི་འབྲས་བཙུགསུམ་བསྐོ་གཞག་སྒལ་ཐོག་
 གྱི་འབྲས་ལྟན་ཁང་གསར་འབྲས་གནང་སྟེ་དེ་ཉིན་མཛེས་ལུག་དམ་འབུལ་དང་འབྲེལ་ཚོས་
 ཡིད་གཉིས་ལྟན་གྱི་བོད་ལྗོངས་མང་གཙོའི་གཞུང་དབུ་བརྟེས་པའི་མཇུག་སྟོ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལྷགས་
 ཟུང་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༡ ཟླ་བ་ ༣ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་མ་འོངས་བོད་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་གསར་པའི་ཟེན་གྱིས་
 བོད་འབངས་ཡོངས་ལ་ཐོག་མར་འགྲེམས་སྤེལ་གནང་བ་དང་། རྒྱ་ཡོས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༣ ཟླ་ ༣
 ཚེས་ ༡༠ ཉིན་གསུམ་བཙུངའི་དུས་དྲན་གྱི་མཇུག་སྟོ་དང་ལྷགས་དེ་སྤེལ་ཅ་ཁྲིམས་ཟེན་གྱིས་ལ་
 བསྐྱར་ཞིབ་གནང་སྟེ་དོན་ཚན་ ༥༧ ཅན་གྱི་ཅ་ཁྲིམས་ཁྲིམ་པ་གཏན་འཁེབས་གྱིས་ཡོངས་
 ཁྲབ་གསལ་བསྒྲགས་མཛད་། རྒྱ་སྤེལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༨༢ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་ཚེས་མཐོངའི་བོད་
 ཀྱི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གསར་འབྲས་མཛད་པ་སོགས་བོད་འདི་འབྲེལ་ལྷགས་གང་ཅད་ནས་
 མང་གཙོའི་ལམ་ལྷགས་ཆད་ལྟན་ཞིག་ཏུ་བསྐྱོད་ཕྱུངའི་དགོངས་བཞེས་ལྟར་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་
 ་འག་དང་། ཁྲིམས་ལྷགས་དབང་འཛིན། ཁྲིམས་བཟོ་སྤྱི་འབྲས་བཅས་མང་གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་
 ལྟན་གྱི་གཞུང་ཆ་ལག་ཁྲང་བ་ཆགས་ཡོད་པ་འདི་དག་ནི་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་འཁྱོད་ལོ་
 བཞུགས་

gg

གཏོང་མཛད་དེ་ལོ་ལོ་སྤྱི་མཆོད་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་གི་ལོ་རྒྱུས་ལྟ་བུ་ལོ་ལོ་བོད་གཞུང་དགའ་ལྷན་པོ་
བྲང་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབང་ལུང་ཡོངས་རྫོགས་མི་དམངས་ཀྱིས་མང་ལོས་ལོས་འདེམས་བྱས་
པའི་འགོ་ཁྲིད་ཀྱིས་ལ་ཅིས་སྤོང་གནད་སྟེ་དུས་རབས་དང་མཐུན་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་ཐག་
གཅོད་གནད་སྟེ། བོད་མི་རྒྱལ་སྤྱི་འཐོག་རང་སྲོད་དང་། རང་ས་རང་སྤྱང་། རང་མི་རང་ལས་
ཡོང་ཐབས་སོགས་གོ་མ་ཞེན་ཆེན་པོས་མཐུན་བསྐྱོད་རིམ་པར་གནད་སྟེ། བྱང་རབས་ཀྱི་དོན་
སྤྱིར་ལྟ་བུ་ལོ་གསར་གཏོང་མང་དུ་མཛད་ཡོད་པ་འདི་དག་ནི་ལ་ལོང་ས་ལ་སྤྱི་མཆོད་ཆེན་
པོའི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་དང་། ཐུགས་རྗེ་དང་བཀའ་ཁྲིན་ཁོ་ན་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།

གཞན་ཡང་བོད་སྤྱི་མཆོད་ཀྱི་མ་འོངས་སོན་ཅར་དགོངས་ཏེ་ཁོང་ཆོ་
ཕྱིན་གི་ཤེས་ཡོན་གཉིས་ལྟ་བུ་གསོ་སྦྱོང་གནད་ཆེད་ལྷགས་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༠ ཟླ་ ༣
ཆེས་ ༣ ཉིན་མ་སྤྱི་འཐོག་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་སློབ་བླ་མོ་མང་གསར་འཛུགས་བསྐྱེད་སྤྱོད་
ཤིང་། དེ་རྗེས་རིམ་པས་རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་ཁུལ་གྱི་བོད་སྤྱི་མཆོད་ཆ་བརྒྱ་ལ་ཉེ་བར་གཞི་
རིམ་དང་། འཁྲིད་རིམ། མཐོ་རིམ་བཅས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་སྦྱོང་སྤྱོད་པའི་སློབ་བླ་མོ་ ༡༠༠ ལ་ཉེ་
བ་གསར་འཛུགས་གནད་པའི་ནང་སློབ་སྤྱི་མཆོད་ ༡༩༥༠ དང་། བོད་ནང་སློབ་སྦྱོང་གི་གོ་
སྤྱོད་མ་ཐོབ་པའི་ན་གཞོན་སྤོང་ལྟ་བུ་མང་པོར་སློབ་སྦྱོང་གི་གོ་སྤྱོད་ཐོབ་ཡོད། དེ་དག་གིས་
བོད་ཀྱི་ཐུན་མིན་རིག་གནས་དང་། དེར་དུས་ཀྱི་སློབ་ཆེན་ཡོངས་རྫོགས་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་
བཞིན་པར་མ་ཟད། ལག་ཤེས། ཆེས་མཐོའི་གཞུག་ལག་སློབ་སྦྱོང་གི་གོ་སྤྱོད་སྦྱོང་སྤྱོད་ལྟ་
བ་བྱུང་བ་འདི་དག་ནི་འབྲུག་ལྷགས་གཉིས་སྤྱི་མཆོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན།

རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་དུ་ས་དགེ་བཀའ་རྩིང་གཡུང་བྱང་པོན་དང་བཅས་པའི་རིས་
མེད་རྒྱལ་བསྐྱར་འཛིན་སྦྱོང་སྤྱོད་ལྟ་བུ་གསུམ་བུ་ཡུལ་གྱི་ཆོས་སྟེ་ ༡༩༥༡ དང་། དེ་དག་ཏུ་དགེ་
བཅུན་ཞལ་བྲངས་ ༣༠༠༠༠ ལྟ་བུ་དང་། འཛམ་གླིང་ཤར་ཁུབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ཏུ་ཆོས་བརྒྱུད་
ཁག་གི་ཆོས་ཆོགས་ཁག་སྦྱོང་ལ་ཉེ་བ། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་སློབ་གར་ཆོགས་པ་དང་། ཕྱི་ལི་
བོད་ཁང་། སྤར་ཏེ་ཆོས་མཐོའི་གཞུག་ལག་སློབ་ཁང་། བཞུགས་སྤར་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད། ཁོར་

སྤིང་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གཅེས་སྤྱོད་ཁང་། རྟོར་སྤྱིང་འཇམ་དབྱངས་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གཅེས་སྤྱོད་བཅས་དང་། གཞན་ཡང་གསེ་རིག་གི་ཉེ་གནས་བོད་ཀྱི་སྤྲན་ཅིས་ཁང་དང་། བྱི་ལུགས་ཀྱི་སྤྲན་ཁང་། ལག་ཤེས་རྒྱ་ཅལ་གྱི་བཟོ་ལས་སོགས་ཆེད་སྤྱོད་བྱ་ལུལ་གྱི་ཉེ་གནས་ཁག་མང་གསར་འཛུགས་གནང་ནས་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ལས་དུ་ཞུགས་ཏེ་དེར་སྐབས་སྤྱིག་འཛུགས་ཀྱི་མང་གཞི་སྤྱི་བརྟན་ལུགས་འཕེར་ཞིག་དུ་གྱུར་པ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་འདྲི་ནི་སྤྱོད་གསུམ་རིན་ཆེན་བདུན་གྱིས་བཀའ་སྟེ་ལུལ་ཡང་ཆ་ཅམ་གཞལ་དཀའི་གནས་སུ་གྱུར།

དེ་བཞིན་བཅན་གྲོལ་བོད་མིའི་འཕམ་མེལ་འཚོ་གོས་ཀྱི་གཞི་རྟེན་བཟང་པོ་ལེགས་ཚུགས་སྤྲད་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ལྷ་བ་ ༡༩ པར་རྒྱ་གར་གློ་ཕྱོགས་ལུགས་བསམ་གཞིས་གོང་དུ་མི་བྱངས་ ༦༦༠ ཐམ་པ་གཞིས་ཆགས་སུ་གཏོང་གནང་མཛད་པ་ནས་བཟུང་ད་ཆ་རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་ཁུལ་དུ་གཞིས་ཆགས་ཁག་ ༥༩ དང་། ཡས་གསོ་ཁང་ ༡༥ བཀྲལ་བའི་བར་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱིས་བཅན་གྲོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་མང་གཞི་སྤྱི་བརྟན་ཆགས་ཡོད།

མེ་ལུག་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༡ ལྷ་བ་ ༩ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་ཡུལ་ས་མཚོག་ཐོག་མར་བྱི་རྒྱལ་ལུལ་གྱི་ཉི་ཏོང་དང་། ཐའི་ལན་ཁྲིའི་ནང་ཆེབས་བསྐྱར་གནང་འགོ་ཚུགས་པ་དང་། དེ་རྗེས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༣ ལྷ་བ་ ༩ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་ལུ་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཨེ་ཌ་ཡི་དང་། སུད་སི། འེ་ཐར་ལན་ཏ། སྤེལ་འཇམ། ཨ་ཡར་ལན་ཏ། འོར་ཤེ། སུད་ཏན། དབྱིན་ལུལ། ལུ་འཇར་མན། ཨོ་སེ་ཁེ་ཡི་ཡ་བཅས་ཀྱི་ལུལ་གྱུར་ཡང་ཆེབས་བསྐྱར་ཐེངས་དང་པོ་བསྐྱངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཨ་རི་དང་། པ་རན་སི། ལུ་རུ་སུ། འཇར་མན་ནི། སོག་ལུལ་སོགས་ཤར་ལུ་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ ༡༠ ཅམ་ལ་ཡང་ཡང་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཏེ་དད་ལྡན་མི་མང་ལ་ཐབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་འཁོར་ཡང་ཡང་བསྐྱོར་ཅིང་། རྒྱལ་ཁབ་མང་པོའི་སྤྱི་དཔྱིན་སྤྱི་དཔྱོན་གྱིས་གཙོས་པའི་དཔོན་རིགས་དང་། ཆོས་ལུགས་ཁག་གི་སྤྲ་ཆེན། ཆོན་རིག་རིག་གནས་དང་། ལོ་རྒྱས་རིག་པ་སོགས་ཀྱི་གྲགས་ཅན་མི་སྣ་མང་པོ་མཇུག་འབྲུད་གནང་བར་ཀྱན་གྱིས་བཅི་བཀྱར་ཆེན་པོ་ཞུས་ཡོད་ལ། བོད་ཀྱི་ཆོས་རིག་དང་། ལུལ་སྟོལ་གོམས་གཤེས། བོད་ཀྱི་གནས་བབས་

སོགས་ལ་ངོ་སྤྲོད་གནང་བའི་གོ་སྐབས་བྱང་བ་ཡིན།

དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་ཉིད་ཀྱི་ནག་གཞུང་དང་ཞི་མོལ་གྱིས་ཐག་གཅོད་གནང་རྒྱུ་དེ་དགོངས་པ་བཞེས་ཏེ། གྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་བཙན་བྱོལ་དུ་ཕྱེ་བས་རྗེས་ཀྱི་ནག་མི་མང་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་དང་འབྲེལ་ལམ་ཐོག་མ་བྱུང་སྟེ་རྒྱ་བོད་ཡུལ་གྱི་གཞིགས་སྒོར་སྤྱི་ཆབ་ཆོགས་པ་སྤྱི་རྗེས་གཏོང་གནང་མཛད་པས་བོད་གཞིས་བྱེས་མ་བྱུང་འབྲུན་ལྟ་བུ་བྱང་ཞིང་། གྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོ་ནས་གྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ལོའི་ཟླ་ ༡ ཆེས་ ༢ བར་བོད་རྒྱུ་དེ་དབར་འབྲེལ་མོལ་ལན་དགྲ་དང་། བར་ལུགས་གྲོས་བསྟར་ཐངས་གཅིག་བཅས་བྱང་། གྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ཟླ་ ༩ ཆེས་ ༢༡ ཉིན་ཨ་རིའི་གྲོས་ཆོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་འདུའི་ཐོག་ལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་ལྷན་པའི་བོད་རྒྱ་ཞི་མོལ་གྱི་ཞི་བདེའི་སྟོན་འགྲོའི་གྲོས་འཆར་དོན་ཆུན་ལྟ་འདོན་གནང་མཛད་ཅིང་། དེ་རྗེས་གྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ཟླ་ ༩ ཆེས་ ༡༥ ཉིན་པ་རན་སིའི་སི་ཁྲས་སི་སྤྱག་ཡོ་རོབ་གྲོས་ཆོགས་སུ་ལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་ལྷན་པའི་བོད་རྒྱ་ཞི་མོལ་གྱི་ཞི་བདེའི་གྲོས་འཆར་དོན་ཆུན་ལྟ་འདོན་སྟོན་གྱི་དགོངས་གཞི་གཙོ་བོ་ནམས་གསལ་བསྐྱགས་བསྐྱངས་པ་སོགས་བོད་རྒྱུ་དེ་དབར་པན་ཚུན་བསམ་ཤེས་དང་། ཡིད་ཆེས། ལྷ་བཤུངས་བཅས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གཉིས་པན་གྱི་གྲོས་མོལ་གནང་རྒྱུ་དེ་སྟོ་མོ་འབྱེད་པར་མཛད། གཞན་ཡང་འཁྲུངས་རབས་གསོལ་འདེབས་ལས།

སྤྱི་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཆེ་མེད་ལས། །

རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་ལས་ཞི་བདེའི་གཞུངས་རྟགས་ལུལ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བར་ཆོས་ཀྱི་ལྟ་སྤྲོད་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྟན་རྟེན་བཞེད་དགོངས་བཟང་པོ་གཞིར་བཟུང་། བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་ཀྱི་ལས་འགུལ་མཐའ་དག་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལས་དུ་བསྐྱར་གནང་མཛད་པ་ནི་སྤར་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་དང་། བར་པའི་རྒྱལ་ཁབ་གང་དུ་འདར་མ་བྱུང་བའི་རྒྱལ་ཆེན་གྱི་མཛད་འབྲིན་ཞིག་བསྐྱངས་པར་བརྟེན། མད་བྱང་མཛད་བཟང་གིས་འཛམ་གླིང་གི་སྤྱི་རྒྱ་ནམས་ཡིད་དབང་ཡོངས་སུ་འཕྲོགས་

པར་མ་ཟད། འགྲོ་བ་མིའི་ཀླན་ཁུབ་འགན་འཁུར་གྱི་མང་གཞིའི་ཐོག་དུས་རྟག་ཏུ་བྱམས་སྟོང་
རྩེ་དང་། གཞན་པལ་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཐབས་ལོས་ཀྱི་ནག་མི་དམངས་ཚུད་པའི་འཛམ་གླིང་སྟོང་
གི་སྟེ་འགྲོ་ཀླན་ལ་བདེ་སྟོང་འབྱུང་ཐབས་གྱི་ཙུ་བ་འཛམ་གླིང་གི་ཞི་བདེ་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་
ཐོབ་ཐང་། ཁོར་ལུག་སྤྱད་སྟོབ་བཅས་དང་། ལྷག་པར་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་
ཐུགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་རྣམས་གསུམ་སྟེ། འགྲོ་བ་མིའི་བཟང་སྟོང་གོང་འཕེལ་དང་། ཆོས་
ལུགས་མན་ཚུན་དབར་མ་ཐུན་འབྲེལ་གོང་འཕེལ། བོད་ཀྱི་ཙུ་བོན་དང་ཆོས་རིག་འཛིན་སྟོང་
སྟེལ་གསུམ་བཅས་ལ་ཐུགས་ཁུར་ཆེན་པོ་བཞེས་པར་བརྟེན། དང་བདེན་དང་། བསྟུགས་ལོས་
གྱི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བཞེད་དགོངས་དང་། ལུལ་བྱུང་གི་མཛད་འཕྲིན་ལ་ཡི་རངས་ཀྱི་བསྟོར་གྱིས་
ཞི་བདེའི་ཕོ་ཉར་ངོས་འཛིན་གནང་སྟེ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལྷ་ ༡༩ ཆོས་ ༡༠ ཉིན་འཛམ་གླིང་ཐོག་
ཆོས་སྟན་པར་གྲགས་པའི་རྩོ་རྩེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་འབྲེལ་བཞེས་མཛད་དེ་ཞི་བདེའི་
དེད་དཔོན་ཆེན་པོར་མངའ་གསོལ་བ་དང་། འཛམ་གླིང་གར་བྱུབ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ ༣༩ ལྷག་
གིས་ལོ་སྟེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་དང་། ཨ་རིའི་གསེར་གྱི་གཟེངས་རྟགས། སོག་པོའི་
བསྐྱ་དཀར་པོ་སོགས་གྲགས་ཅན་གྱི་གཟེངས་རྟགས་བརྒྱ་ལྷག་བཀལ་བ་འབྲེལ་ལམ་ཞུས་
ཡོད།

དེ་བཞིན་འབྲུངས་རབས་གསོལ་འདེབས་ལས།

མཁས་པའི་རྣམ་དཔྱིད་རྒྱན་དུག་མཆོག་གཉིས་ལྷ། །

བཙུན་པའི་བསྐྱབ་གྲུས་དག་བཅོམ་ཉེ་བར་འཁོར། །

བཟང་པོའི་འཕྲིན་ལས་སྟོ་བཟང་རྒྱལ་བ་དངོས། །

སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡགོང་ས་ཡུལ་པས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནི་མཁས་གྲུབ་
ཀླན་གྱི་གཙུག་རྒྱན་ཆོད་ཐུབ་ཅོད་མེད་ཡོངས་གྲགས་འདི་ལྟར་སྟོན་ཆད་ཉུང་ལ། ཕྱིས་ཀྱང་
འབྱུང་དཀའ་བས། ཁྱེད་དཔེ་ཁྱེད་ཉིད་ཁོ་ན་ལས་མེད་ཅེས་པ་ལྟར། མཁས་བཙུན་བཟང་

གསུམ་གྱི་མཛད་བཟང་སྤྱི་མཐའ་དང་གཉིད་དཔག་དཀའ་བས་འཛམ་གླིང་འདིའི་ཐོག་འགྲོ་བ་
མིའི་དེད་དཔོན་དང་། ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་སློབ་དཔོན། སྤྱི་མ་བུ་དཔལ་པ་དང་། སྤྱིད་འཛིན་གྱི་ཁྱད་
འཕགས་སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ། ཁྲིམས་ལུགས་སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ། རྒྱལ་སྤྱིའི་འབྲེལ་ལམ་ཆོན་
རིག་གི་སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་མི་སེར་གྱི་ཆེ་བསྟོད་དང་། མཁས་དབང་
གི་ཆེ་བསྟོད་སོགས་ཀྱིས་བཀྱར་གྱི་གཟེངས་རྟགས་དང་ཕྱག་འཁྱེར་སྟོན་ཐུགས་ཅན་བརྒྱ་ཐག་
བརྒྱལ་བ་འབྲལ་བཞེས་བཀའ་ངོན་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་ཅག་རྣམས་དགའ་སྦྱིད་ལྡན་པའི་ཉིན་མོ་
གསར་སྤྱོད་གནང་ཡོད།

གཞན་ཡང་འབྲུངས་རབས་གསོལ་འདེབས་ལས།

གང་གིས་གདུལ་བྱ་སྐལ་ལྡན་གངས་ཅན་བར།

སྟོན་མེད་མང་གཙོའི་བདག་དབང་དབྱེས་བཞིན་སྤྲུལ།

བྱམས་བཙའི་ཐུགས་ཀྱིས་སྤྱིད་གསུམ་དབང་སྦྱར་མགོན།

མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྤྱེལ་གསོལ་བ་འདེབས།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོར་མང་གཙོའི་བསྐྱར་བཅོས་ཆེན་པོ་ཞིག་
མཛད་དེ་བཅན་གྱིལ་དུ་བཞུགས་ཤིང་ཕྱག་བསྟར་གནང་རྒྱུའི་བཅའ་ཁྲིམས་གསར་བཙོད་དང་།
བོད་མི་མང་གྱི་འཕུས་ཀྱི་གངས་འཕོར་སྤྱར་ཆ། ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་དང་། ཁྲིམས་བཙོ་
སྟོན་ཆོགས། འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ཤག་བཅས་མང་གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་གྱི་ཆ་ལག་མ་ཆང་བ་
མེད་པ་གསར་འཛུགས་ཀྱིས་ཆབ་སྤྱིད་གྱི་ལམ་ལུགས་དང་། མང་གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་གྱི་རོ་པོ་
དང་། ལས་འགན་གཏན་འཁེལ་གྱིས་ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་དབང་སྦྱར་ལ་འུགས་སྟོན། གྱི་འཕུས་
སྐབས་བཅུ་གཅིག་པ་ནས་བརྒྱུད་གྱི་འཕུས་ཀྱི་གངས་ཆང་སྤར་ཆ་གནང་བ་དང་། བཀའ་སྟོན་
རྣམས་པོད་མི་མང་གྱི་འཕུས་ཀྱིས་འོས་འདེམས་གནང་རྒྱུའི་ལམ་སྟོལ་གཏོད། མང་གཙོའི་
ཐོབ་ཐང་ཤ་ཁྲག་གི་འགྲོ་བློན་བཏང་སྟེ་འཐབ་ཚོད་བྱེད་མི་དགོས་པར་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ནས་
བཅན་ཐབས་སུ་གསོལ་རས་སྤལ་ཅིང་། བདུན་བསྟོད་ཀྱི་ལམ་སྟོན་རིམ་བར་མཛད་པ་འདི་ལྟ་

བུ་ནི་འཛམ་གླིང་ཤར་ནུབ་ཀྱི་བྱུང་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཏུ་ལམ་བྱུང་སྟོང་མེད་པ་ཞིག་ཡིན།

ལྷག་པར་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠༡ ནམ་བབྱང་བཀའ་ཁྲོན་ཁྲི་པ་མི་མང་ནས་ཐད་ཀར་འོས་འདེམས་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་སྤུལ་བ་སོགས་མང་གཙོ་ཆད་ལྷན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་རྒྱུར་སྤུལ་འདེད་གནང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོར་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་གལ་ཆའི་བསྐྱུར་བཅོས་མཛད་གནང་ཁོངས་ནས་དེ་སྔ་འཛིན་སྟོང་བཀའ་ཤག་གི་བཀའ་ཁྲོན་ནམས་ལགོང་ས་མཆོག་གིས་ཐད་བསྐྱོས་གནང་ལམ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནས་བབྱང་མི་འབྲེལ་འོས་གཞིར་སྤུལ་བར་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོག་གིས་འདེམས་བསྐྱོད་གནང་རྒྱུར་བསྐྱུར་བཅོས་མཛད། ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་ཡང་གསར་གཏོད་མཛད། སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠༡ ལོར་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་བཞིན་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ཐངས་དང་པོར་བཀའ་ཁྲོན་ཁྲི་པ་མི་མང་གིས་ཐད་ཀར་འདེམས་བསྐྱོད་སྟོན་པ་བཟང་གསར་གཏོད་མཛད། ཡང་སྟོས་བྱེ་ལོ་ ༡༠༡༡ ལོར་མི་མང་གིས་ཐད་ཀར་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་འགོ་ཁྲིད་ལ་སྤྱད་བང་ཅིས་སྟོན་གནང་བ་སོགས་ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་དག་ནི་བསམ་བཞིན་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཤར་གྱི་ཡིན།

བོད་གཞུང་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་པའི་ཆབ་སྲིད་དང་། བོད་མྱོངས་སྤྱི་འབྲེལ་བདེ་སྤྱིད་ལ་གཞོན་གཞི་ཆེ་བ་ལུང་རིགས་དང་། དག་སྟངས་ཉམས་སྟོང་ཀུན་མཐུན་ཆད་བྱུང་ལ་བརྟེན། ལྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་ནས་བབྱང་རྒྱལ་དབང་སྤྱི་བྱེད་རིམ་བྱོན་གྱིས་དབུས་ཆད་ལྷན་སྤྱིས་མཆོག་དུ་མས་དགག་བྱ་མཛད་སྤྱིས་ཉྱུང་། ལགོང་ས་ལྷུན་པས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་ཀྱང་བསྟན་འཕྲོ་སྤྱི་བྱེད་གཞོན་ཆབ་སྲིད་དང་གཅིག་ནང་པ་སངས་རྒྱུ་པའི་བསྟན་པའི་འཕྲུག་སྟོན་སྤྱི་བྱེད་འབྲེལ་བྱུང་འགའ་བ་དང་གཉིས། ཆོས་ལུགས་པན་ཚུན་དག་སྟངས་ཁོར་བྱའི་འོད་གྱིས་ཁྲབ་པར་གཞོན་སྟོན་འབྱུང་བ་དང་གསུམ། ཡང་སྟོས་གསེར་སྤྱངས་བཅོ་མ་ལྟ་བུའི་འཛམ་མགོན་རྒྱལ་པའི་བསྟན་པ་ལ་མ་འབྲེན་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་བཞི། བོད་གཞུང་གི་ད་ལྟའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བཞེངས་ཕྱོགས་དང་འགའ་བ་དང་ལྔ་སོགས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱས་ན་དག་མེད་སྟོན་ཆའི་ལོ་རྒྱུས་གནས་ཚུལ་རྟོན་དང་། དགག་དགོས་རྒྱ་མཚན་

དུ་མར་གཟིགས་ནས་ཀུན་པན་དགོངས་བཞེད་ཀྱིས་མཛད་དཀའ་དུ་མ་ཁུད་བསད་ཀྱིས་དོལ་
ཀྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱས་ན་འཕམ་ཕྱགས་ཀུན་ཏུ་གཞོད་ཆབས་ཆེ་བའི་ལམ་སྟོན་གྱི་བཀའ་
སློབ་ལན་གངས་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་སྦྱལ་འདུག་པ་དེ་དག་ནི་དབྱེད་གསུམ་ནམ་དག་གིས་གཏན་ལ་
པལ་བའི་ཆད་མའི་བཀའ་ཡིན་ལ། སྤྱི་འགྲོའི་འཕམ་ལུན་གྱི་ཁེ་བན་དང་མ་ཐུན་པར་ཀྱལ་བའི་
བསྟན་པ་ལ་དག་ཐེར་མཛད་པ་ཞིག་དང་། ལྔ་ཀྱལ་མཆོག་ལྔ་བ་ཆེན་པོ་ནས་བརྒྱུད་ད་བར་སྤྱིས་
ཆེན་དམ་པ་དུ་མས་དམ་བསྐྱགས་གནང་ནས་ལོ་ངོ་བཞི་བརྒྱར་ཉེ་བའི་རིང་གི་དོན་དངོས་ཀྱི་
ཉམས་སྤྱོད་སྤྱིགས་བསྟོམས་ཀྱིས་མི་མང་ལ་སྤྲོད་དོར་འདུག་ལྟོག་གི་ལམ་སྟོན་གནང་བ་ཞིག་
ཡིན།

ཡང་སྤྱོས་འཁུངས་རབས་གསོལ་འདེབས་ལས།

འཛམ་གླིང་ཀུན་གྱིས་བཀྱར་ཞིང་དུས་འཁོར་དངོས། །

བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོའི་ཁོར་བུར་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ད་བར་བྱི་ནང་གི་གདུལ་བྱ་འབྲུམ་ཐྱག་མང་པོར་དམ་པའི་
ཆོས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་བསྐྱོར་བར་མཛད་པ་མ་ཟད། ལྷག་པར་ས་དགེ་བཀའ་རྟེན་
གི་སྤྱིས་ཆེན་དམ་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཙམ་རིགས་ཀྱི་ཅོད་པན་དུ་བཀྱར་ནས་དབང་ལུང་མན་དག་གི་
གདམས་པ་བྱུམ་པ་གང་ཤྱོད་ཚུལ་དུ་བཞེས་ཏེ་རིས་མེད་རྒྱལ་བསྟན་ཉམས་པ་སྦྲུང་གསོ་དང་།
མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་མཛད་བཟང་བསམ་བཞེད་ལས་འདས་པ་བསྐྱུངས་ཐོག་ ཡང་སྤྱོས་སྤྱི་
ལོ་ ༡༩༥༥ ལྷ་བ་ ༥ པར་ལྷ་ལྷན་ཁོར་གླིང་བསྐྱལ་བཟང་པོ་བྱེད་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་
དབང་ཆེན་ཐེངས་དང་པོ་སྦྱལ་བ་ནས་ད་བར་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཆེན་ལན་གངས་
༣༣ གནང་སྟེ་དད་ལྡན་གྱི་སྤྱི་འགྲོ་ཁྱི་འབྲུམ་མང་པོའི་རེ་འདོད་སྐོར་བར་མཛད།

མདོར་ན་ཡ་ཁོང་ས་མཆོག་གི་ཆོས་སྤྱིད་ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་མཐའ་དག་བསྟན་པ་རྒྱས་
ཞིང་འགྲོ་ཀུན་བདེ་བ་དང་། ལྷག་པར་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་རྩ་དམ་པར་
གྱུར་ཏེ་དེར་གི་སྐབས་སུ་གངས་ཅན་བོད་མི་ཡོངས་ཚོགས་འཛམ་གླིང་སྤྱི་བོ་ཀུན་གྱི་ཁོད་དུ་

མཁེན་པ་གཟེངས་སུ་བསྟོད་པའི་གཟི་བཞིན་གྱི་དཔལ་ཡོན་རྒྱས་པ་འདི་ཡལོང་ས་ཡསྟུབས་
མགོན་ཆེན་པོའི་བྱགས་ཐེ་བཀའ་བྲིན་ཁོན་ཡིན།

དེ་ཡང་འབྲུངས་རབས་གསོལ་འདེབས་ལས།

ཡུལ་མཆོག་ཡོངས་ཀྱི་མཛད་བཟང་ཁྱེད་གཅིག་ལུས། །

བདག་གིར་བཞེས་ནས་སྐབ་བསྟན་ཡིན་ནོ་ཅག །

རིས་མེད་འཛིན་སྟོང་སྟེལ་ལ་མ་བྱ་ཐོབ་པ། །

འཇམ་དཔལ་ངག་གི་དབང་པོར་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡལོང་ས་མཆོག་གི་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་པ་ནི་ཡུལ་
མཆོག་སྐྱེས་པའི་མ་རིས་བྱོན་གྱི་མཛད་པ་མཐའ་དག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེམས་པ་ལས་
ཆེས་ལྷག་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་སྤྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་འབྲིན་ནི་དེ་དག་ལས་ཀྱང་ལྷག་འབྱུར་
གྱིས་ཆེས་ཆེར་བཀྲལ་ཏེ་གང་གི་གདུལ་བྱ་གངས་ཅན་པ་རྣམས་སྟོས་ཅི། འཛམ་གླིང་ཤར་
ཅུབ་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་འབུམ་ཐག་དུ་མ་གང་གི་གདུལ་བྱར་གྱུར་ཅིང་། འཛིག་རྟེན་འདིའི་སྐྱེ་བྱ་མཐའ་
དག་གིས་གཙུག་ཏུ་བཀྱར་བའི་ཞེ་བདེའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་ཉག་ཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་གཟུར་གནས་
ཀུན་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཇུག་བཞེན་པ་འདི་ག་ལགས་སོ།

ལྷགས་ཅོམ་མ་མཆོན་ནའང་། བགྲང་གིས་མི་ལང་བ་འགྲོ་བའི་མྱོངས་སུན་སེལ་བའི་
ཉི་མ་ལྟ་བུར་མཛད་པས་ཡལོང་ས་མཆོག་ནི་བོད་འབངས་ཙམ་མིན་པར་འཛམ་གླིང་གི་སྐྱེ་བྱ་
ཡོངས་ཀྱི་ཁོག་པའི་སྟོང་དང་། དབུལ་བའི་མིག ། མགོན་མེད་རྣམས་ཀྱི་མགོན་དང་། སྐབས་
མེད་རྣམས་ཀྱི་སྐབས། དབུང་གཉེན་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་དབུང་གཉེན་དམ་པ་སྟེ། འཛམ་གླིང་ཞི་
བདེའི་དེད་དཔོན། བོད་ཀྱི་བསྟན་སྤྱི་རང་དབང་བཅས་པའི་སྟོག་ཤིང་ལགས་པ་ནི་མཛད་
རྗེས་ཀྱི་མཆོད་ནང་གི་ཚུ་ཐེགས་བཞེན་མངོན་བསྟུན་སུ་བཞོད་པ་འདི་ལྟར་ལགས་སོ། ། །

དཀར་ཆག

ཐོག་མའི་སྒྲེང་གཞི།	I
དཔེ་སློག་པའི་གསལ་བཤད།	i
ཡ་རྒྱལ་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱི་མཆོད་རྣམ་ཐར་སྟོང་བསྟུས།	a
༡༡། ། ཡལོང་ས་ཡ་རྒྱལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་	
བཀའ་ཚུལ་མཛད་རྣམ། རོས་ཀྱི་ཡུལ་དང་།	
རོས་ཀྱི་མི་མང་བཞུགས་སོ། །	s
༡༢། རོས་ཀྱི་ཡུལ་དང་རོས་ཀྱི་མི་དམངས།	
སྒྲེང་གཞི།	1
ལེའུ་དང་པོ། མོ་ནམ་པའི་བྲ།	5
ལེའུ་གཉིས་པ། བྲང་རྒྱལ་འཛོལ་བ།	33
ལེའུ་གསུམ་པ། ཡིད་ཀྱི་བདེ་བ།	54
ལེའུ་བཞི་པ། བོད་དང་། བྱིམ་མཆོས་ཀྱི་ནག་	71
ལེའུ་ལྔ་པ། བཅན་འཛུལ།	87
ལེའུ་དྲུག་པ། རྒྱ་མི་གུང་བཞུགས་དང་།	116
ལེའུ་བདུན་པ། བཅན་གཞོན་དང་། རྫོང་མཁ།	146
ལེའུ་བརྒྱད་པ། རྒྱ་གར་གནས་སྐོར།	166
ལེའུ་དགུ་པ། ཟེང་འཁྲུག་	196

ལེའུ་བཙུ་བ། ལྷ་སའི་ཁྱེན་ངན།	211
ལེའུ་བཙུ་གཅིག་ལ། བཅན་བྲོལ།	255
ལེའུ་བཙུ་གཉིས་ལ། སྐབས་བཅོལ་དུ་བྱིན་ལ།	269
ལེའུ་བཙུ་གསུམ་ལ། ད་ལྟ་དང་། མ་འོངས་ལ།	282
ཁ་སྐྱོན་དང་པོ། ཉང་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ས་བཅད།	310
༡ ཆེ་འདིར་ལྟོས་ཀྱང་ཆོས་དགོས་ལ།	310
༢ ཆེ་བྱི་མར་ལྟོས་ཀྱང་ཆོས་དགོས་ལ།	311
༣ ཆོས་སུ་གྲགས་པ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་གི་ནང་ཆོས་ཏེ། དེའི་ལྟོན་པའི་སྐོར། ...	313
༤ བོད་དུ་ནང་ཆོས་དར་ཚུལ།	317
༥ ཆོས་ཀྱི་དོན་བཤད་ལ།	319
༦ སྤྲུག་བདེན་འཁོར་བའི་ཚུལ་དང་། འགྲོ་བའི་རིགས་བཤད་ལ།	321
༧ འཁོར་བའི་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་བཤད་ལ།	322
ལས་ཀྱི་སྐོར་ནི།	323
ཐར་པའི་ངོ་བོ་བཤད་ལ།	324
ཐེག་དམན་བཤད་ལ།	325
ཐེག་ཆེན་བཤད་ལ།	326
སྤྲུག་ཀྱི་སྐོར་བཤད་ལ།	327
བདེན་གཉིས་བཤད་ལ།	328
ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་ལ།	331

ཁ་སྒོན་གཉིས་པ། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲན་བྱ་དང་གོས་ཚད།	333
པར་བྱང་སྒོན་ཆིག་	1

༡༡། ། ཡགོང་ས་ཡལྱའ་ས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ས་

བཀའ་ཚུམ་མཛད་ནམ། རོས་ཀྱི་ཡུལ་དང་།

རོས་ཀྱི་མི་མང་བཟླས་སོ། །

༡༢། ། ཉེ་དུས་བོད་རྫོང་ས་སུ་སྤྱི་མཐུན་ནམ་པར་སློན་པའི་གོད་ཆགས་དུས་
འགྱུར་མི་བཟད་པ་བྱུང་སྟེ་སེར་སྤྱ་མཆོག་དཔན་མང་པོ་ཞིག་གིས་མཆོས་ཡུལ་
ཁག་ཏུ་འབྱར་འཁྱོར་གྱིས་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་ཆོས་སློན་རང་དབང་བསྐྱར་
སྤྱོད་འབྲེལ་ཡུན་པན་དགེའི་ཐབས་བཙོན་མི་སྟོད་པར་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར།
འཛམ་གླིང་ཆེན་པོའི་ས་ཁྱོན་ལ་གནས་འཁོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ནས་བོད་ཀྱི་
གནས་ཚུལ་གསལ་ཉོགས་གང་ཆེ་འབྱུང་ཐབས་ལོ་རྒྱས་དེའི་གཞི་གསུམ་
བཙམས་སྟེ་པ་འདྲ་བྱུང་ན་པན་ཐོགས་ཆེ་ལུགས་མི་སྣ་མང་པོས་དེ་བསྐྱེད་
བྱུང་བ་ལྟར། དེད་རང་གི་ལོ་རྒྱས་དང་ཆབས་ཅིག་བོད་ཀྱི་བདེན་པའི་གནས་
ལུགས་ཉུང་བསྐྱས་ཤིག་ཆོག་དོན་གོ་བདེ་ཞིང་། ཕྱི་རྒྱལ་སྐད་ཡིག་ཏུ་བསྐྱར་སྤྱོད་
པའི་བརྗོད་ཐབས་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་གྲིས་པ་འདི་དག་བོད་གཞུང་གིས་རིག་པར་
ཁང་ནས་བོད་ཡིག་ཐོག་པར་བསྐྱར་བཤུན་སྤྱིད་སྐབས་བད་སྟོད་ཆེད་བརྗོད་ཀྱི་ཚུལ་
དུ། རྒྱ་གར་ཏེ་ལྷ་ཅལ་རྟ་རམ་ས་ལ་ནས། རྒྱ་ལའི་ཁྲ་མས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལྷ་བ་
༤ ཆོས་ཤེས་པོ་ལོ་༩༣༩ རྒྱ་སྐད་ལྷ་བ་༩ ཆོས་ཤེས་པོ་ལ། ། །

༡༡། རོས་ཀྱི་ཡུལ་དང་རོས་ཀྱི་མི་དམངས།

སྒྲིབ་གཞི།

༡༡། ། རྩི་མོ་ ༡༩༥༠ ལོ་རྒྱུ་མི་དམར་པོའི་དམག་དབུང་བོད་ནང་ཡོང་སྟེ་
བོད་ཤར་བྱུགས་ཀྱི་ས་གནས་བརྒྱུད་སྐབས་རོས་དང་། རོས་ཀྱི་མི་མང་ནས་
གང་ཅིའི་ཐབས་ཤེས་ལུ་གུ་རྒྱུད་སྒྲེལ་དུ་བྱས་ཏེ་མཐར་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་
ཚོགས་དང་། འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཆེ་ཁག་ལ་བར་བཞུགས་ཡོང་བའི་ཐབས་
ཤེས་ལྷུ་འབོད་ཀྱང་བྱས་མོད། སུས་ཀྱང་བདག་སྟོན་མ་བྱས་ཏེ་དོན་ཕན་གང་
ཡང་མ་བྱུང་། བོད་འདི་དྲག་བྱུགས་མ་བརྒྱུད་བར་དུས་རབས་མང་པོ་སོང་བའི་
རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་སྟེ། འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་། ལག་ལེན་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་ལོ་སྟོང་ལྷག་ལྷག་གི་གོང་ནས་སྐབས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དམ་པའི་
ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་གར་ནས་བོད་དུ་དར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། ང་ཆོ་
ཆོས་ལྷན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཆོས་ཀྱི་བྱ་བར་གཙོ་བོ་འདོན་ལས། སྤིད་ཀྱི་འདུ་འཁོད་
ལ་དོ་སྣང་ཆེར་མི་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་མ་སྐྱེན་རྒྱུན་
འཛོམས་པོ་མིན་པའི་ཁར། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་གི་རོགས་རམ་མེད་སྟབས་རྒྱ་
མི་དམར་པོའི་དྲག་བྱུགས་འོག་ང་ཆོ་ལས་སྤོར་ཚུད། སྐབས་དེར་ང་ཆོས་ཆ་
འཛོག་འཁེར་བའི་ཆིངས་ཡིག་འཛོག་པའི་ཆེད་པེ་ཅིང་དུ་སྐྱེ་ཆབ་བཏང་ཡང་།
དམར་པོས་དྲག་བྱུགས་ཀྱིས་བསྐྱེགས་ཏེ་ང་ཆོའི་རང་དབང་ཉམས་འཇུག་པའི་

ཡིག་ཆར་མིང་རྟགས་དབང་མེད་དུ་འགོད་བཅུག་པ་རེད། བཅོམ་དབང་གིས་
 འཛོག་བཅུག་པའི་གྲོས་མཐུན་དེར་ང་ཚོའི་གཞུང་གིས་སྒྲོ་མོས་མེད་ཀྱང་། དེ་ལ་
 ཁས་ལེན་མ་བྱས་ན་དེ་ལས་མང་བའི་མི་གསོད་དང་སྟོར་སྤོང་སྤྱར་དུ་ཡོང་རྒྱུ་ང་
 ཚོས་གསལ་པོར་མཐོང་གཤིས། གྲོས་མཐུན་དེ་དག་བྱང་འབྲེལ་ཞིག་མིན་པ་
 མཐོང་བཞིན་དུ། ངའི་མི་མང་ལ་དེ་བས་སྤྱད་པའི་དཀའ་ངལ་མི་འབྱུང་ཆེད་ང་
 དང་། ངའི་གཞུང་ནས་གྲོས་མཐུན་དེར་ཆ་འཛོག་མི་བྱེད་མཐུ་མེད་བྱུང་། འོན་
 ཀྱང་གྲོས་མཐུན་དེའི་ནང་གི་དོན་ཆོད་རྣམས་རེ་ཞིག་བར་དན་གཡོའི་སྤྱི་འབག་
 གི་དགོས་པ་ན་ཅེས་ལ་བརྟེན་རིམ་པས་དོན་ཆོད་ཆང་མར་རྒྱ་མི་ཁོ་རང་ཆོས་མ་
 གནས་པར་བརྟེན་བཞག་སྤྱད་པ་རེད། དེ་རྗེས་བོད་ནང་ཉ་ཅང་ཐབས་རྟགས་
 བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་རྣམས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་དོན་མཁས་པས་བཏོན་པའི་སྙན་
 བླའི་ནང་ཞིབ་ཆ་འཕོད་ཡོད་འདུག དེ་བཤད་པའི་ནང་དོན་ནས་ང་ཚོ་བོད་མི་ཚོའི་
 མི་ཆེ་སྤྱིལ་སྤངས་སྟོར་སྤོང་ཐབས་བྱས་ཡོད། ད་ལྟའི་ཆར་གནས་ཚུལ་སྤྱད་པོ་
 ཞིག་གིས་མཐུག་བསྐྱུས་པ་རེད། ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་འགྲོ་སྤངས་ཐོན་བྱ་མ་ཤེས་
 ན་སྤྱི་ཀྱང་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཇི་བཞིན་ཤེས་པ་དཀའ་བས་དེ་བཤད་པའི་མགོ་
 མཐུག་དུ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལྟ་བུའི་རྣམས་པ་གསལ་ཡོད་ཅིང་།
 ཡང་མི་ཚོ་སྤྱད་བསྐྱུས་ནས་བདེ་བའི་སར་བཟོད་པའི་དོན་དམ་ཀྱི་ལམ་ཆོས་ཀྱི་
 སྟོར་ཡང་སྟོ་ཅེས་ཞིག་བརྗོད་ཅིས་ཡོད། རང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་
 དང་། ཇི་སྟེད་པའི་ཆོས་ཀྱང་རྗེན་པར་གཟིགས་པའི་མཐུ་ལས་སྤང་དོར་མ་
 འབྲུལ་བར་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐོག་མར་གསུངས་ཤིང་། ང་ཚོའི་མི་

རབས་འདིར་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་གཙོ་བོ་མངུ་རྩམ་རྩོན་རྩིས་ལག་ལེན་གནང་
བའི་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་དེར་ཞུགས་པའི་རྗེས་འབྲུག་པ་ཞིག་ཐུན་ཡིན་པར་
བརྟེན། ང་ཚོའི་རང་དབང་སྐྱབ་ཆེད་མཆོན་ཆར་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པ་དེར་ཐོག་མ་
ནས་ངོ་ཚྏ་ལ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། མཆོན་ཆའི་འཐབ་ཚུད་བྱེད་པ་ནི་ཆོས་དང་མི་
མཐུན་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་གཞན་སྤྱི་འགྲོ་མང་པོའི་སློག་འདོར་རྒྱར་ངེས་
པར་བརྟེན་གྱི་ལོ་༡༩༥༠ལོ་ནས་བཟུང་ལོ་དགུའི་རིང་བདེན་པ་དང་། ཞི་བའི་
ལམ་ནས་རྒྱ་ནག་དང་འབྲིགས་པའི་ཐབས་ལམ་འཆོལ་བ་དེར་ཁུས་ཤུགས་གང་
ཡོད་བཏོན་ཏེ། རང་གི་མི་མང་རྣམས་སློ་པམ་བྱུང་བར་འཛེམས་ཐོན་མ་བྱས་
པར་བྲག་པོའི་འཐབ་འཛིངས་མི་ཡོང་བའི་ཐབས་ཤེས་གང་སྐྱབ་བགྱིས་ཏེ་བོད་
གཞུང་ཁྲབ་ཁོངས་མི་མང་གི་བྲག་ཚྏ་ལ་འགོག་སྐྱབ་ཀྱང་། བར་ལམ་རྒྱ་མིས་
བཅན་ཐོས་བྱས་པའི་བོད་ཤར་སྤྱོད་ནས་བྲག་པོའི་ངོ་མོག་ལངས་ཤིང་། ཁྲབ་
དེར་བོད་གཞུང་ནས་ཐད་ཀའི་འབྲེལ་བ་མེད་སྐྱབས་ང་དང་། ངའི་གཞུང་ནས་
ཐབས་ཤེས་བྱེད་ཐབས་མ་བྱུང་། མཐར་བཅན་འཇུག་མཁན་གྱི་ཆད་མེད་པའི་
བཅན་གཞོན་ལ་བོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་ནས་སྤྱག་འཁུར་མ་སྐྱབ་པར་ངའི་མི་མང་
གི་བཟོད་པའི་མཐའ་ཟད་པ་རེད།

ལོ་རྒྱུས་འདི་དག་དཔྱད་བསྐྱར་སྐྱབས་སྤྱི་ཞབས་ཁྱི་ཉི་གི་ཉལ་ཐ་དང་།
ཀ་ཅི་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཀྱིས་རོགས་རམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆང་མས་གོ་
རྟོགས་གང་བདེར་བརྗོད་ཐབས་བྱས་གཤིས་ཁོང་གཉིས་ལ་སྤྱགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་
ཡིན་ཅིང་། དེ་བའདི་སློག་མཁན་ཚོས་འདི་གཟིགས་ནས་རང་རང་གི་སྒྲིའི་འཆར་

སྟོར་བཏེན་པའི་མཐོང་ཚུལ་ཐག་གཅོད་ནི་བྱེད་ནམ་པས་བྱེད་རྒྱུ་འདོག་རྒྱ་ཡིན།
ངས་ད་དུང་བསྐྱར་སྟོན་ཞུ་རྒྱུ་། བོད་ནང་རྒྱ་དམར་གྱི་སྐྱེ་ཆ་བཙོན་སྒྲུབ་ལྟ་བུའི་
སྟོན་ཚུལ་ངན་པ་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། ང་ཚོ་བོད་མི་མང་ནས་སྙན་བྲགས་ཅན་གྱི་རྒྱ་
ནག་མི་རིགས་ལ་ངན་སེམས་འཆང་གི་མེད། ང་ཚོ་འི་རེ་འདོད་ནི། རྒྱ་མི་སོགས་
ཁྱིམ་མཆེས་རྒྱལ་ཁབ་ཚོ་དང་མཇུག་ཞི་བའི་ངང་སོ་སོའི་མི་ཆོ་སྐྱེལ་ཐུབ་
པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་དཀའ་ཐུབ་དང་བྱམས་བཅེ་
ལྷན་པའི་འཇམ་གླིང་མི་མང་པོ་མོ་རྣམས་ལ་ཞུ་འཕོད་ཞུ་བཞིན་ཡོད། །

ཡིབྱ་དང་པོ། མོ་ནམ་པའི་བྱ།

༡༡། བྱ་ལོ་ ༡༩༣༥ བོད་ཤིང་པག་རྩ་ ༥ ཆེས་ ༥ ཉིན་ང་སྤྱི་མིང་། ངའི་
སྤྱི་མིང་ཡུལ་བོད་བྱང་ཤར་ཁུལ་སྤྱག་འཆར་ཞེས་པ་གྲོང་གསེབ་རྩུང་རྩུང་ཞིག་སྤྱེ།
སྤྱག་འཆར་ཞེས་པ་འདི་ནི་མདོ་ཁམས་ཀྱི་ཁོངས་གཏོགས་ཡིན་ཞིང་། མདོ་
ཁམས་ཞེས་ལུང་པའི་མིང་གི་སྟེང་ནས་གོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད། མདོ་ཞེས་པ་རོང་དང་
ཐང་འབྲེལ་མཆམས། ཁམས་ཞེས་པ་བོད་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་ཅིང་། ས་གནས་
དེར་ཁམས་པ་རྣམས་སྟོད་པ་ཡིན། མདོ་ཁམས་ཞེས་པ་བོད་ཤར་ངོས་ཀྱི་རི་
བརྒྱད་རྒྱ་ནག་ཕྱོགས་བབས་པའི་ས་ཁུལ་དུ་ཡོད་ཅིང་། སྤྱག་འཆར་ནི་རྒྱ་མཆོ་
ནས་མཐོ་ཆད་པའི་ཀྱི་དགུ་སྟོང་ཡོད།

ལུང་པ་དེ་མཛེས་སྤྱག་དང་ལྗན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ས་ཆ་མཐོན་
པོའི་ཐང་རྩུང་རྩུང་ཞིག་གི་སྟེང་ལ་ཆགས་ཏེ། ཉེ་འཁོར་དུ་གོ་དང་། འབྲུ་སོགས་
ཀྱི་ཞིང་ག་མང་པོ་དང་། ཐང་རྩུང་དེའི་གཡས་གཡོན་རི་དང་། རྩ་ནགས་ཆ་ལ་
བྱིས་ཁོངས་ནས་ཡོད་པ་རེད།

གྲོང་གསེབ་དེའི་ལྷོ་ངོས་རི་བོ་གཞན་ལས་མཐོ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་མིང་
ལ་ཨ་མེས་སྤྱི་རི་ཟེད། ཡུལ་མི་ཆོས་རི་གནས་ལ་གཟུག་མཁན་ཡང་ཟེར་ཞིང་།
རི་དེར་ཡུལ་ལྷ་གནས་པར་བྲགས། རི་སྤྲད་ལ་ཤིང་ནགས་དང་། དེའི་ཐོད་དུ་སྤར་
རི། དེའི་ཅིར་བྲག་རི། ཡང་ཅིར་གངས་ཐུན་སུ་ཡོད་ཅིང་། གངས་དེ་དབྱར་དུས་

སྤྱུང་མ་བཞུ་བར་གཏན་དུ་གནས་ཡོང་། རི་དེའི་བྱང་ལ་ཤྱག་པ་དང་། ཁམ་
 སྡོང་། སྐར་ཁ། སེ་འབྲུའི་རིགས་སོགས་ཤིང་འབྲས་ཀྱི་སྡོང་པོ་མང་པོ་དང་། མེ་
 ཏྲོག་བྱི་དང་ལྡན་པ་མང་པོ་ཡོད་ཁར། བྲག་ལོགས་ནས་རྩ་རྩུན་ལྷུང་ལྷུང་བབ་
 བས་མཛེས་ཤིང་། དུལ་དེར་བྱ་དང་། གྱིལ་སྒྲུ་ཆོགས་དང་། རི་དྲགས་ཤུ་བ།
 རྒྱུང་། སྤྱིལ་དང་། གཅན་གཟན་གཟིག་དོམ། རྩ་མོ་སོགས་ཡོད་ཅིང་། ར་ཆོའི་
 དུལ་མི་མང་ཆེ་ནང་བ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་འཆེ་མ་བྱས་སྐབས་རི་
 དྲགས་རྣམས་ཀྱང་འདྲིགས་པ་མེད་པར་བག་ཤེབས་སུ་སྡོད་པ་རེད། རང་བྱུང་
 བཀོད་པས་མཛེས་པའི་ལུང་བ་དེའི་དབྱས་སུ་ཀམ་ཤར་ཅོང་རི་ཁྲོད་ཅེས་བོད་ཀྱི་
 ཆོས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། དགོན་པ་དེ་ཀམ་པ་སྐྱ་
 སྡོང་བཞི་པ་རོལ་པའི་རྩོམ་སྤྱག་བཏབ་པ་རེད། ཀམ་པ་ནི་བོད་ནང་སྤྱི་མའི་
 ཡང་སྤྱི་དོས་འཛིན་བྱེད་པའི་ཐོག་མ་ཡིན། དགོན་པ་དེར་དབྱས་རབས་བཅུ་བཞི་
 པའི་ནང་རྩོམ་ཁ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོར་ཐོག་མར་གཞུགས་གནང་
 མཛད་པ་རེད། དེའི་སྤྱད་ལ་དགོན་པ་གཉིས་པ་ཞིག་ཡོད། དེའི་མིང་ལ་ཨ་མདོ་
 རྩ་བྱུང་དགོན་ཟེད། དགོན་རྒྱུ་པ་རི་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཡོད་པས་ཆགས་སྤངས་མཛེས་
 ཤིང་། དགོན་པའི་ཡང་ཐོག་ཏུ་གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྒྱ་མིབས་དང་། དེ་བཞིན་ཆོས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡོད་པ་དེ་རི་དྲགས་གཉིས་ཀྱིས་མཐའ་གཉིས་སུ་བརྒྱན་པ་སོགས་
 ཡོད་གཤེས། དགོན་པ་དེ་དབྱིབས་བཀོད་མཛེས་ཤིང་བརྗེད་ཆགས་ཅན་ཞིག་ཏུ་
 མ་ཟད། སྐྱ་གསུང་སྤྱགས་རྟེན་མང་བས་ལུང་བ་དེའི་ནང་ལ་རྩ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་འདྲ་
 ཆགས་པ་རེད། སྡོང་གསེབ་ཀྱི་མི་རྣམས་དད་པའི་རྟགས་མཆོན་གྱིས་ཁང་པ་

ཆར་མའི་ཐོག་ཁར་དར་སྟོག་ཡོད། ལྷག་པ་ཆོང་ནི་སོ་ནམ་པའི་ས་ཁྲུལ་ཞིག་སྟེ་ཐ་
ཆས་གཙོ་པོ་ཤོ། ཤོ་ཞིབ་ཅུམ་པ་ ག་མར་ར་ ཆར་ཞེས་པ་ནས་ཀྱིས་བཟོས་པ་
ཞིག་བཅས་རེད། བར་པའི་མི་ཆོ་ག་ཟུའི་སྟོང་བསམ་མ་ཚུལ་འདྲ་མིན་སྒྲུ་ཆོགས་
ཡོད་ཀྱང་། སྤྱིར་བཏང་བ་ཤད་ན། བོད་ཀྱི་གནམ་གཤིས་གང་ཞིང་། སྟོ་ཆོང་ཀྱི་
བཟའ་བཅའི་རིགས་མང་པོ་མེད་སྟབས་ག་མ་ཟོས་པར་ཁྲུས་པ་ཆོ་སྒ་ཐང་ཡོང་མི་
སྟབ་པར་བརྟེན་བོད་ལུས་ཏུ་ནང་ཆོས་མ་དར་གོང་ནས་ཁྲུགས་སྟོལ་གོམས་
གཤིས་དེ་ལྟར་ཡོད། དེ་ལྟར་ན་ཡང་། གཞན་ཀྱི་སྟོག་གཙོང་བྱེད་སྟུ་བོད་མི་ཆང་
མས་འདྲེམས་ཐོན་བྱེད་ཅིང་། རང་གི་ཆེད་ཏུ་མིན་པར་སྟོག་དང་བྲལ་ཟེན་པའི་ག་
ཁྲིམ་ནས་ཉོས་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་མི་ལྟ། སྟོག་གཙོང་བྱེད་མཁན་བཤུན་པ་
ཆོར་སྤྱིག་ཅན་དང་། རིགས་རན་ཐུག་ཅིག་ཏུ་བརྟེན་པ་རེད།

འབྲུ། གྲོ་ཞིག་ འཁོས་འཁྲིས་ནམས་ཉི་ཁུལ་སྐྱུ་འབྲུམ་དང་། ཟེ་མིང་ནང་
པར་སྤྲད་དེ། ར། གྲེ་ཀར། རས་སོགས་མཁོ་བྱེད་དང་། རྒྱ་ཆ། རྩགས་གྱི་སྟོང་
ཆས་སོགས་ཚུར་སྒྲངས་ཉེ་ཉོ་ཆོར་བྱེད། མི་མང་གི་ཁྱོད་ཆས་ནི་ཤོད་གྱི་ཁྱོད་
ཆས་ཁེ་གཙང་སྟེ། ཁྱོད་གས་པགས་ལྷ་དང་། ཀོ་བའི་སྐྱམ་ཡུ་རིང་ཁྱོད་པ། ལྷ་པ་
ལ་སྟེ་རགས་དམའ་ཐོ་བཅིངས། ཡམ་རྒྱག་ལྷག་ལྷག་བཞག་སྟེ། དེ་ནང་མཁོ་
ཆས་འབྲུག་གི་རེད། ཤོད་ནང་གང་སར་སྐྱ་པ་ཁྱོད་སྤངས་སྤྲོ་ཆོགས་ཡོད། ལུང་
མེད་ནམས་ནས་བལ་གྱིས་བཟོས་པའི་སྐྱ་པ་སྤྲ་མེད་པ་རིང་པོ་ཁྱོད་པ་དང་།
རས་སམ། མི་ལོགས་གྱི་སྟོང་མུང་ཆོན་བཟླ་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་ཡང་ཁྱོད་གྱི་རེད།
དམིགས་བསལ་གྱི་དུས་སྐབས་ལ་ལུང་མེད་ཆོས་མགོ་རྒྱལ་ནས་ཤེད་མཆོངས་

བར་སྐྱབས་པའི་རྒྱ་ཆ་འདོགས་པ་དང་། དགྲན་དུས་སྤྱི་ཚང་མས་བགས་པའི་
སྟོད་བྱང་དང་། བགས་པ་མཐུག་པོའི་ནང་ག་བྱས་པའི་བླ་པ་གྲོན་གྱི་རེད། འཛམ་
གླིང་གཞན་དག་གི་བྱང་མེད་ནང་བཞིན་སྟག་འཆར་ནང་གི་བྱང་མེད་ཆོས་ཀྱང་
དོ་ཅ་ཆེན་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཆའི་རིགས་ལ་དགའ་པོ་བྱེད། ད་དུང་བྱང་མེད་རྣམས་
མ་བྱན་གཏོང་རྒྱའི་ལས་ཀ་ཡག་པོ་ཡོད་སྟབས་སྐྱེས་པ་ཆོས་རོམས་བཞིན་
སློབས་པ་བྱེད་སློལ་ཡོད། ཉེ་སྐོར་དུ་དགོན་པ་དང་། ལྷ་ཁང་མང་པོ་ཡོད་པར་
སེར་སྐྱ་ཚང་མས་མཆོད་འབུལ་དང་། སློན་ལམ་འདེབས་པར་འགྲོ་ཞིང་། ས་
ཁུལ་དེའི་འཆོ་བའི་རྟེན་གཞི་དོ་མ་ཆོས་ཡིན། བོད་རིགས་ནང་ཆོས་ལ་མི་དད་པ་
མེད་པས། འུ་སྤྱག་རྒྱུ་དུ་སྤྱ་བརྗོད་སྤྱབ་ཅམ་ནས་ཀྱང་རྟེན་གསུམ་ཡོད་པའི་ལྷ་
ཁང་དུ་འགྲོ་རྒྱུར་དགའ་པོ་བྱེད་པ་དང་། ཅེད་མའི་དུས་སྤྱི་ཡང་ལྷ་ཁང་བཞེངས་
པ་དང་། མཆོད་འབུལ་གྱི་ལད་མོ་བྱེད་ཅིང་། རང་གིས་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་སྟོད་
རྒྱལ་མང་པོ་བྱེད་གྱི་རེད། སེར་སྤྱ་ཅན་རེ་བྱང་མ་གཏོགས་བོད་མི་དབུལ་སྤྱག་
པལ་མོ་ཆེས་རང་གི་དགོས་མཁོའི་ཁ་ལྟག་ནས་ལྷ་ཁང་བཞེངས་པ་དང་། མཆོད་
འབུལ། དབུལ་པོར་སྤྱིན་གཏོང་སྟོག་སྤྱ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་བཏང་ནས་དགོ་སྤྱབ་བྱེད་
གྱི་རེད། མི་ཚང་སྤྱག་པོའི་བྱིས་དུ་མཆོད་གཤོམས་རེ་ཡོད་ཅིང་། དགོ་འདུན་པར་
བསྟེན་བཀུར་ཏེ་ཆོས་སྟོད་མཛད་དུ་འཇུག། དུས་དུས་སྤྱི་མཆོད་རེས་དགོ་
འདུན་བརྒྱ་ཐག་གདན་ཞུས་ཀྱིས་ཅ་ཆའི་གསུང་རབ་སྟོག་ཅིང་བསྟེན་བཀུར་
བྱེད། དབུལ་པོ་ཆོར་ཡང་མཆོད་གཤོམས་རྒྱུ་དུ་རེ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱ་རེ་
པལ་ཆེར་ལ་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་དུ་མར་མེ་འབུལ་གྱི་རེད། མདོ་ཁམས་ཀྱི་མི་པལ་

ཆེ་བ་ལུས་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་། རང་བཞིན་གྱི་དབང་ཆེ་བ་ཡིན་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་ནུས་
བས་ཞི་དུལ་དང་། སྟོམ་ཚུང་། གཏོང་པོད་ཅན། རང་ཚུགས་ཟེན་པ། བྱམས་སྟེང་
རྩེ་ལྗན་བ་ཡོད། མི་རིགས་སྦྱོང་བཟང་དང་། མཛའ་མ་ཐུན་ཆེན་པོ་བྱེད་མཁན་དེ་
འདྲ་ཞིག་གི་དཀྱིལ་དུ་བོད་རིགས་ཁེ་གཙང་གི་བྱིམ་ཞིག་ལ་ངོས་རང་སྦྱེས་འདུག
ངའི་བྱིམ་ཆང་མདོ་ཁམས་སུ་ཡོད་ཀྱང་། རིགས་བརྒྱད་པ་མེས་བོད་དབུས་ནས་
ཡོང་བ་ཞིག་སྟེ། དེ་ཡོང་སྐད་ས་རྩེ་ལྗན་ཡིན་མིན་གྱི་གནས་ལུགས་འོད་རྒྱ་ལས་
སྤེལ་བོད། ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་བརྒྱལ་བའི་དུས་བོད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་མང་སྲོང་མང་
བཙན་སྐབས་བོད་བྱང་ཤར་ཕྱོགས་ས་མཆོམས་སྤང་སྦྱོབ་གྱི་དཔག་མིའི་དུ་ཁག་
མང་པོ་བཞག་ཁོངས། ང་ཆོའི་ཡུལ་ཕྱོགས་ལ་བོད་དབུས་པན་པོའི་ནང་གི་
དཔག་མི་བཞག་ཆོད་འདུག ངའི་པ་མེས་ཤིག་དཔག་མི་དེ་དག་ནས་བྱུང་། དེར་
བརྟེན་ནང་མིའི་ཡུལ་སྐད་ནང་ལའང་བོད་དབུས་པན་པོའི་ནང་གི་ཡུལ་སྐད་
འགའ་ཤས་འདྲེས་ཡོད་པ། དཔེར་ན། ཐུར་མ་ལ་བྱིམ་བྱ་དང་། ཐོར་བ་ལ་ཅན་ནེ་
ཟེར་བ་ལྟ་བུ་རེད། ད་ལྟའི་གོང་གི་མི་རབས་གཉིས་ཙམ་མ་གཏོགས་དེའི་གོང་དུ་
མི་བརྒྱད་ནས་གོང་གསེབ་དེའི་བྱི་བྱ་ནང་སའི་གོ་གནས་བརྒྱུང་འདུག ང་སོ་ནམ་
པའི་བྱིམ་ཆང་དཔའ་པོ་ཞིག་ནས་ཡོང་བ་འདིར་རྒྱན་དུ་དགའ་པོ་འདུག ལོ་ན་
ཚུང་ཚུང་སྐབས་གོང་གསེབ་ནས་ཡོང་བའི་གནས་ཚུལ་འདི་དག་བརྗོད་འདོད་
ཡོད། ལོ་མང་པོའི་རྗེས་ལ་ང་རྒྱ་ནག་ནས་བྱིར་ལོག་ཡོང་བའི་ལམ་ཞོར་སྟག་
འཆར་ལ་འབྱུག་ཙམ་བྱིན་པར། དེ་སྐབས་ངའི་པ་མེས་ཀྱི་བྱིམ་ཁང་གོང་གསེབ་
ཉམ་ཚུང་འདི་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྟོབས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྦྱེས་བྱུང་། ང་བྱིམ་ཆང་

སྤྲུལ་པོ་དང་། མཐོ་བོ་ཞིག་ལ་སྦྱེས་ཡོད་ན་མི་མང་དབུལ་པོ་ཉམ་ཆུང་གི་བདེ་
སྤྲུལ་རྩི་ཡོད་ངས་ཤེས་ཏོགས་བྱུང་གི་མ་རེད་བསམ་པ་རྒྱུན་དུ་ཡོད། བྱིས་ཆང་
དམའ་བོ་ཞིག་ལ་སྦྱེས་སྐབས་མི་ཉམ་ཆུང་སྦྱོ་བའི་གནས་ཚུལ་རྣམས་གསལ་པོ་
ཤེས་གི་ཡོད་པས། མི་མང་ཉམ་ཆུང་ཆོའི་འཆོ་ཐབས་འདི་གང་ལེགས་སུ་འགྲོ་
བའི་ཐབས་ཤེས་བྱས་པ་ཡིན།

དེའི་བྱིས་དེར་ནང་མི་མང་པོ་ཡོད། དེ་ཡང་། གཅེན་པོ་བཞི་དང་། གཅེན་
མོ་གཉིས་ཡོད། ང་ཆོ་ལོ་ན་ཁྲན་གཞོན་བྱུང་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་སྦྱེད་
མར་བུ་སྤྲུག་བཟུ་བུ་གཤམ་པ་ཡིན། དགུ་ཆུང་དུས་ནས་གོངས་འདུག བར་མི་
ཆང་མ་མཐོང་བཅའི་འབྲེལ་བ་དམ་པོ་ཡོད། དེའི་པ་བྱམས་སྤྱིང་རྩེ་ལེགས་པོ་
ཡོད་མཁན་ཞིག་དང་། རྒྱུང་ལངས་པོ་ཞིག་ཡིན། ཡིན་ནའང་རྒྱུང་དེ་རྒྱུན་རིང་
པོ་མི་སྤྱོད། ཁོང་གཟུགས་རིང་སྟོབས་ལྡན་ཞིག་མིན་ལ། ཡོན་ཏན་ཡང་ཡོད་པ་
ཞིག་མིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་སྤྱང་པོ་དང་། སྤྱང་པོ་ཞིག་རེད། ལྷག་པར་རྟ་ལ་
དགའ་བོ་ཡོད་སྐབས་རྟ་དེའི་མང་པོ་ཞོན་གྱི་རེད། དེ་བཞིན་རྟ་དེའི་འདེམ་བསྐྱུག་
ལ་མཁས་ཤིང་། བཅོས་ཐབས་ལ་ཡང་མཁས་པོ་ཡོད། དེའི་ཨ་མ་བྱམས་སེམས་
ཆེན་པོ་ཞིག་སྟེ། ཆང་མར་པན་སེམས་བྱེད་ཅིང་། དཔེར་ན། མི་གཞན་བགྲུས་
སྟོམ་གྱིས་ཉེན་པ་ཞིག་ཡོད་ན་རང་གི་ལྟོ་ཆས་རྣམས་གནང་སྟེ་རང་ཉིད་ལྟོགས་
པར་བཞུགས་གྱི་རེད། རྒྱུན་དུ་ནང་མི་ཆོའི་འགོ་འཁྲིད་བྱམས་བཅའི་ངང་ནས་
གནང་བ་རེད། ཁོང་མི་ཆང་མར་འབྲིས་བདེ་བོ་དང་། བསམ་སྟོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཏོང་
མཁན་ཞིག་སྟེ། དེད་རང་ཏུ་ལའི་སྒྲ་མར་ངོས་འཛིན་བྱས་རྗེས་ཁོང་གིས་སྤྲུ་བྱ་

གཞན་རྣམས་ལ་སློབ་སྦྱང་ཡག་པོ་ཞིག་སློབ་རྒྱུ་དམིགས་བསལ་གྱི་འགན་
བཞེས་གནང་བ་རེད།

ང་ཚོའི་འཆོ་བ་སྐྱེལ་སྤངས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སོ་ནམ་ཡིན་ཀྱང་། ཏྲ་དང་། བ་
ལྷགས་སོགས་ཀྱང་གསོ་ཉར་དང་། ཚལ་ཞིང་ཡང་འདེབས་ལས་བྱེད། སྤྱིར་
བཏང་ཞིང་ལས་བྱེད་མི་ལྔ་ཡོད་ཀྱང་ལས་ཀ་མང་ཆེ་བ་ནང་མི་རང་གིས་བྱེད་
ཅིང་། སྟོན་དེ་ཞིང་ཞིང་འདེབས་བ་དང་། བཅས་མ་རྩ་སྐབས་ཉིན་གསེང་ཕྱི་
ནས་མི་བཙོ་ལྔ་ནས་བཞི་བརྒྱ་བར་ལས་མིར་སྐྱེས་ཏེ་སྐྱེ་རྩན་སློབ་ཀྱི་ཡོད། ང་
ཚོའི་གྲོང་ནང་གྲིམ་ཆང་གཞན་ཞིག་ལ་ལས་ཀ་ཁག་པོ་ཡོད་ན་པར་ཚུར་རོགས་
རམ་བྱེད་རྒྱུ་ལྷགས་སློབ་ཡང་ཡོད་བ་ཡིན། དེད་རང་ཚུང་དུའི་སྐབས་ཨ་མ་
ལགས་ཀྱིས་རྒྱ་བ་ལ་བསྐྱམས་ཏེ་ཞིང་ལས་སར་ཐེབས་ཏེ་ཞིང་ལས་གནང་
སྐབས། ཞིང་གི་མཐའ་ལ་རྒྱ་བ་བ་ཞིག་ཏུ་ཉི་གཟུགས་སྐྱགས་ཏེ་དེའི་བསིལ་གྲིབ་
འོག་ལ་གཉིད་ཉལ་འཇུག་གི་ཡོད།

ང་ཚོའི་ཁང་བ་དེ་ཟུ་བཞི་ཐོག་གཅིག་མ་དཀྱིལ་དུ་རྩོ་གཙལ་དང་ཅིག་
མང་ལ་རྩོ་དང་། ཐོད་ཆར་སོ་བཞག་གིས་བརྒྱབ་ཡོད། ཐོག་ཁའི་མཐའ་ལ་གཡུ་
ཅིའི་ཁ་བད་དང་རྒྱ་བ་སྒོ་ཉེ་བའི་ཁ་ལྷོ་ངོས་སུ་ཨ་མས་སྐྱེ་རིང་བསྐྱན་ཅིང་། ཐོད་
ཀྱི་ལྷགས་སློབ་ལྟར་མཐུན་སྒོའི་ཐོད་དུ་མཐུང་དར་དང་། རྩོ་གཙལ་དཀྱིལ་དུ་དར་
ཆེན་རིང་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། ཁང་རྒྱ་བ་ལ་ཏྲ་ར། བ་ར་སྒོ་ཁར་འདོགས་ཁྱི་ཞིག་
བཏགས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་ཁང་པའི་ནང་གཞན་དག་གང་སྤྱང་མི་ཡོང་བའི་ཁྱད་
རེད།

བ་ལྷགས་བརྒྱད་དང་། མངོ་མོ་བདུན་ཡོད། མངོ་མོ་ཞེས་བ་གཡག་དང་།
 བ་ལྷགས་འདྲེས་བ་རེད། གཡག་ཅེས་བ་མོ་མིང་དང་། མོ་ལ་འབྲི་ཟེར། སྒོ་
 ལྷགས་ཀྱི་འོ་མ་སྒྱེད་མ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འདྲོ་གནང་མཛད་ཅིང་། རོས་གོམ་བ་རྒྱག་
 ཤེས་སྐྱབས་ཐོར་བ་འབྲེར་ཏེ་ཨ་མ་ལགས་འོ་མ་བཞོ་བའི་སར་འབྲོ་ཞིང་། དེར་
 མངོ་མོ་འོ་མ་བཞོས་མ་ཐག་བ་ཆ་བོར་གནང་གི་ཡོད། བྱ་མོ་ཡོད་སར་སྒོ་ར་
 ལེན་བར་གཏོང་གནང་གི་ཡོད་བ་སོགས་བྲན་སོས་ཀྱི་འདུག ངས་ཁྱིམ་བྱ་ནང་
 བཞིན་གདང་ག་ལ་འདྲེགས་ཏེ་བྱ་སྐྱད་བརྒྱབ་བ་ཡང་བྲན་སོས་ཀྱི་འདུག

ང་ཆོའི་ནང་མི་རྒྱལ་མི་ཆེ་སྒྲུལ་སྒྲངས་རྒྱས་སྒྲོས་མེད་བའི་ཁྱ་འདུས་
 ཤིག་ཡིན་ནའང་དགའ་བོའི་ངང་ནས་སྒོ་ཁ་ཁེངས་བ་ཞིག་ཡོད། དེ་ནི་ཁྱ་ལའི་སྒྲ་
 མ་སྒྲུ་གོང་མ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཆོ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་། ཁོང་གིས་བོད་ནང་སྲིད་
 དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱུ་འབྲིད་ལོ་མང་བོ་གནང་ཞིང་། ཁོང་གི་དུས་སྤྱིར་ཡང་བོད་
 ཅེས་བ་ཟུར་དུ་རང་བཅན་ཡིན་བ་ཞིག་བཟོས་གནང་བ་མ་ཟད། མི་དམངས་ལ་
 ཡར་རྒྱས་ཡོང་ཐབས་ཀྱང་གནང་བ་རེད། ང་ཆོ་ཡོད་ས་ཤིང་སྤྱོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་
 དེ་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་དབང་འོག་ཡིན་ཀྱང་། ཁོང་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་དབྱུ་བཞུགས་ཤིག་
 ས་གནས་དེར་ལོ་གཅིག་མིན་ཅམ་བཞུགས་སྐབས་མི་མང་དེ་ཆོར་ཁོང་གི་བྱིན་
 རུས་ཐད་ཀར་ཐོབ་ཡོད་བ་ཡིན། དམ་བ་གང་དེས་བོད་མི་མང་ལ་གནང་བའི་
 གསུང་བཤད་ཅིག་གི་ནང་ལ། རོས་ལ་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་འགན་འཁུར་ཐོག་དུ་བབས་
 བ་ན། རང་ཉིད་དལ་སྡོད་སྒྱེད་སྡོད་ཀྱི་དབང་མེད་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་བདེ་དོན་ལ་ཉིན་
 མཆོན་སེམས་འཁུར་སྤྱི་བས་ལོན་བཞིན་དུ་བསྟན་བ་རྒྱས་ཐབས། ཆབ་སྲིད་ཕྱ་

ཚུགས་ཐབས། ཆབ་འབངས་བདེ་བར་ངལ་འཛོལ་ཐབས་ལྟག་བསམ་བློ་ལོས་གཞུང་བསྐྱོད་སྒྲོ་གསུམ་ཡོད་ཀྱི་ཚུལ་སྒྲུགས་བཀྲིས་ལུགས་གསུངས་འདུག་ཅིང་། ཁོང་གིས་དགོངས་བཞེད་དེ་ལྟར་གནང་བའི་བྱུང་འབྲས་སུ་བོད་མི་རྣམས་ཞི་བདེ་དང་། ཡར་རྒྱས། དགའ་སྦྱིད་ཀྱི་དུས་སྐབས་རིང་པོ་ཞིག་འགོ་ཚུགས་པ་བྱུང་། ཡང་གསུངས་གསལ། ཚུ་གླང་ནས་ད་ལྟ་ཚུ་སྡེ་བར་བོད་ལྗོངས་འདི་ཉིད་དུ་བདེ་སྦྱིད་རྩོགས་ལྡན་གྱི་དཔལ་གསར་དུ་བཞུགས་པས་མཆོག་དཔན་ཆང་མས་དགའ་བདེར་ཅི་དགར་ལོངས་སྤྱོད་བག་ཤེབས་སུ་ཆོམས་པ་འདིས་མཆོན་ཞེས་བཀའ་གནང་འདུག།

འོན་ཀྱང་ཚུ་བྲ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༣ ལོ་ཐུབ་བསྟན་ཀྱི་མཆོ་སྐྱེ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་བོད་ནང་བྱུང་སྐབས་མི་མང་ཆང་མ་སེམས་སྒྲུག་ཆད་མེད་པ་བྱུང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་པར། ང་ཆོའི་བྱོང་གསེབ་ལ་གསར་འགྱུར་སྐྱོ་བོ་མི་སྟན་པ་བསྐྱམས་ཤེབས་མཁན་ངའི་པ་ཀླན་ཡིན་འདུག། ཁོང་སྐྱེ་འབྱས་ལ་ཤེབས་དུས་དགོན་པ་ཆེན་པོ་དེ་ནས་གསན་པ་རེད། རྒྱལ་དབང་གོང་མ་སྐྱེ་བྱེད་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོས་བོད་ཀྱི་ཞི་བདེ་དང་། ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ལ་མཛད་འཁུར་ཆེན་པོ་བཞེས་ཡོད་སྐབས་བོད་མི་རྣམས་ནས་བཀའ་བློན་རྗེས་བྱིས་དམིགས་བསལ་གྲུས་བཏུད་ཆེད་དུ་གསེར་སྤྲོང་ཆེ་བ་ཞིག་བཞེངས་ཀྱི་ཐག་བཅད་དེ། རྩོན་གྱི་གནའ་སློལ་དང་མཐུན་པའི་གསེར་སྤྲོང་ཞིག་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་སའི་པོ་རྒྱལ་འའི་པོ་བླང་ནང་གསར་བཞེངས་བྱས།

རྒྱལ་འའི་ལྷ་མ་སྐྱེ་བྱེད་བཅུ་གསུམ་པ་དགོངས་པ་རྩོགས་རྗེས་དེའི་ཡང་

སྲིད་བཅད་འཛོལ་སྒོར། ཏུ་ལའི་ཁྲ་མ་སྐྱ་ཐོང་བཅུ་གསུམ་པ་ཡང་དེའི་གོང་མའི་
ཡང་སྲིད་ཅིག་སྟེ། ཏུ་ལའི་ཁྲ་མ་སྐྱ་ཐོང་དང་པོ་བྱི་ལོ་ ༡༣༩༡ ལང་འཁྲུངས་ཤིང་།
འབགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་དམ་བཅས་ཏེ་
སྐུ་ལ་འདི་རོལ་གར་རིམ་པས་ཡང་སྲིད་དུ་བྱོན་པ་ཞིག་རེད།

ཏུ་ལའི་ཁྲ་མ་ཡང་སྲིད་མ་ཆེད་བར་དང་། སྐྱ་ན་མ་སོན་བར་རྒྱལ་ཆབ་
ཅིག་ཡུལ་ཁམས་ཀྱི་ཆོགས་འདུན་པ་བསྐོ་བཞག་བྱེད་ཅིང་། དེ་ནས་སྤར་གྱི་
ཚུལ་ལུགས་དང་མཐུན་པར་ཡང་སྲིད་ས་ཕྱོགས་གང་དུ་ཡོད་མེད་ལྟ་སྒྲུབ་ཁམས་
པ་ཆད་ལྷན་ནམས་ལ་ལུང་བཟྱག་བྱས་ཏེ། དེའི་སྐབས་ལྟ་ས་ནས་བྱང་ཤར་ལ་
སྤྲོན་པ་ཆགས་སྤངས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་བྱུང་བ་དང་། རྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་སྐྱ་
ལུང་དེ་ནོར་བུ་སྤིང་གར་བཞུགས་ཁྲིའི་སྟེང་ཞལ་ལྟོར་བལྟས་ཏེ་བཞུགས་པ་ནས་
ཞལ་ཤར་ངོས་སུ་གཟིགས་པའི་སྤང་བ་དང་། རེས་སུ་མཆོད་སྦྱང་གི་བྱང་ཤར་ཀ་
རིང་གི་ལྗེ་བས་ལ་སྒོ་བྱར་དུ་སྐར་མ་འདྲ་བའི་ཀར་ཤ་ཞིག་སྐྱེས་པ་སོགས་ཁྲུངས་
སྐྱེལ་གཞན་དག་དང་བཅས་པས་ཡང་སྲིད་གང་དུ་འཁྲུངས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཉགས་
མཆན་དུ་བྱུང་ཆོད།

དེ་རྗེས་བྱི་ལོ་ ༡༤༣༥ ཤིང་པག་ལོ་རྒྱལ་ཆབ་ནས་ལྟ་སའི་ཤར་ལྟོའི་
མཆོམས་མལ་ལེ་ ༤༠ ཅམ་གྱི་སར་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དུ་ལྟ་སའི་སྒྲ་མཆོ་ཅ་ཆེ་
ཡོད་སར་ཤེབས། མཆོ་དེར་མ་འོངས་པའི་ལོག་གྱུར་གྱི་གནས་ཚུལ་རྗེ་ཡོང་ཆུ་
ནང་ནས་བསྟན་གྱི་ཡོད་པ་བོད་མི་ཆང་མས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཅིང་།

མཆོ་དེ་འདྲ་བོད་ལ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ལྟ་སའི་སྒྲ་མཆོ་ཞེས་པ་དེ་སྐད་

གྲགས་ཆེ་ཤོས་ཤིག་སྟེ། སྐབས་རེ་མཆོའི་ནང་ནས་དོན་གནད་རྣམས་ཡིག་ཐོག་
དང་། སྐབས་རེ་པར་རིས་ཐོག་ནས་མཐོང་གི་ཡོད་པ་དེར་རྒྱལ་ཆབ་ནས་སྒྲོན་
ལམ་དང་། གསོལ་འདེབས་གནད་སྟེ་ཉིན་མང་པོ་བཞུགས་ཆེས་མཆོའི་ནང་ནས་
‘ཨ་ཀ་མ་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་དང་། དེ་ཆེས་དགོན་པ་ཐོག་ལྗང་ཁུ་དང་། སེར་པོ་བྱས་
པ། དེ་མཉམ་དུ་ཁང་པ་ཐོག་སྒྲོན་པོ་བྱས་པ་བཅས་གཟིགས་ཤིང་། གང་གཟིགས་
པ་རྣམས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་བཀོད་དེ་རེ་ཞིག་བར་གསལ་རྒྱའི་ནང་བཞག་ཡོད་པ་རེད།

ལོ་དེའི་མཇུག་ལྷ་མ་ཆེ་ཁག་དང་། དཔོན་རིགས་འགའ་ཤས་ནས་རྒྱལ་
ཆབ་ཀྱིས་མཆོ་གཟིགས་བྱུང་བའི་བརྗེད་ཐོ་རྣམས་བསྐྱམས་ཏེ་དེའི་ནང་གི་ས་ཆ་
དེ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པར་བོད་ས་ཡས་མས་གང་སར་ཐེབས་འདུག གོང་གསལ་ལྷ་
མ་དང་། དཔོན་ཁག མཁས་པ་དེ་རྣམས་ང་ཆོའི་ཡུལ་སྤྱོད་ཀྱི་མཛད་སྤྱོད་སྤྱོད་
དགུན་ཁ་སྤེབས་ཤིང་། དེར་ཁོང་ཆོས་སྐྱེ་འབྱུང་དགོན་པའི་ཐོག་ལྗང་ཁུ་དང་།
སེར་པོ་རྣམས་མཐོང་བ་དང་། སྐྱག་འཆར་གྱི་གྲོང་གསེབ་ནང་ཐོག་སྒྲོན་པོ་བྱས་
པའི་གྲོང་གསེབ་དེ་ཡང་རིམ་མཐོང་བྱུང་བ་རེད། དེར་འགོ་འཁྲིད་དེས་ཁང་པ་
དེའི་ནང་སྤྱ་གུ་ཡོད་མེད་འདྲི་སྐབས་སྤྱ་གུ་ལོ་གཉིས་ཟིན་ཅིང་ཞིག་ཡོད་ལྷགས་
བརྗེད་འདུག གནས་ཚུལ་དེ་ཐོས་འཕྲལ་ཡང་སྤིང་འཆོལ་མི་གཉིས་དང་། གཡོག་
པོ་གཅིག་བཅས་ཀྱིས་དགོན་པ་དེའི་ལས་བྱེད་གཉིས་ལམ་རྒྱུས་སྤྱོད་དེ་ཁང་
པ་དེར་བསྐྱོད་ཅིང་། དེའི་སྐབས་ཁོང་ཆོའི་འགོ་འཁྲིད་སྟེ་བ་སེར་རྟར་གདོང་
ཀུན་ཆང་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ཀྱང་ཁོང་གིས་གཡོག་པོའི་ཁུལ་དང་། ཅེ་བྱང་སྒོ་བཟང་
ཆེ་དབང་ནས་འགོ་འཁྲིད་ཡིན་ཁུལ་གྱིས་གྲོན་ཆས་ཀྱང་ངོ་གཡོག་བརྒྱས་ཏེ་

བསྐྱོད་འཁོད་བྱས། ཁོང་ཆོ་ཁང་པའི་རྒྱལ་སྐོའི་འབྲིས་སྤྱུ་འབྱོར་སྐབས་པའི་པ་མ་
 ཆོས་དེ་སྡོན་ངོ་མ་ཤེས་སྐབས་སྒོ་བཟང་ཞེས་པ་དེ་ཁོང་ཆོ་འགོ་འབྲིད་རེད་
 དགོངས་ཏེ་ནང་དུ་འབྲིད་ཐེབས། ཀུ་ཚང་སྒྲ་མ་དང་། གཞན་དག་ཐབ་ཆང་དུ་
 བཞག་སྟེ། དེར་ཁོང་ཆོས་སྤྱག་གུ་རྩུང་རྩུང་དེ་བཞེད་ཅིང་། སྤྱག་གུ་རྩུང་རྩུང་དེས་
 སྒྲ་མ་མཐོང་བ་དང་སྒྲ་མའི་པར་དུ་སྡོད་འདོད་བྱས་འདུག བགས་ཆག་ཅིག་གྲོན་
 ཏེ་ཡོད་པའི་སྒྲ་མའི་སྟེ་ལ་ལ་རྒྱལ་དབང་གོང་མའི་བྱག་སྤང་ཞིག་བཞེས་ཡོད་
 འདུག་པ་སྤྱག་གུས་སྤང་བ་དེ་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ་འདི་ང་ལ་སྡོད་རོགས་ལ་བ་
 སྐབས་སྒྲ་མས་ང་ངོ་ཤེས་ན་སྤྱད་ཆོག་གསུངས་པར། སྤྱག་གུས་ལན་དུ་ཡུལ་
 གློད་ཐོག་སེ་རའི་ཨ་ཀ་རེད་བཞེད། རོན་ནི་སེ་རའི་སྒྲ་མ་རེད་བཞེད་འདུག དེ་
 ཅས་སྒྲ་མས་རོགས་དཔོན་པོ་དེ་སྤྱེད་ཅེས་འདྲི་སྐབས་སྤྱག་གུ་དེས་འདིའི་མིང་
 སྒོ་བཟང་རེད། ཡང་ཞབས་ཕྱི་ངོ་མ་དེའི་མིང་ལ་ཨ་མ་ཏོ་སྐལ་བཟང་ཟེར་བ་རེད་
 ཅེས་ལབ་པ་ལྟར་འདུག སྒྲ་མ་དེས་ཉིན་གང་སྤྱག་གུ་མ་ཉལ་བར་དུ་དོ་སྤང་ཆེན་
 པོས་བལྟས་ཏེ་ཁོང་ཆོ་དེའི་དགོང་མོ་དེར་བསྟུང་། སང་སྤྱོད་ཁོང་ཆོ་ཐོན་ཅིས་
 ཐུད་སྐབས་སྤྱག་གུ་ཉལ་ས་ནས་ཐོན་ཏེ་ཁོང་ཆོ་མཉམ་དུ་འགྲོ་ཡི་ཡིན་ཞེས་
 བཞེད་འདུག་པའི་སྤྱག་གུ་དེ་ང་རང་རེད།

དེ་སྐབས་པ་མ་ཆོས་ཁོང་ཆོ་འགོ་འབྲིད་གནད་ལྟེ་བ་གང་ཡིན་མཁྲེན་ཡོད་པ་
 མིན་ཅིང་། དེ་ནས་ཉིན་ཁ་ཤས་སོང་རྗེས་ཡང་སྤྱད་འཆོལ་མི་སྒྲ་མ་དང་། དཔོན་
 རིགས་ཆང་མ་སྤྱག་འཆེར་བྲིས་ནང་སྤྱང་ཡང་ཐེབས་ཤིང་། གཟེ་བཞེད་ཆེན་པོའི་
 མཇལ་འབྲུད་ཞུ་མི་སྤྱེབས་གཤེས་པ་མ་ནས་ང་སྤྱེ་སྤྱེལ་འདྲ་མིན་ནས་སྤྱེས་པ་

བྱང་འདུག རྒྱ་མཚན་ནི་ཐོད་ནང་སྤྱུལ་སྤྱུ་མང་པོ་ཡོད་པ་དང། ངའི་གཅིན་པོ་
ཞིག་ཀྱང་སྤྱེ་སྤྱུལ་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཉེ་ཆར་སྤྱེ་འབྱུང་དགོན་པའི་སྤྱུལ་སྤྱེ་ཞིག་ཀྱང་
དགོངས་པ་རྫོགས་པའི་སྐབས་ཡིན་པ་དང་བཅས་དེ་འདྲའི་ཡང་སྲིད་འཆོལ་
མཁན་འདྲ་ཡིན་ལས་ཆེ་དགོངས་པ་བྱང་འདུག འོན་ཏེ་རྒྱ་ལའི་ཁྱ་མའི་ཡང་སྲིད་
དུ་ངོས་འཛིན་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་མཁན་ཡིན་པ་སྒྲོ་ཡི་བྱུར་ནའང་བྱང་མི་འདུག

ཐུག་ཀྱང་ཆུང་ཆུང་སྤྱེ་སྤྱུལ་ཡིན་པ་ནམས་ནས་སོ་སོའི་སྤྱེ་བ་སྡོན་མའི་
དངོས་རྩས་དང། རོ་ཤེས་པའི་མི་སོགས་རོ་ཤེས་མཁན་མང་པོ་ཡོད། དེ་རིགས་
འགའ་ཤས་དཔེ་ཆའང་བྲན་སྐྱོར་བྱུང་གི་རེད། ངའི་སྤྱོད་ཚུལ་བྱེད་བབས་ལ་
བརྟེན་ཁྱ་མ་ཁོང་ནས་ཡང་སྲིད་དུ་ངེས་པ་པལ་ཆེར་བརྟེན་ཀྱང། ད་དུང་རོགས་
ཁྱ་གཞན་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་པར་ཡོང་སྟེ་ཁོང་ཆོས་ལ་རྒྱལ་དབང་གོང་མའི་བྲག་
ཐོང་གཅིག་དང། དེ་མིན་གཅིག་བཅས་ཐོང་བ་ནག་པོ་ཆ་གཅིག་འཁུར་ཡོང་
ནས། ཐོང་བ་གཉིས་ཀ་ང་ལ་སྤྱོད་སྐབས་སྤྱེ་གོང་མའི་ཡིན་པའི་ཐོང་བ་དེ་ངས་
ཁྱངས་ཏེ་སྒྲེར་གྱོན་འདུག་ཅིང། དེ་རྗེས་ཐོང་བ་སེར་པོ་གཉིས་འཁུར་ནས་བརྟག་
དབྱེད་བྱེད་སྐབས་གོང་བཞིན་ངོས་འཛིན་པ་དང། དེ་རྗེས་ཁ་མ་རུ་ཆུང་བ་ལ་རྒྱལ་
དབང་སྤྱེ་གོང་མའི་སྤྱེ་མདུན་པར་སྐད་བརྟག་ནང་བྱེད་གཅིག་དང། ཆེ་བ་ཁ་
འཛར་ལ་གསེར་གྱི་ཆབ་ཅི་དང། རྒྱན་ཆ་མཛེས་པོ་བཟོས་པ་གཅིག་བཅས་
གཉིས་འཁུར་བྱང་བ་ནས་ངས་ཆུང་བ་དེ་གདམས་ཏེ་ཞལ་འདོན་སྐབས་དགོ་ལ་
སྟངས་སྟར་དགོ་ལ་སྐད། དེ་ནས་འཁར་རྒྱུག་གཉིས་སྤྱོད་བྱང་བ་ནས་འཁར་རྒྱུག་
རྒྱས་མ་དེར་འཆང་ནས་ཡུད་ཅུ་ཉར་བལྟས་བྱས་ཏེ་དེ་ནས་རྒྱ་ལའི་ཁྱ་མའི་ཡིན་

བ་དེ་ཐུངས་འདུག ངས་འཁར་རྒྱལ་ལ་ཐེ་ཆོས་བྱས་པར་ཁོང་ཆོས་བསམ་སྒོ་
གཏོང་སྐབས་འཁར་རྒྱལ་རྩལ་མ་དེ་ཡང་སྐབས་ཤིག་ལ་ཡར་རྒྱལ་དབང་བོད་མས་
བསྐྱམས་ཐེས་སྒྲ་མ་གཞན་ཞིག་ལ་སྦྱལ། དེས་ཀྱང་ཀུ་ཆང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གནང་
བ་སོགས་ཤེས། བརྟག་དབྱང་དེ་རྣམས་བྱས་ཐེས་ཁོང་ཆོས་ཡང་སྤྱད་རྟེན་པར་
ཡིད་ཆེས་ཆེ་རུ་བྱིན་པ་རེད། རྒྱལ་ཆབ་ཀྱི་མཆོ་གཟིགས་ཡི་གེ་གསུམ་པོ་དེ་
ལའང་ཡིད་ཆེས་བྱང་ཚུལ་ནི། ཡི་གེ་དང་པོ། ཨ་ནི་ཨ་མདོ་ཞེས་པའི་ཡུལ་མིང་
དང་། ཀ་ནི་སྐྱེ་འབྱུང་ཞེས་པ་དེའི་ཁྲལ་དགོན་པ་ཆེ་ཤོས་དེའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་
ཡིན་ནམ། ཡང་ན། ཀ་མ་ཡི་གེ་གཉིས་པོ་དེ་གོང་གསལ་གྱི་རིའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པའི་
ཀཱ་རོལ་པའི་རྩོམ་ཆེའི་དགོན་པ་དེའི་རྟགས་མཚན་ཡིན་གྱི་རེད།

རྒྱ་ལའི་སྐད་སྐད་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་རྒྱ་ནག་ནས་ཐེབས་སྐབས་ཀཱ་པ་
རོལ་པའི་རྩོམ་ཆེའི་དགོན་པ་དེའི་སྐྱལ་སྐྱེ་ནས་གདན་ཁྲུ་གནང་སྟེ་དགོན་པ་དེར་
བཞུགས་པར་བརྟེན་ནས་ཁོང་ཆོས་གལ་ཆེན་པོ་མཐོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེའི་
སྐབས་གོང་གསལ་བ་དེའི་མི་རྣམས་ནས་རྒྱ་ལའི་སྐད་མར་གྱུས་འདུད་ཆེན་པོས་
མཇལ་བྱལ་དུ་བཅར་ཞིང་། དེའི་སྐབས་ངའི་པ་ཀྲན་ཡང་མི་དམངས་དེ་ཆོ་མཉམ་
དུ་ཡོད་པ་རེད། དེ་དུས་པ་ཀྲན་རང་ལོ་དགུ་ཡིན་འདུག་དེ་དུང་བཞུ་སོས་པ་ལ་རྒྱ་
ལའི་སྐད་མའི་ཞབས་བྱལ་མཇལ་ཆེན་ཆ་གཅིག་དགོན་པ་དེར་བཞག་གནང་ཡོད་
པ་མ་ཟད། དེ་དུས་ཁོང་གིས་ང་སྐྱེས་པའི་བྱུགས་དེར་གཟིགས་སྟེ་སྟོང་ཐེ་
འདུག་གསུངས་ཞེས་བྱལ་ས། དེས་འབྲེལ་གྱི་གནས་བྱལ་དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་
ནས་ཡང་སྤྱད་འཆོལ་མི་ཁོང་ཆོར་ཡང་སྤྱད་བརྟེན་པའི་ཡིད་ཆེས་བྱང་མཚམས་

ཞིབ་ཆའི་གནས་ཚུལ་ཆང་མ་ཉར་ཐོག་ནས་ལྟ་སར་བཏང་བ་རེད། དེ་སྐབས་ལྟ་
ས་ནས་རྒྱ་གར་བར་མ་གཏོགས་ཉར་ལམ་མེད་སྟབས་གནས་ཚུལ་རྣམས་ཟི་མིང་
ནས་རྒྱ་ནག་བརྒྱུད་རྒྱ་གར་ལ་གསང་ཉར་བཏང་བ་རེད། ལམ་དེ་རང་བརྒྱུད་ཉར་
ལན་འབྱོར་གསལ། ང་ལྟ་སར་ལམ་མེད་གདན་ཞུ་བྱ་དགོས་ཀྱི་ལན་ཞིག་སྟེབས་
བ་རེད།

དེ་སྐབས་བོད་ཤར་ངོས་ར་ཆོའི་སྐྱེ་ཡུལ་དེ་རྒྱ་ནག་གི་མངའ་འོག་དང་
ཁུལ་དེའི་ས་ཁུལ་སྤྱི་ཁབ་བ་རྒྱ་ཁ་ཆེ་ཆ་སྤྱི་མཐུན་ཞེས་བ་དེ་ཡིན། ཡང་སྲིད་འཛོལ་
མི་ཆོས་ཆ་སྤྱི་མཐུན་ལ་ཡང་སྲིད་འཁུལ་བུལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་ཚུལ་བརྗོད་ན་ཁོང་
གིས་འགལ་རྒྱུན་དཀར་ཆོག་རིགས་བཅོས་ཡོང་སྟམ་ནས་ཁ་གསལ་མ་བ་འད་
བར་རྒྱ་ལའི་ལྷ་མའི་ཡང་སྲིད་མིན་ནམ་སྟམ་པའི་སྤྲུག་གུ་རྣམས་ལྟ་སར་འབྲིང་
རྒྱུའི་རོགས་རམ་གནང་དགོས་ཞུས་པར། ཆ་སྤྱི་མཐུན་ནས་དེར་ལན་མ་སྤྲད་བ་
རེད། ཁོང་གིས་རྒྱ་ལའི་ལྷ་མའི་ཡང་སྲིད་རེ་འཆར་ཡོད་པའི་སྤྲུག་གུ་རྣམས་
ཐེངས་གཉིས་བཀུག་སྟེ་ཁོང་རང་ཁ་ཆེ་ཡིན་ཀྱང་སྤྲུག་གུ་དེ་རྣམས་ལ་བརྟག་
དབུད་ཅིག་བྱས་ཤིང་། བྱེད་སྟབས་བདེ་པོ་ཞིག་བྱས། ང་ཆོ་སྤྲུག་གུ་རྣམས་ལ་
མངར་ཆ་ཕྱེར་མ་གཅིག་གཏང་དེ་སྤྲུག་གུ་འགའ་ཤས་སྤྲུག་སྤང་གིས་བྱེ་རིལ་མ་
ལྷང་བ་དང་། འགའ་ཤས་ནས་ལྟོགས་རམས་བྱས་ཏེ་སྤར་བ་གང་འཁུར་བ་
སོགས་བྱས་ཤིང་། ངས་བྱེ་རིལ་གཅིག་ལྷངས་ཏེ་སྤམ་པོ་བྱས་ནས་ཐོས་འདུག
གཞན་ཡང་ངེ་བ་འགའ་ཤས་བྱས་ཏེ་ཁོང་ནས་བཟ་ལ་འདོད་སྟོབས་པའི་རྣམ་
འགྱུར་བསྟན་ཞིང་། འོས་སྤུལ་བྱེདས་ཀྱི་བ་མ་ཆོར་དངོས་སྤྱེས་རེ་སྤྲད་དེ་བྱིར་

[illegible]

20

འཕྲོས་མོལ་ཐག་གཙོད་མ་ཟེན་བར་ལོ་གཉིས་མ་ཟེན་ཅམ་འགོར་འདུག།

དེ་སྐོར་མ་སྤྱོད་གིས་རི་འབྲ་བྱས་ཡོད་སྟུང་པའི་འཛིགས་སྤང་དང་།
བོད་ལ་དཔོན་འབངས་ཆང་མའི་སར་ངོས་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་བསྐྱད་སྟབས་གསང་བ་
ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ། ཡང་སྲིད་འཆོལ་མི་སྒྲ་མ་དཔོན་ཁག་ཆོའི་ཡིད་ཆེས་དེ་ངའི་ས་
མ་ཆོལ་འདར་བ་ཤད་པ་མ་བྱུང་བས། ཁོང་ཆོ་རྒྱན་རིང་སྐྱག་སྡོད་བྱས་ཀྱང་པ་མ་
ཆོས་ང་བོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་མཐོ་ཤོས་ཤིག་གི་ཡང་སྲིད་ཡིན་པ་ད་དུང་དགོངས་ཡོད་པ་
མ་རེད། ང་ལོན་སོན་སྐབས་ཨ་མ་ལགས་ནས་ང་མ་སྐྱེས་གོང་གཞན་དང་མི་
འབྲ་བའི་རྒྱགས་མཆན་བྱད་པར་ཅན་འགའ་ཤས་བྱུང་གསུང་གི་འདུག། བོད་ནང་
སྤྱིར་བཏང་གི་སེམས་ལ་རྣམ་རྟོག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན།
སྒྲ་མ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་སྐྱ་སྐྱེ་འབྱུངས་སའི་ཡུལ་དེར་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཞེས་
བརྗོད་སྟོལ་ལྟར། ང་མ་སྐྱེས་པའི་གོང་ལོ་བཞིའི་རིང་ལ་སྐྱག་འཆོར་ལུང་པའི་
སྟོན་འབྲས་ལ་སང་སེར་དང་། ཐན་པས་ལོ་ཉིས་བྱུང་བ་དེ་ལ་ཡུལ་མི་ཆོས་ལོ་
ཉིས་འབྱུང་སྟངས་དེས་སྐྱེ་སྐྱུལ་ཞིག་ཡུལ་དེར་ཡོད་གསུངས་ཡོད་པ་འབྲ་ཞེས་སྒྲུང་
ཞིང་། ལྷག་པར་ངའི་ནང་དེར་ནང་མི་ཆོས་རྩ་ཆེར་བཅི་བའི་རྟ་བོར་དང་། བ་
སྐྱགས་མང་པོ་ཤི་བ་སོགས་ནང་མི་ཆོར་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་རེད། ངའི་ས་
ཡིས་དེ་ཆོ་ཤི་བའི་རྒྱ་མཆན་ཤེས་ཀྱི་མེད་ཆོད། ང་མ་སྐྱེས་པའི་སྐབས་གཉིས་
ཅམ་གོང་པ་གན་བསྐྱར་ཏེ་གཟེམ་ས་ནས་བཞེང་མ་བྱུང་བར་ཡོད་པ་ལ། ང་སྐྱེས་
པའི་ཞོགས་པ་དེར་སྐྱེད་བྱེད་བསྐྱར་གཞི་མེད་པར་ཡར་བཞེངས་ནས་ནང་གི་
མཆོད་གཤོམས་མདུན་མཆོད་མེ་སོགས་འབུལ་གནང་མཛད་ཅིང་། སྐྱེད་མས་དེ་

སྔོན་ཉལ་སར་བཞུགས་པ་དེ་ལས་ཀ་མ་སྦྱིད་པར་ཉལ་བ་འབྲུག་སྐབས། བ་
དམ་པས་ང་འདྲེན་གསུངས་ཏེ། བཅས་པའི་བྱེད་དེ་བྱ་ཡིན་ན་གྲ་པ་བཟོ་
དགོས་གསུངས་འདྲེན་ མ་སྦྱིང་དང་གོ་བསྐྱར་བྱེད་སྐབས་ང་དགོན་པའི་ནང་དུ་
བཞག་ཡོད་ཅིང་། དེའི་སྐབས་ང་ལོ་གསུམ་ཙམ་སྤེལ་སྟོན་ཡོད། ཐོག་མར་པ་མ་
ནས་ཁ་བྱལ་བར་བརྟེན་ང་སྦྱིད་པོ་རང་མ་བྱུང་། རའི་གཅེན་པོ་ཀན་པ་ཐུབ་བསྟན་
འཛིགས་མེད་ནོར་བུ་དང་། གཅེན་པོ་གསུམ་པ་སློ་བཟང་བསམ་གཏན་ལོ་ལྔ་ལ་
སྤེལ་སྟོན་པ་གཉིས་དགོན་པར་ཡོད་ཟུས་ཐོག་ སློ་བཟང་བསམ་གཏན་སློ་བྱོར་
འགོ་ཚུགས་ཏེ་དགོ་ཀན་སར་ཡོད་སྐབས་ང་ལ་ཅེད་མོ་ཅེ་རོགས་མེད་པས། ངས་
སློ་བཟང་བསམ་གཏན་སློ་བྱོར་བྱེད་པའི་སློ་འགག་དེར་སྐྱག་བསྐྱར་དེ་སྐབས་
རེ་དགོ་ཀན་གྱིས་མ་གཟིགས་པར་ཡོལ་བའི་སེང་ནས་བསམ་གཏན་ལ་བལྟས་
པ་སོགས་ད་ལྟ་ཡང་འདྲེན་གསུངས་ཀྱི་འདྲེན་ དགོ་ཀན་ཆོ་བོ་ཡིན་སྐབས་བསམ་
གཏན་སློ་བྱོར་ཡུན་དེའི་རིང་ཅེད་རོགས་ལ་ཡོང་ཐབས་ཡོད་པ་མ་རེད།

ང་ཆོར་ཨ་ཞང་ཞིག་ཡོད་དེ། ངས་སློ་འགྲོད་ཀྱིས་བརྗོད་རྒྱུར། ཨ་ཞང་
དེར་སློ་བསམ་ང་གཉིས་དགའ་བོ་རང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། གང་གིས་ཟེར་ན། ཨ་ཞང་
ཁོང་གཞིང་ནག་པོ་དང་། འབྲུམ་ཤུལ་མང་ཞིང་། སླར་ལ་ཞག་ཅི་བྱུགས་ཏེ་སླར་
ཀེར་ལངས་ཅན་བཟོས་ཡོད་པ་དང་། རོན་གཅིང་། རྒྱང་ཡང་ལངས་པོ་ཡོད་པ་
རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་གཉིས་ཞེད་སྤང་དང་། མ་དགའ་བ་ཆབས་ཅིག་བྱུང་བ་
རེད། ཁོང་ལ་སྤོང་བ་ཆེན་པོ་ལྷེད་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རྒྱུན་དུ་བསྐྱངས་གཤིས་
སྤོང་བ་མདོག་སྐྱག་ནག་ཏུ་བྱས་ཡོད་པ་གཅིག་དང་། ཁོང་གི་དཔེ་ཆ་ཤོག་ལྷེ་

སྐྱུག་མ་མང་པོ་ཡོད་པ་སོགས་ངས་དྲན་གསོས་ཀྱི་འདུག ཉིན་གཅིག་ཁོང་གི་
དཔེ་ཆ་རྣམས་ངས་བལྟས་ཏེ་ཤོག་ལྗེ་འགའ་ཤམ་འཕུགས་སོང་བར་ཨ་ཞང་རྒྱང་
ལངས་ཏེ་ཐུན་སྐྱུག་ཅིག་བརྒྱབ་བྱུང། དེ་འདྲ་བྱེད་པའི་སྐབས་ལ་བསམ་གཏན་ང་
གཉིས་ཁང་བ་ནས་སྔོས་ཏེ་གྲང་གསེབ་ལ་ཡིབ་བསྐྱད་ནས་ཨ་ཞང་འཆོལ་དུ་
འཕྱག་གི་ཡོད། དེ་སྐབས་མ་སྤུ་རྒྱང་གིས་ང་ལ་གནད་ཆེན་པོ་བཅིས་པ་ཡིན་
སྐབས་ཨ་ཞང་སེམས་ངལ་ཡོད་པ་དེ་དུས་ཤེས་ཀྱི་མེད། ཡིན་ནའང་དེད་གཉིས་
སྔོས་པ་རེད། ཁོང་གིས་ང་ཆོ་བརྟེན་པའི་སྐབས་ལ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་བཟང་པོ་
ཡོང་རྒྱུའི་གོ་བསྐྱར་གནང་གིན་ཡོད་དེ། ད་དུང་དེ་འདྲའི་སྐབས་ལ་ང་ཆོ་སྤྲོངས་
པོ་བཟོ་ཆེད་ཁོང་གིས་མངར་ཆ་ཤེལ་ཀར་ཡང་སྟེར་ཀྱི་ཡོད། སྤྱིག་ལམ་ཡག་པོ་
བྱེད་སྐབས་བྱེ་རིལ་སྟེར་ཀྱི་མེད།

སྤྱིར་བཏང་བྱས་ན་དེད་རང་སྤྱིག་གྲུའི་སྐབས་ཀྱི་དུས་ཆོད་དེ་གཅིག་ཕྱར་
སྟོད་དགོས་པ་སྟོ་ཤོས་ཤིག་རེད། སྐབས་རེ་བསམ་གཏན་ཀྱི་དགོ་ཤོན་ནས་པང་
པར་ཉར་བ་དང། གཟན་འོག་བཅུག་སྟེ་ཤིང་ཉོག་སྐམ་སྟོན་རིགས་སྟེར་ཀྱི་ཡོད་
པ་དེ་ངས་དྲན་སོས་པའི་སྟོ་བའི་སྐབས་ལ་དྲག་ཤོས་ཤིག་རེད། གཅེན་མོ་ནས་
གསུངས་གསལ། ངས་ཅེད་མོའི་སྐབས་ཅེད་ཆས་རྟར་བཞོན་ཏེ་སྤྱིགས་འབྲེའི་
ཆུལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་དྲན་གསོས་གནང་སྟེ། བྱི་ལོ་ ༡༩༣༩ བོད་ས་ཡོས་ཁྱ་
༩ ཆེས་ཤར་ལ་དངོས་འབྲེལ་གྱིས་སྤྱིགས་ཐོན་བྱ་རྒྱུའི་དུས་ཆོད་དེ་སྤྱིགས་སོང།
བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་ཆོ་ནས་དྭ་ཡང་སྟོང་ཕྱག་སུམ་བརྒྱ་དེ་སྤྱིག་འཆོལ་མ་ཐུབ་པར་རྒྱ་
མིའི་ཁ་ཆེ་ཆོང་པ་འགའ་ཤམ་མེ་ཀ་ཞེས་པར་གནས་བསྐྱོར་དུ་སྟོད་མཁན་ནས་

སྤྲུལ་ཡང་བྱས་ཏེ་རྗེས་སུ་ལྷ་ས་ནས་སྤོད་རྒྱ་བྱས་པ་རེད། དེ་ནས་མ་སྤྱི་རྒྱུ་
གིས་ང་ཐོད་དུ་གཏོང་རྒྱ་དང་། སྤྱི་ཚབ་ཁོངས་ནས་བཞེས་པ་ཞིག་གཏེ་མར་སྤོད་
དགོས། ང་ལྷ་སར་བདེ་སྤེབས་བྱུང་མཆཆས་སྤྱི་འབྲུམ་དགོན་པར་གསེར་གྱིས་
ཀྱི་བཀའ་འབྲུང་དང་། ཏུ་ལའི་ཁྲ་མ་སྤྱི་ཐེང་བཅུ་གསུམ་པའི་ན་བཟའ་ཆ་ཆང་
གཅིག་གཏོང་དགོས་བཞེད་པར་དེ་རྣམས་འབྲུལ་རྒྱ་ཐག་བཅད། འོན་ཀྱང་ང་ལྷ་
སར་འབྱོར་ཟིན་རྗེས་མདོ་ཁམས་སུ་ཕྱིན་དོན་ཀྱི་རྟོག་ཁྱ་ཞིག་ལངས་སྐབས་གོང་
གསལ་གཏེ་མར་ཚུད་པའི་སྤྱི་ཚབ་དེ་མ་སྤྱི་རྒྱུ་ས་ནས་བྱོས་ཏེ་ལྷ་སར་བདེ་
འབྱོར་བྱུང་འདུག ང་ལོ་བཞི་ལ་སོན་པའི་བདུན་ཕྲག་གཅིག་རྗེས་ང་ཆོ་མ་ཡུལ་
ནས་ཐོན་ཏེ་ལམ་བར་ཁྲ་བ་གསུམ་དང་ཞག་བཅུ་གསུམ་འགོར་བ་རེད། ངའི་པ་
མ་ཆོ་སྤྲུལ་འཆར་དང་། ནང་། ས་ཞིང་། ཉེ་ལྷོ་ས་སོགས་བཞག་སྟེ་ཕེབས་དགོས་
བྱུང་བར་ཐུགས་སྤྱོད་པོ་བྱུང་ཆོད། རྒྱ་མཆན་ནི། མ་འོངས་པར་གང་འདྲ་ཡོང་མིན་
མ་མཐུན་སྐབས་བྱུང་བ་རེད། ང་ཆོ་ཐོག་མར་ཐོན་ཡོང་སྐབས་ངའི་ནང་མི་ཆོ་
དང་། ཐོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་གནས་བསྐྱོར་ཐག་རིང་ལ་སྤྱོད་མཁན་ཁ་ཆེ་ཆོ་བཅས་མི་
ལྔ་བཅུ་ཅམ་དང་། ཏུ་ཐེལ་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་སྟོར་ཡོད། པ་མ་ཆོས་ངའི་གཅེན་པོ་
རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་ལོ་དགུ་དང་། གློ་བཟང་བསམ་གཏན་ལོ་དུག་ལ་སྤེབས་པ་
མཉམ་དུ་འབྲིད་ཕེབས་ཤིང་། དེ་དུས་ཐོད་ནང་འགྲིམ་འབྲུལ་འཁོར་ལོ་དང་འཁོར་
ལམ་ཡོད་པ་མ་རེད། བསམ་གཏན་དང་། དེད་གཉིས་ཤེལ་བྱམས་ནང་ཡོང་བ་
ཡིན། ཤེལ་བྱམས་ཞེས་པ་འདི་བཞིན་ཤིང་གཉིས་ལ་བསྐྱོགས་ཏེ་དེ་ཤེལ་གཉིས་
ཀྱི་སྤྲུལ་པར་འཁུར་ཡོད་པ་རེད། ལམ་རྩལ་མོ་དང་། ཉན་ཁ་ཡོད་སར་ངོས་རང་

ཡང་མིད་འཆོལ་མཁན་སོགས་ནས་རེ་མོས་ཀྱིས་འཁུར་ཞིང་། ཉིན་ལྟར་ཞོགས་
བ་ནས་ལངས་མཆམས་ནས། ཉིན་དགུང་བར་བསྐྱོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་སྤྱིར་བཏང་བོད་
ཀྱི་འབྲུལ་བ་ཕྱོགས་འགྲོའི་ལུགས་སྒོལ་ཞིག་རེད། ལམ་ལ་ཁང་བ་དགོན་པོ་ཡིན་
སྟབས་རའོ་དགོང་ཚོ་གྲུར་ནང་སྡོད་ཀྱི་ཡོད། རའོ་ཐོག་མར་ཐོན་བ་ནས་བདུན་
ལྷག་མང་པོའི་རིང་ལམ་བར་འབྲོག་བ་རེ་གཉིས་ལས་མཐོང་མ་བྱུང་། འབྲོག་བ་
དེ་ཆོས་ཕྲུག་དབང་ལྷ་བར་སྐེབས་བྱུང་།

རྒྱ་མིའི་ས་མཆམས་ནས་བདེ་ཐར་བྱུང་མཆམས་བོད་དུ་ཆོགས་འདུ་
རྒྱས་འདོམས་ཐོག་ནས་དེལ་བསྐྱགས་ཤིག་བྱ་རྒྱུར་མོས་མཐུན་བྱས་ཏེ། རྒྱལ་
ཆབ་ནས་མཆོ་གཟིགས་དང་། བརྟག་དབྱེད་ངོས་འདིན་ལེགས་བྱུང་གི་གནས་
ཚུལ། སྤྱི་ཕྱིར་བཅུ་གསུམ་པས་སྤར་གང་དུ་འཁུང་མིན་གྱི་མཆོན་ཏྲགས་རི་བྱུང་
ནམས་ཞིབ་བཞུགས་ཀྱིས་སྟན་ལྷ་ཞིག་ཆོགས་འདུ་དེར་སྤུལ་ཞིང་། ངོས་འདིན་ལྷ་
མི་ནས་ཀྱང་བརྟག་དབྱེད་རི་བྱུང་དང་། ལྷ་ཆེ་མའི་ལུང་ཕེབས་ནམས་ཅེ་མཐུན་
བྱུང་ལུགས་ལྷས་མཐར། ཆོགས་འདུ་རྒྱས་འདོམས་དེ་ནས་རེད་རང་ཏུ་ལའི་སྒྲ་
མའི་ཡང་མིད་ཡིན་བ་ཐག་གཅོད་གཏན་འཁེལ་བྱས་འདུག དེ་རྗེས་དཔོན་རིགས་
བགེས་བ་འགའ་ཤས་བསྐྱུ་བར་ཕེབས་འབྱོར་བྱུང་། རའོ་ཐོན་ནས་སྒྲ་བ་གསུམ་
འགྲོ་ཉིའི་མཆམས་བསྐྱུ་མ་དཔོན་རིགས་དང་པོ་དེ་མཐུ་སྟོབས་ཆུ་ཁར་ངོ་འཕྲད་
བྱུང་ཞིང་། དཔོན་རིགས་དེ་ནམས་ངོ་གཡོག་བཅུ་ཅམ་དང་དོ་པོ་བརྒྱ་ཕྱེད། ཆུ་
སྟོལ་གོ་བ་བཞི་བཅས་འདུག དེ་ནས་རའོ་ངོ་གཡོག་མང་དུ་སོང་།

དེ་ནས་ཉིན་འགའ་ཤས་ཡོང་རྗེས་ལྷ་ས་ནས་ཉིན་བཙོ་ལྷ་འགྲུངས་ཁང་།

ཡོད་ས་ཁ་ཆང་ལ་བརྒྱབ་སྟེ་འབྲུམ་ཆེན་ཞེས་པའི་གྲོང་སྟེ་དེར་འབྱོར། ས་གནས་
 དེར་བོད་གཞུང་དཔོན་རིགས་ཤིག་ནས་དགའ་བསུ་ཞུས་ཏེ་མཇལ་ཉེན་ཁ་
 བཏགས་དང་། མཐུལ་ཉེན་གསུམ་བཅས་བཏེག་བྱུང་། སྐབས་དེར་ངའི་པ་མ་
 གཉིས་ང་རྒྱ་ལའི་སྤྲ་མའི་ཡང་སྤྱིད་ཡིན་པའི་གནས་ལུགས་ཐོག་མར་མཁྱེན་པ་
 ཡིན་སྐབས་འདི་འདྲ་དངོས་གནས་ཨེ་བདེན་ན་སྟུང་པའི་དགའ་སྟོ་ཆེན་པོ་བཟོད་
 མི་ཤེས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད། ལྷ་ས་ནས་ཉིན་བཅུའི་ས་གནས་སུ་བསུ་མ་དཔོན་
 རིགས་བརྒྱ་མོར་དང་། ཉེ་མཇལ་མང་པོ་ཐུག་བྱུང་། དེའི་འགོ་འཁྲིད་བཀའ་ཤག་
 དང་། གཞན་ཡང་དཔོན་རིགས། གདན་ས་གསུམ་གྱི་ལས་སྟེ་སོགས་ཀྱིས་ང་ལ་
 མཇལ་དར་དང་། མཐུལ་ཉེན་གསུམ་བཏེག་བྱུང་། དཔོན་རིགས་དེ་ཆོས་བོད་ཀྱི་
 རྒྱལ་ཆ་བ་དང་། ཆོག་ས་འདུ། བཀའ་ཤག་བཅས་ཆང་མས་རྒྱ་ལའི་སྤྲ་མ་སྐྱ་སྤེང་
 བཅུ་བཞི་པར་དོས་འཛིན་མོས་མ་ཐུན་བྱུང་བའི་ངོ་སྟོན་གྱི་ཡི་གེ་ཞིག་འཁྲེར་འདུག
 དེ་ནས་ངས་སོ་ནམ་པའི་གྲོན་ཆས་སུད་དེ་གྲ་ཆས་གྲོན་པ་ཡིན། དེ་ནས་སྐྱ་
 བཅར་བ་འགའ་ཤས་བཞག་བྱུང་། དེ་ནས་བརྒྱུད་མེ་བས་བྱམས་ཤིག་ནང་ཡོང་བ་
 ཡིན་ཞིང་། ང་ཆོའི་ཆེ་བས་གྲལ་དེ་ཡང་རྩེ་རྒྱས་སུ་སྤྱོད་འདུག ལམ་འཁེལ་དགོན་
 པ་དང་། གྲོང་གསེབ་ཆང་མར་སྤྲ་མ་ལས་སྟེ། དགེ་འདུན་ཆོ་ནས་སེར་སྤེང་དང་།
 ཏུང་། རྒྱ་སྤིང་། རོལ་མོ་དགྲོལ་བ་དང་། བསངས་ཏུད་སྤྱོན་ལྟར་དཀྱིགས་ཏེ།
 སེར་སྐྱ་མི་མང་ཆང་མ་གྲོན་ཆས་གཟབ་མཆོར་ལེགས་པའི་ཐོག་ནས་བསྐར་
 བསྐྱིགས་ཀྱིས་ལག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ་དགའ་བའི་ནམ་འགྱུར་དུ་མས་དགའ་
 བསུ་བྱེད་ཀྱིན་འདུག ངས་མེ་བས་བྱམས་ནས་ལྷ་ཏུས་མི་ཆང་མས་དགའ་སྟོའི་

མིག་ཆུ་བཏང་བ་བྲན་སོས་ཀྱི་འདུག ས་གང་སར་དགའ་བསུའི་སྒྲ་གཞས་དང་
ཞབས་ཤོ་རྒྱག་མཁན་ཡང་འདུག།

དེ་ནས་གལ་ཆེའི་ས་གནས་འདས་དབུ་མ་ཐང་དུ་སླེབས་ཤིང། དེར་བོད་
ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་དང། སྤྱི་ཁྲབ་མཁན་པོ་ནས་དགའ་བསུ་གནང་སྟེ་དུ་སླེང་དགོན་
པར་ཉིན་གསུམ་བསྟན་པ་ཡིན། གཞུང་སློལ་དགའ་བསུ་རོ་མ་རྒྱ་ཆེ་བ་དེ་འདོད་
རྒྱ་ཐང་ལ་སླེབས་སྐབས་བྱུང་བ་རེད། དེར་བཞུག་བོད་ཀྱི་མིད་མོན་དང། བཀའ་
ལག་དཔོན་རིགས་འཕྲོས་ཚང་མ་དང། གདན་ས་གསུམ། གཞིས་དགོན་བཅས་
ཀྱི་མཁན་པོ། རྒྱ་མ། ལས་སྟེ་རྣམས་མེབས་ཡོད་པ་རེད། དེར་ལྷ་སར་ཡོད་པའི་
དབྱེན་ཇིའི་སྐྱ་ཚབ་ཀྱི་འགོ་འཁྲིད་ཉི་ཤུ་རི་ཅར་སན་དང། བལ་ཡུལ། འབྲུག་རྒྱ་
ནག་སྐྱ་ཚབ་བཅས་ནས་དགའ་བསུ་ཞུས། དེ་ནས་ང་ཚོ་རོ་འཁོར་བརྒྱ་ཐག་མང་
པོ་བྱས་པ་རྣམས་ཏྲ་གལ་རིང་པོ་བསྐྱོད་ཏེ་ལྷ་སར་བསྐྱོད་སྐབས་ལམ་གཡས་
གཡོན་དུ་ལྷ་ས་སྟོང་ཐག་མང་པོས་མཆོད་ཇུས་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱི་སེར་སླེང་བསྐྱོད་ཏེ་
ཏེ་བཞུགས་འདུག མི་མང་ཁག་མང་པོས་དགའ་བསུའི་གཞས་དང། རོ་ལ་ཆ་
གཏོང་གི་འདུག བོད་ཀྱི་དམག་སྐར་ཆང་མའི་འགོ་དམག་ནས་དུ་བསྐྱོད་ཀྱིས་
གྲུས་འདུད་བྱེད་ཅིང། བོད་ལྷ་སར་ཡོད་པའི་སེར་སྐྱ་པོ་མོ་གན་གྱིས་བར་གསུམ་
ཡོངས་རྫོགས་ནས་གྲོ་ཆས་ལེགས་ཤོས་ཀྱི་གཟབ་མཆོར་སྤྲས་ཏེ་དགའ་བསུ་
དང། གྲུས་འདུད་ཞུ་བར་སླེབས་འདུག མི་དེ་ཚོས། ད་སྤྱིད་པའི་ཉི་མ་ཤར་སོང་
ཞེས་སྐད་བརྒྱབ་པ་མཐོང་བྱུང། ང་རང་ནི་མི་ལམ་མིས་བ་ལྟར་སྤྱིང་ག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
ཞིག་ནང་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པའི་མེ་ཏོག་སྐྱ་ཚོགས་བཞད་ཅིང། ལྷག་རྒྱུང་

བསེལ་བསེལ་གྱིས་དྲི་དང་བཟང་པོ་འཇུག་བ་དང་། མཉུན་ན་མ་བུའི་གར་སྐབས་
བསྐྱར་བ་ལྟ་བུའི་ཟང་ཟེང་འདུ་ལོང་ཆེན་པོ་འདུག རང་དབང་བདེ་སྲིད་ཅེས་པ་ལ་
སོགས་པའི་སྐྱེད་བྱངས་དང་། རོལ་ཆའི་སྐྱས་ནས་མཁའ་ཡོངས་སུ་གང་སྟེ་ལྟ་
སར་འབྱོར་ཟིན་དུས་ཀྱང་མི་ལམ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་ཡལ་མི་འདུག དེ་ནས་རེད་རང་
གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འཁྱིད་དེ་རྟེན་གཙོ་ཁག་ལ་མཆོད་མཇུག་གསོལ་འདེབས་
ཞུས་ནས་སྤང་ཡང་ར་ཆོ་སྐྱེའོའི་རྣམས་ཏུ་ལའི་སྒྲ་མའི་དབྱར་ཁའི་བཞུགས་ས་
ནོར་བུ་གླིང་གར་བསྐྱོད། དེ་དུས་ཀྱང་མི་ལམ་གྱི་བཟོ་འབྲེལ་ཐོག་སྐྱེ་གོང་མའི་པོ་
བང་དང་། གཟེམ་ཚུང་ལེགས་པོ་དེ་ཆོའི་ནང་འཁྱིད་བྱུང་།

ང་ལྟ་སར་འབྱོར་རྗེས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ བོད་ལྷགས་འབྲུག་རྒྱ་ ༡ ཆེས་
༡༥ ཉིན་གསེར་ཁྲི་མངའ་གསོལ་གྱི་མཇུག་སྒོ་དེ་འཆོགས་རྒྱ་བྱས་པ་རེད། དེ་ནི་
ངོས་སེལ་དེའི་ཁྲི་ཕྱིར་སྒོར་རྒྱའི་མཇུག་སྒོ་རེད། ཆེས་གངས་འདི་བོད་ཀྱི་སྒྲ་ཅིས་
པའི་བསམ་འཆར་དང་བསྐྱེད་ཆོགས་ཆེན་ལ་གོ་བསྐྱར་ཐོག་ རྒྱལ་ཆབ་ནས་
གཏན་འཁེལ་བཟོ་གནང་གིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་། རྒྱ་གར་ནང་དབྱིན་གཞུང་།
བལ་ཡུལ་རྒྱལ་པོ། འབྲུག་དང་། འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཙས་སོ་སོར་སྒྲོག་
འཕྲིན་ཡང་བཏང་བ་རེད། མཇུག་སྒོ་དེ་ཅེ་པོ་བྱང་གི་ཤར་བརྒྱུད་ཆོམས་ཆེན་སྲིད་
ཞེའི་ཕུན་ཆོགས་ནང་བྱས་ཤིང་། སྲིད་ཞེའི་ཕུན་ཆོགས་ཞེས་པ་འདི་ལས་དོན་
ཡག་པོ་ཤིང་སྐྱུག་བྱེད་ས་རེད། མཇུག་སྒོ་འདིར་ཕེབས་མཁན་བོད་ཀྱི་བྱིས་མཆའི་
རྒྱལ་ཁབ་ཆོའི་སྐྱེ་ཆབ་དང་། བོད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་སེར་སྐྱ་ཁག་གདན་ས་
གསུམ། གཞིས་དགོན་བཙས་པའི་སྐུལ་སྐྱེ། མཁན་པོ། ལས་སྟེ། འདི་ནང་མི་ཆོ་

བཅས་ཡོད་པ་རེད། སྤིང་ཞིའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་བསྐྱོད་སྐབས་ང་དང་མཉམ་དུ་
ལྟུལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་ཡོད། ཁོང་ནི་ཡོངས་འཛིན་བགྲེས་པ་ཡང་ཡིན། ཡོངས་
འཛིན་སྐྱེ་གཞོན། བཀའ་ཤག་སྤྱི་མཁན། གསོལ་གཟིམ་མཆོད་གསུམ། མགྲོན་
ཆེ། སྤར་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་གི་སྐྱེ་ཚབ་བཅས་ཡོད། ང་ཡར་བསྐྱོད་པ་དང་ཁོང་
ཆོ་ཆང་མ་ཡར་འགྲེང་སྟེ་སྤོད་ཕྱར། བཀའ་ཤག་དང་། སྤྱི་ཁྲབ་མཁན་པོ་ནས་
རེད་རང་སེང་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་ཕྱག་འབྲེན་སོགས་མཛད། མགྲོན་ཆེ་ནས་ཁོང་ཆོ་
གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་ལེན་བྱས་སོང་།

སེང་ཁྲིའམ། གསེར་ཁྲི་འདི་དབྱིབས་བྱ་བཞི་ཤིང་ལ་གསེར་རིས་དང་།
ཕྱོགས་བཞི་ལ་སེལ་བརྒྱད་བཀོད་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཆོས་ཀྱི་ལུགས་སློལ་དང་
བསྟན་ཏེ་བཟོས་ཤིང་། དེ་སྟེང་གོས་འབོལ་ཆོས་སྣ་ལྔ་བཅེགས་མཐོ་ཆད་ཕྱ་ཁུ་
བྱག་བདུན་ཅུ་ཡོད། དེའི་མདུན་དུ་ཅོག་ཅེ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཁར་རྒྱ་ལའི་སྤྱ་མའི་
དབང་ཆའི་དམ་ག་ཆང་མ་ཡོད་པ་རེད།

པོ་རྒྱ་ལའི་ནང་གཏན་བཞུགས་དགེ་འདུན་རྣམས་ནས་དམིགས་བསལ་
ཀྱི་ཞལ་འདོན་གནང་ཞིང་མཛད་སྟོ་ཚུགས་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་
མཛད་སྟོ་ཆང་མར་གསུང་ཞབས་ཀྱི་ལས་འགན་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ནས་ཁོང་
ཆོས་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་པོའི་ཆོགས་བཅད་ཐོག་ནས་མཆོད་པ་ཕྱལ་རྗེས་རྒྱལ་
ཆབ་ཀྱིས་མཐུལ་རྟེན་གསུམ་འདེགས་འབྲུལ་གནང་བྱུང་། དེ་ལ་དང་པོ་གསེར་
ཀྱི་ཐུབ་དབང་སྐྱེ་ཞིག་དང་། གཉིས་པ་གསུང་རབ་སྟེགས་བཅ། གསུམ་བར་
མཆོད་རྟེན་བཅས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ནི། དང་པོ་ཆེ་རིང་པོ་ཡོང་བ་དང་། གཉིས་པ་དེ་

བསྟན་པ་དར་ཁྱབ། གསུམ་པ་དེ་སངས་རྒྱུ་གི་ཐུགས་བཞེད་ལྟར་འབྱུང་བའི་
 མཆན་དོན་དང་དགོས་པ་སོགས་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ནས་རྒྱལ་ཆབ་དང་། ཡོངས་
 འཛིན། སྤྱི་ཚོམ་སོ་སོས་མཇུག་དར་གནང་བྱུང་། རྒྱལ་ཆབ་དང་། ཡོངས་འཛིན་
 ལ་པར་དབུ་གཏུགས་ཞུས། སྤྱི་ཚོམ་ལ་ལག་བ་གཉིས་ཀའི་ཕྱག་དབང་བྱས། དེ་
 ནས་མཁན་མགོན་ཆེ་བ་ནས་སྡེ་འཁྲིད་བྱས་ཏེ་དཀར་ཡོལ་དང་། རྩལ་གྱི་སྡེར་མ་
 ཞིག་ནང་གོ་མ་ཕྱལ་ཟེས། གསོལ་ཐབ་བ་གཞན་གྱིས་མཇུག་སྟོ་དེར་ཡོད་ཆང་
 མར་གོ་འབྲས་ཕྱལ། དེ་ནི་བོད་ཀྱི་མཇུག་སྟོ་ཆང་མར་ཉེན་འབྲེལ་བཟང་བའི་
 ཏྲགས་མཆན་དུ་གྲགས་ཏེ་བཟ་གིས་པའི་རྩལ་ལྟ་བུར་བྱེད། དེ་རྩལ་གསོལ་ར་
 བཏེག་སྟེ་རིམ་པས་ཆང་མར་གསོལ་ར་ཕྱལ་ཟེས་འབྲས་བུའི་འབྲུལ་གྱི་རེད།
 འདི་ཚོའི་སྐབས་གདན་སའི་མཁས་པ་གཉིས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བཟོ་སྐྲང་དང་། དེ་
 རྩལ་སྐྱུག་གྲུ་འགའ་གས་ནས་རོལ་ཆ་དང་བསྟན་ཏེ་གར་འཁྲབ། ཡང་ཆོས་ཀྱི་
 བཟོ་སྐྲང་མཐུག་མཐུད་དུ་བྱས་ཏེ། དེའི་སྐབས་ཆོས་ཆེན་དེའི་དབུས་སུ་བོད་
 པའི་ཁ་ཟས། ཤིང་ཏོག་སོས་པ་དང་། སྐམ་པོ་སོགས་སྡེ་མང་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱེགས་
 ཏེ། དེ་མཆོམས་རྒྱལ་ཆབ་ནས་བོད་གཞུང་གི་མཁྲུལ་འཛིག་ཉེན་འདིར་ཡོད་རྒྱའི་
 ཏྲགས་ཞིབ་རྒྱུ་བཞོད་པ་ལོགས་གཅིག་ནས་བཀའ་འགན་དང་། གཅིག་ནས་སྤྱི་
 ཁྱབ་མཁན་པོས་བཏེག་སྟེ་རྒྱལ་ཆབ་ནས་བཤད་པ་ཡུན་རིང་གནང་སྟེ་ཁོང་གིས་
 གསུངས་གསལ། བོད་ཀྱི་སྤྱི་མ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་ཕྱང་དོན་བཞིན་ཡང་སྤྱི་ཡུན་
 རིང་འཆོལ་ཞིབ་ཀྱིས་ཕྱང་དང་མཐུན་པར་ངོས་བོད་གཞུང་མི་མང་སེར་སྐྱ་
 ཡོངས་རྫོགས་ནས་གསེར་ཁྲི་ལ་མངའ་གསོལ་ཞུས་པའི་གནས་ཕྱགས་དང་།

ཁོང་གི་རེ་འདུན་གནང་བར་བོད་ཀྱི་ཚོས་སྲིད་དར་རྒྱས་དང། མི་མང་བདེ་སྲིད་
 ཡོང་ཆེད་དུ་རྩེ་རིང་པོ་སྡོད་དགོས་གསུངས། དེ་རྗེས་བོད་གཞུང་ནས་འབྲུལ་
 བར། དང་པོ། གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་དང། དུང་དཀར་ཕུལ། དེ་ཚོས་སྲིད་གཉིས་
 ཀྱི་དབང་ཆའི་ཉམས་མཆན་རེད། བཟ་ཤིས་ལེགས་འཛོམས་གོང་འཕེལ་གྱི་
 ཉམས་མཆན་བཟ་ཤིས་ཉམས་བརྒྱད། རྒྱལ་པོའི་རིགས་ཀྱི་ཕུན་ཚོགས་རྒྱལ་
 སྲིད་སྤྱོད་བདུན་སོགས་ནོར་སྤྱོད་མང་པོ་སེར་སྤྱོད་ལས་བྱེད་པས་རིམ་བཞགས་
 བཀྲིས་བསྐྱར་འབྲུལ་བྱས་ཤིང། དེ་ནས་མཇུག་ཁའི་སྐབས་ལ་དང་པོ་བོད་
 གཞུང་དཔོན་རིགས་རྣམས་ལ་ཕྱག་དབང་དང། དེ་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་སྤྱི་ཚབ་ཚོས་
 མཇུག་དར་འབྲུལ་སློག་སྐབས་སྤྱི་ཚབ་རིམ་བཞག་རྣམས་ལ་ངོས་རང་གིས་
 མཇུག་དར་ཕྱིར་སློག་བྱེད་སྣམས་མགོན་གཉིས་ཆེན་མོ་ནས་མཇུག་དེར་འབྲུལ་
 སློག། དེ་ནས་ཚོམས་ཆེན་དབུས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཤིང་འབྲས་ཐོག་མར་ངོས་ལ་
 བཞག། དེ་རྗེས་རིམ་བཞག་ཆང་མར་འགྲེམས་སྡོད་རྗེས་སྤང་ཡང་གར་དང། ལྷ་
 དང། ལྷ། དི་བླ། ལྷལ་བྲུམ། མིའམ་ཅི། གནོད་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབག་གྲོན་
 པ་གྲལ་བསྐྱེད་ནས་ཡུལ་ལ་བསྟོད་པའི་སྤྱོད་གཞུང་གཏོང་བ་དང། དེ་རྗེས་སྤང་
 རྒྱ་གར་གྱི་ཨ་ཅ་ར་ཡའི་འབྲུ་འབག་གྲོན་མཁན་བཞི་ཡོང་ནས་གར་འབྲུག། ཡང་
 གྲལ་འཕྲོས་པ་ཟེར་བའི་གྲུ་བ་གཉིས་ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ནང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་
 འཕེལ་གཏོང་བཞད། དེ་རྗེས་གར་འབྲུག་མཇུག་བཟོ་སྒྲིང་པ་རྒན་བ་དེས་རང་
 བཅུམས་ཀྱིས་རྒྱ་ལའི་སྤྱོད་ཆེ་རིང་པོར་བཏན་བཞད། ཚོས་དར་རྒྱས་ཡོང་
 བ། རྒྱ་ལའི་སྤྱོད་ཆེན་གཞུང་གི་དབང་ཆའི་ལོག་ཞི་བདེ་དང། ཡར་རྒྱས་ཡོང་བ་

སོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་སྒྲིང་། ངས་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་རང་རྩོམ་ཆོགས་བཅད་ལ་
 དགའ་བོའི་ངང་ནས་ཁོང་གཉིས་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་བྲག་དབང་དང་། ཁ་
 བཏགས་རེ་གཡོགས། དེ་ནས་མཛད་སྒོ་གྲོལ། མཛད་སྒོ་དེ་རྒྱན་རིང་པོ་བྱང་
 སོང་། དེར་ཡོད་སེར་སྒྲ་དཔོན་རིགས་རྣམས་ནས་ང་ལོ་རྒྱུང་རྒྱུང་ཡིན་ཀྱང་
 མཛད་སྒོ་དེར་སྒྲིང་སྒྲངས་དང་། བྱ་སྒྲངས་ཀྱི་རྣམ་འགྲུར་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་བྱང་
 སོང་ཞེས་དགའ་བོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག དེ་ནས་གཟིམ་རྒྱུ་ཕྱན་ཆོགས་འདོད་འཁྲིལ་
 བྱང་དུ་བྱིན་པ་ཡིན། ཕྱན་ཆོགས་འདོད་འཁྲིལ་ཞེས་པ་ནི། འདོད་པའི་བྱ་བ་
 ཐམས་ཅད་འབྲུབ་ཅེས་པ་རེད། དེའི་ནང་གསལ་ཁྲི་མངའ་གསོལ་གྱི་མཛད་སྒོར་
 ཡོད་པའི་དཔོན་རིགས་མཐོ་བ་ཆང་མ་ལེབས་ཏེ་རྒྱ་ལའི་སྒྲ་མའི་དབང་ཆའི་དམ་
 བྲག་རྣམས་ང་ལ་སྤྲད། དེ་ནས་ཡིག་ཆ་འགའ་ཤས་དང་། དགོན་པ་ཆོར་སྒྲིང་
 བྱེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲ། རེན་རྩས་ཁ་བཏགས་སོགས་ལ་དམ་རྒྱ་པལ། དེ་ཆོ་
 དབང་ཆ་ཆང་མ་ཡོད་པའི་རྟགས་མཆན་གྱི་ཐོག་མ་དེ་རེད།

ང་ལོ་བཞི་དང་བྱེད་ཀ་ལ་སླེབས་པའི་སྐབས་རྒྱ་ལའི་སྒྲ་མ་སྒྲ་བྲེང་བཅུ་
 བཞི་པ་བོད་ལྗོངས་རྒྱལ་སྲིད་དང་། ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་འགོ་འཁྲིད་ཡིན་པར་
 རོས་འཛིན་བྱས་ནས་བོད་མི་ཆང་མས་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་བདེ་སྲིད་ཡུན་
 བརྟན་ཡོང་བའི་མང་གཞི་ཚུགས་པར་སེམས་སོ། ། །

ཡེ་ཤུ་གཉིས་པ། བྱང་ཆུབ་འཕྲོལ་བ།

༢༡ ། ཁོ་ལོ་ལྷ་གནས་སློབ་སྦྱོང་འགོ་འདྲུགས་བྱས་ཏེ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་
སྤངས་ནི་དུས་རབས་མང་པོའི་གོང་ནས་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་གནའ་སློབ་དང་
མཐུན་པར་བྱས་ཤིང་། དེས་ཁོ་ལོ་ཅག་གི་སྦྱོང་ཚུལ་བཟང་པོ་དང་། བསམ་པའི་
ཚུ་ཆད་མཐོན་པོར་གནས་ཐུབ་པ་ལ་ད་བར་ཕན་ཉུས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། འོན་
ཀྱང་དེར་སང་འཇམ་གླིང་གི་རིག་གནས་གསར་པའི་ཆ་ནས་ཆོན་རིག་སོགས་
ལག་ལེན་མ་བྱས་པའི་སྦྱོན་ཐུན་བྱ་ཡོད། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཉེ་ཆར་མ་གཏོགས་
བོད་རང་ཁེ་གཙང་ཟུར་དུ་བསྐྱད་པ་དེའི་རྒྱུ་རེད།

བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་ཅ་བའི་བསམ་པའི་འབྲེར་སོ་ནི་ཡོན་ཏན་སྡེ་མང་པོའི་
ཐོག་སྒོ་རྒྱ་གོང་མཐོར་གཏོང་རྒྱའི་འདུན་པ་ཡོད་ཅིང་། མི་སྐྱའི་སློབ་སྦྱོང་མཐོ་རིམ་
ཁག་ནང་སྒྲོས་གར་འཁྲབ་ཅོང་། སྐར་ཅིས། མངོན་བརྗོད། ཐེབ་སྦྱོར། སྟན་པག་
བཅས་རིག་གནས་ཚུང་བ་ལྡ་ཡོད། དེ་རྣམས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་མི་སྐྱ་ཁེ་
གཙང་མིན་པར་སེར་མོ་བའི་ནང་ནས་ཀྱང་གོང་ཁོངས་ནས་ཁག་རེ་གཉིས་སློབ་
སྦྱོང་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་མང་ཆེས་སྐར་ཅིས་དང་། སྟན་པག་ ཐེབ་སྦྱོར་སོགས་
འདེམས་ཀྱི་རེད། ཆོས་བྱེད་དགེ་འདུན་ཁོངས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་
གསོ་བ་རིག་པ་དང་། སྤྱི་རིག་པ། གཏན་ཆོགས་རིག་པ། བཟོ་རིག་པ། རང་རིག་
པ་སྡེ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཅས་ལ་མཐོ་བའམ། ཆེ་བའི་རིག་གནས་

སློབ་ཆུན་ལྷ་ཟེང་། དེ་ཆོའི་ཁོངས་ནས་མཐའ་མ་དེ་གལ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་
ཡང་ནང་གསེས་གྲགས་ཆེ་བར་ཡན་ལག་བྲེས་ན། སློབ་ཆེན་དུ་བརྒྱ་བ་ར་
མི་ཏྲ། འདིའི་དོན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་བྱིན་བ་དང་། ཡང་གཅིག་ལ། མཚུམས་
འདིའི་དོན་དབྱ་མའི་ལམ་ཞེས་བ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་བྲལ་བ། ཡང་བེ་རྒྱ་
ཡ་ཞེས་བ་ཆོས་འདུལ་བ། ཨ་རྟེ་རྟེ་ཞེས་བ་ཆོས་མངོན་བ། ཡང་བྲ་མ་ཏ་ཞེས་
བ་ཆད་མ་རིག་བ་སྟེ་ལྷ་ཡོད། དངོས་འབྲེལ་བྱས་ན་ཆད་མ་རིག་བ་ཅམ་ནང་
རིག་བའི་བྲས་མིན་ཡང་། ཡན་ལག་ལྷའི་ནང་འབྱུག་དགོས་བ་ནི་ལམ་དང་ལམ་
མ་ཡིན་བ་སོགས་རིག་བས་རྣམ་བར་བྲེས་ནས་བསྟན་ཀྱི་ཡོད་བ་རེད། ཐེག་ཆེན་
སྐགས་ཀྱི་ཆོས་སློབ་རྣམས་གོང་ཁོངས་ཆུད་མེད་བ་དེ་རྣམས་ཟུར་དུ་སློབ་སྦྱོང་
བྱ་དགོས། ཆོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་མང་ཆེ་བ་ལྷ་བ་ཆོས་བྱེད་ཀྱི་རེད། ཆོས་ཀྱི་གནད་
དོན་དེ་གཉིང་ཐབ་མོ་ཡིན་གཤེས་དོན་རྟོགས་བར་དཀའ་བས་དེ་ལ་སློབ་སྦྱོང་གི་
ཐབས་ཤེས་རྣམ་གངས་མང་པོ་བྱེད་དགོས།

བོད་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་སྐབས་འདིས་བྱའི་ཤེས་བྱའི་རིག་གནས་ཅམ་མ་
ཐད། སེམས་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བའི་ཐབས་ཤེས་སྣ་ཆོགས་
ཀྱང་ཡོང་ངེས། དང་པོ། སྐག་གྲུ་ཆོས་ཡི་གེ་འབྲི་སློབ་སྐབས་དགེ་ཆུན་ལ་དཔེ་
བལྟས་ཏེ་འབྲི་སློབ་བྱེད་བ་དེ་སྤྱི་སྟོན་རེད། གཉིས་པ། བསྐྱབས་ཟེན་རྣམས་ཐུན་
གསོ་གཉིང་ཆེད་དཔེ་ཆ་སློབ་འཛིན་བྱེད་དགོས་མང་པོ་ཡོད། གསུམ་པ། དེའི་དོན་
འབྲེལ་བ་ཤད་བྱེད་བ་ཡིན། དེ་ནི་འཛམ་གླིང་གང་སར་བེད་སྤྱོད་བྱེད་བ་ལྟར་རེད།
དགོན་བ་འགའ་ཤས་ཀྱི་སློབ་སྐབས་རྣམས་ལ་སློབ་སྐབས་དེ་གའི་ཐོག་ནས་སློབ་

ཀྱི་རེད། འོན་ཀྱང་དགོན་པ་མང་པོར་སློབ་སྦྱང་དང། དགོ་ཆེན་དབང་ཆོས་ཀྱི་
ཆོད་པའམ། གནད་དོན་འདི་བཅུད་ཀྱི་ཐོག་ནས་སློབ་སྦྱོང་གྱེད། མཐར་སློམ་
བརྒྱབ་སྟེ་སེམས་གཞན་དུ་གཡེང་བ་སྦྱོང་བའི་ཉིང་འཛིན་དང། ལྷག་མཐོང་
སོགས་ཆོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་མཐུ་རིམ་ཆོ་གྱེད་ཀྱི་རེད། ངོས་ནས་ཀྱང་བོད་ཀྱི་སྦྱག་
གུ་མང་ཆེད་སྤྱི་སྟོན་བཞིན་ཐོག་མར་ཡི་གེ་འབྲི་སྟོག་འགོ་བཅུགས་པ་ཡིན།
སྤྱིར་བཏང་སྦྱག་གུ་ཆུང་དུས་སུ་ལེ་ལོའི་བསམ་པ་ཡོད་པ་བཞིན་ང་ལ་ཡང་
བསམ་པ་དེ་བྱུང་། དགོ་ཆེན་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་དང། དཔེ་ཆ་ལ་བཟུ་རྒྱུར་ཉ་ཅང་
དགའ་བོ་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་ང་རང་གི་སློབ་སྦྱོང་རྣམས་དགོ་ཆེན་བཞེས་གཉིས་
ཀྱི་སྦྱགས་འདོད་ཁེངས་པའི་གང་ལེགས་བྱས་པ་ཡིན། སློབ་སྦྱོང་གི་སྤྱིག་ལམ་ལ་
གོམས་འདིས་བྱུང་སྟབས་དགོ་ཆེན་ཆོའི་གཟིགས་ཚུལ་ལ་ངས་སྤྱིར་བཏང་ལས་
མཁྱོགས་པར་ཤེས་སྤྱབ་པ་གཟིགས་ཀྱི་ཡོད་འདུག

བོད་ཀྱི་ནང་ཡི་གེ་འབྲི་སྟངས་བཞི་ཡོད་པ་རེད། ཐོག་མར་ལོ་གཉིས་ནང་
ཡོངས་འཛིན་བགྲུས་གཞོན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་མདུན་ནས་དབུ་ཅན་སྟོག་སྟོབ་རྒྱ་
དང། ཉིན་ལྷུར་དཔེ་ཆ་སྟོ་འཛིན་དང། རྒྱ་ཆོད་གཅིག་ཅེས་དཔེ་ཆ་སྟོག་རྒྱ་
བཅས་བསྐྱབས་ཤིང། དེ་ནས་ལོ་བརྒྱད་ཐོག་སྤྱིར་བཏང་གི་ཡི་གེ་དབུ་མེད་
བསྐྱབ་པ་ཡིན། དེའི་དགོ་ཆེན་ནི། མདོ་ཁམས་ནས། ང་ཆོ་ལྷ་སར་བསུས་ཉེ་
མཉམ་དུ་ཐེབས་མཁན་མཁུན་རབ་བསྟན་འཛིན་ཞེས་པ་སེར་མོ་བའི་དཔོན་
རིགས་ཤིག་རེད། ཁོང་སྦྱགས་གཤིས་བཟང་ཞིང། སྦྱག་གུ་ཆུང་ཆུང་ལ་སྟོབ་
སྟོན་མཁས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་སྤྱད་སྟོན་སྟོབ་སྟངས་ཐོག་ནས་སྟོབ་སྟོན་

གནང་གི་ཡོད། སྤྱང་ཤིང་ལ་ས་དཀར་བདེན་པ་ཏེ་དེའི་སྤྱང་དགེ་ཆེན་ནས་སྐྱམ་
 གིས་གནང་ཐོག་ངས་སྐྱབ་ཆས་འབྲི་དགོས། ཐོག་མར་ཡིག་གཟུགས་ཆེན་པོ་
 དང་། དེ་ནས་རྗེ་ཆུང་དུ་བཏང་སྟེ། རྗེས་མ་ནས་དགེ་ཆེན་གྱིས་སྤྱང་ཤིང་ཐོང་དུ་
 འབྲི་གནང་དེར་དཔེ་བལྟས་ཏེ་ངས་གཤམ་དུ་འབྲི་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཡིག་གཟུགས་
 ཡག་པོ་ཡོང་ཆེད་རྒྱ་བ་བརྒྱད་ཅུ་སྤྱང་ཤིང་ལ་གྲིས་ཤིང་། དེ་ནས་ཤོག་བྱར་
 འབྲི་དུ་འཇུག་གནང་མཛད། དེ་རྗེས་ཡོངས་འཛིན་སྐྱབ་ལེན་གྱི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་
 ནས་དག་ཡིག་དང་། སྐྱམ་ཉག་སྟོབ་འཁྲིད་གནང་སྟེ། བོད་ཡིག་སྟོབ་སྟོང་དེ་
 རྒྱལ་ས་ཆང་མར་ལོ་ལྔ་ཅུ་འཁོད། དེའི་རིང་ལའང་རྒྱན་དུ་སྤྱང་གོང་དཔེ་ཆ་སྟོབ་
 སྟོང་བྲེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་དེ། སྟོབ་སྟོང་དངོས་གཞི་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྟོབ་སྟོང་ཡིན་པ་
 མ་ཟད། ཡི་གེ་འབྲི་སྟོག་བྲེད་པ་ཆོས་ཀྱི་སྟོབ་སྟོང་གི་སྟོན་འགྲོའི་ཆ་ཤས་ལྟ་བུར་
 བྱུང།

ང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལ་མ་སྟོབ་པར་མཆན་ཉིད་རིག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོབ་སྟོང་
 དངོས་གཞི་དེ་འགོ་ཚུགས་པ་རེད། དེ་སྐབས་ཐོག་མར་མ་སྟོབ་པ་ཐོན་བྱ་བྱུང་།
 སྟོན་དུ་ལོ་དྲུག་ལ་སྟོབ་སྐབས་ཀྱི་ལེ་ལོ་ལས་ཀྱང་ཐོན་བྱ་བྱུགས་ཆེ་ཅན་བྱུང་
 ཡང་། རིམ་བས་གོམས་འདྲིས་ཀྱིས་ནམ་ཞིག་ནས་སྟོབ་སྟོང་ལ་དཀའ་ངལ་མེད་
 པ་ཞིག་ཏུ་བྱུང། དེ་ནས་མཐོ་རིམ་ཀྱི་སྟོབ་སྟོང་དང་། རྒྱ་ལ་འཛིན་རྒྱ། དེ་སྟོར་གོ་
 བཟུང་བྲེད་རྒྱ། སྟོབ་གཉེར་བ་མཁས་པ་གཞན་དང་ཆོས་ཀྱི་གནད་དོན་གྱི་བ་
 གིས་ལན་ཀྱི་བགོ་བྱེད་སོགས་བྲེད་དགོས་པ་རེད། ངས་ཐོག་མར་ཐུན་པ་ར་མི་ཏ་
 ཞེས་པ་པར་བྱིན་ནས་སྟོབ་སྟོང་གཙོ་བོར་འགོ་བཅུགས་ཤིང་། དེའི་སྟོར་ལ་

འགྲེལ་པ་དཔེ་ཆ་པོ་ཉི་ལྔ་མ་ཅུ་ལྟག་ཅམ་ཡོད་པར་བཞེན་དགོན་པ་ཆོའི་མཐོ་རིམ་
སློབ་གཉེར་བ་ནས་དཔེ་ཆ་དེའི་ཁྲོད་ནས་འདེམས་ཀྱི་རེད། ངོས་ནས་ཅ་བ་
གཞིར་བཟུང་རྒྱ་དང། དེའི་འགྲེལ་པ་རྒྱ་གར་གྱི་པ་རྟེན་ཉ་སེལ་ལྷ་བཤམ། སེལ་
བཟང་པོ་ནས་བཅུ་མས་པ་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་དང། རྒྱལ་དབང་སྐྱ་མེད་ལྷ་པས་
ལྷགས་ཚོམ་མཛད་པ་ཤོག་གངས་སུ་མ་བརྒྱ་གཉིས་བྱས་པ་པར་ཕྱིན་སློབ་ཟང་
དགོངས་རྒྱན་བཅས་གདམས་པ་ཡིན། དེ་ནས་བཟུང་ཉིན་རེ་དཔེ་ཆ་ཤོག་ལྷའི་
གསུམ་ཆ་གཅིག་སློབ་ཤིང་ཐོག་དེ་ལས་མང་བའི་དཔེ་སློག་དང། གོ་དོན་ཉོགས་
ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེའི་ཞོར་དུ་ཆད་མ་རིག་པ་དང། ཚུད་པའི་རིག་
ལམ་སློབ་དགོས། དེའི་སྐོར་རོགས་རམ་བྱེད་མིར་གདན་ས་གསུམ་གྱི་གྲ་ཆང་
བདུན་ནས་སློབ་གཉེར་པ་མཁས་པ་མི་བདུན་གདམས་ཡོད་པ་རེད།

མེ་པག་ལྷ་བརྒྱད་པར་ང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལྟག་ཅམ་སོན་སྐབས་འབྲས་
སྤངས་དང། སེ་ར་དགོན་པ་གཉིས་ལ་སླིག་ཞུགས་བྱས། དེའི་སྐབས་ལ་དགོན་
པ་གཉིས་པོའི་སློབ་གཉེར་གྲ་ཆང་ཁག་ལྷ་ལ་བསྐྱོད་དེ་ཆོས་ཀྱི་ཚུད་པ་བྱེད་
སྐབས་ངའི་ཚུད་ལྷ་གྲ་ཆང་སོ་སོའི་མཁན་པོ་ནས་བྱས་ཏེ། དེར་ཆོས་ཀྱི་མཁས་
པ་བརྒྱ་ལྟག་མང་པོ་དང། གྲ་པ་སྟོང་ལྟག་མང་པོ་ཆོགས་ཡོད། ཆོགས་མང་སར་
གཞུང་ཆེན་ལ་ཚུད་པ་བྱེད་པའི་ཐོག་མ་ཡིན་སྐབས་འཆར་བ་དང། སེམས་
འཆབས་པ་སོགས་ཀྱི་སེམས་ངལ་ཕྱན་བྱ་བྱང་། ཡིན་ནའང་རྗེས་སུ་ལྷ་མ་མཁས་
པ་ཆོས་དེའི་སྐབས་ངས་ཁོང་ཆོའི་འདོད་པ་ཁེངས་པ་བྱས་སོང་ཞེས་གསུང་གི་
འདུག

དཔེ་དེབ་འདི་དག་གཟིགས་མཁན་ཆོས་ལུགས་གཞན་རྣམས་ལ་ངའི་
 ཆོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཚུལ་འདིར་ད་དུང་ཐུ་མ་ཐུད་དེ་གཟིགས་རོགས་གནང་ཞུ་
 བྱ་མིན། གང་ཡིན་ཟེར་ན་ སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་འདི་བསམ་ཚུལ་ཅམ་མིན་པར་
 རིག་ལམ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ཞིག་རེད། ཉན་རིག་པའི་སྐོར་པོ་ཉི་སྟོང་པ་མང་
 པོ་ཡོད་ཀྱང་། ངས་བརྒྱ་སྐོར་ཅམ་ལས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མ་ཐུག་ འོན་ཀྱང་དཔེ་དེབ་
 འདིའི་ཁ་སློན་ལ་ངས་ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཐོན་བུ་བཀོད་ཡོད། ང་ལོ་
 བཅུ་གསུམ་ཅམ་ལ་ ལྷགས་ཆེད་མཐོ་རིམ་སློབ་སྦྱོང་ཐོག་མར་བྱེད་སྐབས་གོ་
 ཉོགས་དཀའ་ཅམ་བྱུང་ནའང་། དེ་ནས་ཉིན་ཁ་གས་རྗེས་ལ་སྤར་གྱི་སློབ་སྦྱོང་
 ནང་བཞིན་དཀའ་ངལ་མེད་པ་དང་གསལ་དུ་བྱིན་སོང་། གོ་མས་ན་སྤར་བར་མི་
 འགྱུར་བའི། དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་ཞི་བ་
 ལྷས་རི་སྐད་གསུངས་པ་དེ་ང་རང་གི་ཉམས་སྦྱོང་ཐོག་ནས་དེ་ག་ཡིན་པ་ཤེས་
 ཉོགས་བྱུང་། སློབ་ཆེན་གཞན་དག་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་སྐབས་ཀྱང་རིམ་བས་དཀའ་
 ངལ་མེད་པ་ཡོང་གི་འདུག དེར་བརྟེན་ད་དུང་དེ་ལས་མང་བ་ཤེས་འདོད་དང་།
 རེད་རང་གི་སྐབས་བབས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་ལས་ལྷག་པ་བྱེད་ཐུབ་པའི་སློབས་པ་
 བསྐྱེད་དེ། ད་དུང་དེ་ལས་ལྷག་པའི་སློབ་ཆེན་གཞན་ཡང་དགོ་ཆེན་ལ་སློབ་
 རོགས་གནང་ཞུ་འདོད་བྱུང་།

རང་གི་སེམས་ལྷགས་ཆེད་འགྲོ་སྐབས་ཆོས་ཀྱི་དག་སྤང་ཡང་དེ་བཞིན་
 ཆེད་འགྲོ་བ་བྱུང་སྟེ་སློབ་སྦྱོང་གི་རིམ་པ་རེ་རེ་བཞིན་རིམ་འཛེགས་བྱ་རྒྱུའི་ག་
 སྟེན་གིས་ལོ་བརྒྱད་ཅམ་ལ་སོན་སྐབས་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ལ་དད་གུས་ཀྱི་

རྒྱས་ལུགས་ཐོབ་པ་དེ་གསལ་པོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག སྐབས་དེར་ཞི་བ་དང། བདེ་བའི་
སྤང་བ་ཆེན་པོ་བྱུང། དེ་རྗེས་ཐོས་བསམ་གྱི་སྐབས་པལ་ཆེ་བར་རང་རྒྱུད་ལ་
ཆོས་ཀྱི་བློ་བ་སྤྱོད་བཞིན་པའི་ཐོག་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་དང། དད་པ་རྗེ་འཕེལ་དུ་
སོང་སྟེ་ལམ་མ་ནོར་བ་དང། ཁུངས་བཅན་གོས་དེ་ཡིན་པའི་ཡིད་ཆེས་བྱུང།

ཉམས་སྤྱོད་རྣམས་གོམས་འདྲིས་བྱུང་སྟེ་ལོ་བཅོ་ལྔ་ཙམ་སྤེལས་སྐབས་
སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བཀའ་བློན་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་མོས་གྲུས་ཀྱི་སྤང་
བ་འཆར་བ་མ་ཟད། རྒྱ་གར་འབགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ནས་བོད་ལ་ཟབ་
མོའི་ཆོས་པངས་མེད་དུ་བསྐྱབས་པ་དང། དེ་རྣམས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་བོད་ཡིག་ལ་བསྐྱར་ཏེ་ཉར་ཆགས་སྟབས་ལ། གཞན་ཡང་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་བློན་དེ་རྣམས་གཞལ་མི་རྒྱས་པའི་བྱ་ལོན་ཞིག་
སྤོང་རྒྱ་བསྟན་པ་ལྟ་བུར་གསལ་དཀའ་བ་རེད་བསམ་པ་བྱུང། དེ་ནས་བརྩམས་
རང་དོན་གྱི་བསམ་པ་མིན་པར་གཞན་དོན་གྱི་བསམ་སྒོ་ཆེས་མང་པོ་བཏང་སྟེ་
བྲམས་སྤྱོད་རྗེ་སྒོམ་ཚུལ་རྣམས་ཐུན་བྱ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང། ཆོས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་དེ་
ཡར་རྒྱས་འགོ་སྐབས་གཞན་གྱི་རིག་གནས་དང། ཆོས་ཀྱི་བཟོ་སྐྲུན་ སྒོ་འཛིན་
བྱ་རྒྱ། གཞན་ཡང་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱའི་རིགས་རྗེ་རྒྱས་སུ་འགོ་སྟེན་པའི་སྤོབས་པ་
ཆེན་པོ་བསྐྱེད་བྱུང།

སྤྱིད་དོན་གྱི་འགན་ལེན་བྱ་དགོས་བྱུང་བས་མཁས་པ་གཞན་ལྟ་བུར་ཆེ་
གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་གཤའ་མ་སུ་མ་སྤྱད་ཀྱིས་
ཤེད་སྟབས་བྱུང་མོད། འོན་ཀྱང་ལོ་བཅུ་གསུམ་རིང་ཆོས་ཀྱི་སྤོབས་སྤྱོད་མི་དམན་

ཅམ་བྱེད་ཐུབ་བྱུང་། ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་སོན་སྐབས་གདན་ས་ཆེན་པོ་ཆོས་སྒོ་བ་
གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་དབུས་སུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱགས་ཐོག་མ་དེ་ལུལ་བ་ཡིན།

ཆོས་ཀྱི་རྒྱགས་སྒོ་དེ་འདིའི་སྐབས་གདན་ས་ཆེན་པོ་སོ་སོའི་མཁས་པ་
མང་པོ་འདུས་པའི་དབུས་སུ་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལཱའི་བཟོ་སྒྲིང་བྱེད་དགོས་པ་
དེའི་མཛད་སྒོ་དང་ལུགས་སྒོལ་དེ་རྒྱས་སྒོས་མེད་པའི་སྐབས་བདེ་བོ་ཞིག་ཡིན་
ཀྱང་གཟི་བུ་ཆེས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ། དེའི་སྐབས་སྒོ་བ་གཉེར་མཁས་པ་
མང་པོས་མི་རེ་རེས་གཞུང་ཆེན་ལཱའི་ཁོངས་ནས་རང་རང་སྒོ་འདོད་བཞིན་གདམ་
ག་བྱས་ཏེ་རིམ་པ་བཞིན་བྲི་བ་བྱུང་སྐབས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་མདོའི་
ནང་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་བོད་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་བཅས་ཀྱི་དགོངས་
དོན་དང་མ་འཛོལ་བའི་ལན་སྐབས་འབྲལ་ངག་ཐོག་ནས་འདེབས་ཐུབ་པ་བྱེད་
དགོས། དེ་སྐབས་ང་ལ་ཅོད་ཆེ་མཁས་པ་བཙུ་ཡོད་པ་མི་གསུམ་རེ་ནས་
གཞུང་བཀའ་པོད་རེའི་ཐོག་ནས་དཀའ་གནད་ཆོག་བཟང་རིགས་འདི་ཅོད་བྱུང་
སྐབས་དེ་དག་ལ་རེ་རེ་བཞིན་ལན་བཏབ་ནས་གཞུང་གི་དགོངས་དོན་འགལ་
མེད་དུ་བསྐྱུང་བ་དང་། དེ་རྗེས་མཁན་པོ་མཁས་པ་གཉིས་ལ་ཤར་རྟགས་བསལ་
བཏང་སྟེ་གཞུང་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་བཅས་བྱེད་དགོས། ཅོད་སྒྲིང་དེ་བྱེད་
སྐབས་ལག་བས་ཐལ་མོ་བརྟམས་ཏེ་སེམས་ནས་དགག་བཞག་སྒོར་གསུམ་ཀྱི་
ལུང་རིགས་ལུ་བྱ་རྒྱུ་དུ་སྒྲེལ་བའི་རིག་ཅལ་གིན་དུ་བསྐྱེམས་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ནས་ལོ་ངོ་གཅིག་གི་རྗེས་ལ་ངས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱགས་མཐའ་མ་དེ་སྤྱད་པ་
རེད། དེ་ནི་ལྷ་ས་སྒོན་ལམ་ཞེས་པ་ལོ་ལྷར་རྒྱ་དང་པོ་ནང་ཆོགས་པའི་ཆོ་འབྲུལ་

སྒོན་ལམ་ཆེན་མོའི་དུས་ཆེན་སྐབས་གདན་ས་མང་པོའི་མཁས་པ་དང་། དགེ་
འདུན་སྣང་ཕྱག་མང་པོ་འཛོམས་པའི་དབུས་སུ་སྡེ་དགོང་དགྲུང་གསུམ་ལ་
ཆོགས་ཐངས་གསུམ་གྱི་རིང་བཀལ་བཟླ་རྒྱགས་སྒྲོན་བྱ་དགོས། སྡོ་སྒོ་བ་
གཉེར་བ་མཁས་པ་སུམ་ཅུ་ཙམ་ནས། སྡེ་མ་ཉ་སྟེ། ཆོད་མའི་སྒྲོར་རྒྱགས་བསལ་
བཟང་བ་དང་། དགྲུང་ཆོགས་ལ་སྒོ་བ་གཉེར་བ་བཙོ་ལྟ་ནས། མཚུ་མ་ཀ་སྟེ། དབུ་
མའི་སྒྲོར་དང་། སྒྲུ་པ་ར་མི་ཉ་སྟེ། པར་ཕྱིན་གྱི་སྒྲོར། དགོང་ཐོ་མཁས་པ་སུམ་
ཅུ་སོ་ལྟ་ནས། བི་རྒྱ་ཡ་སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་དང་། ཨ་རྟེ་རྩམ་སྟེ། ཆོས་
མངོན་པ་བཅས་ཀྱི་སྒྲོར་ལ་བཀལ་བཟླ་ཆོད་པ་བྱས་ཤིང་། གདན་ས་མང་པོའི་
མཁས་པ་ན་བཟའ་དམར་སེར་བཞེས་པ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་དང་། དེའི་དབུས་སུ་
ངའི་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ཀྱང་ཐེབས་ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དགེ་འདུན་སྣང་
ཕྱག་མང་པོས་སྟོན་གསན་ཏེ་བཞུགས་ཡོད་པ་རེད། དེ་སྐབས་གཞུང་དོན་དཀའ་
གནད་ཆེ་ས་ཆོའི་སྒྲོར་ལ་ཉ་ཅང་བསམ་སྒྲོ་མང་པོ་གཏོང་དགོས་པ་དང་། བེ་བ་
ཆོར་ལན་ལམ་སེང་རྒྱག་དགོས་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞིང་།
ཆོད་པ་དེ་ཆོ་ཆུ་ཆོད་མང་པོའི་བར་རྒྱག་དགོས་ཀྱང་། དེད་རང་གི་སྤང་ངོར་ཡུད་
ཙམ་ལ་ཇོགས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྟོས་འདས་ཀྱིས་
ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་ལ་སྒོ་བ་སྒྲོང་ལོ་མང་པོ་བྱས་ཏེ་མཁས་པ་མང་
པོའི་དབུས་སུ་རྒྱགས་སྒྲོན་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་དཀའ་སྒྲོའི་སྒོ་བས་པ་ཆེན་པོ་
སྟེས་བྱུང་། འོན་ཀྱང་སྒོ་བ་གཉེར་སུ་མཐུད་བྱས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མ་
འཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་ཀྱི་མཐའ་ཐུག་རྒྱ་ཡོད་པ་མིན་སྟེས་པ་འདུག ཆོས་ཀྱི་སྒོ་བ་

སྒྲིང་བྱས་ནས་བརྩུང་ངའི་བསམ་ཚུལ་བཏང་སྟོམས་ལྟ་བུར་གྱུར་ཞིང་། སྒྲིང་
བཏང་རང་ཉིད་ལ་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་ནོན་པའི་སྐབས་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བར་ཡིད་ཆེས་
ཉིད་སྤྱབ་པ་དང་། དཀའ་སྤྱབ་ཀྱི་སྟོན་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་སྤྱས་ཤིག་ཡིན་ན་
སྤྱག་བསྐལ་གང་འདྲ་ཡིན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་མ་སྤྱས་བཟོད་སྤན་སྤྱབ་ཀྱི་ཡོད་པ་འདྲ།
ཆོས་ལ་ངེས་ཤེས་མེད་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་ན་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་ནོན་པའི་སྐབས་
རང་ཉིད་ངལ་བ་སྟོས་མེད་ཐོག་གཞན་ལ་འདྲ་སྤྱག་བསྐལ་སྟེ་བའི་རྒྱ་སྤྱབ་ཅིང་།
འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་རྣམས་དང་། སྟོག་ཆགས་དུད་འགྲོ་ཚུན་རིས་མེད་སེམས་
ཅན་ཆང་མར་དངོས་འབྲེལ་བརྟེ་སེམས་སྟེ་བ་ནི་ཆོས་ལ་ཉམས་ལེན་བྱས་ན་མ་
གཏོགས་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཆོས་ཞེས་མིང་ཐ་སྙད་གང་འདྲ་ཞིག་བཤད་ཀྱང་། ཅ་བ་
སེམས་ལ་བདེ་བ་དང་། འགྲོ་བ་ཆང་མར་ཞི་བདེ་ཡོང་ཐབས་བྱེད་པ་དེ་རང་ཡིན།
སེམས་ལ་བདེ་བ་མེད་ན་འཇམ་གླིང་ནང་རྒྱལ་ཁབ་པན་ཚུན་དང་། མི་གཞན་པན་
ཚུན་བཅས་སུ་འབྲེལ་བ་གང་བྱས་ཀྱང་ཞི་བདེ་ཡོང་སྤྱབ་པ་དཀའ།

ཆོས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་དང་། ང་ཏུ་ལའི་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྟངས་སྟོར་
མདོར་བསྐྱས་ཤིག་ཅུ་ན། ང་ཆོར་མི་འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་
ངས་གང་བྱས་པ་དང་། ངའི་མི་མང་གིས་གང་བྱས་རུང་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་
པའི་བདེན་སྟོབས་ཀྱི་རྣམས་ལྷགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་ཡོང་བ་ཡིན་ཀྱང་།
ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོར་ཆོག་ཁ་ཤིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གསལ་པོ་ཅུ་
སྤྱབ་པ་དཀའ་གཤིས། དེས་ན་ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མ་མཁྱེན་པ་ཆོར་
ངས་སྒྲིང་བཏང་ཅམ་མ་གཏོགས་བརྗོད་རྒྱ་མིན།

ང་ཚོས་རྒྱ་མཚན་ཁུངས་དག་གིས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་བཞིན་པ་ནི། མི་དང་
སྟོན་ཆགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་གི་རུང་སྤར་སྟེ་བ་ལེན་པ་དང། སྟེ་བ་འདིར་ལེགས་
ཉེས་བདེ་སྟུག་གང་འདྲ་བྱུང་བ་དེ་སྟེ་བ་སྟོན་མ་ལེགས་ཉེས་གང་བསགས་པའི་
འབྲས་བྱར་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞིང། ད་ཉིད་སྟེ་བ་འདི་གའི་ལས་གསོག་སྟངས་
ཀྱིས་སྤྱི་མའི་བདེ་སྟུག་དེར་འགྱུར་བ་གང་ཡང་བཟོ་བྱུང་བ་འདི་ལ་ལས་སུ་
ཀམ། ཞེས་བེད། དེས་དུད་འགོ་ནས་མི་དང། མི་ནས་དུད་འགོར་སྟེ་བ་སྟོན་
ཡོང། སྟུག་ཀྱང་ཞི་བའི་ཐར་བ་ཐོབ་དུས་འཁོར་བར་སྟེ་བའི་རྒྱན་ཆད་པ་རེད།
ནི་རྒྱུ། ཞེས་པ་ཐར་བ་ལའང་མཐོ་དམའ་རིམ་པ་མང་པོ་ཡོད་ཅིང། དེའི་ནང་ནས་
མཐོ་ཤོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཡིན། སྟེ་བ་སྟོན་ཡིད་ཆེས་བྱུང་ན་ཆང་
མར་བྲམས་བཅའི་སེམས་སྟེ་བྱུག། སྟེ་བ་སྟོན་མ་རྣམས་སུ་སེམས་ཅན་རྣམས་
རང་གི་པ་མ་སྟུན་གྲོགས་སུ་མ་གྱུར་པ་འགའ་ཡང་མེད། དེས་དཀའ་བྱུང་དང།
བཟོད་པ། སྦྱིན་པ། བྲམས་པ། སྤྱིང་རྩེ་བཅས་ཀྱང་འདྲེན་བྱུག། སྟུག་སྟུ་རྣམས་ནི་
རིམ་པ་མཐོ་བ་སངས་རྒྱས་ཉི བྱུང་བྱུང་དང། རིམ་པ་དམའ་བ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སྟེ། བོ་རྟེ་སྒྲ། འདི་གཉིས་ལས་བྱུང་བ་ཡོད། ཡང་ན། ཐར་བ་ཐོབ་པ་དང།
མ་ཐོབ་པའི་ཉན་རང་མི་སྟོན་པ་དང། སྟོན་པ་ནས་ཀྱང་འབྱུང་མིད། སྟུག་སྟུ་
ཚོས་སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འཁྲིད་མཁན་ཀྱི་རོགས་ལྟ་བུར་
བརྟེན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་པན་སེམས་ཀྱིས་སྦྱབས་རོགས་བྱེད་བྱུང་ན། སྟུག་
སྟུ་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་འཐོབ་པར་ཡང་པན་རོགས་ཡོད། སངས་རྒྱས་
ཚོས་སྟུག་སྟུ་སྟེ་བ་བཞེས་པ་དེ་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་མགོན་སྦྱབས་བྱེད་པའི་

དོན་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་མེད་ཅིང་། འཛམ་གླིང་ནང་སྤྱི་བའི་དུས་ཚོད་སྐབས་སུ་
བབས་ན་སངས་རྒྱས་ཚོ་སྤྱི་བ་བཞེས་ཀྱི་རེད། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ལོངས་སྤྱི་
རང་སྤང་གི་ཞིང་ཁམས་སོ་སོར་བཞུགས་ཏེ་དེའི་སྤྱུལ་བ་ཞིག་གིས་སྤྱི་བ་འཛིན་
པ། དཔེར་ན། ཉམ་མཁའ་དྲངས་པོའི་དབྱིངས་ནས་ཆེ་བ་ཉམ་མཁའ་གནས་
བཞིན་དུ་འབད་ཚེ་མེད་པར་ས་སྟངས་ཆུ་སྟོད་དུ་མའི་ནང་དུ་ཅིག་ཅར་དུ་ཆེ་
གཟུགས་སྟངས་བ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ཞིང་ཁམས་དུ་མར་སྤྱི་བ་མང་པོ་
འཛིན་ཐུབ་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྤྱི་སྤྱུལ་དེ་ཚོས་སྤྱི་བ་ཕྱི་མ་ཡུལ་གང་དུ་དུས་ཚོད་རི་
འབྲང་སྤྱི་བ་སོགས་ཆེ་འདི་གར་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཐུབ་ཅིང་། སྤྱི་སྤྱུལ་དེས་སྤྱི་བ་
སྟོན་མའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་སྤྱི་བར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་ཡིན།

ངས་སྤྱུག་གྱའི་སྐབས་ནས་ཚོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་ལ་དཀའ་ངལ་ལྟར་ལེན་
བྱས་ཡོད་ཀྱང་། གྱུ་ཡངས་ནམ་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན། ལུང་བ་གཞན་གྱི་མི་འགའ་
ཤས་ནས་རྒྱ་ལའི་ཆེ་མ་ཚོ་པོ་རྒྱ་ལའི་པོ་བྲང་ལ་བཙོན་བ་ནང་བཞིན་རེད་བརྗོད་
ཀྱི་ཡོད་ཆོད། སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ཕྱི་བསྦྱོད་ཡང་ཡང་བྱེད་པའི་
གོ་སྐབས་མེད་པ་དེ་བདེན་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་པོ་རྒྱ་ལ་དང་། ལྷ་སའི་ཁྱོད་ཁྱེད་ཀྱི་
བར་ལ་ངའི་ནང་མི་ཚོར་ཁང་བ་ཞིག་བརྒྱབ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནས་ཉུང་ཤོས་ལ་ཆེ་
རེའམ། ཡང་ན་བདུན་ཕྲག་ཕྲག་ནང་དུ་འཕྲད་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་ནང་མི་དང་ལ་
བལ་དུ་རྒྱར་ཡོད་པ་མ་རེད། པོ་རྒྱ་ལའམ། འོར་བུ་གླིང་གར་ཉིན་ལྟར་བྱང་ཐའི་
མཇེད་སྟོ་རེ་ཡོད་པ་དེར་ང་ཡང་ཡང་བསྦྱོད་སྐབས་ས་དམ་པ་ཡང་དེར་ཐེབས་
པས་ཡང་ཡང་མཇེད་ཀྱི་ཡོད། ངའི་ས་དམ་པ་དེ་ཉིད་གནས་སྟངས་སྟོན་མ་དེ་

འགྲུར་ཡང་ད་དུང་སྤར་བཞིན་ཏེ་ལ་དགའ་བོ་ཡོད་པར་བརྟེན། ཁོང་སྤྱོད་གསོལ་
ཆས་མ་གནང་གོང་ཏེ་ལ་ཚུ་ཆག་དང་། མཐུན་ཆེན་འཛོམས་པོའི་སྐབས་ཏེ་
འུགས་སྐྱེའམ་ཆེད་སྒོར་སོགས་གནང་བར་ཐེབས་ཤིང་། ཁོར་བུ་སྤྱིར་གར་རྒྱལ་
དབང་གོང་མའི་ཆེབས་ར་ཡོད་སྐབས་སྔོན་ལ་ཏར་གཞིགས་ཏེ། དེ་ནས་ངའི་སར་
ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་ཆོག་པ་འདྲ།

ང་ལྟ་སར་སྐྱེའམ་ནས་ལོ་གཅིག་རྗེས་ངའི་གཅེན་པོ་བགྲེས་པ་དང་།
གཅེན་པོ་བཅས་སྐྱེ་འབྱུང་ནས་ལྟ་སར་ཐེབས་ཏེ་ང་ཆོ་ཆང་མ་མཉམ་འཛོམས་
བྱུང་ཞིང་། དེ་རྗེས་ངའི་སྐྱེད་མར་གཟུང་པོ་ཞིག་དང་། དེ་རྗེས་བུ་ཞིག་བཅས་
བཅས་པ་རེད། བུ་དེར་རེད་ཆོ་ཆང་མས་བཅེ་གཏུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ངའི་འོག་
གཟུང་པོ་ཞིག་བྱུང་སྐབས་ང་རང་དགའ་བོ་བྱུང་བྱུང་། དེ་ལོ་གཉིས་སོན་
མཆའས་གྲོངས་སོང་བར་སེམས་སྒྲིལ་བྱུང་། སྤྱག་བསྐལ་དེ་འདྲ་ངའི་པ་མ་ཆོར་
ཐེངས་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་ཅིང་། གཟུང་པོ་དེ་གྲོངས་པའི་སྐབས་གནས་ཚུལ་ལ་
མཆན་ཞིག་བྱུང་སྟེ། བོད་ཀྱི་འུགས་སོལ་ལ་ཕྱང་པོ་བསྐྱེགས་སྒྱུར་སོགས་མ་
བྱས་གོང་ཁྲ་མ་དང་། ཅིས་པ་སོགས་ལ་གོ་བསྐྱུར་བྱེད་ཅིང་། སྐབས་རེ་ལྟ་ལའང་
འདྲི་སྒྲོར་བྱེད་སོལ་ལྟར་བྱས་པར། དེ་སྐབས་ཁོང་ཆོས་ཕྱང་པོ་དེ་མ་སྐྱས་པར་
ཉར་ཆོགས་བྱེད་འོས་ལ་སྤར་ཡང་ཁང་པ་དེ་རང་ལ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཀྱི་རེད་ཅེས་
གསུངས་ནས་དའི་ཁུངས་སྐྱེལ་ལ་ཕྱང་པོའི་སྟེང་མར་གྱིས་ཏུགས་ཤིག་བརྒྱབ་པ་
རེད། དེ་རྗེས་ཨ་མ་ལགས་སུ་བུ་གཅིག་འཁྱུངས་སོང་བ་དེ་སྔོན་མའི་གཟུང་པོ་
འདས་པ་དེའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་གྲགས་ཏེ། གང་གིས་ན། སྔོན་མའི་ཕྱང་པོར་མར་གྱི་

ཉགས་ཡོད་ས་དེར་ཤ་ཉགས་དཀར་པོ་ཞིག་ཡོད་འདུག་པ་སོགས་དེ་ནི་སྤར་སྤྱེ་
བ་སྤངས་ཏེ་མི་ཆེ་གསར་བ་འགོ་བཙུགས་པ་རེད།

ནང་མིའི་དོན་གནད་དེ་ཆོའི་ནང་ལ་ངས་ཤེས་རྟོགས་ཐུན་བྱ་ཡོང་གི་
ཡོད། ང་ཚུང་ཚུང་སྐབས་ནས་མི་ཆུན་པ་དང་མཉམ་དུ་བསྐྱེད་དེ་སྤྱག་གྲུ་གཞན་
ཀྱི་ཁྲིད་དང་། ཨ་མའི་སར་ཏ་ཅང་ཡུན་སྡོད་བྱ་རྒྱ་མ་བུར་བས་སྤྱིར་བཏང་སྤྱག་
གྲུའི་གནས་ཚུལ་ཐུན་བྱ་མ་ཆང་བ་ཞིག་ཏན་ཏན་ཡོད་ཀྱི་རེད། མི་འགའ་ཤས་
ནས་པོ་རྒྱ་ལ་ངའི་བཙོན་ཁང་ལྟ་བུར་མདོན་ཀྱི་ཡོད་སྲིད་ཀྱང་། པོ་རྒྱ་ལ་དེ་ནི་
ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པས་འཛམ་གླིང་ནང་གི་ཁང་བ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན་
པར་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་སྐད་འདུག འོ་མང་རིང་དེ་ནང་བསྐྱེད་ཀྱང་གསང་བའི་ཁང་བ་
ཆང་མ་ཤེས་མི་སྤྱབ། ཁང་བ་དེ་རི་ཞིག་གི་ཅེར་ཆགས་ཡོད་དེ། དེ་རང་གྲོང་ཁྱེར་
ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། དེ་ནི་ལོ་ ༡༣༠༠ སྡོན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྐུ་ལོས་
སྡོམ་སྐྱབ་གནང་ཡུལ་དུ་བཞེངས་པར། ཡེ་ཤུའི་དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པའི་ནང་
ལ་རྒྱ་ལའི་ཁྲ་ས་སྤྱི་མཉམ་པས་རྒྱ་བསྐྱེད་གནང་བ་རེད། དེའི་དཀྱིལ་དུ་སོག་
བཅེགས་བཅུ་གསུམ་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ཆུས་ཁོང་གི་བཀའ་དང་བསྐྱེད་ཏེ་བཞེངས་
ཤིང་། སོག་བཅེགས་གཉིས་ཙམ་སྤེབས་སྐབས་ཁོང་དགོངས་པ་རྩོགས་འདུག སྤྱི་
ཆའི་འདུ་བྱེད་དོར་བའི་དུས་སུ་བབས་པ་མཁུན་ཏེ། ཁོང་གིས་སྤྱི་སྲིད་ལ་རྒྱལ་
དབང་རང་ཉིད་མེད་པ་གཞན་ནས་ཤེས་ཆེ་བཞེངས་བསྐྱེད་ཀྱི་ལས་ཀར་སྐད་
རྒྱུན་བྱེད་རྒྱུར་རེ་ཞིག་གསང་བ་བྱ་དགོས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱི་སྲིད་ནས་རྒྱ་ལའི་
ཁྲ་ས་འབྲེལ་བའི་དགོ་འདུན་པ་ཞིག་བཙུག་ཏེ་ལོ་བཙོ་ལྔ་རིང་གསང་བ་བྱས་ཤིང་།

ཁོང་གིས་ཡང་སྲིད་སྐྱུར་ཕྱོན་ཆེད་ཅིག་དོ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་སློན་ལམ་བྲིས་བཞོས་
བྱས་པ་དེ་དེར་སང་ཡང་ཐོག་བཅེགས་གཉིས་པའི་ཐང་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པ་རེད།

པོ་རྒྱ་ལའི་དབུས་སུ་ཆོགས་ཁང་དང་། མཛད་སློ་ཚུགས་ས་རྒྱ་ཆེ་ལ།
གཞན་ཡང་ལྷ་ཁང་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ཆོར་བཞོས་དང་། ཆོན་རིས་
སོགས་ཏུ་ཅང་མངས་ཤིང་བརྒྱུད་ཆགས་པོ་ཡོད། དེ་ཆོའི་ནང་རྒྱ་ལའི་སྐྱ་མ་སྐྱ་
ཐེང་བརྒྱད་ཀྱི་སྐྱ་གདུང་བཞུགས་ཡུལ་གསེར་གྱི་མཆོད་རྟེན། དོ་རྩ་ཆེན་རིགས་
ཀྱི་སྤ་རྒྱན་ཙན་མཐོ་ཆོད་ཕུ་ཁྱ་སུམ་ཅུ་ཙམ་བྱས་པ་ཡོད། པོ་རྒྱ་ལའི་རྒྱབ་ངོས་
ནམས་རྗེས་སུ་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱས་པ་སྟེ། དེའི་ནང་གྲ་བ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔ་
ཙམ་ཡོད། ཤར་བརྒྱུད་དུ་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་ཁག་དང་། སེར་མོ་བའི་དཔོན་
རིགས་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་ཁང་། ཆོགས་འདུ་ཆེན་མོ་བཅས་ཀྱི་ཚུགས་ཡུལ་དང་། ཁྲོང་
ཁུང་ནས་མཐོ་ཆོད་ཕུ་ཁྱ་བཞི་བརྒྱ་ཡོད་པའི་ཅེར་ཡིག་ཆང་གི་སྟེང་ར་སྟོད་ས་
ཁང་མིག་བཞི་ཡོད། རྒྱན་དུ་སྟོད་ས་དེར་ཆེ་ཆུང་ཕུ་ཁྱ་བྱ་བཞི་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཙམ་
ཡོད་ཅིང་། དེའི་ཅིག་ལོགས་སུ་སྐྱ་ཐེང་ལྔ་པའི་མཛད་པ་ནམས་ཆོན་མདངས་
ཀྱིས་རི་མོ་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པར་བྲིས་ཏེ་གཟུགས་བརྙན་ནམས་ཆེ་ཆུང་ཨིན་ཅི་
གཅིག་རེ་ཙམ་ལས་ཐེང་ཀྱང་གསལ་ཞིང་ཉམས་ཐོན་པོ་ཡོད་པས། དེད་རང་དཔེ་
ཆ་སོགས་བསྐྱགས་ཏེ་ཐང་ཆད་པའི་སྐུ་བས་ཅིག་ལོགས་ཀྱི་རི་མོ་ནམས་ལ་ཡང་
ཡང་ལྷ་ཞིབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

པོ་རྒྱ་ལ་དེ་ཡིག་ཆང་། ལྷ་ཁང་། སློབ་གྲྭ། སྟོད་ས་བཅས་ཡིན་པ་མ་ཟད།
མཛོད་ཆེན་པོ་ཞིག་ཀྱང་རེད། དེའི་ནང་བྲིས་ཐང་རིན་ཐང་བལ་བ་སྟོང་ལྷག་མང་

པོ་ཡོད་ཅིང་། ཐང་ཁ་འགའ་ཤས་ལོ་སྟོང་ཕྱག་ལྷག་ཙམ་སོང་བའང་ཡོད། སྤར་
ལོ་སྟོང་ཕྱག་གཉིས་ཙམ་གྱི་དུས་ལ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆོར་རྒྱ་ནག་དང་། སོག་པོའི་
གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲུལ་བར་ཕུལ་བའི་དངོས་རིགས་རྣམས་དང་། རྒྱ་ལའི་ཆ་
མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱ་ཆས། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་རིམ་པའི་གོ་མཆོན་གྱི་རིགས་
སོགས་ཡོད་པའི་གན་མཛོད་ཀྱང་ཡོད། དཔེ་མཛོད་ཁང་རྣམས་ཀྱི་ནང་བོད་ཀྱི་
ཆོས་དང་། ཤེས་རིག་གི་ལོ་རྒྱུས་དཔེ་ཆ་བོད་སྟོང་ཕྱག་བདུན་ཙམ་ཡོད། བོད་
འགའ་ཤས་ལ་བའོན་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་གྱི་ལྗིད་ཆད་ཡོད། རྒྱ་གར་ནས་ལོ་སྟོང་ཕྱག་
གོང་འཁྲུང་ཡོང་བ་ཤིང་གི་ལོ་མའི་ཐོག་གིས་པའི་དཔེ་ཆ་ཡང་མང་པོ་ཡོད། བོད་
སྟོང་ཕྱག་གཉིས་ཙམ་ནི་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་གྱིས་གིས་བ་ཡིན།

པོ་རྒྱ་ལའི་འོག་ཏུ་གཞུང་ནས་དགོན་པ་ཁག་དང་། དམག་མི། ལས་བྱེད་
སོགས་ལ་སྦྱོང་བྱེད་ཇ། མར། སྤམ་རིགས་སོགས་ཀྱིས་གང་བའི་མཛོད་མང་པོ་
ཡོད། ད་ཆ་པོ་རྒྱ་ལའི་ནང་ཡོད་པའི་བང་མཛོད་དེ་ཆོ་དེང་སྐབས་གང་འདྲ་བྱས་
ཡོད་དམ་ངས་བཞེད་ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག་ཅིང་། པོ་རྒྱ་ལའི་ཤར་བརྒྱད་དུ་ཁྲིམས་
འགལ་བྱས་པའི་བཙོན་པ་རིམ་པ་མཐོ་ཁག་འདུག་པའི་བཙོན་ཁང་ཡོད་པ།
དཔེར་ན། དེ་ལོན་ཾོན་གྱི་ཀྱ་བར་འདྲ་བོ་ཡོད། ཕྱོགས་བཞི་ལ་སྤྱང་སྦྱོབ་ཀྱི་ཆེད་
དུ་བསྐྱོར་བུ་བའི་དམག་མི་ཆོ་སྟོད་ས་ཡོད། ཁང་པ་ཡང་ས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དེ་འདྲ་
ཞིག་གི་ནང་དུ་ངས་སྦྱོབ་སྦྱོར་དང་། ཕྱག་གུའི་སྐབས་ཀྱི་ཅེད་མོ་སོགས་བྱས་པ་
ཡིན། ང་འཕྲུལ་འཁོར་རིགས་ལ་དགའ་བོ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཆོའི་གནས་ཚུལ་བཞེད་
མཁན་མེད། ང་རྒྱུང་རྒྱུང་སྐབས་འཕྲུལ་ཆས་ལ་དགའ་བོ་ཡོད་པ་ཤེས་མཁན་གྱི་

མི་ཚོས་ཅེད་ཆས་གནས་བྱ་དང། མོ་གྲོ་བ། བྱ་གཟིངས་སོགས་འབྲུལ་སྐྱར་ཡོང་
གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་ཚོར་རྒྱུན་རིང་ཅེད་མོ་བཅས་པ་ཁོ་ནས་འདོད་པ་མ་ཁེངས་
བར་ཅེད་ཆས་དེ་ཚོ་བཞིགས་ཏེ་རི་ལྷོར་བཅོས་ཡོད་མེད་རྟོག་ཞིབ་བྱས་ཏེ་པལ་
ཆེར་སྐྱར་སྐྱར་བཞིན་སྒྲིག་བྱུང་གི་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་སྐབས་ལ་རེ་བྱུང་ཆུད་ཅོས་
སྤུངས་འགྲོ་བཞིན་འདུག བྱོན་པ་མཆུངས་མེ་ཀླན་ལོ་ཞེས་བའི་ཅེད་ཆས་ཆ་ཆང་
གཅིག་ཡོད་དེ། དེ་ནས་དངོས་གནས་པ་མིག་གིས་མ་མཐོང་གོང་རི་ལི་དང་། མོ་
ཏ་སོགས་བཅོ་ཡི་ཡོད། རེས་སུ་སྒྲོག་བརྟན་སྟོན་གྱིས་ཆིང་བ་ལག་པས་བེད་སྤྱོད་
གྱིས་རྒྱ་ཞིག་ལག་འཁྱོར་བྱུང་བ་དེ་བཞིགས་སྐབས་དེའི་ནང་ནས་སྒྲོག་གི་ལས་
ཀའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་རྟོག་བེད་ནས་སྒྲོག་བཞུའི་གནད་ཐོག་མར་ཤེས་བྱུང་། དེ་
ལ་སྒྲོག་སྐྱད་སོགས་མང་པོ་ཡོད་བར་ཉམས་ཞིབ་བྱས་ཏེ་གནད་ནམས་མ་ཤེས་
བར་གཅིག་བྱུར་མགོ་འཁོར་ཏེ་སྤོད་གི་ཡོད། དེ་རེས་ཁོ་བོའི་ལག་འདོགས་ཚུ་
ཚོད་ཅིག་བཞིགས་བསྒྲིགས་བྱུང་བྱུང་། ཚུ་ཚོད་དེའི་གནད་ཆང་མ་བཞིགས་
ནས་གང་འདྲ་བཅོས་མིན་བལྟ་ཞིབ་བྱས་ཏེ་སྐྱར་བསྒྲིགས་བེད་སྤྱོད་སྟོན་
མེད་འགྲོ་བཞིན་འདུག

ལོ་གསར་སང་གནངས་ཆེས་རྒྱུའི་དེ་རིང་ནམ་གྲུ་ཚོས་ཆོས་བྱོན་གས་ཀྱི་
དགུ་གཏོར་གར་འཆམས་ཤིག་རྒྱག་སྒོལ་ཡོད་ཅིང་། ལོ་འཁོར་ནང་དེ་མིན་ཆོས་
ལུགས་ཀྱི་མཛད་སྟོ་མང་པོ་ཡོད། ལོ་གསར་དུས་ཆེན་ནས་འཆར་ལ་སོ་ཏུ་ལའི་
ཡང་ཐོག་གི་ཅིར་སྤྱོད་ཅི་མ་མ་ཤར་གོང་ཆོས་བྱོན་གས་ཀྱི་མཛད་སྟོ་ཞིག་ཡོད། དེ་
སྐབས་གནས་གཤེས་གང་མོ་ཡིན་སྐབས་མཛད་སྟོའི་གསལ་ཇ་ཆ་བོ་དེ་སྤུར་དུ་

ཁོང་འདོད་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་འབྲུག་མཁན་རེད་རང་གཅིག་ལུ་མིན། བོ་རྒྱལ་འདི་ལོ་
བྲང་དེས་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དང་། ལག་རྩལ་གྱི་སྤྲུལ་ཆད་ལྟ་བུར་ཁོ་བོ་སློབས་པ་
སྦྱང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་དུས་ང་དང་ཡོངས་འཛིན་ནམ་པ། མཆོན་ཞབས་ཆོ། གཞུང་
གི་ལས་ཁུངས་འགའ་ཤས་བཅས་དབྱར་དུས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ཞོར་ལུ་སྦྱིང་གར་བསྦྱོད་
དགོས། དེའི་སྐབས་ལྟ་སའི་མི་ཆང་མ་མཇུག་ཁར་ཡོང་གི་རེད། ཞོར་ལུ་སྦྱིང་
གར་འགོ་རྒྱུ་དེར་རྒྱན་དུ་དགའ་བོ་ཡོད་ཅིང་། ཞོར་ལུ་སྦྱིང་གཞི་ཐོན་གྱི་ནང་ལྟ་བུ་
ཡིན། ཞོར་ལུ་སྦྱིང་གཞི་དག་ལྟམ་ར་མཛེས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལྷགས་རིས་བསྐྱོར་
བའི་དབྱས་སུ་ཕོ་བྲང་རྒྱུད་དུ་དང་། ལྟ་ཁང་འགའ་ཤས་སོགས་ཡོད། འདི་ནི་དུས་
རབས་བཙོ་བརྒྱད་པའི་ནང་རྒྱལ་འདི་སྐྱེ་མ་སྤྱི་ཐེང་བདུན་པས་བཞེངས་བསྐྱུན་
གནང་བ་རེད། དེ་ནས་བཟུང་རྒྱལ་འདི་སྐྱེ་མ་རིས་པ་གཉིས་གསུམ་ནས་སོ་སྤྱི་
བཞུགས་ས་ཕོ་བྲང་རེ་བཞེངས་གནང་མཛད་འདུག་ཅིང་། རོས་ནས་ཀྱང་གཅིག་
གསར་རྒྱག་བྱས། ས་ཡུལ་དེ་དག་ཐོག་མར་འདེམས་མཁན་དེས་ས་གནས་
ལེགས་པོ་ཞིག་གདམས་པ་གནང་འདུག དེ་ཁྱལ་དུ་ལ་ཕྱག་ལྷིད་ལ་བའོན་ཉི་ཤུ་
ཡོད་པ་དང་། ལན་འཁོར་བད་ཆལ་འཁོར་རྒྱ་ལག་བ་གཉིས་ཀྱིས་མ་འདུམ་ཅ་མ་
སྦྱང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་ཐང་ཤིང་དང་། སྤར་བ། ལུང་མ། ཤུག་བ་སོགས་ཤིང་སྤྱ་
དང་། མེ་ཉོག་རིགས་མི་འབྲུག་པ་མང་པོ། ཀྱུ་ཤུ། ལི་ཁམ་ལུ་སྤར་ཁ། མངར་ཁམ་
བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་མང་པོ་ཡོད། ང་སྤྱོད་སྐབས་སུ་འང་སི་ཁུའི་སྤྱོད་པོ་བཏབ་པ་
ཡིན།

རེད་རང་གི་སློབ་སྦྱོང་གི་བར་སིང་ལ་མེ་ཉོག་དང་། ཤིང་འབྲས་སྤྱོད་པོ།

གཞན་ཡང་སྒྲ་བ་དང་། མ་བྱ་སོགས་ཀྱི་གསེབ་ལ་པར་ཚུར་རྒྱགས་ཀྱི་ཡོད། མུ་
 རིང་མཆེ་ཕྱ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ཁར་ཅེད་མོ་ཅེ་སྐབས་ཐངས་གཉིས་ཅམ་ལུང་
 གཤམ་བྱང་སྤྱོད། མཆེ་ཕྱ་དེའི་ནང་ཉ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཆོར་ངས་ལྟོ་ཟས་སྟེར་གྱི་
 ཡོད་སྐབས་དེ་ཆོས་འདྲ་རང་གི་དོག་སྒྲ་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་མུ་ཁར་ཐོན་ཡོང་གི་
 ཡོད། དེ་ཆོའི་སྐོར་ལ་ཁོ་བོ་གཅིག་བྱར་བསམ་མཛོག་ཏོང་སྐབས་ཉ་དེ་ཆོས་སྤྱང་
 བོ་མ་བྱས་པར་རྒྱ་དམག་གི་དོག་སྒྲ་ཐོས་སྐབས་ཡར་ཐོན་ཡོང་གི་མེད་དམ་
 བསམ་གྱི་འདུག །གལ་སྲིད་ཉ་ཆོས་དོན་ཡོད་ན་རྒྱ་མིས་ཉ་རྣམས་འཛིན་ཐོས་
 ཡོད་ལས་ཆེ་ངས། རོར་བུ་སྤྱིང་གར་སྒྲོག་གི་ཨ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་ཡང་ཡང་
 སྒྲོན་ཤོར་གྱི་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཁག་འདོགས་བྱས་ཏེ་ཡང་ཡང་བཞུགས་ཀྱི་ཡོད།
 འབྲུལ་འཁོར་ཡོ་ཆས་དེས་འཁོར་ལོའི་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་སྐྱངས་དང་། དེས་
 ལྷགས་ཁབ་ལེན་གྱི་རུས་བ་ཇི་ལྟར་བཅོས་པ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་། དེ་ལ་སྒྲོན་ཤོར་
 སྐབས་ངས་ཡང་ཡང་བཅོ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། ངས་རིག་པ་དེ་ལྟ་སར་ཡོད་པའི་མོ་ཁོར་
 རྒྱུང་བ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་བེད་སྤྱོད་བྱས་པ་ཡིན། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༣༧ ནང་ཐོན་པའི་སྐས་
 རྒྱུང་ཨ་མི་ཀུན་ཟེར་བའི་མོ་ཁོར་གཉིས་ནས་གཅིག་ཆོས་གཞི་སྒྲོན་པོ་དང་།
 གཅིག་དམར་སེར་ཡིན་ཞིང་། ཡང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༣༡ ནང་ཐོན་པའི་ཎའོ་ཇོ་ཟེར་
 བའི་མོ་ཁོར་ལི་ཉང་ཆེན་པོ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་སྐྱ་གོང་མ་ལ་འབྲུལ་མཁན་བྱང་
 ཞིང་། དེ་རྣམས་ཉི་མ་ལ་ཡའི་སྒྲང་ལ་བཞུགས་ཏེ་འཁྱེར་ཡོང་ནས་ནོར་སྤྱིང་དུ་
 བསྒྲིགས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་སྐྱ་གོང་མ་སྐྱ་གཤེགས་ཇེས་དེ་དག་བེད་སྤྱོད་མ་བྱུང་
 བར་ལོ་མང་བཞག་སྐབས་བཅོའ་རྒྱབ་འདུག །དེ་ཆོ་གཏོང་ཐུབ་པ་བཅོ་འདོད་

ཆེན་པོ་བྱང་སྐབས་ཀྱི་གར་ལ་མོ་ཁོར་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་སྦྱོང་བའི་མི་གཞིན་པ་ཞིག་
 རྟེན་བྱང་བདེས་རོགས་བྱས་ཏེ་ཁོ་འོ་དེ་དང་། ཨོ་སི་ཁོན་དེ་གཉིས་འགྲོ་བྱུང་པ་
 བཅོས་པ་ཡིན། དུས་སྐབས་དེ་ཆོང་རང་དགའ་བོའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་རེད། བྱི་
 རྒྱལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཤེས་འདོད་ཆེན་པོ་ཡོད་མོད། སལ་ཆེ་བར་འདོད་པ་ཁེངས་
 ཐབས་མ་བྱུང་། དེ་བཞིན་སྐྱེ་ཁྲུག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཡང་ཡང་དོ་སྣང་གིས་བསྐྱེས་
 ཏེ་ཐག་རིང་གི་ཡུལ་དེ་ཆོའི་ནང་མི་ཆེ་སྐྱེལ་སྐྱངས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དམ་སྐྱེས་
 ཡང་། ལུང་པ་དེ་ཆོ་མཐོང་སྦྱོང་བའི་མི་སྤྱི་ཞིག་ཀྱང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་གཏུགས་
 མེད། དེ་ནས་ངས་དེ་བཅོག་ནས་དབྱིན་ཇི་རང་སྦྱོང་འགོ་བཙུགས་པ་ཡིན། ང་
 ཆོའི་བྱིས་མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་འབྲེལ་བ་ཏེ་བོ་ཡོད་པ་ནི་དབྱིན་ཇི་རེད། འཛམ་གླིང་
 དམག་ཆེན་གཉིས་པ་ང་ལྟ་སར་ཡོང་བའི་ལོ་དེར་བྱང་བ་དེའི་གནས་ཚུལ་ཀ་སྤྱུག་
 བོད་ཡིག་གསར་ཤོག་ཏུ་བཀོད་པ་ཐོག་མར་དགེ་ཆེན་ནས་སློག་གནང་གི་ཡོད་
 ཀྱང་། དམག་ཐག་མ་ཆོད་གོང་དུ་ང་རང་ནས་སློག་བྱུང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་འཛམ་
 གླིང་གི་གནས་ཚུལ་དེ་ཆོས་བོད་ལ་ཕན་གཞོན་དང་འབྲེལ་བ་ཅུང་ཅུང་ཞིག་མ་
 གཏོགས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་མིན་ཅིང་། ཇོ་མོ་གླང་མ་ལ་དབྱིན་ཇིས་འཛེགས་ཐབས་
 བྱས་པ་ལྟར་བོད་མིས་འཛེགས་ཐབས་བྱས་ཡོད་མེད་སྐབས་ཤིག་ཏུ་བྱི་བཅུད་
 བྱེད་མཐའ་བྱུང་ཡང་། དེ་སྐོར་ཇི་བྱས་བཞེད་མ་ཤེས། བོད་མི་ཆོས་རྒྱན་དུ་ལ་
 མང་པོ་རྒྱག་དགོས་པ་ལྟར་ངས་བར་འཛེགས་དགོས་འདྲ་བྱུང་ན་མ་གཏོགས་དེ་
 མིན་འཛེགས་ཀྱི་མ་རེད། ལྟ་སའི་མི་ཆོན་སྤྱོད་སེང་གི་ཆེད་དུ་རི་ལ་འཛེགས་ཏེ་
 རི་ཅེར་བསངས་གཏོང་བ་དང་། སློན་ལམ་འདེབས་པ་སོགས་བྱས་ཡོང་ཞིང་། སློ་

མེད་དེ་འབྲེད་རྒྱུར་ཐོན་ཡང་དགའ་བོ་ཡོད།

སྤྱིར་བཏང་བཟོད་ན། ང་ལྷག་གཉིས་སྐབས་སྤྱིད་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན། དགེ་
ཁན་རྣམས་ཀྱིས་ང་ལ་བྱམས་སྤྱོད་གནང་བ་དེ་དུས་རྒྱན་དུ་སྒྲིང་བཅང་བྱེད་འོས་
པ་མ་ཟད། ཁོང་ཚོས་ཚོས་ཀྱི་སློབ་སྟོན་གནང་བ་དེས་སློ་སློབས་དང་། དགའ་
བདེ་ཟད་མི་ཤེས་པ་ཐོབ་བྱུང་ཞིང་། རོན་གནད་གཞན་དག་ཤེས་འདོད་བྱས་པ་
ལའང་ཁོ་བོའི་འདོད་པ་ཁེངས་ཐབས་གང་ཟབ་གནང་ཡོད། མོན་གང་མཆོས་ས་
སོན་སྐབས་འཛུལ་གྱིང་གི་གནས་ཚུལ་པལ་ཆེར་སྤར་མི་ཤེས་པ་ཤེས་རྟོགས་
བྱུང་། སྐབས་དེ་འབྲེད་ངང་རང་ལོ་བཅུ་དྲུག་སོན་ཅིང་། རྒྱ་དམར་གྱིས་ང་ཚོའི་
ཡུལ་དུ་བཅན་འཇུག་བྱེད་པའི་དུས་སྐབས་དེར་ངའི་ཡུལ་གྱི་འགོ་འཁྲིད་བྱེད་
བཅུག་པ་རེད། །།།

ཡིག་གསུམ་པ། ཡིད་ཀྱི་བདེ་བ།

༢༡། བོད་དུ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཅན་གྱི་གནས་ཚུལ་མ་བཟོད་གོང་བོད་མི་ཆོ་བདེ་
སྤྲིད་ཀྱི་འཆོ་བར་རི་ལྷོ་སྤྲིད་ཚུལ་བཟོད་ཀྱི་ཡིན།

བོད་ཐག་ཉེའི་ཁྲིམ་མཆེས་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་ཡོད། འར་དང་བྱང་ལ་རྒྱ་
ནག་དང་སོག་པོ། འར་རྩར་གི་སི་ཐན་བཅས་ཡོད། རྒྱ་གར། འབར་མ། བལ་
ཡུལ། འབྲས་འབྲུག་བཅས་བོད་ཀྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད། རུབ་ཕྱོགས་སུ་པ་གི་སི་
ཐན་དང་། ཨམ་ཟུན་སི་ཐན། ལུ་རུ་སུ་བཅས་ཀྱང་ཐག་ཉེ་ཡོད་པ་རེད། དུས་
རབས་མང་པོའི་རིང་ཁྲིམ་མཆེས་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ཆོའི་ཁོངས་ནས་མང་པོ་དང་
འབྲེལ་བ་བྱུང་ཞིང་། ལྷག་པར་རྒྱ་གར་དང་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་
མ་ཟད། དེད་ཅག་གི་ཡི་གེ་འདི་ཡང་ཁུངས་རྒྱ་གར་ནས་བྱུང་བ་སྟེ། ནང་པའི་
ཆོས་བོད་དུ་དར་སྐབས་བོད་དུ་ཡི་གེ་མེད་པར་བརྟེན་ཆོས་རྒྱམས་བོད་མིས་
ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་པའི་དོན་དུ་བོད་སྐད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཞིག་དགོས་པ་བྱུང་སྟེ། རྒྱ་གར་
ཀྱི་ཡི་གེར་དཔེ་ལྷངས་ཏེ་བཟོས། རྒྱ་ནག་དང་། སོག་པོ་གཉིས་སུ་ཡང་ཆོས་སྤྲིད་
ཀྱི་འབྲེལ་བ་བྱུང་། སྤྱ་དུས་པར་འད་དང་། འར་རྩར་གི་སི་ཐན་ལ་ཡང་འབྲེལ་བ་
ཤུགས་ཆེ་བྱུང་སྟེ་དུས་ད་ལྟ་ཡང་པར་འད་དང་བོད་ཀྱི་ཆས་གོས་རྒྱམ་པ་འབྲ་བ་
ཡང་ཡོད་འདུག ཉེ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་འགོ་སྟོད་དུ་རུ་སུ་
དང་། དབྱིན་ཇིར་སྤྲིད་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་བྱུང་། ཁྲིམ་མཆེས་རྒྱལ་ཁབ་ཆོར་འབྲེལ་

བ་དེ་ལྟར་བྱུང་ན་ཡང། བོད་ཀྱི་མི་རིགས་ནི་མི་རིགས་གཞན་དང་མི་འབྲ་བའི་ཐ་
 དད་ཅིག་རེད། ང་ཚོའི་གཞུགས་དབྱིབས། སྐད་ཡིག། ལུགས་སློལ་བཅས་སྤྲིམ་
 མཆོས་སྤྱད་མི་འབྲ་བའི་ཐ་དད་ཡིན་ཞིང། དེ་བཞིན་རིགས་དང། གཤེས་
 ལུགས་ཀྱང་ང་ཚོའི་ཉེ་སྤྲོད་ཀྱི་ཨེ་ཤ་ཡའི་མི་རིགས་སྤྱད་ཡང་འབྲེལ་མེད་ཐ་
 དད་ཅིག་རེད། ཉེ་དུས་བོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤེས་རྟོགས་ཆེ་ཤོས་ནི། ཆེད་དུ་སྤྱར་ཡང་
 འབྲེལ་བ་མ་བྱས་པར་གཅིག་སྤྱར་སྡོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་འཛིན་བ་དེ་རེད། འཛམ་
 སྐྱིང་ནང་ལྷ་སར་འགྲོ་བསྐྱོད་མི་ཆོག་པའི་གོང་ཁྲེང་ཞེས་མིང་འབོད་ཀྱང་བྱེད་ཀྱི་
 ཡོད་འདུག། འཛམ་སྐྱིང་དང་འབྲེལ་མེད་བྱུར་སྡོད་བྱེད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་གཉིས་
 ཡོད། དང་པོ་ནི། ཆང་མས་ཤེས་གསལ་ལྟར་རང་བྱུང་ཡུལ་གྱི་ཆགས་སྤངས་ཁོ་
 བ་ཐ་དད་རེད། ལོ་མང་པོའི་གོང་དུས་སྤྱི་རྒྱ་གར་དང། བལ་ཡུལ་ས་མཆོམས་
 རས་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་བརྒྱད་བཀལ་ཉེ་ལྷ་ས་བར་འགྲོ་སྐབས་ཁྲ་བ་གཉིས་ཙམ་
 འགོར་གྱི་ཡོད་པ་དང། དེ་ཡང་ལོ་རེའི་ནང་དུས་སྐབས་མང་བ་རི་ལམ་འགག་གི་
 ཡོད་པ་རེད། བོད་དང་རྒྱ་ནག་གི་ས་མཆོམས་ངའི་སྤྱི་ས་ཡུལ་ནས་ལྷ་ས་བར་
 གོང་ལས་ཀྱང་ས་ཐག་རིང་ཞིང། ས་མཆོམས་ཀྱི་ས་ཁུལ་དེ་དང། རྒྱ་ནག་གི་
 མཆོ་མཐའ་བྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་བའ་ཆུགས་ཁག་གི་བར་ལ་མལ་ལེ་སྤོང་ཐག་ལྷག་ཡོད།

དེར་བརྟེན་ཁེ་གཙང་སྡོད་རྒྱུ་དེ་ང་ཚོའི་སེམས་ཀྱི་གཉིང་དུ་གནས་ཡོད།
 ཕྱི་རྒྱལ་མི་རིགས་གང་ཉིད་མ་གཏོགས་བོད་ནང་མ་བཟང་སྐབས་ད་དུང་ཁེ་
 གཙང་སྡོད་སྤངས་དེར་ལུགས་སློབ་བྱུང་འདུག དེ་ལྟར་མི་གཏོང་བའི་རྒྱ་མཚན་
 གཞན་ཞིག་ནི་ རྒྱ་ནག་སོགས་དང་འཐབ་ཅོད་བྱུང་བའི་ཉམས་སྲོང་ཡོད་པ་དང།

སོ་སོའི་ཆོས་དང་ཤེས་རིག་གཅེས་སྤྱང་གིས་ཞི་བདེའི་ཚོགས་སྤྱོད་པ་ལས་གཞན་
གྱི་འདོད་པ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། ང་ཆོས་བསམ་པར་འཇུག་སྒྲིང་ནས་ཟུར་
ཐོན་ལོགས་སུ་བསྐྱད་ན་ཞི་བདེ་གཏན་གནས་ཡོང་གི་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད་པ་རེད།
སྲིད་བྱས་དེ་ནི་ཉེར་འཁྲུལ་ཅན་ཞིག་རེད་ཅེས་ངས་འཕྲུལ་དུ་བརྗོད་རྒྱུ་ཡིན། ངའི་
རེ་འདོད་ལ། མ་འོངས་པར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྐོར་རྒྱ་ཆེར་སྤྲོ་སྤྲེ་འཇུག་སྒྲིང་གང་ས་
ནས་མེབས་མཁན་ཆོར་དགའ་བསུ་ཁུ་རྒྱུ་ཡིན།

བོད་ནི་འཇུག་སྒྲིང་ནང་ཆོས་དར་ཤོས་ཀྱི་ཡུལ་ཞིག་ཡིན་ལུགས་བརྗོད་
པ་དེ་ངས་གཏན་ཡིན་མིན་བརྗོད་མི་ཤེས་ཀྱང་། སྤྱིར་བཏང་བོད་མི་ཆོས་དངོས་
པོའི་ལྟ་བ་ལས་ཆོས་ཀྱི་ལྟ་བ་གཤམ་ཚུང་བར་མི་འཛིན། བོད་ཀྱི་བྱང་ཆོས་ཆེ་ཤོས་
དགོན་པ་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་སྟབས། དགོན་པའི་གྲངས་འབོར་ངས་གཏན་བརྗོད་
པ་དགའ། བོད་མིའི་གྲངས་འབོར་ནས་བརྒྱ་ཆ་བཅུ་ཅམ་གྲ་བཅུན་ཡིན་གྱི་རེད།
དེར་བརྟེན་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་ནང་ནས་པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བྱུང་ཞིང་། ཆོས་སྲིད་
གཉིས་ཀའི་དབང་ཆ་ཡོད་པ་རྒྱ་ལའི་སྐྱམ་མ་གཅིག་ལྟ་ཡིན། སྲིད་སྒོན་གཉིས་ཡོད་
པའི་གཅིག་མེར་མོ་བ་དང་། གཅིག་སྐྱུ་བོ་རེད། ཁོང་ཆོའི་འོག་གི་ལས་ཁུངས་
པལ་ཆེ་བར་སེར་སྐྱ་བྱུང་འབྲེལ་ཡོད།

བཀའ་ཤུགས་ནང་ནས་ཀུན་འཕུས་མི་བཞི་ཡོད་པ་ནས་གཅིག་མེར་མོ་བ་
དང་། གསུམ་སྐྱུ་བོ་ཡིན། བཀའ་ཤུགས་གི་འོག་ཏུ་ཡིག་ཆ་དང་། ཅེས་ཁང་ལས་
ཁུངས་གཉིས་ཡོད། རྒྱ་ལའི་སྐྱམ་མས་ཐད་ཀར་འགོ་འཁྲིད་བྱེད་པའི་ཡིག་ཆ་ལ་
གཙོ་བོ་སེར་མོ་བ་བཞི་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་ཆོས་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་དོན་འགན་

འཁུར་བྱེད། ཅིས་ཁང་ངམ། རྟོར་སྲིད་ལས་ཁུངས་དེར་སྐྱ་བོ་བཞི་ཡོད། ཁོང་
ཆོས་ཆོས་དོན་མིན་པའི་ལས་དོན་རྣམས་བྱེད་ཀྱི་རེད།

སྲིད་གཞུང་ཆང་མར་དགོས་པའི་ལས་ཁུངས། ཕྱི་སྲིད། སོ་ནམ། ཁྲལ་
བསྐྱ། སྐྱགས་ཏར། སྤང་སྐྱོབ་བམ། དམག་སྐར་སོགས་ཡོད་ཅིང། ལས་ཁུངས་
སོ་སོར་འགོ་འཛིན་མི་གཉིས་གསུམ་རེ་ཡོད། ཁྲིམས་དཔོན་གཙོ་བོ་གཉིས་ཡོད།
གྲོང་ཁྲེང་སོ་སོའི་ཁྲིམས་ཁང་ནང་ཁྲིམས་དཔོན་གཉིས་རེ་ཡོད།

བོད་ཀྱི་ཆོག་མཆོག་ཆེན་ལ་ཆོག་མཆོག་སྤངས་རིགས་གསུམ་ཡོད་ཅིང། རྒྱང་
ལོས་ནི་སྤྱ་མཐུད་རྒྱ་ཆོག་མཆོག་ཡང་ཡང་བྱེད། དེའི་ནང་ཡིག་ཆང་ཅིས་ཁང་གི་
དཔོན་རིགས་བརྒྱད་དང། དེ་མིན་མཐོ་རིམ་སྐྱ་བོའི་མི་སྣ། ལྷ་སའི་ཉེ་སྐོར་དཔོན་
ཆེན་གསུམ་གྱི་སྐྱ་ཆབ་བཅས་ཁྲོན་མི་གངས་ཉི་ཤུ་ཙམ་ཡོད། ཆོག་མཆོག་འདྲུ་འདིས་
དཀའ་ངལ་རིགས་གོ་བསྐྱར་བྱ་རྒྱ་ཡོད་ཆེ་འཕུས་མི་སྣ་ཅུ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པའི་
ཆོག་མཆོག་འདྲུ་ཞིག་བསྐྱ་སྐོར་བྱེད་བྱ་བ། དཔེར་ན། ཏུ་ལའི་ལྷ་མའི་ཡང་སྲིད་གཏན་
འཁེལ་སོགས་དོན་གཤམ་ཆེན་པོའི་རིགས་ལ་འཕུས་མི་བཞི་བརྒྱ་ཙམ་ཡོད་པའི་
ཆོག་མཆོག་ཆེན་འཆོག་མཆོག་དགོས་ཤིང། ཆོག་མཆོག་དེར་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་
ལས་བྱེད་ཡོངས་རྫོགས་དང། སྤར་སྐོར་དཔོན་རིགས་མིན་པ་ཆོ་ཡང་ཡོང་གི་
རེད།

ང་ཆོའི་སྤྱི་ཆོག་མཆོག་གི་རྣམ་པ་ནི། དཔོན་ཁག་ཆོ་སྤྱད་པའི་ས་བདག་གཤམ་
རིམ་གྱི་ལུགས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང། གྲོང་གསེབ་པ་དང། དཔོན་རིགས་ཆོའི་དབར་
ལ་རྒྱ་ལོར་དབུལ་སྤྱུག་གི་བྱང་ཆེན་པོ་ཡོད། དཔོན་རིགས་སུ་འཆུད་པ་ལ་དཀའ་

ཆོག་ས་ཡོད་ཀྱང་ཡོང་མི་སྲིད་པ་མིན། དཔེར་ན། དཔག་མི་ཞིག་ནས་བྱས་ཇེས་
ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་ལ་གོ་མིང་དང་། ས་རྟེན་སྲོད་སྲོལ་ཡོད། དེ་གཉིས་ནི་མི་
བརྒྱད་དུ་བདག་པའི་ལས་སྲོལ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་
དགོན་ཁག་གི་ལས་སྟེ་དང་། སེར་མོ་བའི་དཔོན་རིགས་ཆོའི་གོ་གནས་འགོ་
སྤངས་ནི་དཔངས་གཙོ་དང་མཐུན་པ་ཡིན། བྱ་སྤྲུག་ཅིག་སྤྱི་ཆོག་ས་ཀྱི་གྲལ་རིམ་
གང་འབྲེལ་ཡིན་ན་ཡང་དགོན་པར་ཞུགས་ཆོག་ཅིང་། དེའི་གོ་གནས་འཕར་
ཆད་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་འགོ་སྤངས་ལ་རག་ལས། ལྷ་མ་ཆེ་ཁག་
ཆོའི་སྤྱི་སྲིད་འཛིན་སྤངས་དེ་དཔངས་གཙོ་ཆ་མཐུན་ཏུ་བྱ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱལ་སྤྱི་ཆོ་
པ་ལ་ཆེར་མི་ཆང་དབུལ་པོའི་ནང་སྤྱི་བ་དཔེར་ན། ཏུ་ལའི་ལྷ་མ་སྤྱི་སྲིད་བཅུ་
གསུམ་པ་ཏུ་བྱ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ང་ཏུ་བྱའི་བྱིས་ཆང་དབུལ་པོ་ནས་ཡོང་བའི་
རིགས་ཀྱང་ཆོས་ཕྱོགས་ནས་གནས་སྤངས་མཐོན་པོར་བཟོད་ཐུབ་པ་རེད།

ངས་དངོས་ཡོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཤོད་སྐབས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འདས་ཆོག་
བརྗོད་དགོས་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནི་དེང་དུས་བོད་ནང་བཙན་འཛུལ་བྲག་པོ་ཞིག་བྱུང་
ཡོད་སྐབས་དགོན་ཁག་ཆོ་སྤར་བཞིན་གནས་ཡོད་མེད་དང་། རི་ཙམ་རྩ་མེད་
བཏང་བ་སོགས་བརྗོད་མི་ཐུབ་པས་ཡིན།

དགོན་ཁག་ནང་ཁོ་རང་ཆོའི་དགོས་མཁོ་བཟོ་མཁན་ཀྱི་གྲ་རིགས་ལག་
ཤེས་པ་ཡོད་ཅིང་། འགའ་ཤས་ནས་ཆོང་འཁོས་ཀྱང་ཐུན་བྱ་བྱེད། དགོན་པ་
འགའ་ཤས་ལ་མཆོད་གཞིས་ས་ཆ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅིང་། འགའ་ཤས་ལ་མ་རྩ་སྤྱིར་
འཇགས་བྱེད་མཁན་ཡོད་པ་རྣམས་མ་འཇུགས་ཀྱིས་ཁེ་འབབ་ཡོང་ཐབས་བྱེད།

ཁོང་ཚོར་སྒྲེར་ཁག་ནས་དད་འབྲུལ་ཞུ་མཁན་མང་པོ་ཡོང་། འགའ་ཤས་ནས་
 དདུལ་སྐྱེད་གཏོང་བྱེད་ཅིང་། དེ་བུར་ནས་ངའི་འདོད་སྒྲོར་མི་འབབ་པའི་ཁེ་སྐྱེད་
 ཆེན་པོ་ལེན་མཁན་ཡང་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་ཁོང་ཚོའི་དཔལ་འབྱོར་འཆོ་བ་ལྡེང་
 དེས་མེད་ཅིང་། མང་བ་ནི་འཆོ་ཐབས་གཞུང་ལ་བརྟེན་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་མཚན་དེ་
 འདྲར་བརྟེན་པོ་རྒྱ་ལའི་མཛོད་དང་། གཞན་དག་མཛོད་ཁང་ནང་གཞུང་གི་འབྲུ།
 ར་མང། སྤྱུ་མ་རིགས་བཅས་གསོག་ཉར་བྱས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཚོའི་ཡོང་ཁུངས་ནི།
 རྫོང་གཞིས་ས་ཁུལ་སོ་སོའི་ཐོན་ཁུངས་ཁྲལ་འབབ་རེད། ངས་དཔག་མི་དེ་སྐོར་
 བཟོད་ན། ང་ཚོར་དཔག་མི་ཡོད་ཀྱང་མང་པོ་མེད། ལས་འགན་གཙོ་བོ་ནི་ས་
 མཚམས་སྤྱང་སྐྱོབ་དང་། གཞུང་གི་བཀའ་འཁྲོལ་མེད་པའི་མི་རིགས་སྤྱང་འགོག་
 ལྷ་ས་མིན་པའི་གོང་ཁྲེང་ཁག་གི་བསྐོར་བྱ་བའི་འགན་འཁུར་བཅས་བྱེད་པ་ཡིན།
 ལྷ་སའི་ནང་བསྐོར་བྱ་བ་བུར་དུ་ཡོད། མཛོད་སྐོའི་རིགས་དང་། ང་པོ་བུར་ནས་
 བན་ཚུན་འགྲོ་སྐབས་ལམ་བུར་དུ་གྲུས་འདུད་དུ་སྤྲིག་བྱེད། དཔག་མི་འདི་ཚོའི་
 ལོ་རྒྱུས་ནི་ཡ་མཚན་ཞིག་ཡོད། ལོ་ལྔ་བཅུ་ཙམ་གྱི་གོང་ང་ཚོ་རྒྱ་ནག་དང་། ཚོད་
 ཚྭ་གྲུང་སྐབས་མེ་སྐྱེ་གོང་མས་དཔག་མི་རྣམས་དེར་དུས་དང་མཐུན་པ་བཙོ་
 ཆེད་ཕྱི་རྒྱལ་ནས་དགོ་ཆུན་འགའ་ཤས་ཡུན་རྒྱང་རིང་སྐྱ་སྐྱས་གནང་ཞིང་། དེ་
 ཡང་ཕྱི་རྒྱལ་ཕྱགས་སྒོལ་གང་ཞིག་ལེགས་པ་མཛོགས་སྐབས་ཁག་གཅིག་ལ་
 ལུ་རུ་སྤྱད་དང་། ཁག་གཅིག་ལ་རི་ཕིན། ཁག་གཅིག་ལ་དབྱིན་རི་བཅས་གྱི་
 ཕྱགས་སྒོལ་སྐྱོབ་སྐྱོང་བྱས་པར་དབྱིན་རིའི་ཕྱགས་སྒོལ་དེ་འགྲིགས་ཤོས་བྱང་
 སྐབས་བོད་དཔག་རྣམས་དབྱིན་རིའི་ཕྱགས་སྐྱར་སྤྲིག་འཇུགས་བྱས་པ་རེད།

དབྱིན་ཇིའི་དགེ་ཆེན་ཆོ་བོད་ནས་ཕྱིན་ཏེ་མི་ཐོག་གཅིག་མ་ཟེན་ཅམ་ཕྱིན་ཡོད་
ཀྱང་། ༡༩༥༩ བར་དམག་ཅེད་ཀྱི་མིང་ཆོག་རྣམས་དབྱིན་སྐད་ཐོག་བཅད་སྟེད་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། བོད་སྐད་ནང་དམག་ཅེད་ཀྱི་མིང་ཆོག་དེ་འབྲེ་ཡོད་པ་མ་རེད།
གཞས་ཆོག་ནང་ལམ་ཐག་རིང་པོ་ཟེར་བ་དང་། སྤར་གྱི་དུས། དཀོན་མཆོག་
གིས་རྒྱལ་པོ་སྐྱབས་ཤིག་ ཅེས་བ་སོགས་ཡོད་པ་རེད། བོད་མི་ཆོས་གཞས་ཀྱི་
ཆོག་ཅམ་ཤེས་མཁན་ཡོད་ཀྱང་བརྗོད་དོན་རྣམས་བརྗོད་དེ་རྒྱན་རིང་ཕྱིན་པ་
རེད། བོད་དམག་ཆོར་དེར་དུས་དང་མཐུན་པའི་འབྲུལ་ཆས་མཆོན་ཆ་བཅད་སྟེད་
བྱེད་རྒྱའི་མཐུན་རྒྱུ་འཛོམས་པོ་མེད་པས། ཕྱི་རྒྱལ་གཞན་གྱིས་བཙན་འཛུལ་
བྱས་ཆེ་ང་ཆོའི་ཡུལ་གྱ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུ་སྤང་སྟོབ་བྱེད་རྒྱུར་དམག་དབུང་ཆས་
ཅུང་སྟོན་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་དམག་མི་འདི་རྣམས་ཉིང་བྱལ་ཁྲུངས་མེད་རེད་
བསམ་གྱི་མེད། སོ་སོའི་ལས་འགན་བྱིངས་ལེགས་བསྐྱབས་ཐུབ་པ་མ་ཟད། ཁོང་
ཆོ་དཔའ་མཛངས་དང་ལྷན་བ་ཡོད་པ་རེད།

ངའི་བསམ་པར་ཕྱི་རྒྱལ་མི་རིགས་བོད་དུ་འགྲོ་མཁན་ཆོས་ལྷ་སའི་སྐོར་
མང་པོ་བྱིས་ཡོད་འདུག་པ་དེ་ཆོའི་ནང་། ལོ་གཅིག་ནང་ཐུ་མཐུད་དུ་བྱེད་པའི་
མཛད་སྟེའི་རིགས་དང་། དུས་ཆེན་ཁག་ འབྲོར་ལྷན་ཁག་གིས་སྟོ་སྦྱིད་གཏོང་བ།
རྒྱན་གོས་མཆོར་པོ་ཡོད་པ། སྤང་སྟོར་འགྲོ་ཆུལ། དབུར་དུས་ཆུ་ཁར་སྤིང་ག་
གཏོང་བ་སོགས་གཞན་དག་མང་པོ་བྱིས་ཡོད་འདུག་སྐབས་བོད་ལ་དོ་སྤང་ཡོད་
པ་ཆོས་དེ་ཆོ་བལྟ་སྟོག་བྱེད་རྒྱུར་བརྟེན་ངས་ལྷ་སའི་ནང་མི་ཆེ་སྤེལ་སྤངས་སྐོར་
མང་པོ་འགྲོ་རྒྱ་མིན། ང་རང་དེ་ཆོའི་ནང་འདེས་བསྟོད་མི་ཐུབ་སྐབས་ཐུན་གྱིས་

མིས་པ་ལས་ཁོང་ཆོས་ཞིབ་ཆ་ཆེ་བ་མིས་ཡོད་ཀྱི་རེད། དབྱར་དུས་སྤིང་གར་
འགྲོ་བ་ནི་ཆང་མས་དགའ་ལོས་བྱེད་པའི་སློ་མེད་ཞིག་ཡིན། ངས་མཛད་སྒྲིའི་
རིགས་ནང་འགྲོ་སྐབས་མི་མང་ཆོས་གཙོ་བོར་དོ་སྤང་ང་ལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་།
དེའི་སྤྱིང་དོན་ནི་མི་མང་ནས་ཐོན་ལ་དད་ཀྱས་བྱེད་པ་ཞིག་རེད། དཔེར་ན། བོ་རུ་
ལར་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འཆམས་དང་། འོར་སྤིང་དུ་སྒྲོས་གར་སོགས་ལྟ་དུས། ཁོང་
ཆོས་ང་མ་མཐོང་བ་བྱས་ཏེ་ངས་སང་གི་ནང་ནས་བལྟ་ཡི་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྤྱིར་
བཏང་འབྲུལ་པ་ཆོའི་གནས་ཚུལ་དེར་ཁ་སློན་ཞིག་བཟོད་ན། བོད་མི་ཆོས་ཆོས་
སྤིང་ཀྱི་མཛད་སྒྲིའི་རིགས་དང་། འཆམས་སོགས་ལྟ་མེད་རིགས། ཆས་གོས་
མཆོར་བོ་བྱེད་པ་བཅས་ལ་དགའ་བོ་བྱེད་པ་ཡིན། དུས་རྒྱུན་དུ་ཀུ་རེ་ཅེད་དགོད་
ལ་དགའ་བ་དེ་ནི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་གྱི་རྟགས་དང་། རྣམ་པ་གཤམ་ཆེ་བ་
ཞིག་རེད། རུབ་སྤྱོད་པ་པས་གང་མོ་དགོད་ཡུལ་དེ་རང་ཡིན་མིན་མི་ཤེས་ཀྱང་།
རྒྱུན་དུ་གང་མོ་དགོད་པའི་དུས་སྐབས་མང་བོ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད། བོད་མི་རྣམས་
ནི་རྒྱུན་དུ་སོས་དལ་དགའ་སྤྱིད་རང་སྤོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དུས་སྐབས་ངན་
པ་ཆ་བས་ཆེན་བྱུང་ན་མ་གཏོགས་ཀུ་རེ་ཅེད་མོ་དང་། དགའ་འཇུ་མ་གྱི་རྣམ་
འབྱུང་རྒྱུན་དུ་ཡོང་གི་རེད།

ཕྱི་ཆོགས་ཀྱི་འཆོ་བ་ཁྱ་རྒྱས་སུ་སྤྱོད་པ་དེ་ཁོང་ཁྱེར་ལྷ་སར་མ་གཏོགས་
མེད་ཅིང་། ཁོང་ཁྱེར་གྱི་ཕྱི་དང་། ཁོང་ཆོ་རྒྱུང་དུ་ཁག་གི་ནང་། དགོན་པ་ཆོ་མ་
གཏོགས་ཁོང་གསེབ་སོ་ནམ་པ་ཆོ་ཡང་ཁྱིམ་ཆང་སོ་སོར་སྤོད་པ་ཅམ་ལས། དེ་
མིན་འཆོ་བ་སྤྱེལ་སྤངས་ནི་སྤྱིར་བཏང་འབྲུལ་ཚུངས་ཤིག་རང་ཡིན་ཞིང་། བན་

ཚུན་འབྲུལ་ཐག་རིང་བར་འགྲིམ་འབྲུལ་བྱེད་དགོས་རིགས་ལ་ཡིག་སྐྱེལ་སྐྱགས་
བར་དང་། ཉ་ཤད་ཅམ་ལས་ཡོད་པ་མ་རེད།

བོད་ཁྲལ་རི་མཐོའི་གནས་གཤིས་རྩལ་ལོ་དང་། ས་ཆ་སྐྱམ་ཤས་ཆེ་བ།
མི་འཁོར་རྒྱུ་ཞིང་། འཆོ་བ་སྐབས་བདེར་སྦྱོད་པ་ཞིག་ཡིན། བོད་མཐའ་མན་
ཚུན་གྱི་མི་མང་བ་ལྟ་སར་འགྲོ་སྤྱོད་མེད་ཅིང་། ལྟ་སར་འགྲོ་སྤྱོད་བའི་མི་དང་མ་
འཕྲད་པ་ཡང་ཡོད་ཀྱི་རེད། ལོ་ལྟར་སོ་ནམ་བྱེད་ཅིང་། གཡག་ལྷག་རྟ་ལྷགས་
འཆོ་སྦྱོར་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་ཅམ་ལས། རང་ཡུལ་མིན་པའི་འཛམ་གླིང་ནང་གི་
གནས་ཚུལ་གང་ཡང་མཐོང་ཐོས་ཡོད་པ་མ་རེད། འདི་གས་ནི་བོད་ཅམ་མ་ཡིན་
པར་འཛམ་གླིང་གི་ལུང་ཁྲག་ཆང་མའི་ནང་ཡོད་པ་རེད། བོད་མི་རྣམས་སྤྱིར་
བཏང་བྱམས་སེམས་ཞི་དུལ་ཅན་ཡིན་ཡང་ཆང་མ་དེ་འབྲུལ་ཚུལ་ཁ་འབྲེར་
བྱེད་རྒྱ་མིན་ཞིང་། ཕྱིག་སྦྱོད་པ་དང་། ཁྲིམས་འགལ་བཅོན་པ་ཡང་ཡོད། དཔེ་
གཅིག་བརྗོད་ན། ར་ཆོར་འབྲོག་པ་མང་པོ་ཡོད། ཁོང་ཆོ་སལ་ཆེར་ཞི་དུལ་ཅན་
ཡིན་ཡང་། ཁོང་ཆོའི་ནང་རྒྱན་རྒྱག་གི་རིགས་ཀྱང་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཁོང་ཆོའི་ཉེ་
སྒྲོར་གཞིས་ཆགས་པ་ནས་གོ་མཆོན་བདག་ཉར་བྱེད་ཅིང་། སན་ཚུན་ལམ་
གཞུགས་སྐབས་སྤང་སྦྱོར་ཆེད་འབྲུལ་རིགས་མང་པོ་བསྐྱེབས་ཉེ་འགྲོ་ཡི་རེད།
དའི་སྦྱེས་ཡུལ་སོགས་བྱང་ཤར་ས་ཁུལ་གནས་པའི་ཁམས་རིགས་རྣམས་
ཁྲིམས་མཐུན་དུ་སྦྱོད་མཁན་ཡིན་ན་ཡང་། ཁོང་ཆོས་དངོས་པོ་གཞན་དག་ལས་
མི་མདའ་ལ་ཅ་ཆེར་འཛིན་ཅིང་། དེ་ནི་སྦྱེས་པའི་རང་དབང་གི་རྟགས་མཆོན་ལྟ་
བུ་ཡང་ཡིན།

ལུང་ཁུག་དང་། མི་གཤེས་གྲོང་པོའི་རིགས་ལའང་ཆོས་དད་ཤིན་ཏུ་ཆེན་
པོ་ཡོད། འབྲོག་པའི་སྡོད་གྲུང་ཆུང་དུ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཡང་རྟེན་བྱུང་དུ་མར་མེ་
སྡོར་བ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་རྟགས་མཆན་མཐོང་གི་རེད།

ངས་སློབ་གཉེར་བྱེད་སྐབས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་གནས་ཚུལ་མ་གཏོགས་
གཞན་དག་གི་སྤྱི་ཚོགས་འགྲོ་ལུགས་སློབ་སྦྱོང་ཕན་བྱ་ཅམ་ལས་བྱས་མེད་ཅིང་།
སྤྱིར་བཏང་བོད་མིའི་བསམ་བཤད། བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་འགྲོ་སྐབས་དེའི་རང་བཞིན་
ཀྱིས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་ལས། གཞུང་གཞན་དག་གི་འགྲོ་
ལུགས་ལ་བསམ་གཞིགས་གང་ཡང་མི་བྱེད། ང་ལོ་ན་སོན་མཆམས་ཆོས་ཁོ་
ནའི་ཐོག་ནས་ལྟ་དུས་ནོར་འཁུལ་ཇི་འདྲ་ཡོད་པ་རྣམས་མཐོང་གི་འདུག རྒྱ་ནིར་
དབུལ་ཕྱགས་མ་སྟོམས་པ་ཆེན་པོ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པ་ཞིག་
ཡིན་ཞིང་། ངས་བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་འཛིན་རྒྱུན་ལོ་ཅུང་དུ་ཞིག་ནང་དེ་སྟོར་བསྐྱར་
བཅོས་འགའ་ཤས་བཏང་བ་ཡིན། སེར་རྒྱ་མི་གངས་ལྷ་བཙུ་སྟོར་ཡོད་པའི་
བསྐྱར་བཅོས་ཆོགས་པ་ཞིག་དང་། རྒྱན་ལས་ཆོགས་པ་ཆུང་བ་ཞིག་བཙུགས་ཏེ་
ཆོགས་པ་ཆུང་བ་དེས་གང་དང་གང་ལ་བསྐྱར་བཅོས་བྱེད་དགོས་པ་བརྟག་ཞིབ་
དང་། བསྐྱར་བཅོས་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་འཆར་གཞི་བཀོད་དེ་ཆོགས་ཆེན་དེ་བརྒྱད་
ཕན་ལ་འབུལ་རྒྱུའི་ལས་དོན་བྱས་པ་རེད།

བསྐྱར་བཅོས་སྐབས་བདེ་ཤོས་ནི་ཁལ་རིགས་ནང་ཡོད་ཅིང་། རྫོང་
གཞིས་ཁག་ནས་ཁལ་བསྐྱར་རྒྱུའི་ཆོད་གཞི་གཞུང་ནས་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་
ཡིན་ན་ཡང་། རྫོང་དཔོན་ཆོས་སོ་སོ་སྐྱེར་གྱི་འགྲོ་བྱོན་སྐོལ་གས་ཀྱི་ཁལ་འཕར་

གང་མང་བསྐྱེལ་བྱེད་ལམ་ཞིག་སྤྲུལ་ནས་ཡོད་པ་རེད། ལམ་སློལ་དེ་དག་
རྒྱན་འཇགས་སུ་བྲིན་ཏེ་མི་མང་ནས་ཀྱང་སློང་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་འདུག ང་རང་ལོ་
ན་རྒྱུང་དུས་ནས་གནས་རྒྱུ་ལ་དེ་མཐོང་བྱུང་ཞིང་། བཀའ་ཤག་དང་། བསྐྱར་
བཅོས་ཆོགས་པར་གོ་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་ལུགས་སློལ་དེ་དག་བསྐྱར་བཅོས་ཀྱིས་མི་
སེར་ནས་ཁྲལ་འབབ་དགོས་ངེས་སྤངས་པ་རྣམས་གཞུང་མངོན་རང་དུ་འབབ་རྒྱ་
དང་། རྫོང་དཔོན་སོ་སོར་སྤྲོ་སྟོགས་འགྲིགས་ངེས་སུ་དུ་སྤྲད་པ་ཡིན། དེ་ལ་རྫོང་
དཔོན་བརྒྱུ་ཆགས་ཅན་འགའ་ཤས་མ་གཏོགས་ཆོང་མས་དགའ་མོས་བྱུང་
འདུག

ང་ཆོས་ས་ཞིང་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་ཕྱོགས་ལ་ད་དུང་བསྐྱར་བཅོས་མང་ཅམ་
བྱེད་དགོས། བོད་ཀྱི་ས་ཆ་ཆོང་མ་གཞུང་གི་ཡིན་ཞིང་། སོ་ནམ་པ་པལ་ཆེ་བར་
ས་ཞིང་རྣམས་གཞུང་ནས་ཐད་ཀར་བོགས་གཏོང་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། འགའ་
ཤས་ནི་ས་ཞིང་གི་ཐོན་སྐྱེད་ཆེ་རྒྱུ་ལ་དཔགས་པའི་ལག་འདོན་ཁྲལ་བོགས་
སྐབ་དགོས། དེ་དག་ནི་གཞུང་འབབ་དངོས་གཞི་ཡིན་ཞིང་། གཞུང་ནས་དཔོན་
ཁག་ཆོས་ཆོས་སྟོགས་དང་། དམག་སྟོགས། ལས་བྱེད་པའི་སྟོགས་སྟོགས་སུ་
གཏོང་གི་རེད། ཡང་འགའ་ཤས་ནས་རྒྱུ་འབྱེད་ཁྲལ་རིགས་བསྐྱབས་ཏེ་གཞུང་
གི་མི་སྣ་འགྲིམ་འགྲུལ་ལ་སྤྲོ་མེད་ཏེ་ཁལ་གཏོང་དགོས་ཤིང་། སྐབས་འགར་
དཔོན་ཁག་ཆོར་ཡང་གཏོང་དགོས། འགྲིམ་འགྲུལ་སྤྲོ་མེད་ཀྱི་ལུགས་སློལ་དེ་
འཁྲི་འཁལ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་བརྟེན་རྗེས་སྐྱོང་མ་སྐྱོབ་ཐེང་བཅུ་གསུམ་པས་ཏེ་ཁལ་
རིགས་ལ་སྤྲོ་ཆ་སྤྲིག་བཅད་སློང་དགོས་པའི་རྒྱས་དབྱེད་གནང་ཡང་། ལུས་དུས་

སྤྲུལ་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱིས་སྤྲུལ་བཅད་སྤྲུལ་ལྷོགས་མིན་ཐོག་ཏུ་ཁལ་བསྐྱལ་རྒྱུ་ལི་
ཐོབ་ཐང་ཡང་མི་མང་པོར་ཡོད་པར་བརྟེན་ཕྱན་ནས་བཀའ་ཤག་གི་ལག་ལྷེད་
དམིགས་བསལ་ཅན་མེད་པར་གང་བྱུང་བསྐྱལ་འདེད་མི་ཆོག་པ་བཟོས་ཤིང། སྤྲུལ་
ཆེན་པོ་ལས་བསྐྱུར་དུ་སྤྲུལ་བ་ཡིན།

ཐོང་གསེབ་པ་ཆོས་ས་ཆ་གཡར་འཛིན་བྱས་ལུགས་ཟེར་བ་དེའི་གོ་དོན་
ནོར་མི་རུང་། ས་ཆ་ནམས་གཞུང་གི་ཡིན་ལུགས་བརྗོད་པ་དེ་ནི་བསམ་ཚུལ་
ཅས་ཞིག་ཡིན། སོ་ནམ་པ་ཆོའི་ས་ཞིང་ནམས་ནི་ཁོང་ཆོའི་མི་རབས་ནས་མི་
རབས་སུ་རྒྱུན་འཇགས་ཡོད་པའི་བ་གཞིས་ཡིན་ཞིང། ཁོང་ཆོས་ས་ཞིང་ནམས་
བོགས་གཏོང་དང། གཡར་གཏོང་། ཉེ་ཆོང་བཅས་བྱེད་ཐུབ། འོན་ཀྱང་ཉེ་ཆོང་
བྱེད་པ་ནི་ཆེས་ཉུང་དུ་ཡིན། ཁོང་ཆོའི་ས་ཞིང་ཡོངས་རྫོགས་ས་འཛིན་གསར་
པར་ཆ་ཆང་སྟོང་ཐུབ་དགོས་པ་ནི་ཁོང་ཆོའི་ལས་འགན་དང་པོ་ཡིན། སོ་ནམ་པ་
ཆོས་ཁྲལ་བོགས་སྐྱབ་འཁོར་དང། ལས་ཅོལ་བྱེད་དགོས་པ་ནི་ཉུང་དུ་ཞིག་ལས་
མེད་ཅིང། གཡར་ཏེ་དེ་དག་འཛིན་བཞིན་བསྐྱབ་མ་ཐུབ་ན་ས་ཞིང་འཛིན་སྐྱོང་གི་
ཐོབ་ཐང་ཕྱིར་ལེན་བྱེད་ཐུབ། འོན་ཀྱང་། གནས་ཚུལ་ངོ་མར་ས་ཞིང་ནམས་སྤེར་
བདག་ལྟ་བུའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད། གཞུང་ཁྲལ་ནི་འབྲུ་རིགས་ཐོག་ནས་སྟོང་དགོས།
དེ་ནི་ས་ཁྲལ་ལས། ཁང་སྤྲོད་དང། ས་ཆ་གཡར་སྤྲུལ་བྱ་ཐིན།

རྒྱུན་དུ་སོ་ནམ་པ་ཆོར་དཀའ་ངལ་བྱུང་སྐབས་གཞུང་ནས་བྱུན་གཏོང་
བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཅིང། ངས་ཤེས་རྟོགས་ལ་བྱ་ལོན་གྱི་སྦྱོན་ཆབ་དང། སྤྱིད་
འབབ་དུས་ཐོག་ལེན་ཐབས་བྱས་མི་འདུག །བྱ་ལོན་བཏང་འཁོར་ཤིན་ཏུ་ཆེན་

པོར་གྱུར་སྐབས་སོ་ནམ་པ་ཆོས་སྤྱོད་འངལ་མི་སྐབ་པ་བྱུང་འདུག ལེགས་བཅོས་
 ཆོག་ས་པས་བརྟག་དབྱང་ཞིབ་ནན་བྱས་ཏེ་དེ་རྣམས་རིགས་གསུམ་དུ་བགོས་
 ཤིང་། སྤྱིད་འབབ་རིམ་གསོག་དང་། མ་ཅུ་བཅས་གཏན་ནས་སྤྱོད་འངལ་མི་སྐབ་
 པ་རྣམས་འོ་བསྐྱེད་ཅུ་ཡངས་ཀྱིས་སྤྱོད་འངལ་མ་དགོས་པ་དང་། ཡང་འགའ་
 ཤས་ཀྱི་ལོ་རེའི་ཡོང་འབབ་ནས་སྤྱིད་ཀ་སྤྱོད་འངལ་མི་སྐབ་ཅིང་། འོ་བོ་རིམ་སྤྱོད་
 སྐབ་པའི་རིགས་ལ་སྤྱིད་འབབ་ཆག་ཡངས་ཀྱིས་འོ་བོ་རྣམས་བསྐྱེད་མ་
 དགོས་པར་ལོ་དུས་རིམ་སྤྱོད་བྱ་རྒྱ། འགའ་ཤས་གཞུང་བྱུང་སྐབས་ཏེ་འཁོས་
 འབྱོར་བཟང་པོར་གྱུར་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་འོ་བོ་སྤྱིད་རྣམས་ལོ་དུས་རིམ་སྤྱོད་བྱ་རྒྱ་
 བཅས་བཟོས་པར་སོ་ནམ་པ་ཆོང་མས་དགའ་ལོས་བྱུང་འདུག ཐོག་མར་ཁོང་ཆོ་
 བུན་འཁོར་ཆེ་བས་སློབ་གཡེང་བྱུང་ཡང་། རེས་སུ་བྱ་ལོན་གྱི་གནས་ཚུལ་རྣམས་
 ཤེས་ནས་དགའ་བོ་དང་། སློབ་དེ་བོ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད།

བསྐྱུར་བཅོས་གལ་གནད་ཆེ་ཤོས་ནི་སྐྱེར་གྱིས་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་པའི་
 གཞིས་ཁག་ཆེན་པོ་རྣམས་ཡིན། དེ་རྣམས་ལོ་མང་པོའི་སྡོན་ནས་སྐྱེར་ཁག་ཆོར་
 སྤྱད་དེ་ཁོང་ཆོའི་ས་གཞིས་སུ་གྱུར་པ་རེད། དེའི་ཁྲལ་དོད་ལྷ་བྱུར་བྱིས་ཆང་དེའི་
 བུ་ཞིག་ནས་གཞུང་ཞབས་གས་སུ་ཡོང་དགོས་ཤིང་། འགའ་ཤས་ནས་གཞུང་ལ་
 སྤྲོ་ལོགས་སྤྱོད་སྤོལ་ཡོད། གཞིས་ཀའི་ཡོང་འབབ་ཁ་ལྷག་རྣམས་གཞུང་ཞབས་
 དེའི་སྤྲོ་ལོགས་ལྷ་བྱ་ཡིན། དེ་ནི་གཞུང་ཞབས་སྐྱེ་བོ་ཆོ་བསྐྱེད་འཛིན་སྐྱོང་ཚུལ་
 དེ་རེད། སྐྱེར་ཁག་དེ་ཆོའི་ཁོངས་སོ་ནམ་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་ནི་གཞུང་གི་
 ཐད་ཀའི་ལྷ་རྟོག་འོག་དུ་མེད། ཁོང་ཆོ་ལ་སྐྱེར་ཁག་གི་ལུགས་སྤོལ་ལྷར་གྱི་

དབང་ཆད་ཅིག་ཡོད་ཅིང་། ངོ་མ་པལ་ཆེར་ལྷ་སར་སྤྱོད་དགོས་པར་བརྟེན་དབང་
ཆ་དེ་དག་ཁོང་ཆོའི་གཉེར་ཕྱག་ཆོར་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ལེགས་བཅོས་ཆོག་ས་
པ་དང་། བཀའ་ཤག་ནས་སྤར་གྱི་ལུགས་སྒོལ་དེ་ལ་བརྟག་ཞིབ་ནན་ཏན་བྱས་
པའི་བསམ་ཚུལ་འབྱོར་བྱུང་། གཞིས་ཁག་ཆེན་པོ་པལ་ཆེར་གཞུང་འཛིན་གྱིས་
རྒྱ་དང་། སྤེར་པའི་ནང་མི་ཆོར་རིན་སྒྲིན་སྤྱོད་རྒྱ། གཞུང་ཞབས་མི་འབྱོར་དངུལ་
ཕོགས་སྤྱོད་རྒྱ། ས་ཞིང་དེ་ནམས་སོ་ནམས་པ་ཆོར་བགོ་རྒྱ་བཅས་བྱས་ཤིང་། དེ་
ལྟར་བྱས་ན་སོ་ནམས་པ་ཆོར་གཞུང་གི་ཐད་ཀའི་ལྷ་རྟོག་འོག་གནས་སྤངས་འབྲ་
མཚུངས་ཡོང་རྒྱ་མ་ཟད། ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱང་ཆ་སྟོམས་ཡོང་གི་རེད།

དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱར་བཅོས་ཤིག་དགོན་ཁག་ཆོར་སྤྱོད་ཡོད་པའི་གཞིས་ཀ་
ཆེན་པོ་ཆོར་ཡང་གཏོང་དགོས་ཀྱང་། སྟོན་ལ་སྤེར་ཁག་ཆོར་ལག་ལེན་གྱིས་རྒྱ་
བྱས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ང་ཆོའི་བསྐྱར་བཅོས་དེའི་གོམ་རིམ་དུ་མ་སླེབ་གོང་རྒྱ་
མིས་ང་ཆོར་དབང་བསྐྱར་བྱས་པར་བརྟེན། ཁོང་ཆོས་མོས་མཐུན་མ་བྱས་པར་
ང་ཆོས་མན་རུས་ཡོད་པའི་བསྐྱར་བཅོས་དེ་རིགས་ཀྱིས་ཐུབ། ཁོང་ཆོས་གྲུང་
ཐན་གྱི་བཅོས་བསྐྱར་གྱིས་སྤངས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་བརྒྱུད་བ་དེ་ལ་བོད་ཀྱི་སོ་ནམས་
པ་ཆོའི་འདོད་སྤོང་མ་བབ་པ་རེད། གལ་ཏེ་ང་ཆོའི་གཞུང་གི་བསམ་ཚུལ་ལྟར་གྱི་
བཅོས་བསྐྱར་བྱས་ཡོད་ན་རྒྱ་མའི་ཀྱིས་སྤངས་དེར་ད་དུང་མི་དགའ་བ་ཆེ་དུ་འགྲོ་
རྒྱ་རེད། དེར་བརྟེན་བཅོས་བསྐྱར་དེ་སྟོར་ང་ཆོས་བསྐྱལ་མ་ངེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རྒྱ་
མིས་ལན་བཟང་ངན་གང་ཡང་མ་སྤྱོད་པའི་མཐར་གནས་ཚུལ་སྤུག་པོ་གཞན་དག་
ལྷང་སྟེ་གནས་སྐབས་མཆོམས་འཛིན་གྱི་དགོས་བྱུང་སོང་།

དེར་བརྟེན་ང་ཆོས་སྤར་གྱི་གནས་སྤངས་ནས་དེང་དུས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོག་གས་སུ་
བསྐྱར་རྒྱུ་ལོ་འགྲོ་འཛུགས་ཤིག་བྱས་ཀྱང་། ཐོག་དུ་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་གྱིས་
འགོག་རྒྱུ་བྱུང་ཞིང་། བོད་མི་པལ་བ་ཆོར་ད་དུང་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་བྱེད་ཐབས་མང་
པོ་བསྐྱད་ཡོད་པ་དེ་སྐོར་ང་དང་། ངའི་གཞུང་གིས་མ་འོངས་པར་ཁོང་ཆོའི་འཆོ་
ཐབས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བའི་རེ་འདུན་ཇི་ཡོད་ལེ་འུ་གཞན་ཞིག་ནང་བརྗོད་རྒྱུ་ཡིན།
ང་ཆོས་ལུགས་སློལ་ནང་བྱེད་སྤངས་ནོར་འཁྲལ་ཅན་ཡོད་པ་དང་། གནས་
གཤིས་མ་ཐུན་རྒྱུན་ཞན་ཡང་། བོད་ནི་ཡུལ་ལྗང་སྤྱིད་པའི་གས་ཤིག་ཡིན་པར་
ཡིད་ཆེས་ཡོད། ང་ཆོས་ལུགས་སློལ་འདིས་བཅན་གཞོན་བྱེད་པའི་དུས་སྐབས་
ཡོང་སྲིད་ན་ཡང་། སྤྱིར་བཏང་བོད་མིའི་རང་གཤིས་ནི་བཅན་གཞོན་བྱེད་མཁན་
ཞིག་གཏན་ནས་མ་ཡིན། སྤར་གྱི་ས་བདག་ལུགས་སློལ་ལས་བྱུང་བའི་བཅན་
གཞོན་བྱེད་སྤངས་ནི་ཆེས་ཉུང་དུ་ལས་མེད། དུས་རབས་མང་པོའི་རིང་གྲུལ་རིམ་
ཆང་མས་ཆོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་དེས་མ་རབས་ངན་སྤྱོད་ལ་འགོག་རྒྱུན་
དང་། སེམས་རྒྱུད་ཞི་དུལ་བག་ཡོད་དུ་བསྐྱར་ཡོད་པ་རེད།

ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་ཆོས། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྱི་བ་ལེན་པ་དང་།
སྤྱིད་སྤྱུག་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་སྤངས་དེ་ཏ་ཅང་ཐལ་བྲགས་པ་རེད། ཅེས་ཟེར་བ་ནི་
ཡོངས་རྫོགས་བདེན་པ་མིན། བོད་མི་སོ་ནམས་པ་དབྱུལ་པོ་ཞིག་ནས་རང་གི་
དཔོན་ཁྲངས་འབྱོར་ལྡན་དེ་ལ་ཐག་དོག་མི་བྱེད་ཅིང་། དེ་ནི་གཉིས་ཀར་ཆེ་སྤར་
མའི་འབྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པར་ཁོང་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་སྤྱོད་པ་གཞན་
ཞིག་ནས་བཤད་ན། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ནམ་གཞག་ནང་ཆེ་འདིར་རང་གི་གནས་ཚུལ་

ཐེ་ལེགས་སུ་གཏོང་བ་ལ་འགོག་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། ང་ཚོའི་ཆོས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་གཞན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཡང་ཐེ་ལེགས་སུ་གཏོང་བ་ལ་ཡིན། སྤྱིན་གྲོགས་དངོས་འབྲེལ་ལ་ཕན་ཡོན་གཉིས་ཡོད། སྤྱིན་གྲོགས་བྱེད་ཡུལ་ལ་ཆེ་འདིར་ཕན་ཞིང་། སྤྱིན་གྲོགས་བྱེད་མཁན་ལ་ཆེ་འདིའམ་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཕན་བ་ཡིན། སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་གནས་སྐྱདས་སམ། མཐོང་ཚུལ་དེ་ལ་བོད་མི་ཆོས་རྒྱུད་མེད་དུ་ཁས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་རེད།

བོད་ཀྱི་ལུགས་སྒོལ་དེ་ས་བདག་རིང་ལུགས་འབྲ་བོ་ཡོད་ཀྱང་། ས་བདག་རིང་ལུགས་གཞན་དག་དང་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་བ་མིན། དེ་དག་གི་སྤྱི་བོར་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་ཞིག་ཡོད་བ་དེ་ལ་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོའི་གོང་ནས་མི་མང་ཆང་མས་ཡིད་ཆེས་གྲུས་བརྩེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་རྣམས་ཀྱི་གོང་མཐར་གཏུགས་ན་ཡིད་ཆེས་སློ་འགོལ་བྱེད་ས་ཞིག་ཡོད་པར་བོད་མི་ཆོས་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དངོས་དོན་དུ་རྒྱ་ལའི་སླ་མའི་བཞེད་སྒོལ་དང་། སློབ་སྦྱོང་། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་ལུགས་བཅས་ཀྱིས་གཞན་ལ་དབང་ཤེད་མནར་གཅོད་བྱེད་བ་ཡོང་མི་སྲིད་བ་ཡིན།

དེར་བརྟེན་ཆང་མ་སྤྱིད་པོ་ཡོད་པ་རེད། འདོད་བ་བྱས་ན་འདོད་བ་ལ་རྫོགས་མཐའ་མེད་ཅིང་། བདེ་སྤྱིད་ནི་གཙོ་བོར་ཡིད་ཀྱི་བདེ་བ་ལས་འབྱུང་། བོད་མི་མང་པོར་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་གཞག་ལ་དཀའ་ངལ་ཡོད་ཀྱང་། ཁོང་ཚོ་འདོད་ཆེན་གྱི་རིགས་མ་ཡིན་སྐབས་ང་ཚོ་རིའི་སྤྱིང་གནས་ཚུལ་སྐབས་བདེ་དང་། འཁོས་རྒྱུད་དུ་གནས་མཁན་ཆོ་ཡང་། གཅིག་བྱས་ན་འཛམ་གླིང་གོང་ཁྲིར་གཞན་

དག་ལས་ཡིད་ཀྱི་བདེ་བ་མང་བ་ཡོད་ཀྱི་རེད། །

། །

ཡེ་ཤྲ་བཞི་ལ། བོད་དང་། ཁྱིམ་མཆེས་སྐྱ་ནག

༢༡། །ཁྱིམ་ས་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་གནས་སྐངས་ལ་སྤར་པན་སྒོ་
གཡེང་བྱེད་དགོས་པ་བྱུང་མེད་ཀྱང་། ངས་ལོ་ཤས་རིང་བོད་ཀྱི་སྤྱི་དབང་
བཟུང་སྐབས་སྒོ་བྱར་དུ་གནས་ཚུལ་དེ་གལ་གནད་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་རེད། དེ་
སྒོར་བདེན་པའི་གནས་ཚུལ་ངོ་མ་ཞིག་བརྗོད་འདོད་ཡོད། སྤྱི་ལོ་རྒྱུ་མ་
དར་བའི་གོང་བོད་འདི་གངས་རི་དང་། ལུ་མེད་ནགས་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་མཆོ་
སྤྱིང་ཆེན་པོ་མའི་རིགས་སུས་ཀྱང་བདག་ཏུ་མ་བཟུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེ་
ནས་རིམ་གྱིས་མའི་རིགས་བྱུང་ནས་རྗེ་འབངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅུང་ཟད་དོད་དེ་
འགའ་ཞིག་ནས་མི་ཆོགས་བྱིངས་ཀྱི་འགོ་འཁྲིད་ལམ་སྟོན་བྱེད་པ་རང་བྱུང་
སེལ་མའི་ཚུལ་དུ་གནས་ཡོད་པ་རེད།

ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྷག་གི་གོང་མི་ཆོགས་དེ་རྣམས་ཆེག་སྤྱིལ་གྱིས་བོད་རྒྱལ་
ཁབ་གོང་བུ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཞིང་། དེར་དུས་ཡོངས་གྲགས་སྐྱ་གར་ནང་གི་བཅི་
ཚུལ་ལྟར་སྟོན་པ་ཤྲ་བུ་བ་ལྟ་བུ་ལས་འདས་ཚུལ་བསྟན་ནས་ལོ་ ༢༡༩
སོང་ཞིང་། ཕྱི་ལོ་མ་བྱུང་བའི་ལོ་ ༡༩༥༧ གོང་འོང་སྟག་ལོ་བོད་སྤྱི་ལ་དབང་
བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་ཐོག་མ་གཉའ་ཁྲི་བཅན་པོ་བྱུང་། དེ་ནས་རྒྱལ་བརྒྱུད་ཉེར་
བདུན་རིང་བོན་གྱི་ཆོས་དང་། རྒྱལ་རབས་ཉེར་བརྒྱད་པ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཅན་
ཀྱི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲེགས་བམ་ཕྱག་ཏུ་སོན་པས་དམ་པའི་ཆོས་

ཀྱི་དབུ་བརྟེས།

རྒྱལ་རབས་སོ་གསུམ་པ་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྐམ་པོ་སྟོན་པ་
གཤེགས་ལོ་ ༡༡༥༣ ནང་། ཕྱི་ལོ་ ༦༣༩ ས་སྤང་ལོར་འབྲུངས། ཆོས་རྒྱལ་
འདིས་སྐུ་གཞོན་ནུའི་དུས་ཐོན་མི་རྒྱ་གར་དུ་བཏང་བ་ཕྱིར་འཁོར་རྗེས་ད་ལྟའི་
བོད་ཡིག་འདི་ཉིད་ཐོག་མར་བཅུམས་ཏེ་སྟེལ། ལྷ་ཆོས་དགེ་བ་བཅུ་དང་། མི་
ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་བྱག་སྟེ། ཆོས་སྲིད་ཀྱི་ཁྲིམས་སྟོན་བཟང་པོ་བཏོད། བལ་
བཟའ་ཁྲི་བཅུན་དང་། རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ངོ། བོད་མོ་གཞན་གསུམ་བཙས་བཅུན་མོར་
བཞེས། རོ་བོ་ལྷ་ཀྱ་ལུ་ལེ་དང་། རོ་བོ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེ་གདན་བྲངས། ལྷན་ལྷ་སར་
ཐོག་མར་འབྱོར་ཉིད་སྐུ་འདིའི་སྐུ་མདུན་དུ་བྲག་མཆོད་གསོལ་འདེབས་བྲས་ལྷ་
ལྷན་སྐུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། རུ་མོ་ཆེ་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་ལྷ་ཁང་
མང་པོ་བཞེངས། བོ་རུ་ལའི་བོ་བྲང་ཡང་བཅིགས། སྐབས་དེར་རྒྱ་དཀར་ནག་
དང་། བལ་ཡུལ་སོགས་ནས་བཟོ་རིགས་ལ་སོགས་པའི་ལེགས་ཆ་མང་པོ་
བཏུས། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་དཔལ་འབྱོར་དང་། མངའ་འབངས་ལ་བདེ་
སྲིད་རྒྱས་པར་མཛད་དེ།

རྒྱལ་རབས་སོ་བྲག་པ་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལྷེ་གཙུག་བཟན་ནས། མེས་ཨག་ཆོས་
ཀྱི་དུས་རྒྱ་ནག་དང་བོད་གཡུལ་འབྲུག་བྱང་སྐབས་བོད་ཆོན་སྐག་སྐུ་ལོང་
དམག་དཔུང་བཙས་པས་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་བྲུ་མང་པོ་བཙོམ་པའི་ལོ་རྒྱུས་གྲིས་
པའི་རྒྱ་རིང་དེར་སང་པོ་རུ་ལའི་མདུན་ལ་ཡོད། སྟོན་པའི་འདས་ལོ་ ༡༣༣༩
དང་། ཕྱི་ལོ་ ༥༩༠ ལྷགས་ཏེ་ལོར་རྒྱལ་རབས་སོ་བདུན་པ་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་།

ཐེའུ་བཅན་སྐྱབས་ལྟམས། རྒྱལ་པོ་འདི་འདྲི་སྐྱབས་ཀྱི་རིང་ལ་རྒྱ་གར་ནས་མཁན་ཆེན་པོ་རྟེ་
སྟ་དང་། སྟོབ་དཔོན་བརྒྱ་མི་རྩ་ལ་སོགས་གདན་དྲངས། དཔལ་བསམ་ཡས་མི་
འབྱུར་ལྟན་གྱིས་བྱུང་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས། སད་མི་བདུན་སོགས་བོད་
དུ་རབ་བྱུང་གི་ཐེ་ཐོག་མར་བཅུགས། རྒྱ་གར་ནས་བེ་མ་ལ་མི་ཉ་སོགས་བརྟེན་
མང་པོ་བོད་དུ་གདན་དྲངས། བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་ལོ་ལྔ་བ་མང་པོ་དང་མཉམ་དུ་
སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཆེས་མང་པོ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཏུ་
བསྒྱུར། སྐབས་འདིར་མངའ་རིས་ས་མི་རྒྱ་ཁྱོན་དང་། མིང་གི་སྟོབས་ཤུགས་
ཤིན་ཏུ་ཆེ། སྟོན་བའི་འདས་ལོ་ ༡༩༡༠ དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༢༤ ཟེ་བྱི་ལོར།

རྒྱལ་རབས་བཞི་བཅུ་བ་ཆོས་རྒྱལ་མངའ་བདག་ཁྱིམ་སྐྱབས་ལྟམས།
དགེ་འདུན་གྱི་ཐེ་རྒྱ་ཆེར་དང་། སྐབས་དེར་ཡང་བོད་དང་། རྒྱ་ནག་མ་མཐུན་བར་
བོད་དམག་ནས་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་མང་པོ་བཅོམས། བོད་ཀྱི་ལོ་བཅུ་དང་། རྒྱ་ནག་
གི་བཅུན་བ་ཉ་ཤང་མང་པོས་བར་བསྐྱམས་མཛད། རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་གྲུང་གྲུ་ཆེ་
དུར་བོད་དང་རྒྱ་ནག་ས་མཆོམས་ཀྱི་ཆོད་རྟགས་རྩ་རིང་བཅུགས། ས་མཆོམས་
ཀྱི་ཆོད་རྟགས་ལས་བཀལ་ཉེ་དམག་འཐབ་མན་ཚུན་སྐྱས་ཀྱང་མི་བྱེད་བའི་རྒྱ་
བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྩ་རིང་དེ་དང་། རྒྱའི་ཕོ་བྲང་། ལྷ་ས་བཅས་སུ་བཅུགས་པའི་རྫོང་རིང་
ལ་བཀོས་ཡོད། ལྷ་སའི་རྩ་རིང་དེར་སང་ཡང་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མདུན་ན་
ཡོད།

རྒྱལ་རབས་སོ་གསུམ་བ་དང་། སོ་བདུན་ལ། བཞི་བཅུ་བ་འདི་རྣམས་ལ་
མེས་དཔོན་རྣམ་གསུམ་ཞེས་སྟན་གྲགས་ཆེ་བའི་རྒྱལ་སོ་གསུམ་དུ་ངོས་འཛིན་

གྲིས་དེར་སངས་ཡང་བོད་མི་རྒྱལ་སྐད་ཀྱི་ཆེན་པོ་བྱེད། དེ་རྗེས་རྒྱལ་
རབས་ཞེ་གཅིག་པ་སྤང་དར་མ་ནས་སྟོན་པའི་འདས་ལོ་ ༡༩༧༥ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༡
ལྷགས་བྱ་ལོ་རྒྱལ་སྤྱི་དུ་བཟུང་། རྒྱལ་པོ་འདིས་བདུད་རློན་འགའ་ཞིག་དང་
བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་དུ་སྟོན་ལྷགས་བཟང་པོ་རྒྱལ་སྐད་ཀྱི་ཁོང་གིས་
རྒྱལ་སྤྱི་དུ་བྱ་བ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་ཁོང་གིས་འདུག རྒྱལ་པོ་འདི་ཐོག་མ་གཉིད་ཁྱི་
བཅན་པོ་ནས། སྤང་དར་འདས་ལོ་མེ་ལྷག་ཡན་རྒྱལ་རབས་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཅིག་
འི་འཇུག་ལོ་ ༡༩༣༣ ཅུས་སོང་བའི་འཇུག་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་དུ་རྒྱས་སྟོན་པས་རྗེ་འཕེལ་
དུ་སོང་།

སྤང་དར་ལ་བཅུན་མོ་གཉིས་ཡོད་པར་སྐས་ངོ་འདྲ་གཉིས་བྱུང་། བཅུན་
མོ་གཉིས་དང་། ལྷགས་གཉིས་སྟོན་འབངས་བཅས་མི་མཐུན་པའི་འཁོན་ཅོད་
བྱུང་སྟེ། མངའ་འཇུག་སོ་སོར་བཞགས། དེ་ནས་རྒྱལ་སྐད་མངའ་དུ་བྱུང་སྟེ་བོད་སྐད་ལ་
དབང་བའི་རྒྱལ་པོ་མ་བྱུང་བར་བོད་ཁམས་སེལ་བྱུང་བྱུང་ཏེ་མི་ལོ་ ༣༩༧
གནས་ཏེ་ཉམས་སྐྱོད་ཅེ་ཆེར་བྱུང་།

ས་སྐྱའི་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་རྒྱ་ནག་དུ་ཕེབས་ཏེ་བོད་མ་
སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོས་སྤང་མང་བཀུར་རྗེས། སྟོན་པའི་གཤེགས་ལོ་ ༡༩༧༧ དང་། ཕྱི་
ལོ་ ༡༩༥༣ ལུ་སྤང་ལོ་བོད་དུ་ཕེབས་ནས་བོད་ཆོས་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཁོང་ལ་སྤྱི་
དབང་བསྐྱེད། བོད་ཀྱི་སྤང་མང་ཆབ་སྤྱོད་བའི་སྟོན་པའི་འདི་ནས་དང་། ས་སྐྱའི་
ཁྱི་རབས་ཉི་ལྷ་ཐམ་པས་མི་ལོ་ ༡༩༧༦ འི་བོད་ཁམས་སྐྱེལ་དབང་བསྐྱེད། སྟོན་
པའི་འདས་ལོ་ ༡༩༧༣ དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༤ ས་སྤང་ནས་བཟུང་པག་མོ་བྱ་བ་

ཁྲི་ཐོག་བཅུ་གཅིག་གིས་མི་ལོ་ ༡༦ རིང་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་བསྐྱེད་སྤེལ་།

སྟོན་པའི་འདས་ལོ་ ༡༩༥༩ དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༥ འི་ལོ་ནས་ནས་བཟུང་
རིན་སྲུང་ས་པ་ཁྲི་ཐོག་བཞིས་མི་ལོ་ ༡༣༠ རིང་བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་།

སྟོན་པའི་འདས་ལོ་ ༡༩༧༠ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༤ མེ་སྐྱུག་ནས་བཟུང་གཙང་པ་
མི་ཐོག་གསུམ་གྱིས་མི་ལོ་ ༥༦ རིང་བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདས་ལོ་ ༡༩༨༤ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལྷ་ཏྲུ་ལོ་ལྒྱུ་ལ་དབང་
ལུ་པ་དག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་བོད་ལྗོངས་ཡོངས་ལ་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་དབང་
བསྐྱེད་། ད་ལྟའི་བོད་གཞུང་དགའ་ལྷན་ལོ་བྱང་འདིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབུ་བཞུགས། ཕྱི་
ལོ་ ༡༩༥༠ བར་སྐྱེ་སྤང་བཅུའི་རིང་ཆབ་སྲིད་འཛིན་ཡུན་མི་ལོ་ ༣༠༩ སོང་། རྒྱ་
ལའི་ཁྲི་མ་ཞལ་མ་བཞུགས་པ་དང་། སྐུ་ན་མ་སོན་པའི་བར་ལ་རྒྱལ་ཆབ་དང་།
སྲིད་སྐྱོང་སེར་སྐུ་འབྲུ་མིན་མང་པོ་བྱུང་ཡང་། ཅ་བའི་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་ཡོངས་
རྩོགས་ཀྱི་བདག་པོ་ལྒྱུ་ལ་དབང་རྒྱ་ལའི་ཁྲི་མ་སྐྱེ་སྤང་ན་རིམ་ནས་མཛད།

སྐྱེ་སྤང་དང་པོ་རྗེ་དགེ་འདུན་བླ་པ་པ་ནི་དགེ་ལུགས་བསྟན་པའི་སྲོལ་
འབྲེད་རྗེ་ཙོང་ཁ་བའི་དངོས་སློབ་ཡིན་ཅིང་། མཁས་བཙུན་གྱི་ཡོན་ཏན་འིན་ཏུ་
ཆེ། རྒྱ་ལའི་ཁྲི་མ་སྐྱེ་སྤང་ལུ་པ་དེ་བཞིན་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་མཁེན་རྒྱ་འིན་ཏུ་ཆེ་བས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདས་ལོ་ ༡༩༨༤ དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་ནག་མན་ཅུའི་
རྒྱལ་པོ་ཐོག་མ་ཡུན་ཅིས་རྒྱ་ནག་ཏུ་གདན་ཤངས། ཆོས་སྤྱོད་ནས་སྐྱ་མར་
བཀྲུང་ཞིང་། སྲིད་སྤྱོད་ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་ཆ་འཛིན་གིས་བཅི་མཐོངས་
ཆེན་པོ་ཞུས།

དུས་རབས་སྟེང་གཉིས་ཙམ་རྒྱ་ལའི་སྐྱ་མ་རིམ་པས་དབང་བསྐྱར་གནང་
 བ་ནས། དུས་རབས་བཅུ་དགུ་པ་ཙམ་བར་རྒྱ་ལའི་སྐྱ་མ་དང་། རྒྱ་ནག་གོང་མའི་
 དབང་འབྲེལ་བ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོས་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་སྲིད་
 གྱི་འགྲོ་འཁྲིད་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་ཞིག་རེད། གོང་མས་ལྷ་སར་ཨམ་བན་ཟེར་བའི་
 སྐྱ་ཆ་བ་གཉིས་བསྐོ་འཇུགས་བྱས། ཁོང་ཆོར་དབང་ཆ་གང་འཆམས་ཡོད་ཀྱང་།
 དབང་ཆ་དེ་རྒྱ་ལའི་སྐྱ་མའི་གཞུང་བརྒྱུད་དེ་བེད་སྤྱོད་བྱེད། རིམ་བཞིན་ཁོང་ཆོའི་
 དབང་ཆ་ཉམས་པ་རེད།

ལྷག་པར་རྒྱ་ལའི་སྐྱ་མ་སྐྱ་སྟེང་བཅུ་གསུམ་པའི་སྐྱ་དུས་སུ་བོད་ནས་རྒྱ་ལ་
 སྤྱི་འཇུག་ཐོག་མའི་འབྲེལ་བ་བྱས་ཤིང་། ཁོང་ནས་བོད་མིའི་འཆོ་བ་ཡར་རྒྱས་
 དང་། དམག་མིའི་སྤྱི་གཙུགས་བཅོས་འཇུགས་གནང་བ་སོགས་གོང་དུ་བཤད་
 ཟིན། སྲིད་ཕྱོགས་ནས་སྤྱི་རྒྱལ་ཁག་ལ་འབྲེལ་བ་མཛད་དེ་སློབ་སྦྱོང་བཏང་བ་
 དང་། བོད་ནང་སློབ་ཁང་དང་། བཅོ་ལས་རྒྱུད་ཁག་གི་བཅོ་བྱ་ཁག་གསར་
 འཇུགས། སྤྱགས་ཏར་གསར་འཇུགས་དང་། སྤྱགས་འཛིན་ནམ། རྒྱ་མི་ཤེས་པར་
 གཞོ་བོད་ཀྱི་དདུལ་ཁྱེར་ཡོད་ཀྱི་ཐོག་གསེར་དདུལ་གྱི་ཁྱེར་ཆེ་རྒྱུད་ཤོག་
 དདུལ་སོགས་ནམ་གངས་མང་པོ་གསར་དུ་བར་འབྲེམས་སོགས་རྒྱལ་ཁབ་
 ཆགས་རྒྱུད་མཛད། ཆོས་ཕྱོགས་ནས་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་མཐའ་དག་ལ་
 གཞིགས་མཐོང་ཆེ་ཞིང་། ལྷག་པར་མཆོན་ཉིད་སློབ་གཉེར་བའི་བླ་སྟོན་དམ་
 བཅའ་ཆེན་མོ་འཛོག་ཚུལ་དང་། རྒྱགས་སྟོན་ཨང་གངས་མཐོ་རིམ་ནམས་རྒྱུད་བླ་
 རས་བཟུང་ཙོང་ཁ་པའི་རྒྱལ་ཆ་བ་དགའ་ལྷན་གྱི་པ་བར་རིམ་བཟོད་བྱེད་ཚུལ་

བཅས་ལ་གཏན་འབེབས་དག་ཐེར་རྒྱ་ཆེ་མཛད། ཁོང་གི་སྐུ་དུས་སུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་
ནང་གྲོས་མཐུན་ལག་ལ་ཤུག་པ། དུས་རབས་བཅུ་དགུ་པའི་མཐུག་ཏུ་རྒྱ་
གར་དེ་ཕྱིན་གཞུང་གིས་བོད་དང་ཆོང་འབྲེལ་བྱེད་འདོད་འགོ་བཙུགས་པས། ཉི་
མ་ལ་ཡའི་རི་བརྒྱད་སྐོར་དེ་ཕྱིན་བོད་དབར་ས་མཆམས་ཀྱི་ཚོད་པ་རྒྱུད་དུ་ལག་ལ་
ཤུག་བྱུང་བ་དེ་སྐོར་བོད་དང་རྒྱ་ནག་སུ་ལ་གོ་བསྐྱར་བྱེད་དགོས་མིན་དེ་ཕྱིན་
ངེས་ངོས་བརྒྱུད་དག་ལ་བ་བྱུང་།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ནང་རྒྱ་རིང་བཙུགས་པ་ནས་བརྒྱུད་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ནང་ཡིག་
ཆ་གཅིག་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་བོད་དང་རྒྱ་ནག་དབར་ཆིངས་ཡིག་ཡོངས་གྲགས་
གཏན་ནས་བྱུང་ཡོད་པ་མ་ཤིང་། དེར་བརྟེན་དེ་ཕྱིན་ངེས་ཡང་ཐེ་ཆོས་ཀྱི་གནས་སུ་
བྱུང་འདུག ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ནང་དེ་ཕྱིན་ངེས་རྒྱ་ནག་དང་ཆིངས་ཡིག་བཞག་སྟེ་ས་
མཆམས་སྐོར་འཁུན་གཙོད་བྱས་ཤིང་། བོད་སྟོ་བྲོགས་སུ་ཆོང་གི་ཐོབ་ཐང་གང་
འཆམས་ཤིག་དེ་ཕྱིན་ངེས་བྱུང་ཞིང་། འོན་ཀྱང་བོད་གཞུང་གིས་ཆིངས་ཡིག་དེ་
ལ་ཅ་འཛིན་བྱས་མི་འདུག དེ་ཕྱིན་ངེས་དང་། རྒྱ་མིའི་སྐྱེ་ཆ་བ་ནས་ས་མཆམས་ཀྱི་
རྟགས་བཙུགས་པ་ནས་བོད་མི་ཆོས་བཀོག་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེ་ཕྱིན་ངེས་ཆོང་
གི་ཐོབ་ཐང་ནས་ལག་ལེན་བྱེད་སྐབས་བོད་གཞུང་ནས་རྒྱ་ནག་གིས་མིང་
རྟགས་བཀོད་པའི་ཆིངས་ཡིག་དེས་བོད་ནང་པན་རྩས་མེད་ལུགས་བརྗོད་པ་
ཤིང་། འོན་ཀྱང་བོད་མིའི་རང་གཤིས་ཞི་འཇམ་ཅན་ཡིན་སྟབས་རྒྱ་མིའི་ཨམ་བན་
མི་ཐོག་མང་པོ་བོད་ནང་སྟོད་བཙུག་པ་ཤིང་།

རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་ནས་བོད་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲོས་མཐུན་འཛིག་འདོད་

བྱང་བ་དེ་ཐོག་མ་ཡིན། ཨམ་བན་ཆོ་ལྷ་སར་བསྐད་པ་ཅམ་གྱིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་
ལ་བོད་ཀྱི་མིང་ཐོག་ནས་ཆིངས་ཡིག་ལ་མིང་རྟགས་འགོད་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་
བོད་མིའི་བསམ་སྒྲོར་ནམ་ཡང་འཁོར་ཡོད་པ་མིན་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་རྒྱ་མིས་
བོད་ཀྱི་རང་དབང་རང་བཙན་འཕྲོག་འདོད་ཡོད་པ་དེ་ཡང་སྐབས་དེར་མ་
གཏོགས་བསམ་སྒྲོར་འཁོར་ཡོད་པ་མིན། དབྱིན་ཇིར་ཆོང་དོན་ཐོབ་ཐང་རྣམས་མ་
བྱང་བ་དང་། ས་མཆོམས་ཀྱི་ཆོད་རྟགས་མ་བཞག་སྐབས་སྒྲོ་འདོད་མ་རངས་པ་
ཐན་བྱ་བྱང་ཞིང་། རྒྱ་གར་ནང་དབྱིན་ཇིའི་སྐྱེ་ཆ་བ་ལོར་ཡ་ཀ་སིན་ནས་བཞོད་
གསལ། རྒྱ་ནག་ནས་བོད་དུ་དབང་ཆ་ཡོད་ཚུལ་ནི་མིད་དོན་གྱི་བརྟ་སྐྱངས་ཤིག་
རེད། དེས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་ཐན་བྱང་ཡོད་སྐབས་དེ་སྐོར་སོར་གནས་བྱང་བ་
རེད། ཅེས་བཞོད་ཡོད་འདུག

༡༩༠༣ ལོར་ཁོང་ནས་ལྷ་སར་དམག་དབྱང་ཞིག་བཏང་བ་ལམ་དུ་ཡུན་
འགོར་ཆོན་པོ་བྱང་། སྐབས་དེར་ཨམ་བན་ནས་དབྱིན་ཇིའི་དམག་དཔོན་སར་
མཇལ་འཕྲད་དུ་འགྲོ་རྒྱའི་འཕྲིན་ལན་བཏང་བར་བོད་གཞུང་གིས་ལྷ་ས་ནས་ཨམ་
བན་འགྲོ་རུ་མ་བཅུག་པ་རེད། བོད་དམག་ནས་དབྱིན་དམག་ལ་འཐབ་གྲོལ་བྱས་
ཡང་པམ་ཉེས་བྱང་སྟེ་ཡ་རྒྱལ་དབང་མཆོག་གར་ཕྱོགས་སུ་བྲོས་ཐེབས་གནང་
དགོས་བྱུང་། ༡༩༠༥ ལོར་དབྱིན་ཇི་ལྷ་སར་འབྱོར་ཏེ་བོད་གཞུང་དང་ཆིངས་
ཡིག་ཅིག་བཞག་སྟེ། སྐབས་དེར་རྒྱ་ལའི་ཁྲ་མ་མ་བཞུགས་སྐབས་རྒྱལ་ཆ་བ་ནས་
རྒྱ་ལའི་ཁྲ་མའི་དམ་སྲུག་པམ་ཅིང་། བཀའ་ཤིག་དང་། ཆོགས་ཆེན། སེ་འབྲས་
དགའ་གསུམ་ནས་ཡང་དམ་སྲུག་པམ་འདུག དངོས་འབྲེལ་བྱས་ན་སྐབས་དེར་

བོད་པས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་དབང་ཚད་ཆ་ཚད་ཡོད་པའི་གྲོས་མཐུན་ཞིག་བཞག་པ་
རེད། ཆིངས་ཡིག་དེས་ས་མཆམས་དང་། ཆོང་གི་ཐོབ་ཐང་རྣམས་ཁས་ལེན་
བྱས་པ་རེད།

ཆིངས་ཡིག་དེའི་ནང་དབྱིན་གཞུང་གི་བཀའ་འཁོལ་མེད་ན་བོད་དོན་
ཐོག་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་སྤྱི་ཡུལ་གྱི་བྱུས་མི་བྱེད་པ་བྱིས་འདུག ཡིག་ཆ་དེར་
རྒྱ་ནག་གི་མིང་གང་ཡང་གསལ་འཁོད་མེད་སྟབས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་བྱུས་མི་བྱེད་པའི་
ཁོངས་སུ་རྒྱ་ནག་གཏོགས་དགོས། ཆིངས་ཡིག་དེ་བསྐྱོལ་འཛོག་ཟིན་འཕུལ་
དབྱིན་ཇིའི་དམག་དབུང་བོད་ནས་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་ཤིང་། དེ་རྗེས་འཛིགས་སྐྱང་
གང་ཡང་བསྐྱལ་ཡོད་པ་མ་རེད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཆིངས་ཡིག་དེ་ལ་དགག་པ་
བྱས་མི་འདུག

ལོ་གཉིས་རྗེས་ ༡༩༠༦ ནང་དབྱིན་ཇིའི་ཆོང་གི་ཐོབ་ཐང་དེར་རྒྱ་ནག་
གཞུང་ནས་ཐེ་བྱུས་བྱས་དོགས་ཀྱིས་དབྱིན་ཇིས་རྒྱ་ནག་དང་གྲོས་མཐུན་ཞིག་
བཞག་ཅིང་། གྲོས་མཐུན་དེའི་ནང་དབྱིན་བོད་ཀྱི་ཆིངས་ཡིག་དེ་ཁས་ལེན་བྱས་
ཡོད་པར་བརྟེན་དབྱིན་ཇིའི་ཆོང་གི་ཐོབ་ཐང་འགའ་ཤེས་རྒྱ་མི་དང་མཉམ་སྦྲེད་
བྱས་འདུག རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲོས་མཐུན་དེ་ཆོར་གནད་གལ་ཡོད་ན་བོད་ནང་རྒྱ་མིའི་
དབང་ཆའི་འཕྲོས་ལྷག་རྣམས་དེས་རྫོགས་ཤིང་། འོན་ཀྱང་དབྱིན་ཇིས་རྗེས་སེར་
བརྟན་སོ་རང་བྱས་ཡོད་པ་མ་རེད། སྐབས་དེར་དབྱིན་ཇི་དང་། རུ་སུ་གཉིས་ཨ་
ཤ་ཡའི་ནང་དབང་འཁུགས་འགྲན་པའི་རུས་སྐབས་ཤིག་ཡིན།

༡༩༠༧ ལོ་དབྱིན་རུ་གཉིས་ནས་གྲོས་མཐུན་ཞིག་བཞག་པའི་ནང་

གཉིས་ཀས་བོད་ལ་ཐེ་བྱས་མི་བྱེད་པ་དང་། གལ་ཏེ་བོད་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་
དགོས་བྱུང་ན་རྒྱ་ནག་བརྒྱུད་བྱེད་རྒྱ་བྱས་འདུག། གྲོས་མཐུན་འདིས་གྲོས་མཐུན་
གཞན་དག་ཆེར་རྒྱབ་འགལ་བྱས་པས་མ་ཆད། ང་ཆོའི་ཡུལ་དུ་རྒྱ་མིས་ལག་
ལེན་གྱི་ཐོག་དབང་ཆ་གང་ཡང་མེད་པ་དེ་བྱིན་རྒྱུ་མངའ་ཉམས་སྤྱོད་ཡོད་
དང་ཡོད་མྱས་ཀྱང་། གྲོས་མཐུན་འདིས་ང་ཆོའི་ཡུལ་རྒྱ་མིའི་སྤྱད་རྩ་རན་གྱི་འཕམ།
ཁོངས་གཏོགས་ལྟ་བུར་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་རེད། སྤྱད་རྩ་རན་གྱི་ཟེར་བ་ནི་ཡུ་
རོབ་པའི་མིང་ཆོག་བརྗོད་དོན་གསལ་པོ་མེད་པ་དང་། བན་རྟིང་ཞིག་རེད། དེའི་
འབྲེལ་བ་ཤད་དུ་ནང་གི་རང་དབང་ཡོད་པའི་གཞུང་ཞིག་གི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་འཕམ།
ཡང་ན། མིང་ཅས་ཀྱི་སོབ་རན་གྱི་ཟེར་བ་ནི། གཞུང་དེ་ལ་རང་དབང་གང་ཡང་
ཡོད་པ་མ་རེད། གཞུང་དེ་ལ་རང་དབང་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཆ་ནས་སྤྱད་རྩ་རན་གྱི་དང་།
སོབ་རན་གྱི་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་ཐུབ། འོན་ཀྱང་རང་དབང་གི་རིམ་པ་མང་པོ་ཞིག་དེ་
ཁོངས་ཚུད་ཡོད་པ་རེད།

གཅིག་བྱས་ན་བོད་དང་། རྒྱ་ནག་དབར་ ༡༩༩༠ བར་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ལ་
རྒྱབ་སྐྱོགས་པའི་སྤྱད་དོན་གྱི་མིང་ཆོག་འབྲེལ་ཐག་ཉེ་ཤོས་དེ་ཡིན་ཤིག་ཀྱང་།
ད་དུང་མིང་ཆོག་དེའི་བརྗོད་དོན་ངེས་བརྟན་གང་ཡང་བྱུང་ཡོད་པ་མ་རེད། ཆོག་
དེ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་སྐད་སྐོར་རྒྱབ་སྐྱོགས་པའི་སྤྱད་དོན་མཁས་པ་ཆོས་མི་ཐོག་
ཕྱིལ་པོར་གོ་རྒྱུ་ཐེབས་ཡོད་པ་རེད། མིང་ཆོག་དེའི་ནང་ཆོས་སྐྱོགས་ཀྱི་འབྲེལ་
བ་དེ་ཚུད་མེད་པ་འཕམ། ཡང་ན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དང་། མན་ཏུ་གོང་མའི་བར་གྱི་འབྲེལ་
བ་དེ་ཚུད་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཤར་སྐྱོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྟིང་པ་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་

པ་དེ་ཚོར་རྒྱལ་ཕྱོགས་པའི་མིང་ཚིག་ཐོག་ནས་གོ་དོན་སྒྱར་ཚུགས་ཡོད་པ་དཀའ་
ཞིང་། དེ་ཕྱིན་རིས་བརྟན་པོ་མི་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གཅིག་ནི། ཁོང་ཚོ་བོད་ནང་
གནས་སྐྱབས་ལེགས་པོ་ཡོད་པ་དེར་ཆིངས་ཡིག་གསར་པ་དེས་གཞི་དམུག་
སྐབས་རྩ་སྤྲུལ་བོད་ལ་ཐེ་བྱས་མི་འབྱུང་ཆེད་དེ་ཕྱིན་རིས་བོད་ལ་ཐད་ཀར་འབྲེལ་
བ་བྱེད་རྒྱ་དེ་བཞག་པ་རེད།

རྒྱ་མཚན་གཅིག་ནི། ཐོག་མའི་ཆིངས་ཡིག་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་
གཉིས་རྒྱ་གར་ནང་གི་དེ་ཕྱིན་གཞུང་གིས་བཞག་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི། འོན་ཏེ་
ནང་གི་དེ་ཕྱིན་གཞུང་གིས་བཞག་པར་བརྟེན་པམ་ཚུན་བྱེད་སྐྱབས་གསལ་རྟོགས་
མ་བྱུང་བ་རེད། རྒྱ་ནག་དང་། བོད་དབར་ལུང་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་མིང་ལན་
ནང་ལས་རྒྱ་གར་ནང་གསལ་རྟོགས་སྐབས་པ་ཡོང་དགོས། གང་ལྟར་ཡང་། ཆིངས་
ཡིག་གསར་པ་དེར་བོད་དང་། རྒྱ་ནག་གཉིས་ཀྱིས་མིང་རྟགས་བཀོད་པ་མེད་
སྐབས་བོད་ནས་རྒྱ་ནག་གི་སྤྱད་ཇ་རན་གྱིར་ངོས་འཛིན་བྱེད་དོན་ཡོད་པ་མ་རེད།

དེ་ཕྱིན་རི་ལྷ་སར་འབྱོར་པ་དེས་རྒྱལ་ཡུགས་ངན་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ནི་བོད་
ནང་རྒྱ་ནག་གི་དབང་འཁུགས་ཉམས་ཀྱི་ཡོད་པ་གཞི་ནས་རྒྱ་མིས་ཤེས་རྟོགས་
བྱུང་བ་དང་། དེ་ཕྱིན་རི་ཕྱིར་ལོག་རྗེས་བོད་ལ་སྤྱད་སྟོབ་ཐོན་བྱ་ལས་མེད་པར་རྒྱ་
མིའི་གང་འདོད་ལྟར་བཞག་པ་རེད། རྩ་སྤྲུལ་ཆིངས་ཡིག་དེས་རྒྱ་ནག་གྲུ་ཡངས་
སྤྱ་བཏང་བས་དེ་ཕྱིན་རིས་ཐེ་བྱས་མི་སྐབས་བྱུང་ཞིང་། དེར་བརྟེན་རྒྱ་ནག་གིས་
དེ་ཕྱིན་རི་དང་མཉམ་དུ་བློས་མ་སྤྲོད་བཞག་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་ནག་གིས་བོད་ལ་བཅའ་
འཛུལ་བྱས་ཏེ། རྒྱ་ལའི་བླ་མ་ཡང་བསྐྱར་བློས་ཤེས་གནང་དགོས་བྱུང་ཞིང་།

ཐངས་འདིར་རྒྱ་གར་དུ་དབྱིན་རིའི་སྤང་སྦྱོར་ལོག་ཐེབས་པ་རེད། ༡༩༡༠
ལོ་རྒྱུ་མིའི་དཔལ་དབྱང་ལྷ་སར་འབྱོར་གྱི་ལོ་མཇུག་རྒྱུ་ལ་རིགས་མཐུག་
རྫོགས་ཉེར་ཡོད་ཅིང་། ༡༩༡༡ ལོ་རྒྱུ་ནག་ཏུ་རོ་ལོག་བྱུང་སྟེ་བོད་ནང་གི་རྒྱ་མིའི་
དབྱང་དཔལ་ཆོའི་དགོས་མཁོ་ཆད་དེ་རྒྱ་དཔལ་དཔལ་དཔོན་ཆོར་ནང་ནས་རོ་
ལོག་བྱུང་། བོད་ནང་ཡོད་པའི་ཨམ་བན་སོགས་རྒྱ་མི་འཕྲོས་ལྷག་ནམས་བོད་
མིས་མཐར་སྐྱོད་བཏང་སྟེ་བོད་རང་དབང་རང་བཅོན་གཙང་མར་གྱུར་པ་རེད།

༡༩༡༣ ནས་ ༡༩༥༠ ལོར་རྒྱ་དཔལ་གྱིས་བོད་ནང་བཅོན་འཇུག་མ་བྱས་
པར་རྒྱ་མི་དང་། གཞན་སྤང་ཡང་བོད་ནང་དབང་ཆ་སྤོ་ཚམ་ཡང་མེད། རྒྱ་མིའི་
དབྱང་དཔལ་མཐར་སྐྱོད་སྐབས་ཏུ་ལའི་ཁྲ་མ་རྒྱ་གར་ནས་བྱིར་ཐེབས་གྱིས་བོད་
འདི་རང་དབང་རང་བཅོན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པའི་གསལ་བསྐྱགས་གནང་
ཞིང་། ཡིག་ཆ་དེ་ལ་སྤར་རྒྱ་ནག་དང་མཆོད་ཡོན་འབྲེལ་སྐབས་སུ་གོང་མས་
སྤུལ་བའི་དམ་སྤྱག་དེ་མིན་པར་བོད་ལྗོངས་ལྷ་མིས་སྤུལ་བའི་གསེར་ཐམ་ཆེན་མོ་
པལ།

སྤར་བོད་གྱི་ཡིག་ཆ་འགར་གོང་མའི་བཀའ་ལླང་གིས་ས་སྟེང་ལ་རྒྱལ་
བསྟན་གྱི་བདག་པོ་ཏུ་ལའི་ཁྲ་མ་ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་གྱི་བཀའ་ལླང་གིས་ས་སྟེང་
ལ་རྒྱལ་བསྟན་གྱི་བདག་པོ་ཞེས་པར་བསྐྱར་བཅོས་གནང་། དེ་ལྟར་བོད་དུ་རང་
དབང་རང་བཅོན་ཐོབ་ཅིང་། གསལ་བསྐྱགས་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་བོད་ནམས་འཐབ་
ཚོད་ལ་ཞེན་ལོག་ཡིད་ཐང་ཆད་དེ་སྤར་ལྟར་གཅིག་སྤང་སྤོད་སྤངས་དེར་བྱིན་
འདུག བར་སྐབས་སུ་རྒྱ་ནག་དང་ཆིངས་ཡིག་གང་ཡང་མ་བཞག་པར་བརྟེན་དང་

ཆོའི་དངོས་དོན་གྱི་རང་དབང་རང་བཙན་དེ་གྲོས་མཐུན་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་སྟངས་
ཡོངས་གྲགས་ལྟ་བུར་མ་གྱུར་པ་རེད།

༡༩༡༣ ནང་གནད་དོན་དེ་སྐོར་ལེ་འབྲིགས་གཏན་འཁེལ་ཡོང་ཆེད་དུ་
བོད་དང་། རྒྱ་མིའི་སྤྱི་ཚབ་མིམ་ལའི་ཆོགས་འདུར་དབྱིན་རིས་འབོད་བསྐྱལ་
བྱས། སྤྱི་ཚབ་གསུམ་པོ་འབྲམ་མཉམ་གྱི་ཐོག་ནས་མཇུག་འཛོམས་གྱིས་ཡུན་རིང་
གོ་བསྐྱར་བྱས་རྗེས་ཆིངས་ཟིན་ཞིག་བཅོས་པ་དེའི་ནང་དབྱིན་རིས་བོད་མི་ཆོར་
ཕྱི་རྒྱ་ཁོངས་ཡིན་ཚུལ་དང་། རྒྱ་མིར་བོད་ནང་གི་རང་དབང་དགོས་ཚུལ་ལ་
འབད་བཙོན་བྱས་འདུག རྒྱ་ནག་སྤྱི་ཚབ་ནས་གྲོས་མཐུན་དེ་ལ་ཐོག་མར་ཁས་
ལེན་བྱས་ཀྱང་དེ་རྗེས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་མིང་རྟགས་འཕྱོད་རྒྱ་མིན་ཚུལ་བརྗོད་
སྟབས་བོད་དབྱིན་གཉིས་ནས་མིང་རྟགས་བཀོད་ཅིང་། ཆབས་ཅིག་ཟུར་དུ་
གསལ་བསྐྱགས་གྱི་ཡིག་ཆ་གཅིག་བཅོས་པ་དེར་རྒྱ་ནག་ནས་ཆིངས་ཡིག་དེར་
མིང་རྟགས་མ་བཀོད་པར་དེའི་ནང་གསལ་རྒྱ་ནག་གི་ཐོབ་ཐང་རྣམས་མེད་པའི་
བརྗོད་འཕྱོད་བྱས་འདུག

གྲོས་མཐུན་དེ་ལ་རྒྱ་ནག་གིས་མིང་རྟགས་བཀོད་མེད་སྟབས་ཁྲིམས་
ལུགས་ཐོག་ནས་རྒྱ་ནག་གི་ཁོངས་སུ་ཚུད་པའི་ཁོངས་སྤྱེལ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་
རེད། གནད་དོན་དེ་ཐུར་བསྐྱད་རྒྱུ་འདི་སྐོར་སླེང་མོལ་ནམ་བུར་ལ་རྒྱ་མིས་བོད་
འདི་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཡིན་ཚུལ་བརྗོད་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། བོད་ནང་རྒྱ་མིའི་
དབང་ཆ་འཛིན་མཁན་གཏན་ནས་མེད། རྒྱ་ནག་དང་། རི་མིན་གྱི་དམག་འཁྲུག་
སྐབས་བོད་ནས་ཐེ་བྱས་བྱས་མེད་ཅིང་། དམག་ཆེན་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་

བོད་བར་གནས་སྐབས་དེ། བོད་བརྒྱུད་རྒྱ་གར་ནས་རྒྱ་ནག་ཏུ་དཔག་མཁོའི་
ཡོ་བྱད་གཏོང་ཐབས་བྱས་ཀྱང་བཏང་ཡོད་པ་མ་རེད། དུས་སྐབས་དེར་འཛམ་
གླིང་གི་བོད་མིའི་རང་དབང་རང་བཙན་ཁུངས་སྐྱེལ་བྱེད་པའི་ལས་ཀ་ལྷགས་
ཆེ་བུས་མི་འདུག། །དེ་ནི་སྐབས་དེར་དེ་འདྲ་ཞིག་ངེས་པར་མི་དགོས་པ་ལྟ་བུར་
མཐོང་གི་ཡོད་འདུག།

འོན་ཀྱང་སྐབས་དེ་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་གི་བྱེད་སྒྲུངས་ནས་ཁོང་ཆོས་
གནས་སྐབས་དེ་དག་ཁས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཁུངས་སྐྱེལ་བྱུང་འདུག་པ་
དཔེར་ན། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་ནི་ཏུ་ལྷོ་ལིར་ཨེ་ཤ་ཡའི་ཡུལ་ཁག་གི་སྐྱེལ་ཆ་ཆོ་
ཆོགས་འདུའི་སྐབས་བོད་ཀྱི་སྐྱེལ་ཆ་བྱིན་ཏེ། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་ཡང་རྒྱལ་ཁབ་
གཞན་དག་གི་རྒྱལ་དར་དང་མཉམ་དུ་བསྐྱེད་སྤོང་ཡོད་པ་དང་། རོབ་ཐང་དེ་ཆོའི་
སོར་སྐྱས་ཀྱང་ཆོད་སྤེང་བྱུང་ཡོད་པ་མ་རེད། ལོ་དེ་གའི་ནང་རྒྱ་གར་རང་བཙན་
བྱུང་ངེས་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་བོད་ཏུ་སྤྱིངས་ཡིག་ཅིག་ལ་ལན་འདེབས་འདི་ལྟར་
བྱས་ཡོད་པ་རེད།

གང་ཅིའི་དོན་གནད་སྐོར་གྲོས་མཐུན་གསར་པ་མ་བཞག་བར་སྤྱིགས་
གཉིས་ཀས་ད་ཡོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྐྱེལ་བྱུང་འཛོག་རྒྱུར་བོད་གཞུང་ནས་ཁས་ལེན་
བྱུང་ན་རྒྱ་གར་གཞུང་དགའ་བོ་ཡོད་རྒྱུ། རྒྱ་གར་དེ་ལྟར་ཆོད་རྒྱལ་པོའི་གཞུང་ནས་
ཡུལ་ཁག་གཞན་དག་ལ་ཆིངས་ཡིག་གི་འབྲེལ་བ་བྱུང་བ་ཆོར་ཡང་འགྲོ་སྐབས་
འདི་རང་ཡིན་ ༡༩༥༩ ལོར་བོད་གཞུང་ཆོད་དོན་སྐྱེལ་ཆ་བ་བ་རྒྱ་གར་ རྒྱ་ནག། བ་
རན་སི། ཨི་རུ་ཡི། ཨ་རི་སོགས་ལ་བསྐྱོད་སྐབས་ཁོང་ཆོར་བོད་གཞུང་ནས་

བཏང་བའི་ཕྱི་བསྐྱོད་ལག་འཁྱེར་ལ་ཡུལ་ཁག་དེ་ཆོ་ཚང་མས་ཁས་ལེན་བྱས་
འདུག

ང་ཆོའི་རང་དབང་རང་བཅའ་ལོ་ ༡༩༥༥ རིང་བོད་ནང་རྒྱ་མིའི་དབྱང་དམག་
ཅ་བ་ནས་མེད་ཀྱང་། ༡༩༥༧ རང་ཏུ་ལའི་ཁྲ་མ་སྐྱ་ཐེང་བཅུ་གསུམ་པ་སྐྱ་
ག་ཤེགས་རྗེས་ལྷ་སར་མཆོད་འབུལ་ཞུ་མཁན་རྒྱ་མིའི་སྐྱ་ཆབ་འབྱོར་ཞིང་།
མཆོད་འབུལ་བེན་རྗེས་སྐྱ་ཆབ་ཆོ་ལྷ་སར་བསྐྱད་འདུག རྒྱ་མཆོན་ནི། རྒྱ་ནག་
དང་། བོད་ཀྱི་ས་མཆམས་སྐོར་འཕྲོས་མོལ་འཕྲོས་བསྐྱད་ནམས་འཁྱུན་གཙོད་བྱ་
རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་བརྗོད་འདུག འོན་ཀྱང་ལྷ་སར་རྒྱ་མིའི་སྐྱ་ཆབ་ཆོའི་གནས་སྐྱངས་ནི་
བལ་པོ་དང་། དབྱིན་རིའི་སྐྱ་ཆབ་དང་འབྲེལ་བའི་དེ་རྗེས་རྒྱ་གར་ཡང་དེ་བཞིན་
རེད།

༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་མི་འཕྲོས་ལྷག་དེ་ཆོ་ཡང་བོད་ནས་ཕྱིར་སྐྱོད་བྱས་
འདུག དེར་བརྟེན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་མདོར་བསྐྱུས་དེ་ལྷར་ལ་གཞིགས་ན། བོད་
ནི་སྤར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ལོགས་སུ་སྒོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཏུས་རབས་མང་
པོའི་རིང་རྒྱ་ནག་དང་པན་ཚུན་མ་ཐུན་འབྲེལ་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ། རྒྱ་ནག་ཏུས་
ལྷགས་ཆེ་ཞིང་། བོད་ཡུལ་ཏུས་ལྷགས་ཞན་པའི་ཏུས་སྐྱབས་འགའ་ཤས་ལ་རྒྱ་
མིས་བོད་ཏུ་བཅའ་འཛུལ་བྱས་པའི་ཏུས་སྐྱབས་བྱུང་བ་བདེན་འབྲེལ་ཡིན་ཀྱང་།
དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ནང་བལྟས་ན་བོད་ནས་རྒྱ་ནག་ཏུ་བཅའ་འཛུལ་
བྱས་པ་ཡང་བྱུང་ཡོད།

རྒྱ་མིས་བོད་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་ཡིན་ལྷགས་བརྗོད་པ་དེར་རྒྱལ་རབས་

ནང་ཁུངས་ཁྱུང་གང་ཡང་མེད། ༡༩༡༣ ལོ་ནས་དྲུས་ངན་ ༡༩༥༠ ལོ་བར་བོད་བས་
རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་ལྷ་ཤུའི་དངོས་དོན་གྱི་རང་དབང་རང་བཅན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་
སྤྱད་ཅིང་། ཁྲིམས་ཁྲིམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱང་ ༡༩༡༣ ལོ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་
རང་ཡོད་པ་དང་། གནས་སྐབས་དེ་དག་ལ་ཉེ་ཆར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་དོན་མཁུ་
པའི་ཆོག་པ་པས་བརྟག་དབྱུང་ཞིབ་ནན་བྱས་ཡོད་པ་རེད།

མཐོང་གི་མཐོང་ཚུལ་ཅམ་མིན་པར། ཟློག་ས་སྤྱང་བྱས་ཞིང་སྟོན་བྲག་ས་
 ཅན་གྱི་ཆོག་ས་པ་དེས། ༡༩༥༩ ལོར་པར་འདེབས་བྱས་པའི་མོད་དང་ཁྱིམ་ས་
 ཟློག་ས་ཟེང་པའི་སྟོན་དེའི་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོག་ས་སྤྱང་བྱས་པ་དེའི་ནང་རི་
 གསལ་བཟོད་ན། ༡༩༧༣ ནང་རྒྱ་མི་མཐར་སྐྱོད་བྱེད་སྐབས་མོད་གྱི་གནས་སྤངས་
 བྱི་དངོས་དོན་གྱི་རང་དབང་རང་བཅན་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་ཆོག། ཁྱིམ་ས་
 ཟློག་ས་གྱི་ཐོག་ནས་ཀྱང་རྒྱ་ནག་ཁོངས་གཏོགས་གྱི་ནམ་པ་ཟད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ལུས་ཟློག་ས་ཅན་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ ༡༩༧༡་༡༩༧༣ གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་
 གིས་མོད་མི་དངོས་དོན་དང་། ཁྱིམ་ས་ཟློག་ས་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་ནག་ལས་
 མོགས་སྤྱ་རང་དབང་རང་བཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡང་བསྐྱར་ཐོན་འདུག་ཅེས་
 སྟོན་མེད་ལྷན་འདུག། ། །

ཡིག་ཕྲེང་། བཅོན་འཁྱེལ་།

༡༡། ང་སློབ་གཉེར་བྱེད་སྐབས། ༡༩༥༩ ལོར་ཡུལ་ནང་རྒྱ་མི་གྲང་བཞག་གི་
སོ་པ་ཡོད་པ་གཞུང་ནས་ཤེས་ཐོས་བྱུང་། ཁོང་ཆོ་ནི་ང་ཆོ་ནི་དམག་ཤུགས་ཆེ་
ཆུང་དང་། བྱི་རྒྱལ་ནས་བྲག་པོའི་རོགས་རམ་ཡོད་མེད་བཟླ་བའི་ཆེད་ཡོང་བ་
རེད། ཁོང་ཆོས་ཤེས་དགོས་པ་ནཱས་རྩེད་རྩོགས་ལ་དཀའ་ངལ་བྱུང་ཡོད་ཀྱི་མ་
རེད། ངས་ཤེས་རྩོགས་ལ་བྲག་པོའི་རོགས་རམ་ལེན་རྒྱ་ལྟེ། སྐབས་དེར་བོད་
ནང་བྱི་རྒྱལ་མི་རིགས་བྲག་ལས་མེད། ཡེ་ཤུའི་ཆོས་སྤེལ་མཁན་གཅིག་དང་། ང་
ཆོ་ནི་གཞུང་ནས་རྒྱང་འཕྲིན་ལས་ཀ་སྤྲད་པ་གཉིས་བཅས་ཁོང་གསུམ་དབྱིན་ཇི་
དང་། གཞན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཉིས་ནི་ཨོ་སེ་གི་རི་ཡན་ཡིན། གཅིག་ནི་རུ་
སུ་དཀར་པོ་རེད། ཁོང་གསུམ་རྒྱ་གར་གྱི་དབྱིན་ཇིའི་བཅོན་ཁང་ནས་བྲོས་བྱོལ་
དུ་ཡོང་བ་རེད། ཁོང་ཆོ་ཆང་མས་བྲག་པོའི་ལས་དོན་གང་ཡང་བྱས་ཡོད་པ་
མིན།

ང་ཆོ་ནི་འགོ་དམག་ཡོངས་རྫོགས་བསྐྱེམས་ན་བརྒྱད་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་
ལས་མེད། མེ་མདའ་རིང་མདའ་ནི་ཆང་མར་ལྗེད་ལྷག་ཙམ་ཡོད། མོ་གར་ཆེ་ཆུང་
༡༥༠། མི་ཤིན་ལྷན་དང་། འཁོར་ལོ་ཅན་སོགས་ ༣༠༠ སྟོར། རིགས་མི་འབྲ་བ་
གཞན་དག་ལྔ་བརྒྱ་སྟོར་བྱས་པ་འགའ་ཤས་ཡོད། དམག་མིའི་ལས་དོན་ནི་ངས་
གོང་བརྗོད་ལྟར་བཀའ་འཁྲོལ་མེད་པའི་མི་སྣ་འགོག་སྲུང་དང་། བསྐྱོར་བྱ་བའི་

དོན་དུ་རེད། དེང་དུས་ཀྱི་དཔལ་གཤམ་སྒྲིག་སྐབས་པ་གང་ཡང་མེད། ཉེན་ཁའི་
རྟགས་མཚན་དང་པོའི་རྗེས་རིང་མིན་པོད་ཀྱི་ཤར་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་ནས་གནས་
ཚུལ་གསལ་ཆེ་ཉེན་ཁ་ཅན་འབྱོར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། བོད་ཤར་ཕྱོགས་སྤྱི་ཁབ་ལྷ་སྤྱི་
ས་མཚམས་ཀྱི་ཉེ་སྤྱོད་ཆབ་མདོར་ཡོད། ཁོང་དང་མཉམ་དུ་རྒྱུང་འཕྲིན་ལས་བྱེད་
དབྱིན་རི་གཅིག་ཡོད་ཅིང་། མི་གཞན་དག་ལྷ་སར་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་མིའི་དཔལ་
དཔུང་ཆེན་པོ་ཤར་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་དུ་གསོག་འབྱོར་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་གསལ་
ཏར་རྒྱུང་འཕྲིན་ནས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་ཆོས་ར་ཆོར་གྲོལ་འཛིངས་བྱེད་
རྒྱུའི་འཛིགས་སྤང་སྟོན་པ་གསལ་པོ་མཐོང་གི་ཡོད་པ་རེད།

རྩ་བ་གི་གསར་འགྱུར་དེ་བཀའ་ཤག་དུ་འབྱོར་ཏེ་ཆོགས་ཆེན་ཆོགས་
འདུ་ཞིག་ཆོགས་འདུག སྐབས་དེར་བོད་ཤར་ཕྱོགས་སུ་དེ་སྤེའི་དུས་རབས་མང་
པོའི་ནང་བྱུང་མ་སྤྱོད་བའི་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལྷགས་པ་དང་། རྒྱ་ནག་དམར་
ཤོག་གིས་རྒྱ་ནག་དབང་སྟེ་ཡུལ་དེར་མི་རབས་མང་པོར་མ་བྱུང་བའི་བྲགས་
དང་ཆིག་བསྐྱེལ་བྱུང་ཞིང་། དེར་བརྟེན་ར་ཆོར་བྱུང་བའི་ཉེན་ཁ་དེ་རྒྱས་བྲགས་
ཆེ་བ་མ་ཟད། རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཀྱང་རེད། སྤྱ་དུས་ར་ཆོར་ཡུལ་པན་ཚུན་ལ་
རྒྱན་དུ་ཆོས་ཀྱི་མ་སྐྱེན་འབྲེལ་ཡོད་ན་ཡང་། ད་ཆ་ར་ཆོར་བྱུང་པོའི་དབང་བྲགས་
འོག་དུ་རྒྱུད་ཉེན་ཡོད་པས་མ་ཆད། དངོས་གཙོར་ལྷ་བའི་དབང་བྲགས་འོག་
ཏུའང་རྒྱུད་ཉེན་ཡོད་པ་རེད།

ར་ཆོར་བོད་མིས་ཤེས་ཆོད་ལྟར་བྱས་ན་གནས་ཚུལ་དེ་ལ་ནམ་ཡང་འདོད་
བབས་ཡོད་པ་མིན། ཆོགས་ཆེན་ནས་བོད་སྤྱང་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྒྱ་མིར་དངོས་སུ་

འཐབ་འཛིངས་བྱེད་དགོས་ན། མི་འཁོར་དང་། གོ་ལག་གང་ས་ནས་ཐྲེངས་
 ཐབས་མེད་པར་བརྟེན་རྒྱ་དམར་བཀག་འགོག་གིས་སྦྱོན་མེད་པ་ཡོང་ཆེད་རྒྱལ་
 ཁབ་གཞན་དག་ལ་ཇོ་བོ་གི་སྙན་ཁུ་འབྲུལ་རྒྱར་མོས་ཐག་བཅད་དེ། དབྱིན་ཇི་
 དང་། ཨ་རི། རྒྱ་གར། བལ་ཡུལ་བཅས་པར་རོགས་རམ་ཁུ་བསྐྱུལ་ཆེད་སྐྱེ་ཆབ་
 ཆོག་ས་ཁག་བཞི་བསྐོས་ཐོག་སྐྱེ་ཆབ་ཆོ་ལྷ་ས་ནས་མ་ཐོན་གོང་རྒྱལ་ཁབ་དེ་
 ཆོ་ལྷ་གཞུང་ལ་ང་ཆོ་ལྷ་རང་དབང་རང་བཅོན་ལ་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་དང་། སྐྱེ་ཆབ་
 གཏོང་འདོད་ཡོད་པའི་སྐོར་ཉར་བཏང་བ་ལ་སློ་བམ་འོས་པའི་ཉར་ལན་འབྱོར་
 འདུག

དབྱིན་གཞུང་ནས་རྒྱ་གར་ལ་རང་བཅོན་སྲུང་ཐོན་པར་བརྟེན་བོད་ཀྱི་ས་
 ཆའི་ཆགས་བབས་དང་བཅས་རོགས་རམ་བྱེད་ཐབས་དཀའ་ཡང་། བོད་མི་ཆོར་
 སེམས་གསོ་གཏིང་ཐབ་ཡོད་ཚུལ་བརྗོད་ཅིང་། ཨ་རི་གཞུང་ནས་ཡུང་ལན་
 འདེབས་ཕྱོགས་མཐུན་བྱས་ཏེ་ང་ཆོ་ལྷ་སྐྱེ་ཆབ་དང་ལེན་བྱས་མི་འདུག། རྒྱ་གར་
 གཞུང་ནས་ང་ཆོར་སློབ་སྟོན་བྱས་གསལ་དུ། རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་བྲག་པོའི་
 རོགས་རམ་བྱེད་མི་སྐབ་བ་གསལ་པོར་བརྗོད་པ་དང་། མཆོན་ཆ་བཟུང་སྟེ་
 འགོག་ཐབས་མ་ཡིན་པར་ ༡༩༡༩ སེམས་ལའི་ཆིངས་དོན་ཅ་འཛིན་གྱིས་ཞི་གྲོས་
 བྱས་ན་ལེགས་ཚུལ་བརྗོད་སྐབས་བྲག་པོའི་ཆ་ནས་ང་ཆོ་གཅིག་ཕུར་གནས་པ་
 ཞེས་ཉོགས་བྱུང་།

༡༩༥༠ ལོར་ཞབས་པད་ལྷ་ལྷ་བ་བོད་ཤར་ཕྱོགས་སྤྱི་ཁབ་པའི་ལོ་དུས་
 རྗོལ་ཤིང་། གནས་ཚུལ་ཇོ་བོ་ཅན་དེ་འདྲའི་སྐབས་ལྷ་ལྷ་འི་ཆབ་ཏུ་ཞབས་

པད་ང་མོད་ངག་དབང་འཇིགས་མེད་བཏང་སྟེ་ང་མོད་ལྷ་ས་ནས་བོད་ཤར་ཕྱོགས་
སུ་ཐོན་པ་དང་། བཀའ་ཤག་ནས་གནས་ཚུལ་རྒྱ་བྱུག་ཅན་ལ་བརྟེན་ལྷ་སྐྱ་ཡང་ང་
མོད་དང་འཁུར་མཉམ་ལེན་གྱིས་སྟོད་དགོས་གནས་ཚུལ་བཏང་ཞིང་། རིང་པོར་
མ་སོང་བར་ང་མོད་ནས་འགན་འཁུར་ཆང་མ་སྐབ་ཚུལ་བརྗོད་པར་བརྟེན་ལྷ་སྐྱ་
ཕྱིར་ལོག་བྱས། དེ་རྗེས་ང་ཆོར་བརྟེན་སྟོད་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་སྐོ་བྱར་ཞིག་ལ་
རྒྱ་དམར་གྱི་དབྱུང་དམག་བོད་དུ་བཅན་འཇུག་བྱས་པ་རེད།

དུས་ལུན་སྐབས་དུ་ཞིག་རིང་ས་ཁུལ་འགའ་ཤས་སུ་བོད་དམག་ལ་ཁམས་
རིགས་དྲང་སྐྱངས་པས་རོགས་རམ་གྱིས་རྒྱ་མིར་འཐབ་འཇིངས་བྱས་པར་རྒྱལ་
ཁ་སྐོན་བྱ་ཐོབ་ན་ཡང་། དམག་མི་མང་ཉུང་ཤོར་ཏེ་པམ་ཉེས་དབང་མེད་དུ་བྱུང་།
སྤྱི་ཁྱབ་གསར་རྟེན་བརྗེས་པ་དེས་ཀྱང་སྤྱི་བྱས་འཁྲུགས་ཐིང་དུ་སྐྱར་པ་མ་ཟད།
ང་མོད་གྱི་ལས་ཁང་ཆབ་མདོ་ནས་བྱུང་ཕྱོགས་སུ་སྟོས་ཤིང་། ཆབ་མདོའི་གོ་
མཛོད་མེར་བསྐྱེགས་བྱས་འདུག

སྐབས་དེར་ཁོང་ཆོ་ཕྱིར་བྱོས་བྱས་པ་དེར་པལ་ཆེར་དགེ་མཆན་བྱུང་
མེད་ཅིང་། བྱང་ཁུལ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཆད་པ་དང་། རྒྱ་དམག་ནམས་ང་མོད་གྱི་ཉེ་
སྐོར་དུ་འགྲིམས་འབྲུལ་སྐྱར་བདེར་ཕྱིན་ཏེ་ང་མོད་དང་། བོད་དམག་མང་པོ་མགོ་
སྐྱར་བྱ་དགོས་བྱུང་།

རྒྱ་མིས་ཆབ་མདོའི་རྒྱུང་འཕྲིན་ཁང་དང་། གཏོང་མི་དགེ་ཆུན་དཔེན་རིའི་
མི་དེ་འཇིན་བཟུང་བྱས་པར་བརྟེན་དུས་ལུན་གང་འཆམས་རིང་གནས་ཚུལ་གང་
ཡང་འབྱོར་མ་སྐབ། དེ་རྗེས་རྒྱ་མིའི་དམག་དཔོན་གྱི་སྒོ་མོས་ཐོག་ང་མོད་ནས་

དཔོན་རིགས་གཉིས་ལྟ་སར་བཏང་འབྱོར་བྱུང་དོན་དུ། ང་མོད་བཙོན་པ་ཡིན་
ལུགས་དང། ཞི་མོལ་བྱེད་པའི་དབང་ཆ་དགོས་ཚུལ། རྒྱ་མིའི་དམག་དཔོན་ནས་
ད་ལྟའི་ས་གནས་ལས་བརྒལ་བའི་དབང་འཛིན་མི་བྱེད་པའི་ཁས་ལེན་བྱུང་ཚུལ་
བཅས་ཡོད་པ་རེད།

བོད་ཤར་ཁྲིམས་སྲུ་གནས་ཚུལ་རྩ་བ་ཅན་གྱི་ཏུ་སྤྲུག་པོ་དེ་ལྟར་ཡོང་
སྐབས་ལྟ་སར་བོད་གཞུང་ནས་ལྟ་དང། ལྷ་མ་ཆེ་ཁག་ཆོར་སློབ་སྟོན་ལྷན་ཏེ།
ཁོང་ཆོའི་བསྐབ་བྱའི་ལམ་སྟོན་གྱིས་བཀའ་ཤག་ནས་བོད་ཀྱི་འགན་དབང་ལྔ་
ནས་འཛིན་དགོས་བརྗོད་བྱུང། ལྷ་སྐའི་ཡུང་བསྐྱལ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཡང། སྐབས་
དེར་ང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལས་མ་སོན་ཞིང། ཆོས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་བྱ་རྒྱ་མང་པོ་བསྐྱད་
ཡོད་པ་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་གི་གནས་ཚུལ་གཤམ་རྒྱ་ཆུང་ཞིང། སྤིད་དོན་གྱི་
ཉམས་སྤྱོད་གང་ཡང་མེད། དེར་བརྟེན་ངས་ཐོག་མར་བཀའ་ཤག་ལ་རྒྱལ་དབང་
གོང་མས་ལུགས་གཉིས་འགན་བཞེས་དགྲུང་ལོ་བཙོ་བརྒྱད་ཅུ་མ་ལ་བཞེས་པར་
བརྟེན་ད་ལྟ་ལོན་ཆུང་བས་འགན་འཁུར་མི་ཐུབ་ཚུལ་བརྗོད་པ་ཡིན།

ཏུ་ལའི་ལྷ་མ་སྐྱ་ཐེང་སོ་སོའི་དབང་རྒྱལ་ཆབ་ཀྱི་དུས་ཡུན་རིང་པོར་ང་
ཆོའི་གཞུང་གི་ཆབ་སྤྱིད་ཉམས་དམས་སྲུ་བྱིན་ཡོད་པ་དང། ལྔ་ལོ་ན་ཆུང་
སྐབས་ང་ཆོའི་གཞུང་ནང་མི་མཐུན་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཞིང། ཆབ་སྤྱིད་སྤྱོད་
སྟངས་ཀྱང་ཉམས་རྒྱུད་ཀྱུར་ཏེ་མི་པལ་ཆེ་བས་འགན་དབང་ལ་གཡོལ་ཐབས་
བྱེད་པའི་དུས་ཤིག་ཏུ་སླེབས་ཡོད། ད་ཆ་བཙོན་འཛུལ་གྱི་ཉེན་ཁའི་འོག་ང་ཆོའི་
ཆེག་བསྐྱེལ་དགོས་མཁོ་སྤར་ལས་ཆེ་བ་བྱུང་བ་དང། ཡུལ་མི་ཆང་མས་མོས་

བཀྱར་བྱེད་ཡུལ་ནི་ཐན་ཅམ་ཡིན། ཐན་ནས་ཐེ་ཆོམ་བྱས་པར་བརྟེན་ཆོགས་
ཆེན་ཆོགས་ཤིང་། བཀའ་ཤག་གི་རེ་འདུན་ལ་ཆོགས་ཆེན་ནས་རྒྱབ་གཞོན་བྱས་
པར་བརྟེན་ང་ཆོའི་རྒྱལ་རབས་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ཉེན་འགན་ཅན་དེ་འདྲིེ་
སྐབས་རང་གི་འགན་འཁུར་དང་དུ་མ་སྤངས་པར་འདྲིེ་ག་ཐབས་མ་བྱུང་ཞིང་།
ཐན་ལོ་ན་ཆུང་དུ་ཡིན་ཀྱང་། ཆུང་དུའི་དུས་སྐབས་དེ་རྒྱབ་བསྐྱར་ཐོག་།རང་ངོས་
ནས་གང་ཐུབ་ཀྱིས་རང་གི་ལུང་པའི་འགོ་འཁྲིད་ཐོག་། །ཀུས་ཤུགས་ཅན་གྱི་རྒྱ་
དམར་གྱི་ཁ་ཡ་བྱེད་པའི་འགན་ཁུར་དེ་སློ་གཡེང་དང་བཅས་ལེན་དགོས་བྱུང་།
ཤུགས་སྒོལ་ལྟར་གྱི་མཛད་སྒོ་སོགས་བྱས་ཏེ་དབང་ཆ་ཆང་མ་སྤངས། ཐན་གྱི་
མིང་ཐོག་ནས་བྲིལ་བསྐྱགས་ཀྱིས་བོད་ནང་བཅོན་བ་ཡོད་ཆད་སློད་བཀོལ་རང་
དབང་དུ་བཏང་བ་ཡིན།

སྐབས་འདིར་ཐན་གྱི་གཅེན་པོ་ཀན་ཤོས་ཤར་ཕྱོགས་ནས་ལྷ་སར་
འབྱོར། ཁོང་ནི་ང་ཆོ་སྤྱེས་པའི་གོང་གསེབ་ཉེ་སྒོར་སྤྱི་འབྲུམ་དགོན་པའི་མཁན་
པོ་གནང་དུ་ཐེབས། རྒྱ་མིའི་དབང་འོག་ཁོང་མཁན་པོ་གནང་སའི་ས་ཁུལ་དེར་
ཅང་གེ་ཤའི་གཞུང་གི་སྤྱི་ཁྲབ་མ་སྤྱི་སྤངས་གི་དབང་ཆ་ཤོར་བ་དང་། གཞུང་གསར་
པ་རྒྱ་དམར་གྱི་དབྱང་དམག་འབྱོར་བ་གཅེན་པོས་གཞིགས་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་
ནས་ཐིང་འཁྲུག་དང་། བཅོན་གཞོན་དང་ངས་སྤྱི་གནས་ཚུལ་ལོ་གཅིག་
གཞིགས་པ་དེའི་ནང་རྒྱ་དམར་ཆོས་བརྗོད་གསལ་དུ། ང་ཆོས་མི་མང་སྤྱོད་བ་
དང་། ཆོས་དད་རང་དབང་སྤྱོད་ཆེད་ཡོང་ཚུལ་བརྗོད་བཞིན་དུ་ཆོས་གྱི་དབང་ཆ་
འཕྲོགས་པ་དང་། རང་ཉིད་སྤྱང་སྤྱོབ་དམ་བཅོན་འོག་ཏུ་བཞག་སྟེ་དམར་པའི་ལྷ་

སྤྱོད་སློབ་སྤྱོད་ལུ་མ་ཐུང་དུ་གནང་དགོས་བྱུང་། མཐར་ཆུ་མིས་ཁོང་ལ་བརྟེན་
རིགས་སུ། བོད་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་ལ་བརྟེན་ང་ཆོས་བོད་ཡོངས་རྫོགས་ལྷངས་
ཏེ་བོད་གྲང་བཅ་རིང་ལུགས་སུ་བསྐྱར་རྒྱ་ཡིན་ལུགས་བརྟེན་ཅིང་། དེ་ནས་ཁོང་
ལྷ་སར་རྒྱ་དམར་གྱི་སྐྱེ་ཆ་བ་ལྷ་བྱར་བཏང་སྟེ་ང་དང་། ངའི་གཞུང་རྒྱ་དམར་གྱི་
དབང་འོག་ཏུ་ཞུགས་རྒྱུ་འཛིན་བསྐྱེད་བྱེད་དགོས་མངགས་འདུག

གཤམ་སྤྱོད་ཁོང་ནས་ལས་དོན་དེ་འབྱུང་ན་བོད་ཀྱི་གོ་མིང་མཐོ་བ་ཞིག་
སྤྱོད་རྒྱུ་འཛིན་ལས་ལེན་བྱས་འདུག་པར་ཁོང་གིས་དེ་ལྟར་ཡོང་མིན་བརྟེན་ཡང་། དེ་
ལ་མཐའ་བཀག་བྱས་ན་སློག་ཉེན་ཡོད་པར་མཐོང་བ་མ་ཟད། རྒྱ་མིའི་འཆར་དོན་
ནམས་ཐུན་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ཁོང་གི་ལས་འགན་ཡིན་པ་ཡང་བྲན་ཏེ་དེ་ལ་མོས་
མ་ཐུན་བྱེད་ལུ་བྱས་འདུག །དེས་རྒྱ་མིའི་མིག་འོག་ནས་ཐར་ཏེ་ལྷ་སར་འབྱོར་
རྗེས་རྒྱ་མིའི་ཉེན་ཁ་རྗེ་ཡོད་ང་ཆོར་ཞིབ་གསལ་གསུང་གི་འདུག་སྐབས་དེར་བོད་
དོན་འདི་དག་བཀའ་ཤིག་ནས་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོག་སུ་ཞུས་འབྲས་སྐྱུག་
སྤྱོད་རིང་ངའི་བསམ་པར། ཐོག་མའི་ལས་དོན་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་སྟོན་ལྟར་ཞི་
མོལ་འགྲིགས་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་དང་། རྒྱ་མི་ནས་གཞོད་འགལ་རི་ཆེར་མ་བཏང་གོང་
ཞི་འཕྲོས་ཡོང་ཐབས་བྱས་ན་སྐྱུ་སྟེ། ཆབ་མདོའི་དམག་དཔོན་བརྒྱུད་རྒྱ་ནག་
གཞུང་ལ་ཡི་གེ་བཏང་བའི་ནང་། ང་ལོ་ན་མ་སོན་བར་བོད་དང་། རྒྱ་ནག་དབར་
ལ་འབྲེལ་ལམ་སྐྱུག་པོ་བྱུང་ཡང་། ད་ཆ་ཐུན་རང་ནས་ལས་འགན་ལྷངས་པར་
བརྟེན་རང་རེའི་དབར་སྤར་གྱི་མཛའ་སྲོགས་འབྲེལ་ལམ་བཟང་པོ་བསྐྱར་གསོ་
བྱེད་འདོད་ཡོད་ལུགས་དང་། བོད་དམག་འཛིན་བརྒྱུད་བྱས་པ་ནམས་ཕྱིར་སློག་

དགོས་པ། རྒྱ་དམག་བོད་མར་བཅན་འཇུག་བྱས་པ་རྣམས་ཕྱིར་འཐེན་དགོས་
ལུགས་བརྗོད་པ་ཡིན།

སྐབས་དེར་གནས་ཚུལ་ཉེན་འགན་ཅན་དེར་མི་མང་གི་བསམ་ཚུལ་ཇི་
ཡོད་ཤེས་རྟོགས་ཆེད་བཀའ་ཤག་ནས་ཆོག་ཆེན་ཞིག་བསྐྱུ་འགྲུགས་བྱས་
ཤིང་། ཆོག་མཆོག་འདྲའི་བརྗོད་དོན་ལ་རྒྱ་ནག་བཅེངས་བཀོལ་དམག་ནས་ནམ་ཞིག་
ལྷ་སར་བཅན་འཇུག་གི་རྒྱུར་བརྟེན་ངའི་ལུས་སྟོག་ལ་ཉེན་འགན་མི་འབྱུང་ཆེད་
གོ་མོར་འགྲོ་བརྟེན་དགོས་པའི་རེ་འདུན་བཏོན་བྱུང་། སྐབས་དེར་རང་ངོས་ནས་
མི་མང་ལ་རོགས་རམ་གང་ཐུབ་བྱས་ཏེ་སྟོད་འདོད་ལས། འགྲོ་རྒྱུར་འདོད་པ་མེད་
སྐབས་རེ་འདུན་དེ་ལ་འདོད་བབས་མ་བྱུང་ན་ཡང་། བཀའ་ཤག་ནས་བརྗོད་ནན་
ཆེ་བར་བརྟེན་མཐར་ཐུག་ཁོང་ཆོའི་རེ་འདོད་ལ་ཉན་འཛིག་བྱས་པ་ཡིན།

བསམ་ཚུལ་མི་འབྲ་བ་ཡང་ཡང་ཡོང་གི་ཡོད་པ། དཔེར་ན། ངའི་རང་
བཞིན་གྱི་བསམ་ཚུལ་ལ་ངེད་རང་ན་གཞོན་གཟུགས་ཐང་ཞིག་ཡིན་གཤིས། མི་
མང་ལ་དཀའ་ཉེན་ཇི་ལྟར་བྱུང་རུང་རང་གི་བགོ་སྐལ་མཉམ་དུ་སྤྱོད་འདོད་ཡོད་
ཀྱང་། བོད་མི་ཆོས་ཏུ་ལའི་ལྷ་མའི་སྐྱ་སྟོག་ནི་ཤིན་ཏུ་ཅ་ཆེར་འཛིན་ཞིང་། ངས་
རང་ཉིད་ལ་སྤྱང་སྟོབ་བྱེད་རྒྱའི་བསམ་པ་ལས་ཆེས་ལྷག་པ་མི་མང་ནས་བདག་
གཅེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ངས་འགྲོ་རྒྱའི་གསྐྱེག་བྱས་ཤིང་། མ་
ཐོན་གོང་སྤྱོད་ཆོན་གཉིས་བསྐྱོས་པའི་གཅིག་སེར་མོ་བསྐྱོ་བཟང་བཟུ་ཤིས་དང་།
གཅིག་ནི་ལོ་མང་གཞུང་དོན་བྱས་པའི་ཉམས་སྤྱོད་ཅན་གྱི་ཁང་པ་ཡིན། ཁོང་
གཉིས་ལ་དབང་ཆ་ཆང་མ་སྤྱད་དེ་འགན་འཁུར་མཉམ་དུ་ལེན་བཟུག་ཐོག་ དོན་

གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོའི་རིགས་མ་གཏོགས་ངོས་ལ་བྱི་བསྐྱར་མ་དགོས་ཞེས་
མངགས་བ་ཡིན།

ལོ་བཞི་བཅུའི་གོང་ཆུ་མིས་བཅན་འཛུལ་སྐབས་ཏུ་ལའི་སྒྲ་མ་ཇི་ལེབས་
ལྟར་གནས་ཚུལ་ཐབས་རྟགས་བྱང་ན་ངོས་ཆུ་གར་དུ་འགྲོ་དགོས་ཡོང་རྒྱུར། རེད་
ཀྱི་མཛོད་སྤྲུག་ནས་གསེར་དབུལ་ཐན་བྱ་གཏོང་དགོས་ཞེས་བཀའ་སློན་ཆོས་
བསམ་ཚུལ་ལྟར་གསེར་བྱེ་ལེབ་དང་། དབུལ་ས་པག་གང་འཆམས་ལྟ་ས་ནས་
འབྲས་ལྗོངས་སུ་བཏང་སྟེ་ལོ་དགུའི་རིང་བཞག་བ་དེས་མཐར་ང་ཆོར་དགོས་
མཁོ་ཆེན་པོ་བྱང་། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོགས་ཆོགས་ཆེན་ནས་བོད་དོན་སྐོར་གོ་
བསྐྱར་མི་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་སྤྲུག་པོ་ཞིག་གོ་ཐོས་བྱང་བས་ང་ཆོ་སྒོ་པམ་གྱི་
གནས་སུ་བྱུང་།

མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོགས་ནི་བདེན་པའི་གནས་ཡུལ་ལྟ་བུར་ཡིད་ཆེས་
བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། དབྱིན་ཇིའི་བཛོད་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་བོད་དོན་བདག་མེད་
བཞག་བ་ནི་ཏ་ལས་པའི་བྱ་བཞག་ཡིན། དབྱིན་ཇི་དང་ང་ཆོ་སྐར་ནས་འབྲེལ་བ་
ཡུན་རིང་བྱང་ཞིང་། དབྱིན་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་ཤེས་ཡོན་ཅན་མང་པོའི་ས་ནས་
ང་ཆོར་པན་ཐོགས་ཀྱང་ཆེན་པོ་བྱང་ཡོད། ང་ཆོ་དབང་ཆ་ཆང་མ་ཡོད་པར་ཆ་
འཛོག་དང་། ཆིངས་ཡིག་མཉམ་འཛོག་བྱེད་མཁན་ཡང་དབྱིན་ཇི་ཡིན། ད་ཆ་
དབྱིན་ཇིའི་སྐྱེ་ཆ་བ་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ང་ཆོའི་གནས་སྐྱངས་ལ་རྟོགས་འཆར་
གྱིས་བོད་ནང་རྒྱ་མི་མེད་པར་ལོ་སྤུམ་ཅུ་སོ་བརྒྱད་ཅུ་མ་ཕྱིན་ཀྱང་། ད་དུང་རྒྱ་
མིའི་ཁོངས་གཏོགས་མིན་ནས་སྐྱམ་པ་ལྟ་བུའི་བཛོད་ཚུལ་སྟོན་བ་དང་། དེ་བཞིན་

ཀྱ་གར་སྤྱི་ཚབ་ཀྱི་རྣམ་འགྲུར་ཡང་སློ་པམ་འོས་པ་ཞིག་རེད། ཀྱ་གར་གྱི་བརྗོད་
དོན་ལ་ཀྱ་ནག་དང་། བོད་དབར་ཞི་འགྲིག་ས་རེས་པར་ཡོང་རྒྱ་དང་། ནང་གི་རང་
དབང་ཡང་བརྟན་པོ་བཟོ་ཐུབ། དེའི་ཐབས་ལམ་བཟང་པོས་ནི་རྒྱལ་ཆོག་གས་
ཆོག་ས་ཆེན་ནང་གོ་བསྐྱར་བྱེད་རྒྱ་འཐེན་དགོས་ཚུལ་བརྗོད་འདུག།

གོང་དུ་བརྗོད་གསལ་སྤྲོས་ཀྱང་དག་པོའི་རོགས་རམ་མི་བྱེད་པའི་
གསར་འགྲུར་དེ་ལས་ཀྱང་ད་ལྟའི་གནས་ཚུལ་དེ་ལ་སློ་པམ་ཆེ་བ་བྱུང་ཞིང་། ང་
ཆོའི་གྲོགས་པོ་ཆོས་བདེན་རྒྱ་བ་ཞུ་འཕོད་བྱེད་རྒྱར་ཡང་རོགས་རམ་མ་བྱས་པར་
ང་ཆོ་རྒྱ་ནག་བཅེངས་བཀོལ་དམག་མིའི་མདུན་དུ་བསྐྱར་འཛོག་བྱས་པ་རེད། ད་
ཆ་ལོ་རྒྱུས་ལ་བལྟས་ན་ང་ཆོ་དཀའ་ངལ་འདི་ལྟ་བུར་ཚུད་པ་ལ་ང་ཆོ་རང་གི་སྲིད་
བྱས་ཀྱིས་གྲོགས་རམ་ཇི་བྱས་ཀྱང་གསལ་པོ་མཐོང་ཐུབ།

༡༩༡༣ ལོ་ང་ཆོར་རང་དབང་རང་བཅོན་གཙང་མ་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་
རང་ཉིད་གཅིག་བྱར་ཐོད་རྒྱ་དེར་འདོད་ཁེངས་བྱུང་སྟེ། ང་ཆོ་རང་དབང་རང་
བཅོན་ཡིན་པ་དེ་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་ཁྲིམས་མ་བུན་ཁུངས་སྐྱེལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པའི་
བསམ་སློའའོར་བ་མ་བྱུང་། ང་ཆོར་གནས་ཚུལ་སྤྱག་པོ་འདི་ལྟར་མ་བྱུང་གོང་ང་
ཆོ་རྒྱལ་ཁབ་ལྷན་ཆོག་གས་སམ། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོག་གས་ནང་ཞུགས་འཐུས་
བརྗོད་པའམ། ཡང་ན། རྒྱལ་ཁབ་ཆེ་ཁག་འགའ་གས་ལ་ང་ཆོའི་ཕྱི་འབྲེལ་སྤྱི་
ཚབ་བཏང་ཡོད་ན། ང་ཆོར་དབང་ཆ་ཆང་མ་ཡོད་པ་འདི་དག་ཆང་མས་ཁས་
ལེན་ཅོད་མེད་དུ་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་གཙང་མ་ཡོད་པ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་
བདེན་དོན་གསལ་པོ་འདི་དག་སྤར་དུས་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་སྐབས་བཞག་པའི་

ཆིངས་ཡིག་རྒྱུ་ལ་ཆོར་བཅུ་ལྟུང་གོ་བསྟར་བྱེད་པའི་སློབ་གཤེག་འདི་འདར་
ཚུད་མི་ཐུབ། འཇམ་སྤིང་འདི་དག་ཆེས་ཚུང་དུར་གྱུར་ཏེ་མི་རིགས་སུ་ཞིག་ཡིན་
ཡང་གཞན་ལ་འཆེ་གཞོད་མེད་པར་སྤར་བཞིན་རང་ཉིད་གཅིག་ཤུར་སྟོད་ཐབས་
མེད་པའི་སྟོབ་སྟོང་དང་ཉམས་སྟོང་ང་ཆོར་དཀའ་སྟོང་ཆེན་པོའི་ངང་བྱུང་བ་རེད།

ད་ཆ་པན་ཚུན་ཞི་མོལ་ཐོག་ནས་འགྲིགས་ཐབས་ལས་བྱེད་ཐབས་གཞན་
མེད་པར་བརྟེན་ང་མོད་ལ་ཁོང་གི་ཞུ་མོས་ལྟར་ང་ཆོས་དབང་ཆ་སྟོན་གཏན་
ལའེལ་ཏེ། ང་མོད་ནས་ལྷ་སར་བཏང་བའི་དཔོན་རིགས་གཅིག་ལ་ང་དང་། འེ་
བཀའ་ཤག་གི་ཕྱིར་ལན་བསྟར་བའི་ནང་། རྒྱ་དམག་ད་ལྟ་ཡོད་ས་ལས་ལྷག་ཡོད་
རྒྱ་མེད་པ་གཞི་ཅར་བཟུང་སྟེ་འཕྲོས་མོལ་བྱ་དགོས་མངགས་ཡོད། ང་ཆོའི་
བསམ་ཆོད་ལ་ལྷ་ས་འཕུ། རྒྱ་ནག་གི་དམག་མི་ཡོད་ས་ཆབ་མདོར་འཕྲོས་མོལ་
བྱ་རྒྱ་ཡིན་ཡང་། རྒྱ་གར་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་མིའི་སྐྱེ་ཁུངས་འཕྲོས་མོལ་བྱེད་
པར་ཤེ་ཅིང་དུ་འཕྲོད་གོས་བརྗོད་སྟབས། ང་མོད་ཀྱི་རིགས་སུ་མི་སྣ་བཞི་བརྒྱ་
བཞག་བྱས་ཤིང་། ཁོང་ཆོ་ཤེ་ཅིང་དུ་ ༡༩༥༡ གི་ལོ་འགོར་འབྱོར་བ་རེད།

དུས་ཡུན་རིང་པོའི་རྗེས་ཁོང་ཆོ་ལྷ་སར་ཕྱིར་ལོག་ཟིན་ནས་མ་གཏོགས་
ང་ཆོས་ཁོང་ཆོས་ཇི་བྱས་ཞིབ་གསལ་ཤེས་རྟོགས་མ་བྱུང་ཞིང་། སྐབས་དེར་
ཁོང་ཆོས་སྟན་མེད་ཞུགས་ལ། ཁོང་ཆོ་འབྱོར་གདོང་རྒྱ་ནག་ཕྱི་འབྲེལ་ཁྲོན་ཆེན་
ནས་སྟེ་ལེན་གསོལ་སྟོན་བཤམས་བ་དང་། དེའི་སར་རྒྱ་མིའི་སྐྱེ་ཁུངས་ཆོ་རོ་སྟོད་
བྱས་ལུགས། ཆོགས་འདུ་ཐོག་མར་ཆོགས་ཉིན་རྒྱ་མིའི་སྐྱེ་ཁུངས་གཙོ་བོ་ནས་རོན་
ཆན་བཅུ་འཁོད་པའི་ཁྲོས་མ་ཐུན་ཟིན་བྲིས་ཤིག་སྟོན་བ་ལ་ཉིན་མང་གོ་བསྟར་

བྱས་ཤིང་། ང་ཚོའི་སྐྱེ་ཆབ་ཆོས་བོད་རང་བཙན་ཡིན་ལུགས་བརྗོད་དེ་ཁྱེད་སྐྱེ་ལ་མང་པོ་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་མིས་དོ་སྤངས་ཅན་ཡང་མ་བྱས་པར་མཐའ་མར་རྒྱ་མིས་བཟོ་བཅོས་ཀྱིས་གྲོས་མཐུན་ཟིན་གྱིས་དོན་ཆུང་བཅུ་བདུན་ཡོད་པ་ཞིག་བཏོན་ཏེ་དེ་ལྟར་བྱེད་ཐབས་མེད་པའི་རྣམ་འགྱུར་བསྟན་ཅིང་། དེ་ལ་ང་ཚོའི་སྐྱེ་ཆབ་ཆོས་བསམ་འཆར་འདོན་པ་དང་། བཟོ་བཅོས་བྱེད་མ་བཅུག་པའི་ཐོག་ཁོང་ཚོར་དམའ་འབེབས་དང་། ཆོག་རྩུབ་བརྗོད། ཁོང་ཚོའི་ལུས་སྟོག་ལའང་འཛིགས་སྤང་བསྐྱུལ། བོད་མི་མང་ཐོག་ཏུ་ཡང་དྲག་ལུལ་ཆེ་དུ་གཏོང་རྒྱུའི་རྣམ་འགྱུར་བསྟན་ཏེ་ང་དང་། བོད་གཞུང་ལ་ངེ་སྟོར་བྱེད་དུ་བཅུག་མི་འདུག

བོད་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་ཡིན་པ་གཞི་རྩར་བཟུང་སྟེ་བཞག་པའི་གྲོས་མཐུན་དེ་ནི་བདེན་འབྲེལ་རྣམས་ཡང་མིན། ཁོང་ཚོ་གཞན་གྱི་དབང་འཛིན་འོག་མ་ཚུད་ན་ང་དང་། ངའི་གཞུང་ལ་ངེ་བསྐྱར་མ་བྱས་པར་ཁས་ལེན་འདི་ལྟར་བྱེད་མི་སྲིད། ང་མོད་ནི་རྒྱ་མིའི་བཅོན་པ་བྱས་ཏེ་ཡུན་རིང་སོང་ཞིང་། སྐྱེ་ཆབ་གཞན་ཚོ་ཡང་བཅོན་པ་དང་ཆ་མཐུན་ཡིན། ཁོང་ཚོར་སྟོབ་སྟོན་བྱེད་མཁན་མ་བྱུང་སྐབས་མཐར་དབང་མེད་དུ་གྲོས་མཐུན་དེར་མིང་ཡིག་བཀོད་འདུག ཡིག་ཆ་ཁྱེད་སྐྱེ་གཏན་ཡོད་ཆེད་དམ་སྤྲུག་རྒྱག་དགོས་པར་ཁོང་ཚོས་ཀ་ཀོར་བརྗོད་སྐབས་རྒྱ་མིས་མི་ཅིང་དུ་བོད་ཀྱི་རྟགས་ཐེལ་འདྲ་བརྩམས་བཟོས་ཏེ་ང་ཚོའི་སྐྱེ་ཆབ་ཆོར་ཡིག་ཆའི་ཐོག་པལ་བཅུག་པ་རེད།

ང་དང་། ངའི་གཞུང་ལ་གྲོས་མཐུན་མིང་རྟགས་བཀོད་ཚུལ་མ་བརྗོད་ཀྱང་། མི་ཅིང་རྒྱུང་འཕྲིན་ནང་ང་མོད་ཀྱིས་ངེལ་བསྐྱགས་བྱས་པ་ཞིག་ནས་ང་

ཆོར་ཐོག་མར་གོ་ཐོས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་སྟེ་ཉ་ལས་བྱུང་། གྲོས་མཐུན་དེའི་ནང་
 རྒྱ་མི་བྱུང་བཅས་ཀྱི་དེའ་བསྒྲགས་མང་པོ་བཅུག་པ་དང་། རོན་གནད་ལག་ལ་ཤས་
 ཅ་བ་ནས་མི་བདེན་པ་དང་། ལག་ལ་ཤས་ཆ་ཆང་བདེན་ལམ་མིན་པ་བཞེད་ཡོད་
 པ་མ་ཟད། རོན་ཆོན་དེ་ཆོའི་ནང་ང་ཆོའི་བསམ་ཚུལ་ལས་སྤྱུག་པ་དང་། བཅོན་
 གཞོན་ཆེ་བ་ལྟུག་

གྲོས་མཐུན་དེའི་སྐོང་གཞིའི་ནང་། ལོ་བརྒྱ་ཤྲག་ལྷག་ཙམ་ནང་ཕྱི་རྒྱལ་
 བཅོན་དབང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བཅོན་ལྷགས་རྒྱ་ནག་དང་བོད་ནང་འཇུལ་ཏེ་མགོ་
 གཡོག་དང་། དཀྱགས་ཤིང་བྱས་པའི་འབྲས་བྱུང་བོད་མི་མང་ཆེ་གཡོག་དང་།
 སྤྱུག་བསྐལ་དུ་ཚུད་ལྷགས་ཁྲུངས་མེད་ཀྱི་བརྗོད་ཆོག་བཞེད་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་
 ནག་གཞུང་ནས་བཅེངས་བཞེད་ལ་དཔག་བོད་དུ་བཏང་ལྷགས། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ནི་
 བཅོན་རྒྱལ་ཤིང་ལྷགས་པའི་བཅོན་ལྷགས་བོད་ནས་མཐར་སྐྱོད་གཏོང་ཆེད་དང་།
 བོད་མི་མང་བཅོན་དབང་ལས་གྲོལ་ཏེ་རྒྱ་ནག་མི་མང་བྲིམ་ཆང་ཆེན་པོའི་ནང་
 ལོག་ཆེད་བཅས་ཡིན་ཚུལ་བརྗོད་ཅིང་།

རོན་གནད་འདི་ནི་གྲོས་མཐུན་ཀྱི་རོན་ཆོན་དང་བོད་ནང་དུ་ཡང་བཞེད་
 འདུག། གྲོས་མཐུན་ནང་། བོད་མི་མང་ཆེག་སྤྱིལ་གྱིས་ཕྱི་རྒྱལ་བཅོན་དབང་རྒྱལ་
 ཁབ་ཀྱི་བཅོན་ལྷགས་བོད་ནས་མཐར་སྐྱོད་བཏང་སྟེ་བོད་མི་ནམས་རང་གི་མེས་
 པོའི་རྒྱལ་ཁབ་བྲིམ་ཆང་ཆེན་པོའི་ནང་ལོག་དགོས་ཞེས་བྲེས་འདུག་ཕྱི་ལོ་
 ༡༩༡༣ ལོ་བོད་ནས་རྒྱ་མིའི་དཔག་མི་མཐར་སྐྱོད་བཏང་བ་ནས་བཟུངས་བོད་ནང་
 ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་བཅོན་ལྷགས་ཅ་བ་ནས་མེད་སྟབས་གནས་ཚུལ་དེ་སྟོན་དུས་ང་ཆོ་སྟོ་

པམ་ཆེན་པོ་བྱང་། རོན་ཆོན་གཉིས་པའི་ནང་བོད་སྐད་གནས་སྤིང་གཞུང་ནས་
བཅེངས་བཀོལ་དམག་བོད་དུ་ཡོང་རྒྱུར་རྟོགས་རམ་བྱས་ཏེ་ཡུལ་གྱི་སྤང་སྐྱོབ་
སྤྲོ་བཏུན་དུ་གཏོང་དགོས། ཞེས་འཁོད་པ་འདི་དགའི་ང་ཆོས་ང་མོད་ལ་སྤྲད་པའི་
དབང་ཆ་དེ་ལས་བརྒྱལ་བ་ཞིག་རེད། རོན་ཆོན་བརྒྱུད་པར། བོད་དམག་རྣམས་རྒྱ་
མིའི་དམག་དུ་བསྐྱར་རྒྱ། རོན་ཆོན་བཅུ་བཞི་པའི་ནང་། བོད་ཀྱི་ཕྱི་འབྲེལ་དབང་
ཆ་རྣམས་འཕྲོག་ཡོད་པ་རེད།

བོད་མི་སྤྱི་ཡུལ་ཁས་ལེན་བྱེད་ཐབས་མེད་པའི་རོན་ཆོན་འདི་དག་གི་
བར་ལ་རྒྱ་མིས་ཁས་ལེན་བྱས་པ་མང་པོ་བྱིས་ཡོད་པ། དཔེར་ན། བོད་ཀྱི་ད་ལྟའི་
ཆབ་སྤིང་སྐྱོང་སྤྲོང་སྤྲུང་བཅོས་མི་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་མིའི་སྤྲོ་མའི་གོ་གནས།
ལས་དོན། དབང་ཆར་བསྐྱར་བཅོས་མི་བྱེད་པ། ཆོས་དད་རང་མོས། དགོན་ཁག་
ལ་སྤྲད་སྐྱོབ། ཡུལ་གོ་མས་གཤིས་ལུགས་ལ་བཅི་འཛོག་བྱེད་རྒྱ། སོ་ནམ་ཡར་
རྒྱས་དང་། མི་མང་གི་འཆོ་ཐབས་རྩེ་ལེགས་སུ་གཏོང་རྒྱ། མི་མང་ལ་བཅོན་ཤིང་
ཀྱིས་བཅོས་བསྐྱར་མི་བྱེད་པ་བཅས་བཀོད་ཡོད་ཀྱང་། རང་གི་ལུང་པ་དང་།
རྒྱལ་ཁབ་ཅ་བརྒྱག་འགོ་རྒྱུར་བཏེན་ཁས་ལེན་དེ་ཆོར་དགའ་སྤྱོ་སྤྱོ་འོས་པ་མ་
ཡིན་ཡང་། ང་ཆོར་མཇུང་གོགས་མེད་སྤྱབས་སྤོ་པམ་རྩེ་བྱང་སྤྱག་གོ་མ་བྱས་
ནས་ཁོང་ཆོའི་རེ་འདོད་མ་བསྐྱབ་མ་སྤྲོ་མེད་ལས། རྩེ་ཐབས་གང་ཡང་མེད་ཅིང་
ཁོང་ཆོས་བཀོད་པའི་གྲོས་མཐུན་གྱི་འཇུག་མཁས་ཆོར་སོར་གནས་ཡོང་བའི་རེ་
བ་བྱེད་རྒྱ་ཅམ་ཞིག་ཡིན།

གྲོས་མཐུན་ལ་མིང་ཉགས་བཀོད་རྩེས་རིང་མིན་ང་ཆོའི་སྤྱོ་ཆབ་ཆོས་

རྒྱང་འཕྲིན་བཏང་འབྱོར་དུ། རྒྱ་མིའི་དམག་དཔོན་གྱང་ཅིན་ཟུར་ལྷ་སའི་སྤྱི་ཚབ་
བསྐོས་ཚུལ་གསལ་ཞིང། ཁོང་པོད་ཤར་བརྒྱད་ནས་མིན་པར་རྒྱ་གར་བརྒྱད་
ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་དེར་ཐན་པོད་ཀྱི་ས་མཆམས་ནང་གྲོ་མོར་ཡོད་
ཅིང། གྲོ་མོ་རྒྱ་གར་དང་པོད་ཀྱི་གཞུང་ལམ་ཁར་ཡོད་སྐབས་ཁོང་པོད་སར་
གོམས་པ་སློས་འཕལ་ཐན་ནས་ཐུག་འཕྲད་བྱེད་དགོས་པ་གསལ་པོ་ཡོད།

ལྷར་རྒྱ་མིའི་དམག་དཔོན་ནམ། དམག་དཔོན་གཞན་དག་མཐོང་སྲོང་
མེད་ཀྱང་དམིགས་བསལ་མཐོང་འདོད་གང་ཡང་མེད། ཁོང་གིས་མཇེལ་བཅེ་དང་
དག་ཤུལ་གྱི་ནམ་འགྲུར་ཇི་འདྲ་ཞིག་སྟོན་རྒྱ་ཡིན་པ་ཡང་སུས་ཀྱང་ཆོད་དཔག་
དཀའ་བ་ཞིག་རེད། གྲོ་མོ་མཐུན་དེར་མིང་རྟགས་བཀོད་རྗེས་ངའི་ཞབས་འབྲིང་
འགའ་ཤས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ལ་བརྟན་པོའི་ཆེད་དུ་བྲིས་སྟོན་མེད་པར་རྒྱ་གར་དུ་
བྲིན་ན་ལེགས་པར་མཐོང་ཞིང། དེ་སྐོར་པན་ཚུན་གོ་བསྐྱར་སླེབ་ཆོད་མང་པོ་
བྱས་མཐར་དམག་དཔོན་དེ་མ་འབྱོར་བར་སྤྱུག་སྟོད་ཀྱིས་ཁོང་གི་ནམ་འགྲུར་ལ་
བརྟག་དབུད་བྱེད་རྒྱ་བྱས། གྲོ་མོར་ཁོང་ལ་ངའི་ཞབས་འབྲིང་འགའ་ཤས་ནས་སྒྲེ་
ལེན་བྱས་ཤིང། ཐན་དེའི་ཉེ་སྐོར་དགོན་པ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱད་ཡོད་པ་དགོན་པའི་
ཅེའི་གཟེམ་རྒྱང་ཞིག་ཏུ་ཁོང་ལ་མཇེལ་འཕྲད་བྱེད་རྒྱ་བྱས། ཁོང་ནས་ཐན་དང་
འདྲ་མཉམ་གྱི་ཐོག་ནས་འཕྲད་རྒྱུའི་འདོད་པ་བྱས་སྐབས་པོད་ལུགས་ལ་གདན་
མཐོ་དམན་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་སེལ་ཆེད་ཆང་མར་སྟོད་སྟེགས་གོ་
སྟེགས་བྱས་པ་རེད།

སྐབས་དེར་ཁོང་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་མེད་ངས་སྤྲ་མ་ནས་བལྟས་པར། དེ་

དུས་བསམ་ཚུལ་རི་བྱང་བློ་པོ་མི་འདུག་ཀྱང་། ང་ཚོའི་དཔོན་རིགས་གྲོན་ཆས་
དམར་མེར་གྲོན་པ་ཚོའི་ཁྲིད་དུ་རྒྱ་གོས་ཁྱུང་མདོག་དང་། ཀེབ་ལྷ་ཉི་མེད་ཅན་
གྲོན་པའི་མི་པལ་བ་གནད་མེད་ལྷ་བྱ་གསུམ་འདུག །མི་པལ་བ་ནི་བོད་མི་རྣམས་
དེ་ལྟར་བཟོ་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། གནད་མེད་ནི་བསམ་ཚུལ་ཅན་ཞིག་རེད། འོན་
ཀྱང་། ཁོང་ཚོ་དགོན་ནང་སྐྱོད་གྱི་སྡོད་སར་འབྱོར་སྐབས། དམག་དཔོན་དེ་མཇུག་
བཅའི་རྣམ་འགྲུར་ཅན་མི་ཆེན་པོའི་ཉམས་དང་རྣམ་འགྲུར་མེད་པ་ཞིག་འདུག །མི་
གཞན་གཉིས་ནི་ཁོང་གི་རོགས་དང་སྐད་བརྒྱུར་རེད། ཁོང་གིས་མཐོ་ཅེ་རྒྱུ་གི་
ཡི་གེ་ཞིག་སྤྲད་བྱུང་བའི་ནང་གོས་མ་ཐུན་གྱི་བརྗོད་ཆིག་ལྟར་མས་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་
ཁྲིམ་ཆང་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་ལོག་རྒྱུ་སོགས་འཁོད་འདུག་ཅིང་། བརྗོད་ཆིག་དེ་ལ་
དེ་དུས་ནས་མི་འདོད་པ་ཞིག་ཡོད།

སྐད་རྒྱུར་དེ་བརྒྱད་ནས་ཀྱང་དེ་དག་ཡང་བསྐྱར་ཐེར་གྱི་འདུག །ཁོང་ལ་
མགོན་པོ་བཏང་། ང་ཚོའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མ་ཤེས་པར་བལྟ་མཁན་ཡོད་ན་
མཇུག་འབྲུག་དེ་མཇུག་མ་ཐུན་ཆེ་མདོག་ཁ་པོ་ཞིག་མཐོང་གི་རེད། ཁོང་ལྟ་སར་
འབྱོར་སྐབས་ག་འགྲིག་པ་པོ་རང་བྱུང་མི་འདུག །ཁོང་ལ་སྐྱེ་མགོན་ལྷ་བྱའི་སྡེ་
ལེན་གང་ཟེར་ཞུ་དགོས་སྟངས་ནས་བཀའ་ཤག་རྒྱུ་མངགས་པ་ལྟར་འོས་བབས་གྱི་
མཇུག་སྟེ་ག་སྡེ་གྲུས་ཏེ་བཀའ་ཤག་ནས་ཐེབས་བསྐྱུ་ཞུ་མཁན་བཀའ་སྟོན་
གཉིས་ཅོར་སྤྲིང་བཀའ་ཏེ་ཕྱིན་ཐོག་ཕྱི་ཉིན་སྤྲིད་སྟོན་དང་། བཀའ་ཤག་ནས་ཁོང་
ལ་གསོལ་སྟོན་སྤུལ་འདུག་ཀྱང་། ག་སྡེ་དེ་ཚོས་ཁོང་འདོད་ཁེངས་མ་བྱུང་བར་
རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་སྐྱེ་ཆབ་ལ་འོས་པའི་ག་སྡེ་གྲུས་ཞེས་བརྗོད་པ་རེད།

དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་ཐོག་མའི་མཐོང་སྒྲུང་ལྟར་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་མེད་པ་ལེས་
རྟོགས་བྱུང། གནས་ཚུལ་དེ་འདྲའི་ཐུར་ཐུན་སྒྲུ་སར་ཕྱིར་ལོག་བྱས་ཏེ། རྒྱ་དམར་
གྱི་བྲག་པོའི་དམག་ཤུགས་རྣམས་ཀྱང་མཐོང་བ་རེད།

དམག་དཔོན་ཀྱང་ཅིན་ཕུ་འབྲོར་ཏེ་ཆེ་བ་གཉིས་རྗེས་རྒྱ་མིའི་དཔོན་
དམག་སུམ་སྟོང་ཙམ་ལྟ་སར་འབྲོར། དེ་རྗེས་དམག་འཁོར་གོང་ཙམ་ཞིག་འབྲོར་
ཞིང་། དམག་དཔོན་ནི་ཀྱང་གོ་ཏྲ་དང་། ཐན་གོན་སན་རེད། སྐབས་དེར་སྒྲུ་ས་
བའི་མི་པལ་བ་རྣམས་ནས་དམིགས་བསལ་དོ་སྒྲུང་དེ་ཙམ་མ་བྱས་ཤིང་། རང་གི་
རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཉམས་དམས་བྱུང་དུས་མི་པལ་བ་ཚོའི་སྟོད་ཚུལ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་
གྱི་རེད་བསམ་བ་བྱུང་། བ་ཆས་དང་། སྟོད་ས་དགོས་ཚུལ་བརྗོད་ནས་མ་
གཏོགས་ཐོག་མའི་ཆར་རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་དང་། ང་ཚོའི་གཞུང་དབར་འབྲེལ་
བ་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། ཁོང་ཚོས་དེ་ལྟར་དགོས་ཚུལ་བརྗོད་བ་དེས་གོང་ཁྲེང་
ནང་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་བྱུང་།

དེ་ནས་རྒྱ་མིས་ས་ཁང་གཡར་ལེན་དང་། སྐྱུ་ཉོས་བྱས། རྟོར་སྒྲིང་
བཀལ་ཙམ་གྱི་གཙང་པོའི་འབྲིས་སུ་དབྱར་དུས་སྟོ་སྟེད་གཏོང་ཡུལ་སྒྲུ་ས་བ་
ཆར་མས་དགའ་པོ་བྱེད་པའི་ས་ཆ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་རྒྱ་མིའི་སྟོད་སྐར་
ཆེན་པོ་ཞིག་བཟོས། ཁོང་ཚོས་འབྲུ་ཀོན་སྟོང་ཐུག་གཉིས་གཡར་དགོས་བརྗོད་
པའི་ཁྱོན་འཁོར་དེ་ཙམ་གཞུང་ནས་འབྲེལ་མཚུངས་ནས་གཡར་གཏོང་མ་སྐབ་
སྐབས་དགོན་ཁག་དང་། སྐར་འབྲུའི་རིགས་ནས་གཡར་ལེན་བྱས། བ་ཆས་
རིགས་འདྲ་མིན་གཞན་དག་མང་པོ་དགོས་ཤུགས་བརྗོད་དེ་གོང་ཁྲེང་ནང་གི་

མ་ཐུན་རྒྱུ་ལ་དཀའ་ངལ་བཅོས་ཤིང་། རིན་གོང་རིམ་འཕར་དུ་ཕྱིན་པ་རེད། དེ་
 རྗེས་དཔལ་དཔོན་གཞན་ཞིག་དང་། མི་གངས་སྟོང་པ་བརྒྱད་ནས། བཅུ་ཙམ་
 བར་འབྱོར་ཏེ་ཁོང་ཆོས་སྟོན་སྐར་ཁག་གཅིག་ཟིན། ཁོང་ཆོར་བཟའ་བཙའ་
 དགོས་ཚུ་ལ་གྱི་འཁུར་ལྗིད་འོག་ང་ཆོའི་སྐབས་བདེའི་དཔལ་འབྱོར་ཉམས་རྒྱུ་དུ་
 སོང་། རྒྱ་མི་ཆོས་གང་ཡང་འཁྲུང་མེད་ཅིང་། དགོས་མཁོ་རྣམས་ང་ཆོའི་ཕྱན་
 ཡོད་གྱི་ཐོག་ནས་ལེན་ཤག་བྱས་པར་བརྟེན་སྒོ་བྱར་དུ་འབྱུངས་པ་བཟའ་བཙའ་
 རྣམས་གྱི་རིན་གོང་ལྡན་བཅུ་དང་། མར་གོང་ལྡན་དགུ་ཙམ། དངོས་རིགས་
 གཞན་ལ་རིན་གོང་ལྡན་གཉིས་གསུམ་ཙམ་འཕར་སྐབས་ལྷ་སའི་མི་ཆོར་སྟོན་
 མེད་ལྷ་གའི་ཉེ་འགམ་དུ་སོན་པའི་བསམ་སྒོ་ཐོག་མ་དེ་འཁོར་ཞིང་། རྒྱ་མི་ལ་མི་
 དགའ་བའི་རྣམ་འགྲུར་སྤྱུག་ཏུ་ཕྱིན་ནས། ལྷ་སྤྱུག་ཆོས་སྐྱད་ཅོར་དང་། རྒྱ་དཔལ་
 ལ་རྩོམ་པའི་སོགས་བྱས། མི་རྒྱ་པ་ཆོས་ཀྱང་བཅོད་སྟོམ་དཀའ་བའི་རྟགས་
 མཆན་སྟོན་གྱི་ཡོད་འདུག

བཀའ་ཤག་ཏུ་བདེ་སྤྱུག་ལྷ་འབོད་བྱེད་མཁན་མང་པོ་བྱུང་ཡང་། བྱེད་
 ཐབས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། རྒྱ་དཔལ་རྣམས་བཙའ་སྟོན་བྱས་ཏེ། ཁོང་ཆོས་
 ང་ཆོའི་བསམ་འཆར་དང་ལེན་དང་། གཞུང་ལ་རོགས་རམ་བྱེད་རྒྱ་ལྟ་ཅི། ཁོང་
 ཆོའི་དགོས་མཁོ་ཉིན་བཞིན་རེ་མང་དུ་སོང་། འབྲུ་ཁོན་ཉིས་སྟོང་དགོས་ཚུ་ལ་
 བརྗོད་པ་ཡང་ང་ཆོས་ཐབས་འཆོལ་བྱེད་དགོས་པ་བྱུང་བའི་མིང་ལ་བྱ་ལོན་
 བརྟགས་ཤིང་། ཆབ་སྐྱེན་བོད་དུ་བཅོ་བྲུ་བཅུགས་ཏེ་སྟོན་རྒྱ་ཡིན་ཚུ་ལ་དཔལ་
 དཔོན་ཆོས་བརྗོད་ཀྱང་། དེ་དག་ལག་ལེན་བྱས་ཡོད་པ་མ་རེད།

བོད་ནང་གནས་ཚུལ་སྤྱད་པོ་ནས་རེ་སྤྱད་ཏུ་འགྲོ་སྐྱར་ལྟ་སའི་ནང་རྒྱ་
 མིའི་དཔོན་རིགས་མང་པོ་འབྱོར་ཞིང། གང་ཅིན་མུ་ནས་ཆོག་མཁན་འདུ་ཡུན་རིང་
 ཆོག་མཁན་བརྟུག་པའི་ནང་། བཀའ་སློན་ཆོ་འབོད་འགྲུགས་བྱས་ཤིང། མི་མང་ལ་
 དེས་པར་དགོས་ཁོ་གལ་ཆེའི་རིགས་དང། བཅན་འཇུག་མཁའ་གྱི་རེ་འདུན་
 བསྐྱབ་རྒྱ་ཉེ་སྟོན་ཤིང་རྒྱའི་ལས་འགན་དེ་མིན་སྟོན་སྤྱད་པར་བབས་པ་རེད།
 ཁོང་ནས་བརྗོད་དོན། བོད་མི་རྣམས་སྟོན་ཚུང་ཆོས་ཤིང་པ་ཡིན་སྟབས་ཡུལ་གྱི་
 རོན་སྐྱེད་རང་ཉིད་ལྟེངས་ཅན་ལས་མེད། ཁ་ལྷག་ཐན་བྱ་ཡོད་རིགས་ནས་རྒྱ་
 དམག་རྣམས་ལ་ཁྲ་བ་རེ་བྱང་ལས་མི་ལྟེངས། སྟོན་བྱར་བྱ་རོན་སྐྱེད་མང་པོ་བཟོ་མི་
 ཐུབ། ལྟ་སར་དམག་ཤྱགས་ཆེན་པོ་འདི་འདྲ་ཉར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་མེད།
 ཁྱེད་ཆོས་ཡུལ་གྱི་སྤྱད་སྟོན་ཤིང་དགོས་ན་དཔུང་དམག་རྣམས་ས་མཆོམས་སྤྱ་
 གཏོང་དགོས། སྟོང་ཁྱེད་ནང་དཔོན་རིགས་འགའ་ཤིས་དང། སྤྱ་སྤྱང་གང་
 འཆོམས་བསྐྱད་ན་འགྲིགས་ཞེས་བསམ་ཚུལ་རྣམས་བྱུང་མེད་གསལ་པོར་བརྗོད་
 འདུག

རྒྱ་མིས་ཐོག་མའི་ཆར་ལན་འདེབས་མཁས་པོ་བྱས་ཏེ་དམག་དཔོན་གང་
 ཅིང་མུས་བརྗོད་གསལ། ང་ཆོའི་གཞུང་ནས་གྲོས་མཐུན་ལ་མིང་ཉགས་བཏོད་
 གསལ་ལྟར་རྒྱ་དམག་བོད་ཏུ་འཛོག་དགོས་ཤིང། སྟོན་ས་དང། ཟ་ཆས་སྟོན་
 དགོས། ཁོང་ཆོ་ནི་བོད་ཀྱི་རོན་སྐྱེད་ཡར་རྒྱས་དང། བཅན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་ཀྱི་
 བཅན་ཤྱགས་འོག་ནས་སྤྱད་སྟོན་ཤིང་ཆེད་ཡོང་བ་ཡིན། བོད་དོན་རྣམས་རང་
 མགོ་ཐོན་པ་དང། ས་མཆོམས་ཀྱི་སྤྱད་སྟོན་བོད་མིས་ཤིང་ཐུབ་ན་རྒྱ་དམག་

ནམས་རྒྱ་ནག་དུ་ཕྱིར་ལོག་ཕྱིན་པས་ཆོག་ཅེས་དང་། ཁྱོད་ཆོ་ཁྱེད་རང་ཆོའི་རྒྱ་
བའི་སྟེང་ལངས་ཐུབ་ན་ང་ཆོར་སྟོད་གྲོགས་བརྩེད་ཀྱང་སྟོད་ཀྱི་མ་རེད་ཅེས་
སོགས་བརྩེད་འདུག

སྤྱུ་ཁང་བས་བརྩེད་གསལ། ས་ཆོའི་ས་མཆམས་སུ་ཉེན་ཁ་བཟོ་མཁན་
རྒྱ་མི་མ་གཏོགས་མེད། ང་ཆོར་མགོ་ཐོན་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་མང་པོ་ཕྱིན་སོང་།
ཞེས་དང་། ཡང་ཆོགས་འདུ་གཞན་ཞིག་ལ་ཁོང་ནས་དམག་དཔོན་དེར་བརྩེད་
གསལ། ཁྱོད་ཆོ་བོད་དུ་རོགས་རམ་ཆེད་ཡོང་ཚུལ་བརྩེད་ཐུས་ཀྱང་། ད་པན་
རོགས་རམ་གང་ཡང་བྱས་མ་སོང་བ་མ་ཟད། རྒྱ་མི་བོད་དུ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་ང་
ཆོར་དཀའ་ངལ་ཡོང་གི་འདུག རྒྱ་མིས་ལས་ཀ་རྒྱུ་བྱས་ལ་མི་མང་ནས་ཁོང་ཁྱོ་
དང་། འདོད་པར་མི་འབབ་པ་བྱུགས་ཆེར་འགོ་བཞིན་འདུག ཡང་ཁོང་ནས། སྤྱིར་
བཏང་གནད་གལ་མེད་ཀྱང་། ང་ཆོར་གཞོད་འགལ་ཆེ་བ་ཞིག་གོང་ཁྱེད་ལྷ་སའི་
ཉེ་སྤྱོད་སེམས་ཅན་གྱི་རུས་པ་མེར་བསྐྱེགས་གཏོང་བ་འདིས་བོད་མིའི་ཆོས་དང་
ལ་གཞོད་ཅིང་། འདི་ལ་མི་དགའ་བ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ཅེས་བརྩེད་འདུག

དེར་ཀྱང་ཅིང་ཐུས། མི་མང་ནས་དགའ་བོ་མི་བྱེད་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་གོ་
བསྐྱེད་མ་བྱས་པར་དགའ་བོ་མི་བྱེད་མཁན་ང་ཆོའི་གཞུང་ནས་བཀག་འགོག་
བྱེད་དགོས་ཞེས་དང་། མི་མང་ཆོས་ཁྱོམ་དཀྱིལ་དུ་རྒྱ་མིར་མི་དགའ་བའི་སྤྱི་
གཞས་ལེན་ཚུལ། ད་དུང་ཁོང་ནས་བོད་མི་ཆོས་རྒྱ་མིར་མཐུན་ལམ་ལེགས་པོ་
བྱེད་དགོས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡིག་ཟེན་ཞིག་སྤྱུ་ཁང་པར་སྤྲད་དེ་འདི་བཞིན་རིལ་བསྐྱེགས་
བྱ་དགོས་བརྩེད་པར། སྤྱུ་ཁང་བས་ཡིག་ཟེན་དེ་མེད་སྐབས་ཁྱོམ་དཀྱིལ་དུ་སྤྱི་

གཞས་བཏང་མི་ཚོག་ཅེས་འཁོད་ཡོད་སྟབས་ཁོང་ནས་དེ་ལ་བཟོ་བཅོས་འབྲེལ་
ཆགས་པོ་ཞིག་བྱས་འདུག་ཀྱང་། ངའི་བསམ་བཤད་དེ་ལ་རྒྱ་མི་ཁོང་ཁོ་ཞི་ཐབས་
བྱང་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད།

ཚོགས་འདུ་ཐེངས་མང་དེ་ལྟར་ཚོགས་སྐབས་རྒྱ་མིའི་བརྗོད་ཀྱི་ཇེ་ཆེར་
ཕྱིན་ཞིང་། རྒྱ་རིགས་རྣམས་བོད་དུ་རྟོགས་རམ་ཆེད་ཡོང་ཚུལ་གོ་རྟོགས་གསལ་
པོར་ཡོང་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། མི་མང་ནི་རྒྱ་མིར་རྣམ་འགྱུར་བྱ་སྟོན་ཉིན་རེ་
ནས་རྗེ་སྟུག་ཏུ་སྟུར། མི་མང་ནས་རྒྱ་མིའི་འགོ་འཁྲིད་ལ་སྟོན་བརྗོད་བྱེད་ཆེད་
ཚོགས་འདུ་ཚོགས་པ་དེ་དག་བཀག་འགོག་བྱེད་དགོས་ཞེས་རྒྱ་མིས་བཀའ་
འག་ཏུ་ཡང་ཡང་བརྗོད་པ་ལྟར་བཀའ་འག་ནས་བཀག་འགོག་བྱས་ཀྱང་། མི་
མང་ནས་ང་ཚོ་ལྟོགས་ངལ་ཆེ་བས་རྒྱ་མི་ཕྱིར་ལོག་འགོ་དགོས་ཟེར་བ་སོགས་
བྱིས་ཏེ་ཁྲིམ་ནང་ཡི་གེ་སྦྱར་འབྲེམས་བྱས་པ་རེད། དེར་མ་ཟད། ཚོགས་འདུ་
ཚོགས་མི་ཚོག་པ་བཟོས་ཡོད་ཀྱང་། ཁོང་ཚོས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཚོགས་
ཏེ་ཆོག་ཐོ་བཏོན་པའི་ནང་། མི་མང་ལ་དཀའ་ངལ་ཡོད་ཚུལ་དང་། ལྷ་སའི་གནས་
ཚུལ་ཇ་དག་ཆེ་ཚུལ། ལྷ་སར་རྒྱ་མི་དཔོན་རིགས་འགའ་ཤམ་ལས་དཔག་མི་
རྣམས་ཕྱིར་འཐེན་དགོས་ལུགས་སོགས་བྱིས་ཏེ་ངོ་བུ་བྱས་གཅིག་རྒྱ་མིའི་དཔག་
དཔོན་ཚོ་དང་། གཅིག་བཀའ་འག་ལ་སྦྱད་འདུག།

རྒྱ་མིས་ཟེར་ན། དེ་ནི་བཅན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་བས་འགྲུལ་སྟོན་བྱས་
ལུགས་དང་། ལྷ་སར་རྟོག་ཁྲ་བཟོ་མཁན་ཆེད་མངགས་ཡོད་ལུགས་བརྗོད་ཅིང་།
སྐབས་ཤིག་གང་ཅིང་མུ་ཁོང་ཁོ་དང་བཅས་བཀའ་འག་ཏུ་ཡོང་སྟེ་བརྗོད་གསལ།

མི་ཅིང་དུ་མིང་རྟགས་བཀོད་པའི་གྲོས་མཐུན་བཟུལ་བཞིགས་གཏོང་མཁན་གྱི་
འགོ་འཁེད་ནི་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིན་ཚུལ་བཞིན་འདུག།

སྤྱི་ལོ་ཅན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཡོང་སྐབས་འདི་ཆོ་བཅན་འཇུག་གྱུར་པའི་
ཉམས་སྤྱོད་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཁག་ནས་ཤེས་རྟོགས་ཡོང་གི་རེད། བཅན་གཞོན་གྱི་ད་
མཁན་ཆོ་རོགས་རམ་གྱི་མཁན་ཡིན་ཚུལ་གྱིས་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་བསམ་
ཚུལ་ནི་ཡིན་སྐབས་ཀྱང་བཞིན་པ་དགལ། བཅན་གཞོན་གྱི་ད་ཡུལ་མི་མང་ལ་རོགས་
རམ་མི་དགོས་པ་ཤེས་ནས་ཡ་མཚན་དུ་གྱུར། རྒྱ་མིས་མི་མང་གི་འདོད་པ་མེད་
པའི་རྣམ་འགྱུར་མཐོང་སྟེ་ཕྱིར་ལོག་མ་བྱས་ཤིང་། མི་མང་གི་རེ་འདོད་ཀྱང་མ་
བསྐྱབ་པར་བཅན་གཞོན་གྱི་ད་ཡུལ་པ་རེད།

ཁ་གཏོག་རང་ལ་གྱུར་བ་དེ་གཞན་ལ་འགོལ་ས་འཆོལ་ཞིང་། བོད་ནང་
བསྟོན་དགྱི་གྱིད་པའི་ཐོག་མ་ནི་ཁོང་རང་ཆོའི་བསམ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བཅན་
རྒྱལ་རིང་ལུགས་པ་དང་། འདི་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིན། འོན་ཀྱང་། གྱིད་སྐབས་
དེ་ལ་རྗེས་འབྲས་བཟང་པོ་འབྱུང་བ་དགལ། མི་མང་མི་དགའ་བའི་རྣམ་འགྱུར་དེ་
བཅན་ལུགས་གྱིས་དུས་ཡུན་གྱི་དུ་ལས་གཞོན་མི་བྱུང། བཅན་ལུགས་ནི་ཅམ་
བྱས་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་མི་དགའ་བའི་གནས་ཚུལ་ནི་ཆེར་འགྲོ་བ་དེ་ཆེར་མས་
གསལ་པོར་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་དམར་ནས་ད་ལྟ་ཤེས་རྒྱུར་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད།

གནས་ཚུལ་རྩ་བ་ཅན་དེ་འདྲའི་སྐབས། རྣམ་ཀུན་ཕྱི་མི་སྐུ་ཡང་འདི་
ཅར་ཡོང་དུས་བཀའ་ཤག་དང་། ལས་ཁུངས་གཞན་དག་བརྒྱུད་དགོས་ན་ཡང་།
རྒྱ་མིས་དེ་ལྟར་མིན་པར་ཐད་ཀར་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་། ཐོག་མའི་ཆར་དང་།

ཐུག་འཕྲད་སྐབས་མིང་ལྟོན་གཉིས་ནས་ཐོན་ལ་སློབ་སྦྱོར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་།
 སྐབས་ཤིག་མིང་ལྟོན་སློབ་ཐང་བཟ་ཤིས་ཀྱི་བརྗོད་ཐོག་གཅིག་ལ་གྱང་ཅིང་།
 ལྷ་ཁོང་ཁྱོད་ཐོ་ལངས་སོང་། ང་རང་ལོ་ཆོད་དེ་འདྲར་མི་གན་ཞིག་བྱ་སྤྱོད་དེ་
 ལྷ་བྱ་མཐོང་སྟེ་ཉ་ལས་བྱང་། དེད་ལོ་ན་རྒྱང་ཡང་ཁོང་ཁྱོ་ཞི་འཇགས་བྱེད་དུ་
 བཅུག། དེ་ནས་ཐོན་གཅིག་བྱ་ཐུག་འཕྲད་བྱེད་དགོས་པའི་འགོ་འཇུགས་བྱས།
 ཁོང་ཆོ་ངའི་རྩར་ནས་ཡོང་སྐབས་སྤྱང་དམག་མཉམ་འབྲིང་གིས་སྤྱོད་ཁང་སྒོ་
 འགག་དུ་འཇོག་གི་འདུག དེ་དག་སྤྱོད་རྩལ་ངན་པ་ཅིམ་ལས་མིན་ཡང་གནས་
 ལུགས་ཤིས་མཁན་བོད་མི་ཆོ་སྒོ་པམ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

རྒྱ་མི་དང་། ལྷ་ཁང་པ་མཐའ་མའི་སྤྱོད་ཆོད་ཡོང་ས་ནི་བོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་
 སྒོར་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཐོག་བྱང་འདུག གྱང་ཅིང་ལྷ་ནས་དམིགས་བསལ་གྱི་ཆོགས་
 འདུ་ཆེན་པོ་ཞིག་བསྐྱུ་བསྐྱོང་ཐོག་ ངའི་མིང་ལྟོན་དང་། བཀའ་སློན་རྣམས་འཛོད་
 འགྲུགས་དང་འབྲེལ། རྒྱ་མིའི་ཞི་དག་དཔོན་རིགས་མཐོ་རིམ་རྣམས་ཀྱང་བོད་
 འགྲུགས་བྱས་པའི་སར་དམག་དཔོན་དེས་བརྗོད་གསལ། བོད་དམག་རྣམས་
 བཅིངས་བཀོལ་དམག་ལ་བསྐྱར་བའི་དུས་སུ་བབས་ལུགས་དང་། དེའི་བྱེད་
 ཐབས་སུ། བོད་དམག་གཞོན་ཏུ་འདེམས་བསྐྱུགས་གིས་ལྷ་སར་རྒྱ་མིའི་དམག་
 སྤར་ནང་སློབ་སྦྱོང་དུ་གཏོང་དགོས། དེ་ནས་ཁོང་ཆོ་སོ་སའི་དམག་སྤར་དུ་ཕྱིན་
 ཉེ་བྱིངས་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཐུབ་ལུགས་བརྗོད་པ་རེད།

དེ་ལ་ལྷ་ཁང་པས་སྤར་ལས་ལུགས་ཆེས་བརྗོད་དོན། བསམ་འཆར་དེ་
 བོད་དགོས་དོན་མེད་ལ་ཁས་ལེན་ཐུབ་པའང་མ་རེད་ཅེས་དང་། ཁོང་ནས། རྒྱ་ནག་

ཏུ་གྲོས་མཐུན་དོན་ཆེན་བཅུ་བདུན་ལ་མིང་ཏྲགས་བཀོད་ཚུལ་རྒྱ་མི་ཆོས་བརྗོད་
 པ་དེ་དག་ང་ཚོའི་མི་མང་ནས་ཁས་ལེན་བྱས་པ་མེད། གྲོས་མཐུན་ནང་གི་དོན་
 ཆེན་རྣམས་ལ་ནི་རྒྱ་དམར་རང་ཉིད་ནས་ཡང་ཡང་འགལ་འདས་བྱས། བོད་ཤར་
 རྩོགས་ད་དུང་རྒྱ་མིའི་དམག་འོག་ཏུ་ཡོད། ས་ཆ་དེ་རྣམས་བོད་གཞུང་ལ་སྤོང་
 དགོས་ཀྱང་སྤྲད་ཡོད་པ་མ་རེད། བོད་ལ་ཁོ་ལ་འཛིངས་བྱས་པ་ནི་བདེན་འབྲེལ་
 ཞིག་མ་ཡིན། ཞི་བའི་གྲོས་མོལ་བྱེད་སྐབས་རྒྱ་མིའི་དབྱུང་དམག་དངོས་སུ་ས་
 རོག་ཏུ་བཅན་འཇུག་བྱས་པ་རེད། བོད་དམག་རྒྱ་དམག་ཏུ་བསྐྱར་རྒྱུའི་ཐད་
 བཅོས་བསྐྱར་སྐོར་བོད་མིར་བཅན་ཤེད་མི་བྱེད་པ་གྲོས་མཐུན་ནང་གསལ་ཡོད།
 བཅོས་བསྐྱར་དེ་ལ་བོད་མིས་དགའ་མོས་མི་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་ཅིང་། མིན་ཆོན་
 ཁོང་རང་ལ་འདོད་བབས་མ་བྱུང་བ་རེད།

རྒྱ་མིའི་དམག་དཔོན་ཆོས་བརྗོད་གསལ། དོན་གནད་དེ་དག་གལ་ཆེན་
 བོ་མིན། བོད་གཞུང་ནས་དགག་བྱ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་མཐོང་གི་མི་འདུག་ཅེས་
 དང་། ཡང་ཁོང་ཆོས་བསམ་འཆར་བཏོན་གསལ། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་དེ་རྣམས་
 བོད་ཀྱི་དམག་སྐར་ཁག་ནས་པལ་སྟེ་རྒྱ་མིའི་དར་ཆ་འཇུགས་དགོས་ཚུལ་བརྗོད་
 པར། ལྷ་ཁང་པས། རྒྱ་མིའི་དར་ཆ་བཅུགས་ན་བོད་དམག་གིས་པལ་གྱི་རེད། དེ་
 ལྟར་བྱུང་ན་ངོ་ཆ་བོ་ཡོང་གི་རེད། ཅེས་དང་། དར་ཆའི་སྐོར་ཅོད་སྤྲོང་སྐབས་ལྷ་
 ཁང་པས། བོད་དུ་རྒྱ་མིས་བཅན་འཇུག་བྱས་ཐེན་པར་བརྟེན་འབྲེལ་ལས་བཟང་
 བོ་བྱེད་དགོས་ཚུལ་བརྗོད་པ་དེར་སྤྱིང་བོ་མེད་པ་ཞིག་རེད། མི་ཞིག་གི་མགོ་ལ་
 བརྟུངས་ཏེ་ཀ་ལི་བཅག་ནས་ཁྲག་མ་བསྐྱས་པར་ཡོད་སྐབས་སུ་དེ་དང་ལས་སེང་

ཐོགས་པོ་ཡོང་ཐབས་མེད་པ་ལྟར་རེད་ཅེས་བརྗོད་པ་དེར་རྒྱ་མི་ཁོང་ཁྱོ་ཆེན་པོ་
ལངས་ཤིང་། ཉིན་གསུམ་ཙམ་རྗེས་ཆོགས་འདུ་འཆོགས་རྒྱ་བྱས་ཏེ་དེ་ཉིན་
ཆོགས་འདུ་ཐོལ་འདུག།

འཇུག་མི་ཆོ་ཡང་བསྐྱར་ཆོགས་འཛོམས་སྐབས། དམག་དཔོན་པན་
མིང་ནས་སྐྱེ་ཁང་པར་བརྗོད་གསལ། ཁྱེད་ནས་ཁར་སང་གསུངས་པའི་བཀའ་
མོལ་ནང་ནོར་འཁྲལ་བྱུང་མི་འདུག་གམ། ཞེས་དགོངས་སེལ་ཞུ་རེས་བྲིས་པར།
སྐྱེ་ཁང་པས་སྡོན་མ་ལྟར་ལས་བསྐྱར་བཅོས་མ་བཏང་བའི་ཐོག་བརྗོད་གསལ།
གནས་ཚུལ་བྱང་པོར་བརྗོད་རྒྱ་ནི་ང་རང་གི་ལས་འགན་ཡིན། བོད་ཤར་ཕྱོགས་
སུ་རྒྱ་མིས་བཙན་གཞོན་བྱས་ཚུལ་སྤངས་གསུངས་བྱུང་བ་དེས་བོད་མིའི་སློབ་གཉེན་
མེད་པས་པར་ཕྱིན་པ་རེད། གཤམ་ཏེ་དམག་མིའི་སྐོར་རྒྱ་མིའི་བསམ་འཆར་རྣམས་
སྤངས་ན་དམག་མི་ཙམ་མིན་པར་མི་མང་ནས་ཀྱང་རྣམ་འགྱུར་ངན་པ་བསྟན་གྱི་
རེད་ཅེས་བརྗོད་འདུག།

དེ་ལ་དམག་དཔོན་པན་མིང་། ཁོང་ཁྱོ་བཟོད་སྟོམ་མ་ཐུབ་པར་སྐྱེ་ཁང་
པས་ལོག་ཏུ་ཕྱི་རྒྱལ་བཙན་དབང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབང་འཁུགས་དང་འབྲེལ་བ་བྱས་
ཚུལ་བརྗོད་ཅིང་། སྐད་ཅོར་ཆེན་པོའི་ངང་སྐྱེ་ཁང་པ་ལས་འཁྲལ་ཕྱིར་འཐེན་
དགོས་ཚུལ་ཏུ་ལའི་སྒྲ་མར་ཞུ་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པར་སྐྱེ་ཁང་པས། ཏུ་ལའི་སྒྲ་
མས་ངས་ནོར་འཁྲལ་བྱས་པ་གཞིགས་ཡོད་ན་ལས་འཁྲལ་ལས་སྟག་པ་སྟོག་
ཀྱང་གཏོང་གི་ཡིན། དེ་མིན་རྒྱ་མིས་ང་ཆོར་བཀའ་གནང་དགོས་དོན་མེད། རྒྱ་
མིའི་བཀའ་ལ་མི་ཉན་ཐག་ཆོད་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པར། དེར་ཀྱང་ཅང་མུས་བར་

འཆངས་ཀྱིས་བརྗོད་དོན། ད་ལྟ་ཕན་མིང་ནས་བརྗོད་དོན་ལ་ཐུན་བྱ་ལོར་འཁྲུལ་
བྱུང་ཡོད་སྐབས་དོན་གནད་དེ་ཆོར་བདག་སྟོད་མ་གནད་ཞེས་བརྗོད་འདུག

ཆོགས་འདུ་དེར་གྲོས་མཐུན་གང་ཡང་མ་བྱུང་བར་གྲོལ་བ་རེད། གང་
ཅིང་ལྷན་སྐབས་དེར་དོན་གཤམ་ཚུང་དུ་བཏང་ཡང་། དེ་རྗེས་ཐུན་ལ་སྐྱོན་ཞིག་
བཏང་འབྱོར་ནང་། རྒྱ་ཁང་པར་བོད་དང་རྒྱ་ནག་མཐུན་འབྲེལ་བྱེད་འདོད་མི་
འདུག་ན་ཁོང་གི་ལས་འཁུར་ཕྱིར་འཐེན་དགོས་ལུགས་གྲིས་འདུག་ཅིང་། དེ་སྐོར་
བཀའ་ཤག་ཏུའང་བརྗོད་འདུག། བཀའ་ཤག་ནས་སྲིད་ཚོན་གཉིས་ཀ་དགོངས་པ་
ཞུ་བ་ཅུག་ན་ལེགས་ཚུ་ལ་བསམ་འཆར་སྤྲད་བྱུང་ཞིང་། གནས་ཚུལ་དེ་ཅི་མཐར་
ཐུག་སྐབས་དཀའ་ཆོགས་ཅན་གྱི་ལས་ཀ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་བྱུང་། རྒྱ་ཁང་པས་
སྤྱིང་སྟོབས་ཆེན་པོས་རྒྱ་མིར་ལན་འདེབས་བྱས་པ་དེར་ཐུན་བཅི་མཐོངས་ཆེན་
པོ་ཡོད་ཀྱང་། ཡང་ན་རྒྱ་ཁང་པ་སུ་མཐུད་ལས་ཀ་བྱེད་འདུག་རྒྱ་དང་། ཡང་ན་རྒྱ་
མིའི་དག་བཞིན་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་རྒྱ་དེ་གཉིས་རེད།

དེ་ལ་གནད་དོན་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་རྒྱ་ཁང་པའི་ལུས་སྟོག་གི་ཉན་ཁ་
དང་། གཉིས་པ་མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་དེ་རེད། རྒྱ་ཁང་པའི་ལུས་སྟོག་
ནི་ཁོ་རང་གིས་ཉན་ཁའི་ནང་བཅུག་ཟིན་པ་དང་། ངས་ལས་འཁུར་སུ་མཐུད་ཀྱིས་
བཞག་ཀྱང་རྒྱ་མིས་ཐབས་སྒྲ་ཆོགས་ཤིག་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པ་གསལ་པོ་མཐོང་གི་
ཡོད་པ་རེད།

དོན་གནད་དེ་ཆོའི་སྐོར་དུས་ཡུན་རིང་པོའི་སྟོན་ནས་རྒྱ་མཆན་བྱུང་ཡོད་
ཅིང་། ཐུན་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྲིད་དོན་གྱི་སྟོབ་སྟོང་ནི་བྱས་མེད། ཆོས་ཀྱི་སྟོབ་སྟོང་

གིས་དོན་གནད་འདི་ཆོར་བེད་སྟོང་བྱེད་ཐབས་དགའ་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་
ནི་ལམ་སྟོན་ངེས་གཏན་ཞིག་ཡིན་པར་སྒྲུབ་ནས་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པ་ལྟར་ད་དུང་
ཡང་ཡོད།

ངའི་བསམ་བར་། ང་ཆོས་ལུ་མཐུན་རྒྱ་མིར་ངོ་ཚོལ་དང་། ཁོང་ཁོ་
བསྐྱངས་ན། འཁོན་འཁྲུག་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ལས་དོན་མན་ཡོང་རྒྱ་མེད། འཁོན་
འཁྲུག་བྱུང་ན་མཆོན་ཆ་དང་། སྤྲིགས་འཇུགས་མེད་པའི་མི་མང་ཐོག་གྲོང་གྲུག་
ཡོང་གི་རེད། ང་ཆོར་རེ་ལམ་གཅིག་ཡོད་པ་ནི་གྲོས་མཐུན་ནང་ཁས་ལེན་བྱས་
པའི་དོན་ཆོན་སྤྲུག་ཤོས་ཀྱི་ལེགས་ངོ་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་སོར་གནས་ཡོང་བ་བྱེད་
གྲོགས་ཞེས་རེ་སྤྲུག་བྱ་རྒྱུ་ཅུ་ཅུ་རེད།

ང་ཆོས་ལོ་མང་རིང་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་དུ་བཟོད་སྒྲན་ཆེན་
པོས་ངར་སྤྲུག་བྱས་ན་ནམ་ཞིག་རང་དབང་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཞིག་
ཡོད་པ་རེད། དེ་ལ་གང་སྤྱབ་ཅི་སྤྱབ་ཀྱིས་རྒྱ་མི་དང་མཉམ་དུ་ལས་དོན་བྱེད་
དགོས། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ན་ཞི་བའི་ཚོལ་སྤྱོད་བྱེད་དགོས། རྒྱ་པོའི་ངོ་ཚོལ་ལག་
ལེན་བྱེད་མི་སྤྱབ་པ་མ་ཟད། ཆོས་ཕྱོགས་དང་ཡང་མི་མཐུན་པ་ཞིག་རེད། ཞི་བའི་
ཐབས་ལམ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དང་ཡང་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་སྤྱན་
རང་ཡིད་ཆེས་གཏིང་ཟབ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ངོས་རང་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཁག་གི་
འགོ་འཁྲིད་ཡིན་སྟབས་དེ་ལ་བཅི་འཛོག་མ་བྱས་མཐུ་མེད་ཡིན། ང་ཆོར་དམའ་
འབེབས་དང་། མི་ལོ་སྟོང་སྤྲུག་སྟོན་གྱི་པ་མེས་ནས་བྱུང་བའི་ལུགས་སྟོལ་ཅ་
ཆེར་འཛིན་པ་རྣམས་རེ་ཞིག་པོར་བཞུགས་ལྟ་བུར་བྱུར་ཀྱང་བཟོད་སྟོལ་བྱེད་

དགོས་པར་མཐོང་།

ངས་ཚོ་ཕམ་ངང་བཀའ་ཤག་གི་བསམ་འཆར་ལྟར་མིང་ཚོན་གཉིས་
ལས་འཁུར་དགོངས་ཞུ་བྱ་དགོས་བརྗོད་ཅིང་། མིང་ཚོན་གཉིས་ངའི་སར་འབྲང་
འབྱོར་སྐབས་ཁ་བཏགས་དང་། འབ་པར། དངོས་སྤྱེས་བཅས་སྤྲད་པ་ཡིན། ངའི་
གནས་སྟངས་ཇི་ཡོད་ནི་ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ཤིང་ཤུམ་ཞིང་། རྒྱ་
མིའི་བསྟན་འདོགས་བྱེད་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཆེ་མིང་ཚོན་བསོས་ཏེ་དོན་པན་མེད་
སྐབས་མིང་ཚོན་གསར་པ་བསྐྱོ་གཞག་མ་བྱས་པར་འགན་འཁུར་ངས་འཁུར་ན་
ལེགས་པར་བསམ་བྱུང་། གང་ཡིན་ཞེ་ན། བོད་མིའི་མཐོང་སྒྲུབ་ལེགས་པ་ཡོང་
གི་རེད། དེ་རྗེས་ལྷ་ཁང་པ་རྒྱ་གར་དུ་ལེབས་ཏེ་མིང་ཚོན་གནང་ཡང་། དགྲུང་ན་
མཐོ་བས་དེང་སྐབས་དགོངས་ཞུས་ལས་མེད་དུ་བཏགས་ཡོད་ཅིང་། ད་དུང་ཐུན་
ལ་སློབ་སྟོན་གནང་བཞིན་ཡོད།

ཚོ་ཕམ་ངང་བརྗོད་རྒྱུར། ༡༩༥༩ ལོ་ཐུན་བོད་ནས་ཡོང་རྗེས་མིང་ཚོན་
ཚོ་བཟང་བཀ་ཤིས་རྒྱ་མིས་བཙོན་འཇུག་གིས་ཕྱིར་བློས་བྱུང་མི་འདུག དོན་
གནད་དེ་ཐག་ཆོད་བྱུང་སྐབས་རྒྱ་མི་དགའ་མོས་བྱུང་སྟེ་ང་ཚོར་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་
སྟངས་ཐུན་བྱ་བྱ་ཏུ་ཕྱིན་སོང་། རྒྱ་མིས་བཀའ་ཤག་ཏུ་བསམ་འཆར་བརྗོད་
གསལ་དུ། བོད་ཀྱི་གཞུང་ཞབས་དང་། གྲ་རིགས། ཆོང་པ། དེ་མིན་གཞན་དག་
གི་འཕུས་མི་ཆོགས་པ་ཞིག་རྒྱ་ནག་ཏུ་བཏང་སྟེ་ཆོས་དད་རང་དབང་ཇི་ཡོད་ལ་
ལྟ་སྟོར་བྱེད་འཇུག་དགོས་ཟེར་བ་ལྟར་ང་ཚོས་ཁས་ལེན་གྱིས་མི་འགྲོ་འདེམས་
གཏོང་བུས། ཁོང་ཚོ་རྒྱ་ནག་ཏུ་ལྟ་སྟོར་ནས་ཕྱིར་ལོག་རྗེས་ལྷ་ས་ཞུ་ཞིག་བཏོན་

པ་དེ་དག་ཀྱི་མིའི་འགོ་འཁྲིད་ཆོས་གྲིས་པ་ཆང་མས་ཤེས་གསལ་རེད།

དེ་རྗེས་ཐོན་ཀྱི་ནག་ཏུ་ལྟ་སྟོར་དུ་མགོན་འབོད་བྱས་བྱུང་། སྐབས་དེར་ང་
ཆོའི་གཞུང་དང་། བོད་ནང་ཡོད་པའི་ཀྱི་མིའི་འགོ་འཁྲིད་ཆོ་འབྲེལ་བ་ཐོན་བྱ་
ལེགས་སུ་ཕྱིན་ཡོད་ཀྱང་། གློ་པམ་ཞིག་ལ་བོད་མི་མང་གི་ཡར་རྒྱས་སྟོར་ལས་
དོན་གང་ཡང་བྱས་ཡོད་པ་མ་རེད། ཀྱི་ནག་གི་འགོ་འཁྲིད་མཐོ་ཤོས་དང་ངོས་
རང་ཐུག་འཕྲད་ཀྱིས་གོས་མ་ཐུན་ནང་ཁོང་ཆོས་ཁས་ལེན་ནི་བྱས་ནམས་ལག་
ལེན་བསྟར་དགོས་བརྗོད་ན་སྟམ་སྟེ་ཀྱི་ནག་ཏུ་འགོ་རྒྱུར་གཏན་འཁེལ་བྱས་པ་
ཡིན། |||

ལེབྱ་བྱུག་པ། རྒྱ་མི་ཁྱུང་བྱུག་ནང་།

༡༡། ། རོས་རྒྱ་ནག་ཏུ་འགོ་རྒྱུ་ལྷ་སའི་མི་མང་རྣམས་འདོད་བབས་མེད་
ཅིང་། གལ་ཏེ་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕྱིན་ན་ཕྱིར་ལོག་བྱེད་ཨེ་ཐུབ་སྟེ་ཕ་འདི་གས་སྤངས་
ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། རང་ལ་བཅོན་ཉར་བྱས་དྲོགས་འདི་གས་སྤངས་མ་བྱུང་ཞིང་།
འགོ་དགོས་པ་རང་གི་ལས་འགན་དུ་མཐོང་ནས་སེམས་ཐག་བཅད་དེ། རྟོར་སྤྱིང་
དུ་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་སྟོལ་འཕོར་ཆེན་པོ་འཛོམས་པའི་སྐབས་ཤིག་ཏུ་སྤན་
ནས་ལོ་གཅིག་ནང་ཕྱིར་ལོག་བྱ་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་བྱས་པ་ཡིན།

སྐབས་འདིར་ཕི་ཅིང་དུ། རྒྱ་ནག་གི་ཅ་ཁིམས་གཏན་འབེབས་བྱེད་རྒྱུའི་
ཆོགས་འདུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆོགས་རྒྱུའི་བྲ་སྤྱིག་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དེའི་ནང་བོད་ལ་
འཐུས་མི་བཅུའི་སྟོན་ས་སྤྲད་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་དེར་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་འཐུས་མི་
རྣམས་འདེམས་བསྐྱབས་བྱས་ཏེ་བསྐྱོས་ལུགས་དང་། བོད་ཀྱི་འཐུས་མི་རྣམས་
སྤན་ནས་བསྐྱོ་གཞག་བྱེད་དགོས་བཞིན་འདུག རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བསམ་འཆར་
བཏོན་གསལ་ལ་འཐུས་མི་དེ་རྣམས་ཀྱི་འགོ་འཁྲིད་སྤན་ནས་བྱེད་དགོས་པ་རེད།

མི་མང་པོའི་བསམ་པར་ཆོགས་འདུའི་འཐུས་མི་བྱ་རྒྱུ་ཏུ་ལའི་སྤྲ་མའི་གོ་
གནས་དང་མི་མཐུན་པར་བསམ་ཀྱི་ཡོད་འདུག་ཀྱང་། ཁོ་པོའི་བསམ་པར་དེ་
ལྟར་མ་བྱས་ན་ཁེ་ཕན་ཐོབ་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་པ་མ་ཟད། ད་ལྟ་ང་ཆོར་ཡོད་
ལུགས་ཀྱི་ནང་གི་རང་དབང་དེ་ཡང་བརྒྱག་ཉན་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་མོས་མཐུན་

བྱས་ན་རྒྱ་མིས་ཁས་ལེན་བྱས་པ་རྣམས་ལག་ལེན་གྱི་དུག་རྒྱུར་པན་ཐོགས་
ཡོང་མིན་སྟེན་པ་བྱུང།

རྒྱ་མཆོན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས། ༡༩༥༥ ལོ་ཐོན་ལྷ་ས་ནས་ཐོན་རྒྱུ་
སྦྱིད་རྒྱུ་ཁར་ཆོས་ཀྱི་མཛད་སྒྲིལ་སར་ལྷ་ས་འདི་མི་མང་ཁོ་བོ་དགའ་སྦྱེལ་ཆེད་དུ་
འཛོམས་སྐབས་ཁོང་ཆོ་སྦྱོ་བའི་རྣམ་འགྱུར་གསལ་པོར་སྟོན་སྐབས་ཐོན་ཕྱི་རྒྱལ་
དུ་ཕྱོགས་ཐོན་ཐོག་མའི་སྐབས་དེར་དགའ་སྦྱིད་དུ་ལྷ་ས་འདི་གོ་སྐབས་མ་བྱུང།

ཐོན་མོ་ཁོ་རྒྱུ་ལ་ཐག་རིང་གི་འགྲུལ་ལམ་དུ་ཞུགས། ལྷ་ས་འདི་ནང་རྒྱ་མིའི་
མོ་ཁོ་རྒྱུ་ལ་ཐག་རིང་གི་འགྲུལ་ལམ་ལ་ཐོན་པ་དམག་མིའི་ཁོངས་ཡིན་ཞིང། ཐོན་ཀྱི་ཤར་དང།
རྒྱ་བྱང་ལ་དམག་མིའི་ཀྱི་འགྲུལ་ལམ་བཟོ་བཞིན་དུ་ཡོད། དེ་འདྲའི་ལམ་བཟོ་དེ་
ནི་རྒྱ་མིའི་བཙན་གཞོན་དང། འདོད་སྒོར་མི་འབབ་པའི་རྩ་བ་ཞིག་ཡིན། ལམ་
བཟོར་ལས་སྒྲ་རྒྱུ་ཞིང། སྤུས་ཀྱང་རྒྱ་མིའི་བསྐྱེད་འདེད་དང་ལེན་མ་བྱས་
སྐབས་རྒྱ་མིའི་གཞུང་ནས་ཐོན་མི་མང་པོ་བཙན་བགས་གཏོང་དགོས་བྱུང་བ་མ་
ཟད། མི་མང་གི་ས་ཆ་མང་པོ་ཆབ་སྐྱོན་མེད་པར་ལེན་དགོས་ཀྱང་བྱུང།

ས་ཞིང་འདེབས་ལས་ཀྱི་སྤུས་ཀྱི་ས་ཆ་སྤངས་དེགས་ལ་རྒྱ་མིའི་གཞུང་
ནས་སྐྱོན་ཆབ་སྐྱོད་དགོས་བཞེད་ཀྱང། དེ་གའི་ཉེ་སྐོར་སོ་ནམ་གྱི་དུང་གི་ས་
ཞིང་གཞིན་པོ་ཐོབ་པ་དགའ། རྒྱ་མིའི་ཡུལ་ལྷང་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་དགོས་ན་འཁོར་
ལམ་དེས་པར་དགོས་ཀྱང། རྒྱ་མིའི་ལམ་བཟོ་གྱི་སྐབས་དེ་ཁྱེད་སྤུས་ཀྱི་སྤུས་དང་
འགལ་བ་མ་ཟད། རྒྱ་མིའི་མང་ཆོར་གཞོན་སྐྱོན་བཏང་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།

ལྷ་ས་ནས་མལ་ལེ་དགུ་བརྩ་ཅེས་ཀྱི་སར་མོ་ཁོ་རྒྱུ་ལ་ཐག་རིང་བསྐྱོད་ཅིང། དེ་

ནས་ལམ་བཟོ་བྱེད་ཅམ་ལས་མ་ཟིན་སྐབས་དེ་སྡེ་བོད་མིས་སྒྲོ་མོས་ཀྱི་བཟོད་
ཚུལ་ལྟར་རྟ་ཐོག་ཏུ་བསྐྱོད་པ་ཡིན། ཆར་ཞོད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ལམ་བཟོད་དཀའ་
ཞིང་། ས་གནས་འགའ་ཤས་སུ་རྟ་བཞོན་མ་སྐྱབ་པར་འདག་འདམ་ནང་རྐང་
བཟོད་བྱེད་དགོས་པ་བྱུང་། རི་ལྗེབས་འགོ་ལམ་འགར་རི་སྟེང་ནས་བྲག་རྩོ་ཆེན་
པོ་རྒྱབ་ལྗང་གིས་སྤུ་ཁྱ་བརྒྱ་ཅམ་ཀྱི་གཡང་གཟར་འོག་ཆུ་ནང་དུ་ལྗང་གི་འདུག
བྱེད་ཅམ་བཟོས་ཟིན་པའི་བཟོད་ལམ་དེ་ནི་ཉེན་ཁ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། ང་ཚོ་འབྲུལ་
བསྐྱོད་སྐབས་མི་གསུམ་དང་། རྟ་བེལ་མང་པོ་ཤི་གོད་བྱུང་སོང་།

དེ་ནས་ཉིན་བརྒྱ་ཅམ་ཀྱི་རིང་འཛིབ་ནང་བསྐྱོད་དེ་བཟོད་ལམ་ཚུབ་པོ་
འདུག ཉིན་རྗེས་མ་བྲུག་གི་རིང་ང་ཚོའི་བཟོད་ལམ་འཁེལ་སའི་ཡུལ་མི་རྣམས་
བོད་མི་ཤ་སྟག་ཡིན་ཀྱང་། ངའི་སྤྱེས་ཡུལ་ལྟར་ལོ་མང་སྟོན་ནས་རྒྱ་མིས་བཟུང་
སྟེ་དབང་བསྐྱར་བྱས་པ་ཞིག་རེད། ཡུལ་མི་རྣམས་བོད་རིགས་ཡིན་པར་བརྟེན་
མན་སྟོད་ཞག་གང་དུ་འཁེལ་ཡང་ཁོང་ཚོར་མཇུག་ཁ་གཏོང་དགོས་པ་བྱུང་ཞིང་།
མན་རྒྱ་ནག་ནས་ཕྱིར་འཁོར་སྐབས་ཁོང་ཚོས་ང་མཉམ་དུ་ཉིན་ཤས་སྟོད་དགོས་
པའི་བརྗོད་ནན་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག

དར་ཅེ་མདོའི་ས་ཁུལ་དུ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སུ་གྲགས་པའི་ལ་ཞིག་བཀལ་
བཟོད་བྱས་ཤིང་། དེ་ནི་སྤར་ཀྱི་རྒྱ་བོད་ས་མཆོམས་ལྟ་བུ་ཡིན། རི་དེའི་པར་
ཁྱོགས་སུ་འབྱོར་སྐབས་ང་ཚོ་ཕྱི་རྒྱལ་ཀྱི་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་འབྱོར་པའི་སྤར་བ་ཤར་ཀྱི་
འདུག ། ཡུལ་མི་དེ་རྣམས་རྒྱ་མི་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་ཚོའི་ཁང་པ། ཁྱོན་ཆས། རྣམ་
འགྱུར་སོགས་གང་ཅི་ནས་བོད་པ་དང་རྣམ་པ་ཐ་དད་རེད། ལམ་ཁར་རྒྱ་མིའི་ཇ་

ཁང་སོགས་མཐོང་བས་རྒྱ་ནག་དུ་འབྱོར་བའི་རྟགས་མཚན་གསལ་པོ་འདུག རྒྱ་
ནག་གི་གྲོང་ཁྱེར་རིན་དུ་བར་མོ་རྒྱོད་དང་། དེ་ནས་ཤིའི་རྩན་བར་གནས་གྲུ། དེ་
ནས་དམིགས་བསལ་གྱི་མེ་འཁོར་ཐོག་མི་ཅིང་དུ་ཤར་བསྐྱོད་བྱས།

ལོ་ཤས་གོང་ནས་ངས་འཕུལ་འཁོར་གྱི་རིགས་ལ་དོ་སྣང་དགའ་མོས་ཆེ་
བབས་ལ་གཞིགས་ན། མེ་འཁོར་དང་། གནས་གྲུར་དངོས་སུ་ཞུགས་སྐབས་མི་
ལམ་བཟང་པོ་མིས་འབྲེལ་དགའ་ཉམས་ཤིག་ཡོང་དགོས་ཀྱང་། དེའི་ཆེ་ངའི་
བསམ་སྒྲོལ་སྤྱད་དོན་གྱི་རྟོག་ཁྲ་དང་། རང་གི་ལས་འཁུར་ལྟེ་བས་འོན་ཏེ་ཆོར་བ་
གསལ་བ་དེ་ཆོར་དགའ་སྦྱིད་དུ་སྦྱོད་པའི་སྣང་བ་གང་ཡང་མ་བྱུང་།

ཤིའི་རྩན་དུ་བཤུ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ང་ཆོ་སྣན་དུ་བྱུང་། བཤུ་ཆེན་རིན་
པོ་ཆེ་ཁོ་པོ་ལས་སྐྱུ་ན་རྒྱུང་ཡང་། མི་ཆོས་ང་ལས་བགྲེས་བ་ཡོད་ཚུལ་སྐྱེད་གི་
ཡོད་འདུག སྐབས་དེར་ངོས་རང་ལོ་བཅུ་དགུ་དང་། ཁོང་དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་རེད།
ཁོང་ནི་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོའི་དུས་སྐབས་ནང་འཆར་ལོང་གནང་བ་རེད།

བཤུ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་རིམ་བྱོན་རྣམས་རྒྱ་ལའི་སྐྱ་མ་རྣམས་ལྟར་
སྐྱ་སྐྱལ་ཆེ་ཁག་ཡིན་ཞིང་། གཉིས་ཀའི་ཡང་སྤྱིད་ཐོག་མ་ཡེ་ཤུའི་དུས་རབས་
བཅུ་བཞི་པའི་ནང་དུ་བྱུང་། ཆོས་ཕྱོགས་ནས་ཁོང་གི་གོང་དུ་རྒྱ་ལའི་སྐྱ་མ་ལས་
མེད་ཅིང་། བཤུ་ཆེན་རིམ་བ་ནས་སྤྱིད་ཀྱི་དབང་ཆ་བཞེས་བ་མེད། བོད་ཀྱི་ལོ་
རྒྱུས་ནང་། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འགོ་འཁྲིད་བ་དག་འབྲེལ་ལམ་ལེགས་པོ་ཡོད་བ་
བཞིན་རྒྱ་ལའི་སྐྱ་མ་དང་། བཤུ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་འབྲེལ་བ་ཡག་པོ་བྱུང་སྟེ།
སྐྱེས་རབས་པལ་ཆེ་བར་སྐྱུ་ན་རྒྱུང་བ་དེས་གན་པའི་སྒོ་བ་མ་གནང་ཞིང་། ཕྱི་ལོ་

༡༩༡༠ �ནང་རྒྱ་མིས་བོད་དུ་བཅན་འཇུག་གིས་རྗེ་སྐུ་ཐེང་བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱ་གར་
དུ་ཕེབས་དགོས་བྱུང་སྐབས་ཏུ་ལའི་ཁྲ་མ་མ་བཞུགས་པའི་གོ་སྐབས་དེ་བཟུང་ཉེ་
ཁྲ་ལོག་ཞབས་འཐོང་འགས་གཞུང་ཁུལ་སྒྲོང་དང་། སྤིང་དོན་གི་གཡོ་འབྱུང་
འགའ་ཤས་རྟོག་སྒྲེང་བྱུང་བར་བརྟེན་པ་རྒྱལ་དབང་གོང་མ་དང་། བཤེན་ཆེན་སྐུ་
གོང་མ་རྣམས་གཉིས་ཐུགས་སྤང་མི་མ་ཐུན་པའི་སྤང་ཚུལ་བྱུང་ཞིང་། རྒྱ་མིས་བོད་
ཁ་བྲལ་སིལ་བྱར་བཏང་ནས་གོང་བུའི་སྟོབས་ཤུགས་ཉམས་དམས་སུ་བཏང་ན་
བཅན་འཇུག་གེད་བདེ་ཡོང་བའི་དམིགས་ཡུལ་སྐྱབ་ཆེད་མི་མ་ཐུན་པའི་གནས་
ཚུལ་དེ་དག་གཞི་རྒྱ་རྗེ་ཆེར་གཏོང་ཐབས་རོལ་གཞིས་བརྒྱད་བྱས་ན་ཡང་།
གོང་བཟོད་ལྟར་ཁོང་ཆོའི་དམིགས་ཡུལ་མ་འབྲལ་བར་བོད་མི་ཆོས་རྒྱ་མི་རྣམས་
མཐར་སྒྲོད་བཏང་མོད། ཁྲ་མ་གཉིས་གི་མི་མ་ཐུན་པའི་གནས་ཚུལ་ཐུ་མ་ཐུད་
བསྐྱད་ཅིང་། ལོ་ཤས་རྗེས་བཤེན་ཆེན་པོ་ཆེ་རྒྱ་མིའི་དབང་ལོག་ས་མཆམས་ས་
ཁུལ་ཞིག་ཏུ་བྱོལ་ཕེབས་སྐྱེ་ཆའི་རིང་བཞུགས་ཏེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༥ ལོ་སྐྱུང་ལ་ཆེན་
པོའི་ངང་གཞུགས་སྐྱེ་ཞི་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་འདུག

གནས་ཚུལ་འདི་འདྲར་བརྟེན་ཁོང་གི་ཡང་སྤིང་འཆོལ་རྒྱུའི་གོང་རྣམས་
ཀུན་དང་མི་འདྲ་བའི་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་འགོར་ཞིང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལོར་བོད་
ཀྱི་ནང་ནས་ཡང་སྤིང་འོས་སྐྱུལ་གཉིས་བྱུང་བའི་ཐོག་རྒྱ་མིའི་དབང་ཁོངས་ས་ཆ་
ནས་འོས་སྐྱུལ་གཅིག་བྱུང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལོ་པོ་ཅིང་དུ་བློས་མ་ཐུན་འཛོག་
སྐབས། ང་ཆོའི་སྐྱེ་ཆ་བ་གཙོ་བོ་ང་ཕོད་ནས་བློག་འཕྲིན་ཞིག་བཏང་འབྱོར་དུ་རྒྱ་
མིའི་འོས་སྐྱུལ་དེར་ཁས་ལེན་མ་བྱས་ན་བློས་མོལ་ལ་སྐྱོན་གཞོད་ཡོང་གི་ཡོད་

ཚུལ་འཁོད་འདུག གཞུང་དང་། དགོན་ཁག་གི་འགོ་འཁྲིད་ཚོས་སྒར་ལམ་བརྟག་
དབུད་དགོས་ཚུལ་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་དེར་དེ་ལྟར་ཡོང་བཅས་མེད་
སྐབས་རིམ་བཞིན་ད་ལྟའི་མཆོག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་དག་ངོ་མར་གྱུར། དེ་དུས་
ཁོང་དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་བཅུ་གཉིས་ཙམ་སོན་ཡོད་འདུག

ཁོང་གི་སྤྱི་ཡོན་གསལ་བཞེས་གནང་ཕྱོགས་ནི་རྒྱ་མིའི་དབང་ཅུས་ཀྱི་
འོག་ཏུ་ཚུད་པ་ཡིན་ཞིང་། རོག་མར་ཅང་ཀེ་འདི་གཞུང་དང་། དེ་རྗེས་དམར་པོའི་
འོག་ཏུ་ཚུད་པ་མ་ཟད། རྒྱ་མིས་ཁོང་སྤྱི་དོན་རོག་རང་དགར་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད་པ་དང་། ཁོང་དགུང་ན་ཚུང་བ་སོགས་ཀྱིས་ངོ་རྒོལ་གནང་མི་ཐུབ་པ་རྒྱ་མིས་
སེམས་ཀྱི་ཡོད་ཆོད་རེད། དཔེར་ན། དམར་པོའི་གཞུང་ནས་རྒྱ་ནག་དབང་བསྐྱར་
སྐབས་ཁོང་གི་མཆོན་རོག་ནས་བཟ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཀྱི་ཉར་བཏང་འབྲོར་སྤེལ་
འབྲེམས་བྱས་ཤིང་། སྐབས་དེར་ཁོང་དགུང་ལོ་བཅུ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་སྤྱི་དོ་
མར་ཁས་ལེན་ཡང་བྱས་མེད་ཀྱང་། མི་མང་པོའི་བསམ་བར་ཉར་གྱི་འབྲུང་
ཁུངས་ནི་བོད་གཞུང་གནད་ཡོད་ས་ནས་བྱུང་བར་བསམས་ཏེ་མགོ་འཁོར་བྱུང་
ཡོད་འདུག

༡༩༥༣ ལོ་ཁོང་དགུང་ལོ་བཅུ་བཞིར་ཕེབས་དུས་ལྷ་སར་སྐོར་སྐྱོད་
འཕྲད་དུ་ཕེབས་སྐབས་མཆོག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་ཐེངས་གཅིག་མཇུག་ཞིང་། སྐབས་
དེར་བཟིས་ལྷན་དགོན་པའི་ལས་བྱེད་ཙམ་མ་ཟད། རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་ཀྱང་
མཉམ་དུ་ཡོད། ཁོང་གོ་གནས་དང་། དགུང་ལོ་སྐོར་ལས་ཚུང་བར་བརྟེན་ནས་
ཀུན་གྱི་ལུགས་སློལ་ལྟར་གྱི་མཇེད་སྒོར་ཕེབས་ཀྱང་། ལམ་སློལ་དེ་ཆོར་རྒྱ་མི་

དང་། ལས་བྱེད་ལག་ལུགས་མི་དག་ལ་བའི་རྣམ་འགྱུར་བྱུང་ཡོད། ཁོང་རྣམས་ཀྱི་
རེ་འདོད་ལ་བཅུ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱན་དང་འབྲེལ་མཉམ་གྱི་བཞུགས་ཁྲི་སོགས་
དགོས་འདོད་ཡོད་པར་བརྟེན་ཐོག་མའི་མཇུག་འབྲས་དེ་བདེ་སྟོང་བག་ཐེབས་
ཞིག་རང་མ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཉིན་མཇུག་སྒྲོ་ཐོན་ནས་སྟོས་མེད་དུ་རེད་གཉིས་
མཇུག་འབྲས་ཀྱིས་གསོལ་ཆོགས་ལྷན་དུ་བྱས་པ་ཡིན།

སྐབས་དེར་ངོས་གཉིས་ཞིབ་སྟོན་གང་ལེགས་བྱུང་ཞིང་། ཕན་གྱི་གནས་
སྐྱེད་དང་། ཉན་པའི་ཆོས་ལུགས་སུ་བསྐྱབ་པ་ཆེན་པ་ལ་བཅི་འཛོག་བྱེད་
དགོས་པ་ལྟར། མཆོག་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེས་གོ་བབས་ཀྱི་བཅི་འཛོག་དངོས་འབྲེལ་
བཅོས་མེད་རང་གནད་གི་འདུག་པ་མ་ཟད། མཇུག་སྟོན་གང་ཅི་བོད་མི་དངོས་
གནས་དྲང་བ་འབྲེན་པ་ཞིག་བྱུང་། ཁོ་བོའི་བསམ་པར་གཞན་གྱིས་བཅོས་པ་མ་
ཡིན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དགོངས་པ་བཞེས་ཚུལ་ལེགས་པོ་འདུག་པ་དང་། དམ་པ་
རང་ཉིད་བཅོས་མེད་རང་བབས་སུ་བཞག་ན་རྒྱ་མིས་བོད་དུ་བྱེད་སྐྱེད་ལ་ངོ་
ཆོལ་དང་། བོད་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ངེས་པར་གནད་གི་རེད་བསམ་བྱུང་།

ལྷ་སར་གཟིགས་བསྐྱོར་བྱུང་རྗེས་ཕྱིར་ཐེབས་ཁར་ལུགས་མ་ཐུན་མཇུག་
སྟོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོན་མཇུག་གནད་རྒྱ་ག་འགྲིགས་མ་བྱུང་ཡང་། སྤྱི་སྤེར་ནས་
ཁོར་སྤིང་དུ་ངའི་སར་མཇུག་བཅར་དུ་ཐེབས་གནད་བྱུང་། སྐབས་དེར་ཁོང་གི་
རྣམ་འགྱུར་ཕན་དུ་འགྱུར་ཡོད་པ་དོ་སྙད་བྱུང་སྟེ། རྒྱ་སྟོབས་མཐོ་ཅིང་གནད་
དགོས་ཞུ་མཁན་བྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཞིག་གསལ་པོར་འདུག ཕན་ནས་མཆོག་སྤུལ་
རིན་པོ་ཆེར་སྤྱན་བསྐྱེད་གསལ་འདེབས་ཞུས་དོན་དུ་རང་རེ་གཉིས་མཆུངས་

ཆོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱ་གཡ་འགངས་ཆེ་ཚུལ་སྐྱོར་དང། སྤྱ་གོང་མ་གཉིས་
ཐུགས་སྒྲུབ་བདེ་མིན་རི་ལྟར་ཡང། རང་རེ་གཉིས་ཀ་མི་རབས་གསར་བར་
བརྟེན་སྒར་གྱི་གནས་ཚུལ་བརྗེས་ཏེ་རང་རེ་ཐུགས་མཐུན་ཡོང་བའི་དགོངས་
བཅངས་གནང་གཡ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཐུགས་བཅས་ཞུས་པར་ཁོང་ནས་མོས་མཐུན་
གང་ལེགས་གནང་བྱུང།

སྒར་པན་མི་མཐུན་པ་བྱུང་བ་དེར་ད་དུང་ཡང་སློབ་པམ་ཡོད། རྒྱ་མིས་ཁོང་
ལ་སློབ་སྟོན་ཐུ་མཐུད་བྱེད་གྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་སྒར་གྱི་མི་མཐུན་པའི་གནས་ཚུལ་
བརྗེད་དུ་བཅུག་ཡོད་ཀྱི་རེད་བསམ་པ་མི་འདུག གཡ་ཏེ་ཁོང་དང། ཁོང་གི་རྗེས་
འབྲངས་ནས་དམ་གཙང་གཡོ་སྟངས་མེད་པའི་ཡག་པོ་གནང་ཡོད་ན་བོད་དུ་རྒྱུ་
རན་འདི་ལས་ཉུང་ཙམ་ཡོང་སྟེ། རྒྱ་མིས་མི་རབས་གོང་མའི་དུས་བྱེད་མ་ཐུབ་
པ་རྣམས་ར་ཆོའི་མི་རབས་འདིར་བྱེད་ཅིས་ཡོད་ཅིང། ད་ལམ་བོད་མི་ཆོས་ཀྱི་
འགོ་འཁྲིད་གཅིག་གི་མཆན་ཐོག་ནས་ཁོང་ཆོ་བའི་བསྐྱུགས་བྱེད་རྒྱུར་པན་
ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད།

འོན་ཀྱང་བཤ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་ལེ་ཁག་གང་ཡང་མེད། ཐུན་མོང་
སྒར་འོར་བུ་ཐུག་ཐུ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་གཞན་དབང་འོག་འཆར་འོངས་བྱས་པ་དེས་
རང་དབང་གི་བསམ་ཚུལ་དེ་ཉར་མི་ཐུབ། འོན་ཀྱང་ཁོང་རང་ནས་རང་གི་ཆོས་
དོར་ཏེ་ཀྱང་བཟོ་གྱི་ལྟ་སྟོང་དྲུང་ལེན་གནང་གི་རེད་བསམ་པ་ནམ་ཡང་མེད། ར་
ཆོ་ཤིའི་རྒྱ་དུ་མཉམ་འཛུལ་བྱུང་སྟེ་སྟོན་དུ་བི་ཅིང་ལ་བྱིན་པ་ཡིན། བི་ཅིང་དུ་
འབྱོར་སྐབས་གཙོ་འཛིན་གཞོན་པ་ཀྱ་ཏའི་དང། སྟོན་ཆོན་གྲོལ་ཨན་ལའི། དེ་

མིན་མི་ཅིང་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་གཞན་དག་མང་པོ་བཅས་ནས་སྟེ་ལེན་བྱས་
བྱུང་། དགའ་བསུ་བྱེད་མཁན་གཞན་རྣམས་སྟོན་བྱུག་དང་། གཞོན་ཏུ་ཆོགས་པ།
ལས་བྱེད་ཆོགས་ཁག་གི་འབྲུས་མི་སོགས་རེད། ཁོང་ཆོས་ལག་བརྟུན་དང་།
དགའ་འབོད་བྱེད་ཀྱི་འདུག

ངའི་བསམ་བཤད། ཁོང་ཆོར་མི་དགའ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཞིག་སྟོན་དགོས་
བཀའ་བཀོད་བྱུང་ན་ལམ་སང་བྱེད་ཀྱི་རེད་བསམ་བཤད་བྱུང་ཡང་། སྐབས་ཀྱང་བཀའ་
བཀོད་གཏོང་མཁན་མེད་སྟབས་ཁ་རོག་བསྟན་སོང་། སྐབས་འདིར་རྒྱ་མིའི་
དཔོན་རིགས་ཞིག་བོད་ཀྱི་གྲོང་གསེབ་ཅིག་ཏུ་བྱིན་ཏེ་བོད་མི་ཞིག་ལ་སླེང་མོལ་
དེ་ལན་བྱས་ལུགས་གོ་ཐོས་བྱུང་བ་ཞིག་བྱ་གྱི་འདུག དེ་ཡང་གྲོང་གསེབ་པ་ཆོ་
ཁོང་ལ་དགའ་བསུ་བྱེད་ཆེད་མཉམ་འཛོམས་ཀྱིས་ཁོང་ལ་ལག་བརྟུན་བྱས་
པར་ཁོང་དགའ་བོ་བྱུང་སྟེ་མི་གཅིག་ལ་དེས་དོན། གཞུང་གསར་པ་འདིའི་འོག་
སྐྱེད་པོ་འདུག་གམ་དེས་པར། མི་དེས་སྐྱེད་པོ་འདུག་བརྗོད་པར། ཁོང་ནས་དེ་ནི་
ཏ་ཅང་ཡག་པོ་རེད་ཟེར། དེ་ནས་བོད་མི་དེས། སྐྱེད་པོ་འདུག་ཀྱང་། ཁྲལ་གསར་
པ་དེར་དགའ་བོ་མི་འདུག་ཟེར། རྒྱ་མི་དེས་ཁྲལ་གསར་པ་དེ་ཡིན་དེས་པར།
བོད་མི་དེས་རྒྱ་མི་ནམ་ཡོང་ལ་ང་ཆོར་ལག་བརྟུན་ཀྱི་ཁྲལ་གསར་ཞིག་འབྲི་
འཁེལ་བྱུང་ཟེར། རྣམ་ཀུན་བོད་ཁྲལ་ལས་ཚོལ་བྱས་ཏེ་འབྲིགས་པར་བརྟེན་ལོ་
རྒྱས་འདིར་བདེན་འབྲེལ་སྟན་བྱ་ཡོད་འདུག

དེ་བྱུང་སྟུན་དང་། བཅའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་གྱུ་ཏའི་ནས་གསོལ་སྟོན་གཟབ་
རྒྱས་བཤམས་པར་མི་གངས་ཉིས་བརྒྱ་ལྷོད་འདུག་ཅིང་། ཆང་མ་རྒྱས་གསོལས་

ཆེ་བས་ཏ་ལས་བ་ཅམ་བྱང། ཅོག་ཅེའི་སྟེང་གི་འཛིན་ཆས་ནམས་སྤྲུལ་དག་ལ་
སྟག་བསྐྱེགས་འདུག་ཅིང། ང་ཆོ་མཉམ་ཡོད་སྐྱེ་བོ་ནམས་ནས་རྒྱ་མིའི་ཆང་
རིགས་ནམས་བོ་ཐུངས་བྱས། གྲུ་ཏའི་ནས་གསུང་བཤད་གནང་བའི་ནང་། བོད་
མི་ནམས་མེས་པོ་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ལོག་པ་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་རོགས་རམ་
གང་བྱག་གྲེད་རྒྱ་ཡིན་ཚུལ་བཤད་པོང། སྐན་ལ་དེ་འབྲེལ་གནས་ཚུལ་གསར་བ་
ཡིན་སྟབས་དཔོན་རིགས་གཞན་དག་ལ་འབྲེལ་གཏུགས་རྗེ་ལྟར་གྲེད་དགོས་པ་
གསལ་བོ་ཞེས་ཀྱི་མེད་ཀྱང་། ཆང་མ་སྟོད་ཚུལ་ལེགས་ཤིང་། ཞེས་ཡོན་ཆེན་
པོའི་ཉམས་འགྱུར་སྟོན་ཀྱི་འདུག་པ་དེར་འདོད་བབས་བྱང།

ཉིན་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་མའོ་ཅེ་ཏུང་ཐོག་མར་མངལ་འཕྲད་བྱང་བའི་སྐབས་
དེ་ལས་མེད་བརྗེད་མི་སྟབས་པ་ཞིག་རེད། མངལ་འཕྲད་ཞུ་ཡུལ་ནི། བྱི་རྒྱལ་མི་སྤྱ་
ཆེ་ཁག་ཆོ་རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་གཙོ་འཛིན་དང་མངལ་འཕྲད་གྲེད་ཡུལ་གྱི་ལས་
ཁང་དེ་རེད། མའོ་ཅེ་ཏུང་མཉམ་དུ་དཔོན་རིགས་གཞན་དག་མང་པོ་འདུག་པའི་
ཁོངས་དེར་སྐབས་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་ལི་ཏུ་ཁའོ་ཅེ་ཡང་འདུག། སྐན་དང་མཉམ་དུ་བོད་
ཀྱི་དཔོན་རིགས་བཞི་ལྔ་ཞིག་ཡོད།

མའོ་ཅེ་ཏུང་གི་གསུང་མོལ་ནང་། བོད་མེས་རྒྱལ་ནང་ཕྱིར་ལོག་བྱས་པ་
དང་། ངས་རྒྱ་ནག་གི་ཆོགས་ཆེན་དུ་ཡོང་མོས་བྱས་པ་ལ་དགའ་བོ་བྱང་ཚུལ་
དང་། རྒྱ་ནག་ནས་བོད་ལ་རང་བཞིན་གྱི་མ་སྤྲོད་རྒྱུ་ནམས་བེད་སྟོད་ཀྱིས་བོད་
ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། ཀྱང་ཅིང་ལུ་དང་། བན་མིང་གཉིས་དང་། བོད་
མི་མང་ལ་རོགས་རམ་གྲེད་ཆེད་རྒྱ་ནག་གི་སྤྱི་ཆ་བ་ཏུ་བོད་ལ་བཏང་བ་རེད། ཁོང་

ཆོ་བོད་གཞུང་དང་། མི་མང་ཐོག་དབང་བསྐྱར་བྱེད་དུ་བྱིན་པ་མིན་ཞེས་སོགས་
བརྗོད་ཅིང་། ད་དུང་ཁོང་ནས་ཀྱང་པན་གཉིས་ལ་མཐུབ་མོ་བཅུགས་ཏེ་ཁོ་བོར་
ཐད་ཀར་ངེ་བ་བྱས་དོན། རྒྱ་ནག་གི་སྐྱེ་ཆ་བ་ཆོས་པའི་འདོད་པར་མི་བབས་པའི་
རིགས་བྱས་མ་བྱུང་ངམ་ཟེད།

པའི་བསམ་པར། དེ་ནི་དཀའ་གནད་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་སྟེ་ཞིང་། ངས་
གོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་བཟང་པོ་ཞིག་སྟོན་མ་ཐུབ་ན་ད་ལྟའི་གནས་ཚུལ་ལས་
སྐྱབས་པ་ངེས་པར་ཡོང་གི་རེད་སྟེ་སྐྱེ་ཁོང་ལ་ཐན་ནས་བཤད་དོན། བྱེད་རང་གི་
འགྲོ་ཁྲིད་འོག་བོད་མི་རྣམས་ལ་མ་འོངས་པར་རེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་ནག་
སྐྱེ་ཆ་བ་ཆོས་འགྲིགས་མིན་བྱུང་སྐབས་པན་ཚུན་བསམ་ཚུལ་བྱུང་བོར་ཐད་ཀར་
བཤད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན།

དེ་རྗེས་ཁོང་དང་མཇུག་འབྲུག་ཐེངས་གཉིས་པའི་སྐབས་ཚུ་ཆོད་གསུམ་
ཅ་མ་འགོར་ཞིང་། དེ་སྐབས་སྐད་བསྐྱར་ཐུན་དབང་མ་གཏོགས་སུ་ཡང་མེད།
སྐབས་འདིར་ཡང་བོད་དང་། བོད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་སྐྱོར་སྲེང་མོལ་མང་པོ་བྱུང་།
ང་ཆོའི་གནས་སྟངས་སྐོར་ཁོང་གི་བསམ་སྒྲུབ་ནང་ཡོད་པའི་དོགས་གནད་སེལ་
ཆེད་ཉེ་ཆར་བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་བཤད་པ་ཡིན། པའི་བསམ་ཚུལ་
ངེས་ཉིད་ཡོད་པ་ལ་རྒྱ་མིའི་དབང་འཁུགས་ལ་གང་བྱུང་རོ་ཚོལ་བྱས་ཏེ་མེད་པ་
བཟོ་ཐུབ་མིན་སྐབས་ཁོང་གི་བསམ་སྒྲུབ་ཐོ་ཞི་འཇུག་བག་ཐེབས་ཤིག་ཡོང་རྒྱུའི་རེ་
ཐབས་བྱས་ཏེ། དོན་སྙིང་ང་ཆོའི་རེ་འདོད་ནི་རྒྱ་མིའི་དབང་བསྐྱར་མེད་པ་བཟོ་རྒྱ་
དང་། དཀའ་ངལ་ལ་བཟོད་སྟོམ་བྱེད་ཐུབ་པ་དགོས་པ་ཡིན།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༣ ནང་བོད་ཀྱི་ཆོང་དོན་སྒྲུ་ཆབ་སྒྲུ་ནག་ཏུ་བསྐྱོད་པ་དག་གིས་ཁོ་བོར་བརྗོད་གསལ་། རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་འགོ་འཁྲིད་ཆོས་ཐུག་ལ་དྲུག་པ་ཆེན་པོ་མེད་དམ་སྙམ་སྟེ། རྒྱ་མཆོན་གང་གིས་ན། གསེར་དབུལ་གང་འཆོམས་རྒྱ་གར་ནང་བཞག་པ་གཅིག་དང་། ང་ཆོའི་ནང་མི་འགའ་ཤས་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་མཁས་བཅས་ཕྱི་རྒྱལ་བཅན་དབང་རྒྱལ་ཁབ་དང་འབྲེལ་བ་ཉེ་བོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པར་སློ་དྲུགས་ཡོད་ཚུལ་བཤད་བྱུང་། དེ་ནི་ཅ་བ་ནས་བདེན་པ་མིན་སྙམ་པས་མཐོ་ཅེ་ཏུང་ལ་དེ་སྐོར་བྱང་འབྲེལ་གནས་ལུགས་ངོ་ལོག་མེད་པར་བརྗོད་པའི་དུས་སྐབས་དེ་མྱངས་པ་ཡིན། རྒྱ་ལོར་སྐོར་རྒྱ་མིས་བྲི་བ་ཡང་ཡང་བྱས་པར་ངས་བོད་དུ་ཕྱིར་ལེན་བྱེད་རྒྱ་བསམ་པ་ཡོད་མཁས་དང་བཅས་དེ་ལྟར་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་ལུགས་བཤད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ན་ཡང་། སྙམ་པ་ལེགས་ཤིག་ལ་ལག་ལེན་མ་བྱུང་པ་རེད།

གསལ་བཤད་བྱས་པར། ཁོང་འདོད་བབས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་སྤང་། བར་དེར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་གཏན་འབེབས་སུ་བོད་དུ་དམག་སྤྱིད་ལྷན་ཆོགས་ཤིག་བཙུགས་ཉེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ཐད་ཀའི་ལྷ་ཉོག་བྱེད་འཆར་ཡང་། ད་ཆ་དེ་ལྟར་མ་དགོས་པའི་བསམ་ཚུལ་ཁོང་གིས་བཤད་བྱུང་། ཁོ་བོའི་བསམ་པར་གཅིག་བྱས་ན་དེ་ནི་རྒྱལ་ཁ་ཞིག་མིན་ནམ་སྙམ། ཡང་ཁོང་གིས་གོང་གི་ཆོགས་པའི་ཆབ་ཏུ་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་བྱ་སྤྱིག་ལྷན་ཆོགས་ཤིག་འཛུགས་རྒྱ་བྱས་ན། ངའི་བསམ་འཆར་ཇི་ཡོད་དེས་བྱུང་། དེ་ནི་ཏ་ཅང་གི་དོན་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་སྙམ་པས་བོད་མི་གཞན་དག་དང་། བཅ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་གོ་བསྐྱར་མ་བྱས་པར་དགེ་སྐྱོན་བསམ་འཆར་བརྗོད་རྒྱ་མིན་ཚུལ་བཤད་པ་ཡིན།

པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་སྐོར་སྐྱེད་མོལ་བྱུང་སྐབས་ཁོང་ནས་བོད་ས་
གནས་གཞུང་དང་། པཎ་ཆེན་ཆུ་མའི་དབར་མི་མཐུན་པའི་སྐོར་སྐྱེད་མོལ་བྱེད་
ཅིང་། ས་གནས་གཞུང་ཟེར་བ་དེ་ནི་ནུ་གྲིས་ཟེར་གྱི་འདུག །ཁོང་ནས་ཐོན་དང་།
པཎ་ཆེན་ཆུ་མ་གཉིས་ཀ་མི་ཅིང་དུ་ཡོད་སྐབས་འདི་རང་ལ་ངོས་གཉིས་གཡལ་
སེལ་དམ་གཙང་ཞིག་བཟོ་དགོས་ཞེས་བསམ་འཆར་གསུང་གི་འདུག །

མི་མཐུན་པའི་གནས་ཚུལ་ནི་སྤར་གྱི་སྐྱེད་མོལ་ཡིན་ཞིང་། ཐོན་རང་ནས་
ཁོང་དང་མི་མཐུན་པ་གང་ཡང་མེད། ད་དུང་མི་མཐུན་པའི་སྐྱེད་སྐྱུག་ཡོད་ན་
དགའ་བོའི་རང་གཙང་མ་བཟོ་འདོད་ཡོད་ཅེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཤད། རེ་ཞིག་ཅིག་
གི་རྗེས་མའི་ཅེ་ཏུང་ཚུ་ཆོད་གཅིག་ཙམ་ནས་ཐོན་སྐྱུག་འཕྲད་དུ་ཕེབས་རྒྱུའི་ལན་
ཞིག་འབྱོར་བྱུང་། ཡུན་ཙམ་ནས་ཁོང་འབྱོར་སྐབས་རང་བཞིན་སྐྱུག་འཕྲད་དུ་
ཕེབས་ཚུལ་གསུངས་ཏེ་སྐབས་ཤིག་ནང་པའི་ཆོས་འདི་ལེགས་པོ་ཡིན་ལུགས་
དང་། ལྷོན་པ་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཤིག་ཡིན་མོད། མི་མང་ཡང་རྒྱས་གཏོང་
རྒྱུའི་གཞན་པན་གྱི་བསམ་སྒྲོམ་པོ་བཏང་ཚུལ། རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་ནི་བྱུང་མེད་
སེམས་བཟང་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཚུལ་སོགས་བརྗོད་འདུག རང་ཙམ་ནས་ཁོང་ཕྱིར་
ཕེབས་གནང་སོང་། ཁོ་བོ་ནི་ཁོང་གི་བརྗོད་ཆེག་དེ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་ལུགས་ཕྱི་
ནང་གི་གནད་དོན་རྗེ་ཡིན་སྐོར་འཆར་དཀའ་བ་བྱུང་།

ཐོན་པའི་ཅིང་དུ་སྤོང་སྐབས་ཤིག་ལ་ཁོང་ནས་རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་འགོ་
འཁྲིད་ཆེན་པོའི་ལས་དོན་གྱི་སྤངས་ཤིག་མཐོང་བྱུང་། ཁོང་གི་སྤོང་ཡུལ་དུ་
ཆེས་མཐོའི་དཔོན་རིགས་ཉི་ཤུ་སྐོར་ཡོད་པའི་ཆོགས་འདུ་ཞིག་ཏུ་བོས་པ་ལྟར་

ཕྱིན་ཏེ་ཐོན་ཁོང་གི་ཉེ་འབྲེལ་སྤུ་བསྟན་པ་ས་ཁོང་གི་སྐྱེས་སྤྱང་གི་གཤེས་ཀའི་
རྒྱས་ཤུགས་གོ་རྟོགས་སྤྱབ་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་།

ཆོག་ས་འདྲའི་གྲོས་གཞི་ནི་སོ་ནམ་པ་ཆོ་འཆོ་བའི་གནད་སྟངས་སྒྲོར་
ཞིག་ཡིན་ཅིང་། ཁོང་ནི་རྒྱས་ཤུགས་ཆེན་པོས་སྐྱེད་མོལ་ཐད་ཀར་བྱེད་མཁན་ལྟ་
བུ་ཞིག་འདུག ་སོ་ནམ་པ་ཆོ་འཆོར་ཁོང་འདོད་པ་མི་ཁེངས་པའི་རྣམ་འགྱུར་
བསྟན་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེས་ཡུལ་ནས་ཞིང་པ་འགས་བཏང་ཡིག་འགའ་ཞིག་
འཕྲུལ་འབྱོར་ནང་། དམར་པོའི་འགོ་འཁྲིད་ཆོས་སོ་ནམ་པར་རོགས་རམ་བྱེད་
འོས་རྣམས་ཇི་བཞིན་བྱེད་ཀྱི་མེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་གསུངས་སོང་། དེ་ནས་ཁོང་གིས་
ཐོན་ལ་ཕྱོགས་ཏེ། བོད་མི་རྣམས་ནི་སྤྱིང་རྒྱས་སྒོ་སྒོ་བས་ཅན་ཞིག་ཡིན།

ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གྱི་རྗེས་ལ་བོད་རྒྱས་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོང་ངེས་དང་། ད་ལྟ་
རྒྱ་ནག་གིས་བོད་ལ་རོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། དེ་མཆོམས་བོད་ནས་རྒྱ་ནག་ལ་
རོགས་བྱེད་སྤྱབ་ཀྱི་མེད་ཅེས་དང་། རྒྱ་ནག་གི་དམག་དཔོན་ཁྱའི་རིང་གོའི་ཟེར་
བས་གཞན་དག་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཀྱང་། མཐར་བོད་མི་དང་སྤྱག་སྟེ་འབྲ་
མཉམ་ཙམ་ལས་མ་བྱུང་ཚུལ་སོགས་བརྗོད་ཀྱི་འདུག དེད་རང་ཡང་བསྐྱར་ཡ་
མཆོན་དང་བཅས་དེ་སྐབས་ཀྱི་བརྗོད་དོན་རྣམས་ཐོན་བུ་གོ་རྟོགས་བདེ་བ་བྱུང་།

རྒྱ་ནག་ཁུལ་བལྟ་སྒྲོར་ལས་ཟེན་མཆོམས་མཐའ་མའི་ཐོན་མཇལ་ལྟ་བུའི་
མཇལ་འཕྲད་བྱས་རྗེས་ཐོན་ཆོག་ས་ཆེན་གྱི་རྒྱན་ལས་ཆོག་ས་འདྲར་ཡོད་སྐབས་
ཤིག་ལ་སྐར་ཡང་ཁོང་ནས་སྤྱག་འཕྲད་དུ་ཡོང་དགོས་ལན་འཕྲིན་ཞིག་སྒྲོ་བུར་དུ་
འབྱོར་བྱུང་། སྐབས་དེར་ངས་རྒྱ་ནག་ས་ཁུལ་ཁག་ལ་བལྟ་སོར་དུ་ཕྱིན་ཟེན་

སྐབས་བཅོ་གྲགས་དང་། ཡར་རྒྱས་ཀྱི་འཆར་གཞི་རྣམས་ཏ་ལས་པའི་ཡག་པོ་
འདུག་ཅེས་བྲང་པོར་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་ནས་ཁོང་གིས་དངོས་འབྲེལ་དམངས་
གཙའི་འགྲོ་ལུགས་སྐྱོར་འབྲེལ་བ་ཤད་རིང་པོ་ཞིག་བརྒྱབ་སྟེ་ཐོན་ནས་མི་མང་གི་
འགོ་འཁྲིད་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ཁོང་ཆོའི་བསམ་ཚུལ་ཉན་སྐྱད་སོགས་སྟོབ་
སྟོན་ཐོལ་མེད་བྱས་བྱུང་། དེ་ནས་ཁོང་འདི་ཕྱོགས་སུ་ཅུང་ཟད་ཉེ་བཅར་གྱིས་
སྐད་ཤུགས་ཅུང་དུས་བརྗོད་གསལ། བྱེད་རང་གི་མཐོང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་ཏ་
གོ་སོང་། འོན་ཏེ། ཆོས་ནི་དུག་རེད། དེ་ལ་སྟོན་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད། མི་རིགས་
འཕེལ་རྒྱས་དང་ཡུལ་གྱི་ཡར་རྒྱས་ལ་བཀག་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རེད། བོད་དང་།
སོག་པོ་གཉིས་ཀར་ཆོས་ཀྱི་དུག་དེ་འབྲམས་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་འདུག།

བརྗོད་བབས་དེར་ཡ་མཚན་དང་བཅས་ཤིན་ཏུ་འབྲོགས་བྱུང་། དེའི་
དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ། སྐབས་དེར་རྣམ་འགྲུར་སྤང་མེད་དུ་སྟོད་ཁུལ་བྱས་
ཀྱང་། སྟོན་སྐྱད་སེའི་འབྲེལ་བྱུང་ཡོད་མེད་མ་ཤེས། སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་དུ་ཁོང་
ང་ཆོའི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་ལས་སྟོན་ཤུགས་ཅན་ཐབས་རྟུགས་ཤིག་ཡིན་པ་གོ་རྟོགས་
བྱུང་། དེད་རང་སྐྱེར་ངོས་སུ་ནི་མཛའ་ཅེའི་རྣམ་འགྲུར་བཟང་པོ་སྟོན་ཏེ། ཡ་
མཚན་གྱི་སྐྱེང་མོལ་རྣམས་ཐེན་ཐེས་ཁོ་བོ་དང་མཉམ་དུ་མོ་རྟོར་འགྲམ་དུ་ཡོང་སྟེ་
འགྲོ་ཁར་གཟུགས་པོར་བཅའ་ག་དགོས་ཚུལ་འཕྲིང་ཉམས་དང་བཅས་བཤད་
བྱུང་།

རྒྱ་ནག་ནས་མ་ཐོན་གོང་མའི་ཅེ་རུང་གི་རྒྱན་གཤིས་དེ་གཞན་དང་མི་
འབྲེལ་ཡོད་པ་ངས་ཉིད་བྱུང་། ཁོང་སྟོས་ཀྱི་མཛའ་འཕྲད་ཅམ་མིན་པར་སྐབས་

གཞན་དུ་ཡང་ཐེངས་མང་འབྲང་བྱུང་། སྤྱིར་བཏང་མཐོང་སྒྲུང་ལ་སྒྲུངས་པའི་ཡོན་
 ཏན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་རྟགས་མཚན་རིགས་ནི་མི་འདུག་ཅིང་། གཟུགས་པོ་ཡང་
 བདེ་ཐང་གི་ཉམས་ཆེར་མེད་པ་རྒྱུན་དུ་ཐང་ཆད་པ་ལྟ་བུར་དབྱགས་འབྱུང་རུབ་
 སྐབས་སོར་སོར་གྱི་སྒྲ་བཅས་བྲག་ཏུ་བྱེད་པ་ཞིག་འདུག ཁྱོན་ཆས་ཀྱི་དབྱིབས་
 བཞོད་ནི་གཞན་དག་དང་འབྲེལ་ཁ་དོག་སྒན་བྱ་མི་འདྲ། ཁྱོན་ཆས་ལའང་དོ་
 སྒྲུང་ཆེར་མེད་ཆོད། དཔེར་ན། སྐབས་ཤིག་སྟོད་གོས་ཀྱི་ཕུ་སྒྲུང་གི་ཅེ་རལ་བ་
 ཞིག་ཁྱོན་པ་མཐོང་བྱུང་། དེ་བཞིན་ཁྱོན་ལྷམ་ཡང་ཅི་འཕྱིད་ནས་ཡང་མ་བྱུང་བ་
 ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག བྱེད་སྟོད་ནི་དལ་བུ་ཡིན་པ་དང་། ལྷག་པར་སློང་མོལ་བྱེད་
 སྒྲུངས་ནི་ཤིན་ཏུ་དལ་བུའི་ཐོག་ཆིག་ཉུང་བྱ་དང་། རོན་གསལ་པོ་འཆོམས་པོར་
 བརྫོད་མཁན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རུས་པ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། སློང་མོལ་བྱེད་རིང་ཐ་མག་
 མང་པོ་འཐེན་གྱི་འདུག །སློང་མོལ་བྱེད་ཚུལ་དེས་མི་གཞན་ལ་སེམས་འགྲུལ་
 གཏོང་བྱུང་བ་དང་། བྱམས་ཞེན་ཆེ་མདོག་གི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་གྱི་འདུག །ཁོང་
 གིས་གང་བརྫོད་རྣམས་ལ་ཁོང་རང་ནས་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་གི་བསམ་
 ཚུལ་ནང་གང་ཡོད་རྣམས་ངེས་པར་སྒྲུབ་བྱུང་གི་རེད་སྟེ་མི་ཡིད་ཆེས་བྱེད་གྱི་
 འདུག །ཁོང་རྣམ་འགྱུར་དལ་ཞིང་འཇམ་པར་བརྟེན་ངའི་བསམ་པར་ཁོང་ནས་
 བཅན་ལྷགས་གྱིས་བོད་འདི་གྲུང་བྲན་རིང་ལྷགས་སུ་བཅོས་གྱི་མ་རེད་བསམ་པ་
 བྱུང་།

རྗེས་སུ་བོད་ནང་རྒྱ་མིའི་འགོ་འཁྲིད་ཆོས་བཅན་གཞོན་གྱི་སྲིད་བྱུས་
 ལག་ལེན་བྱེད་དུས་སྐབས་དེའི་བསམ་ཚུལ་ནོར་འཁྲུལ་ཡིན་པར་ཤེས་གྱུང་།

བཅན་གཞོན་གྱི་བྱ་སྤྱོད་དེར་མཐོ་ཅེ་རུང་རང་གི་འདོད་མོས་དང་། རྒྱལ་སྤྱོད་ཨེ་
ཡོད་སྐྱུ་མ་པའི་དྲོགས་པ་ད་རུང་ཡོད། མི་དེའི་འོག་ལ་གཙོ་གཤམ་ཆེ་ཤོས་གོ་བྱ་
ཨེན་ལན་རེད། གོ་བྱ་ཨེན་ལན་ལ་ངའི་མཐོང་ཚུལ་མི་འབྲ་བ་ཞིག་བྱུང་། ཁོང་ཐོག་
མར་མེ་འཁོར་བབས་ཚུགས་སུ་ཐུན་བསུ་འབྱོར་སྐབས་ནས་ཐུག་འཕྲད་བྱས་
ཤིང་། དེ་རྗེས་རྒྱ་ནག་ཏུ་སྤྱོད་ཡུན་རིང་ཐེངས་འགའ་ཤས་ཐུག་འཕྲད་སྡོད་མོལ་
བྱུང་། སྐབས་ཤིག་ལ་བོད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་སྒྲོང་ཁོང་ནས་སློབ་སྦྱོར་མང་པོ་བྱས་
བྱུང་བའི་ནང་བོད་ཡུལ་དེ་གང་མགོ་གས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་གཤམ་ཆེ་ཡིན་སྒྲོང་
བརྗོད་ཀྱི་འདུག ངས་ཁོང་ལ་ང་ཚོའི་ཡུལ་ལུང་རྗེས་ལུས་ཡིན་པ་ང་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་
ཡོད། ཆབ་སྲིད་སྒྲོང་ལུགས་དེང་རུས་དང་མཐུན་པ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཆོ་
ཐབས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་སོགས་ད་ཆ་བྱེད་ཐུབ། དེ་སྒྲོང་ཐུན་ནས་ཀྱང་འགོ་
འཛུགས་བྱས་ཡོད། རང་བྱུང་ས་གཏོར་བེད་སྤྱོད་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བ་ལ་ཐོག་
མར་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རོགས་རམ་དགོས་ཚུལ་སོགས་བརྗོད་པ་ཡིན།

གོ་བྱ་ཨེན་ལན་ནས་རྒྱ་ནང་འཛུགས་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་འགྲུར་བསྐྱར་གྱི་འདུག་
ཀྱང་། མཐོང་སྒྲུང་ལ་ཁོང་མཐོ་ཅེ་རུང་ལྟ་བུའི་བྲང་གསལ་ཐད་ཀ་ཞིག་མི་འདུག་
ཁོང་ཞེས་དང་། གྲུས་པའི་ཚུལ་ཅན། འཇམ་ཞིང་། བཟང་ངན་གྱི་རྣམ་འགྲུར་
མཐོན་ཆུང་བ་ཞིག་འདུག ཁོང་ཁྱིའི་རྣམ་འགྲུར་ནམ་ཡང་སྟོན་པ་ཨེ་སྲིད་སྐྱུ་མ་པ་
ཞིག་སྟེ། གཤམ་སྐྱུ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། རྗེས་སུ་བར་ལམ་བལ་
ཡུལ་དུ་ཚོགས་འདུ་ཞིག་སར་ཁོང་ཁྱོ་ལངས་ཏེ་མདུན་ཅོག་ལ་ཁུ་ཆུར་གཞུས་
ལུགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་གོ་ཐོས་བྱུང་བར་གཤམ་སྐྱུའི་རྒྱ་རལ་འདུག་སྐྱུ་མ་པ་བྱུང་།

ངས་ཐོག་མར་འཕྲད་དུས་ཁོང་སྤང་བྱང་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། འཆར་དོན་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་དགོས་གཤམ་བྱུང་ན་ལག་ལེན་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་། དེར་བརྟེན་རྗེས་སུ་བོད་ནང་བཙན་གཞོན་གྱི་འཆར་དོན་དེར་ཁོང་ནས་རྒྱ་བསྐྱོར་བྱས་པ་ལ་མཐོང་ཅི་ཏུང་དང་འདྲ་བའི་ཡ་མཚན་སྐྱེས་དགོས་པ་གང་ཡང་མ་བྱུང་།

ངོས་མི་ཅིང་དུ་སྔོན་སྐབས་ཕྱི་རྒྱལ་མི་སྣ་ཆེ་ཁག་འགའ་ཤས་སྐྱག་འཕྲད་བྱུང་ཡང་། དུས་ཡུན་སྤང་དུ་རེད། གསོལ་ཆོག་ས་ཤིག་སྐབས་དུ་སྤྱིའི་གཞུང་ཆབ་དང་ངོ་འཕྲད་བྱུང་བར་ཁོང་དང་སྤྱིའི་མོལ་སྤང་ཅན་བྱུང་། ཁོང་ནས་དུས་ཡུན་རིང་ཙམ་འཕྲད་འདོད་ཡོད་ལུགས་ཟེར་བར་སྤན་ནས་ཀྱང་དེ་དོན་ཡོང་གནས་བརྗོད་ཀྱང་། རྗེས་སུ་ངོ་འཕྲད་སྐབས་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནི་རྒྱ་མིས་སྤན་དང་ཕྱི་རྒྱལ་མི་སྣ་ཐད་ཀར་སྐྱག་འཕྲད་ཀྱི་དུས་སྐབས་སྔོན་འདོད་མེད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བྱས་པ་འདྲ་སྟེ།

ཕྱོགས་མཚུངས་དུ་མ་ནི་ཡའི་ཁྲོན་ཆེན་ཞིག་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་བྱུང་སོང་། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱང་། རྒྱ་གར་ནི་བོད་དང་མཛའ་བཅའི་བྲིས་མཆོས་ཉེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན་སྐབས་དེ་ལ་རྒྱ་མིས་བཀག་འཁོག་མ་སྐབས་ལ་རྒྱ་གར་གྱིས་གཞུང་ཆབ་དང་མཛའ་འཕྲད་བྱུང་། ང་ཆོའི་སྐད་བསྐྱར་གྱིས་བོད་སྐད་ནས་དབྱིན་སྐད་དུ་བསྐྱར་བརྗོད་སྐབས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་མིའི་སྐད་བསྐྱར་ཞིག་ཆེད་དུ་བཅུགས་ཏེ། དེས་བོད་སྐད་ནས་རྒྱ་སྐད་དེ་ནས་གཞན་ཞིག་གིས་དབྱིན་བསྐྱར་བྱས་པ་རེད། མཛའ་འཕྲད་དེར་རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་གཞན་དག་དེ་སྤང་ཞིག་ཀྱང་ཁོང་དང་མཉམ་དུ་

ཡོང་སྐབས་མཇལ་འཕྲད་དེ་སྤྱིར་བཏང་ཅམ་སྐམ་པོ་སྐམ་པོ་ཞིག་ལས་བྱུང་མེད་
ཅིང་། འོན་ཏེ་སྐམ་པོ་དེའི་ཐུས་སྤྱི་ཤིང་ཏོག་སྒྲ་ཆོག་སྤྱིག་ག་ཤོམས་ཀྱི་སྤྱིར་མ་
ཡུ་རིང་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལེན་འཛོག་སྐབས་འགྱུར་ཏེ་རྒྱབ་འབྲེལ་སོང་བས་
ཤིན་ཏུ་སྐམ་པའི་རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་དེ་ཆོས་ལག་པ་དང་བུས་མོ་ས་ལ་
བཅུགས་ཏེ་ཤིང་ཏོག་གེལ་སྤྱིག་བྱས་པ་ཞིག་བྲན་ཀྱི་འདུག

སྤྱི་ཞབས་ཁྱ་ཤོབ་དང་། སྤྱི་ཞབས་ཤུལ་རྩ་ནི་མ་གཉིས་རྒྱ་ནག་གི་དུས་
ཆེན་ལ་མི་ཅིང་དུ་ཕེབས་སྐབས་མཇལ་འཕྲད་བྱུང་ཞིང་། ངས་གནས་གྲུའི་ཐང་དུ་
བསུ་བསྐྱོད་སྐབས་ངོ་སྤྱོད་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལྟུང་དགའ་བསུའི་ཆོགས་འདུའི་
སྐབས་མཉམ་དུ་བྱུང་ཡང་། གླེང་མོལ་དང་། ལྷ་སྤྱོད་མཐོང་ཚུལ་སྐོར་འབྲེལ་བ་
གང་ཡང་མ་བྱུང་།

མི་ཅིང་དུ་སྤྱི་ཞབས་ནི་རུ་ཐོག་མར་མཇལ་བའི་གོ་སྐབས་བྱུང་ཡང་། ང་
ཆོའི་སྤྱིགས་ནས་མཇལ་འཕྲད་ཀྱི་དུས་སྐབས་བཟང་པོ་ཞིག་ཡིན་ལ། སྐབས་
དེར་ངས་གསར་འགོད་མཁན་ཀྱི་གོ་ཚོར་ཐེབས་པའི་ཉེན་ཁ་དང་པོར་ཤེས་བྱུང་།
སྐབས་དེར་རྒྱ་ནག་གི་སྤྱི་བྱས་དང་། སྤྱི་ཞབས་ནི་རུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཚུལ་བརྗོད་
ལུགས་ཐོན་ཡང་། དེ་ལྟར་མིན། ངས་ཁོང་གི་སྐོར་གོ་ཐོས་མང་པོ་དང་། དཔེ་དེབ་
སྤྱི་གཞི་སྤྱི་ཞབས་ཁོང་མཇལ་འདོད་དང་། སྤྱི་བཞུན་ལྷ་འདོད་ཡོད་ཀྱང་། ང་ཆོ་རྒྱ་
ནག་ཏུ་སྤྱོད་རིང་དེ་ལྟར་བྱུང་ཡོད་པ་མ་རེད། ཆང་རག་གི་གསོལ་སྤོན་ཞིག་ཏུ་
གོ་བྱ་ཨན་ལན་ནས་ཁོང་དང་ངོ་སྤྱོད་བྱས་བྱུང་། ཡུན་ཅམ་སྤྱི་བ་གང་ཡང་མེད་
པར་མིག་སྤར་རེར་དགོངས་པ་བཞེས་ཏེ་བཞུགས་པར་ཁོ་ཐོས་ཁོང་ལ་འདི་ལྟར་

ཞུས་ཏེ། འཛམ་གླིང་ནང་སྐྱེད་མི་དེ་ན་ཐོག་སྟོན་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་ལུང་
ཁྱལ་བོད་ཀྱི་ནང་དུ་འང་གོ་ཐོས་བྱུང་ཞིང་། སྐྱེད་མཇུག་འདོད་ཆེན་པོ་ཡོད་ཚུལ་
བརྗོད་པར། ཁོང་འཛམ་ཅམ་གནང་རྗེས་ཁྱེད་རང་མཇུག་ཏེ་དགའ་བོ་བྱུང་། ཞེས་
པ་ལས་གསུང་གི་མི་འདུག།

ཁོང་དུས་སྐབས་གཞན་དག་དུ་འང་མཇུག་འདུག་ཀྱང་། གླེང་མོལ་
བྱུང་བའི་གོང་གི་བརྗོད་ཆེན་ཅམ་ཡིན། ཁོང་ནས་བོད་ལ་རོགས་རམ་གྱི་དུས་
དགོས་ཨེ་ཡོད་ཅམ་ཡང་གསུང་སྐབས་མ་བྱུང་། ཡི་གེ་འགའ་ཞིག་ནང་དས་ཁོང་
ལ་བྱུང་དུ་མཇུག་འདུག་ཞུས་ཚུལ་གསལ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་མེད། སྐབས་དེར་
ཁོང་དང་གླེང་མོལ་ཞིབ་ལྟོད་མ་བྱུང་བར་སློ་པམ་བྱུང་། གང་ཡིན་ཟེར་ན། དས་
ཁོང་གི་ས་ནས་རོགས་རམ་དང་། སློབ་སྟོན་ཞུ་འདོད་ཡོད་ཀྱང་། དེ་འདོད་དེ་ལོ་
གཅིག་ཅམ་གྱི་རྗེ་རྒྱ་གར་དུ་ཡོང་དུས་མ་གཏོགས་འགྲུབ་མ་བྱུང་།

སྐྱེད་མཇུག་ཀྱི་རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་དུས་གསལ་སྟོན་ཞིག་གི་སྐབས་རྒྱ་གར་
གསར་འགྱུར་ཁང་གི་འཕུས་མི་ཞིག་ནས་རྒྱ་མིའི་སྐད་བསྐྱར་གཅིག་འབྲིད་ནས་
སྟོན་སར་ཡོང་སྟེ་བརྗོད་གསལ་དུ། བེ་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་པ་དེར་བསམ་ཚུལ་རི་
ཡོད་ཀྱིས་ཀྱི་འདུག་པར། ཡུལ་གྱུ་ཆེན་པོ་གཉིས་འབྲེལ་ཐག་རྗེ་ཉེར་བྱིན་ཏེ་ཨེ་ཕ་
ཡ་དང་། འཛམ་གླིང་དུ་དཔེ་སྟོན་བཟང་པོ་ཞིག་འཛོག་དེ་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

ཡང་དེས་བོད་ནང་བསྐྱར་བཅོས་གྱི་འདོད་ཨེ་ཡོད་ཅེས་བྲིས་པར།
དས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་དབང་བསྐྱར་ནས་བཟུང་བོད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ལམ་ལུགས་དང་། སྤྱི་
ཚོགས་ཀྱི་འཚོ་བའི་ཐོག་གང་ལུ་གྱི་བསྐྱར་བཅོས་གྱི་སྤྱི་ལ་གྲུབ་འབྲས་

བཟང་པོ་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཡོད་ཅིང་། སྐབས་འགྲམ་ཇི་བྱང་རིམ་བཞིན་ཡོངས་གྲགས་
ཤེས་རྟོགས་ཡོང་ཤག་རེད། ཅེས་བརྗོད་པའི་སྐབས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱ་རིགས་ལས་
བྱེད་ཅིག་ཡོང་སྟེ་ང་འཛོད་འཁྲིད་བྱས་བྱུང་། སྐབས་དེར་ངས་ཇི་བཤད་རྒྱ་མིའི་
སྐད་བསྐྱར་དེས་བརྗོད་ཐོ་བྲིས་པར་ཡ་མཚན་སྟེས་བྱུང་། ཁོ་པས་ངས་ཇི་བརྗོད་
ཐོ་བཞོད་ཀྱིས་འགོ་འཁྲིད་གོང་མར་འབྲལ་དགོས་བཀའ་མངགས་ཡོད་ཚུལ་ཟེར་
འདུག།

རྒྱ་མི་རྣམས་ནས་སྒྲན་ལ་སྟེ་ལེན་མཐོན་སྟོན་མང་པོ་བྱས་སྐབས་ངས་
ཀྱང་བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་དང་སྐབས་བསྐྱེགས་ཀྱིས་གསོལ་སྟོན་ཞིག་ལུལ་ཞིང་།
ཆོང་མ་བོད་ཀྱི་ལུལ་གོམས་གཤེས་ལུགས་དང་མ་ཐུན་པར་བྱས་པ་ཡིན། ང་ཆོའི་
མཐོན་ཤོག་ནང་མ་ཐུན་པ་སྟུན་བཞིའི་འབྲ་རིས་བཞོད་ཡོད། དེའི་ནང་བྱིའུ་དེ་
སངས་རྒྱས་བཙུན་པ་ལྟར་འདས་འཆང་རྒྱ་བའི་ཕྱ་རོལ་གྱི་སྐྱ་སྐྱ་ཞིག་ཡིན་སྐད། ང་
ཆོའི་ཕྱོགས་ནས་བལྟས་ན་བྲིས་ཆ་དེས་མི་རིགས་མ་ཐུན་སྐྱེལ་གྱི་རྟགས་མཚན་
མཆོན་པ་དང་། རྒྱ་མིས་རྒྱན་དུ་བརྗོད་པའི་མི་རིགས་མ་ཐུན་སྐྱེལ་དང་ཡང་མ་ཐུན་
པ་ཡིན།

སྐབས་དེར་མའོ་ཅེ་ཏུང་སོགས་རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་མང་པོ་ངོ་ཐེབས་
བྱང་ཞིང་། ཁོང་ཆོའི་སྤྱོད་ཚུལ་བཟང་པོ་དང་ཤེས་ཡོན་གྱི་བརྗོད་ཉམས་བཅས་ལ་
དོ་སྤང་ཆེན་པོ་བྱུང་། གསོལ་སྟོན་དེ་སྐབས་ཆོས་ཀྱི་མཛད་སྟོ་གང་ཡང་མེད་
ཀྱང་། ཉན་འབྲེལ་གྱི་ཡོ་ཆས་སྟེག་གཤོམས་དང་། བོད་དུ་ལོ་གསར་སྐབས་ཆེད་
དུ་བཟོ་བའི་ཁ་ཟས་ཀྱི་རིགས་བསྐྱེགས་བཞོད་བྱས་ཤིང་། དེད་ཅག་གི་ལུགས་

སྒོལ་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཕུང་དགོན་མཆོག་ལ་འབྲུལ་བའི་མཆོན་ཏྲགས་སུ་སྟེང་དུ་ཅུང་
ཟད་འཛོར་སྒོལ་ཡོད། ལུགས་སྒོལ་དེ་མའོ་ཅི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་སྐབས་ཁོང་ནས་ཐུག་
བྱ་སྟེང་དུ་གཏོར་ཞིང། དེ་ནས་ཁོང་ནས་རྣམ་འགྱུར་མི་འབྲུ་ཅམ་ཞིག་དང་སྐྱགས་
ཐུན་བྱ་ས་ལ་འང་གཏོར་སོང་།

མང་ཆོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ཆོའི་བར་ལ། རྒྱ་ནག་མི་མང་འཐུས་མིའི་
ཆོགས་ཆེན་ཀྱི་ཆོགས་འདུ་རྒྱུན་རིང་པོ་རྣམས་ཆོགས་ཡོད། དེ་ནི་ཁོ་བོར་སྤིང་
དོན་ཆོགས་འདུའི་ཉམས་སྤྱོད་ཐོག་མ་ཡིན། སྐབས་དེར་འཐུས་མི་མང་པོས་དེ་
ཅམ་དོ་འཁུར་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་ལྟ་བུའི་མཐོང་ཚུལ་བྱུང་། དེད་རང་ཡང་ཐག་
རིང་གི་འབྲུལ་ལམ་ནས་འབྱོར་འཕུལ་སོགས་ཀྱིས་ངལ་ཐང་ཆད་དེ་དོ་འཁུར་
ཆེན་པོ་མ་སྐྱབ་ཐོག་ཆོགས་འདུའི་འགོ་ལུགས་རྣམས་རྒྱ་མིའི་ལུགས་ལྟར་ཡིན་
སྐབས་ཆང་མ་གསལ་པོ་ཡང་ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག

རྒྱ་མི་ཆོ་ཁོ་བོ་ལས་བྱུང་ཅམ་དགོས་པ་ཡིན་ཡང་། ངའི་འགྲམ་དུ་ཡོད་
པའི་འཐུས་མི་བགྲེས་སོང་དེ་དག་ནི་ང་ལས་ཀྱང་ངལ་ཐང་ཆད་ཚུལ་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་
སྤང་། ཁོང་ཆོའི་རྣམ་འགྱུར་ལ་གཞིགས་ན་རི་བརྟེན་གནད་དོན་ཤེས་ཀྱི་ཨེ་ཡོད་
སྟམ་པ་འདུག་ཁར། ར་དུས་ཀྱི་དུས་ཆོད་སྐབས་མིན་ཆུ་ཆོད་ལ་ཡང་ཡང་བལྟ་བ་
དང་། ར་ཡུན་རྣམ་ཀྱན་ལས་སྤུང་བ་བྱུང་དུས་ལོག་ལབ་རྒྱུ་དུ་རེ་ཡང་ཤོད་ཀྱི་
འདུག དེ་མིན་ཆོགས་འདུ་གཞན་དག་ཁག་མང་དུ་བྱིན་པའི་མཐོང་ཚུལ་སལ་ཆེར་
གཅིག་བ་རེད། ཁོང་ཆོས་སྐྱོང་མོལ་རིམ་བྱས་ནི་ཆོགས་དོན་དངོས་གཞི་དེ་མིན་
པར་དམར་པོའི་ལྟ་སྤྱོད་ལས་གསུམ་ལ་ཐོལ་བསྟོད་བསྐྱགས་བརྟེན་བྱེད་ཀྱི་

འདུག་པ་མ་ཟད། ལར་ནས་ཁོང་ཆོ་སོ་སོའི་བསམ་ཚུལ་ཇི་བཟོད་ལ་ཕན་ཅུས་གང་ཡང་མེད་པ། དཔེར་ན། གལ་ཏེ་འཕུས་མི་འགའ་ཤས་ཀྱི་བསམ་འཆར་འདྲ་མིན་རེ་བྱང་བྱུང་ཡང་མཐུག་ཏུ་འཕུས་མི་དཔའ་ཤོག་པ་ཞིག་གིས་བསམ་འཆར་བྱུང་བ་ཞིག་བཤད་དེ། དེ་མ་ཐག་ཆོག་མཁས་འདུའི་གཙོ་བཅུག་པ་དེས་འཐུག་བསྐྱེམས་མཁས་ཤུགས་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཐོག་ནས་རྒྱ་བ་སྟེ་ཤོས་ཐག་གཙོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

ཆོག་མཁས་བཤོས་ཀྱི་ཆོག་མཁས་ཚུང་ནང་སྐབས་རེ་གོ་བསྐྱར་དངོས་འབྲེལ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ཀྱང་། དཔའ་སོའི་གཞུང་གི་འདོད་ཚུལ་དེར་འགྱུར་བ་ཡོང་ཐབས་ནམ་ཡང་མེད། མདོར་ན། ཆོག་མཁས་འདུ་ཆེ་ཚུང་ཡུན་རིང་ཆོག་མཁས་པ་དེ་ཆོར་དོན་ཕན་གྱི་དགོ་སྟོན་བཤད་སྐྱེད་སྤྲུང་སྤྱེད་རེས་བྱེད་པ་ནས་མཁའི་མེ་ཉོག་གི་མཆེད་ཆེར་གྱུར་པ་མ་ཟད། འཕུས་མི་མང་ཆེས་ཅ་དོན་ལ་བསྐྱར་བཅོས་གཏོང་འདོད་ཀྱང་། གཏོང་ཐབས་བྲལ་བ་ཞིག་ཆགས་འདུག་ལོ་གཅིག་ཟེས་རྒྱ་གར་གྱི་ཆོག་མཁས་འདུའི་ནང་འགོ་སྐབས་ནས་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་ཞིག་མཐོང་བྱུང་།

རྒྱ་ནག་གི་སྤྱི་དོན་གོ་བསྐྱར་བྱེད་སྐྱེད་སྤྲུང་ལ་ཉམས་སྤྱོད་བྱུང་ཟེས་རྒྱ་གར་གྱི་འཕུས་མི་དཔུས་མ་ཞིག་ནས་ཆོག་མཁས་འདུའི་ནང་རང་གི་བསམ་ཚུལ་གང་ཡོད་ཐད་ཀར་བཟོད་པ་དང་། གཞུང་ལ་སྟོན་བཟོད་དང་། ཅོད་འཇུག་སྤྱེད་སྤྲུང་དེ་མཐོང་དུས་ངོ་མཆར་དང་། དགའ་སྐྱོད་སྟེ་བ་ཞིག་འདུག་གོ་ཅུ་ཞེན་ལའི་ནི་ཅུ་ལྷི་ལེར་ཡོད་སྐབས་གནས་ཚུལ་འདི་འགྲོས་བཤད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཟོད་པ་ཡིན། ཁོང་ནས་དེ་མ་ཐག་གནས་ཚུལ་འདི་དག་ང་མི་ཅིང་ནས་ཐོན་ཟེས་འགྱུར་བ་ཆེན་

མོ་བྱང་ཡོད་ཅེས་ཟེར་འདུག།

ཡང་རྒྱ་མིའི་ཕྱིན་དོན་ཆོག་ལས་འདུ་ཆོག་ལས་སྒྲུང་ས་སྒྲོར་བརྗེད་མི་ཐུབ་པ་
གཞན་ཞིག་འདྲི་བའི་ཕྱི་འདུག། དེ་ནི་ཁོང་ཆོའི་འགོ་འཁྲིད་ཆོའི་གསུང་བཤད་ཤིན་ཏུ་
རིང་པོ་གནང་རྒྱ་དེ་རེད། འགོ་འཁྲིད་དེ་ཆོས་གཏམ་བརྗོད་བྱེད་རྒྱ་དེ་འདྲར་
དག་འཕྲོ་ཆེ་བས་དུས་སྐབས་ནམ་བྱུང་ལ་ཤོད་ཀྱི་འདུག། ངས་ལྷག་པར་འདྲ་
གསོས་པ་ཞིག་ལ་གྲོའུ་ཨེན་ལན་སྒྲུབ་ཏུང་ཆོག་ལས་འདུ་ནས་ཕྱིར་འཁོར་གྱིས་འིན་
དུར་བཤད་པའི་ལེགས་སྒྲུབ་ཞིག་འདྲི་བའི་ཕྱི་འདུག། །ང་འོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་སྐབས་འགྲོ་
ལམ་ལ་ས་གཡོས་གྱིས་རྒྱུན་པས་འིན་དུར་ཉིན་ཤས་འཕར་སྡོད་བྱ་དགོས་བྱུང་
སྐབས། གྲོའུ་ཨེན་ལན་དང་། ཉང་གི་གཙོ་འཛིན་གཞོན་པ་དམག་དཔོན་འིན་ཡི་
གཉིས་སྒྲུབ་ཏུང་ཆོག་ལས་འདུ་ནས་ཕྱིར་འཁོར་གྱིས་འཁྲོར་སོང་།

ཁོང་ཆོ་ཡོང་གི་ཡོད་ལུགས་ཟེར་བ་ལྟར་གནམ་ཐང་དུ་ཕེབས་བསུར་
ཕྱིན་པ་ཡིན། གྲོའུ་ཨེན་ལན་ང་སྡོད་སར་ཡོང་སྟེ་སྐར་མ་འགའ་ཤས་སྐྱོང་མོལ་
བྱས་ཤིང་། དེ་ནས་ཕྱི་རོ་ས་གནས་དེའི་དམག་སྐར་གྱི་ཆོག་ལས་ཁང་ཞིག་ལ་
ཆོག་ལས་འདུར་བསྐྱོད་པ་ཡིན། དེར་མི་གྲངས་སུམ་བརྒྱ་བཞི་བརྒྱ་བར་འདུག་པར་
ཁོང་ནས་རྒྱ་མིའི་སྐྱེ་ཆ་བཙོན་ཆོག་ལས་འདུར་ཡག་པོ་བྱས་ལུགས་སྒྲོར་ནས་སྐྱོང་
མོལ་འགོ་འཛུགས་བྱས་སོང་། སྐབས་ཤིག་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གནད་དོན་སྟོབ་སྟོང་བྱེད་
གལ་ཆེ་བའི་སྐོར་བརྗོད་དོན། ཆོག་ལས་འདུའི་སྐབས་གོ་ཐོས་མ་སྟོང་བའི་སྐྱེ་ཆ་
རེ་བྱུང་འཕྲད་ཚུལ་དང་། ཁོང་ཆོ་ཡུལ་སྟོགས་གང་ཡིན་ས་ཁྲན་འཛོལ་དགོས་
བྱུང་ཚུལ། མཐུག་ཏུ་གྱུང་བཞིན་གཞུང་གིས་ཡང་རྒྱས་བཏང་ཚུལ་སོགས་བསྐྲགས་

བརྗོད་བྱས་ཏེ་མཐུག་བསྐྱས་སོང་། ཆོགས་འདྲར་ཆུ་ཆོད་ལྔ་ཙམ་འགོར་ཞིང་།
སྤང་མོལ་རྒྱན་རིང་ཤོས་ནི་དེ་ཡི་ཡིན་གྱི་རེད།

ཁོང་གི་སྤང་མོལ་གཅིག་འགོ་བཙུགས་ན་པལ་ཆེར་ཆུ་ཆོད་བདུན་ཙམ་
རིང་བརྗོད་སྐད། སྤང་མོལ་རིང་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ཉན་སྐབས་ཉན་མཁན་གཞན་དག་
གང་བསམ་གྱི་ཡོད་དམ་སྙམ་གྱི་འདུག འོན་ཀྱང་ཉན་མཁན་དེ་ཆོ་མང་ཆེ་བ་
དམར་པོ་ན་གཞོན་ཆོ་ཡིན་སྐབས་རྒྱ་ནག་གི་ཆོགས་ཆེན་ནང་མཐོང་སྤྱོད་བའི་
འཇུས་མི་བགེས་སོང་ཆོ་ལྟ་བུ་མ་རེད། མཐོང་སྤང་ལ་ཁོང་ཆོ་ཉོབ་ཐང་ཆད་པའི་
རྣམ་འགྱུར་གང་ཡང་མི་འདུག ཁོང་ཆོའི་རྣམ་འགྱུར་ལ་གཞིགས་ན་དམར་པོའི་
རིང་ལུགས་སུ་སློ་གོམས་སྤོངས་ཞེན་ཡོད་པ་མཐོང་གི་འདུག

རྒྱ་ནག་ས་ཁུལ་འབྲུ་མིན་ཁག་ལ་ལྟ་བུ་སྐོར་དུ་འགོ་སྐབས་མི་མང་པོ་
བསམ་ཆུལ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱར་གྱི་ཡོད་པ་དོ་སྤང་ཆེན་པོ་བྱུང་། རྒྱ་གསུམ་རིང་རྒྱ་
ནག་ཁུལ་ས་གནས་ཁག་གི་དགོན་པ་དང་། བཞོ་གྲ། ལས་བྱེད་ཆོགས་པ། ཞིང་
ལས་མཉམ་འབྲེལ། སློབ་གྲྭ་དང་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་སོགས་ལ་ལྟ་བུ་སྐོར་བྱས་པར།
ཆང་མ་རྩར་བཙོན་ཅན་ཤ་སྟག་མཐོང་བྱུང་། དཔོན་རིགས་མང་པོ་སྟག་འཕྲད་
བྱས་པའི་ནང་འགའ་ཤས་དང་བག་ཐེབས་གྲོས་སྤང་དོན་ལྡན་གྱིས་དགའ་པོ་
བྱུང་བ་ད་དུང་བྲན་གསོས་གྱི་འདུག མི་ཡག་ཤོས་རྣམས་འབྱོན་པོ་དང་། སྤྱོད་
ཆུལ་བཟང་པོ། སྤྱི་དོན་བྱེད་སྤངས་སློབ་སྤྱོད་ལེགས་པོ་འདུག། གཞུང་གི་ལས་
ཁུངས་རྣམས་སྤྱི་གཙུགས་ཡག་པོ་དང་། རྩར་བཙོན་ཆེན་པོ་འདུག

སྤྱིར་བཏང་ལས་ཅོལ་བ་ཆོ་འདོད་པ་ཁེངས་པ་ལྟ་བུ་མཐོང་ཞིང་། འཆོ་

བའི་སྐོར་ཡང་སྐབས་དེར་འགྲིགས་ཅན་ཡོད་འདུག །ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་མི་ཆོ་
རྒྱན་དུ་འདོད་བབས་མེད་པའི་རྣམ་འགྲུར་སྤྲུལ་པ་ཞིག་མངོན་གྱི་འདུག།

ཡུང་བྲན་རིང་ལུགས་ཤོག་རྒྱ་ནག་གི་བཟོ་ལས་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་ཕྱིན་པ་
དེར་མཐོང་ཆུང་བྱེད་མི་སྤྲུག། འོན་ཀྱང་ཡར་རྒྱས་དང་། དེའི་རིན་ཐང་ཆ་སྟོམས་
པོ་ཞིག་དགོས་ཀྱང་ཡར་རྒྱས་དེའི་དོན་དུ་མི་རང་རང་སོ་སོའི་ཐོབ་ཐང་ཡོངས་
རྫོགས་ཅ་བརྒྱག་དུ་སོང་ཞིང་། ཁོ་བོའི་སྤང་བ་ལ་དེའི་རིན་ཐང་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆད་
བརྒལ་ཆེ་བས་ཁོང་ཆོ་ཆང་མ་ཐོབ་ཐང་བྲལ་བ་འདྲ་སྟོམས་སུ་གྱུར་ཅིང་། སྤན་
གང་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་ཁོང་ཆོ་སྤྲིག་བྲིམས་དམ་པོ། པོ་མོའི་གྲོན་གོས་ཆོན་བཟླག་མེད་
པ་སྟེ་མདངས་གཞི་མཚུངས། སྤང་མོལ་བརྗོད་སྤངས་འདྲ་མཚུངས། བྱེད་སྤངས་
འདྲ་མཚུངས་བཅས་འདུག་སྟེ། བསམ་ཚུལ་ཡང་འདྲ་མཚུངས་མིན་ནམ་སྟུང་། དེ་
འདྲ་མ་གཏོགས་ཡོང་ཐབས་ཀྱང་མེད་ལ། ཁོང་ཆོས་མཐོང་སྤུབ་པ་ནི་ཕྱོགས་
གཅིག་ཁོ་ནའི་གསལ་ཤོག་དང་། རྒྱང་འཕྲིན་རྒྱང་བསྐྱགས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཆོའི་
ནང་ལ་གཞུང་གི་འདོད་ཚུལ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་མེད།

ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གསལ་ཤོག་དང་། རྒྱང་བསྐྱགས་མེད་སྟོང་མི་ཆོག་པ་རེད།
ཐེངས་གཅིག་ཁོ་བོ་ཕི་ཅིང་ཉེ་སྐོར་གྲོང་གསེབ་ཅིག་དུ་རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་དང་
མཉམ་དུ་འབྲེ་སྐབས་རྒྱང་འཕྲིན་ནང་དུ་བྱིན་ངའི་ཞིའི་ཞིའི་མིའི་གསལ་འགྲུར་
བརྗོད་ཁའི་རོལ་ཆ་འདྲ་པོ་ཞིག་གོ་བྱུང་དོན། མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་དཔོན་རིགས་
དེའི་གདོང་གཤིས་འགྲུར་ཏེ་འཛོགས་པའི་རྣམ་འགྲུར་གསལ་པོ་མཐོང་གི་འདུག་
མི་མང་ཆོའི་རང་བཞིན་གྱི་འཇུག་དགོད་དང་། སྤུ་གཞས་གཏོང་བའི་ཉམས་

འགྲུང་ཆོ་ཡང་དུས་སྐབས་སོ་སོར་མ་གཏོགས་བརྒྱལ་ས་འདུག བྱང་ཐུན་ན་གཞིན་འགའ་ཤས་ཤེས་ཡོན་དང་། སྤྱང་རིག་ཅན། དམར་པོའི་སྒྲོབ་སྤྱང་ལེགས་པོ་དེ་འདྲ་ཡོད་ཀྱང་། རང་གི་བསམ་ཚུལ་ངོ་མ་ནམ་ཡང་མི་བརྟེན་པར་རྒྱན་དུ་དམར་པོའི་ཕྱོགས་གཅིག་གྲུབ་འབྲས་ལ་བསྐྱེད་ས་བརྟེན་དང་། རྒྱ་ནག་ཡར་རྒྱས་ཆེ་ཚུལ་འཆར་ཅན་ཤིང་སྤྲུག་བརྟེན་གྱི་འདུག

རའི་སྤྱེས་ཡུལ་གྱི་ཉེ་འགམ་ཟེ་ཡིང་གོང་ཁྲེང་དུ་ས་གནས་དེའི་དམར་པོའི་ཆོགས་པའི་འགོ་འཁྲིད་གཅིག་གིས་ཁོ་བོར་ལེགས་སྤྱང་རིང་པོ་ཞིག་བཤད་བྱུང་བ་མི་ཅིང་ལ་ཉག་ཏུ་གོ་ཐོས་བྱུང་སྤྱང་བ་དེ་རང་རེད། ཁོང་གི་བསམ་ཚུལ་གཅིག་བརྟེན་པ་ནི་དུ་སྤྱེས་མ་གཏོགས་འཛམ་གླིང་ནང་རྒྱ་ནག་སྟོབས་ལྷགས་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་ནང་མེ་འཁོར་ཐོག་ཉིན་མཆོན་སྤེལ་ཏེ་འགྲོ་དགོས་པ་རྒྱ་ནག་གཅིག་ཕྱ་རེད་ཅེས་བཤད་བྱུང་།

རྒྱ་ནག་ཏུ་ལོ་གཅིག་མིན་ཅམ་སྟོན་རིང་སྤྱིར་བཏང་མཐོང་ཚུལ་རགས་ཅམ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན། འབྲོན་པོ་དང་། ཏུར་བཙོན་ཅན། བཙན་སྲིད་ཡར་རྒྱས། འཇུ་མ་དགོད་བྲལ་བའི་རྒྱ་འཛིན་སྤྲུག་པོའི་ཁོད་ནས་སྐབས་རེ་རྒྱ་ནག་གནའ་པོའི་གཤེས་ལྷགས་མཛེས་སྤྲུག་ཡིད་འོང་གི་ཉེ་འོད་ཡུད་ཅམ་ཡུད་ཅམ་འཕྲོས་གྱི་འདུག །ཆང་མ་ཆ་སྟོམས་ཡོད་པ་དེ་ནི་བྱང་ཐུན་རིང་ལྷགས་གྱི་རྒྱས་ལྷགས་དེ་རེད། འོན་ཀྱང་ཐོད་མི་ནམས་གྱི་བསམ་སྒྲོ་རྒྱ་མི་ནང་བཞིན་བཟོ་མི་སྐབ་པར་ཡིད་ཆེས་ཡོད། ཆོས་དང་། ཅེད་དགོད། མི་སོ་སོའི་ཁྱད་ཆོས་ཐོབ་ཐང་བཅས་ནི་ཐོད་མི་ཆོའི་སྟོག་ལྷ་བྱར་བརྟེན། དེ་དག་དང་། ཕྱིའི་དངོས་པོ་ཅམ་ཡར་རྒྱས་

གཉིས་བརྗེ་འཛོང་བོད་མི་སུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་རང་འདོད་དུ་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད། བོད་
མིས་མི་རིགས་གཞན་ཞིག་དབང་འོག་དུ་བསྐྱུས་ན་ཡང་བརྗེ་འཛོང་དེ་འདྲ་བྱེད་
ཀྱི་མ་རེད།

ཕན་ལྷ་སར་བྱིར་ལོག་གི་བྲ་སྤྱིག་སྐབས་ངའི་བོད་མི་རྣམས་རྒྱ་མིའི་
དབང་བསྐྱུར་འོག་གནས་ཚུལ་སྤྱག་ཤོས་ནས་སྐྱོབ་པའི་རེ་བ་ཡོད། ངའི་བསམས་
པར་ང་རྒྱ་ནག་དུ་བྱིན་པ་དེས་པན་ཐོགས་གཉིས་བྱུང་འདུག།

ང་ཚོའི་འགལ་ཁྲ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་མཐོང་བ་དང་། གལ་ཆེ་བ་ཞིག་
ལ་མཐོ་ཅེ་དུང་གིས་སྒོ་མོས་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་བོད་དུ་བི་ཅིང་ནས་ཐང་
ཀར་ལྷ་སྐྱོང་བྱེད་རྒྱའི་དཔག་སྤྱིད་ལྷན་ཚོགས་འཛུགས་རྒྱུ་དེ་མ་དགོས་པའི་ཁྱ་
འཕོད་བྱེད་སྐབ་ཅིང་། དེའི་ཆབ་དུ་ང་ཚོར་ནང་གི་རང་དབང་ཕྱན་བྱ་ཡོད་པའི་
རང་སྐྱོང་འཛུགས་རྒྱའི་ཁས་ལེན་བྱུང་བ་རེད།

དེ་ནས་མཐོ་ཅེ་དུང་གི་བསམ་ཚུལ་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ལྷ་སྤྱིག་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་གསལ་ཤེས་བྱུང་། དེར་མཐུས་མི་ལྷ་བརྒྱུད་གཅིག་
ཡོང་དགོས་པ་ནས་ལྷ་མ་གཏོགས་ཆང་མ་བོད་པ་ཡིན། ངས་གཙོ་འཛིན་དང་།
པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་ཤིག་ནས་གཙོ་འཛིན་གཞོན་པ།
ང་ཕོད་བྱུང་ཡིག་ཆེན་མོ་ཡིན། ཚོགས་པ་དེས་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་འཛུགས་རྒྱའི་བྲ་
སྤྱིག་བྱེད་དགོས་ཤིང་། བྱེད་ཚུལ་ནི། འོར་སྤྱིད་དང་། ཆོས་དོན་སྐྱོང་ལྷན་ཚོགས་
གཉིས་དང་། དེ་མིན་ལས་ཁུངས་ཁག་མང་བརྒྱགས་ཏེ་རྒྱས་པ་མ་སྤྲོན་བར་ང་
ཚོའི་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་ཡིག་ཆང་དང་། ཅིས་ཁང་སོགས་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་

ཉེ་བར་བཞུགས་དུས་སྐབས་དེ་བསྐྱེལ་རྒྱུ་ཡིན།

ཆོགས་པ་དེའི་འཕུས་མི་རྣམས་འགྲུག་བསྐྱོད་གཞག་བྱས་པ་དེ་དངོས་
འབྲེལ་ཡིན། ཐུན་ཐེངས་འཕུས་མི་བཙོ་ལྷ་བོད་སྐད་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་སྐྱེ་ཆ་
ཡིན་ཅིང་། དེ་ནི་བོད་གཞུང་དོ་མ་དེ་ཡིན། བཙུ་གཅིག་དགོན་པ་ཆེ་ཁག་དང་།
ཆོས་ལུགས་ཁག་། མི་མང་ཆོགས་པ། གྲགས་ཅན་མི་སྣ་བཅས་རེད། རྒྱ་མིས་
རྒྱུད་བསྐྱེལ་ཆེད་ཤོག་ཁག་གཉིས་རེར་འཕུས་མི་བཙུ་རེ་ཡོད། གཅིག་ཆབ་མདོ་
བཅིངས་བཀོལ་ལྷན་ཆོགས་ཡིན་ཞིང་། དེ་བོད་ཤར་ཕྱོགས་སུ་བཙུགས་པ་དེར་
ཐོག་མར་བཙན་འཇུག་བྱས་ནས་བོད་གཞུང་ལ་ཕྱིར་སློང་བྱུང་མེད་པ་དེ་ཡིན།

གཅིག་པཨ་ཆེན་སྐྱ་མའི་ཆོགས་པ་སྟེ་བོད་ཀྱི་རུབ་ཕྱོགས་སུ་བཙུགས་
ཡོད། དེ་ལ་པཨ་ཆེན་སྐྱ་ཤོང་རིམ་དུ་མེད་པའི་སྲིད་དབང་སློང་འདོད་ཡོད་པ་རེད།
འཕྲོས་མི་ལྷ་ལྷ་སར་ཡོད་པའི་རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་ཡིན། ཆང་མར་བསྐྱོད་གཞག་
བྱེད་པར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་བཀའ་འཁྲོལ་དགོས་པ་རེད། གསར་དུ་བཅོས་པའི་
ཡུལ་ཁག་ལ་འཕུས་མི་ཆ་བཙོས་བྱས་པ་དེས་ཀྱང་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་། རྒྱ་
ལའི་སྐྱ་མའི་དབང་ཆར་བསྐྱར་བཙོས་མི་བྱེད་ཅེས་པའི་ཅ་དོན་དང་འགལ་ཉེ།
འཕུས་མི་འགྲུག་འདེམས་བསྐྱོད་གཞག་བྱེད་སྐབས་དེ་རང་ནས་ལས་དོན་མི་འབྲུབ་
པའི་ས་བོན་བཏབ་ཟིན་ཅིང་། འོན་ཀྱང་མི་རྣམས་ནས་གནས་ཚུལ་དཀའ་ཆོགས་
ཅན་དང་འཕྲད་དུས་རེ་བ་ཅུང་ཟད་ལས་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་ལམ་སེང་འཐམས་འཇུག་
བྱེད་པ་ལྟར། ངས་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་དོན་ཆོགས་ཁག་ཆོའི་སློང་ཚུལ་སྤྲོད་ནས་
ཅན་ལ་ཉམས་སྲོང་བྱུང་ན་ཡང་། བོད་མི་བཞི་བཙུ་ཞེ་བྱག་དང་། རྒྱ་མི་ལྷའི་

ཆོགས་པ་དེས་ལས་དོན་སྐྱབ་སྐྱབ་པའི་རེ་བ་བྱས་པ་ཡིན།

དེར་བརྟེན་ཁོ་ལོ་རང་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་བརྟེན་འདོད་དང་། རང་
དབང་གི་ལྷན་མ་རྩལ་ཟད་ཡོད་པར་བེད་སྤྱོད་ལེགས་ལོ་སྐྱབ་སྐྱབ་པའི་རེ་འདུན་ཆེན་
ལོས་རང་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ལོག་བྱས་པ་ཡིན། ། ། །

ཡེ་བྱ་བརྟན་པ། བཅན་གཞོན་དང་། རྩོམ་མ།

༡༡། ། བཅན་རང་ཡུལ་དུ་བྱིར་ལོག་ཁར། རྩོམ་ཡུལ་གྲོང་གསེབ་སྐྱུ་འཆར་
དུ་ཡང་བསྐྱར་འགོ་རྒྱུ་འི་གོ་སྐབས་བྱུང་། རལ་དུ་བ་ཅན་གྱི་ལམ་འབྲུལ་དེའི་ནང་
སྐྱུ་འཆར་དུ་བསྐྱོད་པའི་དུས་ཡུན་སྤང་དུ་དེར་དགའ་སྤོང་དང་། སྤྱི་མ་ཚུང་གི་
ཁྲིམ་ཆང་དུ་རྩོམ་པ་དེར་རང་བཞིན་དགའ་སྤོང་འཛིན་བྱེད་འོས་པ་ཡིན། རང་
ལོ་བཞི་སོན་དུས་བཞག་པའི་ས་ཆ་དེ་ཡིད་ལ་སྤྲང་སྤྲང་བྱེད་སྐབས་ཏ་ཅང་
དགའ་བོ་བྱུང་ཡང་། མི་སྲ་ཞིག་ལ་སྤང་མོལ་བྱས་སྐབས་ཁོང་ཆོའི་ད་ལྟའི་སྐྱུ་
བསྐལ་གྱི་གནས་སྤངས་དེ་སྤོང་བྱེད་གསོས་ཀྱིན་འདུག།

མི་དེ་ཆོར་སྐྱིད་པོ་ཡོད་མེད་དེས་པར། བྱང་ཐན་ཏང་དང་། རྒྱ་བས་ཆེན་
གཙོ་འཛིན་མའོ་ཅེ་ཏུང་གི་འགོ་འཁྲིད་འོག་ཤིན་ཏུ་སྐྱིད་ཅིང་། འཛོལ་བ་བཟང་པོ་
ཡོད་ཅེས་ཟེར་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་མིག་མཆི་མའི་རྒྱན་གྱིས་གང་སོང་བས་ཁོ་
ལོ་ཡང་རང་དབང་སྤྱ་ཅེ་ཅེས་བྲལ་བའི་བརྗོད་ཚུལ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་བརྗོད་མ་
རུས་པ་མཐོང་སྟེ་ཡིད་སྤྱོད་བ་དང་དངངས་སྐྱུ་ཏུ་སྒྱུར། འོན་ཀྱང་། དེ་ཁུལ་དགོན་
པ་ཞིག་ནང་སྤྲུལ་འགའ་ཤས་དང་འཕྲོས་མོལ་ལྟོད་པོ་བྱུང་། ཁོང་ཆོས་སྤང་མོལ་
བྱེད་རྒྱུ་སྤོངས་འགའ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ཅིང་། ཁོང་ཆོས་མཉམས་འཁུར་ཆེན་པོ་འདུག།

རྒྱ་མིས་ཁུལ་དེར་ཞིང་ལས་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ལས་འགོ་བཙུགས་ཟིན་
འདུག་ན་ཡང་། སོ་ནམ་པ་ཆོས་དེ་ལ་སྤོང་བཟས་གཏན་ནས་བྱེད་ཀྱི་མི་འདུག། རྒྱ་

མིའི་འཆར་དོན་རྣམས་སྦྱབ་ཆེད་སོ་ནམ་པ་ཆོར་བཅན་གཞོན་ནེ་སྦྱག་ཏུ་གཏོང་
 རྒྱ་ཡིན་པ་སྒྲ་དཔོན་ཆོས་དེ་སྐབས་ནས་ཤེས་ཀྱི་འདུག །ཟླ་རིགས་མིན་པའི་མི་
 མང་གི་འགོ་བྱེད་འགའ་ཤས་དང་ཡང་སྐྱེད་མོལ་བྱུང་བར་ཁོང་ཆོས་གྲུང་བཅ་གི་
 བཅོས་བསྐྱར་གཞན་དག་སྒྲོར་ཡང་བཟོད་དེ། ད་ཆ་འགལ་བ་ནི་ཆེ་དང། བཅན་
 རྒྱགས་ནི་སྦྱག་ཏུ་འགོ་ཚུལ་ཟེར།

སྐབས་དེར་རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་ཆོ་དང་ཐུགས་འཕྲད་སྐབས་བཅོས་
 བསྐྱར་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་ན་ཡང། རྒྱ་ནག་ཏུ་ནི་བྱས་ལྟར་ལག་ལེན་འཁེལ་
 ཐབས་མེད་ཅིང། དེ་ཡང་བཅན་རྒྱགས་ཀྱིས་མིན་པར་དལ་བྱས་རིམ་བཞིན་བྱེད་
 དགོས་པ་མ་ཟད། ས་གནས་དེ་གའི་གནས་ཚུལ་དང། མི་ཆོའི་བསམ་ཚུལ་
 གཤེས་ཐུགས་ལ་ཡང་གོ་བསྟན་བྱེད་དགོས་བཟོད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང། བི་ཅིང་
 རས་ཐག་རིང་གི་ས་གནས་དེར་ཡོད་པའི་རྒྱ་དམར་དེ་ཆོ་སྦྱོང་གཤེས་ངན་ཞིང།
 སེམས་འཁྱར་ཚུང་བར་བརྟེན་ཐོན་ཆོ་པམ་གྱི་གནས་སུ་བྱུང།

ཁོང་ཆོ་ནི་མི་མང་གི་བསམ་ཚུལ་ལ་བརྩི་འཛོག་མེད་པ་ཤིས་ལྟར་དེ། ད་
 དྲུང་རྒྱ་དཔོན་གཅིག་ནས་བཟོད་གསལ། མི་མང་གི་འདོད་བབས་ཡོད་མེད་གང་
 ལྟར་ཡང། བཅོ་བསྐྱར་ལག་ལེན་བྱེད་ཆེད་རྫོང་ཁུལ་འདིར་དམག་མི་མང་དུ་
 གཏོང་གི་ཡོད་ཚུལ་ཟེར་འདུག ས་ཁུལ་དེར་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཆོར་མ་འོངས་པར་
 སྦྱག་བསྐྱེད་སུན་ནག་ཅན་ཡོང་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོ་འདུག

ཁོང་ཆོའི་སྦྱོང་གཤེས་ནི་བོད་མི་རང་དུ་བསྐྱད་འདུག ། ཁུལ་དེར་ཉིན་
 གཉིས་གསུམ་ཞིག་རིང་རྒྱ་མིའི་སྒྲེ་ལེན་ཁང་དང། དགོན་ཁག་ཆོར་པན་ཚུན་

བསྐྱོད་སྒྲིབ་སྐབས་བོད་མི་སྤྱོད་ཕྱག་བརྒྱ་ལས་མི་ཉུང་བ་མངལ་ཁ་ཉུ་ཆེད་དུ་
སྐྱེབས་བྱུང་།

ང་མི་ཅིང་དུ་སྒྲིབ་རིང་བོད་ཤར་ཕྱོགས་ས་གནས་ཁག་གི་འཕུས་མི་མང་
པོ་ཡོང་སྟེ་ཕྱིར་ལོག་སྐབས་ལམ་ཞོར་ཁམས་ཕྱོགས་དགོན་ཡུལ་མང་པོར་
བསྐྱོད་འཁོད་ཡོང་བ་ནན་ཏན་བསྐྱལ་བ་ལྟར་བྱེད་འཆར་ཡང་། ས་འགྲུལ་གྱིས་
རྒྱན་པས་སྔོན་ཡོད་འཁོར་ལམ་སྐྱོན་ཤོར་ཡུན་འགོར་བྱུང་སྐབས་ཁོང་ཆོའི་
འདོད་མོས་གྱི་ས་གནས་ཆོར་འགོ་ཁོམ་མ་བྱུང་། མོ་རྟོར་བགྱོད་ལམ་ཡོད་པའི་
དགོན་ཁག་ཆོར་རོ་བསྐྱོད་བྱས་ཤིང་། དེ་མིན་དགོན་ཁག་ཆོར་རོ་ཆབ་རྩ་ཡོངས་
འཛིན་སྐྱ་གཞིན་ཁི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཀམ་པ་རིན་པོ་ཆེ། སློན་སྤྱིང་གཙུང་
སྐལ་སྐྱ་བཅས་ལྷ་མ་ཆེ་ཁག་གསུམ་པེབས་དགོས་ལྷས་དོན་བཞིན་རོ་པེབས་
བསྐྱངས་ཤིང་། ཀམ་པ་ནི། བོད་འཁོད་སྐྱ་བྱེད་བཞི་པ་རའི་སྐྱེ་ཡུལ་གྲོང་གསེབ་
ཁུལ་དགོན་གནས་ཕྱག་འདེབས་གནང་མཁན་དེའི་ཡང་སྐལ་རེད།

ཁུལ་དེའི་ས་མཆམས་ཉེ་སྒྲོར་ས་ཕྱོགས་གང་སར་མི་ཆོར་མ་སེམས་
སྐྱ་ག་གི་ནམ་འགྱུར་སྟོན་ཞིང་། བོད་མི་ཆོས་རྒྱ་མིར་ཞེན་ལོག་གི་བསམ་སྒོ་སྟེ་
འུགས་རེ་ཆེར་འགོ་བཞེན་འདུག རྒྱ་མིའི་ཕྱོགས་ནས་གནས་ཚུལ་མཆོགས་པ་
དང་། འཛིགས་སྤང་དབང་གིས་སྤྱིང་རྩེ་མེད་པའི་བཅན་གཞོན་བྱེད་འུགས་རེ་
ཆེར་འགོ་བཞེན་ཡོད་པར་བརྟེན་རྒྱ་རིགས་ཆོར་བྱ་སྐྱོད་བྱམས་ཡངས་གང་ཆེ་
ཡོང་བའི་འཁོད་བསྐྱལ་གང་ཐུབ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། བོད་མི་ཆོར་ཡང་མངལ་
མཐུན་ཞི་འཇམ་གྱི་ངང་ནས་དཀའ་ངལ་སེལ་བ་དང་། རྒྱ་རིགས་ཀྱི་ལས་དོན་

ལེགས་ཆ་རྣམས་དང་ལེན་བྱེད་དགོས་ཞེས་ཚོགས་འདྲེས་སར་སློབ་སྟོན་གསལ་དགོས་བྱས། དེས་ཟླ་ཚུལ་ཞི་འཇམ་དུ་འགྱུར་བའི་རེ་བ་བྱུང་། ལོ་དུས་དེ་ཚོའི་ནང་ཆུ་དམར་དང་བོད་མིའི་དབར་འཁོན་འགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་རྩེ་ཐུར་སོང་སྟེ་རའི་རེ་བ་འབྲས་མེད་དུ་གྱུར་པ་རེད།

དེ་ནས་འབྲི་ཚུ་བརྒྱལ་ཉེ་ཆུ་མིས་ཐོག་མར་བཅན་འཇུལ་བྱེད་ས་ཆ་བ་མདོའི་ས་ཁུལ་དུ་འབྱོར་ཞིང་། སྤེ་དགེ་འབྲི་ཚུ་ནི་བྱི་ལོ་ ༡༩༣༩ ཚུན་གྱི་བོད་དང་། ཆུ་ནག་གི་ས་མཆམས་རེད། ཆབ་མདོ་གྲོང་ཁྱེར་ཆུ་མིའི་དཔོན་རིགས་སྟོན་ས་དེར་ཉིན་ཤས་དང་། ཉིན་ཤས་ཆབ་མདོ་དཔོན་དུ་བསྐྱེད་བ་ཡིན། ས་གནས་འདི་ཆུ་མིས་བཅེངས་བཀོལ་ལྷན་ཚོགས་འཇུགས་ཡུལ་དང་། རྩེ་ས་སུ་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཡུལ་དེ་ཡིན། ལྷན་ཚོགས་དེར་འཐུས་མི་བོད་མི་འགའ་ཤས་འདུག་ཀྱང་། ཅ་བའི་དབང་ཆ་ཆུ་མིའི་དཔོན་རིགས་ཚོས་བཟུང་འདུག་ས་གནས་དེའི་ཁྲིམས་གཙོད་ནི་ཆུ་མིའི་དམག་ཁུལ་ཁང་ནས་བྱེད་བ་རེད།

ཁུལ་འདིར་ཡང་བོད་མི་ཚོ་ཆུ་མིར་མི་འདོད་བའི་སེམས་ཀྱི་ཚུ་འཁོལ་བཞིན་འདུག་ཅིང་། བོད་མི་འགའ་ཞིག་གིས་སོ་ནམ་པའི་ས་ཁིང་ཆུ་མིས་འཕྲོགས་བ་དང་། ཁས་ལེན་ལ་སོར་གནས་མེད་བ་སོགས་ཆུ་མིས་བཅན་གཞོན་དང་། མི་བྱང་བ་བྱས་ཚུལ་སྤྲོད་ལ་བརྟེན་གྱི་འདུག འདིར་ཡང་ཟླ་བའི་ལངས་ཆུའི་ཉིན་ཁ་ཆེན་པོ་འདུག་ས་ཁུལ་འདི་ཚོར་ཁམས་རིགས་ཚོ་གནས་སྟོན་བྱེད་བ་རེད། ལྷན་ནས་གོང་བརྟེན་ལྟར་ཁམས་རིགས་ཚོས་རང་གི་དངོས་པོའི་ནང་ནས་དགའ་གཅེས་ཆེ་ཤོས་བྱེད་ས་ནི་མེ་མདའ་ཡིན་ཞིང་། ཆུ་མིས་གོ་ལག་རི་

ཡོད་བསྐྱུ་རྒྱུ་ལྟེ་གནས་ཚུལ་དེ་ཁོང་ཆོས་གོ་ཤོས་བྱུང་སྟེ། ཁོང་ཆོའི་ལག་ཆ་སྤུ་ལ་
ཡང་སྒྲིང་འདོད་མེད་པ་ཀུན་ཤེས་མ་ཟད། གོ་ལག་མ་སྤྱད་གོང་མེད་སྒྲིང་བྱེད་ཀྱི་
རེད།

ཁུལ་འདིར་བོད་མི་ཁྱིམ་མང་པོ་མཇུག་ཏུ་འབྱོར་ཞིང་། ཆོག་ས་
བར་ཆོས་འབྲེལ་གྱི་མཚུག་ཏུ་ཁྱེད་ཆོ་རང་ཡུལ་གྱི་དོན་དུ་སེམས་ཤུགས་ཆེན་པོ་
ཡོད་པར་དགའ་བོ་བྱུང་ཞེས་དང་། དེ་ལྟ་བོད་དབུས་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་པ་དོན་
མ་གོ་རེ་བྱུང་གིས་ལས་དོན་བྱེད་སྐབས་ཐོག་ནོར་འཁྲུལ་བྱུང་ཡོད་ཅིང་། དེས་
ཀྱང་གང་ཅིའི་དཀའ་སྤྱུག་སྤྱོད་བའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་བྱུང་ཡོད་སྟེ་ཀྱང་། ད་ཆ་བོད་
རིགས་ཡོངས་རྫོགས་ཆིག་སྒྲིལ་བྱེད་དགོས། བོད་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་ལྷ་སྒྲིག་ལྷན་
ཆོག་ས་བཅུགས་རྗེས་ས་ཁུལ་འདི་དག་ཡང་བསྐྱར་ང་ཆོའི་ཡུལ་གྱི་ཆ་ཤས་སྤུ་
འབྱུང་གྱི་རེད་ཅེས་བརྗོད་བ་ཡིན།

ངས་ས་མཆོམས་བརྒྱུད་ལམ་ཁྱུགས་སྐབས་སློ་པམ་དུ་གནས་པ་དང་།
རེ་བའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བའི་མཐོང་སྒྲུང་གཉིས་བྱུང་བ་དེས་རྒྱ་ནག་ནང་གི་གནས་
ཚུལ་ཡང་བཞག་གསོ་བྱུང་། དང་པོ་ནི། རྒྱ་ནག་ནང་ཁུལ་གྱི་དགོན་པ་ཆོའི་གནས་
ཚུལ་དེ་རེད། རྒྱ་ནག་ནང་ཁུལ་གྱི་ལྷ་ཁང་དང་། དགོན་ཁག་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་སྤྲོད་
གྲགས་ཡོད་པ་ཆོ་ཡང་བདག་གཅེས་མེད་པར་ཁང་སྤྱོད་གོག་པོ་ཞིག་དུ་བཞག་
པ་དང་། དེ་ཆོའི་ནང་དགོ་འདུན་ཉུང་ཤས་ཡོད་པ་ཆོ་ནི་བགྲེས་སོང་གསྟག་རེད།
ད་དུང་ཁོང་ཆོར་དྲྀགས་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་སྐབས་མཆོད་འབུལ་བྱེད་མཁན་
ཡང་རེ་བྱུང་ལས་ཡོང་བུས་གྱི་མི་འདུག་ཁོང་ཆོར་ཆོས་ཀྱི་སློབ་སྤྱོད་གང་ཡང་མི་

འདུག་ཀྱང་། བྱང་ལོག་ཁུལ་ད་དུང་སྒྲ་མ་མཁས་པ་ཡོད་ཚུལ་ཟེར་གྱི་འདུག

ཐུན་མི་ཅིང་དུ་སྤྱོད་སྐབས་ནང་ལོག་གི་མི་བརྒྱ་ཕྱག་འགའ་ཤམ་མངལ་
ཕྱག་དུ་སྐྱེབས་བྱུང་ཡང་། མི་གཞོན་ཆོ་དགོན་པར་ཞུགས་སྐྱུར་འགོག་རྒྱུ་འབྱེད་
གྱི་ཡོད་འདུག་ཅིང་། ཆོས་ལུགས་ཆོག་མཁན་ཁག་ནང་གྲུང་བཞག་གྱི་སློབ་སྦྱོང་ལུགས་
ཆེ་བྱས་ཏེ་ཁོང་ཆོ་ཡང་སྤྱི་དོན་དེའི་པ་བསྒྲགས་སུ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད།
རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཁོང་ཆོས་དད་རང་དབང་ཡོད་ལུགས་ཟེར་ཡང་། རྒྱེས་
སུ་ཆོས་ཀྱི་གཞི་རྩ་འཛུགས་པའི་འཆར་གཞི་གང་ཡང་མེད་པ་གསལ་པོར་མཐོང་
ཐུབ། ཁོང་ཆོ་སྐྱོགས་སྦྱོང་སྐྱུག་ཤིང་བཏང་སྟེ་དགོན་གནས་སྦྱོངས་རྒྱུ་བཟོ་རྒྱ་
རེད།

རྒྱ་མིའི་ལག་འོག་དུ་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་དགོན་ཁག་དང་། སྤྱ་པ་ཆོར་ཡང་
གནས་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཐོག་དུ་འབབ་ཉེར་ཡོད་པ་མཐོང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་མཐོང་
སྤང་གཞན་ཞིག་ལ་དེ་ལ་བསྐྱུར་བཅོས་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཡང་ཐུན་བྱ་བྱུང་། བོད་མི་
ཁག་གཞོན་སུ་ཡིན་ཡང་རང་གཤིས་འགྱུར་མེད་བརྟན་པོ་ཡོད་སྐབས་རྒྱ་མིའི་
སློབ་སྦྱོང་སྤྱད་དེ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་སྐབས་ལས་སྤྱོད་པོ་ཞིག་མིན་པའི་ཉུགས་མཚན་
གསལ་པོ་བྱུང་། དཔེར་ན། མི་ཅིང་མི་རིགས་སློབ་གྲུར་ལོག་པོ་དང་། ཤར་རྒྱར་
གི་མི་ཏན། ཀོ་རི་ཡ་ལོགས་ཀྱི་སློབ་སྐྱུག་དང་མཉམ་དུ་བོད་སྐྱུག་མང་པོ་སློབ་
སྦྱོང་དུ་འཁྲིད་བསྐྱོད་ཐོག ཁོང་ཆོ་རང་གི་ཆོས་དང་ཤེས་རིག་གི་བསམ་ཚུལ་
དང་རང་གིས་ཁ་སྤེལ་ཏེ་རྒྱ་མིས་གཅིག་དབང་འཛིན་པའི་བསམ་སློབ་གསུང་པ་དེ་
དག་གཅིག་གྱུར་ཡོང་བའི་མཛུབ་སྟོན་སློབ་སྦྱོང་ལ་བྱས་ལུགས་གང་ཡོད་བཏོན་

འདུག་ཡང་། བོད་སྐབས་ཆོའི་བསམ་སྒྲོར་དཔར་པོའི་དབང་བསྐྱར་བྱེད་མ་ཐུབ་པ་
མཐོང་སྟེ་དགའ་པོ་བྱང་།

རང་རིགས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ལུགས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཆེར་བཟུང་
ཁར། རང་ལུལ་གྱི་བཅེ་ཞེན་ཡང་ཇེ་མཐོང་ཇེ་མཐོར་སོང་སྟེ། མཐར་ཆུ་དཔར་ཡང་
ཁུ་ཐུག་གིས་ལུགས་ཆེའི་ངན་གཡོའི་སློབ་གསོ་བར་མཆོམས་བཞག་པ་དང་།
འཆོ་བའང་བཞེན་དུ་བཏང་སྟེ་རྟེན་སྲུ་ཁོང་ཆོ་རང་བྱིམ་དུ་ལོག་ནས། འགའ་
ཤེས་ལྷ་སར་ཆུ་མིའི་བཅེན་གཞོན་ལ་ངོ་ཚོལ་སྐབས་རང་སྟོག་དོར་བ་དང་། རང་
ལོ་ཉི་ཤུ་སྟོར་གྱི་གཞོན་ལ་སྟོར་གསར་སྟོར་སྟོབས་ཅན་འགའ་ཤེས་ཆུ་གར་དུ་
བཅེན་བྱོལ་དུ་ཡང་འབྱོར་ཡོད། ཆུ་དཔར་ནས་པེ་ཅིང་མི་རིགས་སློབ་གྲུའི་ནང་
བོད་སྐབས་གི་མྱེད་པ་བསྐྱར་བཟུང་གཏོང་དགའི་གནས་སྲུ་གར་མཆོམས་སྐྱར་
ཡང་ཞན་ཡང་སྤྱོད་གནས་སོགས་སྲུ་སྟོགས་གཅིག་དུ་སློབ་གསོའི་ཐབས་བཅེན་
དང་འབྲེལ་སློབ་གྲུ་གཞན་དག་འགའ་ཤེས་བཅུགས་ཉེ་འབད་ཚོལ་ཡོད་དགུ་བྱས་
ཡང་གྲུ་འབྲས་འདོད་ཁེངས་བྱུང་ཡོད་པ་མ་རེད།

བོད་སྐབས་ཆོས་དངོས་གཙོར་སྐྱོ་བ་དེར་ཡིད་ཆེས་མ་བྱས་པར་རང་ཉིད་
བོད་མི་ཡིན་པ་དང་། སངས་ཆུས་གྱི་ཆོས་ལུགས་དེར་སྟོང་ནས་གཅེས་འཛིན་
བྱེད་བཞིན་འདུག་ སོག་པོ་དང་། ཤར་ཏུར་གི་སི་ཐན་གྱི་སྐབས་སྐྱོ་ཆོས་ཀྱང་དེ་
བཞིན་དུ་རང་གི་གཞི་སྤྱོད་ལུགས་གཅེས་སྐྱར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད།
བཅོས་པར་དགའ་བའི་ཆུ་མཆོན་ཆད་མ་འདི་དག་ལ་བཞེན་ནས་ལོ་རྒྱུས་མ་ཆོའི་
ནང་ཆུ་མིས་བོད་སྐབས་སྐྱེས་ནས་བདུན་སྐབས་འགའ་ཤེས་ལས་མ་སོང་བ་ཆུ་ནག་

ཏུ་འཁྲིད་དེ་བོད་མི་གྲུང་བཞག་ཞིག་ཡོང་བའི་རེ་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ད་ལྟའི་
ཆར་ཆུ་དམར་གྱིས་ཐབས་ཤེས་ཅི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཁུངས་ལྡན་གྱི་གངས་ཅན་པ་
དག་ཙམ་མེད་ནམ་ཡང་བཟོ་མི་ཐུབ་པའི་སློ་སྤྲོ་བས་སྦྱེས་བཞིན་ཡོད།

ཆུ་ནག་ནས་བོད་བར་དམག་ལམ་གསར་པ་བཟོས་པ་དེའི་ལམ་འགྲུལ་
ལ་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་འདུག་སྟེ། ཆར་ཆུ་ཆུས་ཆེ་བ་དང་། ལམ་དུ་ས་ཅུད་དང་། ཐབ་
རྩོ་ཡང་ཡང་འདྲིལ་ཡོང་གི་འདུག འུ་བ་ཅིག་དྲག་ཆར་བབས་ཆེ་ཞིང་ཐུན་པ་ནག་
པའི་ཁར། ཐམ་པ་ཞིག་ཆུས་འཁྱེར་ཏེ་འགྲུལ་རོགས་ཆོ་རང་སར་འགག་སྟོད་
བྱེད་སྐབས་དེའི་ལོགས་ནས་བྲག་རྩོ་ཆེན་པོ་ཐབ་འདྲིལ་ཡོང་བ་དེ་ད་དུང་གསལ་
པོ་བཞག་གྱི་འདུག །སྐབས་དེར་ཆུ་རིགས་ཆོ་ནི་སྐད་ཅོར་གྱིས་འཆབ་འཆུབ་ཏུ་
པར་ཚུར་རྒྱགས་གྱི་འདུག

བོད་མི་རྣམས་ནི་འདི་བས་འཁོར་རས་ཐོག་ཅན་ནང་ཁ་འདོན་འཕྲིན་
བཅོལ་འདྲ་བྱས་ཏེ་བསྐྱད་པ་ཡིན། དེ་ཉེན་ཡང་བསྐྱར་ང་ཆོ་ཉེན་ཁ་དེ་བས་ཆེ་བ་
ཞིག་བྱུང་བ་ནས་ཐར་ཅམ་བྱུང་། དེ་ནི་ཐམ་པ་སྤྱོད་པ་གཅིག་སྟོན་ཤོར་ཡོད་པ་
ཞིག་ཏུ་འགྱུར་སྐབས། ཐམ་པ་དེ་ལ་ཆུ་མིས་བཟོ་བཅོས་བྱེད་བཞིན་འདུག་ཅིང་།
ང་ཆོ་མི་ཁྱེད་རྣམས་སྟོན་དུ་རྒྱུ་བཟོད་བྱས་ཐེས་མོ་ཤོར་དང་། དངོས་ཆས་འོར་
ན་ལོགས་ཚུལ་སྟོབ་སྟོན་བྱས་བྱུང་སྐབས་ང་ཆོས་དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་འདི་བས་དང་།
མོ་ཤོར་ཆེ་བ་ཡོང་སར་བལྟ་བཞིན་བསྐྱད་པར། ཁ་ཤས་ཚུར་བཟོད་ཐུབ་སོང་།
འདི་བས་གཅིག་ཐམ་ཐོག་ཏུ་བཟོད་ཐུས་སུ་ཆགས་སྟེ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཐམ་པའི་
རྒྱེད་པ་ཆགས་སྟེ་ཚུར་ལྷུངས་སོང་། འདི་བས་དེའི་ཁ་ལོ་བས་དངངས་འཆབ་གྱིས་

རྒྱལ་བ་ཤིགས་བྱས་ཏེ་རང་ཉིད་སྐྱོབ་སྤྱང་སྤྱབ་སོང་ཡང་། འདིབས་དང་། འཁོར་
ལོ་ཆེ་བ་དོ་གངས་བྱེད་ལྷག་ཙམ་ནང་གྲོན་མལ་ཉེར་མཁོ་ཆོ་དང་བཅས་ཆུ་པར་
ཕྱོགས་སུ་ལུས་བ་རེད། ཆུར་ཕྱོགས་སུ་ཐོན་པའི་མོ་ཤོར་ཆོའི་ནང་འཆང་འཇུལ་
གྱིས་རྒྱ་མིའི་མགོན་ཁང་ཞིག་ཏུ་གང་ཞིང་མ་ཐུན་རྒྱུན་མ་ཆང་བའི་ནང་དེ་རུབ་
བསྐྱད་བ་ཡིན།

མཐར་ཐན་རང་གནས་ལྷ་སར་འབྱོར་ཞིང་། ཁོར་གླིང་དུ་ཡང་བསྐྱར་བྱིར་
ལོག་འབྱོར་པར་དགའ་སྤྲོ་ཆེན་པོ་བྱུང་། ལྷགས་རིའི་ཕྱི་ལོགས་ཉེ་གློར་དུ་རྒྱ་མིའི་
དམག་སྤར་ཆོས་ད་དུང་ར་ཆོར་འདིགས་སྤར་བསྐྱལ་ཏེ་བསྐྱད་འདུག་ཡང་། བང་
དུ་དབེན་ཞིང་། ཉམས་དགའ་བས་ཆོས་སྤྱོད་རྣམས་སྤར་བཞིན་སུ་མ་ཐུད་བྱེད་
པར་དགོག་རྒྱུན་བཟོ་མཁན་མ་མཆིས།

ངའི་བཀའ་སློན་ཆོས་རྒྱ་མིར་མཇུག་མ་ཐུན་གྱི་འབྲེལ་བ་སྤར་བཞིན་བྱེད་
བ་དང་། ལྷ་སའི་མི་མང་གིས་རྒྱ་མིར་མི་འདོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་ཆུང་ཡང་
ཐན་བྱ་བཀའ་ཏུ་བྱིན་འདུག་ཅིང་། ཁྱོང་ཁྱེར་དེ་ཡང་ཞི་འཇམ་དུ་གནས་འདུག་ཤར་
ཕྱོགས་ས་མཆམས་ཉེ་གློར་དུ་བསྐྱར་བཅོས་ཆབས་ཆེན་བྱུང་བའི་གནས་ཆུང་ལ་
ཁོང་ཆོས་གསལ་ཐེན་གཤམ་མེད་བ་དང་། ཐན་ནས་མཐོང་བའི་གནས་ཆུང་སྤྱག་
པོ་ཞེན་ལོག་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་བོད་དབུས་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་དུ་སྐབས་དེར་ལག་ལེན་
ཆ་ཆང་བྱས་ཡོད་བ་མ་རེད། དེར་བཞེན་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་གྲ་སྒྲིག་ལྷན་ཆོགས་
ནས་གནས་ཆུང་སྤྱག་གོས་དེ་ལྷར་མི་འབྱུང་བའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་པའི་དུས་ཆོད་
ཅིག་ཡོད་དུ་རེ་བར་མཐོང་བྱུང་།

རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་དཔག་དཔོན་རིན་ཡི་བོད་དུ་རང་སྤྱོད་ལྡོངས་ལྷ་སྤྲིག་
 ལྷན་ཚོགས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཁྱེད་མཁན་ཚོགས་པའི་འགོ་འཁམས་དུ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་
 དང་། ཁོང་ནི་མིང་ལྷོན་གཞོན་པ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་ལྷ་སར་ཐེབས་འབྱོར་ཉིན་སྤྱིད་
 ཚེས་ལྷ་སྤྱིད་དུ་ཐན་ནས་ཐེབས་བསུ་སྟེ་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་རྒྱ་མི་ཚོའི་འདོད་
 པར་ཡོད་ཀྱང་། ངའི་བཀའ་ལྷོན་ཚོའི་འདོད་བབས་མ་བྱུང་ཞིང་། འོན་ཀྱང་གནས་
 ཚུལ་འདིར་ངའི་གོ་བབས་ལ་བལྟ་བའི་དུས་སྐབས་མིན་པར། ངས་སྟེ་ལེན་བྱས་
 པར་དཔག་དཔོན་རིན་ཡི་དགའ་བོ་ཡོང་བ་དང་། རང་སྤྱོད་ལྡོངས་ལྷ་སྤྲིག་ལྷན་
 ཚོགས་འགོ་འཁམས་ལེགས་པོ་ཡོང་བར་ཕན་ཁུད་བྱུང་ན་འགལ་བ་མི་འདུག་
 ལྷན་སྟེ་ཐེབས་བསུར་བྱིན་པ་ཡིན།

རང་སྤྱོད་ལྡོངས་ལྷ་སྤྲིག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། ༡༩༥༦ ཟླ་བ་
 པའི་པ་ནང་ཡིན་པ་དེའི་ནང་ཐན་ཡང་ཡོད། བོད་ནང་ནི་བའི་བསྐྱར་བཅོས་དུས་
 བསྐྱར་གྱིས་ཡོང་བའི་རེ་ཡུལ་མཐའ་མ་ནི་ལྷ་སྤྲིག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་ལྷ་
 བཙུང་གཅིག་དེ་རེད། རེ་བ་དེ་དག་རེ་སྟོང་འཆང་བ་ཅོམ་རང་མིན་པའི་བསམ་པ་
 བྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་ཅ་ཁྱིམས་དང་། འཆར་དོན་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་དུ་མི་འཐད་པ་ཆེར་
 མི་འདུག་པའི་ཐོག་ ང་ཚོས་སྐྱབ་ཐབས་མེད་པའི་དམར་པོའི་ལྷགས་སྒོལ་ཐལ་ཆེ་
 བ་རྣམས་ཀྱང་བྲིས་མི་འདུག་ གཞན་ཡང་འཐུས་མིའི་ཁོངས་བོད་མི་འཕོར་ཆེ་བ་
 ཡོད་སྐབས་གཞུང་དེའི་ཆགས་སྤངས་ནི་ང་ཚོའི་སྡོན་གྱི་གཞུང་དང་ཁུད་པར་
 ཚེན་པོ་མེད་པའི་རྒྱས་ལྷགས་ཅན་ཞིག་ཡོང་རྒྱུའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་འདུག།

བྱེད་ཐབས་འདིས་བོད་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་ཚོས་རྒྱ་རིགས་ལས་བྱེད་པའི་ས་

ནས་ལས་དོན་བྱེད་སྐབས་སྤྱོད་ལེན་པའི་གོ་སྐབས་ཤིག་ཡོང་གི་རེད་སྟེ་
བྱུང་། ཁོང་ཆོ་དམར་པོའི་ལུགས་སྒོལ་ཡིན་ཡང་། སྤྱིག་འཇུགས་བྱེད་སྐབས་
སོགས་འགའ་ཞིག་ང་ཆོ་ལས་ལེགས་པ་ཡོད།

དེ་ཉམས་ན་ཡང་། མགྲོགས་སྤྱར་རྒྱ་མིའི་སྤྱི་དོན་ཆོགས་འདུའི་ནང་བྱུང་
པའི་མཐོང་ཚུལ་སྤྱག་པོ་དེ་གས་ཡང་བསྐྱར་ལག་ལེན་བྱས་ཏེ་རེ་བ་དེ་དག་དེ་
འབྲལ་ལུལ་མེད་དུ་བྱུང་། ངས་དོན་གནད་གཙོ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་
མི་འདུག འཇུག་མི་ཉི་ཤུ་བོད་མི་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་ནམས་ཆབ་མདོ་བཅེངས་
བཀོལ་ལྟ་ཆོགས་དང་། བཟས་སྤྱན་ནང་སྤང་ལྟ་ཆོགས་ཁོངས་ནས་ཡིན་ཏེ།
གཉིས་ཀ་རྒྱ་མིས་བརྒྱད་བསྐྱལ་བཅན་འདེད་འོག་རྒྱ་མིས་ཇི་བརྗོད་ལ་རྒྱ་བསྐྱར་
མི་བྱེད་མཐུ་མེད་རེད། འོན་ཡང་ཆབ་མདོའི་འཇུག་མི་འགའ་ཤས་ནང་སྤང་ལྟ་
ཆོགས་ཀྱི་ཁོངས་དེ་ཆོ་ལས་བྱེད་སྐབས་ཐུན་བྱ་བྲག་གི་རེད།

རྒྱ་རིགས་འཇུག་མི་ལྗེའི་ཐོག་ བོད་མི་ཉི་ཤུ་ཐམས་པའི་རྒྱ་བསྐྱར་ཁ་ལོ་
བསྐྱར་བ་དེས་ལྟ་ཆོགས་དེར་བོད་མིའི་སྤྱི་ཆབ་ཡིན་པའི་མཐོང་སྐྱང་ཅས་ལས།
དོན་གྱི་དབང་ཀུས་ཆང་མ་རྒྱ་མིས་བཟུང་ཡོད་པ། དཔེར་ན། གཞི་ཅའི་སྤྱི་བྱས་
ཆང་མ་རྒྱ་དམར་བོད་ལས་དོན་ལྟ་ཆོགས་ཁང་དུ་གྲགས་པ་ནས་བཀོད་བྱས་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། ཆོགས་པ་དེར་བོད་མི་ཡོད་པ་མ་རེད། དོན་གནད་རྒྱུད་ཀྱི་
རིགས་ལ་ང་ཆོས་གྲོས་བསྐྱར་བསྐྱར་བཅས་འདྲ་བྱེད་བྱུང་ཡང་། དོན་གལ་ཆེན་
པོའི་རིགས་ལ་གང་ཡང་བྱེད་མི་བྱུང་། སྐབས་དེ་ཁོང་ཆོས་བཀོད་བྱས་བྱེད་
སྐབས་ཆོ་མཐོང་དུས་བགད་མོ་ཤོར་རྒྱུ་རེད། གོང་གསལ་ཆོགས་པ་ནས་ཐག་

གཙོད་ཟིན་པའི་དོན་གནད་ཅིག་རང་སྐྱོང་སྡེ་རུ་སྤྱི་གཞི་ལྟར་ཆོག་པ་སུ་གོ་
བསྟུང་གི་ཚུལ་ཙམ་བྱས་ཏེ་གཏན་འབེབས་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ཆོག་པ་འདུ་དེ་
ཆོར་པལ་ཆེ་བར་ཁ་སྐྱོང་ས་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། ཐུན་ལ་བོད་ཀྱི་དབང་ཆ་ཡོད་པའི་
རྒྱལ་པ་ཙམ་འདོན་པའི་ཆེད་དུ་གཙོ་འཛིན་གྱི་མིང་ཞིག་བཏགས་ཡོད་ཀྱང་། ཐག་
གཙོད་བྱེད་ཐུབ་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ཞིག་རེད།

རང་སྐྱོང་སྡེ་རུ་སྤྱི་གཞི་ལྟར་ཆོག་པ་དེས་ལས་ཁུངས་ཁག་འགོ་
འཛུགས་བྱས་ཏེ་འཆབ་འཛུལ་གྱི་ལས་འགོ་བཙུགས་འབྲལ་མི་མང་ནས་གནས་
ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་སྟེ་རྒྱ་ཁྲི་མིས་སྡོན་བྱས་ལས་ཀར་མི་འདོད་པའི་རྒྱལ་འབྲུང་
དེ་རྗེ་གསལ་དུ་བྱིན་ཞིང་། འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་རང་རེད། རན་གཡོའི་ཐབས་བརྒྱ་
བྱས་སྟོང་གི་སྤྱི་གཞི་ལྟར་ཆོག་པ་གསལ་བ་དེར་རྒྱ་བ་ལྟོས་བྱེད་ཆེད་ལྟ་སར་མི་
མང་གི་ཆོག་པ་འདུ་ཆོག་པ་ཏེ། ཁོང་ཆོའི་གོས་ཆོད་ཡི་གེ་རྒྱ་མིའི་འགོ་བྱེད་ཆོར་
སྟེད་པ་དེའི་ནང་། བོད་ནང་ཐུར་ནས་རང་གི་ཆབ་སྲིད་སྐྱོང་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པར་
བརྟེན་མི་དམངས་ཀྱི་སྒོ་དང་མི་འཆམས་པའི་སྤྱི་གཞི་ལྟར་ཆོག་པ་དགོས་གནད་
མེད་པས་ཕྱིར་བསྟུ་བྱེད་འོས་ལུགས་མ་ཐུན་གྱིས་བརྗོད་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་མིས་དེ་ལ་
ལུགས་མ་ཐུན་ལན་འདེབས་མི་བྱེད་པ་སྟོས་ཅི། བཀའ་སྒོན་རྒྱལ་ས་འབོད་
འབྲུག་པ་བྱས་ཤིང་། དེས་ཀྱང་མ་ཆོག་པར་མི་མང་ཆོག་པ་འདུ་མེད་པ་བཟོ་
དགོས་ཐུན་སར་བརྗོད་བྱུང་།

བོད་གཞུང་ནས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཅ་ཆོག་གསལ་བ་ཞིག་བཙོས་པ་ལ་
ཐུན་ནས་ལག་རྟགས་མི་འགོད་ཐབས་མེད་བྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་མི་མང་ཆོག་པ་

འདྲ་བཅན་ལྷགས་ཀྱིས་བསྟོར་བཞིག་བཏང་ན་ཡང་། མི་མང་གི་བསམ་སྒྲོ་
གཏོར་བཞིག་མི་སྐབས་ཀྱི་གསལ་ཐོག་ཁོང་ཆོས་བྱེད་ཐབས་གཞན་ཞིག་ཐོག་
འགོ་རྒྱ་གཞོན་མི་ཟ་བ་རེད།

གནས་ཚུལ་དེ་དག་ ༡༩༥༩ ལོའི་སྟོན་ལམ་སྐབས་འགོ་འཛུགས་བྱས་
ཤིང་། མི་མང་པལ་བ་ཆོས་རྒྱ་མིར་མི་དགའ་བའི་རྣམ་འགྱུར་དེ་རྗེ་ཆེར་རྒྱ་བྱུང་
ཏུ་འཕེལ་ཏེ། ཁོང་ཆོའི་སྲིད་དོན་འགོ་འཁེད་འདེམས་སྒྲུག་བྱས་པའི་མི་འགའ་
ཞིག་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཆོ་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་པ་མིན་སྐབས་གོ་མིང་སོགས་གང་
ཡང་མེད་པའི་མི་པལ་བ་ཤི་སྐྱུག་རེད། ཁོང་ཆོ་སྲིད་དོན་འགོ་འཁེད་ཡིན་ལྷགས་
བརྗོད་པ་འདི་དག་བྱུང་སྐབས་པའི་སྲིད་དོན་ཤོག་ཁའི་གནས་ཚུལ་དང་ཐ་དད་
རེད། ཁོང་ཆོས་ངོ་ཚྏ་ལ་བྱེད་དོན་རྒྱ་མི་གྲང་བྲན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ལྟ་བའི་
ཐོག་ནས་མ་ཡིན་པར། འཛམ་གླིང་དུ་ཡོད་པའི་སྲིད་དོན་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་
ཡང་མེད། ཁོང་ཆོ་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་དཀའ་སྦྱོར་བཅན་གཞོན་གྱི་ལོག་ཏུ་སྒྲ་
བརྗོད་ཀྱི་རང་དབང་མི་ལྡན་པའི་མིའི་ནང་ནས་སྤྱིང་སྤྱོད་བས་བསྐྱེད་དེ་རང་འདོད་
ཀྱི་སྒྲ་བརྗོད་བྱེད་སྐབས་མཁན་གསུམ་ཡིན་པར་བརྟེན་ཁོང་ཆོ་བྱས་ལྷགས་ལྡན་པའི་
གནས་སྤངས་སུ་གྱུར་བ་རེད།

མི་དེ་ཆོས་སྒྲ་པའི་མི་མང་གི་འགོ་འཁེད་བྱས་ཏེ། གསལ་ཐོར་བརྗོད་ན་
སྐྱེ་བོ་པལ་མོ་ཆེའི་གཤིས་ལྷགས་སྤྱར་ཁོང་ཆོ་དང་མི་མང་བཅས་པར་ཁོང་ཁྱིའི་
རང་གཤིས་འགོག་མེད་པར་གྲོལ་བྱེད་འདོད་སྐྱེས་ཤིང་། དེ་སྐོར་བཀའ་ཤག་
ནས་ངའི་མཐོང་ཚུལ་སྤྱར་རྒྱ་མིའི་བྲག་ལྷགས་ལ་པར་གྲོལ་བྱེད་རྒྱུར་དོན་འབྲས་

མེད་པ་མཐོང་སྟེ་སྐབས་རེ་མི་མང་ཆོ་དང་ཆོད་སྒྲེང་བྱེད་དགོས་པ་འང་ཡོང་གི་
 ཡོད་པ་དང། ཁོང་ཆོའི་བྱ་སྟོན་དེ་དག་རྩ་བ་རང་གི་བསྟན་སྲིད་ལ་ཤ་ཞེན་བྱས་
 པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང། དངོས་དོན་དུ་དོན་མེད་རང་གི་རྒྱག་མཁན་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་
 འགྱུར་གྱི་ཡོད་སྟབས་དེ་ལ་བཀའ་ཤག་ནས་འགོག་ཐབས་མི་བྱེད་མ་བྱ་མེད་ཡོང་
 གི་ཡོད་པ་དང། རྟོགས་གཅིག་ནས་ཁོང་ཆོའི་རང་བཞིན་གྱི་མཐོང་སྣང་དུ་བཀའ་
 ཤག་ནས་བཅན་འཛུལ་མཁན་གྱི་རྟོགས་སུ་སློབ་སྦྱོར་བྱེད་བྲགས་པ་ལྟ་བུ་མཐོང་
 གི་ཡོད་པ་རེད།

མི་མང་ཆོའི་དོན་དུ་ཐེངས་གཅིག་ངས་ཀྱང་ཁོང་ཆོས་དྲག་གོལ་བྱེད་རྒྱའི་
 བསམ་ཚུལ་དེ་དག་ནོར་འཁྲལ་རེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་ལ་ཁོང་ཆོ་འདོད་
 བབས་བྱུང་མེད་ཤག་ཀྱང། སུས་མཐའ་སྤྱག་པོ་འདི་འདྲ་མ་བྱུང་བར་ཁོང་ཆོས་
 གན་ལ་གྲུས་བརྩེ་ཆེན་པོའི་རང་བསྟན་པ་རེད། དེ་ནམས་སྤན་རང་ངོས་ཀྱི་གཤིས་
 ཡོན་ལ་རང་བསྟོན་བྱས་པ་མིན་ཅིང། སྤན་ཏུ་ལའི་སྒྲ་མར་ངོས་བཟུང་གིས་ཁོང་
 ཆོས་གྲུས་བརྩེ་དེ་ལྟར་བོད་མི་ཆང་མས་བྱེད་ལུགས་ལྟར་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་
 མ་ཟད། ཁོང་ཆོས་འཐབ་འཛིངས་བྱེད་པའི་དགོས་དོན་ཡང་གཅིག་སྤན་ལ་སྤྱག་
 ཡོད་པ་རེད།

ཁོ་བོ་རང་གི་རྟོགས་ནས། ཁོང་ཆོའི་བྱ་སྟོན་ལ་རྒྱབ་འགལ་བྱེད་བཞིན་
 དུ་ཡང་བསྟགས་འོས་སུ་མཐོང་སྟེ། ཆོང་ར་དུས་སྐབས་སྤྱག་པོ་འདི་ལྟར་བྱུང་
 དུས་གནས་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་ཐོན་པ་དེར་དགའ་པོ་བྱུང། འགོ་འཁྲིད་དེ་
 གས་ང་ཆོར་དུས་ཉག་ཏུ་དགོས་པ་ཞིག་རེད།

འགོ་འཁྲིད་དེ་ཆོའི་བྱེད་ཚུལ་དེས་སློན་ལམ་གྱི་དུས་སྐབས་དེ་རྣམས་ཀྱིན་
 དང་མི་འདྲ་བའི་ཡ་མཚན་ཞིག་བྱུང་བ་དང་། སློན་ལམ་སྐབས་སྤིང་དོན་གྱི་འབོད་
 སྒྲ་སྒྲིག་ཐེངས་དང་པོ་བྱུང་ཞིང་། གནས་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་མི་ཆང་མས་མི་ཤེས་པ་
 མེད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར། སྤྱི་པ་འདུས་ཆོག་མཆོད་ཆེ་བའི་སློན་ལམ་སྤྱར་རྒྱུན་བཞིན་
 ཆོག་སྐབས་གོང་ཁྲིའི་ནང་ཁུལ་གང་སར་སྤྱར་ཡིག་མང་པོ་ཐོན་པ་དང་། ཡི་གེ་
 དེ་ཆོའི་ནང་། རྒྱ་མི་ཕྱིར་ལོག་བྱེད་དགོས། བོད་ནི་བོད་མིའི་ཡིན། ཞེས་བྲིས་
 ཡོད་པ་རེད། དེས་རྒྱ་མིའི་འགོ་བྱེད་ཆོར་འཆར་ཅན་གྱི་ཆོག་ཟུང་ཡོད་གི་ཡོད་
 པ་དང་། དེ་རིགས་ནམ་བུར་སྐབས་བཀའ་ཤག་སྤྱད་འབོད་ཀྱིས་ཁ་གཏོགས་
 རྣམས་བཀའ་ཤག་ཏུ་འགོལ་གྱི་ཡོད།

སྐབས་དེར་རྒྱ་མིས་མི་མང་འགོ་འཁྲིད་གཙོ་བོ་གསུམ་གྱི་མིང་འབོད་
 བྱས་ཏེ་དེ་གསུམ་གྱི་སྤྱི་གཞུང་ཆོག་སྐབས་འཇུག་སྤྱར་རོ་རྒྱལ་བྱེད་མཁན་དང་།
 སྤྱི་པ་ཡིག་འབྲེམས་མཁན་བཅས་ཀྱི་ནང་ཡོད་སྐབས་བཀའ་ཤག་ནས་ཁོང་
 གསུམ་འཛིན་བཟུང་བྱ་དགོས་བརྗོད་ཅིང་། ཁོང་ཆོས་ང་ཆོའི་ཁྲིམས་འགལ་གང་
 ཡང་བྱས་མེད་ཀྱང་། བོད་མིས་འཛིན་བཟུང་མ་བྱས་ན་རྒྱ་མིས་འཛིན་བཟུང་
 ཁྲིམས་གཙོད་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ལུགས་བརྗོད་སྐབས་ཁོང་ཆོའི་དཀའ་སྤྱད་ཆེ་ཤོས་དེ་
 ལས་སྦྱོར་ཆེད་རང་སྤྱོད་ནས་བཟང་བཅོན་དུ་བཅོན་འཇུག་བྱ་དགོས་བྱུང་
 ཞིང་། གཅིག་བཅོན་ཁང་ནང་འདས་གོངས་སུ་གྱུར།

གཞན་དག་གཉིས་ཚུལ་མ་ཐུན་བྱེད་རྒྱུའི་འགན་ལེན་གདན་ས་གསུམ་
 ཀྱིས་བྱས་ཏེ་རང་མིན་གྱི་ཡངས་བཏང་ཞིང་། གཅིག་ནི་དེང་སང་རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་

མུས་ ཏུས་སྐབས་དེའི་ཆེ་རྒྱ་མིའི་བྲག་ལྷགས་ཀྱིས་བརྒྱབ་བའི་བོད་ཤར་ཕྱོགས་
ཀྱི་ས་ཁུལ་ནང་གནས་ཚུལ་རྩིས་ཀྱི་ཞུག་ཏུ་གྱུར་བཞིན་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་
ཅི་རིགས་དེ་ཕྱོགས་ནས་གསར་འགྱུར་ནམ་འཁྱོམ་སྐབས་ཐོན་གྱི་ཡོད་པ་རེད།
ལྷ་སར་ཆོ་འཕྲུལ་སློན་ལམ་གྱི་ཏུས་ཆེན་སྐབས་མི་ཐང་ཏུ་བྲག་པོའི་འཐབ་
འཛིངས་བྱུང་འདུག

འོན་ཀྱང་འབྲི་ཚུ་བྱུང་བརྒྱུད་ཁོངས་སྡིངས་འཇགས་གནས་ཟུར། བྲ་
སྒྲིག་ལྷན་ཁང་རྟེན་འབྲེལ་ཟིན་འཕྲུལ་ཆབ་མདོར་ཆབ་མདའི་དམག་དཔོན་དེས་
བོད་ཀྱི་མི་བྲག་མུས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་ཙམ་ཞིག་ཆོགས་འདུར་འབོད་འགྲུགས་ཀྱིས་
བརྗོད་གསལ། ད་ལྟ་བོད་ཏུ་གྱུར་བྲན་གྱི་བཙུན་བསྐྱར་ཏུས་སྐབས་སུ་མ་བབས་
པས་རིམ་བཞིན་བྱ་དགོས་ཤིང། བོད་མི་མང་གི་སློ་མོས་མ་བྱུང་བར་བྱེད་མི་
ཏུང་ཞེས་ཐོན་ནས་བརྗོད་ལྷགས་དང། བཅ་ཆེན་སྐུ་མས་བཙུན་འཕྲུལ་ཏུ་
བྱེད་དགོས་གསུང་ཚུལ་ཁོང་ཆོར་བརྗོད་ཅིང། ཆོགས་འདུ་དེས་དེ་གཉིས་ལ་གོ་
བསྐྱར་བྱས་ཏེ་ཆབ་མདོ་ས་ཁུལ་ཏུ་ལག་ལེན་རྒྱུ་བྱེད་འདེམས་ཀྱི་བྱེད་དགོས་པ་
རེད།

ཉིན་མང་གོ་བསྐྱར་བྱས་རྗེས་མི་བརྒྱ་སྟོར་ཞིག་ནས་ཐོན་དང། བོད་མི་
བྱིངས་ཀྱིས་བཙུན་པས་བྱས་མཆོམས་བྱེད་རྒྱ་དང། བཞི་བཅུ་སྟོར་ནས་
བཙུན་འཕྲུལ་ཏུ་དགོས་ཚུལ་བརྗོད་ཅིང། བཙུན་འཕྲུལ་དལ་བྱས་བྱེད་
དང། འཕྲུལ་ཏུ་བྱེད་ཀྱི་འདེམས་ཀྱི་ལས་སྤྲད་མེད་ཀྱང། མི་ཉིས་བརྒྱ་སེར་ནས་
བཙུན་པས་ཡང་མ་དགོས་ཞེས་བརྗོད་པ་རེད། དམག་དཔོན་དེས་ཁོང་ཆོ་

ཆང་མར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་དང། བཅོས་བསྐྱར་དུས་བབས་སུ་བྱེད་རྒྱ་བརྒྱད་དེ་
ཁོང་ཆོར་བར་དེ་བ། སྒྲག་སྒྲུག་ སོག་བྲ། ཁྱས་ཆས་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་རྟགས་རེ་
ཕུལ་ཏེ་ཆོགས་འདུ་གྲོལ་འདུག།

རྒྱ་གཅིག་ཅམ་གྱི་རྗེས། འཛོ་མདའ་རྫོང་དུ་དེ་ཁུལ་གྱི་བོད་མི་འགོ་བྱེད་
ཆོ་འབོད་འགྲུགས་བྱས་ཏེ། ཁོང་ཆོ་རྒྱ་མིའི་དམག་མིས་བསྐྱོར་བསྐྱངས་གྱིས་
དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་འབྲལ་དུ་འགོ་འཇུགས་དགོས་རྒྱུར་སོས་མ་ཐུན་
དགོས་རྒྱུ་བརྒྱད་འདུག་པ་དེ་ལ་བོད་མི་ཆོས། འབྲི་ཚུ་ཤར་བརྒྱད་དུ་དམངས་
གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་གྱིས་དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་བྱུང་དངོས་མཐོང་བྱུང་སྐབས་ར་ཆོར་དེ་
འབྲའི་བཅོས་བསྐྱར་ནམ་ཡང་མ་དགོས་ཞེས་དང་ལེན་མ་བྱས་སྐབས་རྒྱ་མིས་
མཐའ་ནན་གྱིས་བདུན་གཉིས་ཅམ་རིང་དམག་སྤར་དེ་ནང་བཀག་ཅིང། དེ་
མཆམས་སུ་བོད་མི་འགོ་བྱེད་ཆོས་རག་ཐོག་ནས་ཁས་ལེན་མི་བྲ་མཐུ་མེད་དུ་
བྱུང་ཏེ་ཁས་ལེན་བྱས་པར་བརྟེན་རྒྱ་མིས་ཁོང་ཆོར་བརྒྱད་གསལ་ད་ཆ་ཁྱོད་ཆོ་
རང་རང་ས་གནས་སོ་སོར་བཅོས་བསྐྱར་བྱིལ་བསྐྱགས་བྱེད་པར་གཏོང་རྒྱ་ཡང།
སྤྱི་འཕྲོས་ཁྱོད་རང་ཆོས་དེ་སོར་སློབ་སྦྱོང་ཐུན་བྱེད་དགོས་ཞེས་བརྒྱད་འདུག།

ཁོང་ཆོས་བཅོས་བསྐྱར་ཁས་ལེན་བྱས་སྐབས་རྒྱ་མིའི་དམག་མི་བསྐྱོར་
སྤྱང་བ་ཆོ་ཐུན་བྱ་སྤྱིང་འཇགས་བྱུང་ཞིང། སློབ་སྦྱོང་འགོ་འཇུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཐུབ་
བོད་མི་འགོ་བྱེད་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ཅམ་དམག་སྤར་ནང་ནས་བྲོས་བསྐྱོད་རི་
འཇོགས་བྱས་པ་རེད།

སློབ་སྤྱང་སྤྱང་གི་ཐུབ་སྦྱོང་མི་འདོད་དབང་མེད་དུ་བྱས་མཆམས་ས་

གནས་ཀྱི་འགོ་བཤེད་དེ་ཆོ་རྒྱ་མིས་འཇབ་དམག་གི་གྲལ་དུ་བཅུག་ཅིང་། གླིམས་འགལ་བཤེད་མཁན་ཆོ་རང་གིས་དུ་ཕྱིར་ལོག་བྱས་ན་འཛིན་བཟུང་བཤེད་རྒྱ་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་འདི་ཁོང་ཆོས་ཀྱང་ཤེས། རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ངོ་རྒོལ་བཤེད་རྒྱའི་བསམ་སྒྲུབ་ཡོད་པ་དེ་རྗེ་ཆེར་ཕྱིན་འདུག

རང་ཉིད་སྤངས་སྒྲུབ་བཤེད་རྒྱའི་གོ་ལག་ནི་རྒྱ་མིའི་ས་ནས་འཕྲོག་བཅོམ་རྒྱུ་ལ་རག་ལུས་པར་བརྟེན་རང་འདོད་ཡིན་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་བྲག་པོའི་འཐབ་འཛིངས་བཤེད་དགོས་བྱུང་། བོད་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁམས་རིགས་མང་ཆེ་བ་བཟོད་སྐྱོན་ཆེ་ཞིང་། སེམས་ཐག་ཆོད་པོའི་ཐོག་གངས་བྲག་དང་། ཉགས་ཆའ་གྲིས་ཁེངས་པའི་རི་བརྒྱུད་ཆོའི་གནས་ལུགས་ཀྱང་གསལ་ཤེས་ཡོད་སྟབས། འཇབ་དམག་གི་ལས་ཀར་དངོས་སུ་ཞུགས་ཏེ། ༡༩༥༤ ལོ་ལོ་སྟོན་ནས་བཟུང་། ཁོང་ཆོས་རྒྱ་མིའི་འབྲུལ་ལས་དང་། བབས་ཆིགས་ཁག་ལ་རྒྱལ་བཅོམ་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་གོ་ཐོས་བྱུང་།

ཁོ་པོའི་མཐོང་སྒྲུབ་ལ་ཁོང་ཆོ་ནི་ཕུ་ཐུག་བཟོད་བྲལ་གྱི་གནས་ཚུལ་འོག་ཕུ་ཐུག་རིང་པོའི་གནད་དོན་ལ་བསམ་སྒྲོ་ཆེར་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། བན་ཚུན་དབར་ཤར་བཟོད་མི་ཐུབ་པའི་རི་བརྒྱུད་དེ་ཆོའི་ནང་ཁོང་ཆོ་ལོ་མང་སྟོན་ཐུབ་རེ་ཅི་མ་ཟད། རྒྱ་མིས་ཁོང་ཆོ་འདོན་མི་ཐུབ་ལ་ཁོང་ཆོས་ཀྱང་རྒྱ་དམག་བསྟོར་བཅོམ་ཐུབ་པ་དགལ། འོན་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ཡུན་རིང་གནས་ན་ངལ་སྤྱུག་སྒྱུར་མཁན་ནི་བོད་མི་ཆོ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཁྱེས་དང་། བུད་མེད་ནམས་རེད།

གང་ཅིའི་གནས་སྐབས་ལོ་ཤས་གོང་ལས་ཆེས་སྐྱག་ཏུ་ཕྱིན་ཡོད་པ་དེར་
 བཞུགས་ཏེ་ཅང་སྒོ་པམ་བྱུང་ཞིང་། མི་དགའ་མི་འདོད་པའི་དབང་བསྐྱར་བྱེད་པ་དེ་
 དག་གི་ཆབ་བྱུང་དགོངས་ཁུ་བྱེད་བཅུག་པ་ནས་མཆམས་ཆོད་ཟིན་པར་བསམ་
 གྱི་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ཚུལ་ལྟག་དང་བཅས་པ་ཞིག་ཡང་བསྐྱར་འགོ་ཚུགས་ཤིང་།
 དེ་བར་རྟོག་སྒྲེང་རྣམས་ཞི་བའི་ལམ་ནས་འགྲིགས་པའི་འབད་བཅོམ་རྩི་བྱས་ལ་
 སྐབས་འབྲས་གང་ཡང་མ་བྱུང་ཞིང་། མིང་ཙམ་གྱི་རང་སྦྱོང་བྱ་སྒྲིག་སྟོན་ཆོག་པ་དེ་
 ཡང་དབང་གཞུ་མངོན་པར་བཟུང་བ་ཞིག་དང་མཆོངས་ཤིང་། འད་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་
 གླ་སྒྲེང་སྦྱོང་ཚུལ་ཐབས་རྟགས་ཤིག་ཏུ་སྒྱུར་ཟིན་པ་དང་། བོད་དབུས་ཁུལ་དུ་
 ཡང་པལ་ཆེ་བ་དྲག་པོའི་ངོ་རྒོལ་བྱེད་རྒྱུར་སེམས་ཐག་གཅོད་མཁན་རྩི་མང་དུ་
 སྒྱུར།

མན་རང་ཉིད་ནི་དྲག་གྲོལ་བྱེད་རྒྱུར་འདོད་པ་མེད་པ་དང་། དེས་སྤྲུགས་
 བན་མི་སྐབས་ཀྱང་། རྒྱ་ལའི་སྒྲ་མའི་ཆོས་སྲིད་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་འགོ་འཁྲིད་འོག་བོད་
 དུ་ལོ་སྤུམ་བརྒྱུག་ཙམ་རིང་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་འཆོ་བར་སྦྱུད་པ་དེ་དག་ད་ཆ་འཕོ་
 འགྱུར་ཡོང་ཉེན་ཆེ་བས། མི་མང་གིས་དྲག་གྲོལ་བྱེད་པ་དེར་ངས་ཆོས་སྲིད་
 གཉིས་ཕྱོགས་ནས་འགོག་ཐབས་བཀོད་འཁྲིད་བྱས་དང་བྱེད་སྤྲུལ་དེ་ལྟར་ཡང་།
 རྒྱ་མིས་ཁོ་བོའི་སྲིད་དོན་བཀོད་འཁྲིད་ཀྱི་བྱས་ཕྱགས་ཆུང་དུ་གཏོང་ཐབས་ངོ་
 འོག་གཉིས་ནས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དུས་མཆོངས་པས། མི་མང་གིས་དྲག་
 གྲོལ་བྱེད་པར་འགོག་རྒྱུ་རྩི་ཙམ་བྱས་པ་དེས་མི་མང་གིས་སྟོན་ལ་གྱུས་བཅི་
 བྱེད་པ་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུའི་རྒྱ་མའི་ལས་དོན་གྱི་ཕྱོགས་པན་དུ་འགྲོ་བའང་ཡོང་ཉེན་

ཡོད། འོན་ཏེ། མི་མང་ནས་ཐུན་ལ་སྲིད་ཀྱི་འགྲོ་འཁྲིད་དུ་གྲུས་བརྩེ་མེད་ན་ཡང་།
གལ་ཆེད་ཆོས་ཀྱི་འགྲོ་འཁྲིད་ཡིན་པའི་དད་གྲུས་ནི་བརྒྱུ་ཐབས་མེད། སྲིད་
ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲོ་འཁྲིད་མི་གཞན་ལ་ཆབ་བསྐྱོས་བཤམ། སྲིད་དོན་བཞག་རུང་
འགྲིགས་ཀྱང་། རྒྱ་ལའི་ལྷ་མས་ཆོས་ཀྱི་འགྲོ་འཁྲིད་བྱེད་པ་དེ་ཞོག་རྒྱུའི་མན་
བསམ་འཁོར་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད།

དེར་བརྟེན་བོད་བསྟན་འགྲོའི་ཁེ་ཕན་ཆེ་ཤོས་ཞིག་འབྱུང་བ་དང་། ཆོས་
ཕྱོགས་ཀྱི་བཀོད་འཁྲིད་གནས་སྐབས་ལ་སྦྱོན་གཞོད་མི་འབྱུང་ཆེད་སྲིད་དོན་གྱི་
ནང་ནས་ཐོན་ན་སྟམ་པ་བྱུང་ཡང་། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བསམ་ན། གལ་ཏེ་སྲིད་
དོན་ནས་ཐོན་པ་ཡིན་ན་སྐབས་དེར་ཆ་གས་སུ་འགྲོ་རྒྱུ་གཞོན་མི་ཐ་བས། དེ་ལ་
ནི་འདོད་པ་མི་འདུག དེའི་ཕྱིར་ཁོ་ལོ་བོད་དུ་སྡོད་རིང་སྲིད་དོན་ནང་ནས་ཐར་
ཐབས་མ་བྱུང་། དེ་ལྟའི་སློ་སེམས་བག་ཤེས་མེད་པའི་དུས་སྐབས་སུ་ག་ཤོས་
ཞིག་གི་སྐབས་སུ་རྒྱ་གར་ནས་གདན་ཞུའི་མགྲོན་འབོད་ཅིག་འབྱོར་བྱུང་། ། ། །

ཡེ་ཤུ་བརྒྱུད་པ། རྒྱ་གར་གནས་སྐོར།

ཁོ་པོ་འོག་གས་པོ་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱལ་སྤྱི་མ་མཐུན་པའི་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་གར་དུ་ཆོས་
ཆོག་གས་སར་མཐོན་འཕོད་སྤྲད་ལྟ་སར་དམིགས་བསལ་གྱིས་མེད་པས་བ་དེ་ནི།
སེམས་རང་དབང་གི་རྣལ་དུ་གནས་ཤིང་། སེམས་འཁྱར་ཆེ་བའི་འོད་སྤངས་ཤི་
རྒྱལ་ནས་འཕྲོས་པ་ཞིག་རེད། མཐོན་འཕོད་ཐོག་མར་གནང་མཁན་ནི་ལོ་བདུན་
ཅུ་ཅུ་གྱི་གོང་ཚུགས་པ་སངས་རྒྱུ་གི་ཆོས་ཁྱབ་སྤེལ་དང་། གནས་ཉེན་ཁག་
ལ་བདག་གཉེད། གནས་སྐོར་བར་བདག་གཉེད་བྱེད་མཁན་གྱི་ཆོག་གས་པ་རྒྱ་
གར་གྱི་ཐུབ་ཆེན་པོ་འོ་ཆོས་ཆོག་གས་ཡིན། ཁོང་ཆོས་སངས་རྒྱུ་མཉམ་འདས་
གྱི་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་འཁོར་བའི་བྲན་གསེའི་དུས་ཆེན་སར་ཆེད་དུ་མཐོན་
འཕོད་གནང་བ་ཡིན་ཅིང་།

ཆོས་སྤྱི་གྱི་གནད་དོན་གར་ནས་གཞིགས་ཀྱང་དེ་ལ་འགྲོ་འདོད་ཆེན་
པོ་བྱུང་། སངས་རྒྱུ་གི་ཆེས་བྲན་དེ་ནི་ནང་པ་ཡོངས་ལ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའི་དུས་
ཤིག་ཡིན་པ་དང་། བོད་མི་སྤྱི་ཡིན་ཏུ་རྒྱ་གར་དུ་གནས་མཇུག་འགྲོ་རྒྱུ་དེ་
འདོད་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རེད། དུས་དེ་ནི་ང་ཚོ་ཆང་མས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་
ཞེས་ས་གནས་ཅ་ཆེར་འཛིན་པ་ཡིན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་པ་
ཆེན་པོ་ལྷ་ཀྱུ་ཐུབ་པའི་འཁྱུངས་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། ལོ་བརྒྱ་སྤྱལ་མང་པོའི་གོང་རྒྱ་
གར་གྱི་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་དང་། མཁས་པ་ཆོས་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་

མང་པོ་ང་ཆོའི་ཡུལ་ལྗོངས་ཆེས་མཐོའི་གངས་རིའི་ངོགས་སུ་བསྐྱམས་ཤེབས་པ་
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད། བོད་དང་རྒྱ་གར་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཐད་
ཕྱིན་ན་ཡང་། བོད་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་ཤེས་རིག་གི་གཅེས་སྤྱག་ལྟ་བུ་ཡིན། སྤང་
ཕྱོགས་ནས་མཆོན་ན། རྒྱ་མི་དང་འབྲེལ་གཏུགས་རྟག་ཏུ་བྱས་ཏེ་དོན་མེད་སྤང་
ཚོད་བྱེད་པ་དེ་ལས་དུས་ཡུན་བྱང་དུ་ལས་པ་བྱུང་ཡང་ཡུད་ཅུམ་ཐར་བའི་གོ་
སྐབས་ཤིག་ཡོང་རྒྱུ་མ་ཟད། སྤྱི་ཞབས་ནི་རུ་དང་། རང་དབང་དམངས་གཙོའི་
འགོ་འཁྲིད་གཞན་དག །མཉུ་ཏ་མ་ཟུན་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་འཇུག་པ་ཆོ་བཅས་ལ་སློབ་སྦྱོར་
ཞུ་རྒྱུ་ལོ་གོ་སྐབས་ཤིག་ཀྱང་ཐོབ་ཀྱི་རེད་སྟུང་བྱུང་།

བོད་སྤྱི་དོན་གྱི་དཔེན་གནས་ལྟ་བུར་བསྟན་པའི་དངོས་འབྲེལ་གནས་
ཚུལ་དེར་ངས་མིན་ཞེས་ཏེ་བག་བརྗོད་མི་ཤེས། སྤན་ད་དུང་ཉམས་སྤྱོད་མེད་པ་
དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་དོན་སྐོར་གང་ཡང་མི་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། ངའི་ཡུལ་མི་
གཞན་དག་ཆོ་ཡང་མང་བ་དེ་བཞིན་རེད། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་ཆོར་ང་ཆོ་ལྟ་
བུའི་གནས་ཚུལ་དེ་སྤྱི་བྱུང་ཡོད་རུང་། ད་ཆ་དམངས་གཙོའི་འཛུལ་སྤྱོད་ནང་སྤྱི་
དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ཉམས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཡོད་པ་ང་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་
ཀྱང་། ད་བར་ང་ཆོར་དེ་འདྲ་གང་ཡང་མ་ཐོབ་པར། རིག་གསར་སློབ་སྤྱོད་མེད་
པར་རང་བྱུང་གི་ཤེས་རིག་ཐོག་ནས་ལས་དོན་བྱས་པར་བརྟེན། ང་ཆོར་རྒྱབས་
ཆའི་སློབ་སྦྱོར་མང་པོ་ཐོབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད།

ད་དུང་སྤན་འགྲོ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གཞན་ཞིག་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་དཔེན་
གཞུང་དང་། ང་ཆོའི་དབར་མཇེ་འགྲོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དུས་ཡུན་རིང་པོའི་བར་

བྱང་བ་དེ་ནི་རྒྱལ་པོ་གསུམ་རྒྱལ་ཁབ་དང་བྱང་བའི་འབྲེལ་བ་གཅིག་ཕྱེད་ཡིན།
འོན་ཀྱང་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་དབང་ཆ་ཐོབ་པ་ནས་བར་དེར་སྤྱད་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་
དེ་སྔན་བྱ་ཉམས་ཆགས་སུ་གྱུར། འཛམ་གླིང་མཛའ་མ་ཐུན་རང་དབང་གི་སྲོག་
འཛིན་ལྟ་བུར་ཡང་བསྐྱར་རྒྱ་གར་དང་ང་ཚོའི་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ངེས་
པར་བཟོ་དགོས་པ་ཞིག་སྟེ།

ངེད་རང་འགྲོ་འདོད་ཡོད་པ་དེ་དག་ཁོ་བོ་གཅིག་ཕྱེད་འདོད་པ་ཡང་མིན།
མགོན་འཕོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བོད་མི་མང་གིས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་སྟེ་དེ་ལ་ཁས་
ལེན་བྱ་དགོས་ཞེས་ཁོང་ཚོས་གཞུང་ཞབས་བརྒྱད་ལྟ་བུ་སྐྱེས་ནས་ཆེ་བྱས་ཤིང་།
ངའི་བསམ་ཚུལ་རྒྱ་མིའི་སྤྱད་དོན་རྒྱུ་ཟིང་ནས་ཐར་རེ་དེ་ཅམ་མ་གཏོགས། དེ་
མིན་གོང་གི་རྒྱ་མཆོན་ཆང་མ་ཁོང་ཚོས་བརྗོད་ཀྱི་འདུག

དེ་ལྟར་ན་ཡང་། འགྲོ་འདོད་ཡོད་པ་དེ་གཅིག་ཕྱེད་འགྲིགས་པ་མིན།
གལ་ཏེ་རྒྱ་མིའི་འདོད་བབས་མ་བྱུང་ན་སྔན་འགྲོ་རྒྱུར་བཀག་འགོག་ལས་སྤྲོ་བོར་
བྱེད་ཐུབ། དེར་བརྟེན་ཐོག་མར་རྒྱ་མིའི་བཀའ་འཁོལ་ལྟ་དགོས་པ་རེད།

བོད་དུ་རྒྱ་དམར་ཐོག་མར་འབྱོར་སྐབས་ནས་ཡོད་ཅིང་། སྐབས་དེར་
བོད་ནང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་སྐྱེ་ཆ་བ་ཁག་པ་བྱེད་མཁན་དཔག་དཔོན་པན་མིང་ལ་
ངས་དེ་སྐོར་འདྲི་བསྐྱར་བྱས་པ་ཡིན། ཁོང་གིས་ཐོག་མར་བརྗོད་གསལ། འཆར་
ཅན་བརྗོད་སྲོལ་ལྟར། ངས་བསམ་འཆར་མ་གཏོགས་ལྟ་མི་སྐབ་ཟེར་ཡང་། དོན་
དུ་བཅན་བཀའ་ནང་ལྟར་དེ་དོན་ཁས་ལེན་མ་བྱས་ཐབས་མེད་ཀྱི་ནམ་འགྱུར་
གསལ་པོ་འདོན་གྱི་འདུག ཁོང་ནས་རྒྱ་གར་དུ་བདེ་འཇགས་ཀྱི་འགན་འཁུར་ངེ་

ཡོང་ཆ་མ་འཆལ་བས་མེབས་སྐྱུ་མ་གནང་ན་ལེགས་སྟམ། ཞེས་དང་། གཉིས་
ནས་རང་སྤྱོད་བྱ་སྤྲིག་ལྟན་ཆོགས་ཀྱི་ལས་དོན་སྟེ་མང་ཡོད་སྟབས་དབུ་
བཞུགས་སྟེ་སར་བཞུགས་ན་ལེགས་པར་བསམ་གྱི་འདུག། ཅེས་ཟེར་ཞིང་། ཁོང་
གིས་སྤོང་མོལ་དེ་ལྟར་བྱས་པ་དང་མཉམ་དུ་ངའི་རེ་བ་རྩེ་ཆུང་དུ་ཕྱིན་སོང་། དེ་
ནས་ཁོང་གིས་འཇམ་མཁས་ཀྱིས་བརྗོད་དོན། ད་ལས་སྐྱུ་གར་གྱི་གདན་ཁྱེ་
ཆོས་ཆོགས་ཆུང་དུ་ཞིག་མ་གཏོགས་སྐྱུ་གར་གཞུང་གི་གདན་ཁྱེ་ཕྱིན་སྟབས་
མཆན་མཐོངས་ཀྱི་བབས་ནས་སྐྱུ་ཆབ་ཅིག་བཏང་ན་དེ་གས་འགྲིགས་ཚུལ་ཟེར་
འདུག།

སྔན་ཁྲོ་པམ་ཆེ་ཐོག་རེ་ལས་འགག་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ཡང་། རེ་བ་རྩ་མེད་
དུ་འཛོག་ཐབས་མ་བྱུང་སྟབས་ངའི་སྐྱུ་ཆབ་མིང་འཕོད་གཏན་འཁེལ་བྱེད་སྐྱུ་པར་
འབྱུངས་སུ་བཞག་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཆོགས་ལ་སྔན་ཡོང་མི་ཐུབ་པའི་གནས་
ཚུལ་མ་སྤྲད་པར་ངང་སྐྱུ་གར་བ་ཡིན། རྒྱ་བ་བཞི་ལྗེའི་རྩེས་ ༡༩༥༦ རྒྱ་བ་རྩ་
པའི་ཆེས་དཀྱིལ་ལ་དཔག་དཔོན་དེས་ངའི་ངོ་ཆབ་མིང་གསལ་གཏན་འཁེལ་
དགོས་ཚུལ་དང་། རྐྱུ་གར་དུ་མིང་ཐོ་སྟོན་ཚུལ་གཏོང་དགོས་པའི་བསམ་འཆར་
བརྗོད་གྱི་འདུག དེར་བརྟེན་ཁོ་ཐོའི་སྐྱུ་ཆབ་ཆོགས་པའི་དབུ་བཞུགས་སུ་ཡོངས་
འཛིན་སྐྱུ་གཞོན་པ་མེབས་སྐྱུའི་བྱ་སྤྲིག་བྱས་པ་ཡིན།

རྒྱ་བ་རྩ་གཅིག་པའི་ཆེས་ཤར་ལ་སྐྱུ་ཆབ་ཆོགས་པ་ཐོན་མཇལ་གྱི་སྐུ་
ཉིན་དེར་པན་མིང་ཁོང་སྔན་སར་སྤོང་བྱུང་ཡོད་སྟེ་བརྗོད་གསལ། རྐྱུ་གར་གཞུང་
ནས་སྐྱུ་ནག་གཞུང་ལ་སྤྱི་རྒྱ་བ་རྩ་པའི་ཆེས་གཅིག་ཉིན་རྒྱུང་འཕྲིན་བཏང་འབྱོར་

དུ། སྐབས་དང་། བཤེས་ཆོན་རིན་པོ་ཆེ་མངས་རྒྱས་བྲན་གསེའི་དུས་ཆོན་གྱི་སྐབས་མགོན་དུ་གདན་ཞུ་ཕུལ་ཕུགས་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཕྱོགས་གང་ཅིའི་གནས་ཚུལ་ལ་བསམ་གཞིགས་གིས་སྐབས་དང་འགྲོ་འདོད་ཡོད་ན་ཕྱིན་ན་འགྲིག་འཕུས་ཞེས་བརྗོད་འདུག་པར་ཉ་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་། རྒྱ་མིས་གདན་ཞུའི་ཁས་ལེན་ཕྱིས་སྐྱོན་མ་བྱུང་བར་གསང་བ་བྱེད་ཅིས་ཡིན་ཆོད་ཀྱང་། སྐབས་དེར་རྒྱ་མིའི་དམག་དཔོན་གིས་སྐབས་ལ་མ་བརྗོད་གོང་གནས་ཚུལ་དེ་སྐོར་ལྟ་སྟོན་རྒྱ་གར་སྐྱེ་ཆབ་བས་བོད་མི་འགའ་ཞིག་ལ་བརྗོད་ཡོད་ཆོད་གིས་སློང་ཐོར་དེ་ལྟར་བྱུང་། སྐབས་ཁོང་ཆོས་ཐག་གཅོད་མི་བྱེད་ཐབས་མེད་བྱུང་བ་ལྟ་བུར་མངོན། གང་ལྟར་ཁོ་བོ་འགྲོ་བ་སྟོན་བྱ་གཏན་མཆོམས་ལྟ་ས་སོགས་རྒྱ་ཁྲབ་གི་མི་མང་རྣམས་དགའ་སྟོ་ཆོན་པོ་བྱས་འདུག།

དེ་ནས་ཐོན་རྒྱུའི་ཕྱ་སྒྲིག་བྱས་ཤིང་། ལྟ་ས་ནས་མ་ཐོན་གོང་རྒྱ་མིའི་གཏན་སྟོན་སྐྱེ་ཆབ་ཆེ་ཤོས་ཀྱང་ཅིན་ལུ་རྒྱ་ནག་ནས་བྲེལ་སྐབས་སུ་ལྟ་ས་འཁྱོར་བྲེལ་འབྲལ་སྐབས་སྟོན་བྱུག་ཅིག་ཡིན་པ་ལྟ་བུའི་སྟོན་སྟོན་སློང་ཐོར་རིང་པོ་ཞིག་བྱས་བྱུང་། དེ་ལ་ངོས་རང་དོ་སྤང་ཆོན་པོ་བྱུང་སྟེ། རྒྱ་མཆོན་ནི་ཁོང་རང་གི་བསམ་ཚུལ་ལྟར་མིན། དེ་ཡང་། ཁོང་ནས་བརྗོད་གསལ་ལ། ཉེ་ཆར་ལུ་སློང་ཉང་ག་རི་དང་། སྟོ་ལན་ལ་རྟོག་ཁྱ་སྐབས་བྱུང་བ་དེ་ཕྱི་རྒྱལ་བཅན་རྒྱལ་རིང་ཕུགས་བས་ངན་བསྐྱབ་བརྒྱད་བསྐྱལ་གིས་མི་ཉུང་ཤས་ཤིག་གིས་བྱས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་། ཉང་ག་རི་དང་། སྟོ་ལན་མི་མང་གིས་དུ་སྤར་རོགས་རམ་འཕོད་བསྐྱལ་བྱས་པ་ལ་དུ་སྤར་རྒྱལ་ཁབ་གིས་ལམ་སང་བདག་སྟོན་ཐོག། འོག་སྟོན་པ་རྣམས་

དེ་འཕྲུལ་མགོ་གནོན་བྱས་པ་རེད། ལོག་སྤྱོད་པ་དེ་དག་གིས་སྤྱི་ཚོགས་རིང་
ལུགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་རྟོག་ཁྲ་བཟོ་རྒྱུ་ལོ་སྐབས་དུས་ཉལ་ཏུ་འཆོལ་གྱི་ཡོད་
ཀྱང་། སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཆོའི་མཉམ་འབྲེལ་ཟབ་རྒྱ་ཆེ་སྐབས་
སུ་ཞིག་ལ་རོགས་རམ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་ལམ་སངས་སྤྱོད་ཀྱི་རེད་ཅེས་སོགས་
ཁོང་གི་སྒྲུང་མོལ་ཡུན་རིང་བྱས་པ་དེས་བོད་ལ་ཡུལ་གཞན་སུས་ཀྱང་ཐེ་བྱས་
ཤེད་མི་འཇུག་པར་དོགས་ཟོན་དགོས་པའི་རྣམ་འགྲུར་གསལ་བོ་བསྟན་གྱི་འདུག

དེ་ནས་སྔན་རྒྱ་གར་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་འོ་སྒྲུང་སྒྲུང་མོལ་བརྗོད་གསལ། སངས་
རྒྱས་བཀའ་གསལ་འོ་སྒྲུང་འདི་ནི་ཆོས་དོན་ཁོ་ན་ཡིན་ཀྱང་། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་
ཚོགས་ཀྱི་ཡུན་སི་ཁོ་དང་འབྲེལ་བ་སྔན་བྱ་ཡོད་ཐོས་བྱུང་། ཡུན་སི་ཁོ་བེར་བ་
མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཁོངས་དབལ་འབྱོར། སྤྱི་ཚོགས། ཤེས་རིག་བཅས་ཀྱི་
རྟོག་ཞིབ་ཚོགས་པའི་མིང་། རྒྱ་ནག་དབུས་གཞུང་གིས་སྤྱི་ཚོགས་ཚོགས་པ་ཞིག་
གཏོང་གི་རེད། བལ་ཆེར་ཕོར་མོ་ས་ནས་གོ་མིང་ཏང་གིས་ཀྱང་ཚོགས་པ་ཞིག་
གཏོང་རྒྱུ་ཐབས་ཤེས་ཤེད་འཆར་ལ་གལ་ཏེ་ཁོ་ཆོའི་ཚོགས་བརྒྱས་ཚོགས་
འདུར་ཞུགས་ཚུད་བྱུང་ན། དེད་ཆོའི་ཚོགས་འཕུས་ཚོགས་འདུན་ལོ་རྒྱུད་
དེ་དོན་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་ཡང་ལམ་ཐེན་པ་ཡིན་ན་ ཕོར་མོ་ས་ནས་སུ་ཞིག་ཡོད་
དུང་དེ་མ་ཐག་ཁོ་བོ་ཡང་འགྲོ་ཐལ་མེད་པ་དགོས། འདི་སྒྲུང་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་
འཕྲུལ་རྒྱ་མིའི་གཞུང་ཆོས་ཆེ་མོ་ནས་སྐབས་འཕྲུལ་གནས་ཚུལ་ཞུ་རྒྱུར་དེ་དོན་
འགལ་མེད་གནང་དགོས།

དེ་མེས་ཁོང་ནས་སྔན་ལ་བཞུགས་མངགས་ཤེད་དོན་དུ། ཡང་། རྒྱ་གར་

འགོ་འཁྲིད་ཆོས་པོད་ཀྱི་ས་མཆམས་སྒོར་སྒྲོང་མོལ་བྱས་ན་དེ་སྒོར་པེ་ཅིང་ཕྱི་
འབྲེལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་དོན་ཡིན་ལུགས་ཁོ་ན་བརྗོད་དགོས་ཞེས་དང་། བོད་
ནང་གི་གནས་ཚུལ་བྱི་བ་བྱུང་ན། གསར་འགྱུར་འགོད་མཁན་དང་། འགོ་ལས་
ཚུང་ཁག་ལ་བོད་ནང་རྩོག་ཁྲག་ཡང་མེད་ལུགས་དང་། ཆང་མ་རྣམ་ཀུན་ལྟར་
ཡར་རྒྱས་སུ་ཡོད་ཚུལ་བརྗོད་དགོས། སྤྱི་ལོ་ཉེ་ཅི་དང་། འགོ་འཁྲིད་ཆེ་ཁག་
ལ། བོད་ས་ཁུལ་འགའ་ཤས་སུ་བེད་ལངས་ཡོད་པའི་སྒོར་མཉན་བྱ་མང་བ་བཤད་
ཆོག་ཟེར་འདུག།

ཁོང་གི་སྒྲོང་མོལ་མཐུག་སྐྱེད་དུ་བསམ་འཆར་ཞིག་བཏོན་གསལ། དུས་
ཆེན་དེར་གསུང་སྒྲོང་གནང་དགོས་ཡོང་རྒྱུར་གསུང་བཤད་ལྟ་སར་བཅོས་ན་
ལེགས་ཚུལ་ཟེར་འདུག སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་བྲན་དེར་སྒྲོང་མོལ་ཞིག་བྱེད་དགོས་
པར་ཁོ་བོ་ཡང་བསམ་གྱི་ཡོད། དེ་རྗེས་ཁོ་བོའི་བཀོད་མངགས་ལྟར་གྲུ་སྒྲིག་ལྟར་
ཁང་གི་བྱང་ཆེ་ང་པོད་ནས་རྒྱ་མིར་གོ་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་གསུང་བཤད་བྱེད་བྱིས་
བྱིས་འདུག་ཀྱང་། རྒྱ་གར་དུ་འབྱོར་རྗེས་སྤྱིར་ཡང་གནས་ཚུལ་ལ་གཞིགས་པའི་
བསམ་ཞིབ་ཀྱིས་བསྐྱར་བྱིས་བྱས་པ་ཡིན།

དེ་སྐབས་གྲོ་མོ་བར་འཁོར་ལམ་བཅོས་བྱེད་འདུག་ཅིང་། གྲོ་མོ་ནས་ས་
མཆམས་བར་ཉིན་གཉིས་ཀྱི་ལམ་བཟོད་འགོར་ཞིང་། ལམ་བཅོད་ནི་རྒྱ་མིས་མི་
ཟོག་ལ་ལྟོས་མེད་ངལ་ཆེགས་ཆེན་པོས་བྱ་བ་ལྟ་བུའི་ལམ་བཅོད་བྱེད་པའི་ཆ་ཤས་
ཤིག་ཡིན་པ་དང་། ང་ཆོའི་ཡུལ་ལུང་རྒྱ་མིའི་དམག་སྐར་གྱིས་བརྟན་བྱུང་བུ་བ་
བཅོ་རྒྱུའི་དོན་དུ་རེད། འོན་ཀྱང་རྣམ་ཀུན་ལྟ་ས་ནས་རྒྱ་གར་བར་བདུན་གཉིས་

གསུམ་ཙམ་འགོར་བའི་འགྲུལ་ལམ་དེ་དག་ཉིན་གསུམ་བཞིར་བསྐྱོད་ཐུབ་པ་
བྱུང་། ལྷ་ས་ནས། གོ་མོ་བར་རྒྱངས་འཁོར་ནང་ཉིན་གསུམ་ཐོག་འབྱོར། ལམ་
བར་གཞིས་ཀ་ཅེའི་ཉེ་འགྲམ་སྟག་གྲུ་ཁར་གཙང་པོའི་ཐོག་རྒྱངས་འཁོར་འདོན་
རྒྱའི་གྲུ་ཟམ་ཞིག་རྒྱ་མིས་བཟོས་འདུག་ཅིང། གཞིས་ཅེ་ནས་ཀུན་གཟིགས་པཎ་
ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་ང་ཚོ་མཉམ་དུ་ལྷན་པེ་བས་མཛད།

ཆོས་འཁོར་དཔལ་གྱི་ལྷ་ས་ནས་འཕགས་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་ཞིང་སར་གནས་
བསྐྱོར་མཇལ་ཆེད་དུ་འགོ་བའི་ལམ་འགྲུལ་དེ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་ཡིན། ལམ་
ལེ་ལྷ་བཙུ་ཙམ་གྱི་རི་བརྒྱུད་ཐོག་བསྐྱོད་སྐབས་རྩོ་མོ་ལྷ་རིའི་གངས་རིའི་བརྒྱུད་
ནམས་ལྷ་ཉིག་གི་དོ་ཤལ་སྟར་ལ་བརྒྱུས་པ་ལྷ་བུའི་ལྷ་འབྲེལ་གྱིས་ཆགས་ཡོད་
ཅིང། བག་རི་གདང་ལའི་ཉེ་མཆམས་ཡོང་སྐབས་རྩོ་མོ་ལྷ་རིའི་རྩ་བ་ནས་ཡོང་
དགོས། དེ་དུས་སྲིད་པའི་གངས་རི་ཤེལ་དཀར་གྱི་ཕྱང་པོ་བཅུགས་པ་འདྲ་བའི་
གཟི་འོད་དེ་མཐོང་གི་འདུག།

རོང་ས་ཟིན་མཆམས་ཐུར་བསྐྱོད་གྱིས་སྟག་མ་དང། རྟུག་པ་སོགས་ཅེ་
ཤིང་ནགས་ཆལ་གྱིས་གང་བའི་རྒྱ་འབྲིའི་རོང་དུ་སླེབས། ལུལ་དེར་རང་བཞིན་
མཛེས་སྟུག་ཙན་གྱི་མེ་ཉོག་མང་པོས་ཡུལ་ཐུར་པོར་གཉམས་ཤིང། འགྲུལ་པ་
ཚོ་དེ་ལུལ་སླེབས་དུས་བསམ་རྩོན་འཛམ་སླིང་གཞན་དག་ཅ་དད་ཅིག་ཏུ་འགོ་
བའི་སྤང་བ་ཤར་གྱི་རེད། རྒྱ་གར་གྱི་ས་ཆ་ཆ་ཤོད་ཆེ་ཞིང། ཐ་གྲུ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་
ཆའི་རྒྱ་ཐང་། ཁོར་དང་སྐྱེ་བོས་གང་བའི་གོང་དང། གོང་བརྒལ་མང་པོ་ཀུན་ཏུ་
དཀྱིགས་པ། བ་མཐའ་མི་མངོན་པའི་རྒྱ་མཚོས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའི་ཡུལ་

སྤྱིངས་ཀྱི་བཀོད་པ་རྒྱ་ཆེ་དེ་ཆོ་ནི་བོད་མི་ཅུང་ཤས་ཀྱིས་མ་གཏོགས་མཐོང་སྤྱིང་
ཆེར་མེད། ད་དུང་རྣ་ཐོད་ལ་ཟེར་བའི་མངའ་ས་སྤྱག་ཅན་གྱི་ལ་གཅིག་བཞུལ་རྒྱ་
བསྐྱད་ཡོད། དེ་ནི་འཕགས་བོད་ཀྱི་ད་ལྟའི་ས་མཆའ་ས་ཀྱི་འདུས་མཆའ་ས་ཡིན།
དེའི་བཟོད་ལམ་ནི་ནགས་ཆལ་སྤྱག་པོའི་ཁྲོད་ནས་གྲུན་འཛེགས་ཀྱིས་འགོ་
དགོས། རི་བརྒྱད་དེ་དག་འཛེགས་ཏེ་ཐུར་བཟོད་མ་བྱས་གོང་བོད་ཀྱི་རི་སྤྱིངས་
ནང་དུ་འཕྱོར་གྱི་ཡོད།

རྒྱ་འབྲི་རོང་བརྒྱད་འགོ་ལམ་དེ་རྒྱ་གར་དང་བོད་དབར་བཟོད་ལམ་གྱི་
རྒྱལ་སྒོ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནི་ ༡༩༠༣ ནང་དབྱིན་རི་བོད་དུ་ཡོང་མཁན་ཆོ་ཁག་
དེ་ཡོང་ས་ཡིན་ཅིང་། ༡༩༠༩ ལོའི་གོས་མ་ཐུན་གཞི་བཟུང་ཆོང་རིགས་ཆོས་
བཟོད་ལམ་དེ་རྒྱལ་ཅེ་བར་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཆོག ཕྱི་རྒྱལ་ཆོས་བོད་ནང་བཟོད་
ལམ་དེའི་ཐོག་རྒྱལ་ཅེ་བར་འགོ་བའི་དབང་ཆ་ཡོད། རྒྱ་འབྲི་རོང་ཁུལ་དེར་གོ་
མའི་གོང་ཆོ་དག་ཡོད། ས་ཁུལ་དེ་ནི་ ༡༩༥༠ ལོ་རྒྱུ་མིས་བོད་དུ་ཐོག་མར་བཅན་
འཇུག་སྐབས་ཐུན་སྤྱོད་བྱེད་ས་དེ་ཡིན། དེ་དུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལས་འགྲུར་བ་
མང་པོ་བྱུང་འདུག སྤོན་མའི་སྐབས་རོང་ཁུལ་དེར་ཏ་བཟོད་ཀྱིས་ཡོང་ཡང་། ད་
ཆ་རྒྱ་མིའི་འཁོར་ལམ་ཐོག་རྒྱ་མིའི་རྒྱུང་ས་འཁོར་ནང་ཡོང་ཞིང་། དེ་ནི་བཅུ་འགྲུར་
ཅམ་གྱིས་མགྲོགས་སྐབས་བདེན་ཡང་། བོད་མི་བྱིངས་ལྟར་སྤར་བཞིན་ཏ་
བཟོད་ཀྱིས་བཟོད་རྒྱུའི་འདོད་པ་བྱུང་། ལོ་བརྒྱ་ཐག་གི་རིང་བོད་མི་ཆོ་རྟེན་ལུ་
དང་། ཀྱང་བཟོད་ཀྱིས་བདེ་བར་བག་ཐེབས་ཀྱིས་འགོ་བའི་ཕག་རིའི་ཉེ་སྤྱོར་གྱི་
འགྲུལ་ལམ་ཐོག་སྐབས་ཤིག་རྒྱ་མིས་འཛིབ་འཁོར་ནང་། དཔུགས་རྒྱུང་བསགས་

པའི་འགྲིག་དམ་ཨོག་མི་ཟིན་པེད་སྤྱོད་བྱེད་འདུག དེ་ནི་སྐབས་རེ་རྒྱ་མིས་སྒྲེན་
རྟགས་ཡ་མཚན་བྱེད་པའི་དཔེ་སྟོན་ཞིག་ཡིན་པ་དང། ཁོང་ཚོས་ས་མཐོང་
དབུགས་མི་ལྗེད་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་མཐོང་ཐོས་བྱུང་ཡོད་ཆོད་རེད།

ཕན་གྱི་མཐོང་སྒྲུང་ལ་གོ་མོ་པར་བྱོགས་གྱི་ཡུལ་སྤྱོད་ས་ལེགས་པོ་འདུག
‘ལྷ་ས་ནས་ཐོན་ཏེ་ཉིན་བཞི་པའི་ཐོག་ང་ཚོས་རྒྱང་ས་འཁོར་བཞག་སྟེ་རྩ་ཐོད་ལར་
རྟ་བཞོད་ཀྱིས་བྱིན་པ་ཡིན། ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་བརྒྱད་བརྒྱལ་བར་ད་དུང་རྟ་ཐོག་
བསྐྱོད་དགོས་པ་རེད།

རྒྱ་མིའི་དམག་དཔོན་བྷིན་མིང་ཡིའི་རྒྱ་འབི་ཐང་བར་ཁོ་པོའི་སྐྱེལ་མར་
མཉམ་བསྐྱེད་སུ་ཡོད་ཅིང། ཁོང་ནི་རྒྱ་མིའི་བོད་དམག་ཁུལ་གྱི་དམག་སྤྱི་
གཞོན་པ་གཅིག་ཡིན། བོད་མི་གནས་སྤོད་ཀྱི་ས་གནས་མཐའ་མ་རྒྱ་འབི་ཐང་
ནས། ཁོང་གི་འོག་འགྲོ་ཁར་ཕན་ལ་ཡང་བསྐྱར་སྐྱོང་མོལ་ཐུང་ཅམ་ཞིག་བྱས་
བྱུང་ཞིང། ཁོང་གིས་སྒོ་གཡེང་དང་བཅས་བརྗོད་གསལ། རྒྱ་གར་ནང་ལོག་སྤྱོད་
པའི་བསམ་སྤྱོད་འབྲེལ་མཁན་མང་པོ་ཡོད་པས་དེ་གས་དང་གསུང་མོལ་སྐབས་
བརྟན་པོ་གནང་དགོས་ཞེས་དང། ད་དུང་འཛུགས་བྱས་དོན། ཁྱེད་ནི་རྒྱ་ནག་མི་
མང་འཕུས་མི་ཚོགས་ཆེན་རྒྱན་ལས་ཁང་གི་དབུ་བཞུགས་གཞོན་པ་ཡིན་སྐབས་
བོད་ཅམ་མིན་པར་རྒྱ་ནག་གི་སྤྱི་ཚབ་ཀྱང་གནང་དགོས། དེར་བརྟེན་ཆང་མར་རྒྱ་
ནག་གི་ཡར་རྒྱས་དང། ས་གཏོར་ཡར་རྒྱས། མི་མང་གི་འཚོ་བ་ཡར་རྒྱས་རི་
ཡོད་སོགས་གསུང་དགོས་ཞེས་དང། མི་སུ་ཞིག་ཐུག་འཕྲད་བྱུང་ཡང་རྒྱ་ནག་
དང། མེས་རྒྱལ་བོད་ནང་ཚོས་དད་རང་མོས་དང། ཆང་མར་རང་དབང་ཡོད་

པའི་སྐོར་འབྲེལ་བ་ཤད་ཀྱིས་ཡིད་དྲོགས་མེད་པ་བཟོ་དགོས། ཡིད་ཆེས་མེད་
པའི་མི་ཆོར་རྒྱ་ནག་ཏུ་གཟིགས་བསྐོར་ནམ་ཕེབས་ལ་དགའ་བསུ་ཡོད་ཅེས་
གསུང་དགོས་ཞེས་ཟེར་འདུག གོང་གི་སློབ་སྟོན་དེ་ནི་ས་མཆོམས་བརྒྱལ་ཁའི་
སློབ་སྟོན་ཟེས་མ་དེ་ཡིན།

དེ་ནས་རྒྱ་མིའི་བཀོད་བྱས་བྱེད་མཁན་མེད་ཅིང་། ཁོ་བོ་བྱིས་པའི་
གནས་སྐབས་མ་གཏོགས་བྱུང་མ་སྟེང་བའི་དགའ་ཆོར་དང་རིངས་འཆབས་
བྱུང་། ང་ཆོས་ལ་ཅེར་འདྲེགས་སྐབས་ཐོག་མར་གནས་གཤིས་གསལ་བྱངས་
ལེགས་པོ་འདུག་ཀྱང་། རིམ་བཞིན་ན་བྱུན་དང་ཆར་སྤྱིན་ཀྱང་ཏུ་འཐིབས་ཏེ་སྒྲག་
རུམ་ནང་བསྐྱོད་ཅིང་། མཐའ་མའི་ལ་ཚུགས་མཐོ་ཆད་པེ་གི་སྟོང་ཕྲག་འགའ་
ཤས་སར་བརྒྱན་གཤེར་མང་ཞིང་། གང་དང་ཆེན་པོའི་ཤིན་ཏུ་བསེལ་བའི་རེག་
བྱ་སྟེང་ཡང་། རི་ཅེར་དངོས་འབྲེལ་མཛའ་སེམས་འཁོལ་ཞིང་། སློ་སློབས་སྟེ་
བའི་ནམ་འགྱུར་གྱིས་ཁེངས་པ་དེས་ང་ཆོར་དགའ་ངལ་གྱི་སྤང་བ་སེལ་ཞིང་།
དགའ་བོད་ཀྱི་སྤང་བ་ཆེ་ཆེར་རྒྱས་པ་བྱུང་།

ས་མཆོམས་སུ་དང་པོར་མཐོང་བ་ནི། འབྲས་ལྗོངས་རྒྱལ་སྤྱོད་མཆོག་
ནས་མཆོམས་འདྲི་སྒྲེ་ལེན་གནང་། ལུ་མ་ཐུད་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་ཆེད་བཅུགས་
འབྲས་ལྗོངས་ཁུལ་སྤིང་དོན་ལས་བྱེད་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་སྤིང་འདྲིན་བགེས་གཞོན་
དང་། སྤིང་སྟོན། རྒྱ་གར་གཞུང་བཅས་ཀྱི་མགྱོན་ཚབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་མཆོམས་འདྲི་
གནང་ཞིང་། ཕན་ལ་བོད་ལུགས་ཀྱི་ཁ་བཏགས་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་ལུགས་སྟོལ་
བཞིན་མེ་ཏོག་གི་ཐོང་བ་བསྟར། དེ་ནས་མར་ཅམ་རྒྱང་བསྐྱོད་ཀྱིས་ས་གདེང་

ཞིག་ཏུ་སྤང་དམག་གིས་ཆེ་བསྟོད་བྱས་ཏེ་རེད་ཆོ་མཉམ་དུ་རྟ་ཐོག་ཏུ་འབྲས་
ལྗོངས་ཕྱོགས་ཡོང་སྟེ་མཆོ་འཁོར་བྱ་བ་གཅིག་སྒྲིད་སྟོད་བྱས།

ཕྱི་ཉིན་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱལ་ས་སྤང་ཏོག་ཏུ་ཐོན། འབྲས་ལྗོངས་དང་། རྒྱ་
གར་བྱང་ཕྱོགས་སུ་འབྲལ་ལམ་རིམ་ཞུགས་སྐབས་ས་གནས་སོ་སོ་ནས་སློབ་པར་
བྱི་དགའ་བསུ་བྱེད་མཁན་རྗེ་མང་དུ་སོང་ཞིང་། ཁོ་མོའི་བསམ་པར་རེད་རང་རང་
ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ལས་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་སྤང་བ་བརྗེད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར།
མལ་ལེ་བཙུ་ཅམ་ནས་ང་ཆོས་བཞོན་རྟ་བཞག་སྟེ་འཛིན་འཁོར་ནང་བྱིན། དེ་ནས་
རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མིའི་གཞུང་ཆ་བ་ང་ཆོའི་འབྲལ་ཁོངས་སུ་ཞུགས། ཁོང་
ཁྱིམ་གྱི་ཟུར་མཐའ་ནས་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱལ་པོ་དང་། ཁོང་གི་སློན་པོ་ཆོས་སྟེ་ལེན་
གནང་བྱུང་བས། སྤན་འཛིན་འཁོར་ནས་ཐོན་ཏེ་ཁོང་གི་རྒྱངས་འཁོར་ནང་སྟན་དུ་
བྱིན།

རྒྱངས་འཁོར་དེས་སྒྲོར་གནས་ཚུལ་ཡ་མཚན་ཞིག་བྱུང་བའི། དེའི་ཟུར་
གཅིག་ལ་འབྲས་ལྗོངས་དང་། ཟུར་གཅིག་ལ་ཐོད་ཀྱི་དར་ཆ་བཙུགས་འདུག་
ཅིང་། ང་ཆོ་ཁོང་ཁྱིམ་གྱི་འགག་གཅིག་ཏུ་མི་ཆོགས་ཆེན་པོས་རྒྱངས་འཁོར་ཤར་
བཟོད་མ་སྐབ་པར་ཞུག་ཅམ་འཁོར་སོང་བར་མི་མང་གིས་དགའ་བསུའི་དོན་དུ་
རྒྱངས་འཁོར་ཐོག་མེ་ཏོག་དང་། ཁ་བཏགས་མང་པོ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནས་
འཐོར་བའི་ཐིང་པོང་ཆེ་བའི་རང་། རྒྱ་མི་གཅིག་མི་ཆོགས་དཀྱིལ་ནས་སློབ་པར་དུ་
ཐོལ་གྱིས་བྱུང་སྟེ། དེ་མ་ཐག་ཐོད་ཀྱི་དར་ཆ་པ་བ་སྟེ་རྒྱ་མིའི་དར་ཆ་ཞིག་
བཙུགས་སོང་། འབྲས་ལྗོངས་རྒྱལ་ཁང་དུ་འཕྱོར་སྐབས་ད་ཅིའི་རྒྱ་མི་དེ་རྒྱ་ནག་

གི་གཞུང་ཆབ་ཆེན་མོའི་སྐད་བསྐྱར་བྱེད་འདུག་པས། ཁོ་པ་སྐད་བསྐྱར་ཡིན་པ་
ཤེས་ཏེ་ངེས་པ་ལྷག་པོ་སྤྲོས་བྱུང་། དེ་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱོགས་པོ་འགས་ཀྱང་དོ་
སྤར་བྱུང་སོང་། གནས་ཚུལ་ཡ་མཆོན་ཅན་དེ་རྒྱ་གར་བས་ཀྱང་མཐོང་བ་ཁོ་པོ་
དགའ་པོ་བྱུང་།

མཐའ་མའི་ལམ་འབྲལ་ནི། དམིགས་བསལ་གྱི་གནམ་གྱུ་ཞིག་ནང་ཕྱིན་
ཏེ་ནི་འུ་ཕྱི་མའི་ཕྱོགས་སྤེབས་སྐབས་དེ་ཕྱིན་ངེ་ཕྱིར་ལོག་སྐབས་རང་དབང་ཅན་
གྱི་རྒྱ་གར་གསར་པར་སྤྲད་པའི་རྒྱལ་ས་ནི་འུ་ཕྱི་མི་གོང་སྤེ་རྒྱ་ཆེ་ཡིད་དུ་འོང་བ་
དེ་དག་མཐོང་བྱུང་། གནམ་གྱུའི་ཐང་དུ་སྤྱིད་འཛིན་སྐྱབ་ཞོན་ཤོག་གོང་ར་རྩ་ཁིར་
ཤིན་མཆོག་དང་། སྤྱིད་ཆོན་སྐྱབ་ཞབས་ནེ་དུ་ནམ་གཉིས་དགའ་བསྐྱར་ཆེད་དུ་
ཤེབས་འདུག ང་དང་མཉམ་དུ་གནམ་གྱུའི་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་མའི་གཞུང་ཆབ་པས་
སྤྱིད་འཛིན་ཆོན་ནམ་གཉིས་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་གཞུང་ཆབ་ཆོར་དོ་སྤྲོད་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་
ལུགས་ལྷ་ཚུགས་རྒྱག་གི་འདུག ཁོང་ནས་སྤེ་འཁྲིད་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོའི་
དཔོན་རིགས་ཆོ་དོ་སྤྲོད་རིམ་བྱས་ཀྱིས་མཆོམས་ཤིག་ཏུ་དེ་ཕྱིན་ལུལ་སྐྱེ་ཆབ་
མདུན་སྤེབས་འདུག

ཁོ་པོའི་བསམ་པར་ཨ་རིའི་སྐྱེ་ཆབ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་དེ་མདུན་
སྤེབས་སྐབས་གནས་ཚུལ་ངེ་འདྲ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་དམ། དེ་ནི་གཞུང་ཆབ་པའི་
སྤྱིད་དོན་ཕྱི་འབྲེལ་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་གནད་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་སྟུང་པའི་རང་།
རྒྱ་མའི་གཞུང་ཆབ་པ་མིག་འཕྲལ་ལྟ་བུར་ཡལ་ཏེ་དོ་སྤྲོད་བྱེད་མཁན་མེད་པར་
བྱལ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱི་འབྲེལ་པ་ཞིག་གི་མདུན་དུ་བཞག་འདུག སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་

ཕྱི་འབྲེལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མི་ཞིག་མངོན་མེད་དུ་ཡོང་སྟེ་འདི་ནི་ཨ་རིའི་གཞུང་
ཆབ་པ་རེད་ཅེས་ངོ་སྤྲོད་བྱས་བྱུང།

ངས་ཀྱི་ཁྱོད་ར་རྩ་ཁྲིར་ཤི་ན་ལྟན་དུ་རྒྱུངས་འཁོར་ཐོག་ཁྱོད་ཁྲིར་ནང་
མི་ཆོག་པ་ཀྱི་དགའ་བའི་སྐྱ་སྐད་ཤིན་དུ་ལྗིད་བའི་ཁོམ་གཞུང་ནང་རིམ་བསྐྱོད་
སྐབས་ཁོང་ནས་ང་ཆོ་མཇལ་བར་དབྱེས་སྟོ་བྱུང་ཚུལ་དང། ང་ཆོའི་ཡུལ་གཉིས་
དབར་འབྲེལ་བ་ཡུན་རིང་བྱུང་བའི་གནས་ལུགས་སྟན་ཐབ་ཅན་གསུང་གི་འདུག་
ལམ་སྤང་ནམས་སུ་དགའ་སྟོའི་ནམ་བུ་འཕྱུར་བའི་མི་ཆོག་པ་ཆེན་པོའི་ཁོང་དུ་
སངས་རྒྱས་རྗེས་བྲན་གྱི་དུས་བྲན་མཆོན་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཆང་མར་འཇུག་ཆོན་གྱི་བ་
བ་ལྟ་བུ་དང། ལི་ཁྲིའི་མདངས་ཅན་དར་གྱི་ཅོད་པན་མར་བོ་ལྟ་བུ་བྱུང་དུ་གཤོ་
བཞིན་འདུག།

ཁོ་བོ་རྒྱ་གར་སྤྱི་དཔྱེན་བཞུགས་ཡུལ་ར་ཅ་ཏར་བ་ཉི་རྩ་ཕན་ཞེས་བའི་
ཁང་བཟང་དུ་ཕྱིན་པར། སྤྱི་དཔྱེན་ཀྱོག་གར་ར་རིན་རྒྱར་པར་ས་ད་མཆོག་
དབྱེས་འཇུག་བཞད་པའི་ཉམས་དང་ལྟན་པས་ཆོམས་ཆེན་འགག་ནས་སྟེ་ལེན་
མཛད། སྤྱི་དཔྱེན་ནམ་གཉིས་ནས་དགའ་སྟོ་ཆེན་པོའི་ཉམས་སྤང་ཐོབ་ཅིང།
ཁོང་གཉིས་ནི་ལྟག་བསམ་དང། མཁྱེན་ཡོན་ཐབ་རྒྱ་ཆེ་བས་རྒྱ་གར་མི་མང་གི་
སེམས་རྒྱས་མཆོན་པའི་ཏྲགས་མཆོན་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་བསམ་བྱུང།

ལྷོ་ལིར་འབྱོར་བའི་ཕྱི་ཉིན་སྤོང་། ར་རི་རྩ་ལྷོ་ཞེས་བའི་ས་ཆར་མཆོ་ཏ་
མ་རྩན་རྩེའི་སྐྱ་གདུང་བསྐྱེད་ས་དེར་མཇལ་སྟོན་དུ་ཕྱིན། འཇུག་སྐྱ་ན་གཙང་
པོའི་ཉི་ལོགས་ནི་དུ་གསིང་སྟོ་ལྗང་ཅན་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་མི་ཏྲག་པའི་སྤང་ཚུལ་

ལམ་ལམ་ཡིད་ལ་འཆར་བའི་གནས་དེར་སྟོན་ལམ་འདེབས་སྐབས་སེམས་
འགྲུལ་གཏིང་ཟབ་ཅིག་ཐེབས་བྱུང་། ཆོ་སྒྲིབ་འཛུལ་གྱིང་འདིའི་སྤྲེང་ཁོང་དང་
མཇུག་བའི་དུས་སྐབས་ཤིག་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་པའི་དུང་དུང་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་
ནལ་དུ་མི་གནས་པ་ཞིག་བྱུང་།

འོན་ཀྱང་ས་གནས་དེར་ལངས་སྟོད་སྐབས་སྟོ་ཆེན་ཁོང་གི་ཉེ་འགམ་དུ་
སྟེབས་པའམ། མདུན་དུ་སྟེབས་པ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་ཤར་ཞིང་། དེ་ཉིད་འཆོ་
བཞུགས་སྐབས་ང་ཆོའི་དུས་རབས་ནང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་སྟོང་སྟོབས་ཆེ་
ཤོས་ཤིག་ཡིན་གྱི་རེད། ཁོང་མ་གཤེགས་བར་རྒྱ་གར་དང་། མིའི་རིགས་སྟོམ་
ཅུང་ཀྱུན་གྱི་སེམས་ཤུགས་གཅེས་འཛིན་གནང་ཞིང་། ཁོང་ནི་སྟོན་པ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་བཟང་པོ་ཞིག་དང་། མིའི་རིགས་ཀྱི་ལ་ཞི་བདེ་དང་མཛུང་
མ་སྟུན་ཡོང་བར་དོན་དམ་འབད་བཅོམ་གནང་མཁན་ཞིག་དུ་སྤང་།

གལ་ཏེ་མཐུ་ཏ་མ་ལྟན་རྟེན་ལྟ་འཆོ་བཞུགས་ཡོད་ན་ཁོ་ཐོར་ཟབ་ཅིང་
དཀྱིལ་ཆེའི་ཐབས་བྱས་སྟོབ་སྟོན་ངེ་འདྲ་ཞིག་གནང་ཡོང་སྟམ་པ་དང་། ཁོང་ནས་
ངོས་ལ་འཆོ་བའི་བའི་ལམ་དུ་བསྐྱོད་དགོས་པའི་སྟོབ་སྟོན་དུས་ཅག་དུ་གནང་
རྒྱ་གོར་མ་ཆག ཞི་བའི་ལམ་ནས་བོད་མི་མང་གི་རང་དབང་ཐོབ་པ་ལ་རུས་
ཤུགས་གང་ཡོད་འདོན་གྱི་རེད་སྟམ་པ་བྱུང་། ཁོང་གིས་གསུངས་ཤིང་། ལྷག་
ལེན་དུ་བཀལ་བ་འཆོ་བའི་བའི་ཐབས་ལམ་དེར་ཁོ་ཐོ་ཡིད་ཆེས་སྤར་ནས་
ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་ཡང་འཕོ་འགྱུར་མེད་པར་གནས་ཡོད་ཅིང་། དྲག་ཤུལ་གྱི་
བྱ་སྟོན་དུ་མ་ཞུགས་པར་ཁོང་གིས་ལམ་སྟོན་དེར་བསྐྱོད་རྒྱུར་ངོས་རང་སེམས་

ཐག་བཅད་པ་ཡིན།

གནས་སྐྱོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཉིན་ཤིག་རིང་སངས་རྒྱས་རྗེས་བྲན་གྱི་མཛད་སྤྱིའི་གྲེས་ཐིང་ཆེན་པོ་བྱུང་། དེ་སྐབས་བཅན་དབང་གིས་མ་ཞོན་ཞིང་། འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་དོན་དུ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཁྲབ་སྤེལ་གནང་མཁན་འཛམ་གླིང་ས་ཕྱོགས་གང་ས་ནས་ཤེས་པའི་མཁས་པ་སྟོན་གྲགས་ཅན་ཆོ་དང་གླེང་མོལ་བྱེད་རྒྱུའི་འདོད་མོས་ཡོད་པ་ལྟར་སྐབས་དེར་དུས་སྐབས་ཐོབ་བྱུང་།

རྒྱལ་ཁབ་མཆོག་དམན་པན་ཚུན་ཆང་མ་ཆེ་ཚུང་སྤུབ་ཆོད་རིགས་མ་བྱས་པར་མཛའ་མ་སྤུན་ཞི་བདེ་ཞིག་བྱུང་ན་སྟམ་པའི་ཀྱན་སྐྱོང་གིས་ཆོགས་འདུར་གླེང་མོལ་སྐབས་ཀྱང་ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཞི་བདེའི་རྣམ་པའི་སྐྱོར་ནན་ཉན་གྱིས་བརྗོད་ཅིང་། དུས་སྟོན་མཛད་སྟོན་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དང་། ཡོན་ཏན་རྣམས་ཨེ་ཤི་ཡའི་ས་ཁུལ་ཅམ་དུ་མ་བཟད། ལུབ་ཕྱོགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཡང་དར་ཁྲབ་ཡོང་བའི་རེ་འདུན་བྱས་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་མ་སྤུལ་ལས་ཆོས་བྱེད་ཀྱི་མི་རང་རང་གི་འཕྲུལ་ཡུན་གྱི་རེ་འདོད་འབྲུབ་ཅིང་། གཏན་གྱི་ཞི་བདེའི་དཔལ་ཡོན་ཐོབ་པ་མ་བཟད། རྒྱལ་ཁབ་པན་ཚུན་འཁོན་འཛིན་གྱིས་འཁྲུག་ཅོད་བྱེད་པ་ཡང་མཆོམས་ཆོད་ཅིང་། བྱམས་བཅེའི་མཛའ་བ་བརྟན་པོར་ཡོང་རྒྱ་དང་། མདོར་ན་འགྲོ་བའི་རིགས་སོ་ཅོག་སྤྱུག་བསྐལ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ནས་ཉིད་སྤུབ་ཅིང་། དེར་མ་བཟད། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ལུགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། མིའི་འགྲོ་བ་རྣམས་དངོས་བརྒྱུད་ཅི་རིགས་པའི་

སྤྱག་བསྐུལ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་རེ་ཡོད་པས། ཆོས་དང་གྱི་བསམ་ཚུལ་ལ་
བཅན་གཞོན་བྱེད་པ་ནི་སྐྱེ་ཆུང་འབྲལ་ཡུན་གྱི་ཞི་བདེ་འཛོམས་པའི་གདུག་ཅན་
ཡིན།

དུས་སྟོན་མཛད་སྟོན་ཆུང་ཆུང་སྐྱེ་ཞབས་ནི་རུ་མཆོག་དང་སྤྱི་དོན་
གྱི་སློང་མོལ་དངོས་གཞི་བྱེད་པའི་ལོ་སྐབས་བྱུང་། སྐབས་དེར་དེད་རང་གི་
བསམ་ཚུལ་ཅུང་ཟད་མཐོ་རུ་བྱིན་ཡོད། ཐན་རྒྱ་གར་དུ་ཡོང་འདོད་བྱུང་བའི་རྒྱ་
མཆོན་ཆུང་ཆུང་གོང་དུ་བཞུགས་ཐོབ་ཅིང་། ད་ཆ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་སྐྱོར་སྤྱི་
བྱས་ལ་སྐྱུར་བཅོས་ངེས་བཟན་ཞིག་མ་བྱུང་བར་རང་ཡུལ་དུ་བྱིར་ལོག་མི་བྱེད་
པར་རྒྱ་གར་དུ་སྡོད་ཆུང་ཐག་གཅོད་གསར་བ་ཞིག་མི་བྱེད་ཐབས་མེད་བྱུང་། དེ་
ནི་མཐུ་ཏ་མ་སྟན་རྒྱུ་དང་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྤང་བ་བྱུང་བ་དང་། འ་ཆ་ཤེས་ཡོན་
ཅན་གྱི་མི་སྣ་མང་པོ་སྤྱག་འབྲལ་བྱུང་བ་དེས་ཤྱགས་རྒྱུན་ཐེབས་པ་ཡིན་སྟེ།

ཕྱི་རྒྱལ་མི་སྣ་ཐོག་མར་སྤྱག་འབྲལ་བྱུང་བ་ཆོ་བོད་པ་མིན་ཡང་བོད་དུ་
དངོས་འབྱེད་གྱི་འ་ཞེན་བྱེད་མཁན་འ་སྟག་འདུག །ཁོང་ཆོས་ངའི་ཡུལ་ནང་དུ་
མི་མང་ལ་ཁྲོགས་པན་ལམ་སེང་བྱེད་ཐབས་མེད་པ་དང་། རྒྱ་དམར་གྱི་བྲག་སྟོད་
འབྲལ་འགོག་མི་སྲུབ་ཅིང་། ད་བར་བོད་ནང་གི་ཞི་བདེ་ཐབས་ཤེས་ཅི་བྱས་
འབྲས་མེད་དུ་འགྱུར་གྱི་ཡོད་རུང་། རྒྱ་གར་ནས་མ་མཐའ་ཡང་ཁོ་བོ་ཅག་གི་མི་
མང་གི་འདོད་ཚུལ་ཆུང་ཆུང་འཛམ་གླིང་དུ་གསལ་པོར་བཞུགས་དེ་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ཐོབ་
ཐབས་བྱེད་སྲུབ་རྒྱ་དང་། དེས་རྒྱ་ནག་གི་སྤྱི་བྱས་གདུག་རྒྱུབ་ཅན་དེར་འགྱུར་
བ་ཡོང་སྟེ་གྱི་རེད་སྟེ་སྐྱེ་པ་བྱུང་།

183

གཏོང་རྒྱུ་བཏེན། བྱིད་རང་བོད་དུ་བྱིར་ཕེབས་ཐོག་སྤར་བཞིན་ཞི་བའི་ལམ་
ནས་ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་གྲོས་མཐུན་དོན་ཆེན་བཟུང་བདུན་ནས་རང་ཁེ་ཅི་ལོན་གྱི་
ལག་ལེན་འཁེལ་ཐབས་བྱ་དགོས་ཞེས་སློབ་སྟོན་གནང་བྱུང་།

དེའི་ལན་དུ། ཐུན་ནས་དེ་སྐོར་ལག་ལེན་འཁེལ་ཐབས་ལན་དགུ་ཆད་
མཐུད་གྱི་འབད་བཅོམ་མ་བྱས་པ་མེད་ཀྱང་། རྒྱ་མིའི་ངོས་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་
འདོད་པས་བཅི་སྤང་ཟི་བཞིན་མ་བྱུང་ཞིང་། ཁོང་ཆོའི་བསམ་ཚུལ་ལ་འགྱུར་བ་
ཡོང་རེ་ཡང་མ་མཐོང་ཚུལ་བརྗོད་པར། སང་ཉིན་གོ་འུ་ཨན་ལན་རྒྱ་གར་དུ་འབྱོར་
རྒྱུར་འབྲོས་མོལ་བྱས་འཐུས་གསུངས་ཏེ་མཇུག་འཕྲད་གྲོལ་བ་ཡིན། དེའི་ཕྱི་ཉིན་
ཁོ་བོ་ལྷོ་མི་གསར་བའི་བ་ལམ་གནམ་གྱུ་བབས་ཆིགས་སར་གོ་འུ་ཨན་ལན་
ཕེབས་བསྐྱར་བསྟོད་ཅིང་། དེ་ལྷུ་ཁོང་དང་མཉམ་དུ་སློང་མོལ་ཡུན་རིང་བྱུང་
བར། ང་ཆོའི་ཤར་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཟེ་སྤྱུག་ཏུ་འགྲོ་ཚུལ་དང་། ས་
གནས་དེའི་གནས་ཚུལ་དང་། མི་མང་གི་རེ་འདོད་དང་མ་བསྐྱུན་པར་རྒྱ་རིགས་
ལས་བྱེད་པས་བཅོན་དབང་གིས་བསྐྱུར་བཅོས་བྱས་ཕྱོགས་སྐོར་བརྗོད་པར།
ཁོང་ནས་སློབ་པ་གྱི་རྣམ་པས་བརྗོད་དོན། ས་གནས་དེ་ཁུལ་རྒྱ་མིའི་འགོ་བྱེད་
ཆོས་ཞོར་འཁུལ་བྱུང་ཚུལ་དང་། ཁོ་བོས་གང་བཤད་པ་རྣམས་མཐོང་ཅི་ཏུང་ལ་
ཞིབ་གསོལ་ཁུས་འཐུས་ཟེར་བ་ཅུ་ལས་ཡར་རྒྱས་སུ་གཏོང་ཐབས་ཁས་ལེན་
འདི་ཡིན་མ་བྱུང་།

ཉིན་ཤས་རྗེས་གོ་འུ་ཨན་ལན་ནས། རྒྱ་ནག་གཞུང་ཆབ་ཁང་དུ་གཅེན་པོ་
ཐུབ་བསྐྱུན་ཞོར་བྱུང་དང་། རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་གཉིས་དགོང་མའི་གསོལ་སྟོན་ཞིག་

ཏུ་མགོན་འཕོད་ཐོག་ ཁོང་གཉིས་དང་། གོ་ཏུ་ཨན་ལན་མཉམ་དུ་སྒྲེང་མོལ་བྱུང་
 འོན་མཁན་བྱ་ངོ་དཀར་ཞིང་། གསལ་ཁ་དོད་པ་བྱུང་འདུག་ གཅེན་པོ་གཉིས་ར་
 ཆོའི་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་པ་མིན་སྟབས་པོད་ནང་སྒྲེང་རྟོག་རི་བྱུང་ལ་མཛེས་ཐོན་
 མེད་པར་གནད་དོན་གསལ་པོ་བཤད་དེ། རྗེས་སུ་སྐབས་དེར་སྒྲེང་མོལ་རི་བྱུང་
 བཅས་ལ་བརྗོད་གསལ།

དུས་རབས་མང་པོའི་རིང་བོད་ནས་རྒྱ་ནག་ལ་གཤམ་ཆེའི་བྲིམ་མཆོས་
 རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཏུ་བརྟེ་འཛོག་བྱས་ན་ཡང་། ད་ཆ་བོད་ནང་རྒྱ་མི་ཆོས་བོད་མི་
 རྣམས་དགའི་གཙོ་བོར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ལུགས། ཁོང་ཆོས་བོད་ནང་དུང་དགོས་
 བཟོ་ཆེད་བོད་མི་ཐ་ཆད་དག་ལ་བེད་སྤྱོད་ཀྱིས་བོད་རྒྱའི་འབྲེལ་ལམ་ཡར་རྒྱས་
 གཏོང་ཐུབ་མཁན་གྱི་བོད་མི་ཆོར་བདག་སྤོང་མ་བྱས་ཤིང་། གཞུང་གི་སྤིང་
 དབང་སྟོར་རྒྱུན་བཟོ་ཆེད་ཏུ་ལའི་ཁྲ་མ་སྤྱོད་མ་དང་། བཅ་ཆེན་སྤྱོད་མ་མི་
 མཐུན་པ་བྱུང་བ་དེ་དག་ཡང་བསྐྱར་སྒྲེང་སྟོང་གིས་བཅ་ཆེན་ཁྲ་མར་སྤིང་དོན་གྱི་
 རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་ལུགས། བོད་དང་། ལྷག་པར་ལྷ་སའི་ནང་དགོས་གཤམ་མེད་པའི་
 དམག་འཁོར་ཆེན་པོ་ཉར་གསོག་གིས་བོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ལ་གཞོད་སྤོང་དང་།
 དངོས་རིན་འཕར་ཆད་མཐོ་བས་བོད་མི་བཀྲེས་སྟོགས་ཀྱི་ནང་སྤྱོད་གནས་སུ་
 བྱར་བ། རྒྱ་ནག་གིས་བོད་དབང་བསྐྱར་བྱེད་པ་དེར་མི་འདོད་པ་བྱེད་མཁན་ནི་
 བོད་ཀྱི་དབང་འཛིན་གྲལ་རིམ་པ་རྣམས་མིན་པར་བོད་མི་མང་དུ་སྒྱུས་མ་རྣམས་
 ཡིན་ཚུལ། རྒྱ་མིའི་དམག་དཔུང་བོད་ནས་བྱིར་འཐེན་དགོས་ལུགས་དང་། བན་
 ཚུན་འབྲེལ་མཉམ་ཐོག་ནས་བྲོས་མཐུན་གསར་བ་ཞིག་ལ་མིང་རྟགས་འགོད་དགོས་

ཚུལ་ཟེར་མཁན་ཡང་མི་མང་ཆོ་ཡིན་ལུགས། འོན་ཀྱང་ལྷ་སའི་ནང་གི་རྒྱ་མི་
ཆོས་མི་མང་གི་བསམ་ཚུལ་དྲང་ལེན་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་སོགས་སྒྲིན་བརྗོད་གསལ་
པོ་བྱས་འདུག།

སྤང་མོལ་དེ་ལྟར་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་འཕྲ་ཨན་ལན་དགའ་མོས་མ་བྱུང་ཡང་།
རྣམ་འགྱུར་མཁས་པའི་ཐོག་ནས་གཅེན་པོ་བྱང་ལ་བརྗོད་གསལ། ལྷ་ལའི་སྤྲ་མའི་
དབང་ཆ་སྟོར་རྒྱུན་དང་། བོད་ནང་བྱུང་དགོལ་བཟོ་ཆེད་བོད་མིའི་འདོད་པར་མེད་
པའི་མི་རིགས་སམ། ཡང་ན་བཤ་ཆེན་སྤྲ་མར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་
འདོད་མེད། བོད་ཀྱི་ལས་དོན་ནང་ཐེ་བྱས་བྱེད་འདོད་དང་། བོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་
ཐོག་གཞོན་མྱིད་འགའ་འདོད་མེད་ཅེས་དང་། གཅིག་བྱས་ན་ས་གནས་ཀྱི་ལས་
བྱེད་པས་གནས་ཚུལ་མ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་དཀའ་ངལ་འགའ་ཤས་བྱུང་ཡོད་
སྟེ་ཅིང་། ལྷ་སའི་ནང་གི་བཟང་བཅའི་རིགས་ལེགས་བཅོས་བྱེད་རྒྱུ་དང་། བོད་
མིས་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་རང་འགོ་ཐོན་འབྲལ་རྒྱ་མིའི་དབྱུང་དཔག་རིམ་བཞིན་བྱིར་
འཐེན་བྱས་འབྱས། གནས་ཚུལ་རྣམས་མཐོ་ཅེ་རྒྱང་ལ་སྤྲོན་སེང་གིས་རྟོག་ཁ་
འབྱུང་གཞི་རྣམས་ལ་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་དང་། ད་དུང་ཁོང་ནས་བརྗོད་
གསལ། ངས་ཁས་ལེན་བྱས་པ་རྣམས་ཁ་ཆོག་ཅམ་མིན་པར་ལག་ལེན་དུ་འགའ་
ཀྱི་ཡིན། ཁྱེད་ཆོ་རྒྱ་གར་དུ་བཞུགས་འདོད་ཡོད་ཆེ་བཞུགས་ན་འགྲིགས། ང་
ཆོས་ལག་ལེན་ངེ་བྱས་ལ་གཞིགས་དགོས། གལ་ཏེ་ང་ཆོས་ལག་ལེན་ངེ་བཞིན་
མ་བྱས་ན་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་སྒྲིན་བརྗོད་ངེ་བྱེད་ཁྱེད་ཆོར་རང་དབང་ཡོད་ཅེས་
བརྗོད་འདུག་ཅིང་། མཇུག་མཐར་ཁོང་གིས་བརྗོད་དོན་ངས་ཀྱང་ཁྱེད་ཆོར་རེ་

འདུན་ཞུ་རྒྱ་གཅིག་ཡོད། ངས་གོ་ཐོས་སུ་རྒྱ་ལའི་སྐྱ་མ་རྒྱ་གར་དུ་བཞུགས་ཅིས་
ཡོད་ཆོད་ལ་བྱེད་ཆོས་བོད་དུ་ཕྱིར་ལེབས་དགོས་པའི་བསྐྱལ་མ་ཞུ་དགོས། གལ་
སྤེད་རྒྱ་ལའི་སྐྱ་མ་བོད་དུ་མ་ལེབས་ན། རྒྱ་ལའི་སྐྱ་མ་དང། རྒྱ་ལའི་སྐྱ་མའི་མི་མང་
ལ་གཞོན་སྟོན་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་བརྗོད་འདུག།

གོ་བྱ་ཨེན་ལན་ཐུག་འབྲང་རྗེས་ངས་རྒྱ་གར་ནང་ཁུལ་ནང་གལ་དུ་ཡོད་
པའི་རྒྱ་ཡུགས་སྟོག་འདོན་ཁང་སོགས་བཞོ་ལས་ཀྱི་འཆར་གཞི་ཆེན་པོ་དེ་ཆོར་
བལྟ་སྟོར་དུ་ཕྱིན་ཏེ། གྲུང་བཞན་རིང་ལུགས་དང། རང་དབང་དམངས་གཙོའི་རིང་
ལུགས་ལོག་ལས་དོན་བྱེད་སྐྱངས་མི་འབྲ་བའི་བྱང་པར་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཐོག་མར་
མཐོང་བྱུང་།

དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི་ལས་ཀ་བཅོན་བསྐྱལ་བྱེད་པ་དང། རང་མོས་
དྲར་སྐྱངས་ཀྱིས་བྱེད་པ་དེ་རེད། ཁོ་བོའི་འགྲིམས་འབྲུལ་འཆར་གཞི་གཙོ་བོ་རྒྱ་
གར་ནང་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཡོད་པའི་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་ཆེན་ཁག་ལ་གནས་
བསྟོར་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཡིན་ཅིང། དེ་ལ། སན་ཅི། ཨ་ཇན་ཏ། ལྷ་ར་ཏུ་སི། རོ་ཐེ་གདན་
སོགས་བྱིན་རྒྱལ་ས་གཟི་ཡོད་ཆེས་ཆེར་འབར་བའི་གནས་མཆོག་རྣམས་ཞིབ་
མཇུག་ཐོག། སྤྱི་བྱེད་བསོད་ནམས་ཀྱི་དངོས་པོ་འདུ་བུ་བའི་སྤྲད་དུ་བྱས་མཆོད་
ཀྱི་ལས་འཆོམས་པ་རེ་བྱས་ཏེ་རིམ་བསྟོད་བྱས།

གནའ་རབས་རྒྱ་གར་ཀྱི་བཞོ་བཀོད་རིག་ཅུལ་རྣམས་ཡིད་འཕྲོག་པ་
འདུག་ཀྱང། བ་མེས་ཀྱི་བྱང་ཚོར་དེ་དག་ལ་སྤྲ་དུས་ལས་རིགས་འབྲ་མིན་ནང་
ཁུལ་འཁོན་འབྲུག་གིས་ཉམས་ཆག་གང་འཆོམས་བྱུང་འདུག་ཀྱང། རྒྱ་གར་རང་

དབང་ཐོབ་རྗེས་རྩ་ཁྲིམས་ནང་ཆོས་ལུགས་ཁྲིམས་ཁར་རང་དབང་གཏན་འཁེབས་
བྱས་པ་དེས་གོང་གི་གནས་ཚུལ་ཞི་བདེའི་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་བ་བྱུང་འདུག

སྐར་རྩ་སི་དང་། རྩོམ་གདན་སོ་སོར་བོད་མི་གནས་བསྐྱོར་བ་སྤོང་ཐག་
མང་པོ་ངོས་སུ་ག་འཕང་ཆེད་སྐྱུག་སྤོང་བྱས་འདུག་པར་འདོད་ཆོས་སྤྲིང་པོ་
བསྐྱུས་པ་རེ་འཆད་སྤེལ་བྱས་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྟན་པ་བྱི་མ་མེད་པ་ཞི་བམེལ་གཏན་བདེའི་གོ་འཕང་ཡངས་པོར་བསྐྱོད་པའི་
ལམ་བཟང་འདི་ལ་ཞུགས་དགོས་ཚུལ་ནན་བརྗོད་བྱས།

གནས་ཆེན་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་རྩོམ་གདན་དུ་ཕྱིན་པ་དེས་སློབ་སྤྲིད་ཆེན་
པོ་བྱུང་། ནང་པ་ཁྲིམས་རྩོམ་གདན་ནི་ཆོས་དང་། ཤེས་རིག་གང་གི་ཆ་ནས་
ཆོས་ཤིན་ཏུ་རྩ་ཆེར་འཛིན་པ་ཡིན། གནས་མཆོག་འདི་མཇུག་འདོད་སྟན་ཚུང་
དུའི་དུས་ནས་ཡོད། དེ་ཡང་། བཟང་པོའི་སྐྱུགས་བསྐྱེད་དུས་སུ་སྤྲིན་པས་འགྲོ་
ཀྱན་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་སར་འགོད་པའི་སྐྱུགས་བསྐྱེད་ཅིང་། བཙུན་པ་ཆེན་
པོས་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་སྤྲིན་པར་བྱེད་པའི་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཆོག་གསུམ་གཉིས་
ཀྱི་སྤྱོད་པར་རིམ་གྱིས་བསྐྱུས་ནས་རང་ཉིད་མངོན་པར་རྩོགས་པར་སངས་
རྒྱས་ཏེ། སྐྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་མཁྱེན་པའི་སྤོང་བས་གྱིས་
གདུལ་བྱའི་སློབ་དང་འཆོམས་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཀྱན་ནས་
གསལ་བར་སྤྲིན་ཏེ་འགྲོ་ཀྱན་རང་གིས་རྟེན་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་ལ་རིམ་གྱིས་
འགོད་པར་མཇུག་པའི་སྤོང་བ་མཆོག་དེའི་སྤང་བསྟན་གང་གི་མདུན་དུ་དུ་སློབ་
གསུམ་གྱུས་པས་བཏུང་ཏེ་གནས་པའི་སྐྱུགས་དེར་སྤོང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་།

གསུང་གི་བཀའ་བློན་ལྷག་པར་བྲན་པའི་དད་གུས་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ལོང་གཡོ་བ་
དང་། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་ཆོས་པའི་སྤང་བ་བྱུང་།

སྤྱི་ལོ་བཅའ་འབྲེལ་སྐབས་ནི་འུ་ལྷོ་ལིའི་རྒྱ་མིའི་གཞུང་ཆབ་ཁང་ནས་
བང་མི་ཞིག་བཏང་འབྲེལ་བྱུང་བ་དེའི་གདོང་ལྟ་སྟོང་རྒྱ་ནག་སྤྱི་ཆབ་དམག་དཔོན་
ཀྲང་ཅིང་ལྷ་ནས་བཏང་བའི་རྒྱུང་འཕྲིན་ཞིག་འབྲེལ་འདུག་པའི་ནང་བོད་ནང་
གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཆེ་ཞིང་། སོ་ལྷལ་བ་དང་མཉམ་ལས་བྱེད་མཁན་ཆོས་རོལ་ག་
གི་འཆར་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་གདོང་གི་འདུག་པས་དེད་འཕྲལ་དུ་བྱིར་ལོག་
དགོས་ཚུལ་གསལ་འདུག རྟོག་གཞན་དུ་འབྲེལ་སྐབས་མཉམ་ཡོད་རྒྱ་མིའི་ལས་
བྱེད་པ་ཞིག་ནས་ཀྱོའུ་ཨན་ལན་ལྷོ་ལིའི་འབྲེལ་རྒྱུ་དེད་འཕྲལ་འདོད་ཆེན་པོ་
ཡོད་ལུགས་བརྗོད་འདུག དེར་བརྟེན་ཉིན་གསུམ་རྩེ་མི་མཐུན་པ་དང་། ཡིད་
ཆེས་མེད་པ། བཀའ་རྒྱུ་ཅན་གྱི་སྤྱི་དོན་བཅས་ཀྱི་འདམ་རྩལ་ནང་རང་ཉིད་མི་
འདོད་བཞིན་དུ་བྱུང་འཐེན་བྱེད་དགོས་པ་བྱུང་།

ནི་འུ་ལྷོ་ལིའི་འབྲེལ་སྐབས་གནས་ཁང་དུ་བསྐྱོད་ལོང་ཅམ་མེད་པར་མེ་
འཁོར་ནས་བབས་མ་ཐག་ཀྱོའུ་ཨན་ལན་ཡོད་པའི་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཆབ་ཁང་དུ་
ཐད་བསྐྱོད་བྱེད་དགོས་བྱུང་སྟེ། དེ་སྐབས་ཀྱོའུ་ཨན་ལན་ནས་སྤྲོད་པ་བོད་ནང་
གནས་ཚུལ་རྗེས་སུ་གཏོང་འདུག་པས་འཕྲལ་དུ་བྱིར་ལོག་བྱས་ན་ལེགས། གལ་
སྤྱིད་ཟིང་ལངས་བྱུང་ན་འཕྲལ་མར་བྲག་གཞོན་བྱེད་རྒྱ་ཡིན། རྒྱ་གར་ནང་གི་བོད་
མི་ཆོས་རྒྱལ་སྤོང་བྱེད་ཅིས་ཡོད་འདུག་གཤིས། ཁྱེད་རང་དོན་གནད་ལམ་
ཕྱོགས་གང་དུ་འབྲོ་མ་ནོར་བར་ཐབ་ཐབ་ཀྱིས་སྟོན་ཚུད་སེམས་ཐག་གཅོད་

དགོས་ཟེར་བར། སྐན་ནས་རྒྱ་མི་བོད་དུ་འབྱོར་ནས་དཀའ་ངལ་བྱུང་ཚུལ་ཁ་སྟོན་
བརྟེན་པ་རྣམས་བསྐྱར་བརྟེན་གྱིས་ངས་ཐག་གཅོད་དེ་བྱེད་ད་ལྟ་ལས་སེང་བརྟེན་
སྐབས་བདེ་མིན་ཞེས་དང་། ཡང་། ད་པན་ང་ཆོར་མ་འགྲིགས་པ་དེ་བྱུང་བརྟེན་
དུ་འཇུག་རྒྱུར། ད་ཕྱིན་ང་ཆོར་མི་མང་གི་སྟོང་ང་མ་འཆོམས་པའི་དཀའ་ངལ་
འབྱུང་གཞིའི་རིགས་མཆོམས་འདྲིལ་བྱ་དགོས་ཞེས་བརྟེན་ལན་དུ་ ཁོང་ནས་
གསུངས་དོན་སྟོང་པོར། བོད་ནང་བཅོས་བསྐྱར་བྱེད་རྒྱ་རྣམས་བོད་མིའི་བསམ་
འདོད་དང་བསྐྱུན་ནས་མ་གཏོགས་མི་བྱེད་པ་མའོ་ཅེ་རུང་གིས་བཀའ་གསལ་
པོར་བྱུང་ཚུལ་ཟེར་ཞིང་། ཁོང་གིས་བརྟེན་ཕྱོགས་ལ་གཞིགས་ན་བོད་མིས་རྒྱ་
མིར་དཀའ་བསུ་མི་ཞུ་བའི་གནས་ཚུལ་ད་དུང་ཤེས་ཀྱི་མེད་པའི་ཟོལ་དུ་འདུག

ཁོང་ནས་བརྟེན་གསལ། ཀ་སྐྱུག་ཁུལ་ནས་ཁོ་བོར་གདན་ཞུ་ཕྱུལ་ཡོད་
ཆོད་ལ་ཁུལ་དེར་བོད་མིས་རྟོག་སྟོང་བྱེད་རྒྱུར་བརྟེན་མ་བསྐྱོད་ན་ལེགས་ཚུལ་
ཟེར་ཞིང་། ངས་དེ་སྟོར་བསམ་གཞིགས་བྱས་འཇུག་ཅན་ལས་མ་བརྟེན། ཀ་སྐྱུག་
ནི་རྒྱ་གར་བྱང་བརྒྱུད་བོད་ཀྱི་ས་མཆོམས་ཡིན། ཁུལ་དེར་བོད་མི་གང་འཆོམས་
ཡོད་པ་དང་། འགའ་ཤས་རྒྱ་མིའི་དབང་བསྐྱར་འོག་ནས་བྱོལ་བྱོལ་ཡོང་བ་རེད།

མཐར་ཁོང་ནས་སྐན་ལ་སྟོན་སྟོན་ལྟ་བུར་བརྟེན་གསལ། རྒྱ་གར་གྱི་
དཔོན་རིགས་འགའ་ཤས་ཏུ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད་ཀྱང་། འགའ་ཤས་ཡ་མཚན་ཅན་
ཡོད་སྐབས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པོ་བྱེད་དགོས་སོགས་བརྟེན་དེ་སྐྱེང་མོལ་ཐག་གཅོད་
དཀའ་བ་བྱུང་ཞིང་། དེ་སྐྱེར་བྱིར་ལོག་ཡོང་བ་ཡིན། དེའི་ཕྱི་ཉིན་སྤྱོད་རྒྱ་ནག་
སྤྱིད་སྟོན་དང་སྟན་པེབས་སྤྱིད་སྟོན་གཞོན་པ་དམག་དཔོན་ཏེ་ཕུང་ཟེར་བ་སྐན་

སར་ཡོང་སྟེ་རེད་ཐོད་ལ་འཕམ་དུ་ཕྱིར་ལོག་དགོས་ལུགས་ཀྱི་འཇུག་ལན་གྱི་
སློབ་སྟོན་དེ་ཡང་བསྐྱར་བསྐྱར་བྱུང་བའི་དུང་ཁོང་གིས། སེམས་གངས་ལ་གནས་
ན་སེམས་དང་། སེམས་སྦྱང་དུ་བབས་ན་སློབ་མེད་སྦྱོང་བྱེད། ཅེས་པའི་རྒྱ་མིའི་
གཏམ་དཔེ་ཞིག་བཤད་བྱུང་བ་ཡང་བཞན་གྱི་འདུག སྐབས་དེར་ངས་སྐྱོད་ཅོད་བྱེད་
འདོད་མ་བྱུང་། དེ་སྐབས་ངས་ནི་རུ་འེ་སློབ་སྟོན་དང་། ཀྱི་འཇུག་ལན་ནས་ངོས་
དང་། ངོས་ཀྱི་གཅེན་པོ་བྱུང་ལ་ཁས་ལེན་བྱས་པ་རྣམས་ལ་བསམ་གཞིགས་བྱས་
ཟིན་ཏེ། ཁོ་པོ་ཐོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་བྱེད་རྒྱུ་ལམ་གཏན་འཁེལ་ཟིན་སྐབས་དེ་དོན་
ཁས་ལེན་གནང་བ་རྣམས་སོར་གནས་ཡོང་རེ་ཡོད་ལུགས་བརྗོད་བ་ཡིན།

ནི་འུ་ལྷོ་ལི་ནས་མ་ཐོན་གོང་ནི་རུ་དང་མཐའ་མའི་མཇུག་འཕྲད་བྱུང་།
ཀྱི་འཇུག་ལན་དང་། རེད་ཐུག་འཕྲད་བྱས་པའི་སྐོར་ནི་རུས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོ་
མོས་ཆོགས་འོག་མར་གསུངས་དོན་ལྟར་བརྗོད་ན་འདི་ལྟར།

ལོ་གཉིས་གསུམ་གོང་མིང་སྟོན་ཀྱི་འཇུག་ལན་འདིར་ཕེབས་སྐབས་ཐོད་
སྐོར་གོ་བསྐྱར་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་བྱས་པ་ཡིན། གོ་བསྐྱར་དེ་ནི་ཐད་ཀ་དང་།
ཆ་ཆང་བ་ཞིག་བྱུང་། ཁོང་ནས་གསུངས་གསལ། ཐོད་ནི་དུས་ཡུན་རིང་པོའི་སྟོན་
ནས་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཡིན་ཡང་། རྒྱ་ནག་གི་ཞིང་ཆེན་ལྟ་བུར་ངོས་འཛིན་
བྱེད་ཀྱི་ཟེད། མི་རིགས་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་ཡིན་པའི་ས་གནས་རང་སྦྱོང་
ཁག་ཏུ་ཡོད་པ་ཇི་བཞིན་རྒྱའི་མི་རིགས་དང་ཐ་དད་རེད། དེར་བརྟེན་ཐོད་འདི་
ནང་གི་རང་དབང་ཡོད་པའི་ས་ཁུལ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་དང་།
ད་དུང་ཁོང་གིས་གསུངས་གསལ། རྒྱ་ནག་གིས་ཐོད་ཐོག་དམར་པོའི་རིང་

ལུགས་ནན་སྒེལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་བསམ་ཚུལ་ཡོད་མཁན་ཆོ་ནི་སྟིང་པོ་ཡོད་པ་
མ་རེད།

རྗེས་ལུས་ཐེབས་པའི་ཡུལ་ལུང་ནང་དམར་པོའི་རིང་ལུགས་ནན་སྒེལ་དེ་
ལྟར་བྱེད་མི་ཐུབ། ཁོང་ཆོར་དེ་འདྲིའི་འདོད་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། འོན་ཀྱང་
རིམ་བཞིན་བསྐྱར་བཅོས་བྱེད་འདོད་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་དང་། ཁོ་པོ་ཐུག་འཕྲད་
བྱུང་སྐོར་ནི་རུས་གསུངས་གསལ། སྐབས་དེར་རྒྱ་ལའི་སྤྱི་མཐུན་ཡང་འདིར་ཡོད།
ཁོང་དང་མཉམ་དུ་སློང་མོལ་ཡུན་རིང་བྱུང་། སྤྱི་ལོ་ཉི་ཤུ་ཡན་ལན་གྱི་མཇུག་
གོགས་ཀྱི་ཆུས་འབྲུང་དང་། བོད་ཀྱི་ནང་རང་དབང་ལ་བཅི་འཛིག་བྱེད་རྒྱུའི་ཁས་
ལེན་བྱས་པའི་སྐོར་ཁོང་ལ་ཁྱེས་པ་ཡིན། ཁས་ལེན་དེ་ཆོར་ཡིད་ཆེས་གནང་
དགོས་ཤིང་། ནང་གི་རང་དབང་དེ་ཆུས་འཛིན་སྐྱོད་ཐུབ་པ་དང་། བསྐྱར་བཅོས་
གང་འཚམས་བྱེད་ཆེད་ལས་དོན་མཉམ་དུ་གནང་དགོས་ཚུལ་སྟོན་སྟོན་ཐུལ་བ་
ཡིན། ཁོང་གི་ཡུལ་དེར་ཁོང་རང་སྤྱོད་གས་ནས་གཞིགས་ན། ཆོས་སྤྱོད་གས་ནས་
ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱི་ཆོགས་དང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཆ་ནས་རྗེས་ལུས་
ཡིན་སྐབས་བསྐྱར་བཅོས་བྱེད་དགོས་པར་རྒྱ་ལའི་སྤྱི་མཐུན་མོས་མཐུན་གནང་
སོང་ཞེས་གསུངས་འདུག

ནི་རུ་མཇུག་འཕྲད་མཐའ་མའི་སྐབས། ངས་བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་བྱེད་རྒྱུའི་
སེམས་ཐག་གཅོད་པར་རྒྱ་མཚན་གཅི་པོ་གཉིས་ཡོད་པ་ནི། བྱེད་རང་གིས་སྤྲོ་
ལ་སྟོན་སྟོན་གནང་བ་དང་། གོ་ཏུ་ཡན་ལན་གྱིས་ང་དང་། ངའི་གཅེན་པོ་བྱུང་ལ་
ཁས་ལེན་བྱས་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱིས་ཡིན་ཞེས་ནི་རུར་ཁྱེས་པ་བྲན་གྱི་འདུག

སྤྱི་ཞབས་ནི་རུ་འེ་རྣམ་འབྱུང་དེས་སྒན་ལ་སེམས་འགྲུལ་ཆེན་པོ་ཐེབས་
བྱུང་། མདུ་ཏ་མ་སྒན་རྩི་ལྷིང་རྩི་དང་། ཞི་བའི་རས་གཟན་དེ་དག་ཁོང་གི་སྒྲག་
སྤྱང་བབས་ཡོད་ཀྱང་། ཁོང་ལ་ཆོས་དད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཆེར་མ་མངོན། འོན་ཀྱང་།
རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་དོན་ལ་མཁྱེན་རྒྱལ་ས་ཆེ་ཞིང་། ལག་ལེན་ཐོག་སྤྱི་དོན་མཁས་
པའི་ཤུལ་གྱུར་ཞིག་ཏུ་མཐོང་བ་མ་ཟད། ཁོང་རང་གི་ཡུལ་ལ་བརྟེན་ཞེན་ཆེན་པོ་
དང་། མི་མང་ལ་ཡིད་ཆེས་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་བསྟན་ཀྱི་འདུག ཁོང་ཆོ་ཡར་རྒྱས་
དང་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་ཆེད་ཞི་བའི་བསྐྱོད་ལམ་འཛིན་རྒྱུར་འབྱུང་བ་མེད་པ་ཞིག་
རེད། མངལ་སྤང་དེ་སྐབས་ར་ཀ་སྤྱག་ཁུལ་འགྲོ་འདོད་ཡོད་པའི་སྐྱོར་སྐྱོང་མོལ་
བྱུང་བ་འདྲ་ཀྱི་འདུག

གོ་ཏུ་ཨན་ལན་ནས་སློབ་སྟོན་ངེ་གནང་པལ་ཆེ་བ་ནི་རུས་མཁྱེན་ཀྱི་ཡོད་
པ་རེད། ཁུལ་དེའི་མི་ཆོས་རྟོག་སློང་བྱེད་པ་དང་། ར་བོད་དུ་མི་ལོག་པའི་འབོད་
བསྐྱལ་བྱེད་སྤྱི་ཀྱི་རེད་དགོངས་པ་རྒྱ་གར་སྤྱི་དོན་སྟོན་ཀྱི་སྤྱགས་ལ་འཁོར་འདུག
ཁོང་ནས། རྒྱ་གར་ནི་རང་དབང་གི་ཡུལ་ཡིན་པར་བརྟེན། ཀ་སྤྱག་གི་མི་ཆོས་
བསམ་ཚུལ་བརྗོད་རྒྱུར་སྤྱས་ཀྱང་འགོག་མི་སྲུབ་ཅེས་དང་། གལ་སྤྱི་ཁྱེད་ཀ་
སྤྱག་ཏུ་ཕེབས་འདོད་ཡོད་ན་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་སྤྱི་སྤྱང་གྲ་སྤྱིག་བཟོ་རྟོག་འཇུག་
ཆང་བྱེད་ཀྱི་རེད་ཅེས་གསུང་གི་འདུག །

གོ་ཏུ་ཨན་ལན་གྱིས་སློབ་སྟོན་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། ཀ་སྤྱག་ཏུ་འགྲོ་རྒྱུར་ཐག་
གཅོད་བྱས་པ་ཡིན། དེ་དག་སྤྱི་དོན་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར། ཁོ་བོའི་ཡུལ་གྱི་མི་མང་
ཆོའི་སར་འགྲོ་དགོས་པར་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་འགན་ཞིག་སྒན་ལ་ཡོད་པས།

དེའི་ཐོག་ཀྱི་འཕྲ་ལན་ནས་སློབ་སྟོན་གྱི་མི་སྐབ་པར་བཞེག། ཁུལ་དེར་ངོ་
བསྐྱོད་ཀྱིས་ས་ཁུལ་དེའི་བོད་མི་ཆོ་སྐྱུག་འབྲུད་བྱས་པ་མ་ཟད། ལྷ་ས་ནས་ངའི་
གཞུང་གིས་བཏང་བའི་ཕེབས་བསུའི་མི་སྣ་ཆོ་ཡང་ཀ་སྐྱུག་ཏུ་སྐྱུག་བྱང་། ཁྱོད་
ཆོའི་བསམ་པར་ཁོ་བོ་རྒྱ་གར་དུ་བཞུད་ན་ལེགས་པའི་དགོངས་འཆར་འདུག་
དོན་སྤར་སྐྱོད་སྟོན་སྟོར་སྐྱོད་མོལ་མང་ཅམ་བྱང་།

གར་ལྷར་བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ཉེན་ཁ་ཆེ་ཞིང་། འུ་སྐྱུག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་
བ་དེ་ལྷར་ཡང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཁས་ལེན་བྱས་པ་རྣམས་ལག་ལེན་དུ་
འགོལ་བའི་གོ་སྐབས་ད་དུང་ཐེངས་གཅིག་སྟོན་རྒྱ་དང་། ཞི་བའི་ལམ་ནས་བོད་
ཀྱི་རང་དབང་སྐྱུག་པའི་ཐབས་ཤེས་ད་དུང་ལན་གཅིག་གྱིད་རྒྱར་སེམས་ཐག་
གཙང་བཅད་བྱས་པ་ཡིན།

རྟོག་འཛིངས་ཆེན་པོའི་དཀའ་ངལ་དེ་དག་གིས་སྲིད་དོན་སྟོར་ཡིད་ཐང་
ཆད་ཅིང་། ལྷ་ལིར་སྟོད་ཡུན་གྱི་དུས་སྐབས་པལ་ཆེར་སྲིད་དོན་སྟོར་ལ་རྩོགས་
ཉེ་ངའི་གནས་བསྐྱོར་གྱི་དུས་ཡུན་མང་ཆེ་ཆུད་ཐོས་སུ་ཐལ་སོང་། ད་ཆ་དཀའ་
རྟོག་ཆེ་ལ་འབྲས་བུས་སྟོངས་པའི་སྲིད་དོན་ལ་ཞེན་ལོག་སྐྱེས་ཤིང་། གལ་སྲིད་
བོད་ནང་ངའི་མི་མང་ཆོའི་ལས་འགན་མེད་ན་སྲིད་དོན་ནས་དགོངས་འཇུག་ཀྱང་
པོའི་རང་གྱིད་འདོད་བྱང་། ཀ་སྐྱུག་ཏུ་སྟོམ་སྐྱུག་དང་། དེད་ཀྱི་དོན་དུ་འཛོམས་
པའི་མི་མང་ཆོར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འཆད་སྤེལ་སྐབ་པར་དགའ་བོ་
བྱང་།

རི་ཅིར་གངས་བབས་ཆེ་བས་ན་ཐོད་ལ་བརྒྱད་པོད་ཀྱི་བཟོད་ལམ་མ་ཕྱེ་

བར་རྒྱ་གཅིག་མིན་ཅེས་འབྲས་སྒོངས་སྒྲིང་ཉོག་ཏུ་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་དང་།
འབྲས་གཞུང་གི་སྒྲེ་ལེན་ཟབ་རྒྱས་འོག་སྤྱད་སྒྲོང་བྱེད་དགོས་བྱུང་། ། །

ཡེ་ཤྲ་དགྲ་པ། ཟིང་འབྲུག

༡༡། ། གང་འཆམས་ནས་གནམ་གཤིས་དྲངས་ཏེ་བཟོད་ལམ་བྱེ་བར་བཏེན་
ན་ཐོད་ལ་ཅེ་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་གྲོགས་པོ་རྗེས་བཞུགས་པ་ཆོར་ག་ལེར་བཞུགས་
ཞེས་པན་ཚུན་ཆང་མ་དགའ་སྟོ་བྱང་འབྲེལ་གྱིས་ཞུས་ཤིང་། ལ་ཅེ་དེར་ནམ་
ཀུན་བོད་མིས་རི་མཐོའི་ཅེར་རྒྱན་འཇུགས་བྱེད་པའི་དར་སྟོག་ཆོའི་ཁོད་དུ་རྒྱ་
ནག་གི་དར་ཆ་དམར་པོ་ཆེན་པོ་དང་། མའོ་ཅེ་ཏུང་གི་འབྲ་རིས་སོགས་འདུག་པ་
དེ་དག་དགའ་བསྐྱེའི་ཆེད་ཡིན་ཤིག་ཀྱང་། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་དེ་དག་མཐོང་བ་ན་
ཡིད་སྟོའི་རང་བཞིན་ཞིག་བྱུང་།

དེར་རྒྱ་མིའི་དམག་དཔོན་ཞིག་ངོས་བསྐྱེའི་ཆེད་སྟུག་སྟོད་བྱས་འདུག་
ཁོང་ནི་དམག་སྤྱི་གཞོན་པའི་མིང་འཁྲར་ཡོད་པ་དམག་དཔོན་ཅིན་རའོ་རན་ཟེར་
བ་རྒྱ་མིའི་ལས་བྱེད་པའི་ནང་ནས་སྤན་གྱི་དགའ་མོས་ཡོད་པའི་གྲས་ཤིག་ཡིན།
སེམས་བཟང་པོ་དང་གཡོ་ཟོལ་མེད་པ་ཞིག་རེད། དེ་གྲས་ཁོང་གཅིག་བྱ་མིན་པ་
གཞན་དག་ཀྱང་ཐུག་འཕྲད་བྱུང་སྟེང་། ཁོང་ཆོའི་ཁོད་དུ་ང་ཆོར་གྲོགས་པན་བྱེད་
འདོད་ཡོད་མཁན་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ཁོ་རང་ཆོ་དམར་པོའི་སྤྱིག་འཇུགས་དམ་
བཅན་གྱི་འོག་ཏུ་སྟོད་དགོས་པར་བཏེན་ང་ཆོར་པན་གྲོགས་མང་པོ་བྱེད་ཐབས་
མེད།

ཁོང་ཆོའི་གྲས་གཅིག་ནི་ ༡༩༥༥ ལོ་ང་ཆོའི་འཇམ་དམག་ཁོངས་ཞུགས་

ཉེ་ཆེ་བ་དགུའི་རིང་མཉམ་དུ་རྒྱ་དམར་ལ་འཐབ་ཆོལ་བྱས་ཤིང་། ད་ཆ་རྒྱ་གར་
 བང་བཅན་གྱིས་བ་བྱས་ཉེ་བསྐད་ཡོད། ལྷ་སར་ཕྱིར་ལོག་སྐབས་སྒོ་མོ་དང་།
 རྒྱལ་ཅེ། གཞིས་ཀ་ཅེ་སོགས་ཀྱི་གོང་ཁྲེང་དུ་སྐྱེང་མོལ་རྣམས་རང་འདོད་ལྟར་
 བཅོད་ཅིས་ཡོད། བླུ་ལྷོ་ཡིར་གཅེན་པོ་དང་། ངོས་ལ་ཁས་ལེན་བྱས་པའི་རྗེས་
 སུ་བོད་ནང་སྐྱེང་མོལ་རྣམས་རང་འདོད་ལྟར་བྱས་ན་རྒྱ་མིའི་རྣམ་འགྱུར་རི་འབྲ་
 ཞིག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་མེད་བལྟ་འདོད་བྱུང་བར་བརྟེན་ས་གནས་དེ་གསུམ་དང་། ལྷ་
 སར་སྐྱེང་མོལ་བྱས་པ་ཆོའི་ནང་ ༡༩༥༥ ལོ་རྒྱ་ནག་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་བྱས་
 པ་ནས་བཟུང་མི་མང་དང་། རྒྱ་བོད་ལས་བྱེད་ཆོར་ངས་རྒྱན་དུ་བཅོད་དོན་ལྟར་
 རྒྱ་རིགས་རྣམས་ང་ཆོར་དབང་བསྐྱུར་བྱེད་མཁན་མིན་པ་དང་། ང་ཆོ་ཁོང་ཆོའི་
 མི་སེར་མིན་ལུགས། ང་ཆོར་ནང་གི་རང་དབང་ཡོད་པའི་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་
 འཛུགས་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་ཡོད་སྐབས་དེ་དག་ལེགས་པར་འབྲུབ་ཐབས་ལ་ཆང་
 མས་འབད་བཅོན་བྱེད་དགོས། ལས་དོན་ཞོར་འཁུལ་ཅན་རྒྱ་བོད་ལས་བྱེད་སྐྱུས་
 གྲང་ལེགས་བཅོས་དུས་རྟག་ཏུ་བྱེད་པའི་འཁུར་འགན་ལེན་དགོས། རྒྱ་རིགས་
 རྣམས་བོད་དུ་གྲོགས་པན་བྱེད་དུ་བཏང་བ་ཡིན་སྐབས་ཁོང་ཆོས་ང་ཆོར་པན་
 ཐོགས་མ་བྱས་ན་ཁོང་ཆོའི་དབུས་གཞུང་གི་བཀའ་དགོངས་དང་འགལ་བ་རེད་
 ཅེས་རྒྱ་ནག་གི་དབང་འཛིན་པ་ཆོས་ངོས་ལ་ཁས་ལེན་བྱུང་ལུགས་སོགས་
 བསྐྱུར་བཤད་ནན་བཅོད་བྱས་པ་ཡིན།

སྤྱིད་བྱས་དེ་དག་ལག་ལེན་དུ་བཀའ་ཉེ་ང་ཆོའི་གཞུང་གི་ལས་དོན་རི་
 འབྲ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་གྲོས་མཐུན་དོན་ཆེན་བཅུ་བདུན་དང་མཐུན་པ་དང་། བང་གི་

རང་དབང་འབྱུང་ཐབས་ལ་འབད་བཅོལ་གང་སྐབ་བྱས་པ་ཡིན། ཐོག་མའི་ཆར་རྒྱ་
མིའི་རྣམ་འགྱུར་གསལ་རྟོགས་མ་བྱུང་ཡང་། རྗེས་སུ་རྒྱ་མིའི་བསམ་ཚུལ་དུ་ངོས་
ལ་བྱི་རྒྱལ་གྱི་ཤུགས་རྒྱུན་ཐེབས་པར་ལྟ་བུའི་གནས་ལུགས་རིམ་བཞིན་གསལ་
རྟོགས་བྱུང་།

ཁོ་པོ་རྒྱ་གར་དུ་སྡོད་ཤུལ་རིང་མི་མང་ནས་རྒྱ་མིར་ཁོང་ཁོའི་རྣམ་འགྱུར་
སྟོན་སྐངས་ལྟ་སའི་བྱི་ནང་དུ་བྱལ་འཕེལ་བྱུང་བ་མི་རིང་བར་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་
ཞིང་། དེའི་རྒྱ་མཆོན་གཙོ་བོ་ནི་བོད་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་མི་རྣམས་རྒྱ་ཕྱོགས་སུ་
བཅན་བྱོལ་དུ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེའི་རྒྱུ་ཀྱི་ཡིན་ཞིང་། བཅན་བྱོལ་བ་སྟོང་སྟག་
མང་པོ་ནས་རང་གཞུང་སྐྱུང་སྐྱོབ་ཀྱི་དོན་དུ་ལྟ་སའི་ཉེ་སྐོར་དུ་སྡོད་སྐྱར་ཆགས་
ཏེ་གནས་ཡོད་པ་རེད། འབྲི་རྒྱ་ཤར་བརྒྱུད་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་དུ་རྒྱ་མིའི་ལྟ་སྡོད་
ལག་ལེན་བྱེད་ཆེད་ལས་ཐབས་ཏ་ཅང་ཐ་ཆད་མི་སྡོད་ལས་འདས་པ་རི་བྱས་ཁོང་
ཆོའི་ས་ནས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་སྟེ། རིང་པོར་མ་ལྟོས་པར་བོད་ས་གཞན་དག་ལ་
ཡང་དེ་བཞིན་ལག་བསྟར་བྱས་ཤོགས་ཆང་མར་སློབ་གཡེང་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞིང་། དེ་
ལྟར་མི་མང་གི་མི་འདོད་པའི་བསམ་ཚུལ་རྣམས་རིམ་བཞིན་ཤུགས་ཆད་རེ་མཐོ་
རེ་མཐོར་འགྱུར་སྐབས་རྒྱ་མིའི་རྣམ་འགྱུར་ནི་ཡ་མཆོང་ཞིག་བསྟན་འདུག།

ཁོ་པོ་བོད་དུ་མ་ལོག་བར་རྒྱ་མིས་ངའི་བཀའ་སློབ་ཆོར་བཅི་མཐོང་ཚུལ་
མ་སྐྱབ་བྱས་ཤིང་། ཆོགས་འདུའི་སར་བཀའ་ཤག་ལ་བརྟེན་གསལ། བོད་ནང་གི་
བཅོས་བསྐྱར་སྐོར་བོད་མིས་སློབ་གཡེང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་ཤེས་
ཀྱི་ཡོད། མི་མང་གི་འདོད་པ་དང་མ་བསྟན་པར་བསྐྱར་བཅོས་བྱེད་འདོད་མེད་

གཤེས། ལོ་དྲུག་རིང་བསྐྱར་བཅོས་འགྲངས་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་འདུག གནས་
ཚུལ་དེ་དག་ནི་འདྲ་མཉམ་པའི་དུས་ཀྱི་འཕེལ་འགྲེལ་ལ་སླེབ་མོལ་བྱས་པའི་འབྲས་
བྱུ་ཡིན་ཟིན་གང་སྟེ་མི་མང་གི་ཁོང་ཁྲོད་སློ་འཆབ་ཞི་བ་ལ་ཕན་ཉུང་ཡོང་བར་
བྱིས་དྲག་པ་ཡིན།

དེ་སྟེ་བཅོས་པའི་མཛའ་བློགས་ཀྱི་རྣམ་འགྲུར་སྟོན་པའི་ཐུང་། མི་མང་
འདུ་འཛོམས་ཤིག་སར་རྒྱ་མིས་བཀའ་ཤིག་ཏུ་གོ་བསྐྱར་མ་བྱས་པར་བརྗོད་
གསལ། བོད་ཤར་བློགས་ས་ཁུལ་འགར་རྒྱ་མིའི་དབང་བསྐྱར་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་
མཁན་ཡོད་པ་དེ་དག་གཞོན་སྟོན་ཐུབ་པའི་གྲ་སྒྲིག་ཆ་ཆང་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པ་
དེས་བཀའ་སློན་རྣམས་སློ་འཆབ་ཆེན་པོར་གྱུར། དེ་ཡང་ཁམས་པས་ངོ་རྒོལ་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་བཀའ་ཤིག་གིས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། མི་མང་ལ་གསལ་པོར་བྱུང་
བསྐྱགས་བྱེད་དགོས་པའི་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་བྱེད་པ་ཇི་ཡིན་མི་ཤེས་པ་
ཞིག་རེད།

དེ་ནས་རྒྱ་མཆན་འདི་ཡིན་མེད་པར་སློ་བུར་རྒྱ་མིས་མཛའ་བློགས་ཀྱི་
རྣམ་པ་བསྐྱར་ཏེ་འཛིགས་སྤང་གི་བཞིགས་ར་བསྐྱལ་བ་དང་། ཆོག་རྒྱབ་བརྗོད་
པ་སོགས་སྤར་ཀྱི་བཅོན་དབང་བྱེད་སྟངས་དེ་བས་ངན་པ་ཞིག་ཡང་བསྐྱར་བྱེད་
པའི་འགོ་རྩུགས།

ཁོ་པོ་རྒྱ་གར་གྱི་བལྟ་བསྟོར་ཐེན་ཐེས་སྤྱ་ཞབས་མེ་རུར་ལྟ་སར་གདན་
ཞུའི་སྟན་མེད་ཞིག་ཞུས་པ་ཡིན། དེའི་རྒྱ་མཆན་ནི་སྤན་ལ་རྒྱ་གར་ནང་ཁོང་གིས་
སྟེ་ལེན་གང་ཟབ་གནང་བ་དེའི་རྒྱ་ལན་འཇལ་རྒྱུའི་ཆེད་ཅམ་དུ་མ་ཟད། བོད་

ནང་ཁྲལ་གྱི་གནས་ཚུལ་རྣམས་ཁོང་གིས་ཐད་ཀར་གཞིགས་རྟོགས་སྐབ་པའི་
 ཆེད་དུ་འདེམ་ཁྲིམ་ཁོང་གིས་དེ་ལ་ཞལ་བཞེས་གནང་ཞིང་། རྒྱ་མིས་ཀྱང་ཐོག་མའི་
 ཆར་དེ་ལ་འདོད་བབས་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་དགག་ཆ་གང་ཡང་བྱས་མ་བྱུང་། དེ་ལ་
 རྒྱ་མི་རྣམས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་སྣ་མིང་དོན་མཁན་དེ་རིགས་ཁོང་རང་ཆོའི་བྱ་སྤྱོད་ལ་
 རྟོག་ཞིབ་བྱེད་དུ་འཇུག་ཐབས་མེད་སྐབས་རྗེས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱེད་མིན་ལམ་ཅམ་
 ཆོད་དཔགས་སྐབ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་བ་ལྟར། ཁོང་མེབས་དུས་སུ་མ་གཏུགས་
 ཅམ་ལ་རྒྱ་མིས་བརྗོད་གསལ། ཁོང་ལ་བོད་མིས་དགའ་བསུ་བྱེད་མིན་མི་རྟོགས་
 ཤིང་། ཇི་བྱེད་མ་ངེས་བས་ཁོང་གི་བདེ་འཇགས་སྒོར་འགན་འཁུར་མི་སྐབ་ཟེར།
 བོད་མིས་ཁོང་ལ་བོད་སློབ་སྤྱང་མཁན་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་དགའ་བསུ་ངེས་
 བར་ཁྱེད་ཀྱི་ཡང་། རྒྱ་མིའི་བཅན་འོག་ནས་ཅི་བྱ་མེད་བར་ཁོ་བོའི་གདན་ཁྱེད་
 འཐེན་མི་བྱེད་མཁུ་མེད་བྱུང་སྟེ་བཅེ་ཞེན་དང་། སློབ་སྦྱོན་གྱི་འབྲེལ་ཐག་དབང་
 མེད་དུ་གཙོད་དགོས་བྱུང་།

གོང་སློབ་ལྟར། རིམ་བཞིན་བཅན་བྱོལ་བ་ཆོའི་ས་ནས་བོད་ཀྱི་ཤར་བྱང་
 ས་ཁྲལ་དུ་གནས་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་ཐབས་རྟུགས་བྱུང་ལུགས་རྣམས་གོ་རྟོགས་ཡོང་
 གི་ཡོད་ཀྱང་། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་གསལ་ཆ་ཆང་བ་ཇི་མ་ཇི་བཞེན་ཞིག་ད་ལྟ་ཡང་
 ཤེས་རྟོགས་དགའ་བ་ཡིན། བཅན་འཇུ་ལ་འགོ་འཇུགས་བྱས་བ་ནས་བརྒྱངས་རྒྱ་
 མིའི་དབང་བརྒྱུར་འོག་ཚུད་པའི་ས་ཁྲལ་ཁག་དུ་ཁམས་རིགས་རིའི་ལོགས་སུ་
 གནས་སྡོད་འཇུག་དཔག་མཁན་བརྒྱ་ཕྲག་འགའ་ཤས་ནས། སྡོང་ཕྲག་བཅུ་
 བྱངས་སུ་རིམ་འབྲེལ་དུ་བྱིན་ཏེ་ ཁོང་ཆོས་རྒྱ་མིའི་དབྱང་དཔག་ལ་དུས་སྐབས་

ངེས་མེད་ཀྱི་འཐབ་ཆོལ་ཐངས་གངས་མང་པོ་བྱས་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་མིའི་དབྱར་
དམག་གིས་འཁོམ་དང་། ལྷ་བའི་མཆོན་ཆའི་རིགས་དུ་མ་བེད་སྟོང་གིས་འཇབ་
དམག་མཁན་ཙམ་དུ་མ་བཟད། ཁོང་ཆོར་འབྲེལ་གྲོགས་བྱས་པར་དྲོགས་པའི་གྲོང་
དང་། གྲོང་གསེབ། དགོན་ཁག་ཏུ་གནས་པའི་མེར་སྐྱ་མི་མང་འགལ་ཉེས་ཡོད་
མེད་ཆང་མར་བྲག་གཞོན་མི་བཟད་པ་བྱས་འདུག་པར་བརྟེན། གྲོང་གསེབ་དང་།
དགོན་ཁག་ཆོ་སྟོར་བཞིགས་ཆེན་པོར་གྱུར།

ལྷ་མ་དང་། མི་མང་གི་འགོ་འཁྲིད་སྐུ་བོ་བྲག་པ་ཆོར་དམའ་འབེབས་དང་
བཙོན་འདུག་བྱས་ཏེ་རིམ་བཞིན་མནར་གཅོད་གིས་སྐྱུག་གསོད་བཏང་། ས་ཞིང་
བཙན་འཕྲོག་དང་། ཅ་ཆའི་སྐུ་གསུང་སྐྱུགས་ཉེན་རིགས་སྟོར་བཙོན་ཀྱི་འཕྲོག་
བྱས། ཆོས་ཐེང་བ་འདིས་མི་མང་ལ་གཉའ་གཞོན་བཟུ་གཞོགས་བྱེད་པའི་གཞི་
ཉེན་བྱས་སྐྱུགས་དང་། སངས་རྒྱས་བཙོན་ལྡན་འདས་ཤྱུག་སྐབས་པ་རང་ཉིད་ལོག་
སྟོང་བ་ཡིན་ཚུལ་སོགས་སྐྱར་ཡིག་དང་། གསར་ཤོག་ཁག་ཐོག་བྲིས་ཏེ་བྲིལ་
བསྐྱུགས་རྒྱ་ཆེ་བྱས་ཤིང་། སྟོབ་བྲག་ཏུ་འང་སྟེལ་འབྲེམས་འབྲེལ་བཤད་ཟབ་
ནན་བྱས་འདུག།

རྒྱ་ཕྱེའི་ས་ཁུལ་དུ་དཔར་འདེབས་བྱས་པའི་གསར་ཤོག་དེ་ཆོའི་གསར་ངོ་
མ་དང་། རོ་བུས་འགའ་ཤས་ལྷ་སར་འབྱོར་ཏེ་ཆོད་བགམ་པའི་སྦྲང་དུ་དངོས་
བརྒྱད་ཅི་རིགས་པའི་སྟོན་སྐུ་བོད་ལས་བྱེད་པའི་ལག་ཏུ་སོན་པར་བྱས་ཏེ་
ཡོད་སྐབས་གནས་ཚུལ་དེ་ལ་བོད་མི་ཆོ་འདོད་བབས་མེད་པའི་ནམ་འགྱུར་ཆེན་
པོ་བཟོད་དཀའ་བ་ཞིག་ནགས་ལ་མེ་མཆེད་པ་ལྷ་བུའི་གནས་སུ་གྱུར་སྐབས་ཏེ་

ཅང་མངོན་གསལ་ཐལ་ཆེའི་སྒྲིན་འགྲུང་བྱས་དྲོགས་ཀྱིས་མི་མང་རྒྱ་ཆེར་ཁྱབ་གདལ་མ་བྱུང་བོད་དེ་མ་ཐག་གསར་ཤོག་རྣམས་ཕྱིར་བསྐྱུ་སྐབ་ཐབས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གསར་ཤོག་རེར་རྒྱ་མིའི་དདུལ་དུ་སྒྲོར་ལཱ་རེ་སྤྲད་དེ་ཕྱིར་ཉོས་བསྐྱུ་ཆགས་བྱས་ཤིང་།

རྒྱ་མིས་མེས་རྒྱལ་ཟེར་བ་རྒྱ་ནག་ཁོངས་བོད་མི་རྣམས་རང་མོས་ཀྱིས་ཁྱེད་སྐབས་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཆེ་བོད་ཤར་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་དུ་ལག་ལེན་བྱེད་ཕྱོགས་དེས་ཐབས་ཤེས་དེ་དག་མཆོམས་འཛོག་བྱས་པ་ལྟ་བུ་རེད། བོད་མི་རྣམས་ལ་འཛིགས་སྒྲག་བསྐྱལ་ཏེ་ཁས་ལེན་བྱེད་དུ་འདུག་མི་སྤྲུག་འདི་ཕྱི་ཁས་ལེན་ཞིང་། ཆོས་ལ་གཅིགས་སུ་བྱེད་པའི་མི་དག་གིས་རྩ་ཆེར་འཛིན་པའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཁོང་ཆོས་རོ་རྒྱལ་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྒྲིན་པའི་སྤིང་བྱས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་འབྲས་བུར་བོད་ཀྱི་རོ་ལོག་པའི་བསམ་སྒྲུར་གྱི་རུས་ཤུགས་དང་། གཞི་རྒྱ་རེ་ཆེར་ཕྱིན་པ་རེད།

ཕན་ལྷ་སར་ལོག་ཟེས་ཡུན་མི་རིང་བར་འབྲི་ཚུ་རུབ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆབ་སྲུག་མར་ཁམས་སོགས་བོད་ཤར་ཕྱོགས། བྱང་ཤར། ཤར་ལྷོ་བཙས་ཀྱི་ས་ཁུལ་གང་སར་མི་མང་ནས་གོ་མཆོན་འཆང་ཞིང་དུག་པའི་རོ་རྒྱལ་གྱི་ལས་རྩོམ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ཞི་འཇམ་གྱི་ཐབས་ཤེས་ལ་རེ་སྐྱུག་ཏུ་གནས་པ་ནི་བོད་རུབ་ཕྱོགས་དང་། དབུས་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་ཅུང་ཅུང་ཞིག་ཡིན།

དུས་སྐབས་དེ་སྐོར་ལ་ཁོ་བོས་ལྷ་སར་ཡོད་པའི་རྒྱ་མིའི་དམག་དཔོན་འགའ་ཤས་ལ་བོད་ཤར་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་དུ་ཟིང་འཁྲུག་པ་ཅུང་ཤས་ལ་ཁག་

འདོགས་ཀྱིས་ཡུལ་དགོན་སྡེ་ཁྱིམ་ཁག་ལ་གནས་བྱས་སྒྲིགས་དང་། འཕོམ་
འཕེན་པ་འདི་ནི་ཞི་བདེའི་མི་མང་སེར་སྐྱར་བྲག་གཞོན་བྱེད་པ་ཡིན་ཏུ་མི་འོས་པ་
ཞིག་ཡིན་ལུགས་བརྗོད་རྒྱ་བྱུང་ཞིང་། དེ་འདྲའི་སྤང་མོལ་བྱེད་སྐབས་འཕམ་དུ་
མཆམས་འཛོག་བྱེད་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་བྱས་ན་ཡང་། ལག་ལེན་ནི་རྒྱར་བཞིན་མུ་
མ་ཐུད་བྱས་པ་མ་གཏོགས་འགྱུར་བ་གཏན་ནས་ཡོང་གི་མི་འདུག

ལྷ་སར་བོད་ཤར་ཕྱོགས་ཁམས་དང་། ཨ་མདོའི་མི་གྲངས་ཉུང་མཐར་ཁྲི་
ལྷག་ཙམ་ཡོད་ཁོངས་ནས་ཉུང་ཤས་ཤིག་སྡོན་འབྱོར་རྒྱན་སྡོད་པ་ཡིན་ཡང་།
པལ་མོ་ཆེ་ནི་གསར་འབྱོར་བཙན་བྱོལ་བ་ཤིན་ཏུ་ཡིན། རྒྱ་མིར་བྲག་པོའི་ངོ་
ཁྲོལ་འགོ་འཛུགས་བྱེད་མཁན་བོད་ཤར་ཕྱོགས་པ་ཡིན་སྐབས་དེ་དག་ལ་རྒྱ་
མིས་དགྲ་ལན་བྱས་ཤོགས་ཀྱིས་ཁོང་ཆོར་སྐྱར་སྒྲོབ་ཡོང་བ་ཞེས་མི་མང་ནས་
བཀའ་ཤག་ཏུ་སྒྲན་འབུལ་བྱས་ཤིང་། རྒྱ་མིའི་དམག་དཔོན་ཆོས་སྤྱིར་བཏང་བོད་
ཤར་ཕྱོགས་པའི་མི་ཆོར་དགྲ་ལན་མི་བྱེད་པའི་ཁས་ལེན་བྱུང་ཚུལ་བརྗོད་སྐབས་
བཀའ་ཤག་ནས་ཁམས་པའི་འགོ་བྱེད་ཆེད་འབོད་ཐོག་ཁོང་ཆོའི་སྒོ་གཡེང་ཞི་
ཐབས་བྱས་ཤིང་། འོན་ཏེ་ཁོང་ཆོའི་སྒོ་གཡེང་ཡུད་ཙམ་ལས་ཞི་ཐབས་མ་བྱུང་
བར་བརྟན་བརྟན་ཆའི་སྤྲད་དུ་ཁམས་པ་ཨ་མདོའི་མི་མང་ལ་ཉེས་འགོལ་མི་བྱེད་
པའི་ལུགས་མ་ཐུན་ཁས་ལེན་ཡི་གེ་ཞིག་རྒྱ་མིའི་ས་ནས་ལེན་ཐོགས་ཞེས་བཀའ་
ཤག་ཏུ་བརྗོད་འདུག་པར། རྒྱ་མིས་ཁས་ལེན་གྱི་ཡི་གེ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཁྱབ་བསྐྱགས་
བྱས་ན་དེ་དག་རིམ་བཞིན་རྒྱ་གར་དུ་འབྱོར་ཏེ་རྒྱ་མིའི་ངོ་གདོང་ཉམས་དམས་
ཡོང་རྒྱ་ཞེས་རྒྱ་མཆོན་གང་བྱུང་རང་དགར་བཞོད་དེ་ཁས་ལེན་གྱི་ཡི་གེ་མ་སྤྲད་

བ་རེད།

དེར་བརྟེན་བཀའ་ཤག་ནས་རྒྱ་མིའི་ངག་ཐོག་གི་ཁས་ལེན་དེ་དག་བཀའ་
ཤག་གིས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་བཀོད་རྒྱ་མ་གཏོགས་བྲེད་ཐབས་བྱུང་མི་འདུག་རིང་མིན་
རྒྱ་མིའི་ཁས་ལེན་དེ་དག་སོར་གནས་རྒྱན་སྦྱོང་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་དང་འབྲེལ་བར་
དོན་སྦྱང་ཡིན་པའི་བཟོ་ཆེ་འགའ་ཤས་བྱུང་ཐོན་ནི། བདུན་འགའ་ཤས་རྗེས་
ཁམས་རིགས་ཀྱི་སྡོད་གྲུང་ནང་རྒྱ་མིའི་ལས་བྲེད་ཕྱིན་ཏེ་མི་ཐོབ་ཀོད་དེ་སོ་སོའི་
སྤར་པན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཟླ་ཞིབ་བྲིས་བཀོད་བྲས་འདུག་པ་དེ་ནི་ད་པན་མ་བྲས་པའི་
ལས་དོན་ཡིན་པར་བརྟེན་ཁམས་རིགས་རྣམས་ལ་ཡང་བསྐྱར་སློབ་བག་མི་ཕེབས་
བ་རྗེ་ཆེར་གྲུང་འདུག

ཁོང་ཆོའི་བསམ་པར་དེ་ནི་འཛིན་བཟུང་བྱ་རྒྱུའི་ལས་དོན་གྱི་ཐོག་མ་
ཞིག་ལ་བརྟེན་ད་ཆ་ལྷ་སར་བསྐྱབ་ན་སྦྱོབ་ཐབས་མེད་ཅིང་། གང་བྱུང་ལག་འགོ་
ཅིས་སྦྱོད་བྲེད་ཐབས་མེད་པས་དེ་མཆོམས་ཟང་ཟིང་ཐལ་ཆ་རི་ཡོང་མ་ངེས་
སྟབས། དེ་བས་ལྷ་ཁུལ་ནས་ཕྱིར་ཐོན་བྱ་རྒྱུར་སེམས་ཐག་ཆོད་དེ་ཡུལ་སློས་
བྲེད་འགོ་བཙུགས་ཤིང་། དགོང་མོར་ཆོ་ཁག་ཆོ་ཁག་ཏུ་བྲས་ནས་རིམ་ཐོན་གྱིས་
རི་ལ་འཛེགས་ཏེ་བསྦྱོད། འགའ་ཤས་ནས་ནང་མི་ཆོ་ཡང་མཉམ་དུ་འཁྲིད་འདུག
མང་ཆེ་བ་ནི་རིམ་བཞིན་འཇུག་དམག་ཁོངས་ཁུགས་ཏེ་ཕྱིར་ཐོན་མཐར་ལྷ་སར་
ཉུང་ཤས་ཅོམ་ལས་མེད། དེར་རྒྱ་མི་ཁོང་ཁོར་བ་ཏུ་འབར་ཏེ་བཀའ་ཤག་ཏུ་སྦྱང་
བསུན་མང་པོ་བཟོས། གནས་ཚུལ་དེ་ལྟར་འགྱུར་བར་བརྟེན་ཐན་ཡང་སློབ་གཡེང་
ཆེ་ཁད། ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་ཀྱི་དཀའ་ཆེགས་ཀྱང་རྗེ་ཆེ་རྒྱལ་ཏུ་གྱུར།

ལྷག་བསམ་གཅིག་ཏུ་དཀར་བའི་འངབ་དམག་མཁན་ཆོར་ཁོ་བོའི་
མཐོང་ཚུལ་བཟང་པོ་ཡོད་དེ། ཁོང་ཆོས་ཆོས་དང། རང་ཡུལ་སྐྱོབ་ཐབས་སུ་རང་
དང་བུ་སྤྲུག་གི་ལུས་སྟོག་ཀྱང་སྒོས་གཏོང་པོད་པའི་སྙིང་སྟོབས་ཆེ་ཞིང། བོད་
ཤར་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱ་མིའི་སྤྱོད་ཚུལ་ངན་པ་དེ་དག་སུ་ཞིག་གིས་
ཐོས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེ་སྤང་སྟེ་བཞི་སྤྱིར་བཏང་འགྲོ་བ་མིར་གྱུར་ཆད་ལ་
ཡོང་སྤིད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཁོང་ཆོས་ཏུ་ལའི་སྒྲ་མར་སྒྲ་སྟོབ་དང་རྩེ་
འབངས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ལར་རྒྱ་བཟུང་སྟེ་རྒྱ་མིར་གྲོལ་འཛིངས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་
དང། ཁོང་ཆོས་སུང་སྐྱོབ་བྱེད་པའི་དམིགས་ཡུལ་ཅ་བ་ནི་ངོས་ཏུ་ལའི་སྒྲ་མ་
ཡིན་པ་རེད། བོན་ཀྱང་ངས་ཚོད་སྲོང་མི་བྱེད་ཐབས་མེད་བུང།

དུས་ཀྱི་འགྱུར་བ་འདི་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་སུ་མཐུ་ཏ་མ་ཟུན་རྩིས་སྟོབ་
སྟོན་གསར་བ་རྩེ་འབྲུ་ཞིག་གནང་ཡོང་སྟུམ་སྟེ་ཁོ་བོའི་ཡིད་སྤར་བཞིན་རྩེ་རྩེ་
ལའི་ཕྱོགས་སུ་ཡང་ཡང་སོང། ཁོ་བོའི་བསམ་པར། ཁོང་གིས་ད་དུང་འཆེ་མེད་
ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་དགོས་ཞེས་སྟོབ་སྟོན་གནང་ངམ། སལ་ཆེར་དེ་རང་གསུང་
ངས། ང་ཆོར་འཆེ་བ་རྩེ་འབྲུ་ཞིག་བྱང་ཡང་དེའི་ལན་དུ་འཆེ་བ་བྱས་ན་གཏན་
ནས་མ་འགྲིགས་པ་ཡིན། ལག་ལེན་གནས་ཚུལ་དངོས་བྱུང་ལ་གཞིགས་ན་ཡང་།
བོད་མིས་པར་གྲོལ་བྱས་ན་བོད་ཤར་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་ལ་རྒྱ་མིས་མནར་གཅོད་
ཆབས་ཆེན་རྩེ་འབྲུ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་བོད་ས་ལྷག་ལུས་ནམས་ལའང་ངས་པར་
ཡོང་གི་རེད། དེས་ན་བོད་ཀྱི་ཡུལ་ཕྱོགས་གཞན་དག་ལ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་
ཚུལ་ལས་སྤྲུག་པའི་དགྲ་འཐབ་མི་འབྱུང་ཆེད་བོད་མི་ཆོས་མཆོན་ཆ་མི་བཟུང་བ་

དང་། རྒྱ་མིར་གཙུག་ལྷན་གྱི་བྱེད་པ་ངེས་པར་དགོས་པར་བསམས་ནས་བཀའ་
འགའ་ལ་ཁམས་རིགས་འགོ་བྱེད་ཆོར་ངེད་གྱི་བསམ་ཚུལ་གོང་དོན་རྣམས་བརྗོད་
དགོས་མངགས་ཤིང་། བཀའ་འགའ་ནས་འདི་སྐོར་འཇམ་དམག་གི་འགོ་བྱེད་ཆོར་
འཕྲིན་སྐྱེལ་བྱེད་ཆེད་སེར་མོ་བ་གསུམ་དང་། སྐྱ་བོ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཆོ་རྒྱུང་
ཞིག་གོ་སྐྱེག་བྱས་པའི་ཐོག་ འཇམ་དམག་ཆོའི་གོ་མཆོན་ཅམ་འཛོག་བྱས་ན་རྒྱ་
མིས་གང་ཡང་མི་བྱེད་པའི་ཁས་ལེན་གྱི་མགོན་ལན་དང་། གནས་འཕྲིན་ཡང་
བསྐྱར་བ་ངེད།

རྒྱ་མིའི་ཁས་ལེན་དེའི་གོ་དོན་ལ་ཁོང་ཆོས་གོ་མཆོན་མ་བཞག་ན་དེ་
ལན་འཇམ་རྒྱའི་རྣམ་འགྲུར་བསྐྱར་ཞིང་། རྒྱ་མིའི་ཐོག་མའི་རེ་འདོད་ལ་ཁོང་ཆོས་
ཁས་ལེན་དེ་ལྟར་བྱས་མེས་ཁམས་རིགས་ཆོའི་གོ་མཆོན་ཡོངས་རྫོགས་དངོས་
སྲུ་ཅིས་སློད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་འདུག་ཀྱང་། ཁམས་རིགས་སྲུ་འབྲུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་
དེ་ལ་སློ་མོས་བྱེད་ཐབས་མེད་པ་བཀའ་འགའ་གིས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་སྐབས་དེ་ལྟར་
མི་དགོས་པའི་རྒྱ་ཕྱོགས་ལ་བབས་གསེས་གོ་བཀོན་མང་པོ་བྱས།

སྐབས་དེར་ཁོ་བོ་རྒྱ་མིའི་དམག་དཔོན་ཀྱང་ཅིན་ཅུ་དང་། ཀྱང་གོ་ཉ།
ཐན་གོན་སན་སོགས་དང་བྱེད་དཀའ་ངལ་བསུན་གིན་ཏུ་ཆེ་བའི་སྤྱང་མོལ་ལན་
མང་བྱུང་། ཁོང་ཆོའི་བརྗོད་བབས་དང་། གནས་ཚུལ་ངོ་མ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་ཐ་
དད་ལྟ་བུ་འདུག། ཁོང་ཆོ་ནམ་འཕྲད་སྐབས་རྒྱ་གར་དུ་གྲོལ་ཞན་ལན་ནས་ཁས་
ལེན་བྱས་པ་རྣམས་བསྐྱར་སྒྲོས་བྱེད། ལྷང་མཐར་ལོ་བྲུག་ནང་བོད་དུ་བསྐྱར་
བཅོས་གང་ཡང་མི་འབྱུང་། དེའི་རྗེས་སྲུ་ཡང་མི་མང་གི་འདོད་པར་མེད་ན་ཅུ་

ཚུགས་གང་ཡང་མི་བྱེད་ཅེས་ཟེར་ཡང་། བོད་ཤར་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་དུ་མི་མང་གི་
རེ་འདོད་གསལ་པོ་དེ་ལྟ་བུར་མ་བསྐྱུན་པའི་བཅན་ཤེད་དུས་སྐབས་དེ་རང་དུ་
བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། ཡང་ན། རྒྱ་མིས་བོད་ཤར་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་དེ་
དག་རྒྱ་ནག་གི་ཁོངས་གཏོགས་ལས་བོད་ཁོངས་མིན་པའི་བསམ་ཚུལ་བཙོས་
བཟུང་བྱས་པའམ། བསྐྱེད་རེ་སྟོང་ཙམ་སྤྱི་བའི་དོན་དུ་ཁོང་ཆོས་ཁས་ལེན་
ཡང་ཡང་བྱས་པ་མིན་ནམ།

དེ་ནས་སློབ་དུ་རྒྱ་མིའི་སྤྱི་བྱས་ཇི་ཚུབ་ཏུ་བྱུང་། ད་བར་བོད་ཤར་
ཕྱོགས་ཁུལ་འཛབ་དམག་མཁན་ལ་འཐབ་ཅོད་བྱེད་མཁན་དང་། ས་ཁུལ་གཞན་
དག་ལ་ཉེན་ཁ་ཡོང་ས་ནི་རྒྱ་དམག་ཡིན་ཡང་། ད་ཆ་རྒྱ་མིས་བརྗོད་གསལ།
ཁམས་རིགས་ཚོལ་འགོག་ཆེད་བོད་གཞུང་ནས་འགྲུལ་བསྐྱོད་བྱེད་དགོས་ཤིང་།
དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་དམག་དབུང་བཏང་སྟེ་ངོ་མོག་པ་རྩ་མེད་བཟོ་དགོས། རྒྱ་མིས་
དབུང་སྟོན་དང་། དགོས་མཁོ་བཏང་འཇུག་ཟེར་བ་དེ་ལ་བཀའ་ཤག་ནས། བོད་
དམག་དབུང་སྟོབས་ཚུང་ཞིང་། སློབ་སྦྱོང་དང་དགོས་མཁོ་མི་ལྗང་བ། ལྷ་སའི་
བདེ་འཛགས་སྤང་དམག་ཀྱང་དགོས་པ་མ་ཟད། ད་དུང་གལ་གནད་ཆེ་ཤོས་སུ་
བོད་དམག་གིས་འཛབ་དམག་དང་ལག་སྤྱེལ་མི་བྱེད་པའི་ཁས་ལེན་ཡང་གཏན་
ནས་བྱེད་མི་སྤུང་ཚུལ་སོགས་གསལ་བཤད་བྱས་ཤིང་། ཁོ་བོས་བལྟས་ན་ཡང་།
དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་གཏན་ནས་མེད་པར་བསམས་བྱུང་།

བོད་མི་གཞན་དག་ནས་རང་ཡུལ་སྤྱང་སློབ་བྱས་པའི་འགལ་ཉེས་ལ་
བསྐྱད་དེ་བོད་དམག་ནམས་བོད་མིར་དབང་འཐབས་བྱེད་དུ་གཏོང་བྱུང་གཟུང་།

གནས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་སུ་ཞིག་གི་ཡིད་ཡུལ་ཅམ་དུ་ཡང་འཆར་མི་སྲིད་པ་ཞིག་སྟེ།
མཐར་བཀའ་ཤག་ནས་རྒྱ་མིའི་བཀོད་བྱས་གཤམ་གནད་ཆེ་བ་དེ་ཉིད་ཉམས་ལེན་
མ་བྱས་པར་མི་འཛོག་མ་སྤྱེལ་བྱུང་འདུག།

རྒྱ་མི་ཆོར་གཤམ་གནད་ཆེ་ཆུང་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱེད་སྤྲངས་ཡ་མཚན་
ཞིག་ཡོད། ཁོང་ཆོས་ལུ་ཐུག་གི་གནས་ཚུལ་དེ་འབྲེལ་སྐབས་རྒྱ་མིར་མཚན་ཆ་
བཟུང་སྟེ་དོ་རྒྱལ་བྱེད་མཁན་སྒྲོར་འབྲེལ་བ་ཤད་བྱེད་དུས་ལོག་སྟོན་པ་ཟེར་
དགོས་ཞེས་ཕྱ་ཚུགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་དམར་ཆོས་ཆོག་དེར་དམིགས་བསལ་
ཀྱི་གོ་དོན་ཡོད་པའི་འདུ་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། ང་ཆོར་ནི་དེ་རིགས་གང་ཡང་མེད།
གཞུང་དང་། གཞན་དག་ཆང་མས་ཆོག་དེ་འཇམ་དམག་གི་མིང་ཆབ་དུ་བེད་སྟོན་
བྱེད་ཁུལ་བྱས་པ་རེད། རྒྱ་མིའི་ཡིད་དོར་ཆོག་དེ་དཔོན་ཆོག་མཐར་ཐུག་ཡིན་
ཁུལ་ཡིན་ཤིག་ཀྱང་། ང་ཆོས་ནི་བསྟོན་བསྐྱེད་མཁན་ལྟ་བུར་བེད་སྟོན་བྱས། ང་ཆོ་
དང་། ཁམས་རིགས་སོགས་བོད་མི་ནང་ཁུལ་མིང་ཆོག་རིམ་ཞིག་བཟོ་དུང་
སློ་དོར་ནམ་ཉིག་གི་བྱེད་པར་མེད་ན་ཡང་། ཁོ་བོས་ཡིག་བཟོ་དུ་འགའ་ཞིག་དུ་
ཆོག་དེ་འཆར་ཅན་ལྟར་བཀོད་པ་རྗེས་སུ་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་ངའི་གྲོགས་པོ་ཆོ་
མགོ་མོངས་ཐབས་སུ་རྒྱ་དམར་གྱིས་བེད་སྟོན་བྱུགས་ཆེ་བྱས་འདུག།

ད་དུང་གཤམ་ཆེ་བའི་གནད་དོན་ཞིག་ལ། རྒྱ་མཚན་མེད་ཅིང་བསམ་ཚུལ་
ཆ་མི་སྟོམས་པའི་དཔེ་ཞིག་རྒྱ་མིས་བསྟན་ཡོད། ངོ་ལོག་ཐོག་མ་དྲག་པོའི་
བཅིངས་བཀོལ་བཏང་བའི་ས་ཁོངས་རྒྱ་མིའི་ཐད་ཀའི་བཀའ་བཀོད་བཏང་སྟེ་ལོ་
བདུན་ཕྱིན་པའི་ས་ཁུལ་ནས་བྱུང་ཡང་། ཡ་ལ་བསྟོན་དཀྱི་སྟོན་བཟོ་དུ་འགའ་

འདོགས་བྱེད་ས་བོད་གཞུང་ལ་བྱས་ཤིང་། ཁོང་ཚོའི་སྐྱོན་བརྗོད་དང་། རྟོག་སྒྲེང་
 བྱི་ཟུང་མཐའ་མེད་པར་ཉིན་རེ་བཞིན་རྗེ་མང་དུ་སོང་། དཔེར་ན། བཀའ་ཤག་
 གིས་ལོག་སྐྱོད་པ་གཞོན་ཐབས་གང་ཡང་མ་བྱས་ཚུལ་དང་། ས་གནས་ཡས་
 མས་ཀྱི་གོ་མཛོད་ཁག་ལ་སྤྱང་དམག་རི་བཞིན་མ་བཞག་པས་ལོག་སྐྱོད་པ་ཆོས་
 །ཀྱང་བརྟུ་འཁྱེར་བྱས་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་རྒྱ་མི་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོའི་ལུས་སྟོག་
 བརྒྱག་པ་དེ་དག་བཀའ་ཤག་གིས་ལན་འཛོལ་ལ་བརྟེན་ཤིང་ཁག་གི་དམ་ལན་
 ལེན་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་སོགས་བརྗོད་འདུག ང་ཚོའི་མི་མང་ལ་རྒྱ་མི་ང་ཚོའི་ཡུལ་དུ་
 དགོས་མཁོ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་མི་མཐར་སྐྱོད་གཏོང་རྒྱུའི་དོན་ལ་རང་ཉིད་སྒྲོས་
 བཏང་བྱས་པ་ཡན་གྱིས་བྱེད་ཅིང་། རྒྱ་མིས་ང་ཚོའི་གཞུང་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་པ་
 དང་ཆབས་ཅིག་རྩ་བ་ནས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་བཅན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པ་མིག་འཕྲུལ་
 ལྟ་བུར་མཐོང་སྟེ་ཁོང་ཚོར་འདིགས་དངངས་ཡོང་གི་ཡོད་པའོ། སྐབས་དེར་
 བོད་ལ་བཅན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པའི་རྒྱས་ལྷགས་གཏན་ནས་མེད་པ་དེས་བར་
 ཤེས་ཤག་ཀྱང་། རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་འགའ་ཤས་ནས་བཅན་རྒྱལ་རིང་
 ལུགས་པའི་སར་སྤྱོད་ཏེ་ཁོང་ཚོས་བོད་ལ་རྟོག་ཁྱེད་དག་བཟོས་ཚུལ་དང་།
 མིན་ཆབ་བདེ་མཁར་བ་དང་། དེད་ཀྱི་གཅེན་པོ་སྤྱབ་བསྟན་ཞོར་བྱ་དང་། རྒྱལ་ལོ་
 དོན་སྤྱབ་སོགས་མི་དགའའི་མིང་སྒྲོས་ཀྱིས་ཁོང་ཚོ་བོད་མིའི་ཁོངས་ནས་འབྱུང་
 དགོས་ཟེར། བརྗོད་དོན་དེ་ལ་དེད་དང་། བཀའ་ཤག་ནས་སྐྱོལ་འགོག་བྱེད་
 དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་མ་མཐོང་ཞིང་། སྐྱོན་བརྗོད་དེ་ནི་སྤྱིང་པོ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན།
 མི་དགའའི་མིང་འབོད་བྱས་པ་དེར་མི་དགའ་པོ་དེས་བསམ་པར་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་

དང་། རང་རིགས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་སུ་སྤོང་བའི་གཟི་བྱིན་སྟོན་གྲགས་ཡིན་
བསམ་པ་ལས་འོས་ཟིན། ཉེས་ཆད་དེས་ཁོང་ཆོར་དཀའ་ངལ་ཅུང་ཟད་ཅིང་ཡང་
ཡོང་གི་མ་རེད་སྟུང་བ་བྱུང་།

དེ་ནས་ལྷ་སའི་གནས་ཚུལ་ཟིང་འཁྲུག་གི་གས་ཆག་འགྲོ་རྒྱུའི་མཐའ་
རིམ་དུ་སླེབས། བོད་གཞུང་བཀའ་ཤག་དང་། རྒྱ་མིའི་དབར་འགལ་བ་རྗེ་སྤྲུལ་རྗེ་
ཆེན་པོ་དང་། རྒྱ་མིས་ཁོང་ཆོའི་ཞི་བའི་ལས་བྱེད་པར་ཡང་གོ་མཆོན་སྤྲད། གོང་
ཁྲེན་ནང་གི་འཛིངས་ར་ཁག་ཏུ་དམག་མི་མང་དུ་བཅར་ཞིང་། བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་
ཁག་ཏུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མི་དང་། འབྲུལ་ལམ་ལ་སྤྱང་སློབ་བྱེད་རྒྱ་ལས། དེ་མིན་བདེ་
འཇགས་ཀྱི་ལས་དོན་ཆང་མ་བོད་གཞུང་གི་འགན་འཁུར་ཡིན་ལུགས་ཁྲབ་
བསྐྱུགས་བྱས། སློབ་གྲྭ་ཁག་དང་། ས་གནས་གཞན་དུ་ཆོགས་འཛོམས་མང་པོ་
བྱེད་བཅུག་སྟེ་མི་མང་ཆོར། བཀའ་ཤག་ནི་ལོག་སློད་པར་འབྲེལ་བ་བྱེད་མཁན་
ཡིན་པས་དེ་དང་འཆོམས་པའི་བྱེད་སྤྱོད་དགོས་ཚུལ་བརྗོད་བ་དང་། སྐབས་རེ་
རྒྱ་མིས་འབྲེལ་བ་ཤད་དུ། ཁོང་ཆོ་མེ་མདའ་རྒྱབ་སྟེ་གསོད་རྒྱ་མིན། མི་མང་གི་
ཁོད་དུ་ཁྲིམས་གཙོད་ཀྱིས་དལ་བྱས་གསོད་དགོས་ཟེར།

དམག་དཔོན་ཐན་ཀོན་སན་ནས་ལྷ་སར་བྱུང་མེད་ཆོགས་འདུ་ཞིག་སར།
ཤ་རུལ་གང་དུ་ཡོད་ཀྱང་དེར་སྤྱང་མ་འཁོར་བ་ཡིན། ཁྲེད་ཆོས་ཤ་རུལ་མེད་པ་
བཟོས་ན་སྤྱང་མའི་རྟོག་ཁ་ཡོང་དོན་ཟིན། ཅེས་བརྗོད་འདུག དེ་ནི། སྤྱང་མ་
ནམས་འཇབ་དམག་མཁན་ཆོ་དང་། ཤ་རུལ་ནི་བཀའ་ཤག་གས། དེ་མིན་དེད་ལ་
ཟེར་བ་མིན་ནས་སྟུང་བ་བྱུང་། ། །

ལེབ་བུ་བ། ལྷ་མའི་རྒྱུ་དཔ།

༢༡། ། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ལྷ་གསུམ་པའི་ཆེས་གཅིག་ཉིན་སངས་རྒྱུ་གི་ཆེ་
འབྲུལ་ཆེན་པོའི་དུས་ཆེན་ཐོག་ལྷ་སྐོར་དམ་བཅའ་འཛིག་པའི་སློན་ལམ་གྱི་
མཛད་སྐོའི་དོན་དུ་སྐོར་ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཡོད། སྐབས་དེར་ངས་
སེམས་གྱི་གནས་ཆད་རེ་མཐོར་སྒེལ་བའི་ནང་དོན་རིག་པའི་སློབ་སྦྱོང་གི་
རྒྱགས་སྦྱོང་བྱས་པ་ཡིན། ང་ཆོར་སྤིད་དོན་གྱི་རྩོག་འཛིངས་དཀའ་ངལ་ཡོད་
པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་སུ་མ་བྱུང་གིས་བྱེད་པའི་སྐལ་བཟང་ཐོབ་
ཅིང་། འཁུར་བཅོམ་ཆེ་ཤོས་བྱེད་ཡུལ་སྤར་ནས་དེ་རང་ཡིན་པ་མ་ཟད། ད་དུང་
ཡང་དེ་རང་ཡིན། གལ་སྤིད་གོ་སྐབས་བྱུང་ན་མང་ཐོས་གདམས་བར་ཤར་བའི་
མཁས་པའི་བྱང་དུ་འདྲུ་འཛི་སྤངས་པའི་སློན་མཆོས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་འབའ་ཞིག་
བྱེད་འདོད་ཡོད། འགྲེལ་བཤད་སློན་བཛོད་ཟིན་པ་ལྟར། རྒྱགས་སྦྱོང་དེ་དག་ནི་
མཁས་བ་དང་བྱུབ་པའི་དགེ་བཤེས་ཤིན་ཏུ་མང་ཆོག་ཀས་ཀྱི་དབྱས་སུ་བཟོ་སྦྱང་
བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་འདྲའི་དུས་སྐབས་དེ་ནི་སྐོར་རང་ཉིད་ལ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་
ཞིག་ཡིན་པ་དང་། བོད་ཡུལ་སྤྱི་ལའང་དེ་བཞིན་རེད། དུས་དེར་དམ་པའི་ཆོས་
ཀྱི་འབེལ་གཏམ་གྱི་གནད་དོན་ཞིབ་ཅིང་ཆེས་སྤ་བཟང་ལ་མང་བས་སྐོར་གྱི་
ཤེས་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་ངོམས་ཤིང་ཆོས་པའི་དགའ་བ་ཟད་མི་ཤེས་པ་བྱུང་།

མཛད་སྐོར་དང་། རྒྱགས་སྦྱོང་གི་བྱེད་སྐོར་དེ་དག་གིས་བྲེལ་སྐབས་སུ་

གནས་པའི་ཉིན་གཅིག་རྒྱ་མིའི་ལས་བྱེད་གཉིས་ནས་ཐན་ཐུག་འཕྲད་དགོས་
ཚུལ་ཟེར།

ཁོང་གཉིས་ནི་ལས་བྱེད་ཆེ་གས་མིན་ཞིང་། དམག་དཔོན་ཐན་ཀོན་སན་
གིས་བཏང་ལུགས་ཟེར་གྱི་འདུག ཁོང་ནས་རྒྱ་མིའི་དམག་སྐར་ནང་སྒྲོམ་གར་
ཞིག་བསྟན་རྒྱུའི་ག་སྒྲིག་བྱས་ཡོད་པ་ལྟར་དེའི་དུས་ཆེས་གཏན་འཁེལ་བྱེད་
དགོས་ཟེར། འདི་སྐོར་སྤྱིར་བཏང་གི་གོས་སྒྲིང་ཞིག་ཉིན་འགའི་སྡོན་ནས་བྱུང་།
སྐབས་དེར་དོན་གཞན་གཞན་གྱི་སྐོར་བསམ་སྒོ་གཏོང་ཁོམ་མ་བྱུང་ཞིང་། ཁོང་
གཉིས་ལ་ཉིན་བཅུ་སྐོར་རྗེས་མཇུག་སྐོ་ཟེན་འབྲལ་དུས་ཆེས་སྤྲད་འཐུས་བཞེད་
བར། ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་དུས་ཆེས་ལས་སེང་གཏན་འཁེལ་དགོས་ལུགས་ལྷ་
ཚུགས་ཀྱིས་དེ་ལ་འདོད་བབས་བྱེད་གྱི་མི་འདུག་ཀྱང་། ཡང་བསྐར་མཇུག་སྐོ་
གོལ་ན་མ་གཏོགས་དུས་ཆེས་གཏན་འཁེལ་མི་ཐུབ་ཚུལ་བཞེད་མཐར། ལན་དེ་
དམག་དཔོན་ཐན་ཀོན་སན་ལ་འཁྲེང་རྒྱ་སྒོ་མོས་བྱས་སོང་།

དེ་ལྟར་ཡོང་ལུགས་དེ་ནི་ཡ་མཆོན་ཞིག་སྟེ། རྣམ་ཀུན་དམག་དཔོན་ཁོང་
རང་ངའི་སར་ཡོང་ན་མ་གཏོགས་ལན་འཕྲིན་རྣམས་འབྲེལ་ཡོད་ངའི་ལས་བྱེད་པ་
བརྒྱད་འབྱོར་གྱི་རེད། རྣམ་ཀུན་མང་ཆོགས་ཀྱི་མཇུག་སྐོའི་སྟུན་སེང་རིགས་
མཐོན་ཆེ་པ་ལྟ་བུ་བརྒྱད་ནས་སམ། ཡང་ན་སྤྱི་བྱུང་མཁན་སོ་དག་འབྲང་བརྒྱད་
ནས་ཡོང་དགོས།

དེར་བརྟེན་རྣམ་ཀུན་དང་མི་འདྲ་བར་རྒྱ་རིགས་ལས་བྱེད་རྒྱུར་གས་
གཙུག་ལག་ཁང་ནང་ད་ཐུག་འཕྲད་དུ་བཏང་བའི་གནས་ཚུལ་འདི་དག་ཤེས་

མཁན་ཆོར་ཡིད་དོགས་ཐན་བྱ་བྱང་། ངའི་ལས་བྱེད་དཔོན་རིགས་ཆོ་གནས་
ཚུ་ལ་དེ་ལ་འདོད་བབས་མ་བྱང་བའི་ཁར། དཔག་དཔོན་ཐན་གོན་སན་ནས་ཏུ་
ལའི་སྒྲ་མའི་མཆན་མཐོངས་ལ་དཔའ་འབབས་བྱེད་ཐབས་བྱས་པ་ལྟ་བུར་ངོས་
འཛིན་བྱས།

རྒྱ་མིའི་སྲིད་དབང་འོག་ང་ཆོར་ཉམས་སྤྱོད་སྤྱུག་པོ་ཅི་སྟེད་བྱང་། མང་
ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་འདྲར་འབོད་བསྐྱལ་འདི་རིགས་ལ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུ་ལ་
ནས་འགོ་སྐབས་འགྲིགས་མིན་ཅི་ལྟར་ཡང་དག་སྟོན་ཡོ་སྟོང་བྱེད་ས་མེད། གལ་
སྲིད་རྒྱ་མི་ཆོ་མི་དགའ་བ་བྱང་ན་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་གིས་དོན་མེད་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡོང་བའི་
ཉེན་ཁ་ཡོད། འདི་འབྲའི་སྐབས་ཁོང་ཆོ་དགའ་བོ་མ་བྱང་བའི་རྣམ་འགྱུར་ནི་
སྟོགས་གཞན་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བསྐྱན་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་ཁོ་བོ་ཅག་གི་བསམ་
བར་རང་ཡུལ་ཀྱི་དོན་དུ་གནད་དོན་རྒྱུ་རྒྱུ་འདི་རིགས་ལ་དོ་སྤངས་མ་བྱས་ན་
ལེགས་པར་མཐོང་ཞིང་། དེ་མིན་ང་དང་། ངའི་གཞུང་གི་གནས་སྐབས་དཔའ་བུ་
གཏོང་བ་དེ་ཅི་སྤྱུག་ཏུ་གཏོང་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་རེད།

བྱི་རྒྱ་གསུམ་པའི་ཆེས་ལྷ་ཉིན་ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་ནོར་སྤིང་དུ་
མ་ཐོན་གོང་གདན་ཁུ་ཡ་མཆན་ཅན་དེའི་སྟོར་དེ་མིན་གོ་ཐོས་གང་ཡང་མ་བྱང་།
རྣམ་ཀྱན་ཐན་ནོར་སྤིང་དུ་འགོ་བསྟོད་འདི་དག་མཛད་སྟོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་།
ཡོ་སྟོན་མ་ཆོར་རྒྱ་མི་ཡང་མཛད་སྟོ་དེར་ཞུགས་ཡོད་ཀྱང་། ད་ལས་རྒྱ་མི་གཏན་
ནས་ཞུགས་ཡོད་པ་མ་རེད།

ཉིན་གཉིས་རྗེས་རྒྱ་གསུམ་པའི་ཆེས་བདུན་ཉིན་དཔག་དཔོན་ཁོང་གི་

སྐད་བསྐྱར་ཞིག་ནས་སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོར་ཁ་བར་བཏང་སྟེ་ཕན་ལ་ཡང་བསྐྱར་
ལན་འཕྲིན་བཏང་འབྱོར་དུ། ཕན་ཆུ་མིའི་དཔག་སྐར་དུ་ལྟན་མོར་འགོ་རྒྱུའི་དུས་
ཆེས་ངེས་གཏན་དགོས་ལུགས་བརྗོད་འདུག་པ་སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོས་ཕན་ལ་གོ་
བསྐྱར་གནང་སྟེ་ཕྱི་ཆེ་གསུམ་པའི་ཆེས་བཅུ་ཉིན་སྐབས་འགྲིགས་ཡོང་གནས་
ཞེས་འཕྲིན་ལས་སྤྲད།

ཁོ་པོ་འགོ་རྒྱུའི་ག་སྤྲིག་ཤེད་སྒོ་ནམས་སང་ཉིན་འགོ་རྒྱུའི་ཆེས་དགུ་ཉིན་
མ་གཏོགས་གོ་བསྐྱར་བྱས་པ་མེད། དེའི་ཉིན་སྤྱི་ཁྱབ་ཆེད་བརྒྱད་ཐོག་རྒྱ་མིའི་
ལས་ཤེད་པ་གཉིས་སྤྱ་སྤྱང་འགོ་ཤེད་མདའ་དཔོན་སར་ཡོང་སྟེ། དཔག་དཔོན་
འབྲིང་རིམ་དག་པོའི་སྒོ་བ་ཉོན་ཤེད་མཁན་གྱི་གོ་མིང་ཡོད་པ། དུ་ལྟན་མེད་རང་
འབོད་འགྲུགས་ཆེད་དུ་བཏང་ཚུལ་ཟེར་ཞིང་། མདའ་དཔོན་སྤྱི་ཁྱབ་ཆེས་ཤེད་
རྒྱུར་བཅུ་ཆེད་བཅུ་པར་ཡོང་འཕུས་བརྗོད་དེ་ཁོང་གཉིས་ཤིར་ལོག་གིས་ཆུ་
ཆེད་གཅིག་སོང་རྗེས་ཡང་བསྐྱར་ཡོང་སྟེ་ད་ལྟ་ལས་སང་ཡོང་དགོས་རྒྱ་དཔོན་
སྤྲུག་སྟེ་བཞུགས་འདུག་ཅེས་བརྗོད་པ་རེད།

ཆུ་ཆེད་ཁ་ཤས་རྗེས་སྤྱ་སྤྱང་མདའ་དཔོན་ཞོར་གླིང་དུ་བསམ་མཐོ་
འཁྲུག་འཆབ་གྱི་རང་དུ་འབྱོར་ཏེ་སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ་དང་། མགོན་ཆེན་གནས་
ལུགས་སྤང་མོལ་བྱས་པར་ཁོང་གཉིས་དང་མདའ་དཔོན་བཅས་ཁོ་པོའི་སར་
མཉམ་འབྱོར་ཐོག་། གནས་ཚུལ་འདི་ནམས་ཟེར་གྱི་འདུག།

སྤྱ་སྤྱང་མདའ་དཔོན་དཔག་དཔོན་གོང་གསལ་གྱི་ཡིག་ཆ་དུ་འབྱོར་
སྐབས་ཁོང་གསལ་བ་ནལ་དུ་མ་གནས་པར་རྒྱུད་འཆུབ་སྟེ་བསྐྱར་འདུག་པས་བརྗོད་

གསལ། རྒྱ་ལའི་སྤྱི་མ་མང་ཉིན་འདིར་དཔག་མིའི་སྒྲོས་གར་གྱི་གཟིགས་མོར་
 ཐེབས་རྒྱུར། བྱེད་སྒྲོ་འགའ་ཤས་ཡོད་ལྟམས་ངས་ཁྱེད་རང་འཕོད་དུ་བཏང་བ་
 ཡིན། རྒྱ་སྤྱི་མ་མང་དཔོན་གྱིས་ཁོང་ལ་ཆོས་གངས་གཏན་འཁེལ་ཨེ་ཡོད་ཅེས་
 ཟིན་པར། ཁྱེད་ནས་ཤེས་མ་བྱུང་ངམ། རྒྱ་ལའི་སྤྱི་མ་མང་དཔོན་ཐན་གྱི་
 གནད་ཁྱེད་ཞུས་བཞེས་གནད་སྟེ་ཆོས་བཅུ་ཉིན་ཐེབས་ཀྱི་རེད། ཁྱེད་རང་ལ་དོན་
 གནད་གཅིག་གསལ་པོར་བརྟེན་རྒྱ་ཡོད། ཁྱེད་ཆོས་ནམ་ཀུན་བྱེད་པའི་མཛད་སྒྲོ་
 དེ་ཆོ་ཡོང་གི་མ་རེད། རྒྱ་ཀུན་གྱི་སྤྱི་གཞུག་སྤྱི་མ་མང་སྤྱི་མ་མང་ཁོང་དང་
 མཉམ་དུ་ཁྱེད་རང་གི་དཔག་མི་གོ་མཆོན་འབྱེད་བ་ཡོང་སྒོམ་དེ་ལྟར་ཡོང་མ་
 དགོས། རྒྱ་མཚུལ་ནས་བོད་དཔག་སྤྱི་ཡང་ཡོང་མི་ཆོག་གཤམ་སྤྱི་ཁྱེད་རང་
 གི་འདོད་པ་ནན་ཆེ་བྱས་ན་བོད་དཔག་གཉིས་གསུམ་ཞིག་མཉམ་འབྲིན་བྱས་
 འཇུག་གྲང་ཁོང་ཆོས་མཆོན་ཆ་མཉམ་འབྱེད་མི་ཆོག་ཅེས་བརྟེན་འདུག།

རྒྱ་སྤྱི་མ་མང་དཔོན་ལ་རྒྱ་ཀུན་དང་མི་འབྲུག་པའི་བཀའ་བཏོད་དེ་ལྟར་
 བཏང་བ་དེས་ཁོང་ལ་སྒྲོ་འཆབ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟར་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱ་མཚུལ་དེ་ནི་རྒྱ་
 མིའི་དཔག་སྤྱི་ལས་ཁྱེད་རང་འཕོད་པའི་སྤྱི་མ་མང་མཚམས་ན་ཡོད། རྒྱ་སྤྱི་མ་མང་
 རྒྱ་མཚུལ་ཅེས་པར་ཡོད་པའི་རྒྱ་མིའི་སྤྱི་མ་མང་དེ་དག་བོད་མི་ཤིན་ཏུ་མཐུན་
 ཆོའི་འདོད་སྤྱི་མ་མང་པ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། འོན་ཀྱང་། སྤྱི་མ་མང་དེ་རྒྱ་མི་ཁོང་
 རང་ཆོས་བཟུང་སྤྱི་ཁྱེད་པ་ལ་ལྟ་སའི་མི་མང་སྤྱི་གཞུག་འབྱེད་མི་སྤྱི་མ་མང་མཉམ་
 དོན་གནད་རི་ལྟར་ཡིན་ཅིང་། རྒྱ་ལའི་སྤྱི་མ་མང་དཔོན་ཐན་པའི་བསམ་
 རྒྱུ་དེ་ཤིན་ཏུ་ལ་མཆོན་ཞིག་རེད།

དེ་ལ་མི་མང་གིས་འདོད་བབས་མི་བྱེད་པ་ནི་རེད་རང་གིས་ཤེས་བཞིན་
 པ་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་ཡང་ཁྱ་ལའི་སྒྲ་མ་སྐྱ་སྐྱར་མེད་པར་ཤེབས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་
 བ་དུང་དེ་བས་ཀྱང་ཉ་ཅང་ལ་མཆོན་པ་ཞིག་སྟེ། ལྷག་ས་སྒོལ་ལྟར་བྱས་ན་ཁྱ་
 ལའི་སྒྲ་མ་གང་དུ་ཤེབས་ཀྱང་སྐྱར་དམག་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལྷན་བཅར་ཐོག་ཤེབས་ལམ་
 འཁེལ་ལུལ་དུ་དམག་མི་འབྲེམས་འཇུགས་བྱེད་དགོས། གལ་སྲིད་འགྲོ་ལྷགས་
 དེ་དག་སྒོ་བྱར་དུ་བསྐྱར་འགོག་བྱེད་དགོས་ན་དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཞིག་མི་མང་ལ་
 རེས་པར་བརྗོད་དགོས་པར་འདུག་སྟེ་སྐྱ་སྐྱར་མདའ་དཔོན་གྱིས་རྒྱ་མིའི་
 དམག་དཔོན་ལ་རྒྱ་མཆོན་ངེ་ཡིན་གསུངས་གནང་ཡོད་པ་ཞེས་ཞུས་འདུག །

དེ་དོན་དེ་དག་སྐྱར་མེད་ལྟ་བུར་བྲིས་ཀྱང་ཁོང་ལ་དོ་སྣང་སྟེ་བའི་གཞིར་
 སྐྱར་ཉེ་དུང་ཁོང་ཁོ་རེ་ཆེར་བྱིན་ཉེ་བརྗོད་གསལ། གལ་སྲིད་མི་གཅིག་གིས་མེ་
 སྐམ་མནན་ན་བྱེད་རང་གིས་འགན་ལེན་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་ནས་ཞེས་སྐད་ལྷགས་ཆེན་
 བོས་བརྗོད་ཅིང་། དུང་ཁོང་ནས། ད་ཆ་ང་ཆོ་རྩོག་སྐྱེད་བརྗོད་མ་དགོས། ཁྱ་
 ལའི་སྒྲ་མ་ཤེབས་སྐབས་ང་ཆོའི་དམག་མི་ཡང་གོ་མཆོན་མེད་པར་འདྲོག་གི་
 ཡིན། བྱེད་རང་འདོད་པ་ཡོད་ན་དོ་ཟམ་བར་བྱེད་རང་ཆོའི་མི་འབྲེམས་འཇུགས་
 བྱས་ན་འགྲིགས། དེ་ཚུན་མི་གཅིག་ཀྱང་ཡོང་མི་ཆོག་ གནས་ཚུལ་དེ་ནམས་
 གསང་བ་དམ་པོ་བྱེད་དགོས་ཞེས་བརྗོད་འདུག

སྐྱ་སྐྱར་མདའ་དཔོན་ཕྱིར་ལོག་རྗེས་གོང་གསལ་བཀའ་བཀོད་ངེ་བྱས་
 རྒྱུར་འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་ཁག་དང་གོ་བསྐྱར་མང་པོ་བྱས་མཐར་དེ་ལྟར་ཁོང་
 ཆོས་གང་ཟེར་གྱི་བཅན་དབང་དེ་རང་ལ་ཉན་རྒྱ་མ་གཏོགས་ཐབས་ཤེས་གཞན་

མེད་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་སྟེ་འགྲོ་རྒྱུ་ལྟེ་འཆར་གཞི་གཏན་འབེབས་བྱས། རྒྱ་མིའི་
གདན་འདྲེན་ཡིད་དྲོགས་ཆེ་ཐོག་གསང་རྒྱ་བྱེད་དོན་དེས་དྲོགས་གཞིའི་བསྟོན་
མ་ལྟ་བུར་བྱུང་འདུག ཁྱོད་ཁྱེད་ནང་གི་མི་རྣམས་འགྲིམས་འབྲུལ་མཆམས་
གཙོད་བྱས་ན་མ་གཏོགས་ང་ཕྱི་བསྟོད་བྱེད་པ་དེར་གསང་བ་བྱེད་ཐབས་ནམ་
ཡང་མེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྐད་ཀྱིས་ལོགས་སུ་འགྲོ་ཅིས་ནམ་བྱས་ཀྱང་དེ་
འབྲུལ་ལྟ་སར་སླེང་ལྷག་གིས་མི་ཆང་མས་ལམ་སྲང་ཁག་ཏུ་བྲལ་བསྐྱེགས་ཀྱིས་
གྲུས་བཀྱར་ཆེད་ཡོང་བ་རེད། སྐབས་དེར་ཁྱོད་ཁྱེད་ནང་རྣམ་ཀྱན་དང་མི་འབ་
བའི་མི་མང་པོ་ཡོད། སྟོན་ལམ་གྲོལ་ཏེ་དགེ་འདུན་བྱིངས་བྱིར་ཕེབས་ཐེན་ཀྱང་།
སྟོང་ཕྲག་རེ་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། ཁམས་རིགས་བཙན་བྱོལ་ཡོང་བ་སྟོང་ཕྲག་འགའ་
ལས་ཡོད། རགས་ཅིས་བྱས་ན་སྐབས་དེར་ལྷ་སའི་ནང་མི་གངས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་
སྟོར་ཡོད་ཅིང་། འཕོར་ཆད་དེ་དག་ཁྱོད་ཁྱེད་དེར་བྱུང་བ་མཐོ་ཤོས་ཡིན་སྟེ།

དེའི་སང་ཉིན་གྱི་བྱེད་སྒོ་འཇུག་ཆང་ཡོང་ཆེད་དོ་ཟམ་བར་སྐྱ་སྐྱང་དམག་
མི་འགྲེམས་འཇུགས་བྱེད་རྒྱ་དང་། མི་མང་རྣམས་ཀྱང་དོ་ཟམ་བཞུལ་ནས་མི་
འགྲོ་བའི་འཆར་གཞི་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁམས་དྲངས་བཅོས། སྤྱི་ཆ་
གསུམ་པའི་ཆེས་དགུ་ཉིན་གྱང་ཅམ་ལ་བོད་དམག་སྟོར་བྱ་བ་ཆོར་རྒྱ་མིས་
བརྫོད་དོན། སྤྱི་ཉིན་དོ་ཟམ་འདི་བཞུལ་ཏེ་བོད་མི་སུ་ཡང་འགྲོ་བསྟོད་མི་ཆོག་པའི་
དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྲིམས་ལུགས་ཡོད་པ་འདི་དག་མི་མང་ལ་ཁྲབ་བསྐྱགས་བྱ་
དགོས་བརྫོད་འདུག་ཅིང་། སྟོར་བྱ་བ་ཆོའི་བསམ་བར་རྣམ་ཀྱན་བོད་མི་དོ་ཟམ་
བཞུལ་བསྟོད་མི་ཆོག་པ་མེད་ཀྱང་། མི་མང་ནས་ཏུ་ལའི་ཆུ་མ་མཇལ་ཞུའི་ཆེད་

སྤང་མེད་བཀལ་བསྐྱོད་ལ་རྒྱ་མིས་བཀག་འགོག་བྱས་ཏེ་སྒོ་བྱར་རྒྱེན་ངན་བྱང་
དྲོགས་ཡིན་ཤིག་བསམ་སྟེ་བྱེད་ཚུགས་དེར་སྒོ་མོས་བྱས་པ་རེད།

འོན་ཀྱང་དེའི་འབྲས་བྱ་ནི་ཤིན་ཏུ་དྲོགས་གཞི་ཆེན་པོར་གྱུར། རྒྱ་མིས་
ཕན་འཛིན་བཟུང་བྱེད་རྒྱའི་འཆར་གཞི་ཡོད་ཚུགས་གོང་ཁྲེན་ནང་གྲགས་
ཆེན་པོ་བྱང་སྟེ། དེ་ཉིན་གྱི་དགོང་ལོ་དང་། ལུབ་མོ་མི་ཆང་མའི་སེམས་ལ་
དངངས་སྒྲག་དང་། འཆབ་འཆུབ་དེ་ཆེར་གྱུར་ཅིང་། བྱི་ཉིན་སྔ་དོ་ལྷ་སའི་མི་བལ་
ཆེ་བས་ངོས་རྒྱ་མིའི་སྔོན་སྒྲར་དུ་འགོ་རྒྱ་དེ་དག་དེ་ལྷར་བྱས་བྱང་བཀག་འགོག་
བྱེད་རྒྱ་སེམས་ཐག་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་བཅད་པ་རེད།

ཡང་། ཁོ་པོ་འཛིན་བྱེད་གྱི་རྟེ་གཞན་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མི་མང་གིས་ཤེས་
རྟོགས་བྱུང་བ་ནི་རྗེས་སྒྲའི་ནང་བི་ཅིང་དུ་རྒྱ་ནག་མི་མང་འཕུས་མིའི་ཆོགས་ཆེན་
འཆོགས་གྱི་ཡོད་པ་དེར་ངོས་འགོ་དགོས་རྒྱ་མིས་ནན་བརྟོད་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་དེ་
ཡིན། མི་མང་གི་ནམ་འགྱུར་དེ་མཐོང་ནས་གདན་ཁྲུར་བྱིར་ལན་ངེས་གསལ་སྤྱད་
པ་མེད་ཀྱང་། བདུན་གཅིག་ཙམ་གྱི་གོང་དུ་ང་ཡོང་རྒྱ་ཡིན་ཚུལ་བི་ཅིང་དུ་བྱིལ་
བསྒྲགས་བྱས་ཡོད་འདུག ངས་ཁས་ལེན་མ་བྱས་པར་བྱིལ་བསྒྲགས་བྱས་པ་དེས་
ལྷ་སའི་མི་མང་ཆོ་ཁོང་ཁྱོ་ཆེན་པོ་བྱང་ཡོད་པ་རེད། ཡ་མཆན་ཅན་གྱི་གདན་ཁྲུ་
གསར་པ་དེ་དག་ནི་ངའི་འདོད་བབས་མེད་བཞིན་དུ་རྒྱ་ནག་ཏུ་བཅན་འཁྲིད་བྱ་
རྒྱའི་ཐབས་ཤེས་ཡིན་པར་མི་མང་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་སེམས་ཐག་བཅད་
འདུག

ཡང་། མི་མང་གི་བསམ་སྒྲོར་ཡོད་དྲོགས་འབྱུང་གཞི་གཞན་ཞིག་ནི།

བོད་ཤར་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་ཁག་ཏུ་སྐྱེས་མ་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་རྒྱ་མིའི་དམག་དཔོན་གྱིས་སྤྱགས་སྤྱོར་གདན་འདྲེན་ཞུས་རྗེས་སྐྱེས་མ་དེ་ཆོ་སྤྱས་ཀྱང་མཐོང་ཐོས་མེད་པར་གྱུར་པའི་གནས་ཚུལ་བོད་མི་པལ་ཆེ་བས་ཤེས་རྟོགས་ཁང་། མི་སྤྱི་ཞིག་ཡིན་ཅུང་དེ་སྤྱང་སྤྱོད་བྱེད་མཁན་གྱི་ས་ནས་འཁྲིད་རྒྱ་དེ་རྒྱ་མིའི་བྱེད་སྐྱེད་ས་ཤིག་ཡིན་འདུག

ལྷ་སའི་མི་མང་ཆོར་བྱུང་བའི་དྲོགས་བ་དེ་དག་པའི་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་པ་ཆོའི་ཁྲིད་ཏུ་ཡང་བྱུང་འཕེལ་བྱུང་ཞིང་། དེའི་ཡོང་ཆ་ནི་རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་ཆོའི་བྱེད་སྤྱོད་ལ་མཁོན་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་འདུག རྣམ་ཀུན་ཐོན་སྤྱི་ཆོགས་གྱི་དུས་ཆེན་རིགས་ལ་མཐོན་འབོད་སྐབས་བོད་གཞུང་གི་གཞན་ཡོད་དཔོན་རིགས་ཆང་མ་གདན་ཞུ་བྱེད་སྐོལ་ཡང་། སྐབས་དེར་སྐྱབས་ལུ་མ་པའི་ཆོས་དགྲའི་དགོང་ཚོ་བར་ཏུ་ལའི་སྐྱེས་མ་སྤྱི་སྤྱོད་གྱི་ལས་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་དཔོན་རིགས་གཞན་དག་གཅིག་ཀྱང་མཐོན་འབོད་བྱས་མི་འདུག་ཅིང་། དེའི་དགོང་ཚོར་རྒྱ་མིའི་ལས་བྱེད་པ་གཉིས་ཞོར་སྤྱི་ཡོང་སྟེ་བཀའ་ཤིག་གི་འཇུག་མི་དུག་ལ་མཐོན་ཤོག་སྤོང་མིན་ཅོམ་སྤྱད་དེ་དག་ཐོག་ནས་བརྫོང་དོན། བཀའ་ཤིག་གི་འཇུག་མི་རེ་ནས་གཡོག་པོ་རེ་ལས་མཉམ་འཁྲིད་མ་བྱེད་ཅེས་ནས་ཀུན་དང་མི་འདྲ་བའི་རེ་འདུན་ལྷ་བྱའི་བཅན་བཀའ་རྒྱ་མིའི་སྤྱིར་བཏང་གི་སྐོལ་ལྷར་བཏང་འདུག ། རྒྱ་གཞན་ལྷར་བྱས་ན་ངོས་གང་དུ་བསྤྱོད་ཀྱང་ཅེ་མཁན་མཐོན་ཆེ་བ་མཉམ་དུ་འཐོ་དགོས་པ་ཁོང་ཆོས་ཤེས་གསལ་ཡང་། ཁོང་དང་། ལས་བྱེད་འགའ་ཤིག་ལ་མཐོན་འབོད་བྱས་མི་འདུག

བདེ་དཔོན་རིགས་ཆོར་སློང་གས་ཡོད་ཀྱང་ངོས་འབྱོར་བསྐྱོད་མ་བྱེད་ཅེས་
 རེ་འདུན་བཏོན་མ་རྩས་ཤིང་། འོན་ཀྱང་། བཀའ་ཤག་གི་འཕུས་མི་སྤྱིར་དུ་མ་
 སོང་བར་ངོས་དང་མཉམ་དུ་འབྲོ་རྒྱ་བྱས། དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི།
 གཤམ་ཏེ་གནས་ཚུལ་སྤྲུག་པོ་བྱུང་ན་ཉུང་མཐར་ངོས་གཅིག་སྤར་མ་ལུས་ཅམ་ཡོང་
 བའི་རེ་འཆར་ཡིན། དེའི་ཕྱི་ཉིན་ནི་ལྷ་སར་སྤར་མཐོང་མ་སྤྱོད་བའི་དུས་ཆོད་
 ཅིག་ཤར་རྒྱ་སྟེ། བྱེད་ཡོལ་འཁོར་ལོའི་རྒྱ་ཆོད་གཅིག་ཐོག་ཀྱན་ནས་མནར་
 སེམས་ཀྱི་དུག་རྩས་གང་བའི་རྒྱ་མིའི་དམག་སྤར་དང་མན་བསྐྱོད་འཁོད་མ་སྤྱོད་
 བའི་བཅན་མཁར་དུ་དམ་བསྐྱགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ཀྱི་འོག་ཁོ་བོ་ངོ་
 བསྐྱོད་བྱ་རྒྱར་གཏན་འཁེལ་བ་རེད།

བྲག་ཅིང་རྩལ་ལ་ངན་དཔུང་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་། སྤྱིང་སྟོབས་དང་
 རུས་ཞེན་གྱིས་གང་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་སྤངས་འཛིན་མི་སྤྲུབ་པའི་ངོ་བོ་བྲག་གས་
 ཆག་གི་གནས་ཚུལ་ཅི་ཡོང་ཆ་མ་འཆལ་བའི་སློབ་གཡེང་གིས་གཉིད་ཀྱང་ཆེར་མ་
 བྱུང་བའི་བྱ་བ་མོ་འདས་པའི་ནང་པར་དེ་རིང་ཉིན་མོ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡོང་ངམ་སྟུམ་
 པའི་ངང་། སྤྱི་ལོ་རྒྱ་ཆོད་ལྷ་པར་ལངས་ནས་རྩམ་ཀྱན་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ལྟར་བྱས་ཏེ།
 དེ་ཡང་། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གསུང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཉེན་མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་
 མེད་པ་དག་གིས་ལེགས་པར་གང་བའི་མཆོད་གཤོམས་མདུན་སྤང་གསལ་སློན་
 མེའི་མེ་ལྷེ་དམར་སེར་དུ་འབར་ཞིང་། གསེར་དཔུལ་གྱི་རྒྱ་ཉིང་ནང་དྲི་བཟང་གིས་
 ཁ་བསྐྱར་བའི་མཆོད་ཡོན་དག་དྲངས་ཤིང་བསེལ་བ། སློས་བཟང་པོའི་དྲི་ངད་
 མངར་སིང་ངར་འཕུལ་བ་ཞིན་པར་བསམ་གཏན་བདེ་བའི་གནས་བཀོད་ཞི་འཇམ་

བག་ཐེབས་པ་ནམ་ཀུན་བཞིན་དུ་འདུག་དེར་རྒྱན་གྱི་དགེ་སྦྱོར་རིགས་བྱས་ཏེ་སྔ་
ཟོ་ལྷུ་རའི་ནང་རྒྱུ་འཆག་བྱེད་རྒྱུ་རྒྱུ་གོམས་ཡོད་པ་ལྟར་ཤོད་དུ་བབས་
ནས་ལྷུ་རའི་ནང་བསྐྱོད་པ་ཡིན། སྐབས་དེར་ཐོག་མ་སློ་གཡང་གི་བག་ཅུང་ཟད་
ཡོད་ཀྱང་། བྱི་རོལ་དུ་འཁོད་སྐབས་ནམ་མཁའ་སྔོ་སངས་མཐིང་ཞུན་ལྟར་བྲངས་
ཤིང་། ཤར་རིའི་ཐག་པར་མཆོམས་སྤྲིན་དམར་སེར་ཅུང་ཟད་འཁྲིགས་པའི་
དབྱིངས་ནས་ཏྲ་བདུན་བདག་པོའི་བཞིན་རས་གསལ་ལེར་འཆོར་བའི་འོད་སྤར་
འབྲས་སྤངས་ཀྱི་རྒྱབ་རི་དགེ་འཕེལ་རིར་སེར་ལྷག་གེར་ཐོག་མར་འཕྲོས་ཤིང་།
འོད་སྤར་དེ་དག་རིམ་བཞིན་རྒྱས་ཏེ་ནོར་གླིང་ལྷ་ཁང་དང་། ཁང་བཟང་ཆོར་འཕྲོ་
བཞིན་ཡོད་པ། སྐྱེད་ཆལ་གྱི་ཕྱོགས་ཀུན་དབྱིད་དུས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་རྒྱས་པས་
ཉམས་དགའ་བའི་ངང་ཚུལ་ནི། ས་གཞི་ཐམས་ཅད་རྩ་སྤོན་གྱི་ལྷ་གྲུ་རྒྱས་པའི་
ནེ་ཏུ་གསིང་སྔོ་ལྡང་ནེ་ཙོའི་འདབ་གཤོག་བརྒྱངས་པ་འབྲ་བས་ལྡང་ཐིང་དེར་
ཁབས་ཤིང་། སྤྱར་ལྡང་དང་། འབྲས་ལྡན་ཤིང་སྤེའི་ལོ་འདབ་རྣམས་གསར་དུ་ཁ་
འབྲས་དོད་པ། བྲངས་པའི་ཚུ་ཇིང་ནང་འཆེ་བལ་ཞི་བདེར་སྦྱོད་པའི་ཉེ་ཏུ་ཚུང་དག་
དང་ལྷན་ཅིག་ཅེན་པའི་སྤྲུ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་འདབ་ཉི་འོད་ལ་ཕྱོགས་ཤིང་འདབ་བརྒྱ་
དགོད་པ། བག་ཐེབས་འདབ་ཆགས་སྤྲ་ཆོགས་སྐྱད་ལྷན་གྱི་གྲེ་འཁྱུར་སྤོགས་པ་
སོགས་དང་། ངོས་ཤིང་པག་ལོ་ལ་སྤྲེས་ཤིང་། སྤྱིར་བཏང་ཤིང་གི་མདོག་ལྡང་
ཁུར་བཞེན་ངོས་ཁམས་མ་བྱུང་ཁ་དོག་ལྡང་ཁུ་ཡིན་པར་སྐྱར་ཅིས་པ་ཆོས་བརྗོད་
པ་ལྟར། ཐོ་བྲང་ཡང་ཐོག་གི་དར་སྤོག་ལྡང་ཁུ་དེ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱིའི་རྒྱུང་བསིལ་
བྱས་ལྷབ་ལྷབ་དུ་གཡོ་ཞིང་ཡོད་པ་སོགས་དབྱིད་དུས་ཀྱི་སྤྱིའི་མཛེས་སྤྱད་

མཐོང་བའི་ཆོར་བདེའི་རང་དུ་སྐད་ཅིག་གིས་རང་ཞིར་སོང་།

དེ་འབྲེལ་ཉམས་དགའི་སྒང་བ་ཡུད་ཅམ་བ་དེ་ནི་མཐའ་མ་དེ་ཡིན་ཞིང་།
དེ་ནས་མི་རིང་བར་ལྷགས་རིའི་ཕྱི་ངོས་སུ་སློབ་བྱུང་དུ་གྲགས་པའི་མི་མང་གི་སྐད་
སྒྲ་ཟང་ཟེང་གིས་ཞི་བམིལ་ཉམས་དགའི་སྒང་བ་དེ་དག་སྐད་ཅིག་ལ་སྟོར། རོས་
ནས་ནན་གྱིས་ཉན་ཡང་བརྗོད་དོན་དེ་ཡིན་ནི་རེས་གསལ་གང་ཡང་གོ་ཐོས་མ་
ཐུབ། སྐར་དུ་ལས་བྱེད་རེ་བྱུང་ཕྱི་ལོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རྟོག་ཞིབ་དུ་བཏང་བར།
ཁོང་ཆོ་དེ་འཕལ་ཕྱིར་ལོག་གིས་བརྗོད་གསལ། མི་ཆོགས་མང་པོ་ལྷ་སའི་གྲོང་
ཁྱེར་ནང་ནས་ཁྱར་ལངས་གྱིས་ཡོང་སྟེ་ཕོ་བྲང་མཐའ་བསྐྱོར་བ་ལྷ་བུ་ཡོད་པ་
དང་། སྐད་འཕོད་དུ་རོས་སྐར་སློབ་དང་། རོས་རྒྱ་མིའི་སྟོད་སྐར་དུ་འགྲོ་རྒྱར་
བཀག་འགོག་ཆེད་ཡོང་ཚུལ་བརྗོད་ལུགས་ཟེར་གྱི་འདུག

ནོར་མྱིང་ལྷགས་རི་དཀར་པོའི་ཕྱི་ནང་དུ་སློབ་བྱུང་དུ་སེམས་ཁལ་དང་།
སློབ་ཆབ་ཅན་གྱི་མི་མང་པོས་གང་སྟེ་ཟང་ཟེང་དུ་གྱུར། ད་དུང་གནས་ཚུལ་བརྗོད་
མཁན་གྱི་བང་མི་རོས་སར་འབྱོར་གྱི་འདུག མི་ཆོགས་ནི་གངས་འཕོར་ཅིས་
དཀའ་བར་འཛོམས་ཤིང་། འགའ་ཤས་ནས་སྟོང་ཕྲག་སུམ་ཅུ་སྟོར་ཡོད་ལུགས་
སྟེང་། གང་ལྟར་ཡང་མི་མང་ཆོ་ནི་དངངས་སྐྱག་དང་། ཟང་ཟེང་གི་རང་དུ་གནས་
ཤིང་། སྐད་འཕོད་བྱེད་པ་ནི་རྒྱ་མིར་ཁོང་ཁོ་ལངས་པའི་འཕོད་སྐད་རྒྱག་གི་ཡོད་
པ་རེད། རྒྱ་ཆོད་རེ་རེ་ནས་འདུ་ཡོང་ཟེང་འཁྲུག་རེ་ཆེར་སོང་། རོས་རང་རྒྱ་ལའི་
ལྷ་མ་སྐྱ་ཐེང་བདུན་པས་བཞེངས་པའི་ལྷ་ཁང་རྒྱར་དུ་དེའི་ནང་འཕྲིན་སྟོན་
འདེབས་པར་བསྟོད་ཅིང་། ལྷ་ཁང་དེར་སྐུན་རས་གཟིགས་དྲག་པོའི་རྣམ་པར་

སྟོན་པ་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ་གཟེ་བྱེན་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་ནམ་ཟླ་བརྒྱུད་ནས་རྒྱན་དུ་མཆོད་བསྟོད་བྱེད་ཅིང་ཡོད།

ལྷ་འོ་ཆུ་ཆོད་དགུ་ཙམ་ཐོག་བཀའ་ཤག་གི་འཇུག་མི་བཤད་ཟུར་དང་སྤུ་ཤར་གཉིས་ནམ་ཀུན་ལྟར་རྒྱ་མིའི་འདྲིའི་འཁོར་ནང་ནོར་སྒྲིང་དུ་ཡོང་འདུག་རྒྱ་མིའི་མོ་རྟོར་ཁ་ལོ་བ་མཐོང་སྐབས་མི་མང་ཆོས་དངངས་སྐྱག་རྩེ་ཆེར་བྱེན་ཡང་། བཀའ་སྟོན་གཉིས་མི་མང་གི་དཀྱིལ་ནས་པོ་བྲང་ནང་དུ་ཡོང་རྒྱུར་དཀའ་ངལ་ཆེར་བྱུང་མི་འདུག། དེ་རྗེས་བཀའ་སྟོན་བསམ་པོར་རྒྱ་མིས་སྤྲད་པའི་ཁོང་རང་གི་མོ་རྟོར་ནང་ཁོང་དང་། རྒྱ་མིའི་ལས་བྱེད་ཅིག་མཉམ་དུ་འབྱོར་བར་བརྟེན་མི་མང་ཆོ་བའི་བེད་དུ་སྤྱར། བསམ་པོ་ནི་ཉེ་ཆར་བཀའ་སྟོན་དུ་བསྐྱོས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་ནས་གྲོན་གོས་སེར་པོ་ཞིག་གྲོན་ཡོད་སྐབས། ཁོང་གཅིག་ཕྱི་ཡིན་ན་རྒྱལ་སྤྱིའི་བར་ཐར་མདོག་ཁ་ཡང་། མི་མང་ཆོའི་བསམ་པར་མོ་རྟོར་དེ་རྒྱ་མིའི་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་མིའི་ལས་བྱེད་དེ་ངོས་འབོད་འཁྲིད་བྱེད་མཁན་ཡིན་པར་བསམ་སྟེ་མི་གཅིག་གིས་རྩོམ་ཞིག་གཞུས་འབྲེལ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་རྩོམ་པོ་གཞུས། རྩོམ་ཞིག་བསམ་པོའི་མགོ་བོར་པོག་སྟེ་བྲན་མེད་དུ་སྤྱར། ཁོང་ཞབས་པད་དུ་ངོ་ཤེས་པ་མང་པོ་རང་མེད་ཆོད་ཀྱིས་མི་མང་གིས་སྐབས་དེར་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ་ཡང་། ངའི་ལས་བྱེད་པ་ཞིག་ནས་མི་མང་གིས་ནོར་འབྲེལ་བྱས་པ་ཤེས་མཆོམས་མི་འགའ་ཤས་ཀྱིས་ཁོང་རྒྱ་གར་ཆོད་དོན་ཁང་གི་སྟོན་ཁང་དུ་བསྐྱུལ་འདུག།

དེ་ནས་ཡུད་ཙམ་སོང་རྗེས། བཀའ་སྟོན་ཟུར་ཁང་པ་ཁོང་རང་གི་འདྲིའི་འཁོར་ནང་པོ་བྲང་དུ་འབྱོར་ཡང་། མི་མང་གིས་འབྲེལ་ལམ་བཀག་ཡོད་སྐབས་

པོ་བྱང་གི་སྒོ་འགྲམ་བར་འདི་བ་འཁོར་ནང་ཡོང་མ་སྐབ་བར་རྒྱང་ཅམ་ནས་འདི་བ་
འཁོར་ནས་ཐོན་ཏེ་གོམ་བཟོད་ཀྱིས་མི་མང་གི་དཀྱིལ་བརྒྱུད་ཡོང་སྟེ་སྒོ་འགྲམ་དུ་
ཆེད་བཅུགས་དཔོན་རིགས་ནས་རོགས་རམ་གྱིས་ནང་དུ་འབྱོར་སྐབ་པ་བྱུང་།

གོང་གི་བཀའ་སློན་གསུམ་པོ་མི་མང་གི་ཁོད་དཀྱིལ་ནས་ཡོང་བར་
བརྟེན་རྒྱུན་རབ་སེལ་ཐབས་འབྲལ་དུ་བྱེད་དགོས་པར་བསམ་ཤིང་། ཁོང་གསུམ་
གྱི་བསམ་བར་མི་མང་གིས་རྒྱ་མིའི་ལས་ཁུངས་རོ་མར་རྒྱོལ་འཛིངས་བྱས་མི་
ཡོང་ངམ་སྙམ་པ་ཤིང་། དེ་ནས་བཀའ་ཤག་གི་འཇུག་མི་ར་པོད་ཡུད་ཅམ་
བསྐྱབས་ཀྱང་ཁོང་མ་ཡོང་། ར་ཆོས་རྗེས་སུ་ཤེས་རྟོགས་ལ་ཁོང་གིས་སྤན་ཡང་
རྒྱ་མིའི་སྟོད་སྒྲར་དེར་ཡོང་གི་ཡོད་ཤག་བྱས་ནས་རྒྱ་མིའི་སྟོད་སྒྲར་དེར་ཐད་
བསྐྱོད་གནང་འདུག དེ་ནས་ཡང་བསྐྱར་ཕྱི་བསྐྱོད་བྱ་རྒྱུར་ཉེན་ཁ་ཡོད་པར་བློ་
ཆོད་འདུག གང་ཡིན་ཟེར་ན། ཁོང་ལ་རྒྱ་མིས་སྤང་དམག་གཏོང་རྒྱུར་བརྟེན་
གནས་ཚུལ་ཇི་ཡོང་མི་ཤེས་པ་ཞིག་རེད།

དེ་ནས་ཡུན་སྐྱབས་མ་སྐབ་བར་ཁོང་གསུམ་ནས་སྤྱི་བྱལ་མཁན་པོ་དང་
མཉམ་དུ་གྲོས་མོལ་གྱིས་ཁོ་པོའི་སར་སླེབས་འབྱོར་བྱུང་སྟེ་བརྗོད་གསལ། མི་
མང་གིས་སྤན་རྒྱ་མིའི་སྟོད་སྒྲར་དུ་ཕྱིན་ན་ཉར་བཟུང་གིས་རྒྱ་ནག་ཏུ་འཁྲིད་ཉེན་
ལ་རྒྱ་མིའི་དམག་སྒྲར་དུ་མི་གཏོང་བར་ཐག་གཅོད་བྱས་ཡུགས་དང་། མི་མང་གི་
འགོ་འཁྲིད་པ་ཡང་དུག་ཅུ་བདུན་ཅུ་སྟོར་མི་མང་རང་ནས་འདེམས་བསྐྱོ་ཟེན་
ཡུགས། གལ་སྲིད་རྒྱ་མིས་སྤན་འབོད་འཁྲིད་བྱས་ན་པོ་བྱང་བསྐྱོར་སྤང་གིས་
བཀག་འགོག་བྱ་རྒྱུ་བཅས་བྱས་འདུག་པ་མི་མང་ཆོ་དྲོགས་འདྲོགས་ཆེན་པོས་

སེམས་ཐག་གཅད་བཅད་ཟིན་པར་བརྟེན་ཐོན་འགྲོ་རྒྱ་དེ་དག་འོས་པོ་མེད་ཚུལ་
བརྗོད་འདུག།

བཀའ་ཤག་གི་འཐུས་མི་ཚོ་ངའི་སར་ཡོང་སྐབས་དེར་མི་མང་གིས། རྒྱ་
མི་ཕྱིར་ལོག་འགྲོ་དགོས། བོད་ནི་བོད་མིའི་ཡིན། ཟེར་བ་སོགས་སྐད་འབོད་ཀྱི་དང་
པ་ངས་ཀྱང་གོ་ཐོས་བྱུང་ཞིང་། ཁོང་ཚོས་རྒྱ་མིའི་དབང་བསྐྱར་མཆམས་འཛོག་
དང་། རྒྱ་མིས་ཏུ་ལའི་སྒྲ་མའི་དབང་ཆར་ཐེ་བྱས་ཀྱི་དང་པ་མཆམས་འཛོག་དགོས་
ལུགས་ཀྱི་རེ་འདོད་བྱས་པ་ཞིག་རེད། སྐད་སྒྲ་གོ་ཐོས་ཀྱིས་མི་མང་གི་རྣམ་
འགྲུར་མཐོང་བ་སྒྲུབ་བྱུང་། ཁོ་བོ་ཡང་ཁོང་ཚོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་ཞིག་ཡིན་
སྐབས་ཁོང་ཚོའི་བསམ་ཚུལ་ལམ་ཅམ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ཅིང་། སྐབས་དེར་མི་
མང་གི་བསམ་ཚུལ་དེ་དག་བརྒྱུ་ཐབས་མེད་པའི་ར་སྟོད་ལྟ་བུ་ཞིག་དེ་ཉིན་རང་
བྱུང་བ་ནི། ཆབ་མདོ་འཕགས་པ་ལྷ་རིན་པོ་ཆའི་སྐུ་མཆེད་ཡིན་པ་འཕགས་པ་
ལྷའི་མཁན་ཆུང་ཟེར་བ་སེར་མོ་བའི་དཔོན་རིགས་ཤིག་མི་མང་ནས་རྩོུབ་ཀྱིས་
བསད། དེ་ཡང་། མི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་དམག་དང་མཉམ་དུ་མ་སྐྱོན་འབྲེལ་ཀྱི་
ཡོད་པ་ལྟ་བུལ་མི་མང་པོས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། དེའི་སྔ་དྲོ་ཁོང་བྱུང་ཇའི་མཛད་
སྟོར་སྐུ་བས་ཡོད་པ་ཕྱིར་ལོག་གིས་སྐར་ཡང་རྒྱ་མཆོན་གང་ལྟར་ཡང་ཆུ་ཚོད་
བཅུ་གཅིག་ཅམ་ལ་ཁོང་ནས་རྒྱ་ཆས་ཕྱིད་ཅམ་སྤྲོས་ཤིང་། མིག་ཤེས་ནག་པོ་
ཀྱོན། རྒྱ་མི་མང་པོས་ཀྱི་སྟོལ་ལྟར། ཁ་རས་དཀར་པོ་བཀག། མེ་མདའ་ཞིག་
བཏགས། ཀྱང་འཁོར་བཞེན་ཏེ་ཞོར་གླིང་ཕྱོགས་ཡོང་བར་མི་མང་འགའ་ཤས་
ནས་རྒྱ་མིས་ཆས་བརྟུས་ཀྱོན་ཏེ་ཡོང་བར་རྟོགས་ཤིང་། འགའ་ཤས་ནས་ཁོང་

གིས་རྒྱ་མིའི་ལས་ཁུངས་ནས་ལས་འགན་ཞིག་སྤྲད་འཁུར་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ་
པ་བྱུང་འདུག གང་ལྟར་ཡང་ཁོང་ཆོ་རྒྱ་མིར་མི་དགའ་བའི་ཁོང་ཁྱོད་དག་རྗེ་ཆེར་
འབར་བའི་འབྲས་བུར་མི་དེའི་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱིས་རྒྱུན་བྱས་མི་གསོད་དེ་བྱུང་
འདུག །དེ་འདྲའི་སྤྱོད་ཚུལ་བྱུང་སྐོས་ལ་སློ་པམ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་
གནས་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལྟའི་ཆར་སྤུང་རྒྱ་མིའི་དཔལ་གྱིས་དུ་ལྟར་མོར་འགོ་
ཐབས་མེད་པ་དང་། རྒྱ་མིའི་ལས་བྱེད་ཀྱང་ནོར་སྤིང་དུ་མ་ཡོང་ན་ལེགས་པ་
ལས། མི་མང་ཁོང་ཁྱོད་སྐྱབས་དུ་འགོ་ཚུལ་སོགས་རྒྱ་མིའི་དཔལ་དཔོན་ལ་བརྟེན་
ལེགས་བཀའ་འགའ་ལོལ་མངགས་བྱས་ཤིང་། སྤུང་སློ་པམ་བྱུང་ཚུལ་གྱི་ལན་
འཕྲིན་ཞིག་མགོན་ཆེན་རྒྱ་མིའི་སྤྲད་བསྐྱུར་ལ་ཁ་བར་ཐོག་ནས་ཀྱང་སྤྲད་པར་
ཁོང་ནས་ངའི་བསམ་ཚུལ་དེ་དག་གང་ལེགས་ལ་ལན་འཕྲིན་དཔལ་དཔོན་ལ་
སྤྲད་འཐུས་བརྟེན་འདུག

དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ། པོ་བྱང་མཐའ་བསྐྱོར་གྱིས་གནས་པའི་མི་མང་
ཆོར་ཡང་ངོས་རྒྱ་མིའི་དཔལ་གྱིས་དུ་འགོ་དུ་འཁུག་འདོད་མེད་ན་དེ་དོན་འགོ་རྒྱ་
མིན་ཚུལ་བརྟེན་དགོས་མངགས་པ་ཡིན། མི་མང་གིས་འདེམས་པའི་འགོ་འཁྲིད་
ཆོར་བཀའ་སློན་བྱུང་ཁང་ནས་འབྲེལ་གཏུགས་ཀྱིས་ངོས་རྒྱ་མིའི་སར་འགོ་རྒྱ་
བྱིར་འཕྲེན་བྱས་ལུགས་དང་། ཉིན་དགུང་མཆོམས་རྒྱང་གྲགས་ཁ་བར་ཐོག་མི་
མང་ལ་དེ་དོན་བྱུང་བསྐྱབས་བྱས་པ་གོ་སྐོས་བྱུང་འཕྲེལ་ལུགས་འདིའི་བྱི་ལོགས་
གྱི་མི་མང་ཆོས་དགའ་པོའི་རྣམ་འབྱུར་བསྐྱབས་འདུག

ངས་བོད་མིའི་འགོ་འཁྲིད་ཡུན་ཙམ་བྱས་པའི་རིང་སྤྱོད་དེའི་གནས་ཚུལ་

ལྷ་བྱང་མ་སྤོང་། ཐུན་ཅི་འབར་ལ་ཁད་པའི་མེ་རི་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་གནས་པ་
ལྷ་བྱང་བྱང་ཞིང་། རྒྱལ་ས་གཅིག་ན་རྒྱ་མིའི་གཞུང་ལ་ངོ་ཚོལ་སྒོ་ཀྱན་ནས་བྱེད་
པའི་མི་མང་གི་སྐད་སྒྲ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་ས་གཅིག་ན་མཆོན་ཆའི་དབྱང་
སྒོ་བས་ཆེ་བའི་རྒྱ་མིའི་དམག་དབྱང་རྣམས་ཡོད། གལ་སྲིད་དེ་གཉིས་ཅེ་ཐུག་ཏུ་
བྱུར་ན་འབྲས་བུ་རི་འབྲུང་ཆང་མས་ཤེས་ཆོད་ལྟར། བོད་མི་མང་སྟོང་ཕྱག་མང་
པོ་བསད་མས་ཡོང་རྒྱ་དང་། དབྱས་གཙང་། ལྷོ་དྲགས་རྒྱ་ཁབ་ཆང་མར་བཅན་
གཞོན་དང་། མནར་གཅོད་བཟོད་ཐབས་དཀའ་བའི་དྲག་པོའི་དབང་བསྐྱར་ཆ་
ཆང་བ་ཞིག་མཐོང་གི་རེད། དེ་འབྲའི་འབྲུལ་རྒྱུན་ནི་ངོས་རྒྱ་མིའི་དམག་སྐར་དུ་
འགྲོ་དགོས་མིན་དེ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་ནང་ནི་བདེར་བསྐྱར་བའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་ཡང་
ངོས་རང་གཅིག་ཕྱའི་ཐོག་ཏུ་བབས་ཏེ། ངའི་མི་མང་གི་ཞེ་སྤང་རེ་རྒྱུང་དུ་གཏོང་
བ་དང་། རྒྱ་མི་ཁོང་ཁོ་ཆེ་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཐབས་ཤེས་གང་ཡོང་བྱེད་དགོས་པ་
བྱུང་།

ཁོ་བོའི་ཐོག་མའི་འཆར་སྒོར། ངོས་རྒྱ་མིའི་སྟོད་སྐར་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཁབ་
བསྐྱགས་བྱས་པ་དེས་ཁོང་ཆོའི་སྐད་འབོད་འཇགས་ཏེ། རང་གནས་སུ་ལོག་རྒྱུའི་
རེ་སེམས་བྱུང་ཡང་། དེས་པན་རྒྱས་ལྗེངས་པ་མ་བྱུང་། ངོས་དེ་ཉིན་མི་འགྲོ་བའི་
ཁས་ལེན་བྱས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་མ་འོངས་པར་ཡང་རྒྱ་མིའི་སྟོད་སྐར་དུ་
གདན་ཞུའི་རིགས་ལ་ནམ་ཡང་མི་འགྲོ་བའི་ཁས་ལེན་མ་བྱས་ན་ཁོང་ཆོ་ཕྱིར་
ལོག་བྱེད་རྒྱ་མིན་ཚུལ་འགོ་འཁྲིད་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་འདུག རྒྱུན་ངན་ཆབས་ཆེན་
ཞིག་སེལ་ཐབས་སུ་རེ་འདོད་དེ་ཡང་ཁས་ལེན་བྱས་པ་ཡིན། དེ་ནས་འགོ་འཁྲིད་

མང་བ་ཞིག་ལོག་ན་ཡང་། མི་མང་པལ་ཆེ་བས་ཕོ་བྲང་ཕྱི་ལོགས་ནས་ཕྱིར་ལོག་
བྱེད་ཀྱི་མི་འདུག

ཆུ་ཆོད་གཅིག་ཙམ་ལ་ངའི་བཀའ་སློན་གསུམ་དཔག་དཔོན་ཐན་གོན་
སན་སར་ཕྱིན་ཏེ་གནས་ལུགས་དེ་རྣམས་བརྗོད་ཆུ་བྱས་པ་ལྟར་བཀའ་སློན་
རྣམས་ལོར་སྤིང་གཞུང་སྒྲིའི་སློན་པ་ཏུ་འབྱོར་སྐབས་རྒྱལ་སྒྲིའི་ཕྱིར་མི་མང་འབོར་
ཆེན་ཞིག་བསྐྱེད་དེ་སུ་ཡང་ཕྱི་བསྐྱོད་བྱེད་འཇུག་གི་མེད་ཅིང་། མི་མང་རྣམས་ཀྱི་
བསམ་བར་སྤྲོད་ཡང་དེ་རྗེས་ཡོང་གི་མེད་དམ་སྙམ་པ་བྱུང་འདུག་དོན་བཀའ་
སློན་རྣམས་ཀྱིས་མི་མང་ལ་ངོས་དེ་རིང་འགྲོ་རྒྱུ་མིན་པའི་སློར་རྒྱུ་མིར་གནས་
ལུགས་བརྗོད་པར་ཆེད་དུ་བཏང་རྒྱལ་ཞིབ་བརྗོད་བྱས་པར། མི་མང་གིས་སྤྲོ་
རྒྱུངས་འཁོར་ནང་སྤྲོས་འཁྲིད་བྱས་ཏེ་གསུམ་ཀྱིས་རེ་རེ་བཞིན་ཞིབ་འཇུག་བྱས་
ཤིང་། ཡིད་ཏུ་གསུམ་སངས་རྗེས་བཀའ་སློན་ཆོ་བཏང་འདུག་སྟེ་འགྲམ་དུ་སྤོང་
མོལ་སྐབས་མི་མང་གི་འཇུག་མི་ཞིག་ནས་བརྗོད་གསལ། ངོས་རྒྱུ་མིས་བཙན་
འཁྲིད་བྱ་རྒྱུ་སྤང་འགོག་གི་ཆེད་དུ་མི་མང་གི་ཁྲིད་ནས་སྤང་དཔག་འདེམས་
བསྐྱུག་གིས་ཕོ་བྲང་མཐའ་སློར་འཛོག་རྒྱུ་གཏན་འཁེལ་ཡིན་ལུགས་བརྗོད་ཅིང་།
བཀའ་སློན་ཆོས་དེ་ལྟར་མ་དགོས་པའི་སློབ་སྟོན་ནན་དུ་བྱས་མིན་ཉན་འཛོག་ཡེ་
ནས་མ་བྱས།

དེའི་ཕྱི་རོ་བཀའ་སློན་ཆོ་ཕྱིར་འཁོར་རྗེས་རྒྱུ་མིའི་སར་གནས་རྒྱལ་རི་
བྱང་སྤྲོ་ལ་སྤོང་མོལ་བྱུང་བར། ཁོང་ཆོ་འབྱོར་སྐབས་དཔག་དཔོན་ཐན་གོན་
སན་དེར་མེད་པར། རྒྱུ་མིའི་དཔོན་རིགས་གཞན་དག་བཅུ་སྟོར་ནས་སྤོང་མོལ་

བྱེད་བཞིན་ཁོང་ཚོ་སྤྲུག་སྡོད་བྱས་ཡོད་འདུག ཁོང་ཚོ་མཉམ་དུ་ངའི་བཀའ་སློན་
ང་པོ་ད་ནམ་ཀུན་རྒྱ་མིའི་ལས་ཁུངས་སུ་འགོ་བསྐྱོད་སྐབས་གྲོན་དགོས་པའི་རྒྱ་
མིའི་དམག་ཆས་མ་གྲོན་པར་བོད་ཆས་གྲོན་ཏེ་མཉམ་དུ་ཡོད་འདུག་ཅིང་། ཁོང་
ཚོའི་སློང་མོལ་ཁོངས་མེད་པ་ལྟ་བུས་བཀའ་སློན་ཚོ་འབྱོར་སྐབས་སྤར་ཕྱས་རང་
བབས་སུ་བཟུགས་པ་ལས། བཀའ་སློན་བྱིངས་ཚོ་མཉམ་དུ་བྱུང་མི་འདུག

དེ་ཉིན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཇི་སྐད་སྐོར་ཡུད་ཅིང་རིང་པན་ཚུན་སྤྱི་ཡུལ་
སློང་སློང་མ་བྱས་ཤིང་། རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་ཚོས་ཡུང་སྤང་མེད་ལྟ་བུར་བཀའ་
སློན་ནམས་ལ་ཁམས་འདྲི་བྱས། དེ་ནས་དམག་དཔོན་ཐན་ཀོན་སན་འབྱོར་
འཕུལ་ཞི་བའི་ནམ་པ་དེ་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་འགྱུར་འདུག

དམག་དཔོན་ཁོང་དེར་ཡོང་སྐབས་ནས་ཁོང་ཁྱོ་ཆེན་པོ་ལངས་འདུག་
ཅས་བཀའ་སློན་ནམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་གསུངས་བྱུང་། ཁོང་བྲག་ཤྱལ་ཆེ་བས་
བཀའ་སློན་ཚོས་ལངས་ཏེ་གྲུས་ཚུལ་བྱས་འདུག སྐར་མ་འགའ་ཤས་རིང་ཁྱོ་རྒྱང་
འཆུ་བ་སྟེ་དབུགས་འཆངས་པས་ཁོང་སྤྱ་བརྗོད་བྱེད་མ་སྟབ་པར་བསྐྱད་ཅིང་།
བཀའ་སློན་ཚོར་ཁམས་འདྲི་བྱེད་རྒྱུའི་ཁྱི་ཅི་མ་ཡང་མེད་པའི་ཐུས་སུ་བཀའ་སློན་
བགྲེས་པ་བྱུང་ཁང་ནས་སློང་འགོ་བཙུགས་ཏེ་བརྗོད་གསལ། ཏུ་ལའི་སྒྲ་མ་ད་རིང་
སློས་གར་གཞིགས་མོར་ཐེབས་མ་སྟབ་པའི་གནས་ལུགས་དང་། དགོངས་སེལ་
བརྗོད་པར་ང་ཚོ་བཅར་ཞིང་། ཏུ་ལའི་སྒྲ་མར་ཐེབས་འདོད་ཆེན་པོ་ཡོད་ཡང་། མི་
མང་གིས་ངོ་ཚྏ་ལ་ཤྱགས་ཆེས་རྒྱུན་པས་འཐེན་དགོས་བྱུང་ལུགས་ཐོག་ བཀའ་
སློན་གཞན་གཉིས་ནས་ཡུང་རྒྱུར་འགྲེལ་བཤད་བྱས། སློང་མོལ་ནམས་སྐད་

སྐྱར་གྱིས་བསྐྱར་ཟིན་མ་ཟིན་གྱི་མཆམས་དེ་མ་ཐག་དམག་དཔོན་ཁོང་ཁོར་བ་ཏུ་
འབར་ཏེ་མིག་ཅ་དང་། བཞིན་མདངས་ཁྲག་མདོག་ལྟ་བུར་གྱུར་ཁར། སྐབ་
སྒྲུགས་ནས་ལངས་ཏེ་ཁང་པ་དེའི་ནང་ཡར་མར་རྐང་འཆག་བྱས་མཆམས་ཤིག་
ནས་ཁོང་ཁོ་སྐྱག་བསྐྱན་བྱས་པ་ལྟ་བུས་ཡང་བསྐྱར་མར་བསྐྱད་དེ་དལ་བུའི་
ངང་། བཀའ་སློན་ཆོ་དང་། བོད་མི་ལོག་སློད་པ་ཆོར་སྐད་ལྷགས་བྲག་པོས་ཁ་
བརྒྱང་གཏོང་བའི་འགོ་བཙུགས།

ཁོང་ནས་ཁོང་ཁོའི་རྣམ་འགྱུར་འགོག་ཐབས་བྱེད་པར་མངོན་ཡང་། རྒྱ་
མི་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷག་ཅར་ཆེ་ཐོག། ཁོང་རྒྱང་གི་གཞན་དབང་དུ་སོང་
བའི་དབང་གིས་སྐད་སྒྲ་ཐེ་ཆེ་དང་། རྫོང་ཆོག་གང་རྩལ་ཏུ་ཐོན་གྱི་ཡོད་པ་རེད།
རྣམ་ཀུན་མི་བྲག་གི་ནང་བེད་སློད་མི་བྱེད་པའི་བརྫོང་ཆོག་སྐྱག་པོ་མང་པོ་བཤད་
འདུག བརྫོང་དོན་སྣང་པོ་ནི་བོད་གཞུང་ནས་ལོག་ཏུ་མི་མང་སྤྱིག་འཇུགས་བཅོས་
ཏེ་རྒྱ་མིའི་འགོ་བྱེད་ཆོར་ངོ་རྒྱལ་བྱེད་བཙུག་པ་དང་། ཁམས་པའི་ངོ་ལོག་པར་
ཡང་རོགས་རམ་བྱས་ལུགས། བོད་ཀྱི་དཔོན་རིགས་ཆོས་ལྷ་ཡོད་ཁམས་པའི་
མཆོན་ཆ་བསྐྱུ་འགོག་རྒྱ་མིའི་ངག་བཀོད་དང་ལེན་གྱིས་མ་བྱས་པར་ད་ཆ་རྒྱ་
མིའི་དབང་བསྐྱར་གཞོན་རྒྱུའི་འཆར་ཅིས་སྐྱག་པོ་རྒྱག་གི་ཡོད་ལུགས་སོགས་
བརྫོང་ཅིང་། དམག་དཔོན་གཞན་གཉིས་ནས་ཀྱང་དེ་དང་སྤྲུགས་མཐུན་ལྟ་བུ་
བརྫོང་འདུག །

གཅིག་གིས་བརྫོང་གསལ། ལོག་སློད་པ་ཆང་མ་སྟོར་རྒྱུའི་དུས་ལ་
བབས་ཡོད། ད་བར་ང་ཆོའི་གཞུང་ནས་བརྫོང་སྒོམ་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། ད་ལམ་བྱེད་

སྒྲིབ་ནི་དངོས་སུ་ངོ་མོག་བྱས་པར་བརྟེན་ང་ཚོས་གཡོ་འགྲུལ་བྱེད་རྒྱུར་ཁྱོད་ཚོ་
ལྷ་སྤྲེག་གིས་སྤྲུག་སྒྲིབ་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་འདུག།

བརྗོད་བབས་དེ་དག་ལ་བཀའ་སློན་ཚོས་ད་ལས་མི་མང་གི་ངོ་ཚྏ་ལ་འདི་
དག་འཕལ་དུ་མཆེས་མཆོད་མ་བྱུང་ན་དག་གཞོན་བྱེད་རྒྱུའི་ཐ་ཆིག་ལྟ་བུར་གོ་
ཞིང་། ཏཱ་ལའི་སྤྲེའི་སྤྲེ་སྒོག་དང་། ཅ་དོན་གང་ཅིར་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོར་མཐོང་བ་
དང་། གལ་སྲིད་ཏཱ་ལའི་སྤྲེ་མར་ཉེས་སྒྲིབ་བྱུང་ན་སྐབས་ཤིག་བོད་དུ་གང་ཡང་མ་
སྤྲུག་པ་ཡོང་རྒྱུའི་བསམ་སྒོ་འཁོར་ཞིང་། ཁོང་ཚོས་བཟོད་འཁུར་བྱེད་ཐབས་ཀྱིས་
བཀའ་སློན་བགྲེས་པོ་བཤད་ཟུར་ནས་དཔག་དཔོན་དེར་བརྗོད་གསལ། ཁྱོད་
ཚོས་བོད་མི་དཔངས་དཀྱུས་ཚོའི་གནས་ལུགས་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས་
ཤིང་། བཟོད་སྒོམ་བྱེད་དགོས། ར་བྲག་གི་གནས་ལུགས་འདི་དག་ཁྱོད་ཚོས་རེ་
སྤྲུག་ཏུ་གཏོང་མི་རུང་། ཁམས་པའི་ཁྲིམས་འགལ་དང་། བོད་མི་མང་སློན་མོངས་
ཚོས་རྒྱ་དཔག་ལ་རྟོལ་འཇིངས་བྱེད་སེམས་འདི་དག་ཞི་འཇགས་ཡོང་རྒྱུར་
བཀའ་ཤག་ནས་གང་ཐུབ་ཀྱིས་ཐབས་ཤེས་བྱས་འཇུས་ཞེས་ཁས་ལེན་བྱས་
འདུག་ཡང་། རྒྱ་མིའི་དཔག་དཔོན་ཚོས་ཁས་ལེན་དང་སློབ་སྦྱོར་དེ་དག་དང་ལེན་
བྱས་མི་འདུག། ཁོང་ཚོ་སློ་སེམས་འཇུག་འཆབ་ཆེན་པོའི་ངང་དགོང་ཕྱིའི་ཚུ་ཚོད་
ལྷ་ཅམ་ལ་ཞོར་སྤྱིར་བྱེད་ལོག་བྱས་ཤིང་། སྐབས་དེར་མི་མང་བྱིངས་བྱིར་
ལོག་ཟེན་ཡང་། མི་འབོར་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་པོ་བྲང་གཞུང་སློ་འགོག་སྤང་གིས་
བསྐད་ཡོད། ང་ཚོས་རྗེས་སུ་ཤེས་རྟོགས་ལ་མི་མང་བྱིར་ལོག་བྱེད་མཁན་ཚོས་
ཐོང་ཁྱོར་ཁྲོམ་ལམ་ནང་བྱིན་ཏེ་མི་མང་གི་ཚོགས་འདུ་བསྐྱེད་འགྲུགས་དང་། རྒྱ་

མིར་ངོ་ཚོལ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལྟར་ཡོད་པ་རེད།

ཆོག་མཁན་འདྲེ་དེར་གྲོས་མཐུན་དོན་ཆེན་བཅུ་བདུན་ལ་རྒྱ་མིས་བཅུ་ལ་
བཞེགས་བཅང་ལུགས་དང་། རྒྱ་མི་ཕྱིར་ལོག་དགོས་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། དེ་
ཉིན་དགོང་མོའི་ཚུ་ཆོད་བྱུག་ཅེས་ཐོག་གཞུང་ཞབས་དམའ་རིམ་གཞོན་གས་མི་
གངས་བདུན་ཅུ་སྟོར་དང་། མི་མང་གིས་འདེམས་བསྐྱུགས་བྱས་པའི་འགོ་འཁྲིད་
སྐུ་སྤྱང་དམག་མིའི་འཐུས་མི་སོགས་ནས་ཉོར་གླིང་ནང་ཆོག་མཁན་འདྲེ་ཞིག་བྱས་ཏེ་
གོང་ཁྲེར་ལྷ་སའི་མི་མང་གིས་འཕོད་བསྐྱུགས་བྱས་དོན་ལ་སློ་མོས་རྒྱ་བ་སྟོར་
བྱས་པ་དང་། ཁོང་ཆོས་ཀྱང་ད་ཆ་བོད་མི་ནས་རྒྱ་མིའི་དབང་བསྐྱུང་ཁས་ལེན་མི་
བྱེད་པའི་གསལ་བསྐྱུགས་བྱས་འདུག །དེ་རྗེས་སྐུ་སྤྱང་དམག་མི་ཆོ་ནས་ཀྱང་ད་
ཆ་རྒྱ་མིས་བཀའ་བཀོད་བཅི་འཁུར་བྱེད་རྒྱ་མིན་ཚུལ་དང་། རྒྱ་མིས་གཡོགས་
པའི་རྒྱ་ཆས་ནམས་ལྷན་དེ་བོད་ཆས་ཀྱིན་རྒྱ་བྱས། གནས་ཚུལ་དེ་ནམས་གོ་ཐོས་
རྗེས་ད་ལྟའི་གནས་ཚུལ་རྩ་བ་ཆེན་པོ་འདི་དག་རྗེ་སྐུ་ཉུ་མི་འགོ་བའི་བསམ་
ཤེས་དང་བཅོད་འཁུར་ཐོག །ཞི་འཇམ་ལྷིང་ས་མོལ་བྱ་དགོས་འགོ་འཁྲིད་ཆོར་
བཀོད་མངགས་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྐབས་དེར་མི་མང་ཁོང་ཁྲོད་དང་། རྒྱ་མིའི་
བྱེད་བབས་ལ་ཡིད་དྲོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བརྟེན་ངོས་ཀྱི་སློབ་སྟོན་ལ་ཡང་མན་
རུས་མེད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར།

དེ་ཉིན་དགོང་མོ་དམག་དཔོན་ཐན་ཀོན་སན་ནས་ཐན་ལ་ཡི་གེ་ཞིག་
བཅང་འབྱོར་བྱང་ཞིང་། དེ་ནི་ཟིང་འཁྲུག་འགོ་ཚུགས་ནས་བཟུང་ཡི་གེ་སྤྲུལ་
གསུམ་གཏོང་རེས་བྱས་པའི་ཐོག་མ་དེ་ཡིན། བོད་དུ་ཟིང་འཁྲུག་རྗེས་ཡིག་ཆ་དེ་

དག་རྒྱ་མི་ས་རྩི་ལ་བསྐྱགས་ལ་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ཆེད་པར་འདེབས་ཀྱིས་འབྲེམས་
 བསྐྱགས་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ། ངོས་རྒྱ་མིའི་དམག་སྐར་ནང་སྐྱོབ་ཡི་བ་ཆེད་དུ་འགྲོ་
 འདོད་ཡོད་ཀྱང་། ལོག་སྐྱོད་པ་ཆོས་ཞོར་སྤྱིང་ནང་འཛིན་འགོག་བྱས་པ་དང་།
 མཐར་འདྲི་འདོད་བབས་མེད་བཞིན་ཡུལ་གྱི་བྱི་ལོགས་རྒྱ་གར་དུ་བཅན་འབྲིང་
 བྱས་ལུགས་ཀྱི་ཁུངས་སྐྱེལ་ཐུབ་ཐབས་སུ་བཅད་སྐྱོད་བྱས་པ་རེད། གནས་ཚུལ་
 འདི་དག་རྒྱ་མི་གྲང་བླ་ལ་དགའ་མོས་ཡོད་པའི་བྱི་རྒྱལ་གསར་ཤོག་འགའ་
 ལས་ནང་བཀོད་ཐོན་བྱུང་བ་མ་ཟད། ལོ་གཅིག་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་དབྱེན་རིའི་མཐོ་
 རིམ་མི་སྣ་ཞིག་གིས་གོས་ཆོགས་ནང་བརྗོད་པ་སྟན་ནས་གོ་ཐོས་ཀྱིས་ཏ་ལས་
 བྱུང་། དེ་དག་ནི་བདེན་པའི་རྒྱ་བ་འགའ་ཞིག་ཡིན། ཡི་གེ་དེ་ལྟར་བྲི་བའི་དུས་
 སྐབས་དེའི་གནས་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་བྲི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནམས་ལོག་ཏུ་
 བརྗོད་རྒྱ་དང་། འདིར་གསལ་པོར་བརྗོད་རྒྱུ་དང། ལྷ་ས་ནས་ངོས་ཐོན་བསྐྱོད་
 སྐབས་སྟན་གྱི་རང་འདོད་ལྟར་ཐོན་པ་སྟེ། ཐག་གཅོད་ཀྱང་རང་ངོས་ནས་བྱས་པ་
 ཡིན། ཐག་གཅོད་བྱེད་སྐྱེད་མི་གནས་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་ལུ་ཐུག་ཅིག་གི་ལོག་ཏུ་བྱས་
 པ་ལས། ངའི་ཞབས་འབྲིང་ཆོས་འབྲིང་པ་མིན། ཐོ་བྲང་དུ་རྒྱ་མིས་མེ་སྐྱོགས་
 རྒྱག་ཅིས་ཡོད་པ་དང་། དེ་དུ་བསྐྱད་ན་སློག་ཉེན་ཡོད་པ་ལྷ་སའི་མི་མང་ཆང་
 མས་མཐོང་བའི་འཕྲལ་རྒྱེན་དེ་མ་གཏོགས་སུས་ཀྱང་འུགས་འདེད་རྒྱག་མཁན་
 མེད།

དམག་དཔོན་དེའི་ཡི་གེ་དེ་དག་མཇུག་སྐྱོགས་ཀྱི་ནམ་འགྲུར་ཆེན་པོའི་
 ཚུལ་དུ་བྲིས་འདུག་ཅིང་། བཀའ་སློན་ཆོས་ཁོང་གི་ནམ་འགྲུར་ངོ་མའི་གནས་

ལུགས་བརྗོད་མེད་ན་ཡི་གེ་དེར་ངས་ཡིད་ཆེས་ཆེ་ཙམ་བྱེད་སྲིད། ཁོང་ནས་ཐོན་
གྱི་བདེ་འཇགས་སྐྱོར་སྐྱོབ་གཡེང་ཆེ་བས་ཉེན་སྐྱོབ་ཆེད་ཁོང་ཆོའི་སྤྲོད་སྤྲུང་དུ་ཡོང་
དགོས་ཞེས་བརྗོད་འདུག།

དུས་ཆེས་ནར་འགྲུངས་ཤིག་སྐབས་ན། དེས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་ཁོང་ཁྱོད་
རིམ་ཁྱེད་འགྲོ་ཐབས་དང་། ལྷ་སའི་མི་མང་ཞི་འཇམ་དུ་གནས་པ་ཞིག་ཡོང་རེས་
ཁོང་གི་ཡི་གེ་ཆང་མར་ཡིག་ལན་བཏང་བ་ཡིན། ཁོང་གིས་བརྗོད་དོན་ལྟར། རང་
གི་མི་མང་ས་ནས་རྒྱ་མིའི་སར་ཉེན་གཡོལ་བྱེད་རྒྱ་དེ་ནི་བྱ་བའི་མཐའ་མ་ཞིག་
ཡིན་པར་བསམ་བློང་ཞིང་། འོན་ཀྱང་དེ་སོར་དམག་དཔོན་དེར་རྩུབ་མའི་སྤྱིང་
ཅོད་བྱེད་རྒྱར་སྤྱིང་པོ་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་མིན་པར་ཁོང་ཁྱོད་སྤྱིངས་འཇགས་ཡོང་
བའི་རེ་འདུན་གྱིས་ཡིག་ལན་འཇམ་པོ་གཏོང་ཅིས་བྱས་པ་ཡིན། བྱེད་ཐབས་དེ་
ནི་ཁོང་གི་ཤ་ཞེན་དང་སྐྱོབ་སྐྱོན་གྱི་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་དེ་ལ་དགའ་བ་སུ་ཡོད་པའི་རྣམས་
འགྱུར་བསྐྱེད་ནས་མ་གཏོགས་ཡོང་ཐབས་མེད་པར་བརྟེན། རའི་ཡིག་ལན་དང་
པོའི་ནང་། མི་མང་གིས་ལྟ་མོར་འགྲོ་རྒྱར་བཀག་འགོག་བྱས་པ་དེར་ངོ་ཆེ་ཁ་
སྤྱིངས་ཇི་བྱང་སྐྱོར་བརྗོད་པ་དང་། གཉིས་པའི་ནང་། ཁོར་སྤྱིང་མཐའ་སྐྱོར་གྱིས་
གནས་སྤྲོད་མི་རྣམས་ཕྱིར་ལོག་དགོས་པའི་བཀོད་ཁྲབ་བྱས་ལུགས་དང་། མི་
མང་ནས་ཐོན་གྱི་བདེ་འཇགས་སྐྱོབ་སྐྱོབ་ཁ་འབྱེད་གྱིས་རྒྱ་ནག་དང་། ང་ཆོའི་
གཞུང་གི་འབྲེལ་བ་གཏོར་བཤིགས་བྱས་ལུགས་ཁོང་གི་མཐོང་རྒྱུ་ལ་ལྟར་ལ་
མོས་མཐུན་བྱས་པ་ཡིན། ཡི་གེ་གསུམ་པའི་ནང་། ཡར་ཐོན་བསམ་སྐྱོལ་ཡོད་པ་
དང་། དེ་ལ་ངོ་ཆོལ་བྱེད་མི་གཉིས་དབྱེ་འབྱེད་བྱས་ཏེ་དེ་གར་ཡོང་ཐབས་བྱ་རྒྱ་

ཡིན་ལུགས་བརྗོད་བ་ཡིན།

གལ་ཏེ་སྐབས་དེར། ཡི་གེ་དེ་དག་གིས་རྗེས་སུ་ཁོ་ལོ་རང་ལ་སྒྲིབ་སྒྲེང་
བྱེད་ཀྱི་རེད་སྟེ་མ་འདི་བསམ་སྒྲོ་འཁོར་ཡོད་ན་ཡང་། ཡི་གེ་དེ་ག་རང་མ་གྲིས་
ཐབས་མེད་ཀྱི་དུས་སྐབས་ཤིག་ཡིན། གང་ཡིན་ཟེར་ན། མཆོན་ཆ་མེད་པའི་ངའི་
མི་མང་དང་། རྒྱ་མིའི་དབྱུང་དམག་གཞོན་ལུག་འབྱུང་ཉེན་སེལ་དགོས་པའི་ལས་
འགན་ངོ་བུ་གཅིག་པོ་ཞིག་ཡོད།

ཟེར་འཇུག་གི་བྱ་བ་ངའི་འདོད་པར་མེད་སྟེ་སྐབས་མི་མང་ནས་ཟེར་འཇུག་
གི་ནམ་འབྱུར་བསྟན་པ་སྟན་ཀྱི་འདོད་པར་མ་བབས། མི་མང་ནས་ངོས་ལ་བོད་
ཀྱི་སློབ་སྦྱང་སྟེ་ལུང་ངོས་བཟུང་བཅེ་ཞེན་འདི་ཙམ་བྱེད་པ་ལ་ངོ་མཆོར་སྒྲུལ། དེ་
ཉིན་རྒྱ་མིར་མི་དགའ་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་དེ་རང་ཡིན་ཆོད། ངོས་བརྟན་སྤང་གི་
ཆེད་དུ་ཁོང་ཆོས་འདི་ཙམ་འགན་འཁུར་བྱས་པ་ལ་ངོས་ནས་བརྟན་འདོགས་
བྱེད་རྒྱ་དཀར་ཞིང་། ཁོང་ཆོའི་ཆོས་སྤྲིད་ཀྱི་འཆོ་བ་པལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་ལའི་སྒྲ་
མར་ལུག་གི་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་། ཁོང་ཆོའི་བསམ་བཤད་ཀྱང་ཡང་། བྱེད་
ཐབས་རྩ་བ་པོའི་སྤྱོད་པ་སྤུ་མ་བྱེད་ཀྱི་ལག་ལེན་བྱས་ན་རྒྱུན་པར་སྤུག་པོ་ཞིག་
ཡོང་རྒྱུར་སྟན་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་ཅིང་། ངོས་གཞུང་གི་འགོ་འཛིན་ཞིག་ཡིན་
སྟེ་སྐབས་ཁོང་ཆོའི་བསམ་སྤྱོད་བསྒྱུར་རྒྱ་དང་། རྒྱ་མིའི་བྲག་དབྱུང་འག་ཁོང་ཆོ་
སྟོར་བཅོམ་ཐབས་རྣམས་སུ་འགོ་རྒྱ་འགོག་ཐབས་གང་ཡོང་བྱེད་འོས་ཤིང་
དགོས་ལ། རྒྱ་མཆོན་འདི་འབྱར་བརྟེན་ངས་ཁོང་ཆོར་ཞི་འཇམ་དགོས་པའི་སྒྲོ་བ་
སྟོན་བྱས་པ་ཡིན། དམག་དཔོན་དེར་ཡི་གེའི་ལན་དུ་རེད་རང་གི་བསམ་ཚུལ་

གནད་དོན་ངོ་མ་མ་བརྗོད་པ་དེར་འཕུས་འགྲིགས་བྱུང་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་གྱིད་
ཀྱི་ཡོད།

འོན་ཀྱང་ཉིན་རྗེས་མ་ཆེ་གསུམ་པའི་ཆེས་བཅུ་གཅིག་ཉིན་ལྷ་སའི་མི་
མང་བཀག་འགོག་མི་ཐུབ་པའི་གནས་ཚུལ་ད་དུང་རྗེ་གསལ་དུ་འགྲོ་གི་འདུག དེ་
ཉིན་ཁོང་ཆོས་ནོར་གླིང་ནང་བཀའ་ཤག་ཡིག་ཆང་གི་ཉེ་འགམ་དུ་སྤྱང་དམག་
དུག་བཅུགས་ཏེ་བཀའ་ལློན་ཆོ་གང་བྱུང་གི་བསྐྱོད་མི་ཆོག་པའི་རྣམ་འགྱུར་
བསྟན་ཅིང་། བཀའ་ཤག་གིས་རྒྱ་མིར་གྲོས་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་རྒྱ་མི་བོད་ནས་ཕྱིར་
ལོག་དགོས་ལུགས་མི་མང་གི་རེ་འདོད་དེ་དག་མ་འགྲུབ་པའི་འོག་ས་པ་གྱེད་ཀྱི་
ཡོད་པ་རེད། བཀའ་ཤག་གི་རྩ་བཀའ་ཆོགས་འདུ་ཞིག་ཆོགས་པ་དེར་བཀའ་ལློན་
དུག་ནས་བཞི་མ་གཏོགས་ཅིང་། བསམ་པོ་མ་མས་མ་བྲག་ཅིང་། ང་མོད་རྒྱ་མིའི་
སྤོང་སྐར་ནས་ཕྱིར་ཐོན་མ་ཐུག། ཁོང་བཞིས་མི་མང་གི་འགོ་འཁྲིད་ཆོ་འགྲུགས་
འབོད་ཐོག་མི་མང་ཆོགས་འདུ་གྲོལ་གྱིས་ཡོང་བའི་ཐབས་ཤེས་བྱས་འདུག

ཆོགས་འདུ་དེ་སྐབས་མི་མང་གི་འགོ་འཁྲིད་ཆོ་ཐན་བྱ་ཞི་འཇམ་དུ་སོང་
སྟེ། མི་མང་རྣམས་ལ་ཕྱིར་ལོག་འགོ་དགོས་མོལ་བྱུང་ཞུས་འཕུས་བརྗོད་པ་དང་།
བསམ་པོ་མ་མས་བྱུང་བར་དགོངས་འགལ་ཅིང་པའི་ཐོག་ཁོང་ལ་དགོངས་སེལ་
མཆོན་གྱིད་ཅིག་ཀྱང་བཀའ་ཤག་བརྒྱུད་འབུལ་བསྐྱར་ཞུས་འདུག

སྐབས་དེར་ཁོང་ཆོའི་རྣམ་འགྱུར་ཐན་བྱ་ཞི་འཇམ་དུ་ཕྱིན་ཡོད་སྐབས་མི་
མང་གང་མགྲོགས་ཕྱིར་ལོག་དང་། ང་དང་། བཀའ་ཤག་ནས་མི་མང་གི་ངོ་མོལ་
ཞི་འཇམ་དུ་འགྱུར་ཐབས་བྱས་པ་དེ་དག་འགྲུབ་པའི་རེ་བ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་རེད། ད་

དུང་དམག་དཔོན་ནས་ངོས་དང་། བཀའ་ཤག་ཏུ་ཡི་གེ་གཉིས་འབྱོར་ཞིང་།
བཀའ་ཤག་ཏུ་བཏང་ཡིག་དེས་ང་ཚོའི་ཐབས་ཤེས་ཅི་བྱས་རྣམས་ཚུད་ཅོས་སུ་
ཕྱིན་པའི་བཟོ་ལྷ་མཐོང་། ཡི་གེ་དེའི་ནང་། མི་མང་ངོ་ལོག་བ་ཚོས་ལྷ་སའི་བྱང་
བརྒྱད་རྒྱ་ནག་ཏུ་འགོ་ལམ་ཁར་འཛིངས་ར་བཟོས་པ་དེ་དག་མེད་པ་བཟོ་དགོས་
བཀའ་ཤག་ནས་བཀོད་ཁྲབ་དགོས་ཚུལ་དང་། གཤམ་སྤྱད་དེ་ལྷར་མ་བྱས་ན་ཇ་
དག་གི་རྒྱན་དན་ཡོང་རྒྱུར་དེའི་ལགན་ཁག་ཟུར་ཁང་། བཤད་ཟུར། སྤེལ་ཤག་
མགོན་ཆེ་བཅས་ནས་འཁུར་དགོས་ལུགས་བརྗོད་དཀོད་བྱས་འདུག

ཡང་བསྐྱར་བཀའ་ཤག་ནས་མི་མང་འགོ་འཁྲིད་ཆོ་འགྲུགས་འབོད་ཀྱིས་
ལམ་ཁའི་འཛིངས་ར་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་ན་ལེགས་པ་དང་། དེ་ལྷར་བྱས་ན་རྒྱ་མིས་
བཅན་གཞོན་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་རྟེན་དཀའ་ཡོང་ལུགས་སློབ་སྟོན་བྱས་ཀྱང་།
སློབ་སྟོན་དེའི་རྒྱས་པ་ནི་གོ་ལྡོག་ཏུ་གྱུར། མི་མང་འགོ་འཁྲིད་ཆོས་དེ་ལ་དང་
ལེན་མ་བྱས་པར་བརྗོད་གསལ། དེ་ནི་ཁྱོད་ཁྱེད་ནང་རྒྱ་མའི་དཔུང་བསྟོན་ཡོང་རྒྱ་
མཆན་ས་གཙོད་ཀྱིས་ནོར་གླིང་སྤང་སྟོབ་ཆེད་ཡིན་ཞིང་། གཤམ་སྤྱད་རྒྱ་མིས་དེ་
དག་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་དགོས་བརྗོད་བབས་ནི་ཕོ་བྲང་དུ་དཔུང་འཇུག་གིས་རྒྱ་ལའི་
ལྷ་མ་འཛིན་བཟུང་བྱེད་ཅིས་ཡོད་ངེས་དང་། ད་དུང་ཁོང་ཆོས་བརྗོད་གསལ། རྒྱ་
མི་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མདུན་ཐད་དུ་འཛིངས་ར་བཟོས་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་
ཆོར་རྒྱབ་སྟོར་བྱེད་མཁན་ང་མོད་སོགས་བོད་མི་ཁག་གི་སྤྱད་གནས་སུ་ཡང་དེ་
དེ་བཞིན་བྱས་ཡོད་ལུགས། རྒྱ་མིས་ང་མོད་སོགས་སྤང་སྟོབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་དེ་ལྷར་
བྱས་ཆོག་ན། ལྷ་སའི་མི་མང་གིས་ཕོ་བྲང་སྤང་སྟོབ་བྱེད་པར་དགག་ཆ་ཡོང་དོན་

ཇི་ཡིན། ཞེས་ཅི་བ་རྒྱངས་པ་མ་གཏོགས། འགོ་འཁྲིད་ཆོས་དེ་མིན་ཉན་མེས་ས་
གང་ཡང་བྱས་པ་མ་བྱུང་། རྒྱ་མིའི་ཡི་གེ་དེའི་འབྲས་བྱ་ངན་པ་གང་བྱུང་སྟུང་ནས་
ངོས་སྤངས་སྐྱོབ་ཀྱི་སྒོ་གཡེང་ནི་ཆེད་ཕྱིན་ཏེ་མི་མང་ཕྱིར་སྒོག་བྱེད་རྒྱ་དང་། ལེན་
མ་བྱས་ཤིང་། མཉམ་ལས་དང་གོ་ཤེས་ནི་ཆུང་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། སོ་བུར་སྤངས་སྐྱོབ་
ལུས་ལྷགས་ནི་ཆེད་གཏོང་ཆེད་ཁོང་ཆོའི་འགོ་འཁྲིད་བྱས་ཟུར་བསྐྱོ་བྱས་པའི་
ཐོག། ཇི་ལྟར་བྱང་ཡང་སོ་བུར་སྤངས་སྐྱོབ་མཆོམས་འདོག་མི་བྱེད་པའི་སྐྱེང་
བསྐྱུགས་བྱས་འདུག།

གནས་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དེ་ལ་ངོས་སྒོ་པམ་ཆེན་པོ་བྱང་ཞིང་། རྒྱུན་
ངན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་གོ་མ་བཟོད་གཅིག་སྒོས་པའི་མཐོང་སྤང་བྱང་བར་བརྟེན། མི་
མང་འགོ་འཁྲིད་ཆོར་ངོས་རང་ངོ་གཏུགས་ཀྱིས་སྐྱེང་མོལ་བྱེད་ཐག་བཅད་དེ་ཆེད་
འབོད་བཀྲིས་པར་མི་གངས་བདུན་ཅུ་སྟོར་སྐྱེབས་འབྱོར་བྱང་ཞིང་། བཀའ་ཤག་
དང་། ལས་བྱེད་ཀྱན་པ་ཆོའི་མཐོང་ས་དེར་ཁོང་ཆོའི་རྒྱབ་སྐྱོད་སྒྲོངས་འདོར་
དགོས་པའི་བརྗོད་ནན་གང་ཡོང་དང་འབྲེལ། རྒྱ་མིའི་དམག་དཔོན་གྱི་གདན་ཁྱུ་
དེ་དང་ལེན་མི་བྱེད་མཐུ་མེད་མ་བཟོས་པར། ངོས་ལ་གོ་བསྐྱུར་བྱས་ཡོད་པ་དང་།
གདན་ཁྱུའི་མགོན་བརྟམ་བྱང་གོང་ངོས་ནས་ཁས་ལེན་བྱས་ལྷགས། ངོས་ལ་རྒྱ་
མིའི་ཕྱོགས་ནས་ཉེན་ཁ་བྱུང་དྲྀགས་སྒོ་གཡེང་མེད་པ། མི་མང་ལ་རྒྱུན་ངན་
ཆབས་ཆེན་ཡོང་བའི་ཆ་རྒྱུན་བཟོ་མི་རུང་བ་སོགས་བརྗོད་ཅིང་། བརྗོད་དོན་དེ་
ཆོར་ཁོང་ཆོ་འདོད་བབས་མི་འབྱུང་བ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ལྟ་སའི་ནང་གི་ཞི་བདེ་
སྤར་གནས་ཡོང་བའི་རེ་འདུན་གྱིས་གནས་ལྷགས་དེ་དག་བརྗོད་དགོས་པ་བྱུང་།

མི་མང་ཆོས་ངོས་ཀྱི་སློབ་སྟོན་ལ་བྱི་ཚུད་ལན་འདེབས་གང་ཡང་མ་བྱས་
 བར་ཕྱིར་ལོག་གིས་པོ་བྱང་རྒྱལ་སྐོའི་ཕྱིར་ཁོང་ཆོ་ཆོག་ས་འཛོམས་སུ། ངོས་
 ཀྱི་སློབ་སྟོན་དང་ལེན་བྱེད་དགོས་པར་མོས་མཐུན་བྱུང་ཡང་། གལ་སྲིད་ཁོང་
 ཆོའི་སྤང་སློབ་འཐེན་ན་ངོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རིམ་འགྲུར་སྐྱོར་ཚུད་གཞི་རིང་པོ་
 ཞིག་བཀོད་འདུག མཐར་ཁོང་ཆོས་རའི་རེ་འདོད་དང་བསྐྱུན་ནས་ནོར་སྤིང་ནང་
 ཆོག་ས་འདུ་ཆོག་ས་རྒྱ་ཕྱིར་འཐེན་བྱས། དེ་རྗེས་པོ་བྱང་པོ་རྒྱ་ལའི་ཞོལ་དུ་ཁོང་ཆོ་
 ཆོག་ས་འཛོམས་ཀྱིས་གྲོས་མོལ་རིམ་བྱས་ངོས་དང་། བཀའ་ཤག་ཏུ་སྟན་ཞུ་གཏོང་
 བུ་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་ཆོའི་སྟན་ཞུ་དེ་དག་ནང་གོང་དུ་གསལ་བསྐྱབས་བྱས་ཐེན་
 པའི་བརྗོད་དོན་ཁག་སྐྱུར་དུ་བཀོད་དེ། ངོས་ཀྱི་སྤང་སློབ་སྤྱོད་མཐུན་བྱེད་རྒྱ་དང་།
 རྒྱ་མི་ལྷ་ས་དང་། བོད་ནས་ངེས་པར་ལོག་དགོས་པ། བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་པོད་
 མིས་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་ལུགས་སོགས་བཀོད་ཡོད་པ་རེད།

ཉིན་རྗེས་མ་གཉིས་དེ་ཟུས་སུ་ཕྱིན་ཏེ། གནས་ཚུལ་དེ་དག་སྤྲོ་མཁའ་གསལ་
 དང་། དཀའ་ངལ་སེལ་མ་ཐུབ་པར་ལུས་ཤིང་། དེ་ཟུར་ཡུན་གནས་ཡོང་ཐབས་
 མེད་སྐབས་ལེགས་ཉེས་གང་རུང་གི་མཐའ་གསལ་ཡོང་གཏན་ཡིན།

དམག་དཔོན་ཐན་ཀོན་སན་གྱི་མཐའ་མའི་ཡི་གེ་དེ་རྒྱ་གསུམ་པའི་ཆོས་
 བཅུ་བྱུག་ཉིན་འབྱོར་པར་གནས་ལན་དེ་ཉིན་རང་བཏང་། རྗེས་སུ་རྒྱ་མིས་ཡི་གེ་
 དེ་གཉིས་ཀ་པར་འདེབས་བྱས་འདུག་ཀྱང་། ཡིག་སྐྱོགས་དེ་གའི་ནང་ར་ཐོད་
 ཀྱིས་ངོས་ལ་བཏང་བའི་ཡི་གེ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་སྐྱོར་གང་ཡང་བརྗོད་མི་འདུག ་
 རོ་བྲག་གི་གནས་ཚུལ་འདི་དག་འགོ་ཚུགས་ནས་བརྒྱུད་ར་ཐོད་བཀའ་ཤག་གི་

ཆོག་མཁན་འདྲུང་ནས་ཡང་ཡོང་ཐབས་མ་བྱུང་། ཁོང་གི་ཡི་གེ་འདི་ནང་ད་ཆ་ཞི་བདེ་
 ཡོང་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་ལྟ་བུ་བྱིས་འདུག་ཅིང་། ཁོང་གི་བསམ་འཆར་ལ་ལོག་
 གྲོལ་བའི་འཆར་དོན་རྣམས་བསྟོར་བཞིགས་གཏོང་དགོས་པ་དང་། མི་མང་གི་
 འགོ་འཁྲིད་ཆོར་འབྲེལ་ཐག་གཅོད་དགོས་པའི་བསྐྱེད་མ་བྱས་བྱུང་། ད་དུང་ཁོང་
 གིས་བརྗོད་གསལ་ལ། མི་མང་གིས་ངོས་ནོར་གླིང་ནས་འདོན་འཁྲིད་བྱ་རྒྱུ་འདི་འཆར་
 གཞི་དན་པ་ཡོད་ཆོད་བདེན་ཆེ་དེ་ནི་འིན་ཏུ་ཉེན་ལ་ཆེན་པོ་རེད། ངོས་གཞན་
 བསྟོར་སྤྱང་འགོག་ཆེད་རྒྱ་མིས་བྲུ་སྤྱིག་སྤྱི་བརྟན་བྱས་ལུགས་དང་། གལ་ཏེ་ངོས་
 བོས་བྲོལ་བྱུང་བ་སྲིད་ན་ཡང་། དེང་དུས་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུའི་ནང་
 ངོས་བོད་དུ་བྱིར་ལོག་ནས་ཡང་མི་བྱུང་ཅེས་དང་། ཁོང་ནས་གལ་སྲིད་མི་མང་
 གིས་མ་ཉན་ན་ངོས་དང་། སྤྱི་སྤྱང་ལྟོས་འཁེལ་བ་འགའ་ཤས་ལུགས་རི་ནང་མའི་
 རྒྱུ་བཟུགས་ཏེ་བཟུགས་ལུལ་ས་གནས་གང་ཡིན་དམག་དཔོན་ཐན་གོན་སན་
 ལ་ངེས་གསལ་གསུངས་ན་དེ་ལ་སྟོན་འགྱུར་མི་ཡོང་བ་ཁོང་ཆོས་བྱེད་ཅིས་ཡོད་
 ལུགས་ཞེས་བཀོད་འདུག།

ང་ཆོའི་བསམ་ཆོད་ལྟར་རྒྱ་མིས་ཕོ་བྲང་དང་མི་མང་སྟོར་ཅིས་ཡོད་པ་
 དང་། ཐབས་ཤེས་བྱུང་ན་ངོས་སྟོན་སྟོན་མ་བྱུང་བ་བྱེད་འདོད་ཡོད་པ་ང་ཐོད་ཀྱི་
 ས་ནས་ཤེས་པ་རེད།

ཁོང་གིས་བཀའ་ཤག་ཏུ་བཏང་བའི་ཡིག་བརྗོད་ཀྱང་ཕྱོགས་མ་བྱུང་ལྟ་
 བུར། ལྟ་རབ་མི་མང་ཆོ་ཕོ་བྲང་ནས་བྱིར་ལོག་གསལ། མ་མཐར་ལུགས་རིའི་བྱི་
 ལོགས་སུ་འབྱུང་ཐབས་དགོས་ཚུལ་བྲིས་ཡོད་འདུག། ཁོང་གིས་དཀའ་ངལ་རི་

ཡོད་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ལུགས་དང་། གལ་སྲིད་མི་མང་པོ་བྱང་ནས་ཕྱིར་སློག་མ་ཐུབ་
ཆེ་ངོས་བརྟན་སྤང་ཆེད་པོ་བྱང་ནས་རྒྱ་མིའི་སྤྱར་དུ་འཁྲིད་ཐབས་དགོས་ལུགས་
བརྟུན་ཅིང་། ད་ལྟའི་ཆར་ངོས་པོ་བྱང་གི་ས་ཕྱོགས་གང་དུ་བསྐྱད་མིན་གྱི་ས་ཁྲ་
ཞིག་གཏོང་དགོས་ལུགས་བརྟུན་འདུག

དམག་དཔོན་གྱི་ཡིག་ལན་དོན་གོང་འཁོད་ལྟར་དང་། པོ་བྱང་དང་མི་
མང་ལ་བྲག་གཞོན་གྱི་དེ་ལ་འགོག་ཐབས་ནི་ཁོང་གི་འདོད་པ་བརྟུན་རྒྱ་དེ་རང་མ་
གཏོགས་མེད་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་ཞིང་། ངོས་སྤོང་གནས་གང་དུ་ཡོད་མེད་སྟོར་
གང་ཡང་བརྟུན་པ་མེད། ངའི་བསམ་པར་བརྟུན་བབས་དེ་དངོས་འབྲེལ་ཡིན་ན་
ངོས་ཀྱི་སྤོང་གནས་གང་ཡོད་ངེས་གཏན་མ་ཤེས་པར་ཁོང་ཆོས་བློ་སྤྱོད་མི་
གྱེད་པའི་རེ་བ་བྱུང་། ང་ཆོས་གསལ་པོ་བརྟུན་ན། ཁོར་སྤིང་གྲང་གོག་ཏུ་གཏོང་
རྒྱ་དང་། མི་སློག་སྤོང་ཕྱག་མང་པོ་ཅ་བརྒྱག་ཏུ་གཏོང་གཏན་ལ་བརྟེན་ཐབས་
ཤེས་གཞན་ཞིག་ལ་གང་མཁྱོགས་རྒྱ་མིའི་སྤོང་སྤྱར་དུ་ཡོང་གི་ཡིན་ལུགས་
བརྟུན་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་དངོས་སུ་འགྲོ་རྒྱུའི་འཆར་ཅིས་མེད་ཀྱང་། གནས་ཚུལ་
དེས་ཁོང་ཆོའི་བློ་སྤྱོད་དུས་འགྲུངས་འགྲོ་བ་དང་། མི་མང་ཕྱིར་ལོག་གྱེད་པའི་
དུས་སྐབས་ཤིག་བྱུང་ན་སྟུང་ཞིང་། དེ་ནི་ངས་ཁོང་ལ་ཡི་གེ་བཏང་བའི་མཐའ་མ་
དེ་ཡིན།

དེ་ནས་པོ་བྱང་གི་ཉེ་སྟོར་དུ་ང་ཕྱག་གི་ནམ་འགྲུར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་།
ལུགས་རི་ནང་མའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་ཁོང་ཁོ་དང་། དངངས་སྒྲག་ཅན་གྱི་མི་མང་
འཕོར་ཆེ་བསྐྱད་ཅིང་། སལ་ཆེ་བས་གྱི་དབྱུག་སོགས་གང་བྱུང་གི་མཆོན་ཆ་

འབྲེང་བ་དང་། ཁོང་ཆོའི་ཁྲོད་དམག་མི་དང་། ཁམས་པ་གང་འཆམས་ཡོད་པ་
 ཆོར་མེ་མདའ་དང་། འབྲུལ་མདའ་ཆེ་བའི་རིགས་བཅུ་སྟོར་ཅམ་ཡོད། གལ་ཏེ་
 ཐད་ཀར་དངོས་སུ་ལག་འཛིངས་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་བོད་མི་གཅིག་དང་། རྒྱ་མི་བཅུ་
 གཉིས་ཅམ་དོ་མཉམ་ཡོང་གི་རེད། གནས་ཚུལ་དེའི་ར་སྟོད་ནི་ཉེ་ཆར་ཤར་
 རྩེགས་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་ཏུ་བྱུང་ཡོད་འདུག འོན་ཀྱང་རྒྱ་མིའི་གོ་མཆོན་རྣམས་
 ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་མདུན་སར་དཔའ་བོ་ལག་རྩམ་ལྟར་བོད་མིའི་དཔའ་ཅལ་སྟོར་
 བོ་མེད་པར་བྱུང། བོད་མི་ཆོ་ལ་ངོས་སུ་སྟོབ་བྱེད་རྒྱུའི་སེམས་ཤུགས་ཁོ་ན་
 ལས་དམག་འཐབ་རྣམས་པའི་གོ་མཆོན་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད།

འོན་ཀྱང་པོ་བྲང་ལུགས་རི་ནང་མའི་པོ་བྲང་གི་ཉེ་སོར་དུ་ཞི་འཇམ་སྤར་
 སྤུས་གནས་པ་ལྟ་བུ་ལས། ཟིང་འཁྲུག་ཡོང་བའི་མཆོན་རྟགས་གང་ཡང་མེད།
 ལྷམ་རའི་མཛེས་སྤྱད་སྤར་རྒྱན་བཞིན་ཐོག་ མ་བྱ་དག་ཀྱང་མའི་རྩ་བཅུ་གི་སྟོད་
 ཚུལ་མ་རྟོགས་པར་རང་གི་སྟོ་གཤོག་བརྒྱུད་ཏེ་བག་པེབས་སུ་སྒྲིག་འགྲོས་
 གྱིས་རྒྱ་བ་དང་། སྤུ་སྤྱད་མངོན་པར་བཟ་བའི་འདབ་ཆགས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་
 རྟོན་ཤིང་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཕྱར་ལྗོངས་ཅེ་ཞིང་། བྲག་རའི་བཙོ་བཏོད་མཛེས་
 པའི་ལྷམ་རའི་ངོགས་ནས་བྱ་བྱུར་འབབ་ཅིང་དབུ་བའི་ཐེགས་མ་འཛོར་བའི་
 འབབ་རྒྱུའི་ལྷུང་ལྷུང་གི་སྟེང་ཁོང་ཆོའི་སྐད་སྟན་གེ་འཁྱུར་གྱི་རོལ་མོ་སྟན་ཅིག་
 སྟོག་གི་ཡོད་པ་རེད། མི་ལ་འདྲིས་ཤིང་དགའ་བའི་ལྷ་བ་དང་། རྩིང་བུའི་ནང་གི་
 ཉ་རིགས། རང་པ། ཁྱང་ཁྱང་སོགས་ནི་སྤར་བཞིན་བག་པེབས་ཞི་འཇམ་དུ་
 གནས། སྤུ་སྤྱང་དམག་མི་ཆོ་ཁག་གཅིག་གིས་དམག་ཆས་སྤྱད་དེ་མེ་རྟོག་དང་།

ནི་འུ་གསིང་ལ་ཚུ་འདྲེན་བཞིན་པ་སོགས་དུས་རབས་མང་པོའི་རིང་ཐོད་མི་ཆོས་
 ཆོས་ཀྱི་ལམ་བརྟུན་ཐར་པའི་རང་དབང་སྐྱེ་བ་པའི་རྣམ་པ་དེ་ག་རང་དུ་བསྐྱད་
 ཡོད།

ཕྱི་རྒྱ་གསུམ་པའི་ཆོས་བརྟུ་དུག་ཉིན་ཞི་འཇམ་བདེ་སྦྱིད་ཅན་གྱི་ས་
 གནས་དེ་རྒྱ་མིས་སྟོར་རྒྱའི་ཤ་སྦྱིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་གསར་འགྱུར་མི་མང་གིས་
 བཀའ་ཤག་ཏུ་བརྟེན་ཅིང་། དེ་ནས་ངོས་ཀྱིས་གོ་ཐོས་བྱུང་དོན་དུ། རྒྱ་མིས་ལྷ་
 སའི་ཁྱོད་ཁྱེད་དང་། ལྷག་པར་དུ་ནོར་སྤིང་ལ་མེ་སྦྱོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མོའི་ཆད་སྦྱིག་
 བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལུགས་དང་། ལྷ་སའི་ཤར་ཕྱོགས་མེ་མེ་བརྟུན་སར་སྦྱོག་ཁང་
 གསར་རྒྱག་བྱེད་ཡུལ་གྱི་ལས་མི་ཞིག་ནས་བརྟེན་གསལ། རྣམ་ཀུན་དེ་ཁྱེད་ཀྱི་
 སྟེང་དུ་འཛོག་པའི་མེ་སྦྱོགས་བཞི་དང་། མེ་ཤིན་ལྷན་གྱི་རིགས་ཉི་ཤུ་ཙམ་བརྟུན་
 དང་། དམག་མི་འཁོར་ཆེན་བཅས་ཆོས་བརྟུ་བཞིའི་རྒྱུ་མོ་རྒྱུ་མོ་འཁོར་ཆེ་གས་
 ཀྱི་ནང་ལྷ་སར་གསར་བསྦྱོད་བྱས་ལུགས། ཡང་ལྷ་སའི་ཤར་ཕྱོགས་འབྲོམ་སྟོད་
 ས་ཁུལ་གྱི་ལས་བྱེད་བ་ནས་ཀྱང་། ལྷེ་བའི་མེ་མདའི་རིགས་ཉི་ཤུ་ཙམ་ལྷ་སའི་
 ཁྱོད་ཁྱེད་ཕྱོགས་བཏང་ཚུལ་བརྟེན་འདུག །ཆོས་བརྟུ་གསུམ་རྒྱུ་མོ་དང་། ཡང་
 བསྐྱར་ཆོས་བརྟུ་བཞིའི་རྒྱུ་མོར་རྒྱ་མིའི་རྒྱུ་མོ་འཁོར་ཆེ་གས་གཉིས་ཀྱི་ནང་
 དམག་མི་གསུམ་རེས་ཆད་ལེན་གྱི་ཡོ་ཆས་འབྱེད་ཏེ་ནོར་སྤིང་པོ་བྱང་བྱང་སྟེའི་
 ཉེ་འགྲམ་དུ་འབྱོར་བ་དང་། ཁོང་ཆོས་མི་མང་གིས་ཞིབ་རྟོག་བྱེད་བ་མཐོང་འབྲལ་
 ལྷུང་དུ་བྱིར་ལོག་བྱས། མི་མང་ཆོའི་བསམ་བར་པོ་བྱང་ལ་མེ་སྦྱོགས་ཆེན་པོའི་
 རིགས་ཆད་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པར་བསམས་ཤིང་། དེ་རྒྱུ་རྒྱ་མིའི་རྒྱུ་མོ་

འཁོར་ཆེ་གས་གསར་བ་བརྒྱ་སྐོར་ཞིག་དལ་བྱས་པོ་བྱང་ཉེ་འབྲམ་བརྒྱད་རྒྱ་མིའི་
སྤྱོད་སྐར་དུ་བྱིན་པ་མཐོང་འདུག བྱི་ཉིན་སྤྱོད་རྒྱ་མི་ཞི་ཆས་གྲོན་པ་བཅོ་ལྔ་ཉི་ཤུ་
སྐོར་ནས་ལྷགས་སྐྱུད་ཀ་བའི་ཐོག་འཛེགས་ཏེ་བཟོ་བཅོས་བྱེད་ཁུལ་བྱེད་བཞིན་
ཡོད་པ་དེར་ཡང་མི་མང་ནས་ཁོང་ཆོས་ཚད་ལེན་བསྐྱར་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པར་
བསམ་འདུག ང་ཆོའི་མི་མང་ནས་མེ་མདའ་ཆེ་རིགས་དེ་གས་ཀྱི་གནས་ལུགས་
འི་བཞིན་ཤེས་ཀྱི་མེད་སྟབས་ཁོང་ཆོའི་བསམ་ཚུལ་ནོར་འཁྲལ་བྱུང་སྤྱོད་ན་
ཡང་། གང་ལྟར་ཡིད་ཆེས་དེ་འབྲེལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

ཁོང་ཆོས་བསམ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཁར། རྒྱ་ནག་ནས་གནམ་ཐོག་
དམག་མི་མང་པོ་འབྱོར་ཚུལ་ཀྱི་དཀྲོག་གཏམ་ཡང་ཡོད་འདུག ཆོས་བརྒྱ་བྱག་
དགོང་བོ་རྒྱ་མིས་པོ་བྱང་ལ་མེ་སྒྲིགས་ངེས་པར་རྒྱག་ཅིས་ཡོད་པའི་མཐོང་སྣང་
བྱུང་ཞིང་། བཅའ་ཞིག་སྒྲོ་བྱར་ཀྱི་ཉིན་ཁ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུར་མི་མང་གིས་ཡིད་ཆེས་
བྱུང་སྟེ་བསམ་སྒྲའི་ནང་དངངས་ཆ་བས་ཆེན་པོ་བྱུང་ན་ཡང་པོ་བྱང་དང་། རོས་
སྒྲོས་གཏོང་གི་ཡོད་པ་མ་རེད། དབང་ཆ་ཡོད་པའི་མི་ཆང་མས་ཁོང་ཆོར་སྟོབ་
སྟོན་འི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རྒྱ་མིར་ཁོང་ཁོ་འགོག་ཐབས་མེད་པ་ལྟ་བུར་བྱུང་། དེ་དུས་
མི་མང་དང་། བཀའ་སྒྲོན་ཆོ། རོས་རང་བཅས་ཀྱང་བསུན་གཙེར་ཆེ་བས་ངལ་
གསའི་དུས་སྐབས་འི་བཞིན་པ་བྱུང་།

བྱི་ཉིན་སྤྱོད་ལྷན་ཐེང་གི་གཏམ་སྐྱེད་མ་འཇགས་པའི་ཁར། སྟོར་བཅོམ་
ཀྱི་ཉིན་ཁ་ད་དུང་བསྐད་ཡོད་པ་རེད། རོས་དང་། བཀའ་ཤག་གི་མཐོང་ཚུལ་ལ་
གནས་ཚུལ་དེ་དག་ལྷན་སྐྱེད་ཐབས་ཐད་ལྟ་བུར་སྣང་ཞིང་། ང་ཆོས་གྲོས་ཆོགས་

ཕྱི་གྲུ་བྱས་པར་གོ་བསྐྱར་བྱ་རྒྱུ་འགན་དོན་ནི་ཕོ་བྲང་སྟོར་བཅོམ་འགོག་ཐབས་
དང་། མི་མང་སྟོར་ཐག་མང་པོ་དེ་དག་སྟོག་སྟོབ་བྱེད་ཐབས་ཇི་ཡོད་ཀྱི་དོན་
གནད་གཅིག་ཕྱ་དེ་ལས་མེད་ཅིང་། གྲོས་ཐག་གཅོད་ཐབས་ཀྱང་གཅིག་ལས་
མེད་པ་དེ་ནི་བཀའ་ཤག་ནས་མི་མང་རྣམས་ཞི་འཇགས་ཕྱིར་ལོག་འགྲོ་ཐབས་མ་
འགྲུབ་པར་ཁོང་ཆོར་དྲག་གཞོན་སྟོག་སྟོན་མི་འབྱུང་བར་ངང་སྐྱབ་ཡོང་བ་ཞེས་
རྒྱ་མིའི་དམག་དཔོན་ལ་ཁྱེ་བསྐྱལ་བྱེད་རྒྱ་དེ་རང་རེད། དེར་བརྟེན་བཀའ་ཤག་
ནས་དེ་འབྲལ་ང་པོ་ད་ལ་ཡི་གེ་བཏང་བའི་ནང་། མི་མང་རྣམས་ཁོང་ཁྱོད་གཞན་
དབང་དུ་གྱུར་ཏེ་ཐེན་ཏགས་ཀྱི་བྱ་སྟོན་དུ་ཁྱེགས་ཀྱང་། ད་དུང་ཁོང་ཆོ་ཞི་འཇགས་
ཕྱིར་ལོག་ཏུ་འགྲོ་རྒྱུ་འདི་ལ་མེད་པ་མིན།

ངོས་རྒྱ་མིའི་སྟོན་སྐར་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་འདི་ཕོ་བྲང་ནས་ཀྱང་གྲོགས་རམ་
བྱེད་དགོས་ཤིང་མི་མང་ནས་ཕོ་བྲང་མཐའ་བསྐྱོར་བྱས་ཡོད་སྐབས་དེ་ལ་དཀའ་
ཆོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་རུང་། ང་ཆོས་ཀྱང་འབད་བཅོན་གང་སྐབས་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་
ལུགས་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། ཡི་གེ་དེ་དང་མཉམ་དུ་གསང་ཆོག་གི་ཡི་གེ་ཞིག་
བསྐྱར་ཏེ་ང་པོ་ད་ནས་གནས་ལན་གཏོང་སྐབས་དེ་ལ་བེད་སྟོད་དགོས་པ་ལས།
ཕོ་བྲང་ཉེ་སྟོར་མི་མང་ནས་ཡི་གེར་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལུགས་བརྗོད་འདུག་
ཡི་གེ་དེ་ལྟར་གཏོང་བའི་རྒྱ་མཆན་ནི་རྒྱ་མིའི་དམག་དཔོན་ཁོང་སེམས་ཚུང་ཟད་
དགའ་ལྟོད་དུ་འགྱུར་ཆེད་ཡིན་པ་ལས། དོན་ལ་ངོས་རྒྱ་མིའི་སྟོན་སྐར་དུ་འགྲོ་
སྐབས་ཐབས་གཏན་ནས་མེད། གལ་ཏེ་ངའི་མི་མང་སྟོག་སྟོན་དུ་གཏོང་རྒྱ་འགོག་
ཐབས་སུ་དོན་པན་ཡོང་གི་ཡོད་ན་ངོས་ནས་རྒྱ་མིའི་སར་ཕྱིན་ཏེ་དགོངས་སེལ་

ཉུ་མིད་ཀྱི་རེད།

འོན་ཀྱང་མི་མང་ནས་ངོས་དེ་ལྟར་བྱེད་དུ་ནམ་ཡང་མི་འདུག མི་མང་
ནས་ཡི་གེར་ཞིབ་རྟོག་བྱེད་པ་དང་། ལས་བྱེད་པ་འབྲུལ་བཞུད་བཀག་སྡོམ་བྱེད་
བཞིན་ཡོད་སྐབས་ཡི་གེ་དེ་ལྟར་གཏོང་བ་ལ་དཀའ་ཆེགས་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་།
བཀའ་སློན་བཤད་བྱུང་གི་སྒྲ་གས་ཤིག་གོང་ཁྱེད་ནང་ཉི་ཆའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཚུལ་
བསྟེན་ཐར་གྱིས་ང་མོད་ལ་ཡི་གེ་འཛོད་དེ་གནས་ལན་ཡང་འཁྱེད་ཡོད་པ་རེད།
གནས་ལན་དེ་ནི་འབྱོར་ལན་ཅམ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། ངོས་རྒྱ་མིའི་སྟོད་སྐར་དུ་འགྲོ་
རྒྱུའི་བཀའ་ཤག་གི་བསམ་ཚུལ་དེར་དགའ་བོ་བྱུང་ཚུལ་དང་། ཞིབ་ལན་རྗེས་
སྤེལ་བྱས་འབྲུས་གསལ་ཡོད་ཀྱང་། ཞིབ་ལན་ནི་ལས་ཀ་ཐལ་ཆ་ཆང་མ་ཐེན་
རྗེས་མ་གཏོགས་མ་བྱུང་ཆོད་རེད། དེ་ཉིན་དགོང་མོ་ཚུ་ཆོད་བཞི་པ་ཅམ་གྱི་དུས་
སྐབས་སུ་ང་མོད་ཀྱི་གནས་ལན་དེ་སྐོར་བཀའ་ཤག་དང་ང་ཆོ་གོ་བསྐུར་སྐབས་
རྒྱ་མིའི་རྒྱུང་ས་འཁོར་བབས་ཚུགས་སྟོད་སྐར་གྱི་ཉེ་སྐོར་ནས་མེ་སྒྲོགས་གཉིས་
ཀྱི་སྒྲ་སྐད་ཐོས་ཤིང་། མོ་བྱང་བྱང་སྒྲའི་ཕྱི་ངོས་ཀྱི་ཚུ་འདས་ནང་སྒྲོགས་མདེལ་
བབས་ལྷངས་བྱུང་འདུག

མེ་སྒྲོགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་སྐད་ལ་བརྟེན་ནས་མི་མང་གི་ཁོང་ཁྱོད་དང་།
འཛིགས་དངངས་ཀྱི་མཐོ་ཆད་ཅེ་མོར་སོན། དེ་ལྟར་འཕེན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་
ཡང་བརྟེན་ཤེས་མ་བྱུང་མོད། འོན་ཏེ་སྒྲ་སྐད་གོ་ཐོས་བྱུང་མཁན་ཆོས་ཚུར་གྲོལ་
འགོ་འཛུགས་དང་། མོ་བྱང་འཕེན་དུ་བཞག་པ་རེད་སྟེ་མ་མ་གཏོགས་གང་ཡང་
བསམ་གྱི་མེད་འདུག མོ་བྱང་ནང་གི་མི་ཆོ་ཡང་ཉིན་ཁའི་མཐར་གཏུགས་པའི་

ངེས་ཉིད་བྱང་སྟེ་ད་ཆ་དུས་སྐབས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཚུད་ཐོས་མིན་པར་ང་ཚྱལ་གི་
ཐབས་ཤེས་བྱེད་དགོས་པར་བསམས་ན་ཡང་། རི་ལྷར་བྱེད་དགོས་པ་ནི་སྤྱི་
ཀྱང་ཐག་གཅོད་མ་བྱུང་།

དེའི་ལན་འདེབས་དང་། ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་ལས་འགན་ཁོ་ལོ་གཅིག་
ལོར་ཡོད་ན་ཡང་། སྲིད་ལུགས་འཕོ་འགྱུར་ཆགས་འཛིག་དང་། འཛིག་ཉེན་བྱ་
གཞག་འདི་རིགས་ལ་ཉམས་སྤྱོད་གང་ཡང་མེད་སྐབས་དཀའ་ངལ་ཆེན་ལོ་བྱུང་།
རྒྱ་མིའི་ཚུར་ཆོལ་འོག་ཚུད་པ་དང་། རང་ཉིད་འཆི་བ་ལ་འཛིགས་སྤང་དེ་ཅམ་མ་
བྱུང་ཞིང་། དེ་ནི་སྤྱི་ལོ་མཐའ་མར་འཆི་རྒྱ་དང་། དེ་ཡང་བསྐྱེད་འགྲོའི་དོན་
ཆེན་ཞིག་ཏུ་འཆི་བ་ལ་མི་འདོད་པ་སྤྱི་དོན་མེད་ཅིང་། ཁོ་ལོ་ཅག་སྲིད་པའི་རྒྱ་
མཆོ་འདིར་སྤྱི་ཤི་ཀྱངས་མེད་པ་བྱས་ཡོད་དེ། འདི་འདྲའི་དོན་ཆེན་སྤྱད་ཤི་བ་
དགོན་ཞིང་། ལྷན་མོངས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི་བྱིས་པ་འགས་ཀྱང་རང་གི་ལུང་
པའི་དོན་དུ་ལུས་སྟོག་འདོར་བར་བྱེད་ན་འདི་བྱི་ཁས་ལེན་ཅིང་། ལས་འབྲས་
བསྐྱེད་ཤིང་ཤེས་པར་སྒྲུབས་པའི་མི་དག་ཆོས་མེད་རྒྱུད་མིན་པར་ལུགས་གཉིས་
བྱང་འབེལ་གྱི་བསྐྱེད་འགྲོའི་སྤྱད་དུ་འཆི་བར་ཅི་ནོངས་སྤྱུང་པ་བྱུང་།

འོན་ཏེ་དའི་བསམ་སྒྲུབ་དེ་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་དང་། མི་མང་གི་
འདོད་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་ཤེས་བྱུང་། ཁོང་ཆོས་རྒྱ་ལའི་སྤྱི་སྟོག་ནི་ཤིན་
ཏུ་ཅ་ཆེར་འཛིན་པ་དང་། རྒྱ་ལའི་སྤྱི་མ་ནི་ཤོད་གྱི་མཆོན་ཉགས་སམ། ཤོད་མའི་
སྟོག་ཤིང་ལྟ་བུར་ངོས་འཛིན་གྱིས་དེ་ལས་གཅེས་སྤྱང་ཆེ་བ་བྱེད་ཡུལ་གཞན་
མེད་པ་ལྟ་བུ་བྱེད། ཁོང་ཆོའི་བསམ་པར། གལ་སྲིད་དའི་ལུས་སྟོག་རྒྱ་མིའི་

མཆོན་ལོག་ཏུ་ཆུད་ཐོས་ཕྱིན་ན་བོད་ཀྱི་སློག་ཀྱང་ཆད་པར་ཡིད་ཆེས་བྱེད་པ་
རེད།

དེར་བརྟེན་འཆི་བའི་ཐ་ཆིག་ལྟ་བུའི་རྒྱ་མིའི་མེ་མདའི་སྤྲ་སྤྲད་དེ་དག་
ཐོས་འབྲལ་པོ་བྱང་ནང་འཁོད་གཞུང་ཞབས་ལས་བྱེད་པ་དང་། ཉེ་སྟོར་མི་མང་
ཆང་མའི་བསམ་སྒྲིའི་ཐོག་མར། ངོས་ཀྱི་སློག་སྦྱོར་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་པ་དང་།
པོ་བྱང་ནས་བྱོལ་ཏེ་ལྷ་སའི་བྱོང་བྱེར་འཛོག་དགོས་པར་བསམས། དེ་ལྟ་ན་ཡང་།
དེ་འབྲའི་ཐག་གཅོད་བྱེད་པ་ནི་དོན་གནད་ཆུང་བུ་ཞིག་མིན་ཅིང་། མ་འོངས་པའི་
བོད་ཀྱི་གནད་དོན་དེ་ལ་ཐུག་ཡོད་སྐབས་དོན་གནད་འིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན།
ཡང་ནས་ང་མོད་ཀྱིས་བྲོས་བྱོལ་མི་ཐུབ་ཚུལ་བརྗོད་པ་ལྟར་བྲོས་བྱོལ་ཐུབ་མིན་
ཡང་ངེས་པ་མེད་ལ། གལ་ཏེ་ལྷ་ས་ནས་བྲོས་བྱོལ་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་འགྲོ་ཡུལ་གང་
ཏུ་ཡོད། བོད་མཐའ་མཆོམས་ཀྱི་ས་གནས་འིག་བརྟན་སྤང་ཐུབ་བཅ། ཡང་ན་བྱི་
རྒྱལ་ཞིག་ཏུ་སྤྱབས་བཅོལ་གང་ནས་ཐོབ། གལ་སྲིད་ངོས་ཕྱིན་ན་རྒྱ་མིས་རྩ་ཆའི་
བྱོང་བྱེར་དེ་སྟོར་བཅོམ་དང་། མི་མང་དམར་གསོད་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན།
ངོས་ཕྱིན་པ་ཐོས་ན་མི་མང་ནམས་ཁ་འཐོར་ཏུ་ཕྱིན་ཏེ་གང་འཆོམས་འིག་ལ་
སློག་སྦྱོར་ཐུབ་ཀྱི་ཞེ་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ལན་འདེབས་ཐག་གཅོད་དཀའ་བའི་བྱི་དོན་
མང་པོས་སྤྲད་པར་མྱིད་ནོན་ཆེན་པོ་བྱུང་། མི་ཆང་མར་རྒྱ་མིས་མི་གསོད་སྟོར་
བཅོམ་འགོ་འཛུགས་མ་བྱས་གོང་ངོས་ཀྱི་སློག་སྦྱོར་ཇི་ལྟར་བྱ་སྤྲུལ་པའི་དངངས་
འཆོབས་ཅམ་ལས། དེ་མིན་བྱ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་གདེང་ངེས་གཏན་གང་ཡང་མེད་པའི་
གནས་སུ་སྒྲིབས། གལ་སྲིད་ངས་བསྐད་པ་ཡིན་ན་མི་མང་དང་། ཉེ་བའི་མཛེལ་

ཐོགས་ཆོའི་སྒོ་གཡེང་ནི་སྤྱག་ཏུ་འགྲོ་རྒྱུར་བརྟེན་དོན་དམ་གྱི་འཛིགས་པ་ཐབས་གཞན་གང་ཡང་མེད་པས་མི་བསྐྱུ་བའི་སྐྱབས་ནི་དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གསུམ་འདི་གཅིག་བྱ་ལས་མེད་པ་ལྟར་བདེན་པ་ལས་འབྲས་ལ་བདར་ནས་དགོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་འགྲོ་རྒྱུར་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་ཡིན། ལམ་སྟོན་ཡོང་བའི་སྟོན་ལམ་རི་བཏབ་བརྗོད་དགོས་པ་མེད་ཀྱང་། མིག་འབྱུང་ལམ། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་དེ་ལྟར་འབྲུབ་ཐུབ་པ་བྱུང་།

སྐབས་དེར་གང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ག་རུ་སྐེབས་ང་ཆོས་ཁ་ཆོན་གཅོད་མི་ཐུབ་ཀྱང་ཆང་མས་ང་དང་མཉམ་དུ་ཡོང་འདོད་བྱེད་གྱི་འདུག ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་དང་། བཀའ་སློན་བཞི། གམ་བཅར་ལས་བྱེད་སྐྱ་སྤང་། ཉང་མི་ཉེ་ལྟོས་ཉེ་འཁོར་ན་ཡོད་པ་ཅི་རིགས་བཅས་ཡོད། སྐྱེད་མ་ནོར་གླིང་དུ་ཐིང་ལངས་སྐབས་ཐེབས་ཤིང་། མཉམ་དུ་གཙུང་པོ་རྒྱུད་ཤོས་དེ་འཁྲིད་གནང་འདུག ཁོང་ནི་གོང་དུ་སྟོས་པའི་བྱ་ལོ་གཉིས་སོན་པ་ཞིག་གོངས་ཏེ་ཡང་བསྐྱར་སྐྱེས་པར་ངོས་འཛིན་བ་དེ་རེད། སྐྱ་སྤང་མདའ་དཔོན་གྱི་མདུན་ཐོགས་ངོས་ཀྱི་གཅན་སོ་ཡང་ཡོད། གཅན་སོ་གཉིས་ཨ་རི་དང་། གཅིག་རྒྱ་གར་དུ་ཡོད། གཙུང་མོ་ཞིག་དོར་གླིང་སྟོབ་བྲུང་ཡོད། དེ་ལྟར་སྟོས་འཁོར་ཆེན་སོ་ཡོད་ཅིང་། ད་དུང་ཐོགས་སྐྱ་དེ་བས་མང་ཅམ་དགོས་པ་བྱུང་ཡང་། གནད་དོན་དེ་དག་རྒྱ་མིའི་ཕྱོགས་ཅམ་དུ་མ་ཟད། པོ་བྲང་བྱི་རོལ་གྱི་མི་མང་ཆོ་ལ་ཡང་གསང་རྒྱ་བྱེད་དགོས་པ་བྱུང་། མི་མང་ཁྲོད་དུ་རྒྱ་མིའི་སོ་ཉུལ་བ་ཡོད་པའི་དྲོགས་པ་མི་ཆང་མར་ཡོད་པའི་ཁར། གལ་ཏེ་མི་མང་ནས་ངོས་བསྐྱོད་པ་ཤེས་ཏོགས་བྱུང་ན་སྤང་སྟོབ་ཀྱི་དོན་དུ་མི་སྟོང་ཐག་

མང་པོ་ངེས་པར་མཉམ་ཁུངས་ཀྱིས་ཡོང་སྲིད་ཅིང་། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་རྒྱ་མིས་ཆོར་ཏེ་
སྟོར་གསོད་ཆབས་ཆེན་འབྱུང་ཉེན་ཡོད།

ངོས་དང་། བཀའ་སློན་ཆོས་མི་མང་གི་འགོ་འཁེད་ཆོར་གོ་བསྐྱར་བྱས་
པར་ཁོང་ཆོས་རང་ཉིད་འདེམས་འཛུགས་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་མང་ལ་ཁྱབ་
བསྐྱགས་མི་རུང་བའི་གནད་གསལ་པོར་མཐོང་སྟེ་ཁོང་ཆོས་ར་ཆོར་རུས་ཞེན་
གཏིང་ཕྱིན་པའི་ཕན་གོགས་ཟབ་ནན་བྱས་བྱུང་། ངོས་ནས་ཉིན་རྗེས་མར་ཁོང་
ཆོར་སྟོད་རྒྱའི་ཡི་གེ་ཞིག་བྲིས་ཏེ་ནོར་གླིང་དུ་མངགས་འཛོག་བྱས་པའི་ནང་དོན་
སྟོང་པོར། ཚུར་རྒྱལ་མ་བྱུང་ཕྱིན་པར་གྲོལ་དགོག་རྒྱེན་མ་བྱེད་ཅེས་དང་། ངོས་
ཉེན་འགན་གྲོལ་བའི་ས་ཁུལ་དུ་འབྱོར་འཁོད་མཆའས་ཞིབ་ཆའི་གནས་ཚུལ་
སྟེལ་འཇུས་ཞེས་བརྗོད་ཡོད།

ར་ཆོར་ཉེར་མཁོ་དགོས་ངེས་ཉུང་ཤས་ལས། དེ་མིན་དངོས་ཆས་
བརྟོགས་པའི་གོ་སྐབས་མེད། སང་ཉིན་ནམ་མ་ལངས་གོང་ལྷ་ས་ནས་བར་ཐག་
རིང་པོས་ཆོད་སྐབས་བ་དགོས། བཀའ་སློན་ཆོས་བཀའ་ཤག་དང་། ཡིག་ཆ་དང་གི་
དམ་སྤྱད་དང་། ནོར་གླིང་དུ་ཡོད་པའི་ཡིག་ཆ་སྤེལ་བྱ་འབྱེད་ཡོད་ཅིང་། དེ་མིན་
གཞུང་གི་ཡིག་ཆ་མང་བ་བཀའ་ཤག་དང་། བོ་དྲུ་ལའི་ནང་ཡོད་པ་དེ་ནམས་
འབྱེད་ཐབས་མ་བྱུང་། ར་ཆོ་སྟེར་གྱི་རྒྱ་ནོར་ཡོངས་རྫོགས་བཞག་ངོས་ནས་བརྗེ་
ལེན་བྱེད་རྒྱའི་བྲལ་ཆས་རེ་བྱུང་ལས་མཉམ་འབྱེད་མ་བྱུང་། བོ་དྲུ་ལའི་གན་མཛོད་
ནང་། མི་ཐོག་རིམ་བརྒྱད་དུ་བཞག་པ་རིན་ཐང་བལ་བའི་ཆོས་སྲིད་གྱི་ནོར་རྗེས་
རིགས་ལེན་པའི་གོ་སྐབས་མ་བྱུང་།

ཁོ་ལོ་ཅག་གིས་ཆོ་ཁག་ཚུང་དུ་བཟོས་ཏེ་འགྲོ་རྒྱ་བྱས། ཐོག་མར་སྤྱིད་ཚུ་
བརྒྱལ་དགོས། གཙང་པོའི་བྱང་ཕྱོགས་སུ་ནོར་སྤྱིང་དང་། རྒྱ་མིའི་སྤྱོད་སྤྱར་ཡས་
མས་ས་ཁད་ཉེ་བས་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་མ་གཏོགས་ཐར་རེ་མེད།

དགོན་པ་ཞིག་གི་སྤྱི་མཛོད་ཅིག་ང་ཆོ་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་ཁོང་གཙང་པོའི་
པ་རོལ་དུ་བཞོན་ཏེ་དང་། རྒྱ་པོ་ལྷ་སྤྱིག་གི་ཆེད་དུ་བཏང་། དལ་ཞི་དམག་སྤར་གྱི་
མདའ་དཔོན་རྗེ་ཆེ་དལ་འདུལ་ནས་པོད་དམག་བརྒྱ་སྟོར་ཞིག་འཁྲིད་དེ་ནོར་སྤྱིང་
གི་ལྷོ་ཤར་ས་གནས་གཙང་ཚུ་བརྒྱལ་བཞོད་བདེ་བའི་ས་ཕྱོགས་སུ་སྤོན་ཐོན་
བྱས། འཆར་དོན་འདིའི་ཐོག་མའི་ཆར་ཡང་གནས་ཚུལ་སྤྱག་པོ་ཞིག་འབྱུང་ཉེན་
བྱུང་འདུག །ཁོང་ཆོས་མལ་ལེ་བྱེད་ཅམ་གྱི་ས་ལས་མ་བཞོད་པར་རྒྱ་དམག་
འགའ་ཤས་ས་གནས་དེ་རང་དུ་འགྲོ་བ་མཐོང་འབྲལ་མེ་མའེལ་ལྷ་ཅམ་འཕངས་
འདུག་ཅིང་། དེ་ནི་སྤྱོད་བྱུང་གྱི་བསམ་སྤྱོད་ཅིག་ཡིན་པ་དེ་གས་སྤྱང་སྤྱོད་བྱུང་། རྒྱ་
མིས་གཙང་པོའི་ཉེ་སྟོར་དུ་གོ་མཚོན་ཅན་གྱི་ཁམས་དམག་ཡོད་པ་ཤེས་གྱི་ཡོད་
པ་དང་། ལུན་ནག་ནང་ཆོ་ཁག་དེ་དག་རིགས་ཇི་ཡིན་དང་། ཆེ་ཆུང་ཇི་བཞིན་མ་
རྟོགས་པར་རྒྱ་མི་ཆོས་ཉེ་འབྲལ་གྱི་རང་སྤྱར་དུ་བྱིར་ལོག་བྱས་ཆོད་འདུག།

ལྷ་སྤྱིག་ལེགས་པར་བེན་རྗེས་ཁོ་ལོ་མགོན་ཁང་དུ་མཇུག་བསྐྱོད་དུ་བྱིན་
པ་ཡིན་ཅིང་། རྣམ་ཀླན་ཕྱོགས་ཐོན་བྱེད་ཁར་ལྷ་ཁང་དེར་མཇུག་བསྐྱོད་བྱེད་གྱི་
ཡོད། དེའི་ནང་རྣམ་ལྷ་ཆོས་མཚོད་འབྲལ་སྤྱར་རྒྱུན་ལྷར་བྱེད་བཞིན་འདུག ཁོང་
ཆོས་གནད་དོན་ཇི་ཡིན་ཤེས་གྱི་མེད་པ་དང་། ངོས་ནས་འགྲོ་རྒྱའི་མཚོན་རྟགས་
ལྷ་བྱའི་སྤོན་ཤལ་ཞིག་སེམས་འབྲེང་བཞིན་པར་སྤུལ་བ་ཡིན། བྱེད་སྤྱངས་དེའི་

རྒྱ་མཆོན་ནི་ཡིན་ཁོང་ཆོར་ཐེ་ཆོམ་ཅམ་ཡོང་བ་ལས། གཞན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་གང་
ཡང་མི་ཐོན་པའི་རེ་བ་ཡོད།

ལྷ་ཁང་ནས་ཕྱིར་ཐོན་སྐབས་སྤྱི་ཁབ་མཁན་པོ་དང་། མགོན་ཆེ། སྤྱི་སྤྱང་
མདའ་དཔོན་བཅས་སྤྱག་འཕྲད་བྱུང་། སྤྱི་མཁན་དང་། མགོན་ཆེ་གཉིས་ནས་མི་
དུས་མའི་ཆས་གོས་གྲོན་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཕྱི་བསྐྱོད་སྐབས་ཉིན་གསུམ་གོང་ནས་
གྲོན་ཡོད་ཀྱང་། ངས་དེ་སྔོན་མཐོང་མ་བྱུང་། ང་ཆོས་ཁང་མའི་རྩ་ཆོད་བསྐྱེད་པ་
ཉེ་ལུགས་རི་ནང་མའི་ནང་ལྷ་སའི་དགོང་འོ་རྩ་ཆོད་བཅུ་ཐོག་སྐར་མ་རེ་བྱུང་
ཡང་སྤྱི་རྒྱུ་མ་ཤོར་བར་འཛོམས་དན་བྱས། དེ་ནས་ཁོ་བོ་ལྷ་ཁང་གཞན་དག་ཏུ་
ཕྱིན་ཉེ་རབ་གནས་དང་། གསོལ་འདེབས་ཕྱིན་རྒྱབས་ཁྱུས་ཟེས་ཁོ་བོའི་སྤོད་
གཞན་ཏུ་རང་སྤྱག་བྱས་ཉེ་རྒྱན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་ཅི་རིགས་བྱས་པ་ཡིན། ངས་དེ་ལྟར་
སྤྱག་སྤོད་བྱེད་རིང་སྤྱེད་མ་དང་། གཅེན་མོ། གཅུང་པོ་སོགས་ཁོང་ཆོ་སྔོན་ཅམ་
ལ་ཐོན་རྒྱུ་འོ་སྤྱིག་བྱས་ཡོད་པ་ལྟར་ཐོན། ཁོང་ཆོ་ལུགས་རི་སེར་པོའི་ཕྱི་
ལོགས་སུ་བཞུགས་ཡོད་སྐབས་ཐོན་རྒྱུར་ང་ལས་ལས་སྤྲོ་བ་ཡོད། ངའི་སྤྱེད་མ་
དང་། གཅེན་མོ་ནས་ཁམས་ཆས་གྲོན་རྒྱ་བྱས། ཁོ་བོ་ཐོན་རིམ་གཉིས་པ་དང་།
མཐའ་མའི་ཆོ་ཁག་གསུམ་པར་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་དང་། བཀའ་འགག་
གཞན་དག་འགའ་གསུམ་བཅས་ཡོད།

ངོས་ལ་དམག་མའི་གྲོན་གོས་འགྲུབ་དང་། ལྷ་མོ་གཅིག་གོ་སྤྱིག་ཡོད་པ་
ལྟར་རྩ་ཆོད་བཅུ་མ་ཟིན་ཅམ་ལ་ངས་ཡིད་སྤྱོད་ལྟང་ལྟང་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
གྱིས་གནང་བའི་གྲོན་པ་གྲ་ཆས་ཕུད་དེ་གོང་གི་ཆས་གོས་གྲོན། དེ་ནས་ལྷ་ཁང་

དུ་ཕྱིན། རང་གི་གདན་ཁྲིའི་ཐོག་བསྐྱད་དེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་ཤེར་ཕྱིན་བརྒྱད་
སྟོང་པ་ཞིག་ཞལ་འབྲེད་གྱིས་དབུ་ནས་བཟུངས་ཏེ། རི་ལྷོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་ངེས་པར་
འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་སྟོབས་པར་བྱོས་ཤིག་ཅེས་པའི་བར་
བསྐྱགས་ཏེ་སྟོན་ལམ་བཟང་། སྟོག་བཟུ་ཅུང་ཟད་འོད་མདངས་ཆུང་དུ་བཟང་།
སྟོད་ཤག་ནས་ཕྱི་དུ་ཐོན་སྐབས་བསམ་སྟོའི་ནང་འཛིགས་སྟུང་ཆོར་བ་གང་ཡང་
མ་བྱུང་ཞིང་། ཅུ་ཆོད་ཀྱི་ཆོག་སྒྲ་དང་། རོས་རང་གི་རྐང་པ་སྟོས་པའི་སྒྲ་སྐད་ས་
གཏོགས་གཞན་ཆང་མ་ཁུ་སིམ་འཇམ་ཐིང་དུ་གནས་པའི་རང་མར་ཡོང་སྟེ་ཕོ་
བྱང་གི་གཟིམ་སྟོན་མར་དམག་མི་གཅིག་དང་། སྟོབས་པར་དམག་མི་གཅིག་
བཅས་རོས་སྐྱག་སྟོད་བྱས་འདུག །ཁོང་ཆོའི་ས་ནས་མེ་མདའ་རིང་མདའ་གཅིག་
ཟུངས་ནས་སྐག་དུ་བཀལ་ཏེ་དམག་མིའི་ཆས་བརྩས་ཆ་ཆང་བ་བཟོས། དམག་
མི་ཆོས་ངའི་རྗེས་སུ་ཡོང་། ངའི་མི་ཆའི་ནང་ཆོར་བ་བདེ་སྟེད་དུ་སྟོང་བའི་སྟེད་
ཆལ་ལྷུ་མ་ར་མཆན་མོ་ཐུན་པས་བྱབ་ཅིང་། ཟླ་བའི་འོད་སྣང་ཅུང་ཟད་འཕྲོ་བའི་
ནང་རྐང་བཟོད་གྱིས་ཡོང་། ཟླ་སྟང་མདའ་དཔོན་གྱིས་ལྷུ་མ་རའི་སྟོད་དང་། ལྷགས་
རི་ནང་མའི་སྟོ་སྟང་བ་ཆོ་བན་ཆུན་ཁ་འཐོར་གྱིས་བཟང་སྟེ་ཁོང་རང་སྟོད་དང་པའི་
འགག་དང་། རོགས་མི་གཞན་གཉིས་རྒྱལ་སྟོ་གཉིས་པའི་འགམ་ནས་མཉམ་དུ་
བྱུང་། བྱ་འཛིན་ཕོ་བྲང་དཔེ་མཛོད་ཁང་དང་། མགོན་པོ་ཁང་སོ་སོའི་མདུན་ཐང་
དུ་སྟེབས་མཆོམས་ཞུ་བྱུང་གྱིས་བྱས་འདུད་སྟོན་ལམ་རེ་བྱས། ཟྱི་མཁན་དང་།
མཁོན་ཆེ། ཟླ་སྟང་མདའ་དཔོན་བཅས་མདུན་སྟོགས་དང་། ཁོ་བོ་དང་། དམག་

མི་གཞན་གཉིས་རྒྱལ་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་དེ་ལྷོ་བརྒྱུད་གླིང་གའི་ནང་ནས་ལྷགས་རི་
ཕྱི་མའི་སློང་ལག་གཏུ་ཕྱིན་ཞིང་། མི་མང་ཆོས་ངོས་མི་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ངའི་མིག་
ཤེལ་ཕྱད་ཡོད་སྐབས་ཕྱིའི་ཐུན་ནག་དང་བཅས་ལལ་ལོལ་ཞིག་ནང་ཤར་བསྐྱོད་
བྱས།

རྒྱལ་སློང་དེ་རྒྱལ་འདུག་པར་བརྟེན་སློང་བ་ཆོར་མགོན་ཆེན་ནས་ལྷ་
བསྐྱོར་དུ་འགོ་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་བརྗོད་པར་ཁོང་ཆོས་མགོན་ཆེན་གྱས་འདུད་དང་
བཅས་སློང་ལྷགས་ཆེན་པོ་དེ་ཕྱེ་སོང་།

མཇུག་སློང་རྟེན་འབྲེལ་སོགས་མེད་པར་ནོར་གླིང་ནས་ཕྱི་བསྐྱོད་དེ་ལྷར་
བྱེད་པ་ནི་དེ་སྔོན་ཁོ་བོའི་མི་ཆེའི་ནང་ཐེངས་གཅིག་ལས་བྱུང་མེད་ཅིང་། དེ་ནི་ལོ་
དགུའི་གོང་གོ་མོར་བསྐྱོད་སྐབས་དེ་ཡིན། རྒྱལ་སློང་དེའི་ལག་གཏུ་ང་ཆོ་འབྱོར་
སྐབས་ཐུན་ནག་འོག་གཏུ་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་རང་མིན་པར་སློང་མི་མང་ཆོ་ཁག་
དེ་དག་ངས་མཐོང་བྱུང་ཡང་། ཁོང་ཆོ་སུས་ཀྱང་ཐུན་དམག་དཔུས་སྟོམ་ཆུང་ལྷ་
བྱ་དེ་ལ་དོ་སྣང་བྱུང་མ་སོང་ཞིང་། ངས་ཐུན་ནག་ནང་འགོག་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད་
པའི་ལམ་ཕྱོགས་དེར་སྣང་མེད་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན། ། །

ཡེ་ཏུ་བཟུ་གཅིག་པ། བཅན་བྱེད།

༢༡། ། རེད་ཚོ་ནོར་སྒྲིང་ནས་ལྷ་ས་འཛི་སྒྲིད་རྩལ་མ། གཙང་པོའི་ཕྱོགས་སུ་
བསྐྱོད་སྐབས་རྩ་རྩུ་ཁའི་བྲེ་ག་ཤོངས་ཀྱི་ཡས་མས་སྤང་དམག་གང་འཆམས་
ཡོད་པའི་ཁྲོད་ནས་ཕྱིན་ཞིང་། མགོན་ཆེ་སོགས་ནས་མེ་འཕེན་བྲེད་ཐལ་མེད་
པའི་སྐད་འབོད་ཀྱང་བྱས་སོང་། ཁོང་ཚོ་འགོ་སྐྱོད་འགའ་ཤམ་ལ་དེ་རུབ་ངོས་འགོ་
རྒྱའི་སྐོར་བཤད་ཡོད་ཀྱང་། འགོ་དམངས་པལ་ཆེ་བས་ཤེས་ཡོད་པ་མིན། ཁོང་
ཚོ་སྤང་མོལ་བྲེད་རིང་ཁོ་བོ་དམག་དགུས་ཤིག་ཡིན་ལུས་ཀྱིས་སྒྲག་སྒྲོད་བྱས།

བྲེ་མའི་དཀྱིལ་གོམ་བཟོད་ཀྱིས་ཕྱིན་ཏེ་གཙང་པོའི་ཉེ་སྐོར་དུ་འབྱོར་
སྐབས་ནག་བྱན་བྱན་ཡ་ཡོར་འགའ་ཤམ་འདུག་ཅིང་། ཉེ་བར་སྤེབས་སྐབས་དེ་
དག་རྩ་ཤིང་སྤང་པོ་ཁ་འཐོར་དུ་ཡོད་པ་དག་ཡིན་འདུག །སྤྱི་མཐན་ནི་ལུས་
སྤྱོད་ས་བཟང་ཞིང་། གྲི་རིང་པོ་ཞིག་བསྐྱམས་འདུག་པ་དེས་དག་ཉེ་སར་བྱང་ན་
བརྟེན་རྒྱའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་རྩ་ཤིང་ནག་བྱན་བྱན་དེ་ཚོར་དྲོགས་
ཐོན་ཞིབ་བརྟགས་བྱས་ཏེ་དེ་ཚོའི་ཁྲོད་དུ་དགས་གབ་ཡིབ་ཏུ་བསྐྱད་པ་གང་ཡང་
མ་བྱུང་།

ང་ཚོས་གོ་བའི་ཐོག་གཙང་རྩ་བཀྲལ་བསྐྱོད་བྱས་པའི་གཙང་རྩའི་ས་
རོལ་ཏུ་འབྱོར་སྐབས་སྤྱིད་མ་སོགས་དེར་ངལ་གསོ་ཡིན་བསྐྱད་ཆོད། ཡོངས་
འཛིན་ནས་སྤང་། བཀའ་སྒྲོན་སོགས་ཀྱང་གང་མགྱོགས་ཕེབས་འབྱོར་བྱུང་།

ཁོང་རྣམས་ནི་ལོ་རྒྱུང་ནས་སྐྱེས་པའི་ཁོང་ཆེན་པོ་རས་ཀྱིས་བཀའ་པ་ཞིག་ནང་
གའ་ནས་གཞུང་ལམ་ཐོག་ཤར་ཐེབས་ཀྱིས་བདེ་སྦྱིད་སྦྱིང་ཁའི་འཁྲིམ་གྱི་ལམ་
ཚུངས་ཏང་དང་། ཞབས་ཐང་གིས་ཐེབས། ཚུ་ཁར་ཀྱན་དགའ་བསམ་གཏན་
དང་། བརྟན་པ་དར་རྒྱས། ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པའི་གཞོན་ནུ་སྤྱིང་སྟོབས་ཅན་དབང་
ལྷག་ཆེ་རིང་ཟེར་བ་བཅས་འགོ་འཁྲིད་གསུམ་དང་། ཁམས་དམག་སུམ་ཅུ་སྟོར་
ནས་ང་ཚོ་སྤྱུག་ཕྱོད་བྱས་འདུག་ཅིང་། གློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་དེ་དུ་འདུག་ འདི་ནི་
མི་ཅིང་དུ་གློ་བྱོར་བྱས་པའི་བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ལི་གསུམ་ཡིན་ཞིང་། ལོ་ལྔ་ཙམ་རྒྱ་
ནག་ཏུ་ཕྱོད་ཡུན་རིང་རྒྱ་མིའི་ལྷ་སྟོད་སྦྱངས་ཏེ་ལྷ་སྟོད་དེ་དག་ཤེས་པའི་སྟོན་ནས་
དེ་ཉིད་འགོག་པར་བྱེད་པའི་གློ་དང་ལྷན་པའི་གཞོན་ནུ་སྤྱིང་སྟོབས་ཅན་དུ་བྱུང་བ་
ཞིག་ཡིན། ཉིན་གཉིས་ཟླ་དམག་ཟིང་སྐབས་ཁོང་འདས་གྲོངས་སུ་སྐྱུར་འདུག།

འགོ་འཁྲིད་དེ་དག་གིས་ཁ་བཏགས་གཏོང་ལེན་བྱས་ཤིང་། ཁོང་ཚོས་ཏང་
ཅང་ཉེན་ཆའི་གནས་ཚུལ་འདི་འདྲའི་སྐབས་ཉེན་སྲུང་ཐུབ་པའི་ཟུ་སྤྱིག་གང་ཟབ་
བྱས་འདུག་པ་དང་། དགོན་པའི་སྤྱི་མཛོད་ཅིག་གིས་ང་ཚོ་ཆང་མར་བཞོན་ཏེ་ཟུ་
སྤྱིག་བྱས་འདུག་ཀྱང་། སྐ་ཆས་ཆང་བ་རང་འབྱོར་མི་འདུག་ བན་ཚུན་སྐྱོང་མོལ་
མཆོམས་འདི་བྱེད་ལོས་རྣམས་ལྷུབ་བྱུར་བཞེད་ནས་ཏར་ཞོན་ཏེ་འཕུལ་མར་ཐོན་
བསྐྱོད་བྱས་ཤིང་། ཐོག་མའི་རྒྱུང་གྲགས་ཁ་ཤས་ཀྱི་རིང་ཉེན་ཁ་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་དུས་
སྐབས་ཡིན།

གཙང་པོའི་ཉེ་འགམ་རིའི་འདབས་ནས་རྩོད་རྒྱག་གིས་གང་བའི་བསྐོད་
ལམ་སྤྱོད་ཐོ་ཞིག་ལས་མེད། ཐག་ཉིད་གཡས་སྤྱོད་སུ་རྒྱ་མིའི་ཕྱོད་སྐར་རྒྱ་ཆའི་

སློག་བཞུ་རྣམས་ཁྱེད་མཐོང་གི་འདུག གཙང་པོའི་ཁ་འགམ་གྱི་རགས་
ཁར་རྒྱ་དམག་དེ་ཟུང་རྒྱན་འདྲིལ་ལྟར་ཐུན་ནག་ནང་ཁོང་ཚོའི་དམག་མི་སོགས་
དེ་ཡོད་ང་ཚོས་ཚོད་དཔགས་མ་ཐུབ་པས་སློག་ཡོད་བྱུང་། ང་ཚོ་བསྐྱོད་པ་ཁོང་
ཚོས་ཤེས་ན་ལས་སྤྱོད་པ་ལྟར་ཐུབ་ཀྱི་རེད། ད་དུང་ང་ཚོས་དེ་ལས་ཀྱང་ཉེན་
ཁ་ཆེ་བའི་གླིང་ལྷག་ཅུང་དུ་ཞིག་གི་འགམ་ཟུར་ནས་བསྐྱོད་དགོས་པར་གླིང་ལྷག་
དེར་རྒྱ་མིས་རྒྱངས་འཁོར་ཆེ་བྲས་བཏང་སྟེ་དོ་རྒྱག་འོར་ལེན་མཆན་མོ་ཡང་བྱེད་
ས་ཞིག་ཡིན་འདུག་ཅིང་། གལ་ཏེ་རྒྱངས་འཁོར་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ན་དེའི་སློག་
བཞུའི་འོད་སྣང་གིས་ལམ་སངས་མཐོང་རེས། ལམ་དེའི་བརྒྱུད་དུ་འགྲོ་དུས་བཟོད་
ལམ་ཡང་རི་བཞིན་མཐོང་གི་མི་འདུག །སྐབས་ཤིག་ཏེ་ལམ་ནོར་ཏེ་ཡང་བསྐྱར་
ཕྱིར་ལོག་བྱེད་དགོས་པ་ཡང་བྱུང་། ཏའི་མིག་ལྷགས་དོ་རྒྱག་ཏུ་འཁེལ་སྐབས་སྤྱི་
སྟངས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་རྒྱ་དམག་གིས་ཉེན་བྱུང་ཡང་། སྐབས་ལེགས་ཤིག་ལ་
གཙང་པོའི་ཚུ་སྟངས་དེ་ཡང་གསལ་ཆུ་ཁ་ཞེང་ཆེ་སར་སྟངས་སྤྱི་ལྟར་ཆེར་གྱུར་འདུག །ང་
ཚོས་ཐུར་མཁྱོགས་སུ་ཕྱིན་ཏེ་རྒྱ་མིས་མ་ཚོར་ཅམ་བྱུང་། དེ་ནས་ང་ཚོའི་རྒྱ་བ་
ཕྱོགས་སུ་ལག་བཞུའི་སློག་འོད་དམར་ལམ་ལམ་བྱེད་པར་ཡུད་ཅམ་རིང་རྒྱ་མིས་
རྗེས་སུ་ཡོང་གི་ཡོད་ལས་ཆེ་སྤྱི་པ་བྱུང་སྟེ་དེ་དག་ནི་བོད་དམག་ཡིན་འདུག་
ཅིང་། ཁོང་ཚོས་ང་ཚོའི་འགྲུལ་མི་འགའ་ཤས་ལམ་ནོར་གྱིས་བསྐྱོད་པར་ལམ་
སྟོན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་གི་ཡོད་པ་རེད།

དེའི་གཤམ་ཆར་གཙང་ཆུ་གཏིང་ཟབ་མེད་པར་ཁ་ཞེང་ཆེ་བས་རྒྱངས་
འཁོར་བཀལ་བསྐྱོད་ཐུབ་ས་ཞིག་ཡོད་འདུག གལ་ཏེ་རྒྱ་མིས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་

ཡོད་ན་པར་ཕྱོགས་ནས་རྒྱུ་ལོར་བཏང་སྟེ་ང་ཆོ་བཀའ་འགོག་དང་། རྗེས་
འདིར་བྱེད་ས་ཡོད་པར་བརྟེན་ཁུལ་དེར་ལས་བྱེད་པ་གཅིག་དང་། དམག་མི་གང་
འཆམས་རྒྱབ་སྤང་དུ་ནན་ཟབ་གིས་བསྟུན། ཁོ་བོ་ཅག་གོང་གསེབ་གི་ཡུལ་ལུང་
དེ་ཕྱོགས་ཤར་བསྐྱོད་བྱས།

དེ་ནས་གང་འཆམས་ཤིག་རིང་སེམས་ཅན་གི་རིགས་གང་ཡང་མཐོང་
ཐོས་མ་བྱུང་ཞིང་། སྔ་དོའི་ཚུ་ཆོད་གསུམ་པ་ཅམ་ལ་ཁྱིའི་སྐད་སྒྲ་སྒྲོག་པ་དེ་
ཕྱོགས་གོང་ཁྱིམ་འགའ་རེ་ཡང་འདུག མགོན་ཆེ་སྟོན་ཅམ་བཏང་སྟེ་རི་ཅམ་དུ་
སླེབས་ཡོད་མེད་དང་། གོང་ཁྱིམ་དེ་རི་འབྲ་ཞིག་ཡིན་མིན་བཅུད་གཅོད་བྱེད་
དགོས་མངགས་གཏོང་བྱས་པར་ས་གནས་དེ་ནི་རྣམ་རྒྱལ་སྐར་ཡིན་པ་དང་།
ཁྱིམ་བདག་ནི་སྟོན་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན་འདུག། ང་ཆོའི་རོགས་མི་གཉིས་སྟོན་དུ་དེ་རུ་
བསྐྱོད་དེ་གལ་ཆེའི་སྐྱེ་མགོན་ཞིག་ཐེབས་གི་ཡོད་ཚུལ་བརྗོད་འདུག རེད་རང་
ངལ་དུབ་ཏུ་གྱུར་ཡོད་སྟབས་དེར་ཡུད་ཅམ་ངལ་གསོས་གིས་བསྟུན་པ་ཡིན།
ནོར་གླིང་ནས་སོང་སྟེ་ངལ་གསོས་གི་གནས་ཁང་དུ་སྟོད་པ་དེ་ཐོག་མ་ཡིན་ཞིང་།
ཁྱིམ་བདག་འགའ་ཤས་གིས་གནད་དོན་རི་བཞིན་ཤེས་གི་མེད་པ་དང་། འགའ་
ཤས་ནས་ཤེས་གི་ཡོད་པ་རེད།

འདི་ནས་དབང་ཕྱུག་ཆེ་རིང་གིས་རང་འོག་བསྟན་སྤང་དམག་བཞི་བརྒྱ་
སྐོར་མཉམ་འབྲིན་གིས་གཙང་ཐོའི་པར་ཕྱོགས་སྟེ་ཐང་བརྒྱུད་དག་ལྷ་འགོག་སྤང་
ཆེད་ཐོན་བསྐྱོད་བྱས་ཤིང་། ཁམས་རིགས་བརྒྱ་ཕྱག་གཉིས་གསུམ་ཅམ་ལ་ང་
ཆོའི་བཟོད་ལམ་སྤང་སྟོབ་བྱེད་ཕྱོགས་བཀོད་མངགས་བྱས།

ནོར་མྱིང་ནས་ཐོན་པ་དང། ཐོག་མར་ལམ་ཞུགས་སྐབས་སྐྱབས་སྐྱོད་ལྟར་
གར་འགྲོ་སྐྱེའི་བསམ་ཅིས་གང་ཡང་མེད་ཅིང། བོད་ས་གང་ལོས་སུ་སྡོད་སྐྱེའི་
བ་ད་དུང་བྱེད་བཞིན་ཡོད། གང་ལྟར་ཡང་ལྟོ་བྱུང་ཕྱོགས་ནས་རྣམ་ཀུན་སྐྱབས་སྐྱོད་
དུ་འགྲོ་བའི་གཞུང་ལམ་ཁག་ཏུ་སྐྱབས་འཛོལ་ཆེས་བཀག་འགོག་བྱས་ཡོད་
སྐབས་དེ་ཆོ་ནས་ཐར་བའི་རེ་བ་མེད་གཤིས། ལྷ་སའི་ལྟོ་དང། ལྟོ་གར་ཕྱོགས་
བསྐྱོད་ཅིང། ལུལ་དེར་ལམ་བསྐྱོད་དཀའ་བའི་རེ་ལུལ་སྐྱབས་སྐྱོད་ཆེན་པོ་ཡོད་སྐབས་སྐྱབས་
དམག་ལམ་སང་ཡོང་སྐྱབས་དཀའ་ཆོགས་ཡོད་པ་རེད། འཛིན་བཟུང་དཀའ་བའི་
ས་ལུལ་དེ་དག་ཁམས་རིགས་དང། དབུས་གཙང་མི་རིགས་འཛུགས་དམག་ཁོངས་
ཞུགས་པ་ཆོའི་གནས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན། རེ་ལུལ་དེ་ཆོའི་དཀྱིལ་བརྒྱུད། ཉི་
མ་ལ་ཡའི་རེ་བརྒྱུད་གཙོ་བོ་དག་བཀལ་ན་འབྲུག་དང། སྐྱབས་སྐྱོད་ཀྱི་ས་མཆོམས་
ཕྱོགས་བསྐྱོད་པའི་ལམ་རྒྱུང་མང་པོ་ཡོད། བསྐྱོད་ལམ་དེ་དག་ནི་དུས་རབས་མང་
པོའི་རིང་བོད་འབྲུག་གི་ཆོང་པ་ཆོས་བཅད་སྡོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཅིང། དེར་བརྟེན་
གནས་ཚུལ་ལྟར་ཤོས་སུ་ལྷག་ན་ང་ཆོའི་སྐྱབས་སྐྱོད་ཀྱི་ས་མཆོམས་ཞིག་
དུས་རྒྱུ་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན།

ཁོ་བོ་ཅག་ལྟོ་ལུལ་གྱི་སར་མ་འབྱོར་གོང་ཟླར་མ་སུ་ཉམས། གཙང་ཆུ་
དང་སྡོད་ཆུ་འབྲེལ་བའི་ཆུ་ཆེན་བཀལ་བསྐྱོད་བྱེད་དགོས་ཤིང། དེའི་གོང་བྱེལ་
ཐེར་བའི་ལ་ཞིག་འཛུགས་དགོས། སྐྱེའི་ས་ང་ཆོ་ཕྱིན་པ་ཤེས་ཏེ་རྗེས་འདིར་
ལྷགས་ཆེ་ཡོང་ན་ད་དུང་ཉེན་ཁ་ཡོད་སྐབས་གཙང་པོའི་ཆུ་གང་མཁྱོགས་བསྐྱོད་
ཐོན་པ་དགོས་པར་བསམ།

སྤྱི་ལོ་ལྷོ་ཆོད་བརྒྱད་ཅུ་ལ་གྲེ་ལའི་ལ་ག་ཤམ་དུ་འབྱོར་ཏེ་ར་ཆོས་
 ཞོག་རྩ་བྱས་པ་ཡིན། སྐབས་དེར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་ཅེ་ནས་ཉི་མ་ཐོན་ཏེ་ས་ཐང་
 གྱིངས་ལ་ཉི་འོད་ཁྲབ་ཟེན་གྱིང་། ར་ཆོ་གྲེ་ལའི་གྲེན་འཛེགས་སྐབས་ད་དུང་ཉི་
 འོད་བབས་ཡོད་པ་མ་རེད། བཟོད་ལམ་དེ་ནི་གྲེན་གཟར་དཀའ་ངལ་ཅན་ཞིག་
 ཡིན་པས་ར་ཆོ་གྲེ་ལའི་སྐྱེད་སྟོད་དུ་འབྱོར་སྐབས་རྟ་བེལ་འགའ་ཤས་ཆད་དེ་
 རྩེས་སུ་ལུས། རང་མིང་བཀྲ་ཤིས་ནོར་བུ་ཟེར་བ་ཞིག་ནས་ངོས་ལ་རྟ་དཀར་པོ་
 ཞིག་སྤྲད་སྐབས་པན་ཐོགས་དང་། རྟགས་རྟེན་ལྟ་བུར་འགའ་ཤས་ནས་འཕྲོས་
 བྱེད་བྱེད་འདུག། ཁོ་བོས་དགའ་བོའི་རང་སྤངས་པར་ལམ་གྲོགས་ཆོ་ཡང་དགའ་
 སྟོ་ཆེན་པོ་བྱུང་སོང་། གྲེ་ལའི་ལ་ཅེར་འབྱོར་ཉིད་ཁོ་བོ་ཅག་གི་གདོང་ལྟ་ལྟ་
 ཕྱོགས་སུ་ཕྱོགས་ཏེ་སྟོན་ལམ་རེ་ཡང་བྱས།

སྤྱི་ལོ་ལམ་གང་ལའང་གྲེན་བཟོད་དཀའ་ཡང་མུར་བཟོད་སླ་བ་ལྟར་གྲེ་
 མའི་ལ་དེ་རྒྱབ་སྟེ་མུར་དུ་བསྐྱོད་རྒྱ་ཏ་ཅང་སླ་བས་ཐད་ཀར་བབས་ཤིང་། རྟ་བེལ་
 རྩེས་དང་། མི་ཀན་བ་རྩེས་ལམ་དཀྲུས་ནས་ཕྱིན། གྲེ་ལ་དེར་ལྷོ་ཆོད་གསུམ་
 བཞི་བར་འགོར་སོང་། ར་ཆོ་གཅང་པོའི་བརྒྱད་ཀྱི་ཐང་ག་ཤོངས་སུ་འབྱོར་སྐབས་
 མོ་བུར་ཐལ་རྒྱུ་ཆེ་བས་ར་ཆོས་པན་ཆུན་མཐོང་མི་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ཡང་། གལ་
 སྤྲད་དེ་ཁྱལ་རྒྱ་མའི་འགྲུལ་བཞུད་འཁེལ་ན་ཁོང་ཆོར་ཡང་དེ་བཞིན་ཡོང་རྒྱ་རེད།

ལ་ག་ཤམ་དེ་ཁྱལ་མི་སྟོད་མཁན་སུ་ཡང་མི་འདུག། དེའི་ཤར་ཕྱོགས་སུ་
 རྒྱུང་གྲགས་ཁ་ཤས་སོང་མཆོམས་བན་ཅེ་གྲུ་ཁར་སླེབ་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཕྱོགས་
 གཅང་རྒྱ་བཀལ་ཡུལ་བདེ་བ་དེ་རང་ལས་མེད་སྐབས་གལ་སྤྲད་རྒྱ་མི་པར་

སྤྱིགས་སུ་སྒྲེབས་འབྱོར་ཡོད་ན་ཡང་ཉེན་ཁ་དེར་འཛེམས་ཐོན་བྱེད་ཐབས་བྲལ་
 བ་ཡིན། འོན་ཏེ་སྟོ་ཁུལ་ས་གཙང་ལ་བརྟེན་ཉེན་ཁ་གང་ཡང་མེད། གཙང་རྒྱུ་པ་
 རོལ་ཏུ་སྦྱིད་གཤོངས་ཟེར་བའི་གྲོང་གསེབ་རྒྱུ་དུ་ཞིག་འདུག བྱ་ཁ་དེར་ངང་
 ཅམ་སྦྱག་སྟོན་བྱེད་དགོས་བྱུང་ཞིང། སྐབས་དེར་གནམ་གཤིས་རྗེ་ལེགས་སུ་
 ལྷུང། རྒྱངས་ཤིང་སྟོ་ལ་རྒྱུང་གིས་བསྦྱོད་བའི་རྒྱ་རིས་ཁྲིལ་ལེ་ལེ་གཡོ་བའི་རྒྱ་
 ཆེན་དེའི་པ་ཁར་མི་མང་པོ་ཞིག་ནག་ཕྱང་ངེར་ང་ཆོ་བསུ་སྦྱག་བྱེད་ཅིང་འདུག་པ་
 མཐོང། དེ་ནས་ང་ཆོ་བྱར་ཞུགས་ཏེ་ཁད་ཉེ་སར་འབྱོར་སྐབས་མི་ཕྱང་དེ་གས་སུ་
 ཁམས་དམག་དང། གྲོང་གསེབ་པ་གྲོན་གོས་ལ་བ་དཀར་པོ་དང། རྒྱ་ཆོས་ཅན་
 ལ་དཔུང་ཉགས་སེར་པོ་རྒྱལ་པ་མང་པོ་འདུག དེ་ཆོ་ནི་རང་འགྲུལ་དྲང་སྒྲངས་
 དམག་སྤྱོད་ཁོངས་ཞུགས་བའི་གས་ཡིན་འདུག ཁོ་པོ་ཅག་གྲུ་ནས་ཐོན་སྐབས་མི་
 མང་དེ་ཆོས་གང་ཅིའི་གནས་རྒྱལ་ཡིད་ལ་བརྟག་སྟེ་ཏ་ཅང་སྒོ་སེམས་སྦྱོ་བའི་
 རྣམ་འགྲུར་སྟོན་ཅིང། ང་ཆོ་ཏ་ཞོན་ཏེ་བསྦྱོད་སྐབས་མི་མང་པོས་མཆི་མ་འདོན་
 པ་མཐོང་བྱུང། དེ་ནི་ང་ཆོས་སྐབས་དེར་སྟོ་ཁུལ་གྱི་གྲོང་གསེབ་མཐོང་བ་ཐོག་མ་
 ཡིན་པ་དང། མིང་ལ་ཡང་སྦྱིད་གཤོངས་སུ་འབོད་པ་དེས་ཡིད་སྦྱིའི་སྟོན་མ་ལྟ་
 བྱར་བྱར་སྐབས་ང་ཆོས་སྦྱར་དུ་བྱིན་པ་ཡིན།

ཁོ་པོའི་བསམ་བར་སྦྱིད་གཤོངས་ཀྱི་གྲོང་གསེབ་དེར་དུས་རབས་མང་
 པོའི་རིང་ཞི་བ་དང། མཛེས་མ་ཐུན་དུ་ཅི་བདེར་འཆོ་བ་དེ་དག་ད་ཆ་འཛིགས་སྒྲག་
 དང་ཉེན་ཁའི་ནང་རྒྱུད་བཞིན་ཡོད་པར་བསམ། འོན་ཏེ། སེར་སྦྱ་མཆོག་དམན་པོ་
 མོ་ཀན་བྱིས་ཆང་མ་སྒོ་སྟོབས་དང། སེམས་ལྷགས་ནི་སྟོར་བཞིགས་མི་ཐུབ་པ་

ཉ་བུ་འདུག ངས་རེ་འདུན་བྱས་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་སྟོག་སྒོས་བཏང་གིས་
བསྟན་མིང་སྤང་སྐྱོབ་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པ་གསལ་པོ་ཞེས་ཀྱི་ཡོད།

དེ་ནས་ང་ཆོའི་རྒྱབ་སྟོགས་སུ་གཙང་པོ་དང་། མི་མང་རྣམས་ཡོད་
སྐབས་རྒྱ་མིའི་མེས་འདེད་ཡོང་ན་ཡང་བརྟན་པོ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་སྟོན་ཡུལ་ར་
སྤང་དགོན་དུ་དགོང་ཐོའི་རྒྱ་ཆོད་ལྡ་དང་བྱེད་ཅམ་ལ་འབྱོར། དེ་ཉིན་ང་ཆོས་རྒྱ་
ཆོད་བཙུག་ཅམ་ཀྱི་རིང་རྟ་ཞོན་ཏེ་སྤར་མགྲོགས་སུ་བསྐྱོད་ཅིང་། ངལ་གསོ་
ཡུད་ཅམ་ཐན་བུ་རེ་ལས་བྱས་མེད་སྐབས་རྟ་བེལ་ཆོས་དེ་ལྷག་བཟོད་པ་དཀའ་
བས་དེ་ལྟར་དེར་ཞག་མལ་བྱས། ངལ་གསོ་བྱེད་རིང་ལམ་རོགས་མེས་མ་ཆོར་
སྒོ་གཡེང་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡང་། དགོང་མོའི་རྒྱ་ཆོད་དགུ་ཅམ་ལ་འབྲལ་མིའི་མཐུག་
ཤོས་རྣམས་ཀྱང་འབྱོར་འཛོམས་བྱུང་།

དེའི་དགོང་ཐོ་བཀའ་ཤག་གི་མཆོན་ཐོག་ནས་ལྷ་སར་ལུས་པའི་བཀའ་
སྒོན་ང་ཐོད་དང་། བསམ་པོར་ཡི་གེ་གྲིས་པའི་རྩོད་ཀྱི། ང་ཆོའི་ཡུལ་དང་རང་
དབང་གི་དོན་དུ་བསམ་སྟོགས་གཅིག་མཐུན་ཡིན་པར་ཐེ་ཆོམ་མེད་སྐབས་བོད་
ལ་གྲོགས་པན་གང་བྲག་གནང་དགོས་ཞེས་གྲིས་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ནས་འབྲལ་མི་ཆོ་ཁག་དེར་མི་གངས་བརྒྱ་སྟོར་ཞིག་ཡོད་པ་དང་།
བོད་དམག་སུམ་བརྒྱ་ལྡ་བརྒྱ་སྟོར་དང་། འཇབ་དམག་ལྡ་བརྒྱ་སྟོར་བཅས་མཉམ་
དུ་ཡོད། གལ་ཏེ་སྤྱ་ཅེ་དང་། རྒྱལ་ཅེ་ཡས་མས་ནས་རྒྱ་མི་ཡོང་ན་སྤམ་ར་སྤང་
ནས་མི་བརྒྱ་སྟོར་ཞིག་ལྟེ་ལུབ་སྟོགས་སུ་བཏང་། ཁོ་བོ་ཅག་བྱིངས་ནས་ཉིན་
ལྗེའི་རིང་བོད་ཀྱི་རི་ཁྲལ་བཟོད་ལམ་སྤ་ཞིང་། རྩོག་མང་བའི་ཐོག་རིམ་བསྐྱོད་

བྱས། ཉིན་མོ་ང་ཚོས་ཚོ་རྒྱུ་ཁག་མང་དུ་བགོས་ཏེ་བསྐྱོད་ཅིང་། དགོང་མོ་
 དགོན་པ་ལམ། ཁྱོང་གསེབ་རྒྱུ་དུ་ནམས་ལ་འཛོམས་སྟོན་བྱས། སྐབས་དེ་
 འཇམ་དམག་གི་འགོ་འཁྲིད་ཚོ་ང་ཚོ་མཉམ་བསྐྱོད་མེད་པར་རིའི་ངོས་སུ་གནས་
 པའི་མི་ཚོར་འབྲེལ་གཏུགས་ཀྱིས་འགྲོ་འོང་ངེས་པ་མེད། སྐབས་དེར་ང་ཚོས་
 མཐོང་མ་སྤྱིང་བའི་བོད་མི་ཤ་ཞེན་སེམས་ཤྱགས་ཆེ་བ་མང་པོས་ང་ཚོ་མཐའ་
 བསྐྱོར་ཞིང་གནས་ཡོད་པ་དང་། སྤང་སྐྱོབ་བྱེད་ཡུལ་གྱི་རྒྱ་ལའི་སྒྲ་མ་དེ་སུ་ཡིན་
 རོ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་མིན། ར་སྤྲད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཁུབ་དང་པོ་དེ་དོལ་རྩོལ་བྱེད་ཆོས་
 འཁོར་དགོན་ཆགས་ས་ལུ་བདེ་ཞོལ་ཟེར་བའི་ཁྱོང་གསེབ་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་བསྟན།
 དེ་ཁྱལ་སྟོན་པའི་འཇམ་དམག་དག་དང་། ཁྱོང་གསེབ་པ་ཚོས་དགའ་བསུ་བྱེད་
 པར་སྟེབས་བྱུང་ཡང་། ཁོ་པོ་གྲོན་ཆས་གཞན་དག་གྲོན་ཡོད་སྐབས་མི་པལ་ཆེ་
 བ་དང་། ཉེ་སྟོར་དགོན་ཁག་གི་བྲ་རིགས་མང་བས་ངོ་ཤེས་སྐབས་མ་སོང་།

ཉིན་ལྷ་པོ་དེའི་རིང་ང་ཚོའི་འཆར་གཞི་ནམས་ཤེ་གསལ་དུ་བྱིན་ཞིང་། མ་
 འོངས་པའི་བྱེད་སྒྲུགས་སྐྱོར་གྲོས་བསྟུར་ཞིབ་ཆ་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་སར་ཡོད་པའི་
 དཔོན་རིགས་དང་། ཁམས་རིགས། འཇམ་དམག་མཁན་ཚོར་བྱེད་སྟོའི་བཀོད་
 ཁུབ་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་ཆེད་སྤྲོད་གཡམས་དགོན་དུ་ཉིན་གཅིག་བཅའ་སྟོན་བྱེད་རྒྱ་
 དང་། དེ་ནས་ལྷན་ཅེ་རྫོང་བར་ཤར་བསྐྱོད་བྱེད་འཆར་བཀོད་ཅིང་། དེ་ནི་ལྷོ་ཁྱལ་
 ཡས་མས་འགྲིམས་གཏུགས་བདེ་ཞིང་། རྒྱ་འབྲུག་ས་མཆོམས་ནས་ཏུ་ཅང་ཐག་
 རིང་པོ་མིན། ས་ཁུལ་དེར་རྫོང་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡོད། སྐབས་ཤིག་ས་གནས་དེར་
 བསྟན་དེ་རྒྱ་མིར་ཡང་བསྐྱར་ཞི་མོལ་གྱི་ཐབས་ཤེས་སྐབས་ན་བྱེད་ཅིས་བྱས་

ཤིང་། ལྷ་ལྷན་རྒྱལ་སར་ཡང་དྲག་འཐབ་གས་ཆག་ཏུ་མི་འགོ་བའི་རེ་ཐབས་ཅི་
དག་བྱས་པ་ཡིན།

དེ་ནས་ང་ཆོ་སྤྱན་གཡས་སུ་བདེ་འབྱོར་བྱུང་། ཉིན་རེ་བྱང་སྤྱན་ནས་
ངོས་ཀྱི་སྤྱིད་མ་དང་། གཅེན་མོའི་ལྷོས་བཅས་ཆོ་ཁག་དེ་སྤྱར་མགྲོགས་བསྟོད་
སྐབས་བདེ་ཆེད་ངའི་གཙུང་པོ་དེ་ང་ཆོའི་འབྲུལ་ཆོའི་ནང་ཞུགས་ཤིང་། ཁོང་ཆོ་
ཁམས་པ་ཆོ་རྒྱུད་གཅིག་དང་མཉམ་དུ་ཉིན་ཚུགས་གཅིག་གི་སྤྱན་ལ་བསྐྱོད་དེ་ཁོ་
པོ་ཅག་རྩེས་སུ་མ་གཏོགས་སྤྱག་འཕྲད་མ་བྱུང་། སྤྱིད་མ་ངོ་ལྷོས་ཉེན་ཁ་རྒྱུད་དུ་
ཕྱིན་པ་དེས་སེམས་འཁྱར་ཆ་ཤས་གཅིག་ཡང་དུ་སོང་། ང་ཆོར་སྐྱམས་སྤྱོད་གི་
རྒྱུད་འཕྲིན་ཉན་སྐྱམས་རྒྱུད་དུ་ཞིག་མཉམ་འཁྱར་ཡོད་པ་དེར་འཇོམས་སྤྱིང་ཡང་ཐོག་
སྤང་གི་དུས་ཀྱི་འཕོ་འཁྱུར་དེ་དག་གི་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་དོ་སྤྱང་ཇི་ལྟར་
རུབ་རེ་བཞིན་གང་སྤྱབ་ཉན་ཀྱི་ཡོད། སལ་ཆེར་སྤྱན་གཡས་སུ་སྤྱོད་འཁེལ་རུབ་
མོ་ལྷ་སའི་སྐོར་ཞིག་ཐོག་མར་གོ་ཐོས་བྱུང་བ་དེ་ནི་ཨ་རིའི་རྒྱུད་སྤྱག་ནས་ཡིན་
ཆོད། དེའི་ནང་ལྷ་སར་ཟིང་འཁྱུག་བྱུང་ལུགས་དང་། ངོས་གར་ཡོད་མི་འདུག་
སོགས་བཤད་སོང་།

དེ་རུབ་སྤྱན་གཡས་དགོན་རྒྱུད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཡང་། ཆང་མས་སློབ་
སྤྱན་དུ་དུང་ཉིན་ཚུགས་གཅིག་ཕྱིན་ན་ལེགས་ཚུལ་ཟེར་ཞིང་། འཕྱོངས་རྒྱས་རི་
པོ་བདེ་ཆེན་ས་ཁུལ་ཆེ་བས་ཡས་མས་འཇམ་དམག་འགོ་འཁྲིད་ཆོར་སློབ་སྤྱན་
ལྟར་སྤྱོགས་བདེ་བ་ཡོད་ལུགས་ཟེར་བར་བརྟེན་ང་ཆོས་རྒྱུ་ཆོད་བརྒྱུད་རིང་ཏ་
ཐོག་ཏུ་བསྐྱོད་ན་ཡང་། ས་གནས་སུ་མ་འབྱོར་གོང་ང་ཆོའི་འཆར་གཞིར་འཁྱུག་

ཆེན་ཆེན་པོ་བྱང་། དེ་གང་ཡིན་ཟེར་ན། ལྷ་སར་བྱང་བའི་གསར་འགྱུར་རྣམས་ང་
ཚོར་ཐད་ཀར་འབྱོར་བྱང་།

སྤྱན་གཡས་ནས་ང་ཚོ་ཐོན་ཏེ་ལམ་བྱེད་མཆམས་སུ་རྟ་བ་འགའ་ཤིང་
ཡོང་གི་འདུག་པ་ཁོང་ཚོ་ཉི་མར་འབྱོར་སྐབས་དེའི་ནང་ཅིས་དཔོན་རྣམས་སྤངས་
སྤིང་བ་འདུག ཁོང་གི་རྒྱ་བ་བདུན་ཙམ་གྱི་གོང་བཀའ་ཤག་ནས་ཁམས་རིགས་
ཚོར་ངོ་རྒྱལ་མཆམས་འཛོག་དགོས་པའི་སྒོ་བ་སྟོན་ཆེད་བཏང་བ་ལྷ་སར་བྱིར་
ལོག་མ་ཐུབ་ཅིང་། འཕྲད་མ་ཉིད་དུ་རྒྱ་དམག་གི་གནས་ལུགས་དང་། འཇམ་
དམག་གིས་འཐབ་འཇིངས་བྱས་ལུགས་སྒྲོར་དང་། རེས་ཡོང་ཕྱོན་ཅིས་འཆར་སྒོ་
བཅས་ཞིབ་ཙམ་སྤོང་མོལ་བྱང་། དེ་ནས་ཞག་སར་འབྱོར་ནས་གང་ཅིའི་གནས་
ཚུལ་ཞིབ་བསྟར་ཐོག་འིན་ཏུ་སྒོ་པམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ནི་ལྷ་སར་མེ་མཚོན་གྱི་དག་
གཞོན་མི་བཟད་པ་བྱས་ཟིན་ལུགས་ཟེར། གནས་ཚུལ་དེ་ནི་ཁོང་གི་ལས་སྒྲེལ་ས་
ནས་གོ་ཐོས་བྱང་བ་ཡིན་འདུག དེ་ནས་ཡུད་ཙམ་སོང་རྗེས་ངོས་སྤྱོད་གྱི་བྱང་
ཡིག་མཁན་རྒྱུར་རྟ་བའི་ཡི་གེ་ཞིག་འབྱོར་ཏེ། ཁོང་ལྷ་སར་ལས་ཀའི་འགན་
འཁུར་སྐྱངས་ཏེ་ཡོད་པ་ནས། ལྷ་སར་དག་གཞོན་ཐབས་རྟགས་སུ་བྱུང་མཆམས་
སྒོ་ཁུལ་རྗེས་སུ་ཡོང་ཞིང་ལག་གིས་དེ་ནི་སྤྱིད་གཞོངས་ནས་གིས་བ་ཞིག་རེད།
ཁོང་ནོར་སྤིང་ནང་ཡོད་སྐབས་མེ་སྒྲིགས་ཀྱི་མདེལ་ཕྱེ་འཐོར་ཕོག་གིས་མ་མས་
ཐན་བྱ་བྱང་འདུག ཉིན་ཤིང་དེའི་ནང་ཁོང་དང་། མཐོང་ཐོས་བྱང་བའི་མི་གཞན་
དག་གི་ས་ནས་ངས་མེ་འཕེན་འགོག་ཐབས་གང་ཡོང་བྱས་ཀྱང་དོན་པན་མ་བྱང་
བའི་གནས་ཚུལ་ཐ་ཆད་དེ་དག་ཞིབ་གསལ་གོ་ཐོས་བྱང་།

རྒྱ་མིས་མེ་སྒྲོགས་ཀྱི་འགོ་འདྲུགས་ནི་དོས་ཡོང་རྗེས་ཚུ་ཆོད་བཞི་བཅུ་
 ཞེ་བརྒྱད་ཅུ་མ་གྱི་རྗེས་རྒྱ་བ་གསུམ་པའི་ཆེས་ཉི་ཤུ་སྤྱོད་ཆུ་ཆོད་གཉིས་ཐོག་
 བྱས་ཤིང་། སྐབས་དེར་དོས་ཕྱི་བརྒྱད་བྱས་བ་ཤེས་ཡོད་བ་མ་རེད། དེའི་ཉིན་
 ཅིལ་པོར་ཁོར་སྤིང་དང་། ལྷ་སའི་གོང་ཁྲེད། སོ་རྒྱ་ལ། ལྷ་ཁང་། ཉེ་སྒྲོར་དགོན་
 ཁག་བཅས་པར་མེ་སྒྲོགས་གངས་མེད་དག་ཆར་བཞིན་འཕངས་འདུག ལྷ་སའི་
 མི་མང་རྗེ་ཅུ་མ་བསད་མས་བྱུང་བ་སྤྱུས་ཀྱང་བརྗོད་པ་དགའ་ཡང་། ཁོར་སྤིང་གི་
 ཕྱི་ནང་དུ་མི་རོ་སྟོང་ལྷག་འགའ་ཤས་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་འདུག ཁོར་སྤིང་ནང་ཁང་པ་
 གཙུ་པོ་འགའ་ཤས་སྟོར་ཞིང་། ཁོར་སྤིང་བསྐྱལ་བཟང་པོ་བྱང་གི་ཕྱོགས་གཅིག་
 མགོན་པོ་ཁང་གཅིག་ཕུ་མ་གཏོགས་དེ་གྲིངས་ཆང་མར་སྟོར་བཞིགས་ཆེ་རྒྱང་
 ལྷ་ཆོགས་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། གོང་ཁྲེད་ནང་ཁང་པ་སྟོར་བཞིགས་དང་། མེར་
 བསྐྱེགས་མང་པོ་བྱས། གཙུ་ག་ལག་ཁང་ཡས་མས་ཀྱི་རྒྱ་ཕེབས་ལ་བྱག་དོལ་
 བཏང་ཞིང་། ཉེ་སྒྲོར་ལྷ་ཁང་མང་པོ་ཅ་མེད་རྒྱད་ཐོས་སུ་བྱུང་། སོ་རྒྱ་ལའི་རུབ་
 བརྒྱད་དུ་སྒྲོན་ཆག་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞིང་། ཁོ་པོ་རྒྱུན་སྟོན་བྱེད་སའི་ཁང་པའི་ཕྱོགས་
 འགའ་ཤས་སྟོར། གཞུང་གི་སྟོབ་བྲུ་དང་། གཞུང་སྟོ། དམག་སྤྱི་ལས་ཁུངས།
 ཞོལ་ནང་གི་ཁང་པ་གཞན་དག་བཅས་པར་སྟོར་བཞིགས་ཆེན་པོ་བྱས་འདུག
 སྒྲོགས་མའེལ་གཅིག་རྗེ་སྐུ་སྤྱོད་བཅུ་གསུམ་པའི་གསེར་སྟོང་ཡོད་པའི་ལྷ་ཁང་
 དེར་པོག་ བོད་ཀྱི་སྤྲན་བཙུ་སྟོབ་བྲུ་ལྷགས་པོ་རི་ནི་འབྲེལ་བཞིགས་ཆེན་པོ་
 བཟོས། དེ་བཞིན་ར་ཆེ་གཙུ་ག་ལག་ཁང་དང་། མེ་རའི་དགོན་པའི་ནང་དུ་ཡང་
 དོན་མེད་སྟོར་བཙུ་པ་དེ་ལྟར་བྱས་ཡོད་པ་རེད།

ཉིན་དང་པོའི་དགོང་མོ་ནོར་གླིང་ཞི་བའི་ལ་ཆོས་ཀྱི་གྲར་མི་རྟའི་རོ་དང་།
ཤ་ཆེན་གྱི་ཆལ་བྲ། གསལ་དུ་ཁག་མཆོན་བྱེ་འདྲེས་པའི་རྩལ་གྱིས་ཁེངས་པའི་གྲང་
གོག་ལྟ་བུ་དེའི་ནང་སྟོང་རྩེ་དང་། རང་དབང་བཤམ་བའི་རྒྱ་མི་རྣམས་འཇུ་ལ་ཞིབ་
བྱས། ར་མོད་ལྟ་བུ་རྒྱ་མིའི་སྟོང་སྒྲར་ནང་སྟོང་མཁན་བོད་མི་ཉུང་ཤས་དེ་རྣམས་
ནས་ངའི་དོན་དུ་སྒོ་གཡེང་ཆེན་པོ་བྱས་ཡོད་འདུག དེའི་རུབ་མོ་རྒྱ་མི་ཆོས་མི་རོ་
རྣམས་བརྟག་ཞིབ་དང་། ལྷག་པར་བན་དའི་མགོ་ཅན་ཆོར་རྟོག་ཞིབ་བྱས་པ་
མཐོང་འདུག་ཅིང་། དེ་རུབ་ངོས་མ་བསྐད་པའི་གནས་ལུགས་རྒྱ་མིའི་སྟོང་སྒྲར་དུ་
བཏང་ཡོད་ཤིག།

རྒྱ་མིས་བྱ་སྟོང་དེ་ལྟ་བུ་གང་གི་དོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནམ། ངོས་ནོར་གླིང་
དུ་བསྐད་ཡོད་པའི་ཆོད་བཅེས་ཀྱིས་སྟོར་བཞིགས་དེ་ལྟར་བྱས་ཤིང་། ངོས་
བསལ་རྣམས་རྩི་བྱང་ལ་དོ་གཤམ་མེད་པ་གསལ་པོར་བསྟན་ཆོད་དང་། ཁོང་ཆོས་
ངོས་སྟོགས་ཐོན་བྱས་པ་ཤེས་པའི་རྩེས་སུ་ད་དུང་ཐུ་མ་ཐུད་ཀྱིས་གྲོང་ཁྱེར་དང་།
དགོན་ཁག་ལ་མེ་སྟོགས་འཕངས་ཏེ་ང་ཆོའི་མི་མང་ལག་ན་དོད་བྱུག་དང་། གྱི་
མཆོན་རྒྱང་དུ་ཅམ་ལས་མེད་ཅིང་། རང་ཉིད་སྟོབ་སྲུང་དང་། རྒྱ་མིར་གྲོལ་གཞོད་
གང་ཡང་མི་སྟབ་པའི་བོད་མི་ཉམ་རྒྱང་སྟོང་སྒྲག་མང་པོ་ཡང་ཆེད་དུ་དམར་
གསོད་བྱས་པ་རེད། འདིགས་དངངས་ཅན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཐབས་རྟུགས་པོ་དེ་
དག་གོ་ཐོས་བྱང་འཕམ་དེའི་རྒྱ་མཆོན་གཅིག་ཡོད་པ་ཤེས་རྟོགས་བྱང་བ་ནི།
བཅན་འཇུ་ལ་བྱང་སྟེ་ལོ་བརྒྱད་སོང་བའི་རིང་བོད་མི་འབྱོར་ལྡན་དང་། དབང་
འཛིན་མཁན་ཆོ་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་བོད་མི་དམངས་དགུས་ཆོས་རང་འདོད་ལྟར་

ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་བཅན་དབང་འཁུར་འདོད་མེད་པའི་རྣམ་འགྱུར་གསལ་པོར་བསྟན་
པར་བཏེན་ད་ཆ་རྒྱ་མི་ཆོས་འདེགས་སྐྱག་བསྐྱལ་ཞིང་། སྙིང་རྩེ་མེད་པའི་དམར་
གསོད་བཏང་སྟེ་བོད་མི་ཆོའི་འདོད་པར་མེད་བཞིན་དུ་རྒྱ་མིའི་དབང་བསྐྱུར་དྲང་
ལེན་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱས་པ་དེ་ཡིན།

གནས་ཚུལ་དེར་བསམ་ཞིབ་སྐབས་དུས་སྐབས་དེ་ནས་བཟུང་ཁོ་བོ་རང་
གནས་ནས་མི་འགྲོ་ཐབས་མེད་ཡིན་པ་གསལ་པོར་མཐོང་ཞིང་། རེད་རང་བསྟན་
ཀྱང་རས་མི་མང་ལ་དེ་སྟོན་ལས་ལྷག་པའི་བྱ་ཐབས་མེད་པའི་ཁར། མཐར་རྒྱ་
མིས་རེད་འདྲིན་བཟུང་བྱེད་པར་ངེས། དེའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་ད་དུང་ཚུར་གྲོལ་རིམ་
བྱས་རང་སྤྱང་མ་སྤྱབ་ན་དེ་མཆོམས་བྲིས་མཆོས་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིན་ཏེ་རྒྱ་གར་
གཞུང་ལ་སྐབས་བཅོལ་གྱིས་ཁོ་བོའི་མི་མང་གི་རེ་དོན་རྣམས་མ་བཟླག་པར་
འདྲིན་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཤིག་ཡོང་བ་བྱེད་དགོས་ཀྱང་། བསམ་ཚུལ་དེ་ལ་ལམ་སེང་
དགའ་བསུ་བྱེད་མཁན་མེད་སྟབས་སེམས་ཐག་གཅོད་རྒྱུའང་དཀའ། ལྷན་ཅེ་རྫོང་
དུ་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབུས་གཞུང་ཞིག་བཙུགས་ཏེ་རྒྱ་བྱུང་ཆང་མར་འབྲེལ་
བསྐྱལ་བྱེད་རྒྱུའི་རེ་འདུན་བྱས་པ་དེ་ཡང་རིམ་བཞིན་ཉམས་བཟླག་དུ་ཕྱིན་པ་
རེད། | | |

ཡེ་ཤུ་བརྩུ་གཉིས་པ། སྐབས་བཙུང་བྱ་བ།

༢༡། དེ་ནས་ང་ཚོའི་འགྲུལ་འགྲུལ་དེ་དག་སྤར་ལས་སྐྱོ་སྤར་ཆེ་བའི་ངང་དུ་
ཕྱིན། ཁོ་པོ་རང་ཉིད་ལོ་ན་གཞོན་ཞིང་། ལུས་སྟོབས་གང་ལེགས་ཡོད་ཀྱང་།
འགྲུལ་ཐོགས་ལོ་ན་ཆུང་པ་ཚོ་འགྲུལ་འགྲུལ་རིང་པོ་དང་། སྤར་བསྐྱོད་བྱ་དགོས་
ཀྱིས་དཀའ་ཆེ་གས་ཆེན་པོ་བྱུང་། ལམ་ཐག་ནི་དེ་དུང་རིང་མང་བཞིན་རྒྱར་
བསྐྱད་ཡོད། དེ་དེ་ཅག་རྣམས་འཕྱོངས་རྒྱས་རི་པོ་བདེ་ཆེན་ནས་མ་ཐོན་གོང་
བསྟན་སྤར་འཇམ་དམག་གི་འགོ་བཤེད་འགའ་ཤས་ཐུག་འཕྲད་ཀྱིས་སློང་མོལ་
བྱུང་དོན། ཁོང་ཚོས་རྒྱལ་བསྟན། ཆབ་སྲིད། སྤྱི་འགྲོའི་རང་དབང་གི་དོན་དུ་རང་
སློག་འདོར་ལུས་ཀྱི་བྲག་པོའི་ངོ་རྒོལ་སྤུ་མ་ཐུད་ཀྱིས་བྱེད་པའི་སྤྱིང་སྟོབས་ལ་
བསྐྱགས་བརྩོན་བྱེད་འོས་པར་མཐོང་ཞིང་། ཁོང་ཚོའི་དཔལ་ངར་དང་། སྤྱིང་
སྟོབས། རོས་རང་སྤར་སྐྱོབ་བྱས་པ་བཅས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བརྩོན་པ་མ་ཟད། དེ་
སྟོན་གཞུང་གི་བཀའ་རྒྱ་ཁག་ནང་ཁོང་ཚོར་ལོག་སྐྱོད་པ་དང་། རག་པ་ཞེས་མིང་
འབོད་བྱས་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྒྱ་མིའི་བཀོད་དབང་དུ་རྒྱར་བར་སེམས་འཛིན་མི་
འོས་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱང་ཁོར་འཕྲོས་སུ་བརྩོན་པ་ཡིན།

དེ་སྐབས་ཁོང་ཚོས་རང་གི་པ་བྲིས་དང་། ཞེ་དུལ་དལ་སྤྱིད་ཀྱི་འཚོ་བ་
སོགས་ཞི་བདེར་སྐྱོད་པའི་ཁེ་ཕན་ཚང་མ་རྒྱ་མིར་ངོ་རྒོལ་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྒྲོས་བཏང་
ཐེན་པར་བརྟེན་ཁོ་པོས་ངོ་རྒོལ་ཐེང་འཁྲུག་མ་བྱེད་ཅེས་སྐྱོབ་སྟོན་བྱ་རྒྱུ་དུས་ལས་

ཡོལ་ཞིང་། ཁོང་རང་ཆོས་ཀྱང་ལུ་མ་ཐུང་དུ་དཔག་འཐབ་བྱ་རྒྱུ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་
 ཐབས་གཞན་མེད་པར་མཐོང་ན་ཡང་། ཁོང་ཆོའི་གནས་ལུལ་རི་བརྒྱད་ཁག་རང་
 སྤང་མི་བྱེད་མཐུ་མེད་མ་གཏོགས། དེ་མིན་པར་གྲོལ་དཔག་ཟིང་མ་བྱས་ན་
 ལེགས་པའི་སློབ་སྟོན་བྱས་ཤིང་། ལྷ་ས་ནས་གོ་ཐོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ནང་རྒྱ་མིས་
 ཁམས་དཔག་གང་ཡོད་ཀྱི་རི་ཁུལ་དུ་དཔག་འཐབ་བྱེད་འཆར་ཡོད་འདུག་
 ག་ཤིས། ཁོ་བོ་ལམ་བཟོད་ཀྱི་ཉིན་སློབ་ཟིན་འབྲལ་རང་ས་སྤང་འགོག་ཆེད་ཕྱིར་
 ལོག་བྱས་ན་ལེགས་ཞེས་བརྗོད་རྒྱ་བྱུང་།

ཁུལ་དེར་མེར་སྐྱེ་འགོ་བྱེད་མང་པོས་ངོས་སྐྱག་སྟོད་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། ང་
 ཆོས་ལུན་འགོར་ཆེན་པོ་མིན་པ་བྱེད་དགོས། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ང་ཆོ་འཕགས་
 བོད་ས་མཚམས་སུ་མ་སླེབས་བར་ལམ་ཕྱོགས་གཞན་དག་ནས་རྒྱ་མིས་བཀག་
 འགོག་བྱེད་ཉིན་ཡོད་པ་རེད། ཡང་བདུན་པྲག་གཅིག་གི་རིང་ང་ཆོས་ཆེས་མཐོའི་
 རི་བརྒྱད་ཀྱི་དཀྱིལ་ནས་ཡོང་བར་པལ་ཆེར་ཉིན་རེར་ལ་རེ་འཛེགས་དགོས་བྱུང་
 ཞིང་། ལ་རོང་ཁག་འགའ་ཤས་སུ་གངས་རྒྱམས་སྤྱ་མཁའགས་སུ་གྱུར་ཏེ་འབྲུགས་
 འབྱེད་དང་། ལ་ལར་འདམ་རྩལ་མང་བས་བདེ་བཟོད་དཀའ་བ་འདུག སྐབས་རེ་
 ང་ཆོ་མཐོ་ཆད་མི་ཉི་ལྔ་པ་སྤྲུལ་བཅུ་དགུ་ཙམ་དུ་སླེབས་སྐབས་གངས་ལྷག་ལུ་
 ལུག་འཚུ་བ་སྟེ་ཕིན་དུ་གང་བས་རྐང་ལག་འབྲུགས་རེར་དུ་འགྲོ་ཉིན་ཡང་ཡོང་
 འདུག ་བཟོད་ལམ་འདི་དག་ནི་རི་ཁུལ་དུ་གནས་པའི་ཆོང་རིགས་བཟོད་སྤྲུལ་
 ཅན་ཆོའི་རྒྱ་འབྲུལ་བྱེད་ས་མ་གཏོགས་དབྱུས་ནང་ལྷ་སའི་མི་ཆོས་འབྲུལ་བཞུད་
 བྱེད་པར་དཀའ་ཆོགས་ཆེ་ཙམ་ཡོད།

འཕྲོངས་རྒྱས་ཁུལ་དགོང་ཞག་གཉིས་པ་ཡོངས་འཛིན་སྐྱབ་བཟེས་ཀྱི་
 དགོན་གནས་དར་རྒྱས་སྤིང་དུ་བསྐྱད་ཅིང་ངལ་གསོ་གང་ལེགས་བྱུང་ཐོག་དེའི་
 ཕྱི་ཉིན་ལ་ཆེན་མཆོ་ཞིང་། དཀའ་ངལ་ཆེ་བའི་ཡར་སྔོན་བྲག་ལ་རྒྱག་སྐབས་རྟ་
 རྩེལ་འགའ་ཤས་ཆད་ངལ་ཆེ་བས་རེད་དང་། རོགས་མི་མང་པོས་རྟ་བབས་ཏེ་
 སྔོང་འདེད་བྱས། རི་ཅེ་དེར་འབྱོར་སྐབས་སྟོ་བརྒྱད་དུ་གངས་རི་མཐོ་ཞིང་། ཁུལ་
 དེར་མཆོ་རྒྱུང་འབྲུགས་པ་སྐབ་མོ་ཡོད་པ་ ཉེ་སྐོར་དུ་ཐང་ག་ཤོངས་རྩ་ཤིང་
 འཛོམས་པར་གནག་ཕྱགས་བག་པེ་བས་སུ་གནས་པ་བཅས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་
 སྔོངས་བཀོད་བཟང་པོ་འདུག

དེ་ཉིན་ཚུ་ཆོད་བརྒྱ་གཅིག་རིང་རྟ་དང་། ཀླང་བཟོད་ཀྱིས་ཡོང་སྟེ་ངལ་
 དུབ་ཆེ་བས་དེ་བྱུབ་ཨེ་ཚུ་མདོ་གྲང་ཟེར་བའི་གྲོང་པ་རྒྱུང་དུ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱད་ཅིང་།
 ས་ཆ་དེ་ནི་སྟོ་བའི་གཏམ་དཔེ་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ། ཨེ་ཚུ་མདོ་གྲང་དུ་མིར་སྐྱེས་པ་
 ལས། རྩ་རྒྱ་འཛོམས་པའི་གནག་ཕྱགས་ཡིན་ན་དགལ། ཞེས་ཟེར་ལོ་ལྟར་ལུང་
 སྔོང་བྱེ་ཐལ་སྟོ་ཤས་ཅན་སྐམ་ཐག་གེར་རྒྱུང་འཚུབ་ཀྱིས་ཉིན་མཆོན་སྟེལ་ཏེ་སྔོང་
 པའི་ས་གནས་དེར་མི་གྲངས་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ཅུ་མ་ཞིག་ཡོད་འདུག ས་བབས་
 ཞན་པས་ས་ཞིང་འདེབས་བཀོལ་དཀའ་ཞིང་། རྩ་ཤིང་སྟེ་ལྷགས་ཞན་པ། མི་མང་
 པལ་ཆེར་ལ་རྒྱ་ཁོར་ཏེ་ཅང་བཟེན་སོངས་ཤིག་ཏུ་ཡོད་པར་སྤང་། འོན་ཀྱང་ཁོང་
 ཆོས་གནས་ལྷགས་དེར་བཟོད་འཁུར་དང་། ཆོག་ཤེས་བསྟེན་སྐབ་སྐབས་
 གོམས་སྟོབས་ཀྱིས་སྒོ་སེམས་སྦྱིད་དལ་ཡོད་མདོག་འདུག ང་ཆོར་ཡང་དགའ་
 བསུ་གང་ཟབ་བྱས་པའི་ཐོག་ ང་ཆོའི་ཡུལ་ལུང་འདི་ལྟ་བུར་བཞུགས་པར་སྐྱགས་

ཐེ་ཆེ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་བྱུང་། དེའི་ལམ་གྲོགས་ལག་ལ་ཤས་ཁང་ཁུངས་ནང་མ་
ཤོང་བར་ལུགས་རའི་ཐོག་གཡབ་འོག་སྡོད་རྒྱ་བྱུང་བར་ཡང་དགའ་ཆོར་བྱུང་
འདུག དེ་བར་ད་ཆོའི་ལམ་འགྲུལ་ཞག་བདུན་སོང་། ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་དེའི་
མཛའ་གྲོགས་ཆོར་ལྷ་སའི་ཟེང་འཁྲུགས་ལ་སྒོ་གཡེང་ཡོད་པ་དང་། དེའི་གནས་
ཚུལ་ཐོ་བྱས་ཤེས་འདོད་ཡོད་པ་ངས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་། ད་ཆོས་དལ་
ཆོགས་དང་བཅས་བཅན་བྱོལ་དུ་ཡོང་བའི་གནས་ལུགས་འཛམ་གླིང་གསར་
འབྱུང་མདུན་ཤོག་ཐོག་ཐོན་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ཐག་རིང་ཨ་རི་དང་། ཡོ་རོབ་
ཁུལ་གྱི་མི་ཆོས་ཀྱང་དེད་ལ་ཤ་ཆ་སེམས་འཁྱར་ཆེན་པོ་དེ་འབྲེད་ཀྱི་ཡོད་པ་
ད་ཆོའི་ལམ་གྲོགས་སྐར་ཡང་མཐོ་བསམ་འཁོར་བ་མ་བྱུང་། གལ་ཏེ་དེ་སྐོར་ད་
ཆོས་ཤེས་ན་ཡང་སྤྱི་ཞིག་དང་ཡང་མཉམ་དུ་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཐབས་མེད་སྐབས་བྱ་
ཐབས་གང་ཡང་མེད།

རྒྱ་མིས་ད་ཆོའི་གཞུང་མེད་པ་བཙོས་ལུགས་ཁབ་བསྐྱགས་བྱས་པ་དེར་
ད་ཆོས་ཐབས་ཤིག་བྱེད་དགོས་པ་བྱུང་། རྒྱ་མིར་ད་ཆོའི་གཞུང་མེད་པ་བཙོས་
ཆོག་པའི་དབང་ཆ་ཁྲིམས་ལུགས་སོགས་ཕྱོགས་གང་ནས་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ལ།
དངོས་འབྲེལ་བརྗོད་ན། ཁོང་ཆོས་ཁབ་བསྐྱགས་བྱས་པ་དེས་ད་བར་གྲོས་མཐུན་
དོན་ཆེན་བཅུ་བདུན་ནང་ཁོ་བོའི་གནས་སྐབས་སོགས་ལ་བསྐྱར་བཙོས་མི་བྱེད་
ཅེས་པའི་མིང་ཅམ་གྱི་དོན་ཆེན་དེ་ཡང་ཅ་མེད་བཙོས་པ་རེད། རྒྱ་མིས་བོད་
གཞུང་མེད་པའི་ཁབ་བསྐྱགས་བྱས་པ་དེས་ཐག་རིང་ས་ཁུལ་གྱི་བོད་མི་ཆོའི་
བསམ་པར་དའི་འདོད་མོས་ལྟར་བྱས་པ་མིན་ནམ་སྐབས་པའི་སྒོ་དྲྀགས་འབྱུང་ཉན་

ཡོད་སྐབས་ང་ཚོ་ལྷན་ཅི་རྫོང་དུ་འབྱོར་འབྲལ་བོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་གཞུང་ཞིག་གསར་འཛུགས་བྱས་ན་ལེགས་གནས་སྤྲོས་བྱུང།

དེ་བར་ད་དུང་ཉིན་ཚུགས་གཉིས་ཙམ་ཡོད། ཕྱི་ཉིན་སྤྱོད་ཆུ་ཚོད་ལྔ་པའི་ཐོག་ཨེ་ཆུ་མདོ་གྲང་ནས་ཐོན་ཏེ་ལ་མཐོན་པོ་སྟག་ལའི་གངས་ཀྱི་ཆད་ཐིག་ཐོད་དུ་ང་ཚོས་རྟ་བེལ་འཁྲིད་དེ་བསྐྱོད། དེ་ཉིན་ཡང་དགའ་ངལ་ཆེན་པོ་བྱུང། ཆུ་ཚོད་བཅུ་འཛམ་པའི་བཟོད་ལམ་འབྲུགས་འདྲེད་ཅན་དང། རོ་བོ་མང་པོའི་ཁྲོད་དུ་ཕྱིན། སོ་བོ་རུབ་ཏུ་འབྱོར་སྐབས་དགོན་པ་ཞིག་ནང་སྔོན་ཡུལ་སྤྱི་རུབ་ལས་ལེགས་པ་བྱུང། དེའི་སང་ཉིན་ང་ཚོ་ལྷན་ཅི་རྫོང་དུ་འབྱོར། ལྷན་རྫོང་ནི་བྲག་རི་ཞིག་སྟེང་ལྔ་ར་ཀྱི་རྫོང་ཁང་རྒྱ་ཆེ་པོ་རྒྱ་ལ་རྒྱང་བ་ལྟ་བུ་གོག་པོ་ཞིག་འདུག ས་གནས་དེའི་དཔོན་རིགས་འགོ་འཁྲིད་ཚོས་ལམ་ཁང་ང་ཚོར་དགའ་བ་སྟུ་དང། སྤེ་ལེན་བྱུང་ཞིང། བྲ་རིགས་ཚོས་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་མཆོད་རྩས་སྤྲོ་ཚོགས་ལག་ཏུ་ཐོགས་ནས་བསྐྱར་བསྐྱེགས་ཀྱིས་རོལ་མོ་འདུད་དཀོལ་བརྒྱད་བ་སོགས་བྱེད་ཅིང། ལམ་ཀྱི་ཉེ་སྒྲོང་དུ་མི་གངས་ཆིག་སྟོང་ཙམ་ནས་སངས་དུད་དང་བཅས་མངལ་ཁྱར་འབྱོར་འདུག ང་ཚོ་རྫོང་དུ་བདེ་འབྱོར་བྱུང་སྐབས་གཏང་རག་གི་མཛད་སྒོ་བྱས།

དེ་རྗེས་རྫོང་གི་ཚོམས་ཆེན་ནང་སེར་སྐྱ་དཔོན་རིགས་དང། ས་གནས་ཀྱི་འགོ་བྱེད། གཞན་དག་མང་པོས་ཚོས་སྤིད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་རྣམས་དང་བཅས་འཛོམས་ཐོག ང་ཚོས་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་གསར་འཛུགས་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་མཛད་སྒོ་རྣམས་བྱས་ཤིང། བྲ་རིགས་ཚོས་ང་ཚོའི་སྤྱི་ལུགས་སྟོལ་ལྟར་

དབང་ཆའི་ལུང་རྟགས་རྣམས་སྤང་སོན་ཐོག་ ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་
དབུས་སྒྲ་མ་ཆོས་མཛད་སྒྲིའི་སར་དགེ་ཞིང་གིས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་
རྣམས་གསུངས། ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་སྒྲི་རྣམས་ཟེན་བསྐྱེད་བཀའ་སློན་ཆོ་
དང་། ས་གནས་ཀྱི་འགོ་འཁྲིད་ཆོ་ཆང་འཛོམས་སར་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་
གསར་པ་བརྩམས་པའི་ཁྲབ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྲབ་བསྐྱེད་ཀྱི་དེའི་རོ་
བུས་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་ཏུ་གཏོང་རྒྱུ་རེས་ཀྱི་དམ་སྲུག་པལ། མཇུག་ཏུ་ཁུལ་
དེའི་བོད་མི་རྣམས་ནས་ང་ཆོའི་རྟེན་འབྲེལ་ཀྱི་སྒྲོལ་གར་གྲོ་གཞས་འཁྲབ་སྟོན་
ཀྱིས་མཛད་སྒྲི་ཐོག།

མཛད་སྒྲི་དེ་དག་བྱེད་ཡུན་ལ་ཚུ་ཆོད་གསུམ་ཙམ་འགོར་ཞིང་། དེའི་རིང་
ང་ཆོའི་རྟེན་ཁྲ་དང་། དཀའ་ངལ་ཆོ་ཡང་བཟེད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ་མ་འོངས་པའི་
བོད་ཀྱི་དོན་དུ་ང་ཆོས་ལས་འགན་ཞིག་སྐྱབ་པར་སེམས་པའི་དམ་བཅའི་རི་མོ་
སྤྲོང་ལ་ལམ་ལམ་ཤར་བྱུང་།

ས་གནས་དེ་ནས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་ཁྱེད་ཀྱི་གདུང་། ཁོ་བོ་གྲ་སྒྲོར་ཟེན་
པའི་རྗེས་འབྲེལ་བཀའ་གིས་ལྷན་པོའི་ཆོས་སྤེར་མང་འབྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་བཀའ་
འབུལ་རྒྱ་བསྐྱེད་ཞིང་། འགོ་ལྷགས་ལྟར་བསྐྱེད་བཀའ་དེ་དག་ངའི་མིང་
བཀྲགས་དངོས་གཞིའི་སྟོན་ཙམ་དུ་གཏོང་དགོས་ཀྱང་སྐབས་དེར་གཏོང་མ་སྐབས་
པ་རེད།

རྒྱ་མིས་རྗེས་འདེད་གཏོང་རྒྱའི་གནས་ལྷགས་ཡོད་སྐབས་མཛོན་གསལ་
ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ཁང་དུ་མ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ལྟས་དགོན་པར་བྱིན། དེར་ཡང་ཆོགས་

འདུ་ཞིག་བྱས་ཤིང་། སྐབས་དེར་ང་ཚོས་དེ་སྔོན་སྒོ་ཡུལ་ལ་མེད་པའི་དངོས་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་ཤིག་བྱང་ལེན་བྱ་དགོས་བྱུང་། དེ་ནི་ཁོ་ལོ་ལོ་ནང་རི་ཁུལ་ལན་ཚུན་དུ་བསྐྱད་ན་རྒྱ་མིས་རྗེས་འདེད་གཏོང་རྒྱ་དང་། རེད་གར་ཡོད་སར་དམག་འཐབ་མང་བ་ཡོང་རྒྱ། རའི་སྤང་སྒྲོབ་ཀྱི་དོན་དུ་བོད་མི་དཔལ་ལོ་མང་པོ་རྒྱ་ཐོས་འགྲོ་རྒྱ་ལོགས་དང་། དགོས་པ་གཞན་ཡང་བྱུང་སྟེ། ང་ཚོ་རྒྱ་གར་དུ་བསྐྱོད་སྔོན་ཚོགས་པའི་སྟེན་སེང་ཁྱེད་ས་མཆོམས་སུ་ལས་བྱེད་པ་གཏོང་རྒྱ་གྲོས་ཐག་བཅད། རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་བཀའ་འཁོལ་མ་བྱུང་བར་རང་མཆོམས་ཀྱིས་འགྲོ་རྒྱ་ར་འདོད་པ་མེད། ང་ཚོ་འི་རེ་འདུན་ལྷི་ལིར་ཁྱེད་གཏོང་སྐབས་མཁན་ས་མཆོམས་ཀྱི་རྒྱ་གར་གྱི་དཔོན་རིགས་ཐག་ཉེ་ཤོས་དེར་གནས་ལུགས་ཁྱེད་གཏུགས་ཀྱིས་ལན་གསལ་མི་བྱུང་སྤྱིར་འཁུར་བྱ་དགོས་མངགས་ཤིང་། ཁོང་ཚོ་དེ་ལྟར་རྒྱ་ཚོད་བཅུ་གཉིས་ཐོག་ཐོན་ཏེ་ས་མཆོམས་སུ་ཤར་བསྐྱོད་བྱས། ཐད་ཀར་བཅུས་ན་ས་མཆོམས་བར་མལ་ལེ་དུག་ཅུ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་། ལམ་གྲོག་མང་བས་པལ་ཆེར་དེ་ལས་ལྷག་གཅིག་ཅམ་རིང་བ་ཡོད་ཀྱི་རེད།

རེད་ཚོ་སྤྱོད་ལམ་ཆེད་ལྷ་ཐོག་ཐོན་ཏེ་ས་མཆོམས་ཕྱོགས་མེ་ཉེར་འགྲོ་དུས་བསྐྱོད་ལམ་མེ་རལ་དུ་བྱུང་། འདི་ཁུལ་དེའི་སྤྱི་ཉིན་ཚོར་གངས་བབས་ཆེ་བས་ལ་ལམ་པལ་ཆེ་བ་གངས་ཀྱིས་ཁེངས་ཏེ་ཡོད་སྟབས་ལམ་གྲོགས་འགའ་ཤས་ལ་གངས་ཕྱིད་རྒྱབ་བ་དང་། ལ་ཅེ་གངས་ལྷག་ཆེ་བས་ལམ་བསྐྱོད་དཀའ་རལ་བྱུང་། ང་ཚོ་སྤྱོད་རར་འཕྱོར་ཉིན་བསྐྱོད་ལམ་ཁག་གསུམ་འདུག་པ་ནས་ང་ཚོ་འགྲོ་ས་སྤྱོད་ལ་ཞེས་པའི་རི་མཐོན་པོ་དེའི་ཅེར་སྐྱག་པ་འཐེབས་ཤིང་།

གངས་བབས་ཆེ་བས་ཤིན་ཏུ་གང་ངད་ཆེ་ཞིང་། ལུས་དང་། ཡན་ལག་འབྲུགས་
འཁུམས་ཐོག་། སྤྲ་ད། ཇི་མ་སོགས་ལ་ཡང་འབྲུགས་པ་ཆགས་འདུག ལྷག་པར་
ངའི་གཙུང་པོ་འབྲུགས་པས་མཁར་ཏེ་མི་རྩས་བཞིན་ཏུ་རྒྱང་བཟོད་མང་པོ་བྱས་
སོང་། ང་ཚོར་གྱོན་གོས་འཛོལ་བ་མེད་སྐབས་ཆ་བློད་འབྲུགས་ཐབས་ནི་གོ་མ་
བཟོད་བྱེད་རྒྱ་ཅམ་ལས་མེད། ང་ཚོའི་བཞོན་ཏྲ་ཚོར་བོར་ཡང་གང་ཐུབ་བྱས། དེ་
ནི་སྤྱིར་བཏང་བོད་མི་ཆང་མའི་བྱེད་སྐྱེད་ས་ཤིག་ཡིན་པའི་ཁར། ལྷག་པར་ང་ཚོ་
བཟོད་ཐག་རིང་ཞིང་། ཏཱེལ་ཚོར་རྒྱ་བས་མང་པོ་མ་བྱུང་བའི་སྐབས་ཡིན། དེར་
བརྟེན་ང་ཚོ་ལམ་འབྲལ་དུ་ཡུན་རིང་འགོར་བ་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་གྲོགས་པོ་ཚོར་ང་
ཚོའི་གནས་ཚུལ་དྲི་བཞིན་འབྲལ་སྤྱིར་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཞིག་དེ་ལྟར་ཡིན།

སྤྱི་བོད་ཚུ་ཚོད་བཅུ་གཅིག་ཅམ་ལ་ང་ཚོས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོང་ལ་གསོ་བྱས་
ཤིང་། དེར་བག་ལེབ་བོས། རྒྱ་འཁོལ་དང་། འོ་གྲིང་འོ་མ་སྤན་བྱ་བ་ཏུངས་པར་
ཤིན་ཏུ་ཞིམ་པོ་བྱུང་།

ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་དང་། བཀའ་སློན་གསུམ་ལམ་སྟོགས་གཞན་
ཞིག་ནས་ཐེབས་ཤིང་། དེ་ནི་སློར་ཐག་རིང་ཡང་ལ་ཆད་དམའ་བ་ཡོད་འདུག
དམག་མི་འགའ་ཤས་ལམ་སྟོགས་གཞན་དག་དེར་བཏང་བར་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་
གཉིས་མ་གཏོགས། བྱིངས་རྣམས་དགོང་ཕྱི་ཚུ་ཚོད་གསུམ་ཅམ་ལ་སྤྱིར་ར་
དགོན་དུ་མཉམ་འཛོམས་བྱུང་། ཞིང་། ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་སྤན་བྱ་རྗེས་ལ་
ཐེབས་འབྱོར་བྱུང་། དེར་ངའི་སྤྱི་མ་དང་། གཅེན་མོ་ཡང་བསྐྱེད་འདུག་ཁོང་ཚོ་
དེ་སྔོན་ནས་ལམ་སྟོགས་གཞན་ཞིག་བརྒྱུད་སྤྱིར་བསྐྱོད་ཀྱིས་གཞིས་ཀ་བྱ་ཡུལ་

དུ་ཉིན་གཉིས་སྔོན་རྒྱ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད།

སྒྱུར་རའི་མི་མང་ནས་ང་ཚོར་དགའ་བ་སྤྲུ་གང་གཟབ་བྲས། བྱི་ཉིན་སྤུ་
འོ་འི་རྒྱ་ཚོད་བཞི་པར་ཐོན། དེ་ཉིན་ང་ཚོ་རྩ་བ་ཉིས་བརྒྱ་སྤུ་བརྒྱ་སྒྱུར་ཡོད་པ་
དེའི་ཁོངས་དམག་མི་དང་། ཁམས་རིགས་ཚོ་ཡང་ཡོད། ཡུང་ཅམ་རོང་གཏིང་
བརྒྱད་དཀར་པོ་ལ་ཅེར་འཛེགས། དེ་ཉིན་གནམ་གཤིས་དྲངས་པོ་འདུག་ཀྱང་།
ད་པན་མཐོང་བ་ལས་མང་བའི་གངས་མང་པོ་ཡོད་པ་ནམས་རྒྱང་ལྷགས་ཆེན་
པོས་དེད་དེ་ང་ཚོའི་གདོང་པར་འཐོར་གྱི་འདུག ང་ཚོར་མིག་ཤེལ་ཡོད་པ་ཉུང་དུ་
ལས་མེད་སྟབས་གངས་འོད་འགོག་ཆེད་རས་དང་། སྒྲ་རིང་པོ་ཚོས་སྒྲས་མིག་
བཀའ་གྱི་འདུག ལ་ཅེ་དེར་ང་ཚོའི་སྒོ་ཡུལ་དུ་མེད་ཅིང་། སྒོ་འཆབ་སྒྲེ་བའི་སྒྲ་
སྐད་ཅིག་སྒོ་བྱར་ཐོས་འཕྲལ་གནམ་གྱུ་རྒྱུང་འཁོར་ཉིས་ལྡན་ཞིག་ང་ཚོའི་ལམ་
ཕྱོགས་མཁའ་དབྱིངས་བརྒྱད་ཡོང་གི་འདུག ང་ཚོ་མི་རྩ་མང་པོ་གངས་ཀྱི་དཀྱིལ་
དུ་ཡོང་བཞིན་ཡོད་སྟབས་ལམ་སངས་མཐོང་སྟབས་རྒྱུ་རྒྱུར་བརྟེན། དེར་ཆང་མ་རྩ་
བབས་ཏེ་སལ་ཆེར་བྲག་རྩོ་རྒྱུང་རྒྱུང་འབྲ་དང་བསྐྱེབས་ཏེ་ཡིབ་ཐབས་བྱེད་ཅིང་།
དམག་མི་ཚོས་མེ་མདའ་པབ་སྟེ་ད་པན་ཉམས་ཕྱོང་མེད་པའི་ཡུལ་ཞིག་ལ་རྒྱབ་
ཆོག་གྲ་སྒྲིག་བྱེད་གྱི་འདུག ངས་རྒྱུང་གིས་བདས་ཐེན་པའི་གངས་ལྷལ་ས་ཆ་
སྤུ་ནག་ཅིག་ཐོག་བསྟན་པ་ཡིན། གནམ་གྱུ་དེས་སྒྲོར་གྱོག་མེད་པར་ང་ཚོའི་
ཐོག་ནས་ཤར་བསྐྱོད་བྲས་པར་བརྟེན་རྟགས་རི་ཡོད་ང་ཚོ་སྤུ་ཀྱང་མཐོང་མ་
སྟབས།

སྒོ་བྱར་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་ཡོལ་ཐེན་པའི་རྗེས་ལ་གནམ་གྱུ་དེ་སྒྱུར་ང་ཚོ་

སྤང་མོལ་མང་པོ་བྱང་ཞིང་། ང་ཚོའི་བསམ་བར་རྒྱ་དམར་གྱི་གནས་བྱུ་ཡིན་པལ་
བྱས། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ས་གནས་དེ་ཁུལ་ཡུལ་གཞན་སྤྱི་ཡུང་གནས་བྱུ་གཏོང་
དོན་མེད་ཅིང་། རྒྱ་མིའི་གནས་བྱུ་ཡིན་ན་ང་ཚོ་འཆོལ་ཆེད་མ་གཏོགས་ས་ཁུལ་
དེར་ཡོང་དོན་ཡོད་པ་མ་རེད། གནས་བྱུ་དེས་ང་ཚོ་མཐོང་བའི་རྟགས་མཚན་གང་
ཡང་བསྟན་མ་སོང་ཡང་། ང་ཚོ་མ་མཐོང་བར་ཆ་ཞོག་ཐབས་མེད་སྐབས་ང་ཚོ་
གང་ཡོད་གང་འགོ་རྒྱ་མིས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་སོང་སྟེ་མ་འོ་སྤྱོད་སེམས་འཆབ་
འཁྲུགས་གྱི་ངང་སྤྱི་མཐུན་ལས་བཟོད་བྱས། འོན་ཀྱང་། གནས་བྱུ་གཞན་དག་
མང་པོ་ང་ཚོའི་རྗེས་སྤྱོད་ན་སྟེ་ང་ཚོས་ཆོ་ཁག་རྒྱུང་དུ་བཏང་སྟེ་ཁ་འཐོར་
གྱིས་བསྐྱོད་ཅིང་། དེ་མིན་ཐབས་གཞན་གང་ཡང་མེད། རོས་བོད་གྱི་ས་ཁུལ་གང་
འབྲུག་ཏུ་བསྐྱོད་ཀྱང་རྒྱ་མིས་གནས་བྱུས་འབོམ་འཕེན་བ་དང་། ས་མཐའ་
བསྐྱོར་ཉེན་ལ་བརྟེན་དེ་ཡང་རོས་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་མ་བསྐྱོད་ཐབས་མེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ཞིག་
རེད།

ཉིན་དགུང་མཚམས་ས་ཁུག་ཅིག་ཏུ་ངལ་གསོ་དང་། བཟའ་བཏུང་ཆེད་
ཡུད་ཅེས་སྟོད་རིང་རྒྱུང་འཆུབ་ཆེན་པོ་ལངས་ཏེ་ངལ་བསུན་བྱུང་། དེ་ནས་སྤྱི་
མཐུན་གྱིས་ཕྱིན་བར་མཆོ་སྤེའི་ཕྱོགས་ཐང་ཆེན་གངས་གྱིས་གཡོགས་བའི་ནང་
སྤེལ་བའིང་། དེར་གནས་གཤིས་དྲངས་གཤིས་མིག་ཤེས་མེད་པ་ཆོར་གངས་
འོད་གྱིས་དཀའ་ངལ་སྤར་ལས་ཆེ་བ་བཟོས་སོང་།

ད་དུང་ལམ་འཕྲང་དཀའ་ངལ་ཅན་ལ་རྟ་ཐོག་ཏུ་ཉིན་གཉིས་བསྐྱོད་དེ་བོད་
མི་སྟོད་ཡུལ་ས་གནས་མང་མང་ཟེར་བར་འགྱོར། དེར་སྟོན་དུ་བཏང་བའི་ལས་

བྱེད་པ་གཅིག་ང་ཚོ་སྤྱི་མཉམ་སྤྱོད་བྱས་འདུག་པ་དེ་ནས་ང་ཚོ་རྒྱ་གར་ནང་བསྐྱོད་
 འཇུས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་བཀའ་འཁོལ་བྱུང་བའི་གསར་འགྱུར་བཟང་པོ་གོ་ཞིང།
 རྒྱ་གར་གྱི་དཔོན་རིགས་ཡོད་པའི་ས་སྤྱོད་པོ་ཚུ་དང་ས་མོར་ང་ཚོ་འདི་དོན་དུ་བྲ་
 སྤྱི་གྲུ་བྱེད་པ་ཡང་ཁོང་ནས་མཐོང་ཐོས་ཡོད་པ་རེད། དེའི་རྒྱབ་མོ་ང་ཚོ་སློང་ལ་བ་
 བྱུང་། ད་པན་ང་ཚོས་དགོང་ལྟར་བྱི་གོས་ཅམ་མ་གཏོགས་གྲོན་ཆས་མ་བུད་པར་
 ཉལ་བ་ཡིན། མང་མང་ནི་བོད་ཀྱི་ས་སྤྱོད་ཞིག་ཡིན་ཞིང། དེ་ལ་བསྐྱོད་ལམ་གཅིག་
 ལས་མེད་པ་དེར་ཁམས་པ་དང། དམག་མི་བརྒྱ་ཕྱག་འགའ་ཤས་ནས་སྤྱང་
 འགོག་གི་ཤ་སྤྱི་གང་ཐུབ་ཡོད་པར་བརྟེན། ང་ཚོར་རྒྱ་མིས་གནས་ཐོག་ནས་
 འཕོམ་མེད་ལ་མ་འཕངས་ན། སློ་བུར་དུ་ང་ཚོ་འཛིན་བཟུང་དང། བསྐྱོད་ལམ་
 འགོག་ཐབས་མེད། ས་གནས་དེར་གནས་གཤིས་སྤྱི་གོས་ཤིག་བྱུང་། འབྲུལ་
 བསྐྱོད་འདི་རེས་ཀྱི་གྲུར་ནང་ཉལ་བ་ཡང་དང་པོ་ཡིན། ཆར་ཞོད་ཆེ་བས་ངའི་
 གྲུར་ནང་ཐིགས་པ་རྒྱག་གི་འདུག། སྤྱོད་ཚུ་ཆོད་གསུམ་པར་གཉིད་སད་བྱུང་
 བར་ཡར་ལངས་ནས་ཉལ་བྱི་དེ་དག་གྲུར་ཐུང་ཕན་བུ་སྐྱམ་ས་ཞིག་ཏུ་སློ་ཅིས་
 བྱས་ཀྱང་། འོས་པོ་ཞིག་མི་འདུག་པས་དེ་གར་ཚོགས་བྱར་སྤྱོད་དགོས་པ་
 བྱུང་ཞིང། གྲུར་གཞན་ན་སྤྱོད་མཁན་ཚོར་ཡང་དཀའ་ངལ་དེ་བཞིན་བྱུང་འདུག།
 སྤྱོད་ཆ་རྒྱུ་མཆོམས་ཕན་འབྱུང་ལུས་མི་བདེ་བ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་ཉིན་བྱེད་མཆོམས་
 ནས་བཤལ་ནད་ཆབས་ཆེན་གྱི་ནད་བབས་རྩེ་བྱར་སོང་།

འདི་རྒྱབ་ངོས་སྤོད་ཡུལ་ཁང་པ་རྒྱུང་དུ་ཞིག་ནང་གནས་སྤོས་བྱས་ཀྱང་།
 དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་དངོས་མི་གཙང་བ། ནང་དུ་བྲག་མང་ཞིང། ཁང་པའི་འོག་ནས་སྤོ་

ལྷགས་ཀྱི་སྐད་དང་། མགོ་ཐད་བྱ་གདང་སྟེང་ཁྱིམ་བྱའི་སྐད་ཅོར་ཆེ་ལ་སྐབས་རེ་
ཁོ་བོ་ཉལ་སའི་འཁྲིས་སུ་ཡང་ཁྱིམ་བྱ་འགའ་གས་རྒྱགས་ཡོང་གི་འདུག་པ་
སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ངལ་བསྐྱུན་བསྐྱུན་མར་གྱུར་ཏེ་དེ་ལྷག་གཉིད་སེམས་པ་ཡེ་ནས་
མ་བྱུང་། སང་ཉིན་སྔ་དྲོ་ཡང་གཟུགས་བབས་འགྲུལ་བསྐྱོད་མི་སྐབ་བ་ལྟ་བུ་
འདུག རོས་ལུས་སེམས་གཉིས་ངལ་གྱི་གནས་སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་ནས་རྒྱུང་
འཕྲིན་གསར་འགྱུར་ཐོག་རོས་ཏྲ་ལས་སྐྱུངས་ཏེ་བརྟུངས་མནར་སྐྱག་པོ་བྱུང་ཚུལ་
ཞིག་བཤད་ཐོས་བྱུང་བ། དེས་ཁོ་བོ་དང་མཉམ་དུ་མེད་པའི་མི་ཆོར་སེམས་
འཆབ་དངངས་སྐྱག་ཡོང་རྒྱ་ཡང་། ང་ཆོར་གནས་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱུང་མེད་ཅིང་།
འོན་ཏེ་ནད་མནར་དང་དུས་མཚུངས་བྱུང་བས་དགོད་ཤོར་པོ་བྱུང་།

གལ་ཏེ་ངའི་ནད་བབས་བྲག་སྐྱེས་བྱུང་ན་ཡང་མང་མང་དུ་ཉིན་གཅིག་
བཅའ་སྟོད་ཀྱིས་ང་ཆོ་མཉམ་དུ་རྒྱ་གར་ལ་ཡོང་མཁན་དང་། ཕྱིར་ལོག་བྱེད་
མཁན་ནམས་གོ་བསྐྱར་ཐག་གཅོད་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། ཕྱིར་བཏང་བརྗོད་ན་སེར་
སྐྱ་ལས་བྱེད་ནམས་མཉམ་དུ་ཡོང་རྒྱ་དང་། དཔག་མིའི་ཁོངས་གཏོགས་ཆོ་ཕྱིར་
ལོག་བྱེད་རྒྱ་བྱས། སྔ་མ་ནམས་ལྟ་ས་ནས་ཐོན་སྐབས་ནས་རོས་གང་དུ་འགྲོ་
ཡུལ་དེར་ཡོང་རྒྱུར་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་དང་། རེས་མ་ཆོ་རོས་སྐྱུང་སྐྱོབ་ཆེད་ཡོང་
བ་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་ཆོ་པལ་ཆེར་རང་རང་གི་འདོད་པར་ཡང་རྒྱ་མི་གར་ཡོད་བར་
ཕྱིར་ལོག་གིས་དག་འཐབ་སྐྱ་མ་སྐྱད་དུ་བྱེད་འདོད་ཡོད་པ་རེད།

ཕྱི་ཉིན་སྔ་དྲོ་ཡང་རོས་ནད་མནར་གྱིས་ཏྲ་བཞོན་མི་སྐབ་ཀྱང་། རྒྱབ་སྐྱུང་
ཁམས་པ་དང་། དཔག་མི་ཆོ་འཐག་འཁུར་ཡང་དུ་གཏོང་དགོས་པར་བསམས་

ནས་ཐོན་རྒྱ་བྱས། ཐོན་ཁར་ཕྱིར་ལོག་བྱེད་མཁན་ཆོར་མངལ་ཁ་དང་། སྤང་
དངོས་སྤྲད་དེ་ཁོང་ཆོས་བསྟན་སྲིད་མི་དམངས་ཀྱི་བདེ་དོན་དུ་བསམ་བའི་སྤྲོད་
སྟོབས་ལ་ཡི་རངས་གིང་། དབྱ་ཕྱོགས་སུ་རང་སྟོགས་ཁ་ཅམ་མིན་པར་སྒོས་བཏང་
གིས་བསྐྱོད་རྒྱར་ཡིད་སྐྱོ་བ་དང་། དེ་ཉིན་རང་བོད་ས་བཀལ་ནས་གཞན་ཡུལ་དུ་
འགོ་རྒྱ་ཡིན་པ་སྒོ་གིན་དུ་འཕྲེང་བ་ཞིག་གི་རང་དུ་སྔོན་ཞག་ནས་ཐོན་བསྐྱོད་
བྱས། རའི་རྗེས་འབྲངས་ཆོས་ཁོ་བོའི་ལུས་ཁམས་དང་བསྟན་ཏེ་མཛུ་ཞིག་ཐོག་
བསྐྱོན་བྱང་བ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་དལ་པོ་དང་། གོམ་བཟོད་བྱེད་སྤངས་ཐོ་བོ་ཞིག་
འདུག ་ང་ཆོའི་སྤར་གྱི་འབྲལ་ལུགས་ལྟར་མཛོ་སྤང་ཞོན་ཏེ་རང་ཡུལ་ནས་ཐོན་
བ་ཡིན།

ས་མཆམས་དེར་བཟོད་སྐབས་དམིགས་བསལ་གྱི་གནས་ཚུལ་གཞན་
དག་གང་ཡང་མི་འདུག་ཅིང་། ཕྱོགས་སུ་ཚུན་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་རོང་གི་གནས་
ཚུལ་འདྲ་བོ་འདུག སྐབས་དེར་ལུས་མི་བདེ་བ་དང་། སེམས་མི་སྦྱིད་བ་བཅས་ཀྱི་
ཁམས་ཉོག་པོ་ཞིག་བྱང་། ། ། །

ཡེ་ཤྲུ་བརྒྱ་གཞུང་ལ། ཏཱ་ལྷ་དང་། མ་འོངས་ལ།

༢༡། ། ང་ཚོ་རྒྱ་གར་ས་གནས་གོང་དང་། གོང་བདེལ་དག་ཏུ་རིམ་འབྱོར་
སྐབས་བཅེ་ཞེན་དགའ་བསུ་བྱུང་བ་དེས་ང་ཚོ་ཆང་མའི་སེམས་སྤྲུག་མདོན་གྱིར་
བ་རེ་ཞིག་མ་སངས་ཐབས་མེད་ལྷ་བྱུར་གྱིར། རྒྱ་ཐང་མེ་འཁོར་ལྷགས་ལམ་དུ་
འབྱོར་རྒྱུར་ད་དུང་ཉིན་བདུན་གཅིག་ཅེས་ལམ་བཟོད་དགོས་ཐོག་ དེ་ཡང་མང་
ཆེ་བ་རྟ་བཟོད་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ལ་འགའ་ཤིས་ཀྱང་རྒྱག་དགོས་ཀྱི་འདུག

ལམ་བར་དུ་དེ་སྔོན་རྒྱ་གར་དུ་ཡོང་སྐབས་ངོ་ཤེས་ཡོད་པའི་རྒྱ་གར་
གཞུང་ཞབས་པ་དག་ཐུག་འཕྲད་ཀྱིས་དགའ་བོ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཐེས་སྟེ་ཤེན་ལས་
བྱེད་པ་དང་། དེ་ལྷ་རྒྱ་གར་དུ་ཡོང་དུས་ཀྱི་སྐད་སྦྱར་དེ་ཡང་འཕྲད་བྱུང་། དེ་དུས་
སྤིང་ཆོན་སྐྱ་ཞབས་ནི་དུ་ནས་མཛེའ་བཅེའི་རྒྱུང་འཕྲིན་ཞིག་གནང་འབྱོར་ནང་།
ང་དང་། ལས་རོགས་ཚོས་ཁྱེད་ལ་དགའ་བསུ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། རྒྱ་གར་དུ་ཐར་ཐེབས་
ཐུབ་པར་བཀའ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཡོད། ཁྱེད་དང་། ཁྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་འཁོར་ཚོ་རྒྱ་གར་དུ་
བཞུགས་རྒྱུའི་མ་ཐུན་རྒྱུན་རི་དགོས་ང་ཚོས་དགའ་བསུ་བ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། རྒྱ་གར་མི་
མང་ནས་ཁྱེད་ལ་སྤར་བཞིན་གྱིས་བཀའ་ཞུ་རྒྱུར་ཐེ་ཚོམ་མེད། འཆམས་འདྲི་
ཡོད་ཅེས་འཁོད་འདུག ངོས་ཏེ་ངོ་ཤུར་མེ་འཁོར་བབས་ཚུགས་སུ་འབྱོར་སྐབས་
བཀའ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཀྱི་རྒྱུང་འཕྲིན་ཆེས་མང་བོ་འཕྲོད་འབྱོར་བྱུང་ཞིང་། འཛམ་
གླིང་ས་གནས་གང་སའི་གསར་འགྱུར་མཁན་ཚོའི་སྐྱེ་ཆབ་པ་དང་། དཔལ་

འདེབས་བྱེད་མཁན་བརྒྱ་སྐྱོར་ནས་ས་ཐག་རིང་པོ་དེ་འབྲང་ར་ཐུག་འཕྲད་ཐོག་ལོ་
དེའི་ལོ་རྒྱུས་ཉན་དུ་ཡོང་ཚུལ་བརྗོད་པ་དེ་ནི་ངོ་མཆར་ཆེ་བ་ཞིག་རེད།

ཁོ་ལོ་ཅག་གི་གནས་ཚུལ་ལ་འཛམ་གླིང་ཕྱོགས་མཐའ་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་དོ་
སྤང་བྱས་པ་དེས་སེམས་འགྲུལ་ཆེན་པོ་ཐེབས་བྱུང་ཡང་། རའི་བསམ་ཚུལ་
རྣམས་གོ་སློག་ལེགས་པོ་ཞིག་ཟིན་མེད་པ་དང་། བོད་དུ་ཡོད་པའི་རའི་མི་མང་
ཆོའི་དོན་དུ་བརྗོད་ཆིག་རེ་རེར་ཡང་བསམ་གཞིགས་ནན་ཉན་བྱེད་དགོས་པ་
ཡིན་སྟབས་སྐྱོང་མོལ་གང་བླན་ཐོལ་བྱུང་གིས་བརྗོད་ཐལ་བྱུང་ན་མི་འགྲིགས་
པས། དེ་བའདིའི་གཤམ་དུ་བརྗོད་འགོད་བྱས་ཡོད་པ་ལྟར་གྱི་གནས་ལུགས་སྐྱོང་
མོལ་འོས་འཆམས་རགས་བསྐྱས་ཤིག་བཀའ་མས་པའི་ནང་། སེམས་གསོ་ཇི་
འབྱོར་དང་། རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་དགའ་བསུ་གནང་བ་སོགས་ལ་དགའ་བོ་བྱུང་
ཚུལ་དང་། ད་དུང་བརྗོད་བསྟོན་ལ་བོད་དུ་མི་གསོད་ཁྲག་སྟོར་གྱི་རྒྱུན་འདྲི་རིང་
མིན་མཆམས་ཆོད་ཡོང་རེ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཚུལ་གྲིས་ཡོད།

ཉིན་གཉིས་རྗེས་མི་ཅིང་དུ་སྐྱོང་བརྗོད་ཅིག་བཏོན་པའི་ནང་། རྒྱ་ལའི་སྤང་
མའི་སྐྱོང་བརྗོད་ཟེར་བ་དེ་ནི། ཡིག་ཆ་ཅིང་ལུས་དང་། བརྗོད་དོན་ཁྲ་འབྱོར་ཅན།
རྒྱན་དང་། ལུགས་གང་བ་ཡིན་ཚུལ་དང་། ཁོང་ཆོའི་བསམ་ཕྱོགས་ལྟར་ཐན་ལྟ་
སའི་ལོག་སྒྲིད་པ་ཆོས་འཁྲིད་ལུགས། གོང་གི་སྐྱོང་བརྗོད་ནི་ཐན་ནས་བརྗོད་པ་
མིན་པར། བཅན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་བཅན་འཛུལ་མཁན་ཆོའི་བསམ་ཚུལ་རྣམས་
དེའི་ནང་བཏོན་འདུག་ཅེས་བཤད་འདུག། ལྷན་པས་དེར་རྒྱ་མིས་བཅན་རྒྱལ་རིང་
ལུགས་པ་དང་། རྒྱ་བསྐྱེད་རིང་ལུགས་པ་ཞེས་ཁོང་ཁྱོད་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་དུས་

སྐབས་ཡིན། ཆོག་གིས་འཁོན་ནད་བཟོ་བ་སྤྲོ་ཞིང་། བདེན་པར་ཆ་འདོག་མ་བྱས་
ན་དེ་དག་བདེན་འབྲེལ་ལྟ་བུར་མངོན་སྲིད། རྒྱ་གར་གཞུང་གི་གཏམ་བཟོད་པ་
ཞིག་ནས་དེ་སྐོར་ལན་འདེབས་གཟབ་ནན་བྱས་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་མིས་དོན་དང་མ་
འབྲེལ་བའི་རྫོང་ཆོག་རྩལ་མོའི་ལན་འདེབས་བྱེད་པར་བཏེན་དེ་འདྲི་སླེང་ཚོད་
ནང་རེད་རང་ཞུགས་འདོད་མེད་ཀྱང་རྒྱ་མིས་བདེན་རྩལ་གོ་ལྟོག་བཟོད་པ་དེར་
ཉིན་ཤས་རྗེས་ངོས་ནས་གསར་མཁན་ཆོར་སླེང་བཟོད་གཉིས་པ་སྤང་བྱ་ཞིག་
བྱས་ཏེ་སླེང་བཟོད་ཐོག་མ་དེ་དག་རེད་རང་གིས་བཟོད་པར་གསལ་བསྐྲགས་
བྱས་པ་ཡིན།

རྒྱ་མིས་གཙན་གཟན་མས་མ་ལྟར་བེད་འཇུག་དེ་སྐོར་སྤྱང་ལ་ཁག་
འདོགས་བསྟོན་དཀྱི་བྱེད་པ་དེར་ཡང་བསྐྱར་ཏ་ལས་བྱུང་། ཁོང་ཆོས་བསམ་
སློབ་ནང་གི་བཙན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པ་དང་། རྒྱ་གར་ནང་གི་བོད་མི། རྒྱ་གར་
གཞུང་། བོད་ཀྱི་དབང་སྐྱར་བརྒྱུད་ཆོགས་པ་ཞེས་ངའི་གཞུང་ལ་འབྲེལ་བ་ཤད་
བྱེད་པ་བཙས་པར་དུས་སྐབས་འདྲ་མིན་སྒྲ་ཆོགས་སུ་བསྟོན་འཇུགས་བྱེད་ཅིང་།
རང་གིས་རང་ལ་བདེན་པ་ངོས་འཛིན་བྱེད་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། ཁོང་
ཆོས་བཅེངས་བཀྲོལ་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་ཟེར་བའི་གང་ལ་བཅེངས་བཀྲོལ་གཏོང་
བའི་མི་མང་ཆོས་བཅེངས་བཀྲོལ་གཏོང་མཁན་ལ་དེ་འབྲེལ་ངོ་མོལ་བྱས་ཤིང་།
བོད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བརྒྱུད་ཆོགས་ནས་འབྲེལ་སྤྱང་རྒྱ་མིར་མ་སྤྱད་འབྲེལ་ཆེ་བ་
བྱས་པ་རེད།

དེད་ཏེ་ངེ་སྤར་མེ་འཁོར་བབས་ཚུགས་སུ་འབྱོར་སྐབས་རྒྱ་གར་གཞུང་།

ནས་ང་ཚོ་གནས་སྐབས་སྔོན་ཡུལ་མ་སུ་རིར་འབོད་འཁྲིད་བྱ་རྒྱུ་དཔེགས་
བསལ་གྱི་མེ་འཁོར་གྱི་སྒྲིག་གནང་འདུག་ཅིང་། མ་སུ་རི་ནི་ཕྱི་མིའི་བྱང་ཕྱོགས་
ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་འདབས་སུ་ཡོད་པ་དེར་མེ་འཁོར་ནང་ཉིན་ཤས་བསྐྱོད་དགོས།
ལམ་བར་མེ་འཁོར་བབས་ཆེགས་གང་ཡོད་སར་ཤིན་ཏུ་འཁོར་ཆེའི་མི་མང་ནས་
དགའ་འབོད་བྱེད་པ་དེ་ནི་བརྗེད་ཐབས་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ལྟར་། དེ་སྔོན་
ཀྱ་གར་དུ་ཡོང་སྐབས་དགའ་བསུ་རི་བྱས་ཐོན་གསོས་བྱུང་བའི་ཐོག་ ད་ལམ་ནི་
རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་གསར་པ་ཞིག་ཡིན་པས་སེམས་འགྲུལ་ཆེ་ཐེབས་གྱིས་
སྤྱག་བསུལ་བདེ་བའི་ངོ་སྤྱོད་ཡིན་ཞེས་པའི་བོད་ཀྱི་གཏམ་དཔེ་ཞིག་ཀྱང་ཐོན་
བྱུང་། ཁོང་ཚོ་རང་བཞིན་བཟུ་རྟོག་ཆེད་མིན་པར་བོད་དུ་ཤི་ཞེན་གྱི་རྣམ་པ་རི་
ཡོད་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་ཡོང་བ་རེད།

མ་སུ་རིར་འབྱོར་ནས་འགྲིམ་འགྲུལ་རིང་པོའི་ངལ་དུ་བ་ངལ་གསོ་ཐོབ་
ཐོག་ །དཔེན་ཞིང་ཉམས་དགའི་རང་ང་ཚོའི་དཀའ་ངལ་སྒྲོར་བསམ་གཞིགས་བྱ་
རྒྱུ་ལོ་སྐབས་བྱུང་། ཀྱ་གར་གཞུང་གི་བྱ་སྒྲིག་འོག་རྩ་རམ་ས་ལའི་གནས་ཁང་
གསར་བར་གནས་སྡོས་མ་བྱས་བར་མ་སུ་རིར་ལོ་གཅིག་ཙམ་བསྐྱོད་ཅིང་། དེ་
ནས་ཀྱ་གར་རྒྱབ་བྱང་ས་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་རྩ་རམ་ས་ལར་ཡུན་སྔོན་བྱས་འཇུག་
ལ་བཞུགས་དེར་སང་འདི་གར་སྔོན་ལུས་ཡིན།

ང་ཚོ་མ་སུ་རིར་འབྱོར་ཉི་མི་རིང་བར་ཀྱ་གར་སྤྱི་དམག་སྤྱོད་སྤྱོད་ཞབས་ཞེ་དུ་
རེད་སྤྱག་འཇུག་དུ་ཐེབས་ཉི་ཁོང་དང་ཡང་བསྐྱར་སྒྲེང་མོལ་ཡུན་རིང་ཞུ་རྒྱུ་ལོ་
སྐབས་དེ་ལ་དགའ་བོ་བྱུང་། ཀྱ་ནག་ནང་བསམ་ཡོད་མི་སྣ་རྣམས་སྟེང་ཡོད་པས་

བསམ་གཞིགས་ནན་ཏན་གྱིས་གྲོས་མོལ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱེད་སྤྲོད་སྟམ་སྟེ་ཕྱི་ཟླ་
 སྤྱི་ལོ་ནང་གསར་འགྱུར་མཁའ་ལ་གཏམ་བཟོད་མ་བྱས་བར་དེད་ནས་རྒྱ་མི་
 གྲུང་བཞན་ལ་སློང་བཟོད་བྲིལ་བསྐྱབས་གང་ཡང་བྱས་པ་མེད་ཀྱང་། བོད་ནས་
 བཅན་གྲོལ་བོད་མི་མང་པོ་དེམ་འབྱོར་གྱིས་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེ་ཞན་དེ་སྤྱི་
 ཏུ་གྱུར་ཚུལ་གོ་ཐོས་གྱིས་འཛིགས་དངངས་བསྐྱེད་པའི་ཁར། རྒྱ་མིས་བོད་ལ་
 བཅན་གཞོན་བྱ་རྒྱར་སེམས་ཐག་གཅོད་བཅད་ཟེན་པའི་མངོན་གསལ་དེ་ཆེར་
 ཕྱིན་ཏེ་ངོས་ནས་སློང་བཟོད་ནན་ཅམ་མི་བྱེད་མཐུ་མེད་བྱུང་། དེ་ཅིང་གཞུང་ནས་
 ཁོང་ཆོའི་སྐྱེ་ཆབ་བས་དེ་བྱེད་ད་དུང་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ཨེ་ཡོད་སྟམ་པ་དང་།
 མཐོ་ཅེ་ཏུང་གིས་དེ་ལ་འདོད་མོས་བྱས་པར་ད་དུང་ཡིད་ཆེས་མི་སྦྱབ་ཚུལ་བཟོད་
 པ་མ་ཟད། གལ་ཏེ་རྒྱ་ལ་སྤྱི་ལོ་ཆོགས་པ་ཞིག་ནས་བོད་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་
 ལ་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་རྒྱར་རྒྱ་མིས་མོས་མཐུན་བྱས་ན་ང་དང་། ངའི་གཞུང་ནས་ཁོང་
 ཆོས་དེ་བཟོད་ལ་མོས་མཐུན་བྱེད་རྒྱའི་བསམ་ཚུལ་ཡང་བཏོན་པ་ཡིན། ད་དུང་
 ཡང་ང་ཆོའི་དབར་པན་ཚུན་གཉིས་ལོའི་གྲོས་མཐུན་ཞིག་འཛོག་འདོད་དུས་
 གཏན་དུ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་མིས་བསམ་ཚུལ་དེ་ལ་དྲང་ལེན་གཏན་ནས་མ་བྱས་པ་
 དེ།

གསར་འགྱུར་མཁའ་ཀྱི་ཆོགས་འདུ་དེར་དེད་ནས་གྲོས་མཐུན་དོན་ཆེན་
 བཅུ་བདུན་ལ་ཁས་ལེན་མ་བྱས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་བྱེད་མཁའ་ནི་དེད་
 རང་ཡིན། དེ་རྗེས་མ་སུ་རིར་རྒྱ་ལ་སྤྱི་ལོ་ཁྱིམ་ས་ལུགས་མཁས་པ་སྤྱི་ལོ་འཕགས་བྱེད་
 པའི་གོ་སྐབས་ཐོག་མ་དེ་བྱུང་ཞིང་། ཁོང་ཆོས་ཀྱང་དེད་ཀྱི་བཟོད་ཚུལ་དེ་འཐུས་

ལེགས་བྱང་ཚུལ་གསུང་གི་འདུག

ང་ཚོའི་གནད་དོན་བདེན་འབྲེལ་ཡིན་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད་ཀྱང་། ཞི་གྲོས་
ཀྱིས་འབྲིགས་ཐབས་མ་བྱུང་ན་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་སུ་ཞུ་བསྐྱེལ་བུ་
དགོས་མི་ཡོང་ངམ་སྙམ་པ་ཅིམ་ལས། གྲོ་བྱང་ཐག་གཅོད་གཏན་འཁེལ་མ་བྱས་
ཀྱང་། ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་དོན་གནད་འགའ་ཤས་གནད་གལ་རྗེ་ཆེར་གྱུར་པ་རེད།
ང་ཚོ་ཉེ་བའི་ཆར་ཡང་། མི་ལོ་བཅུ་ལྷག་གསུམ་བཞི་ཅུ་རིང་རང་དབང་དུ་
བསྐྱད་ན་ཡང་། རྒྱ་མིས་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་གཏན་དུ་ཡིན་ཚུལ་དང་། གལ་ཏེ་དེའི་
ཁུངས་སྐྱེལ་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་ན་བོད་དུ་བཅན་འཛུལ་བྱས་པ་འདི་དག་རྒྱ་མིའི་ནང་གི་
ལས་དོན་ཡིན་པས་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནས་ཐེ་བྱས་མི་ཐུབ་ཅེས་ཚིག་
འཛུགས་བྱེད་ཀྱི་རེད།

རེད་སུ་རིར་སྟོད་རིར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་དོན་མཁུས་པའི་ཚོགས་པ་
ནས་དུས་རབས་འདིའི་འགོ་སྟོད་ཀྱི་ཆིངས་ཡིག་ཁག་ལ་རྟོག་ཞིབ་བྱས་པའི་ལོ་
རྒྱུས་གོང་བརྗོད་ཟིན་པ་ལྟར། ཁོང་ཚོས་ཐག་གཅོད་གཏན་འཁེལ་བས་བྱས་གསལ་
དུ། ང་ཚོ་རང་དབང་ཆ་ཆང་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་མིའི་བཀོད་
བྱས་ལོག་ནས་དངོས་དོན་གྱི་རང་དབང་རང་བཅན་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཁྲིམས་དོན་
གྱི་རང་དབང་རང་བཅན་ཡང་རེད་ཅེས་ཐག་གཅོད་བྱས་འདུག

དེ་ནས་ཁོང་ཚོས་གྲོས་མཐུན་དོན་ཆན་བཅུ་བདུན་ལ་ཞིབ་གྲོས་བྱེད་
སྐབས་གྲོས་མཐུན་དེར་མིང་རྟགས་བཀོད་པ་དེས་ང་ཚོའི་རང་དབང་ཆ་ཆང་
ཅིས་སྟོད་བྱས་པར་མཐོང་ན་ཡང་། མིང་རྟགས་འགོད་མཁན་ཚོར་སྟོག་ཉིན་

དང་། བོད་དུ་བྱུང་ག་སྤྱོད་ཀྱི་འཆར་འགོད་བྱེད་ཉེན་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་བརྟེན་ཁོང་
 ཆོས་མིང་རྟགས་མི་འགོད་དབང་མེད་བྱུང་ལུགས་ར་ཆོས་ཚོད་འཇུགས་བྱེད་
 ལུགས་ འོན་ཀྱང་། ར་ཆོའི་ཕྱོགས་སུ་ཚོད་སྐྱོང་གཞན་ཞིག་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་པ་ནི།
 གཞན་གྱི་བྱུགས་དབང་འོག་ཏུ་ཚུད་དེ་མིང་རྟགས་བཀོད་པའི་ཆིངས་ཡིག་
 ཡོད་ཆད་ལ་ཆད་འཛིན་མི་འཕེར་བ་ཡང་ཡོང་མི་ཤེས་པ་དཔེར་ན། དམག་
 འཁྲུག་རྒྱལ་པམ་བྱུང་རྗེས་པན་ཚུན་ཆིངས་འཛིན་བྱེད་མཁན་ཡོད་པ་བཞིན་རེད།
 གལ་ཏེ་ཆིངས་ཡིག་དེར་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་འགལ་འདས་བྱས་ན་ཕྱོགས་གཞན་
 དེ་ཁྲིམས་ཐོག་ནས་ཁས་མི་ལེན་པ་བྱེད་ལུགས་ཅིང་། དེ་ནས་རྩ་འཛིན་མེད་པར་
 འགྱུར་བ་ཡིན།

རྒྱ་མིས་གྲོས་མཐུན་དོན་ཆེན་བཅུ་བདུན་དང་འགལ་འདས་ངེས་པར་
 བྱས་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་ར་ཆོས་ཁུངས་སྐྱེལ་བྱེད་ལུགས་པ་ཡིན། ད་ཆ་ངས་གྲོས་
 མཐུན་དེར་རྩ་འཛིན་མ་བྱས་སྐབས་གྲོས་མཐུན་མ་བཞག་སྤྱོད་ར་ཆོའི་གནས་
 སྤངས་རང་དབང་ཆ་ཆད་ཡོད་པ་དེར་གནས་ཡོད།

ར་ཆོའི་གནད་དོན་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོགས་སུ་ཞུ་བར་དཀའ་ངལ་
 གཅིག་ཡོད་པ་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་རྒྱལ་ཆོགས་འཐུས་ཁོངས་མེད་པ་དེ་ཡིན། ར་
 ཆོ་འཐུས་མི་མི་བྱེད་པ་ནི་དུས་རྟག་ཏུ་བྱུང་ཕྱོད་བྱེད་རྒྱུར་དགའ་མོས་ཡོད་པ་
 དང་། རྒྱ་མི་འཐུས་མིར་མ་གྱུར་པ་ནི་ཐོར་ཐོས་པ་ཡོད་པའི་ཅང་ཀེ་ཤའི་གཞུང་དེ་
 འཐུས་མིའི་ཁོངས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཡང་། རེད་ནས་བོད་དོན་འདི་
 དག་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་ཆོའི་མདུན་དུ་ཞུ་ཐབས་འགོ་

འཛུགས་བྱས་པ་ཡིན།

རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་དོན་མཁས་པའི་ཚོགས་པ་ནི་དེད་དམ། ཡང་ན་བོད་ཀྱི་
སྐྱེཾ་ཆ་བ་ལྟ་བུ་མིན་ལ། ཁོང་ཚོ་གཞུང་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐྱེཾ་ཆ་བ་ཀྱང་མ་ཡིན།
ཁོང་ཚོ་ནི་ཁྲིམས་དཔོན་དང་། ཁྲིམས་དོན་མཁས་པའི་ཚོགས་པ་རང་དབང་ཅན་
ཞིག་ཡིན་ཅིང་། ཁོང་ཚོར་རྒྱལ་སྤྱིར་བྱེད་མཁན་རྒྱལ་ཁབ་ལྟ་བུའི་ཁྲིམས་
དཔོན་སྟོང་ལྷག་སུམ་ཅུ་ཙམ་ཡོད་པ་རེད།

ཚོགས་པ་དེ་འཛུགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཁྲིམས་ལུགས་མི་
ཉམས་གོང་སྐྱོར་བྱེད་པ་དང་། ཁྲིམས་འགལ་ཇི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ན་ཡང་འཛུམ་གྱིང་
ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་འདོན་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན། ཚོགས་པ་དེས་
རང་གི་འགན་འཁུར་བ་བྱུང་སྟེ་བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་རྟོག་ཞིབ་བྱས་པ་དེ་ནི་
དེད་དགའ་སྟོབས་བྱེད་འོས་པ་བྱུང་།

ཚོགས་པ་དེས་བོད་དང་། རྒྱ་མི་གཉིས་ཀའི་གྲུང་བརྗེད་རིགས་ལ་བརྟུག་
དབྱེད་བྱས་ཤིང་། ལས་དོན་འདི་སྐོར་མཁས་པ་འགའ་ཤེས་བཅན་ཕྱོད་བོད་མིའི་
སར་ངོ་གཏུགས་ཅི་ཞིབ་ཏུ་བཏང་སྟེ་ངས་ཀྱང་གོ་ཐོས་མ་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་
འདིགས་སྒྲུབ་ཅན་ཇི་སྟེད་ཁོང་ཚོས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་འདུག མནར་གཅོད་ཆ་བས་
ཆེན་བཏང་ལུགས་སྐོར་པལ་ཆེ་བས་སྒོག་འདོད་ཡོང་རྒྱ་མིན་པ་ལྟར་དེད་ནས་
ཀྱང་ཞིབ་ཆ་བརྗེད་རྒྱ་མིན་ཞིང་། ཕྱོགས་ལྷུང་སྤངས་པའི་ཚོགས་པ་དེས་ཤེས་
རྟོགས་བྱུང་བའི་བཅན་གཞོན་བྱས་ལུགས་སྐོར་ནས་རགས་བསྐྱས་ཤིག་ངའི་མི་
མང་གི་བྱང་བཤེན་མཆོན་བྱེད་དུ་བརྗེད་ན། ཚོགས་པ་དེས་ཞིབ་རྟོག་བྱེད་ལུགས་

དང་། ཐག་ཆོད་རི་བྱང་གནས་ཚུལ་ཞིབ་ཆ་ཁོང་ཆོད་སྟན་དེ་བ། <<བོད་ཀྱི་རི་
དོན་དང་། ཁྱིམ་ས་ལུགས་>>ཟེར་བ་དང་། <<བོད་དང་། རྒྱ་ནག་མི་མང་དམངས་
གཙུག་>>ཟེར་བ་གཉིས་ནང་ཞིབ་འཁོད་ཡོད་འདུག

ང་ཆོད་མི་མང་སྟོང་ཆོ་བ་ཅུ་ཐམས་མང་པོ་དཔག་ཐོག་དང་། ཆེད་དུ་སྒྲེར་
གསོད་བྱས་པ་དང་། ཁོང་ཆོས་དམར་པོའི་རིང་ལུགས་ལ་ངོ་སྤོས་བྱས་དྲུགས་
སམ། དདུལ་ནོར་གསོག་འཛོག་བྱས་པའམ། གོ་སའི་གནས་སྐྱངས་སམ། ཡང་
ན། རྒྱ་མཆོན་ཁུངས་འབྲེལ་གང་ཡང་མེད་པར་བསད་ཅིང་། རྒྱ་མཆོན་གཙུག་པོ་ནི།
ཁོང་ཆོས་ཆོས་སྒྲོས་མ་བཏང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཡིན། ཁོང་ཆོ་ནི་མེ་འཕེན་གྱིས་
བསད་པ་ཙམ་མིན་པར། བརྒྱུད་བརྟེན་གྱི་ཡིད་ལ་འགོལ་བ། གསོན་བསྐྱེད་པ།
ཅུ་བསྐྱེད་པ་སྐྱེད་པ་བཏུབས། ལྟོ་བཀག་སྒྲེ་བཅིར། སྒྲེ་འདོགས། ཅུ་འཁོལ་འཛོར་བ།
གསོན་སྐྱས། བྱང་ཁོལ་འདོན་པ། སྒྲེ་གཙོད་སོགས་གསོད་ལུགས་ངན་པ་སྣ་
ཆོགས་གྱིས་བསད་པ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་མང་པོ་ཞིག་ནི་ས་ཁུལ་རང་རང་གི་
མང་ཆོགས་གྱི་མཐོང་སར་བསད་པ་རེད། སོག་གཙོད་དེ་ལྟར་བྱེད་སྐབས་
གཤེན་པོ་དེའི་རྒྱ་ཐོགས་དང་། ཁྱིམ་མཆོས་ཆོ་བལྟ་བུ་འཇུག་གི་ཡོད་པ་ནི་
ཆོགས་པ་དེར་གནས་ཚུལ་མིག་མཐོང་བྱང་བའི་མིས་བརྗོད་འདུག པོ་མོ་སྐྱུག་
སྟོང་གིས་གསོད་སྐབས་དེའི་ནང་མི་ཆོ་བལྟ་བུ་འཇུག་པ་དང་། འུ་སྐྱུག་ཆོས་རང་
གི་པ་མར་མེ་འཕེན་གྱིས་གསོད་བཅུག་པའང་བྱུང་འདུག ལྷག་པར་སྒྲ་མ་ཆོར་
མནར་གཙོད་བྲག་པོ་བཏང་འདུག རྒྱ་མིས་ཟེར་ན། སྒྲ་མ་ཆོས་ཐོན་བསྐྱེད་མ་བྱས་
པར་མི་མང་གི་དདུལ་ནོར་ཐོག་འཆོ་ཐབས་བསྐྱེན་ཚུལ་ཟེར་ཞིང་། སྒྲ་མ་ཆོ་དང་།

སྐྱལ་པར་གྲུས་བཀྱར་བྱེད་འོས་པའི་བགྲེས་གྲས་ཆོར་མནར་གཅོད་བྲག་པོ་མ་
བཏང་གོང་ཐོང་ག་ཤོལ་འཐེན་འཇུག་པ་དང་། ཁོང་ཆོར་རྟ་བཞིན་ཞོན་པ་དང་།
བརྩུང་བདེག་བྱེད་པ། དེ་མིན་དག་ཆིག་གི་ལམ་ནས་བརྗོད་མི་ཐུབ་པའི་བྱེད་སྦྱོར་
དན་པ་སྣ་ཆོག་གས་ཀྱིས་དཔལ་འབེབས་དང་། མནར་གཅོད་སྐྱལ་སྦྱོང་གི་རང་ནས་
གསོད་སྐབས་བྱེད་ཆོས་རྩ་འབྲུལ་བསྟན་ཏེ་འཆི་བ་འདི་ལས་སྦྱོབས་ཤིག་ཟེར་བ་
སོགས་ཆོས་ལ་དན་སྐྱས་དཔལ་འབེབས་སྣ་ཆོག་གས་བྱས་འདུག

མི་མང་གི་མདུན་སར་དཔར་གསོད་དེ་ལྟར་བཏང་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད།
བོད་མི་འབོར་ཆེན་བཅོན་འཇུག་དང་། གར་ཡོད་མི་ཤེས་པའི་ས་ཁུལ་དུ་བཅན་
འཁྲིད་བྱས་པ་དང་། ཡང་དལ་ཚོལ་དང་། དཀའ་སྦྱོང་གི་འོག་ཏུ་ཡང་འབོར་ཆེན་
འདས་གོངས་སུ་གྱུར། སྐྱལ་བཟུལ་དང་། མནར་གཅོད་མ་བཟོད་པར་རང་སྟོག་
གཅོད་མཁན་ཡང་མང་པོ་བྱུང་འདུག སྤྱི་མ་ལ་འཇུག་དཔག་མཁན་རྣམས་ཇི་
ལོགས་བློས་འདྲེགས་བྱས་པའི་བྱུང་མེད་བྱ་སྐྱལ་བྱུལ་ལུས་རྣམས་མེ་མིན་ལྟར་
འཕངས་ཏེ་བསྐྱེབས་གསོད་བྱས་པའང་ཡོད།

བྱ་སྐྱལ་ལོ་བཅོ་ལྔ་ནས་མ་འབྱར་ཡན་སྟོང་སྐྱལ་མང་པོ་པ་མའི་ས་ནས་
འཁྲིད་དེ་གར་ཡོད་མཐོང་ཐོས་མེད་པར་གྱུར་ཅིང་། དེ་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་མཁན་ཆོ་
བཅོན་འཇུག་དང་། དཔར་གསོད་བཏང་བ་རེད། དེ་ལྟར་བྱས་ན་པ་མས་ལས་ཀ་
ལེགས་པོ་བྱེད་ཐུབ་རྒྱ་དང་། བྱ་སྐྱལ་ཆོ་རྒྱ་ནག་ཏུ་བཏང་སྟེ་སྦོལ་སྦྱོང་ལེགས་པོ་
བྱེད་ཐུབ་ལུགས་རྒྱ་མིས་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

བོད་མི་པོ་མོ་མང་པོ་ཞིག་གི་བསམ་བར་རྒྱ་མིས་ཁོང་ཆོའི་སྤྱི་སྟོ་འགོག་

ཐབས་བྱས་པར་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་དོན་མཁུས་
པའི་རྟོག་ཞིབ་པ་ཆོར་ཁོང་ཆོར་མོས་ཀྱིས་རྒྱ་མིས་ག་གཤགས་བཅོས་ན་བྱུག་
ཅན་བྱས་ལུགས་བརྗོད་འདུག ཁོང་ཆོའི་བརྗོད་ཚུལ་དང་། རྒྱ་གར་ནང་གི་
ག་གཤགས་བཅོས་བྱེད་སྐབས་མ་མ་ཐུན་སྐབས་ཆོགས་པ་དེས་དེ་ལྟར་བྱུང་བར་
ཐག་གཅོད་ངེས་བརྟན་བྱས་མི་འདུག་ཀྱང་། ག་གཤགས་བཅོས་བྱེད་སྐབས་དེ་དག་
སྤྱི་སྤྱོད་འགོག་ཐབས་མིན་པར་གནད་དོན་གཞན་གྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་
ཡང་བྱེད་ཐུབ་ཡོད་པ་མ་རེད། ཁྲིམས་དོན་མཁུས་པའི་ཆོགས་པའི་སྟན་དེབ་དེ་
དག་བཏོན་ཟིན་པའི་རྗེས་ཁྲུང་ས་སྤྱིལ་གསར་བ་བྱུང་བར་གཞིགས་ན། གོང་
གསལ་བ་དེ་བྱུང་གི་པོ་མོ་ཆང་མར་སྤྱི་སྤྱོད་འགོག་ཐབས་བྱས་ཡོད་འདུག

བོད་མི་མང་གི་ཐོག་དུ་དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་ཁྲིམས་འགལ་བྱས་པས་མ་ཆད།
དགོན་ཁག་སྟོར་བཞུགས་དང་། ལྷ་མ་གསོད་བཟུང་། བླ་རིགས་ནམས་ངལ་རྩོལ་
དུ་བསྐྱལ་འདེད། བསྐྱབ་སྟོམ་མ་དོར་ན་སྟོག་ཉེས་གཏོང་བ། དགོན་པ་དང་། ལྷ་
ཁང་སྟོང་པ་ཆོར་དམག་མི་དང་། ཏ་སྤྱགས་ཀྱི་སྟོད་ལུལ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་
དགོན་པ་བརྒྱ་ལྷག་མང་པོ་བསྟོར་འཛིག་བྱས་འདུག

རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་དོན་མཁུས་པའི་ཆོགས་པ་ནས་ཁྲུང་ས་སྤྱིལ་མང་པོ་
བསྐྱ་གསོག་བྱས་པའི་དོན་འབྲས་སུ། མིའམ། རྒྱལ་ཁབ་གང་རུང་ནས་མི་རིགས་
ཅ་མེད་ཅེས་པའི་ཁྲིམས་འགལ་སྤྱུག་ཞོས་ཞིག་བྱས་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་འདུག
མི་རིགས་ཅ་མེད་ཅེས་པ་ནི། རྒྱལ་ཁབ་བཅས་མི་རིགས། ཆོས་ལུགས་གང་རུང་
གི་ཆོགས་པ་ཡོངས་རྫོགས་སམ། ཆ་གས་ཞིག་ཅ་བསྟོར་གཏོང་རྒྱུའི་འཆར་དོན་

ལ་ཟེར། རྒྱ་མིས་བོད་ནང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་འབྲུག་པ་ཆོ་རྒྱལ་མེད་བཟོ་ཐབས་
བྱས་ངེས་ལ་ཁྲིམས་ཞིབ་ཆོག་པ་པོ་ཐེ་ཆོམ་གཙང་ཆོད་བྱུང་འདུག ད་ཆ་བསམས་
གཞིགས་སྐབས་རྒྱ་མིས་ཁྲིམས་འགལ་འདི་ལྟར་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་
རྣམས་ང་ཆོས་མཐོང་ཐུག་ཐོག་མར་རྒྱ་མིས་བོད་ཟ་འདོད་བྱེད་པ་དེར་རྒྱ་མཆོན་
གསུམ་ཅུ་ཡོད།

དང་པོ། ང་ཆོ་བོད་དུ་ས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་བོད་མི་ས་ཡ་བདུན་བརྒྱད་
ཅུ་ལས་མེད། རྒྱ་མི་ས་ཡ་བརྒྱ་བརྒྱ་ཅུ་ཅུ་ཅུ་ཅུ་ཅུ་ཅུ་ཅུ་ཅུ་ཅུ་ཅུ་ཅུ་ཅུ་ཅུ་ཅུ་ཅུ་
པོ་འཕར་གྱི་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་ཆོར་ཐུ་གཤི་དཀའ་ངལ་ཡང་ཡང་ཡོང་གི་ཡོད་
པར་བརྟེན་བོད་འདི་ཁོང་ཆོ་སྤོད་ཡུལ་ས་སྤོན་ལྟ་བུར་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
གནས་རྒྱལ་དངོས་ཡོད་ཀྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་བོད་དུ་རྒྱ་རིགས་སོ་ནམ་པ་མང་པོ་
གཞིས་ཆགས་བྱས་ཡོད་ཅིང་། ནམ་ཞིག་རྒྱ་རིགས་འབོར་གྲངས་ཆེས་མང་པོ་
དང་། བོད་མི་ཉུང་དུར་གྱུར་བའི་དུས་སྐབས་ཤིག་ལ་དམིགས་ཡུལ་འཛིན་གྱི་
ཡོད་པར་ཐེ་ཆོམ་མེད། ད་ལྟའི་ཆར་བོད་མི་སོ་ནམ་པ་ཆོ་རྒྱ་མིའི་སོ་ནམ་པ་ཆོའི་
གནས་སྐབས་ལས་ཀྱང་ཐུག་པ་བཟོས་ཡོད་པ་རེད། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ཐུ་གཤི་
བྱུང་བ་མེད་ཀྱང་། ད་ཆ་བོད་དུ་ཐུ་གཤི་ཆ་བས་ཆེན་ཡོད་འདུག

གཉིས་པ། ང་ཆོའི་ཡུལ་དུ་ས་གཉེར་མང་པོས་ཐུག་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ང་ཆོ་
འཛིག་ཉེན་གྱི་རྒྱ་ཞོར་ལ་ཏུ་ཅང་འདོད་ཆེན་མིན་སྐབས་ད་པན་བེད་སྤྱོད་བྱས་
ཡོད་པ་མ་རེད། རྒྱ་མིས་བོད་དུ་འཛུགས་བསྐྱར་རྒྱ་ཆེ་བྱས་ལུགས་ཟེར་བ་བདེན་
འབྲེལ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་དག་བོད་པན་ཆེད་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་ནག་འབྱོར་ཐུག་ཡོང་

བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་རེད།

གསུམ་པ། རྒྱ་མིས་རྒྱལ་མཆམས་རིས་མེད་རིང་ལུགས་ཞེས་བའི་
བསམ་སྒྲིའི་འབྲེར་སོས་འཛམ་གླིང་ཡོངས་རྫོགས་མིན་ན་ཡང་། གླེང་ཆེན་ཨེ་ཤ་
ཡ་གང་མགྲོགས་མགྲོགས་སུ་ཟིན་ཅིས་ཞེ་ནས་ཡོད་པ་དང་། བོད་ས་བཟུང་བ་ནི་
དེའི་གོམ་རིམ་དང་པོ་དེ་ཡིན་ལུགས་ཁོང་ཆོ་རང་གི་ཁ་ནས་བརྗོད་བཞིན་ཡོད་པ་
རེད། དེད་རང་དམག་བླུས་མཁས་བའི་ཕྱོགས་ན་ཡང་མེད་ཅིང་། བསམ་སྦྱོར་དེ་
དང་རྒྱང་ཐག་ཆེས་རིང་པོས་ཆོད་ན་ཡང་། ཨེ་ཤ་ཡའི་ནང་དམག་དོན་གྱི་ས་ཆ་
གནད་གལ་ཆེ་བ་བོད་ལྟ་བུ་ཨེ་ཡོད་བསམ་གྱི་འདུག དེད་དུས་ཀྱི་མཆོན་ཆའི་
རིགས་ཡོད་ན་བོད་ཀྱི་རི་ཁྲལ་རྣམས་བསྟོར་བཤེགས་དཀའ་བའི་བཅན་ས་ལྟ་བུ་
ཡིན་ཞིང་། ས་ཁྲལ་དེ་ནས་རྒྱ་གར། འབར་མ། བ་ཀི་སི་ཏན། ལྷོ་ཤར་ཨེ་ཤ་ཡའི་
ས་ཁྲལ་ཁག་ཏུ་དམག་བཀོད་ཀྱིས་འཛིན་བཟུང་དང་། ར་ཆོ་ལྟ་བུར་ཁོང་ཆོའི་
ཆོས་ལུགས་ཅ་བསྟོར། ཆོས་མེད་ཀྱི་ལྟ་སྟོད་བྱབ་སྤེལ་བཅས་བྱེད་ཐུག་ རྒྱ་མིས་
བོད་ནང་གནམ་གུ་བབས་ཐང་བཅོ་བརྒྱད་ཅམ་དང་། དག་ཆས་ཀྱི་འཁོར་ལམ་དུ་
བ་ལྟ་བུ་བཟོས་ཟིན་ཅིང་། རྒྱ་གར་ནས་དམག་འཐབ་བྱེད་ཅིས་མེད་པ་གསལ་པོ་
ཤེས་ཀྱི་ཡོད་སྐབས་ཁོང་ཆོའི་དམག་གི་ཏེན་གཞི་རྣམས་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱེད་བཞིན་
ཡོད་པ་རེད། ལོ་བཅུ་ཅམ་ཀྱི་གོང་རྒྱ་མིས་བོད་དུ་བཅན་འཇུག་ཐོག་མར་བྱེད་
སྐབས་གནས་ཚུལ་འདི་དག་པལ་ཆེར་ཁོང་ཆོའི་བསམ་ཡུལ་དུ་ཡོད་པར་ཡིད་
ཆེས་ཡོད། སྐབས་དེར་ཁོང་ཆོས་ཁྲིམས་མཐུན་དུ་བརྟུན་ནས་བོད་དུ་བཅན་
ལུགས་ཀྱིས་ཟ་བསྟོད་ཐུབ་པར་བསམ་ཞིང་། སྟོག་དང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་འབྲོ་

ཐོན་དང་། སྒྲིན་བརྗོད་ཅི་སྟེད་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། བོད་གི་རྒྱ་མཚན་གསུམ་དང་།
ལྷག་པར་གསུམ་པ་དེར་བརྟེན་ནས་ལས་དོན་འདི་དག་ལག་ལེན་མཐུག་སྐྱོང་
བྱེད་དགོས་བྱུང་བ་རེད།

ངའི་མི་མང་དང་། མི་མང་གི་རེ་འདོད་དམིགས་ཡུལ་རྣམས་བསྟོར་
བཞིགས་གཏོང་བཞིན་ཡོད་སྟབས་དེད་རང་སྐྱབས་བཅོལ་དུ་གནས་སྟོང་རིང་།
ཐོད་ནང་ཅི་བྱས་དང་། དེར་སྐྱབས་ཅི་ལྟར་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པའི་སྐོར་མཉམ་
འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོགས་དང་། དཔེ་དེབ་འདི་དག་བརྒྱུད་འཛུལ་གླིང་རྒྱ་ཆའི་མི་མང་ལ་
བློ་བསྐྱེད་གཏོང་རྒྱ་དང་། ར་ཆོ་མཉམ་དུ་རང་དབང་གི་ཡུལ་དུ་ཐར་འབྱོར་བོད་
མི་ཆོར་བདག་སྐྱོང་བྱེད་རྒྱ། མ་འོངས་པའི་འཆར་འགོད་བྱེད་རྒྱ་བཅས་པར་
འཁུར་བཅོལ་བྱ་རྒྱ་ཅོམ་ཡིན།

ངོས་ནས་རང་ཡུལ་གཞག་པའི་རྗེས་སུ་བསྟོད་དཀའི་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་
བརྒྱུད་དང་། རྒྱ་དམག་གི་ཉེན་འཛིགས་དཀའ་ཆོགས་ཆེན་པོར་མ་ལྟོས་པར་བོད་
མི་སྟོང་ཐྲག་དུག་ཅུ་ལྷག་ཅོམ་དེད་ཆོ་མཉམ་དུ་སྐྱབས་བཅོལ་དུ་རིམ་འབྱོར་བྱུང་
དང་འབྱུང་རྒྱ་དེ་རྣམས་ལས་རིགས་གཅིག་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་དངོས་འབྲེལ་མི་
མང་གི་ཆབ་ལྷ་དུ་ཡིན། དེའི་ཁོད་དུ་ར་ཆོའི་ཡུལ་ན་སྤྲོད་གྲགས་ཅན་གྱི་སྒྲ་མ་
དང་། མཁས་པ། བླ་རིགས་ལྟ་སྟོང་ཅོམ། གཞུང་ཞབས་གང་འཆོམས། ཆོར་
རིགས་དང་། དམག་མི། སྟོམས་རྒྱུང་སོ་ནམ་པ་མང་པོ། འབྲོག་རིགས། ལག་
ཤེས་པ་སོགས་ཡོད་པ་རེད། ཁོར་ཆོ་པལ་ཆེ་བའི་བསྟོད་ལམ་ནི་ར་ཆོ་ལས་
དཀའ་ངལ་དང་། ཉེན་ཁ་ཆེ་བ་བྱུང་འདུག འགའ་ཞིག་ནས་རང་གི་ནང་མི་རྣམས་

མཉམ་འབྲེད་ཐུབ་ན་ཡང་། གྱིས་པ་མང་པོ་ལ་འབྲེད་གི་ངལ་དུབ་ལོག་འདས་
གོངས་རྒྱུར་འདུག། སྐྱེས་པ་མང་པོ་ཞིག་དམག་འཐབ་སྐབས་རང་གི་རྩེང་མ་
དང་། བུ་སྐྱུག་རྒྱ་མིའི་དབང་ལོག་ཏུ་ལུས་པ་དེ་ནི་སྐྱུག་བསྐལ་སྒོན་མ་ལྟ་བུ་ཡིན།

བཅན་གྱིས་བ་དེ་རྣམས་དེང་སྐབས་རྒྱ་གར་དང་། འབྲུག་ འབྲས་ལྗོངས།
བལ་ཡུལ་བཅས་པར་ཁ་འཐོར་གྱིས་གནས་འཁོད་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་གར་ནང་གི་མི་
སྤྱ་གཤམ་ཆེ་བས་མ་ཚུལ་འབྲ་མིན་འགའ་ཞིག་ནས་དབུས་སྐྱོབ་གསོ་ཆོགས་པ་
ཞིག་བཙུགས་ཏེ་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་མཉམ་དུ་ང་ཚོའི་མི་མང་ལ་རོགས་རམ་བྱེད་
གི་ཡོད་པ་དང་། ཡུལ་སྤྱོད་འབྲ་མིན་གཞན་དག་མང་པོའི་དྲང་སྤངས་སྐྱོབ་
གསོ་ཆོགས་ཁག་ནས་དབུལ་དང་། བཟའ་བཅའ། བྱོན་གོས། སྤྲོན་སོགས་གི་
རོགས་རམ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེ་ཕྱིན་རི་དང་། ཨ་རི། ཨོ་སི་གི་མི་ཡུ། ནི་ལུ་རི་
ལན་བཅས་གི་གཞུང་ནས་ང་ཚོའི་བོད་སྐྱུག་ཚོའི་སྐྱོབ་སྐྱོང་གི་དོན་དུ་རོགས་རམ་
གནང་ཡོད་པ་དང་། ལྷོ་རྩི་གི་ནམ་གཞུང་ནས་འབྲས་གི་རོགས་རམ་གནང་འདུག
ཁོང་ཚོས་བྱམས་གཟིགས་དེ་ལྟ་བུ་གནང་བ་ལ་བཀའ་བྲིན་ཆེ་ཞེས་ཁྱེད་རྒྱ་རྒྱ་མ་ཐད།
དེ་དག་གིས་ང་ཚོ་ཐོག་མར་སྤྱིང་འཇགས་ཡོང་ཐབས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་
པོ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་། ང་ཚོར་དགོས་མཁོ་ཆེ་དེས་བྱུང་ན་མ་གཏོགས་དུས་ཀྱི་ཏུ་
གཞན་གི་དགེ་སྤྱིན་ཁོ་ནར་བརྟེན་འདོད་མེད་ཅིང་། རིང་མིན་རང་གི་རྐྱང་བས་
རང་ལུས་འདེགས་བསྐྱོད་ཐུབ་པའི་འདོད་པ་ཡོད།

དམིགས་ཡུལ་འདིའི་དོན་དུ་ང་ཚོའི་བོད་མི་ལུས་གཟུགས་བདེ་ཐང་བལ་
ཆེ་བར་ལས་ཀ་འཆོལ་རྒྱུར་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་རོགས་རམ་གནང་ཡོད་ཅིང་།

གྲུ་རིགས་འཁོར་ཆེན་ཚུད་པའི་བོད་མི་མང་པོས་དེར་སྐྱབས་ལམ་བཟོའི་ལས་
 ཚོལ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་ཐང་ཆ་བོད་ཆེ་སར་ང་ཚོ་རི་ཁྲུལ་གྱི་མི་རིགས་
 གནས་སྡོད་བྱ་རྒྱུར་དཀའ་ངལ་ཡོད་སྟབས་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་དེ་ལ་དོ་འཇུག་
 གནང་སྟེ་ང་ཚོའི་ཡུལ་དང་ཆ་གང་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་མེད་པའི་ས་གནས་ཁག་ཏུ་
 གཞིས་ཆགས་ཡོང་ཐབས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་འདབས་སུ་ཡོད་
 པའི་དོར་སྒྲིང་དང་། ཁ་ལ་ཉའོ་སིར་བོད་མི་དྲུག་བརྒྱ་སྟོར་ལ་པན་ཐོགས་ཡོད་
 པའི་ལག་ཤེས་སློབ་སྦྱོང་གི་བཟོ་བྲུ་བཅུགས། མ་ཡེ་སོར་དང་། ཨ་སམ་ཁྲུལ་
 བོད་མི་བཞི་སྟོང་ཅམ་གཞིས་ཆགས་བྱས་ཐོག་ད་དུང་འོས་པའི་ས་གནས་གཞན་
 དག་འཆོལ་བཞིན་ཡོད། བྱིངས་བོད་མི་ཀན་གས་ཚོར་ཤིང་གཙོད་ལ་སོགས་
 པའི་སོན་མ་གྱི་ལས་ཀ་དང་། འབྲོག་ལས་ལྟེན་ཐོབ་ཡོང་ལུས། གཞོན་ལུ་ལོ་བཅོ་
 བརྒྱད་ནས། ལོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བར་ནམས་ལ་དེ་སྟོན་ང་ཚོར་མེད་པའི་འཕྲུལ་འཁོར་
 གྱི་སློབ་སྦྱོང་གར་ཐུབ་སྟོད་གྱི་ཡོད།

ལོ་བཅུ་དྲུག་མན་གྱི་བོད་ཐུག་ལྷ་སྟོང་ལྷག་ཅམ་ཡོད་པ་ནི་དེད་ལ་
 དམིགས་བསལ་གྱི་སེམས་འཇུག་ལྷི་བ་ཞིག་ཡིན། རྒྱ་ཐུག་ནམས་རང་ཡུལ་དང་
 ཐ་དད་གྱི་ཡུལ་དུ་མོ་བྱར་སྟོ་འཁྲིད་སྐབས་ཀན་བ་དང་མི་འདྲ་བའི་དཀའ་ཆེགས་
 ཆེ་བ་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང་། ཐོག་མའི་ཆར་གནམ་གཤིས་དང་། ཟས་སྦྱོང་མ་མ་ཐུན་
 པས་བོད་ཐུག་མང་པོ་འདས་སྐྱོང་སྐྱུར་འདུག ཁོང་ཚོའི་འཕྲོད་བསྟེན་ཟབ་
 གཅེས་དང་། ལུས་སྟོག་བདེ་སྟོང་ཐུབ་ཐབས་སུ་ང་ཚོས་རྩ་གལ་ཆེན་པོས་ཐབས་
 ཤེས་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། ཁོང་ཚོའི་སློབ་སྦྱོང་ནི་ཤིན་ཏུ་གནད་གལ་ཆེན་པོ་

ཡིན། བོད་ནང་ཡོད་པའི་བྱ་སྤྱལ་ཆོས་རྒྱུ་མིས་པ་མའི་ས་ནས་འཕྲོག་འཁྲིད་གྲུང་
བཅ་གྱི་རིགས་སྤྱ་གསོ་སྦྱོང་གིས་བོད་མི་ནང་པ་མིན་པ་ལྟ་བུར་བསྐྱར་བ་ང་ཆོས་
ཤེས་གྱི་ཡོད། བོད་སྤྱལ་ཆོས་རྒྱུ་མིའི་ལྟ་སྦྱོང་དྲུང་ལེན་མ་བྱས་པའི་སྒྲོར་གོང་དུ་
བརྩོད་ཟིན་ཀྱང་། གྲུང་བཅ་རིང་ལུགས་ལྟན་རིང་གནས་ན་བོད་སྤྱལ་ཆུང་དུ་ཆོ་
གྲུང་བཅ་གྱིས་གསོ་སྦྱོང་འོག་ན་ཡོངས་སྐབས་སྤྱ་ཡང་ཁོང་ཆོ་གྲུང་བཅ་དུ་མི་
འགྱུར་སྐྱམས་པ་ཡང་དོན་མེད་རེད། དེར་བརྟེན་མི་རབས་ཟླེས་མའི་སྐབས་དེར་
དུས་རྒྱུ་གར་ནང་ཡོད་པའི་བོད་སྤྱལ་ཆོས་གནད་གལ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རྒྱུ་དང་།
ཁོང་ཆོ་ནི་ང་ཆོས་གཅེས་སྦྱོང་བྱ་འོས་པའི་ཆོས་སྦྱོང་ཞི་བའི་ས་བོན་ལྟ་བུར་
འགྱུར་གྱི་རེད།

ད་ཕན་རི་འདབས་ས་ཁུལ་དུ་བོད་སྤྱལ་ཆིག་སྦྱོང་ཅ་མ་ལ་གཏན་སྡོད་
སློབ་གྲྭ་བཅུགས་ཟིན་ཅིང་། ད་དུང་བོད་སྤྱལ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་སློབ་གྲྭ་འཛུགས་
རྒྱུའི་གྲ་བསྐྱེགས་ཁྱེད་བཞིན་ཡོད། སློབ་གྲྭའི་ནང་བོད་སྤྱལ་ཆོའི་ལུས་འཆོ་གོང་
རྒྱས་ཐོག། དངོས་འབྲེལ་བོད་མི་བཟང་པོར་འགྱུར་བཞིན་ཡོད་སྐབས་པ་མ་
བཅན་ཁྱོལ་བ་ཆོས་ཀྱང་རང་གི་བྱ་སྤྱལ་སློབ་གྲྭར་འཛོག་འདོད་ཆེན་པོ་འདུག
སློབ་ཆན་གཙོ་བོར་བོད་ཡིག་དང་། ཆོས། བོད་གྱི་རྒྱལ་རབས་ཡོད་པ་མ་ཟད།
དབྱིན་ཡིག ཉིན་ཡིག། ཨང་ཅིས། འཛམ་གླིང་རྒྱས་བཤད། ཆན་རིག་བཅས་ཀྱང་
སློབ་བཞིན་ཡོད།

སློབ་ལོ་མ་སོན་པའི་བྱ་སྤྱལ་ཆོར་རྒྱུ་གར་གྱི་གནམ་གཤིས་མ་འཕྲོད་པ་
དང་། བོད་དུ་མེད་པའི་ནད་རིགས་གྱི་དཀའ་ངལ་ཆེ་ཤོས་བྱུང་། པ་མ་ཆོས་ཀྱང་

བྱ་སྤྱག་ཆོར་བདག་གཅེས་རི་བཞིན་མ་སྤྱབ་སྤྱབས་རེད་རང་སྒྲེར་ནས་ཐང་ཀར་
བཏུ་སྒྲིང་ཐོག་ རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་རྟ་རམ་ས་ལར་ཁང་བ་གཉིས་གཡར་སྒྲིང་
གནང་བ་དེར་བྱ་གསོ་ཁང་ཞིག་བཅུགས་པར་རེད་ཀྱི་གཅེན་མོ་ནས་འགན་འཁུར་
བྱེད་བཅུག་ཅིང་། དེ་ལ་བྱ་སྤྱག་བརྒྱད་བརྒྱ་སྒྲོར་འབྲེལ་དུ་སྒྲེལ་འབྲོར་བྱུང་སྟེ་
རྗེས་འབྲས་མི་དམན་པ་བྱུང་། གཅེན་མོ་དང་། ཁོང་ལ་དྲང་སྦངས་ཀྱིས་རོགས་
བྱེད་མཁན་ཆོས་བྲིས་ཆང་ཆེན་པོ་དེར་འབྲེལ་སེལ་དགོས་མཁོ་རྣམས་ཐབས་
ཤེས་གོ་སྤྱི་གྲུས་པར་མཁོ་རྒྱུ་ཆ་རྒྱུན་ཀྱང་ཆང་གི་འདོད་དགྲུང་སྒྲིད་ཐབས་
རེ་ཞིག་མ་མཆིས་ཀྱང་། ཁོང་ཆོར་བྱམས་བཅེས་གཅེས་སྒྲིང་དང་། ལུས་འཆོ་
གོང་རྒྱས་སུ་འགྱུར་ཐབས་གང་ཡོང་བྱེད་སྤྱད་ཡིན། རྒན་པ་ཆོ་རིམ་བཞིན་སྒོའ་
ཟུ་གཞན་དག་ཏུ་བཏང་སྟེ་དེར་སྐབས་རྟ་རམ་ས་ལར་བོད་སྤྱག་སྤྱམ་བརྒྱ་སྒོར་
ཡོད།

རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་ཁོང་ཆོར་བཟའ་བཅའ་གནང་ཞིང་། སྒྲེར་མི་གཞན་
དག་དང་། སྒྲོབ་གསོ་ཆོགས་པ་ཁག་ནས་རོགས་རམ་འདྲ་མིན་མང་པོ་བྱེད་ཀྱི་
འདུག ། ལས་དོན་འདི་རིགས་སྤྱབ་པ་དང་། སྤྱི་གཞུང་གི་སྒོག་སྒྲིང་ཆུང་དུ་
ཞིག་ཉར་གཅེས་བྱེད་པའི་དོན་དུ་ ༡༩༥༠ ལོ་འབྲས་སྒྲོངས་སུ་བཞག་པའི་
གསེར་དང་། དུལ་ས་པག་རྣམས་པན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་། དེ་རྣམས་རིན་
བསྐྱར་བྱས་ན་ཡང་། ང་དང་། ངའི་གཞུང་ནས་བཅན་བྱོལ་བོད་མི་དང་། མ་
འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་དོན་དུ་དགོས་མཁོ་སྤྱབ་དགོས་པ་ཡོངས་རྒྱུས་སྤྱིངས་པ་
མེད། གནས་ཡུལ་འདྲ་མིན་གང་སར་འདི་སྤྱང་འཆོ་ཐབས་ལ་དོ་གཤམ་ཆེན་པོར་

བཟུང་བ་ལྟར་དེད་དང་། བཅོན་བྱེད་པོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་ནས་ང་ཚོའི་ཆོས་ལ་
 རོ་གཤམ་ཆེན་པོར་འཛིན་གྱི་ཡོད། ཆོས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་རྣམས་པོད་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་
 བྱེད་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། གྲུ་སྐྱ་ཕྱུག་སྐྱམ་ཆོགས་པ་ནི་འབྱུང་མི་ཐུབ། སྤར་པ་ན་དེ་
 གྲས་ཏེ་ཅང་གྲུ་སྐྱ་ཆེས་དྲགས་པས་ད་ཆ་ཅུང་ཟད་འཁྱུ་བ་སྤྱི་བྱས་ན་ཡང་
 ལེགས་པ་མེད་དམ་སྟུག། དེད་ནས་རང་གི་ཆོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་ཐུ་མ་ཐུད་གྱིས་བྱེད་
 བཞིན་ཡོད་པའི་ཁར། དེད་དུས་འཛམ་གླིང་གི་གནས་ལུགས་རྣམས་རྟོགས་ཆེད་
 ད་བྱིན་ཡིག་ལའང་སྤྱང་བཅོན་གང་ཐུབ་བྱེད་གྱི་ཡོད། དེ་སྟོན་ཀྱང་གར་དུ་ཡོང་
 སྐབས་སྤིང་དོན་རྒྱུན་དབང་གིས་གནས་སྒོར་འཕྲོ་ལུས་གྱུར་བ་ཆོར་ད་ལམ་
 མཛལ་བ་སྦྱོང་བྱས་པ་མ་ཟད། ཡེ་ཤྱ། ཉིན་དུ། འཛེན་སོགས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་འགའ་
 ཞེས་སུ་བྱིན་པ་དང་། ཆོས་ལུགས་གཞན་གྱི་མི་སྣ་འགའ་ཞིག་དང་གླེང་མོལ་
 སྐབས་ཆང་མར་མ་ཐུན་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་རྒྱུན་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་དགའ་བོ་བྱུང་།
 རོར་གདན་དང་། ཨར་ཁར་གནས་མཛལ་སྐབས་པོད་ཀྱི་གྲུ་རིགས་བརྒྱ་དང་བྱུག་
 ཅུ་རེ་གཉིས་བསྟེན་རྫོགས་སུ་བསྐྱབས། དེ་ནི་དེད་ནས་བསྟེན་རྫོགས་བྱེད་པའི་
 ཐོག་མ་ཡིན། དེད་དུས་པོད་ནང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་ལ་དམའ་
 འབེབས་སྦྱོན་འཇུགས་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱིས་ཆོས་
 གསུངས་པའི་གནས་ལུལ་དེར་དེད་ནས་བསྟེན་རྫོགས་སྟོམ་སྟེམ་བྱས་པ་དེ་ནི་
 ཞིན་ཏུ་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཡིན་པར་བསམ་བྱུང་།

དེ་ལྟར་མཛོལ་གྲོགས་མང་པོའི་རོགས་རམ་ལ་བརྟེན་ནས་དེད་དང་
 མཉམ་དུ་ཐར་བྲོས་ཐུབ་པ་ཚོའི་འཆོ་ཐབས་འགྲིགས་ཅན་བྱུང་ན་ཡང་། པོད་མི་

པལ་ཆེ་བ་དུས་ཐོག་ཏུ་ཐར་བྱོས་མ་ཐུབ་པས་ད་ཆ་བྱོས་པའི་གོ་སྐབས་བལ་ཏེ།
 ཉི་མ་ལ་ཡའི་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་བོད་ནི་ཤིན་ཏུ་ཉམས་ང་ཞིང། བཞེས་སྒོམ་གྱིས་
 མནར་བའི་བཙོན་ར་ལྟ་བུར་གྱུར། དེད་ནས་ཁོང་ཆོའི་གནས་ལུགས་བརྟེན་དུ་མི་
 འཕྲུག་པ་ཙམ་ལས་ཐབས་གཞན་མེད། བོད་ས་ཐག་རིང་ཞིང། ཡུལ་ཁག་གཞན་
 དག་ཆོར་ཡང་ཁོང་རང་ཆོའི་དཀའ་ངལ་སེལ་རྒྱ་དང། འཛིགས་ཐོན་བྱེད་དགོས་
 པ་ཡོད་གཤིས། བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཙམ་དུ་ལུས་ཀྱི་རེད་བསམ་
 མཁན་ཡོང་སྲིད་ཀྱང། བོད་ནི་འཛམ་གླིང་འདི་རང་གི་ཐོག་ཏུ་ཡོད་ཅིང། བོད་པ་
 ཆོ་ཡང་འགོ་བ་སློ་ཡི་ནམ་དཔྱོད་དང་ལྷན་པའི་ཆད་ཡོང་གི་མིའི་རིགས་ཤིག་
 ཡིན་པ་མ་ཟད། བོད་རིགས་རང་ལ་ཡང་ཤེས་རིག་ཀྱན་སྦྱོད་བཟང་ལ་མང་བ་
 ཡོད། ཁོང་ཆོར་སྤྱག་བསྐྱལ་ཅི་བྱུང་ཡང་ཤེས་སྤྱུག་དམག་ཆེན་གཉིས་པའི་རྩེས་
 སུ་མི་རིགས་སུ་ཞིག་ལ་ཡང་འདི་འདྲའི་དཀའ་སྤྱུག་བྱུང་ཨེ་ཡོད་སྤུམ་ཞིང། ད་
 དུང་དཀའ་སྤྱུག་དེའི་རྒྱན་མ་ཆད་པར་ཉིན་རེ་བཞིན་སུ་མ་ཐུང་ཅིང་ཡོད་པ་རེད།
 རྒྱ་མི་ང་ཆོའི་ཡུལ་ནས་ཕྱིར་ལོག་མ་བྱས་བར་རམ། ཡང་ན། བོད་མི་རིགས་
 ཆོས་ལུགས་དང་བཅས་ཙམ་མེད་དུ་མ་ཕྱིན་བར་སྤྱུག་བསྐྱལ་དེ་དག་རྒྱན་ཆད་མེད་
 པར་སྟོད་ཀྱི་རེད། དེར་བརྟེན་ང་ཆོ་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་དག་མཉམ་འབྲེལ་
 རྒྱལ་ཆོགས་སུ་ཞུ་བའོད་ཀྱིས་འཛམ་གླིང་མི་མང་ལ་བྲན་བསྐྱལ་དུས་ཉག་ཏུ་བྱེད་
 བཞིན་ཡོད།

ལས་དོན་འདི་དག་ཅི་ལྟ་བུར་སྤྱོད་དགོས་ཅིང་རང་ནས་ཅི་བཞིན་མི་
 ཤེས་པ་མ་ཟད། བོད་མི་བསམ་བློས་འདོན་མཁན་ཆོས་ཀྱང་ཤེས་པ་དཀའ། ཐོག་

མར་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་དེ་ལྟར་མ་བྱེད་ཅེས་སློབ་སྟོན་བྱུང་ཡང་། དེད་ནས་ཕྱི་
ལིང་ཆེད་བསྐྱོད་ཐོག་གཞུང་དང་། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་གི་སྤྱི་ཚབ་མང་པོར་གོ་
བསྐྱར་བྱས་པ་ཡིན། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་ཨར་ལན་ཏ་དང་།
མ་ལ་ཡ་ནས་ང་ཚོའི་སྟན་འཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་ཁྱེད་སྤྱི་ཚབ་གཞན་
ཞིང་། ༡༩༥༩ ལོ་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་བཅུ་བཞི་པའི་
གོང་དུ་རྒྱན་ལས་ཚོགས་འདུར་དེ་སློབ་ཚོགས་ཆེན་ནས་གོ་བསྐྱར་བྱེད་འོས་
ཡོད་མེད་འོས་ཐོ་བསྐྱར་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་བཅུ་གཅིག་དང་། རོ་ཁློལ་ལྷ། བར་
གནས་བཞི་བཅས་བྱུང་། རུ་སུའི་སྤྱི་ཚབ་ནས་ཚོགས་འདུའི་སྤྲིགས་ཁྲིམས་ལ་
སྐྱོན་འཇུགས་དང་། ཅེ་གོ་སེ་ལ་ཟ་ཀའི་སྤྱི་ཚབ་པས་འོས་ཐོ་བསྐྱར་བསྐྱོད་གོས་
ལུགས་བརྗོད་པར། རྒྱབ་སྐྱོར་བཅུ་གཉིས་བྱུང་ཞིང་། རོ་ཁློལ་བྱེད་མཁན་མ་བྱུང་།
བར་གནས་དྲུག་བཅས་བྱུང་འདུག

དེར་བརྟེན་གནད་དོན་དེ་དག་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཚོགས་ཆེན་དུ་
གོ་བསྐྱར་གྱིས་འོག་དུ་བཀོད་པའི་གྲོས་ཚད་ལ་མོས་མཐུན་བྱས་འདུག གྲོས་
ཚད་དེར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྷ་དང་། རོ་ཁློལ་དགུ། བར་གནས་
ཉི་ལུ་ཅ་དྲུག་བཅས་བྱུང་འདུག རྒྱལ་སྤྱིའི་བསམ་ཚུལ་དེར་རྒྱ་མིས་བཅི་འཛོག་
ཐན་བྱ་བྱེད་པའི་རེ་བ་བྱུང་ཡང་། གྲོས་ཚད་དེས་མངོན་གསལ་ཅན་གྱི་རུས་པ་
གང་ཡང་མ་ཐོན། ཁྲིམས་འགལ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་མཆོམས་གཙོད་སྐབ་མིན་ངེ་ལྟར་
ཡང་། དེ་ལ་རོ་ཁློལ་བྱེད་པ་ནི་འོས་ཤིང་འཆོམས་པ་ཡིན། རྒྱལ་ཁབ་ཆེས་མང་
པོས་ང་ཚོའི་ཁྱེད་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་པར་བརྟེན་ང་ཚོར་སློབ་སྟོན་ཆེ་སྤྱིས་

བྱང་། ང་ཚོའི་གནད་དོན་གྲང་དམག་ཁོངས་སུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་ནི་སློ་པམ་གྱི་
 རང་བཞིན་ཞིག་རེད། ད་ལྟའི་འཛམ་གླིང་གི་གནས་ཚུལ་འདིར་དེ་ལྟར་མ་བྱུང་
 ཐབས་མེད་ཀྱང་། དངོས་འབྲེལ་བྱས་ན་དེ་ལྟར་མེད་ན་ལེགས། གཞི་རྩའི་གནས་
 ཚུལ་ལ་གཞིགས་ན། བོད་དུ་བཅན་འཇུལ་བྱེད་པ་འདི་དག་ཀྱི་དམར་གཅིག་ལུ་མ་
 ཡིན་པར་རྒྱ་མིའི་སྲིད་གཞུང་གོང་མ་ཚོས་ཀྱང་བཅན་འཇུལ་དང་། བཅན་འཇུལ་
 བྱེད་ཐབས་བྱས་འདུག། ༡༩༣༠ ལོ་གོ་མིན་ཏང་གཞུང་གིས་དོན་འབྲས་མ་སློན་
 པའི་ཐབས་ཤེས་ཤིག་བྱས། རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་འོག་ཚུད་རྗེས་བཅན་འཇུལ་དེ་
 དག་སྤྲོ་མཁུགས་ཅན་དང་། ལུས་ལྡན། བོད་མིའི་འདོད་སྐྱོར་མ་འཆམས་པ་རྩེ་
 ཆེར་བྱིན་པ་རེད། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་དམར་པོའི་ཡུལ་ཁག་གཞན་
 དག་ནས་རྒྱ་མིའི་བྱ་སྤྱོད་ལ་འདོད་ཐབས་བྱུང་བའི་ཡིད་ཆེས་མེད་ན་ཡང་། རྒྱ་མི་
 དམར་པོར་རྒྱལ་སྐྱོར་མི་བྱེད་མཐུ་མེད་དུ་བྱུང་། གྲོས་ཆོད་དེར་རྒྱལ་སྐྱོར་འཛོམ་
 ཆེ་ཐོབ་པ་དེས་རེད་རང་དགའ་སྤྱོ་ཆེན་པོ་བྱུང་ན་ཡང་། དེས་ཆོག་ཤེས་བཞེན་
 ཐབས་མེད། གྲོས་ཆོད་དེ་དག་གཏན་འབེབས་སྐབས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་དོན་
 མཁུལ་པའི་ཆོགས་པའི་སྟན་ཁུ་གཉིས་ཐོན་མེད་སྟབས། རྒྱལ་ཚོགས་འཐུས་མི་
 ཚོས་རྒྱ་མིའི་བྱ་སྤྱོད་མ་རུངས་པ་ཡོངས་རྫོགས་གསལ་ཉོགས་བྱུང་མེད་པའི་
 ཁར། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་དོན་ཉོག་ཞིབ་ཆོགས་པས་བོད་དུ་མི་རིགས་རྩ་མེད་ཀྱི་
 ཁྲིམས་འགལ་བྱུང་བར་ངོས་འཛིན་བྱས་ལུགས་ཀྱང་གསལ་ཤེས་ཡོད་པ་མ་
 རེད།

༡༩༦༠ ལོ་ཨ་པ་རི་ཨེ་ཤེ་ཆོགས་པ་ནས་པན་ལུས་ཆེན་པོའི་གྲོགས་

རམ་གྱིས་དོན་གནད་འདི་དག་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོག་གི་གྲོས་གཞིར་ཚུད་
 ཅིང། སྐབས་དེར་ཁྱེད་སྐབས་གནད་མཁན་མ་ལ་ཡ་དང་། ཐའི་ལན་ཡིན། རྗེས་སུ་
 ཨམ་ལན་ཏ་དང་། ཨལ་སལ་བ་ཤོར་ནས་ཀྱང་མཉམ་གྲོགས་བྱས་པ་རེད། འོན་
 ཀྱང་། ཆོག་མ་འདུ་དེ་སྐབས་ཨ་པ་རི་ཀའི་གནས་ཚུལ་ཇ་གལ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ་
 བོད་དོན་སློང་གྲོས་མ་བྱུང་གོང་ཆོག་མ་ཆེན་གྲོས་དུས་སུ་གཏུགས་པ་རེད།
 མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོག་གི་དཀའ་སྤྱད་སྤྱོད་བའི་ཡུལ་ཁག་གི་རེ་ལྟོས་བྱེད་
 ཡུལ་ཙམ་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་རང་གི་རེ་དོན་སྐྱབ་པའི་གཞི་རྩ་ཡང་ཡིན་པར་
 བརྟེན། ང་ཆོའི་གནད་དོན་འདི་དག་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོག་སུ་མ་བཞག་
 གསོན་གནས་ཡོང་བའི་ཐབས་ཤེས་སུ་མཐུད་བྱེད་བཞིན་ཡོད། བོད་མི་ཆོས་རྒྱ་
 མི་དམར་པོའི་འོག་ཏུ་སྡོད་འདོད་གཏན་ནས་མེད་པ་རེད་ནས་གསལ་པོར་ཤེས་
 རྟོགས་ཡོད་སྐབས་ཕྱི་རྒྱལ་ཆོར་བོད་དམར་པོའི་འོག་ཏུ་སྡོད་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་བྱེད་
 པའི་ཡིད་ཆེས་ནས་ཡང་སྐྱེ་བྱ་འཇུག་འདོད་མེད་དོ།

གང་ཡང་བོད་སྤར་བཞིན་གནས་ཐབས་མེད་ལ་ང་ཆོར་དེ་ལྟར་གནས་
 འདོད་ཀྱང་མེད། ཡང་བསྐྱར་འཛམ་གླིང་ལས་ལོགས་སུ་སྡོད་མི་བྱལ་ལ། སྤར་གྱི་
 སླེང་གཞིས་གྱི་གནས་སྤངས་དེར་ཡང་འགོ་མི་བྱལ། རྒྱ་མིས་འགོག་རྒྱུ་མ་བྱས་
 གོང་རེད་ནས་བཙས་བསྐྱར་བྱེད་ཅིས་སློར་གོང་དུ་བརྒྱུད་ཟེན། དེར་དུས་རེད་
 སྐབས་བཙོལ་དུ་གནས་སྡོད་སྐབས་འདིར་ཁྱིམ་ས་ལུགས་མཁས་པའི་གྲོགས་
 རམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་དམ་པའི་
 ཆོས་དང་། འཛམ་གླིང་གི་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གསལ་བསྐྱགས་གྱི་རྩ་དོན་

གཞིར་བརྒྱུད་པོད་ཀྱི་དམངས་གཙོའི་ཅ་ཁྲིམས་གསར་པའི་ཟེན་བྲིས་ཤིག་བཟོས་
 ཉེ་བཅོས་བསྐྱར་བྱེད་ཐབས་ལག་ལེན་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ལས་དོན་དེ་དག་ད་ལྟ་
 ཡོངས་རྫོགས་མ་ཟིན་པ་ཟིན་འབྲལ་དེ་སྐོར་རྒྱལ་སྤྱིའི་མཁས་པའི་ཚོགས་སྡེ་
 ཞིག་ལ་སྟོན་ཞིབ་རྗེས་སྐྱབས་བཅོལ་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚོ་དང་། བོད་ནང་གི་
 ངའི་མི་མང་ཚོར་གང་སྟབས་སྟོན་འགྲེམས་བྱེད་ཅིས་ཡིན། དེ་ནས་ངའི་མི་མང་གི་
 སྐྱེ་ཆབ་ཚོགས་འདུ་ཞིག་འདེམས་བསྐྱེད་ཐོག། ང་ཚོས་རེ་འདོད་བྱེད་པའི་རང་
 དབང་གི་ཡུལ་དེའི་དོན་དུ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་ཤིག་གཏན་འབེབས་བྱེད་
 པའི་རེ་འདུན་ཡོད།

སྔན་ཀྱི་བསམ་པར་གྲོས་ཚོགས་གཅིག་འཇུགས་འདོད་ཡོད་ཅིང་། གྲོས་
 ཚོགས་དེའི་ནང་མི་མང་གི་སྐྱེ་ཆབ་ཆ་ཆ་ཡོད་དགོས་པ་མ་ཟད། དགོས་མཁོ་
 དམིགས་བསལ་གྱི་སྐྱེ་ཆབ་ཀྱང་ཡོད་དགོས། ཁྲིམས་ལུགས་གསར་བཟོའི་
 རིགས་ལ་འཇུག་མི་མང་བས་མོས་ཤོག་ཐོབ་དགོས་ཤིང་། ཅ་ཁྲིམས་བཟོ་བཅོས་
 རིགས་ལ་འཇུག་མི་བཞི་ཆ་གསུམ་གྱི་མོས་ཤོག་ཐོབ་དགོས། འདེམས་བསྐྱེད་
 སྐབས་བྲལ་རིགས་ཐེ་བའི་ཡོངས་ཁྲབ་ལོ་ཆད་ལོན་པ་ནམས་ནས་བྱེད་དགོས་
 ཤིང་། ང་ཚོ་མི་འབོར་མི་ཆེ་ཞིང་། མི་མང་སློ་རིག་བཟ་བ་ཡོད་སྐབས་བྱེད་
 ཐབས་འདི་ལ་བོད་ནང་དཀའ་ངལ་ཡོད་གི་མ་རེད། སྤར་ཕན་ང་ཚོའི་མི་མང་ཚོས་
 མིན་དོན་རིགས་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་སྤྱོད་བ་མ་ཟད། ཉེ་ཆར་ལོ་བཅུའི་རིང་ཁོང་ཚོའི་
 བསམ་ཚུལ་མང་པོ་འདོན་དགོས་བྱུང་བ་རེད།

སྔ་དུས་ནས་བོད་དུ་ཆིག་སྒྲིལ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཆགས་ཤིང་། དེར་དུས་

བོད་གཞུང་དང་། མི་མང་གནས་ཚུལ་གསར་བ་ཞིག་ཐོག་སྐྱབས་ཡོད་སྐབས་
དབུས་གཞུང་གི་བྱས་ལུགས་ཆེ་ཙམ་ཞིག་ངེས་པར་ཡོད་དགོས། དངོས་ལུགས་
ཅི་རིགས་ནས་པན་ཚུན་མི་མཐུན་པ་འབྱུང་གཞིའི་ཤོག་ཁག་གསར་བ་བཟོ་རྒྱ་
དེར་འདོད་བབས་མེད།

དེར་བརྟེན་ཏུ་ལའི་ཁླ་མས་བཀའ་སློན་ཆོ་འདེམས་བསྐོས་ཀྱིས་རྒྱ་དང་།
ཁོང་ཆོར་གྲོས་ཆོགས་ནང་འོས་ཤོག་འཕེན་པའི་ཐོབ་ཐང་མེད་ཀྱང་། སྐྱང་མོལ་
ཁྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད། བཀའ་སློན་ཕྱིར་འཕེན་ཁྱེད་འོས་རིགས་ལ་གྲོས་ཆོགས་
ནས་རེ་འདུན་བཏོན་ཆོག་ཅིང་། དེ་ལ་ཏུ་ལའི་ཁླ་མས་མོས་མཐུན་མ་བྱུང་ན་ དེ་
སྐོར་ཁྱིམས་ཁང་མཐོ་ཤོས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཀས་སློ་མོས་ཁྱེད་དགོས།

བཀའ་ཤག་ལ་ངེ་ཡོད་ཀྱི་སྲུང་སྐྱོབ་དང་ལྷན་པའི་ཁྱིམས་ཁང་མཐོ་ཤོས་
བསྐོས་འཇུགས་ཀྱིས་རྒྱ། བཅའ་ཁྱིམས་དང་། ཁྱིམས་ཁང་གི་འགོ་ལུགས་ཅ་ཁྱིམས་
སྲུང་འཁོད་རྒྱ་ལྟར། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁེ་པན་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་དོན་དུ་ཏུ་ལའི་ཁླ་མའི་མཆོན་
དབང་ཕྱིར་འཕེན་ཁྱེད་འོས་ཀྱིས་རྒྱ།

ཏུ་ལའི་ཁླ་མ་རྒྱུང་སྤྱིད་ཀྱི་སྐྱབས་སམ། ག་ཤེགས་ལུལ། ལས་དོན་མི་
འཕེར་བ། རྒྱ་མཆོན་གཞན་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་ཆ་བཤོལ་བ་བཅས་ཀྱི་
རིང་། གྲོས་ཆོགས་འཕུས་མི་གསུམ་གཉིས་ཀྱི་མོས་ཤོག་ཐོབ་པའི་མི་གངས་
གསུམ་ནས་ལུ་བར་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཆབ་ལྷན་ཆོགས་ཤིག་བཅུགས་ཏེ་ཁོང་ཆོས་
ཏུ་ལའི་ཁླ་མའི་ལས་ཆབ་ཀྱིས་དགོས།

ཅ་ཁྱིམས་འདི་དང་། འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་ཅ་དོན་ནམས་དེར་སྐྱབས་ཞིབ་

འགོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། མཐའ་མའི་གཏན་འབེབས་ཡོང་རྒྱུར་དུས་ཐག་རིང་
ཅམ་འགོར་རྒྱུ་མ་ཟད། སྤྱིང་དོན་མདོར་བསྡུས་བཏོན་པ་དེ་ལ་ཡང་འབྲུར་བ་ཡོང་
སྟེ།

ད་དུང་བྱེད་རྒྱུ་མང་པོ་བསྐྱད་ཡོད། བོད་ཀྱི་མི་མང་ཆོས་རང་གི་བསམ་
ཚུལ་གང་ཡོད་འདོན་དགོས། སྤིང་གཞུང་ནི་མི་མང་གི་རེ་འདོད་དང་། གྲོགས་
རམ་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད། རེད་རང་ནས་མི་མང་གི་རེ་འདོད་སྒྲུབ་
རྒྱུ་ལས། དབང་ཆ་དང་། རྒྱ་ཁོར་གྱི་འདོད་པ་གང་ཡང་མེད། ང་ཆོ་ཐུན་མོང་ནས་
ཆོས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་དང་འབྲེལ་བའི་བསམ་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་བཟུང་ན་དཀའ་ངལ་
ཡོངས་སུ་སེལ་ཏེ་དེར་དུས་ཀྱི་འཛུལ་གྱིང་འདིའི་ཐོག་གནས་པའི་བོད་གསར་པ་
དེར་སྒར་མན་བོད་ལོགས་སུ་སྟོད་པའི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུའི་བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་འཆོ་བ་
ལྷག་དང་བཅས་པ་ལོངས་སུ་སྟོན་ཐུབ་རྒྱུར་ཐེ་ཆོས་མེད། དེ་ནམས་ནི་མ་འོངས་
པའི་གནས་ཚུལ་ཡིན། འདས་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་གཞིགས་ན་འཆོ་མེད་ནི་བའི་
ལག་ལེན་མཐའ་འཁྲོངས་བྱས་པ་དེར་སློ་འགྲོད་ཆ་ཅམ་མེད། ང་ཆོས་ཆོས་
བཞིན་སྟོད་དགོས་པ་གལ་གནད་ཆེ་ཤོས་ཡིན་སྟབས་སྤིང་བྱས་དེ་ལས་གཞན་
དུ་བསྒྱུར་ཐབས་མེད་ཅིང་། མི་མང་ནས་རེད་དང་མཉམ་དུ་སྤིང་བྱས་འདི་རང་
ལག་ལེན་བྱས་ཡོད་ན་ད་ལྟའི་གནས་ཚུལ་ལས་ལེགས་ཅམ་འབྱུང་སྟེ། ང་ཆོའི་
གནས་ཚུལ་ནི་འགལ་ཉེས་མེད་པའི་མི་ཞིག་སྟོར་སྒྲུང་དམག་མིས་འཛིན་བཟུང་
བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། མི་དེ་རྒྱས་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་ཐུག་ཡོད་སྟབས་དེས་
ཕྱོད་ཅོད་བྱས་ཀྱང་འཕྲལ་དུ་ཐར་བ་དཀའ། དེ་བས་ཁ་རོག་ཏུ་ཕྱིན་ཏེ་བྱང་བདེན་

གྱི་ཁུངས་སྐྱེལ་བྱས་ན་མཐར་ཐུག་ལེགས་པ་ཡོང་རྒྱུ་ཡང་། བོད་ནང་དེ་ལྟར་བྱེད་
མ་ཐུབ། ངའི་མི་མང་ནས་རྒྱ་མིའམ། ཁོང་ཆོའི་ལྷ་སྤྱོད་བཟོད་ལུང་མི་སྐབ་པའི་
ཐོག་ཆོལ་ཚུད་བྱེད་པའི་བསམ་ཚུལ་ལྟོག་དཀའ་བར་གྱུར་པ་རེད།

ང་ཆོའི་ཡུལ་ནང་རྒྱ་མི་ནས་ཆེས་མ་རུངས་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་ངན་པ་རྗེ་སྟེད་
ལག་ལེན་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། རང་ངོས་ནས་རྒྱ་རིགས་མི་མང་ལ་གདུག་སེམས་
འཛིན་གྱི་མེད་ཅིང་། མི་རེ་བྱང་གི་བྱ་སྤྱོད་སྒྲོར་རྒྱལ་ཁབ་དང་། མི་རིགས་ཤིག་
ལ་ཁ་གཡོགས་བྱེད་པ་ནི་སྤྱ་བར་བྱི་གསུམ་མི་འོས་པའི་བྱ་བཞག་ཡིན་པ་མ་
ཟད། ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། རྒྱ་རིགས་ནང་མི་བཟང་པོའི་གྲས་མང་པོ་ཡོད་པ་
གོ་རྟོགས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་རྒྱ་རིགས་ནང་ཆེས་བཟང་པོ་དང་། ཆེས་ངན་པ་
གཉིས་འཛོམས་དེ་ལྷ་བྱ་འཛམ་གླིང་ནའང་ཨེ་ཡོད་སྟེ་མ་པ་ཡང་བྱུང་། དམར་པོའི་
རིང་ལུགས་སམ། རྒྱ་ནག་ནི་ང་ཆོའི་དག་མ་ཡིན་ཞིང་། ང་ཆོའི་དག་ནི་རྒྱ་མི་
དམར་པོ་ལག་ལེགས་ཤིག་ཡིན། བོད་ནང་གི་སྤྱོད་ཚུལ་ཐབས་རྟུགས་དེ་དག་ནི་
སྟོག་གཅོད་གྱི་དབང་ཆ་ཡོད་པའི་དྲེགས་བས་སྟོས་པའི་རྒྱ་རིགས་དམར་པོས་
གྱི་དམར་པོའི་ཉང་མི་དང་། དམག་མི་ཉུང་ཤས་ཤིག་གིས་བྱས་པ་ཡིན། ཁོང་
ཆོའི་བྱ་སྤྱོད་རྗེ་ལྷ་བ་རྒྱ་རིགས་པལ་མོ་ཆེས་ཤེས་ན་ཤིན་ཏུ་ངོ་ཚ་བའི་རང་
བཞིན་ཡང་། དེ་ལྟར་ཤེས་ཐབས་ཡོད་པ་མ་རེད། ཁོང་ཆོས་ཁྲིམས་འགལ་རྗེ་
བྱས་གྱི་ལན་དུ་ང་ཆོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཁྲིམས་འགལ་བྱེད་མི་རུང་། ང་ཆོས་ལས་
རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་གྱི་ཁོང་ཆོས་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་མི་བཟང་པའི་ངན་འགྲོར་མ་
བྱིང་བར་གཏན་བདེར་འགོད་པའི་སྟོགས་པན་སྐྱབ་དགོས་པ་རེད་ཅག་གི་ལས་

འཁུར་ཡིན། རྒྱ་མིའི་དམར་པོའི་རིང་ལུགས་ད་པན་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཙམ་གནས་པ་
དང་། ང་ཚོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནི་མི་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་
གནས་ཟིན་ཅིང་། ད་དུང་གནས་ཡུན་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ལྷག་ཉི་ཤུ་བཟལ་བ་ཡོད་པ་
བསྟན་པའི་གནས་ཆད་སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་བཞེས་གནང་བ་ནས་
ཤེས་ཐུབ།

དེང་དུས་དྲག་ཆས་ཀྱི་རྩལ་ཤུགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་གནས་སྐབས་འདིར།
སྤྱི་པོ་པོ་མོ་མཆོག་དམན་རང་རང་བྲིས་ཆང་གི་འཛོལ་ཐབས་ཤུན་སུམ་ཆོག་པ་
ནས་མི་དེ་དག་ཡུན་གནས་ཡོང་བ་དང་། ལུ་སྤྲུག་ནས་བདེ་སྦྱིད་རང་འཆར་
ཡོངས་ཐུབ་པའི་རེ་སྟོན་བྱེད་རྒྱ་ཙམ་ལས་མེད་ཅིང་། གལ་ཏེ་རང་རེ་ལྟ་བུར་བྲིས་
ཆང་སྟོར་བཤེགས་ཀྱང་པ་ནས་མི་དེ་སྟོན་དེ་བས་ཆེ་ཙམ་བྱེད་དགོས། སྤྱིང་པོ་
མི་ཆང་མར་ཡིད་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་དགོས་པ་དེ་ཡིན། དེད་ནས་བོད་མི་ཚོའི་སྤྱིང་
སྟོབས་དང་། འཕྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱིང་ལ་གནས་པའི་བྲང་བདེན་ལ་དགའ་བའི་རྩལ་
པ་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཐུགས་ཟླ་བྱེད་རྒྱ་བས་ལ་རེ་སྟོན་དང་། ཡིད་ཆེས་
བྱེད་བཞིན་ཡོད། ། །།

ཁ་ལྷོན་དང་པོ། ཉང་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སྐབས་བཅད།

༡ ཆེ་འདིར་ལྷོས་ཀྱང་ཆོས་དགོས་པ།

རང་རེས་ཆོས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཁོན་ནི། ཆེ་འདིའི་དངོས་པོ་ཡར་
རྒྱས་ཅི་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་གཅིག་ལུས་གཏན་གྱི་བདེ་བ་སྤེང་རེས་སྤྱིད་མི་ཐུབ་
ཅིང་། ཡར་རྒྱས་ཀྱི་འཕེལ་བ་ཅི་ཙམ་བྱུང་བ་དེ་འདྲར་མི་ནམས་དང་རས་སྐྱག་
དང་། འཛིགས་སྒྲུང་གིས་ཉིན་མཁོན་སྤྱིལ་ཏེ་སྤྱོད་དགོས་པ་འདི་རང་རེད། རིག་
གསར་གྱི་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་ཀྱིས་སྤྱོད་རབས་ཀྱི་མི་ནམས་ནས་སྐྱབས་གནས་
སུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་བའི་ཁང་བཟང་སོགས་སུ་བསྐྱོད་པ་དང་། རྒྱ་བའི་རང་བྱུང་གི་
རྒྱས་པ་ནམས་འགོ་བ་མིའི་རིགས་ལ་རྩྱུར་ཞབས་འདེགས་ཞུ་བའི་ཡོ་བྱད་དུ་
བསྒྱུར་བ་ཡོང་སྤིང་ཀྱང་། དེ་དག་གིས་མཐའ་མ་འཛམ་སྐྱིད་གི་དབྱ་གཉིས་པ་
ཞིག་ཡོང་བཅོ་ཡོད་པ་རེད།

གང་ལྟར་འདི་འདྲའི་ལས་ཐབས་ཀྱིས་མི་ནམས་ལ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་
མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་དང་། གཏན་ཆགས་པ་ཞིག་ཡོང་ཐབས་ནམ་ཡང་མེད། དེ་
དག་ནི་ཕྱི་ལུས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་འདྲེན་བྱེད་ཙམ་ཡིན་པས་དེའི་རྒྱུ་ཀྱིས་
སེམས་བདེ་ཕྱན་བྱེ་སྐྱབས་རེ་འབྱུང་ཡང་། གཏན་ཆགས་པར་གནས་མི་ཐུབ།

དེས་ན་སེམས་ཁོ་རང་གི་སྟེང་དུ་བདེ་བ་ཞིག་བཅོལ་རྒྱ་བྱུང་ན་ལུས་ཤིའི་ངལ་
 དུབ་རྒྱན་དུ་འགྲོ་བའང་ཡོད་པ་མཐོང་ཆོད་ལྟར་རེད། དེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་
 ཐབས་ཤེས་ལག་ལེན་བཀའ་ཉེ་སེམས་ལ་བཟོ་ལྷ་བཟོ་རྒྱ་འདི་རང་ཡིན། ལར་ཆེ་
 འདིའི་བདེ་བ་གདེངས་འཁེལ་བ་ཞིག་འབྱུང་བའང་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་
 དགོས། དེ་ཡང་། བདེ་སྤྱད་ཆེ་རྒྱུ་རྗེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་འཕྲུལ་གྱི་ཕྱིའི་རྒྱུན་དེ་
 གཅིག་བྱ་མིན་པར་ནང་དུ་ཡང་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་དགོས། དེ་ནི་སེམས་སྟེང་དུ་དགེ་མི་
 དགའི་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པའམ་བག་ཆགས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། དེ་རྒྱས་ཅན་དུ་ཡོད་
 ཅ་ན་ཕྱིའི་རྒྱུན་དེ་འཕྲད་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱས་པ་དེ་སང་དེ་བདེ་སྤྱད་གི་ཆོར་བ་འབྱུང་
 བ་ཡིན། རྒྱས་པ་དེ་མེད་ན་ཕྱིའི་རྒྱུན་མང་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་བདེ་སྤྱད་
 འཕར་འབྱུང་འགྲོ་ཤེས་ཐབས་མེད། དེ་འདྲའི་རྒྱས་པ་དེ་སྤར་བསགས་པའི་ལས་
 གྱིས་བཞག་པ་ཡིན། དེས་ན། འབྲས་བུ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་ཐོག་
 མར་རང་གི་སེམས་མ་དུལ་བས་བྱ་བ་ངན་བ་ཞིག་བྱས་ཉེ་ལས་ཤིག་བསགས།
 དེའི་རྒྱས་པ་སེམས་སྟེང་དུ་བཞག་པ་སྤར་རྒྱུན་དང་འཕྲད་དུས་སྤྱད་བསྐྱེད་མེད་
 བ་སྟེ། མཐར་གཏུགས་ན་སེམས་ལ་ཐུག་ཡོད། རྒྱ་མཆན་དེས་ཀྱང་ཆོས་མེད་
 པར་སེམས་མི་དུལ། དེ་མ་དུལ་བས་ལས་ངན་བ་གསོག་དེས་རྒྱུད་སྟེང་དུ་རྒྱས་
 པ་བཞག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་སྤྱད་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ཡོང་བ་དེ་འདྲ་ཡིན་ནོ། །

༡ ཆེ་བྱི་མར་སྟོན་ཀྱང་ཆོས་དགོས་པ།

སེམས་ཅན་པལ་ཆེ་བར་ལུས་རྟེན་ཡོད་ཅིང་། གནས་ལགའ་ཞིག་ན་
 སེམས་ཁོ་ན་ལས་མེད། ལུས་སེམས་དེ་གཉིས་ཀར་ཉར་ལེན་གྱི་རྒྱ་རེ་ཡོད་པའི་
 ལུས་ཀྱི་ཉར་ལེན་གྱི་རྒྱ་མངའ་སྦྱེས་ལ་མཆོན་ན་པ་མའི་ཁྱ་ཁྱག་ལ་ཐུག དེ་
 བཞིན་སེམས་ལ་ཡང་ཉར་ལེན་དང་རིགས་འདྲའི་རྒྱ་ཡོད། ཆེ་འདྲིའི་སེམས་ཀྱི་
 རིགས་འདྲའི་རྒྱ་གྱི་ཐོག་མ་ནི་པ་མའི་ཁྱ་ཁྱག་དབུས་སུ་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་མ་
 ཐག་པའི་སེམས་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་རྩས་རྒྱན་སྟོན་མ་ཞིག་ནི་ངེས་པར་ཡོད་དགོས།
 རྒྱ་མཆོན་ནི་ཕྱིའི་དངོས་པོ་སེམས་སུ་འགྱུར་མི་སྲིད་ལ། སེམས་ཕྱིའི་དངོས་པོར་
 འགྱུར་མི་སྲིད། སེམས་དེའི་རྩས་རྒྱན་ཡོད་དགོས་ན་ངེས་པར་ཉིང་མཆམས་མ་
 སྦྱར་གོང་གི་སེམས་དེ་ཡིན་དགོས། དེས་སྦྱོལ་བ་སྟོན་མ་འགྲུབ། དེ་འདྲའི་སེམས་
 དེ་རྒྱན་གཅིག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་མཐུན་རྒྱུ་ཆར་བའི་མི་དང་། འུ་ཐུག་
 འགའ་ཤས་ནས་སྦྱོལ་བ་སྟོན་མ་འདྲུབ་པ་དེར་དུས་ཀྱང་ཡོད། སྦྱར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁྱད་ས་
 མའི་ནང་ཡང་སྦྱོལ་བ་སྟོན་འདྲུབ་པ་དེར་དུས་བྱུང་། རྒྱ་འབྲས་ཞེས་པ་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་།
 ངེས་པར་ཆ་མཐུན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་དགོས། དཔེར་ན། ལུས་ནི་རིག་བྱ།
 དབྱིབས། ཁ་དོག་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས་དེའི་ཉར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཡང་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་
 དགོས་ལ། སེམས་ལ་དབྱིབས་སོགས་མེད་པས་ཉར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཡང་དེ་ལྟ་སུ་
 དགོས། ས་ཐོན་རོ་མངར་བ་ལས། འབྲས་སུ་དེ་མཐུན་འབྲུང་བ་ལྟ་སུ་ དེས་ན་
 གཟུགས་མེད་སེམས་ཀྱི་ཉར་ལེན་གྱི་རྒྱར་གཟུགས་ཅན་པ་མའི་ཁྱ་ཁྱག་འཛོག་
 མི་ཐུག རིག་པ་འདི་སོགས་ལ་བཞེན་ནས་སྦྱོལ་བ་སྟོན་ཕྱི་ངེས་པར་འགྲུབ། དེས་ན་
 སྦྱོལ་བ་སྟོན་མ་ཞིག་ཡོད་ཕྱིན་དེར་པན་པ་ཆོས་ཁོ་ན་ལས་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོ་

རེད། དེ་ནཱ་མས་ཆོས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན།

༡ ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་ནི་ནང་གི་ནང་ཆོས་ཏེ། དེ་ནི་ལྷོན་
པའི་ལྷོན།

འཛམ་གླིང་འདིར། ཉན་སྒྲ་གཅིག་ལ་སྒྲན་མང་པོ་ཡོད་པ་བཞིན། མིའི་
རིགས་སོགས་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་བདེ་བ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་སུ་ཆོས་ལུགས་མང་པོ་
ཡོད། དེ་དག་རང་རང་ལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཚུལ་དང་། བརྗོད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་
ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནཱ་མས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་གསུམ་ཡ་རབས་བཟང་པོར་
བསྐྱར་བ་དང་། དམིགས་ལུལ་བཟང་པོར་དམིགས་པ་ནི་གཅིག་མཐུན་རེད་
བསམ་གྱི་འདུག རྒྱན་དང་ཕྲ་མ་སོགས་ངག་གི་ལས་དང་། ལྷ་གསོད་སོགས་
ལུས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ངན་པ་ནཱ་མས་བྱེད་མི་རུང་བར་སྟོན་པ་སོགས་ཀུན་མཐུན། ཆོ་
སམ་པ་ཞིག་ལ། ལོ་རྒྱུས་ནང་སྐབས་རེ་ཆོས་ལུགས་པ་པན་ཚུན་སྤང་ཆོད་ཀྱི་
གནས་ཚུལ་བྱུང་བ་དེ་སྤྱར་མི་འོང་བའི་འདས་པ་ཡིན་ན་ལེགས། ཆོས་ལུགས་པ་
ཆོ་མཐུན་པོ་བྱེད་རྒྱ་ངེས་པར་བྱུང་བ་ཡིན།

སྤྱིར་དེང་དུས་ཆོས་ཙམ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཡོད་དུས་འདིར་
ངེས་མེད་ཀྱི་ཆོས་པ་ཆོ་མཉམ་མཐུན་བྱེད་གཤེགས་ཆེ། དེ་ཡང་སྤང་སེམས་ཀྱིས་མ་
ཡིན་ཏེ། མཉམ་མཐུན་བྱེད་པ་དེས་ཆོས་ལུགས་པ་ཆོར་པན་སོགས་ཡོད་པ་མ་
ཟད། ཆོས་མེད་པ་ཆོར་ཡང་འབྲས་ལུན་གྱི་པན་བདེ་སྐྱབ་ཆེད་ཡིན་ཏེ། ཁོང་ཆོའི་

སྒྲུང་དོར་གནས་ལ་སྒྲོང་ས་པའི་མི་ཤེས་པ་སེལ་ཏེ་གཏན་བདེའི་ལམ་དུ་འགོད་
 ཐབས་ཡིན། དེར་བརྟེན་ངས་ཆོས་ལུགས་ཆང་མར་དམ་ཆོག་འོ་རྒྱ་གཅིག་འབྲེས་
 ཡོང་བའི་རེ་གསོལ་བྱ་རྒྱ་ཡིན། ཆོས་ལུགས་པ་པན་ཚུན་གཅིག་སྦྲིལ་ཆེད་པན་
 ཚུན་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་དགོས། དེའི་དོན་དུ་ཁོ་བོས་བོད་ཀྱི་ནང་པའི་
 ཆོས་སྐྱོར་གནས་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བརྗོད་རྒྱ་ཡིན། དེ་ལ་གནས་ལུགས་
 བརྗོད་དགོས་པ་ཞིག་ནི། དེར་དུས་བོད་ཡིག་ནང་གི་ཆོས་ཆོག་ཆང་མ་དབྱིན་
 ཡིག་དུ་ཐད་དོན་བསྡུར་བར་དཀའ། དབྱིན་བོད་གཉིས་ཀའི་ཤེས་ཡོན་ཆད་མཐོ་
 གཉིས་འཛོམས་ཅན་ཡང་དགོན་ཞིང་། ཞིབ་གཏུགས་བྱེད་སའི་སྡོན་བསྡུར་
 ཁུངས་དག་རིགས་ཀྱང་ཆེར་མ་མཐོང་། སྡོན་ཆད་དབྱིན་ཡིག་ཐོག་བསྡུར་བྲིས་
 བྱེད་པོ་དག་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་དགའི་ལག་རྩེས་གང་ལེགས་ཀྱང་ལམ་རིམ་ཅེས་
 ལས་གོ་དོན་གཏིང་ཐབ་བསྡུར་བྲིས་མ་ཐུབ་པར་མཛོན་ཞིང་། འོན་ཀྱང་། ཕྱིན་
 ཆད་དཀའ་ངལ་འདི་དག་རིམ་སེལ་གྱིས་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཆོས་ཀྱི་གོ་དོན་གཏིང་
 ཐབ་རྣམས་དབྱིན་ཡིག་ཐོག་བདེ་ལྷག་དུ་བསྡུར་བྲིས་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཡོད། དེ་ལྟའི་
 གནས་ཚུལ་འོག་ཆོས་སྐྱོར་འདི་དག་ཀྱང་དབྱིན་ཡིག་དུ་བྲི་བསྡུར་བདེ་ཆེད་གོ་སྒྲ་
 རགས་བསྡུས་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་རྒྱ་ཡིན།

ང་ཚོའི་སྡོན་པ་སངས་རྒྱས་ཤུག་ཐུབ་པ་ནི་བསྐྱལ་བ་འདིར་སངས་རྒྱས་
 སྟོང་ཅ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གཅིག་ཡིན། སངས་རྒྱས་དེ་རྣམས་ཐོག་མ་ནས་
 སངས་རྒྱས་མིན་པར་ང་ཚོ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་ཡིན། ལུས་སེམས་གཉིས་ལས་
 སེམས་གཙོ་ཆེ། ལུས་ངག་ནི་སེམས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན། འདོད་ཆགས་

ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་བསྐྱད་པ་མེད།
 སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་དེ་མས་མ་བསྐྱད་པ་དག་པ་ཞིག་ཡིན། ཉོན་མོངས་
 རྣམས་སེམས་ཀྱི་འཁོར་ཡིན། དེ་ལྟའི་ཉོན་མོངས་སོགས་སྒྲིན་གྱི་རིགས་རྣམས་
 རིམ་བཞིན་བཅོས་ཏེ་སློ་བུར་བའི་དེ་མ་རྣམས་ཚོགས་པར་ཟད་ནས་དག་པ་དེ་
 སངས་རྒྱས་ཡིན་པས། ཐོག་མ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤིག་ནང་པས་
 ཁས་མི་ལེན། དེ་འདྲའི་སངས་རྒྱས་དེས་དུས་རི་སྤྱི་བར་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད།
 དེས་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྤྱལ་བ་བྲེ་བ་ཐེར་འབྲུམ་མང་པོས་རྩ་ཆོད་སྐར་ཆ་རེར་
 ཡང་འགྲོ་བའི་དོན་ལུ་མཐའ་མེད་པ་མཛད། བསྐྱལ་བ་འདིར་སངས་རྒྱས་མཆོག་
 གི་སྤྱལ་སྤྱི་རྣམས་པ་ཅན་དུ་བྱོན་པ་དེར་ཆ་བཞག་སྟེ་སྤྱི་ཅ་འབྲུང་། མཆོག་གི་
 སྤྱལ་སྤྱི་རེར་བསྟན་པ་གསར་པ་རེ་ཡོང་། བསྐྱལ་བ་ནི་ལོ་ལིན་དུ་མང་པོ་ཡོད་
 པའི་དུས་སྐབས་ཤིག་ཡིན།

སངས་རྒྱས་ལྷག་ཐུབ་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་སངས་རྒྱས་གཞན་གྱི་བསྟན་པ་
 དང་མི་འདྲ་བར་འདིར་མདོ་སྤྲུགས་ཟུང་འབྲེལ་ཡོད། གཞན་པལ་ཆེ་བར་སྤྲུགས་
 མེད། ཐུན་མོང་སྤང་ངོར་དགའ་ལྡན་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་། ལྷམས་སུ་ཞུགས་
 པ། སྤྱི་བལྟམས་པ། བཅོ་ཡི་གནས་ལ་མཁས་པ། བཙུན་མའི་འཁོར་གྱིས་རོལ་
 པ། དེས་པར་འབྲུང་བ། དགའ་བ་སྤྱད་པ། བྱང་རྩལ་སྤྱིང་པོར་གཤེགས་པ་བདུད་
 སྤྱི་བཅོམ་པ། སངས་རྒྱས་པ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ། ཐུང་ན་ལས་འདས་
 པ་སྟེ་མཛད་པ་བཙུག་ཉིས་བསྟན། སངས་རྒྱས་འཛིག་ཏེན་དུ་བྱོན་པ་ནི་འགྲོ་བའི་
 དོན་དུ་དང་། དེ་ཡང་ཆོ་འབྲུལ་གསུམ་ལས་གསུང་གི་ཆོ་འབྲུལ་གཙོ་བོ་ཡིན་

སྐབས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཆེད་ཡིན་ལ། སྟོན་པ་ལྷ་ཀྱ་ཐུབ་པ་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་
འབྱུངས་ཏེ། སྐྱ་ཆེ་སྟོང་ལ་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱུངས། དེ་ནས་སྲིད་པའི་ཕུན་ཆོགས་
ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གཟིགས་ཏེ་རྒྱལ་སྲིད་སྤངས་ནས་དཀའ་
ཐུབ་ལ་ཞུགས། མཐར་ཐྱོར་གདན་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཚུལ་
བསྟན།

དེ་ལ་དུས་དང་པོར་ཡུལ་ལ་ར་རྒྱ་སིར་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་
རྣམས་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལས་བརྒྱལས་པའི་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར། དུས་བར་པར་བྱ་གོད་ཕྱང་རིར་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་
རིགས་ཅན་དབང་རྒྱུན་རྣམས་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པའི་
ཚུལ་ལས་བརྒྱལས་ཏེ་འཁོར་ལོ་བར་པ་གསུངས། དུས་མཐའ་མར་ཡངས་པ་ཅན་
དུ་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་འབྲིང་མཐའ་རྣམས་ལ་གཙོ་བོར་
དགོངས་ནས་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་གསུངས་ཏེ་སྟན་ཀྱགས་ཅན་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་
གསུམ་བསྐྱོར།

སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྟོ་རྩེ་འཆང་གི་སྐྱུར་བཞེངས་ཏེ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་
རྣམས་ཀྱང་གསུངས། ད་ལྟ་བོད་དུ་བསྐྱུར་བའི་བཀའ་འབྱུར་ཞེས་སྟན་ཀྱགས་
ཅན་ཀྱི་པོད་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཤིས་ལྟག་ཡིན། བཅོམ་ལྷན་
འདས་ཀྱི་བཀའ་མདོ་ཕྱོགས་རྣམས་ལྟེ་སྟོད་གསུམ་དང་། སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་
རྣམས་རྒྱད་ལྟེ་བཞིར་འདུ། ཡང་ན་རྒྱད་ལྟེ་བཞི་མདོ་ལྟེ་ལྟེ་སྟོད་ནང་བསྐྱུས་ཀྱང་
ཆོག ། བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན། ཤེས་རབ་སྟེ་བསྐྱེད་པ་གསུམ་

གྱི་སྒོ་ནས་འདུལ་བ། མདོ་སྡེ། མདོན་པ་བཅས་སྡེ་སྟོད་གསུམ་དུ་འདོག

༡ བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་དར་ཁྱེལ།

ནང་པའི་ཆོས་བོད་དུ་རི་ལྟར་བྱུང་བ་ནི། ཞང་ཞུང་གི་ཡུལ་ནས་དར་བའི་
བོན་ཆོས་ཆེས་སྲ་བར་བོད་དུ་དར་བྱུང་བྱུང་ཞིང། དུས་ད་ལྟ་ལང་བ་ཤད་སྐབས་ཀྱི་ད་
པ་ཡོད། འདི་ཐོག་མར་ཉ་ཅང་རྒྱས་པ་ཞིག་མེད་འདྲ་ཡང་། བྱིས་བོད་དུ་རྒྱ་གར་
ནས་ནང་བསྟན་རྒྱ་ཆེར་དར་བའི་སྐབས་བོན་གྱི་ལྟ་སྒོམ་པའི་བཞེད་སྲོལ་ལའང་
ཐབ་རྒྱས་སུ་བྱིན་ཡོད་པར་མདོན། བོད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱོད་རི་གཉན་བཅན་
སྐབས་ནང་བསྟན་ཐོག་མར་དར། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་རིམ་འཕེལ་དུ་སོང་ནས་རྒྱ་
གར་གྱི་བརྗེ་ཉ་ཞི་བ་འཆོ་ཡབ་སྲས་སོགས་སྟན་གྲགས་ཅན་མང་པོས་མདོ་དང་
བསྟན་བཅས་དང་། བྱུང་དབང་བསྐྱེད་འབྱུང་གནས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྡེ་རི་སྒོར་
ཡང་མང་པོ་བསྐྱར་སྡེལ་མཛད།

དེ་ནས་སྤང་དར་སྐབས་ཉམས་ཉེ་ལོ་བཅུ་ཕྱག་འགའ་ཅམ་བར་གནས་
ཤིང། སྤང་ཡང་བོད་སྤྱད་ཕྱོགས་དང་། སྟོད་ཕྱོགས་ནས་བསྟན་པ་རིམ་གྱིས་
གསོས་ཉེ་བསྟན་པ་བྱི་དར་གྱི་འགོ་ཚུགས། ལོ་རྒྱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་སོགས་
བོད་ཀྱི་སྒོ་ཅན་མང་པོས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་བྱུང་གྲགས་ཆེ་བ་མང་པོའི་ཞབས་ལ་
གཏུགས་ཉེ་གསན་བསམ་སྒོམ་པས་རྒྱལ་བསྟན་འདིན་སྡེལ་མཛད་ཅིང། བརྗེ་ཉ་
དཔལ་མར་མེ་མཛད་སོགས་མང་པོ་བོད་དུ་ཕེབས་ཉེ་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅས་

མང་པོ་བསྐྱར་སྒྲེལ་མཛད། དུས་རབས་འདི་ཙམ་ནས་བོད་རང་ཉིད་ཀྱི་མཁས་པ་
མང་པོ་བྱུང་སྟེ་བོད་འགྲེལ་མང་པོ་མཛད་པའི་མགོ་ཚུགས་པ་ཡིན། དུས་གང་
འཆམས་རྗེས་ནས་རྒྱ་གར་དང་། བལ་པོའི་མཁས་པ་གྲགས་ཆེ་བ་བོད་དུ་ཕེབས་
པ་ཆེར་བྱུང་མི་འདུག།

དེ་ལྟར་བོད་དུ་དར་བྱུང་གི་ནང་བསྐྱར་འདི་རྒྱ་གར་གི་ནང་བསྐྱར་དེ་མ་
མེད་པ་འདི་རང་ལས། བོད་ཀྱི་བླ་མས་ཉོག་བཟོ་དང་། ཆོས་གཞན་དང་བསྐྱེས་
ལྟན་བཏང་བ་མེད་ཅིང་། དཔེར་ན། བོད་འགྲེལ་དེ་ཆོའི་ནང་ཆོས་ཀྱི་འགྲེལ་
བཤད་ཚུང་ཚུང་ཞིག་ལའང་མཚུགས་ཏུ་སངས་རྒྱུས་རང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རམ། དེ་
མིན་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་གསུང་བྱངས་ཏེ་གཏན་ལ་ཤབ་པ་ཤ་སྟག་ཡིན། ཆེས་
ཤིན་ཏུ་ར་འཕྲོད་པ་གཅིག་ལ། དེར་སང་གི་རྒྱ་གར་པ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ཁོངས་
ཀྱི་མཁས་པ་རེ་བྱུང་དང་ཞིབ་སྒྲུབ་ཆོས་ཆོག་སྐད་བརྗེ་འཕྲོད་དཀའ་བའི་
གནས་ཚུལ་འདི་གའི་འོག་ལའང་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་མང་པོའི་ཕྱོད་ནས་བསྐྱར་བའི་བོད་
ཡིག་ནང་གི་ཆོས་ཀྱི་བཤད་པ་འཁོད་ཡོད་པ་དེ་ག་རང་ཁོང་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་འདུག
དེར་མ་ཟད། རྒྱ་གར་བ་མཁས་པ་འགས་བརྗོད་རིགས་སུ། དེར་སང་སྤྲོ་ཉའི་
སྐད་ཐོག་ནས་གོ་དཀའ་བའི་གཞུང་འགའ་ཤས་བོད་སྐད་ཐོག་ནས་བལྟས་ཏེ་གྲུང་
བསྐྱེགས་སྐབས་གོ་བ་ཆེས་ལུང་དུ་བྱུང་བ་ཡོད་གི་འདུག་ཟེ།

གནས་ཚུལ་འདིའི་ཐོག་ནས་ངོས་ཀྱི་བསམ་པར། བོད་ཀྱི་ཆོས་ལ་ལུལ་
དུས་གནས་ཚུལ་དབང་གིས་རྒྱ་གར་བ་དང་ཕན་བྱ་བྱུང་བར་ཡོད་པ་རྒྱ་མཆོན་དུ་
བྱས་ཏེ་བླ་མའི་ཆོས་ལུགས་ཞེས་ནང་བ་བསྐྱར་བཅོས་བྱིན་པ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་

བྱེད་པ་དེ་ཙམ་ནས་ནོར་བ་བྱུང་བ་རེད། ཡང་བརྗོད་རྒྱུར། གཅིག་བྱས་ན་ནོར་
འབྲུལ་ཡིན་སྲིད་པས་དགོངས་འགལ་མེད་པ་ནས། ད་ལྟའི་དུས་རབས་འདིར།
ནང་པའི་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་ལྷ་སྒྲོམ་སྦྱོར་གསུམ་ཆ་ཆང་བ་དཔྱིས་བྱིན་པ་ཞིག་
ཤེས་དགོས་ན། བོད་ཡིག་གི་སྒྲེགས་བཅ་རྣམས་རྒྱན་རིང་བར་བརྟག་ཞིབ་ཟབ་
ནན་གྱིས་གཞིགས་དགོས་པ་རེད་སྟེ་ལགས། རྒྱ་གར་དུ་སྤར་ན་ལེན་སྦྱུའི་
མཁས་པའི་འཆད་སློལ་དང་། གྲི་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལའི་མཁས་པའི་འཆད་སློལ་ཞེས་
ཙམ་པའི་དོན་གཅིག་ཀྱང་། མིང་འདོགས་དང་། འཁྲིད་སྤངས་སྤན་བུའི་བྱུང་བར་
ཡོང་གི་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་བོད་དུ་འང་རྒྱ་གར་གྱི་བརྗོད་ཀྱི་དང་། དེའི་བོད་ཀྱི་སྒྲོབ་
རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་དང་། ས་གནས། དུས་ཚོད་སོགས་ཀྱིས་མིང་འདྲ་མིན་བྱུང་སྟེ། དེ་
ཡང་གྲགས་ཆེ་བར་རྟིང་མ། བཀའ་རྒྱུད། ས་སྐྱ། དགེ་ལུགས་ཞེས་མིང་འདོགས་
སོ་སོ་དང་། ཙམ་གཅིག་ཀྱང་འཁྲིད་སྤངས་མི་འདྲ་བ་ཐན་སྤན་ཡོད་པ་རེད།
ཐམས་ཅད་ཀྱང་མདོ་སྤགས་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ནོ། །

༥ ཆོས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ།

ཆོས་ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཆོས་ཞེས་པ་སྤྱིར་སྐྱེད་དུ་རྣམ་ཞེས་པ་འདྲིན་
པ་ལ་འཇུག་ཅིང་། དེ་ཡང་རང་རང་གི་ངོ་བོ་འཇུག་མཚན་ཉིད་འདྲིན་པའི་གོ་
ལུགས་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་དང་། ཡང་འདིགས་པ་ལས་འདྲིན་པ་འཇུག་
སྦྱོབ་པའི་དོན་གྱིས་ཆོས་དང་འདིག་རྟེན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་དེར་གོ་བ་རེད། འདིར་

ཆོས་ཞེས་པ་བྱི་མ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་སྒྲོམ་བཤད་བྱས་ན། སྒྲོག་སྐུམ་ཡ་རབས་ཀྱི་
 བྱ་བ་ཞིག་ཆོས་སྐུ་འཛོག། དེ་ཡང་བྱ་བ་དེ་བྱས་པས་འཛིགས་པ་གང་ཡང་རུང་
 བ་ཞིག་ལས་སྐྱབ་པའམ། འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་འབྲེལ་བྱ་བ་ལག་ལེན་བྱེད་
 པ་ཆོས་ལག་ལེན་བྱེད་པ་རེད། འདིར་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་རྒྱ་སྐབས་
 སྐུ་མ་རབས་པས་མདོར་བསྐྱུས་ཤིག་གོ་བདེར་བརྒྱུད་པར་བྱའོ། དེ་ལ་བཙམ་
 ལྟན་འདས་ཀྱིས། འདི་ནི་སྐུག་བསྐུལ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །འདི་ནི་ཀུན་
 འབྱུང་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །འདི་ནི་འགོག་པ་འཕགས་པའི་བདེན་
 པའོ། །འདི་ནི་ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །སྐུག་བསྐུལ་ཤེས་པར་བྱ། ཀུན་
 འབྱུང་སྤང་བར་བྱ། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ། ལམ་བསྒྲོམ་པར་བྱ། སྐུག་བསྐུལ་
 ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱར་ཅིང། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱ་སྟེ་སྤང་བར་བྱར་
 ཅིང། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་སྟེ་མངོན་དུ་བྱར་ཅིང། ལམ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་སྟེ་བསྒྲོམ་
 པར་བྱར་ཅིང་ཅེས་པའི་བདེན་བཞིའི་ངོ་བོ་དང་། བྱ་བ། བྱ་བ་འབྲས་བྱ་དང་
 བཅས་པ་ལ་བསྐྱས་པའི་བདེན་པ་བཞི་སྟེ། འདི་འཆད་པ་ལ་ནང་པའི་བྱུབ་མཐའ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཐལ་འབྱུང་བའི་ལུགས་གཙོ་བོར་བརྒྱུད་པར་བྱ་
 སྟེ། དེ་ལ་སྐུག་བསྐུལ་བདེན་པ་ནི། རྒྱ་ལས་ཉོན་ལས་བྱུང་ཞིང། འཁོར་བས་
 བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ལ་ཟེར། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ནི། གོང་གི་སྐུག་བདེན་དེ་ཉིད་
 སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་ཟེར། འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི། གོང་གི་བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཟད་
 དེ་བྲལ་བའི་ཆ་ལ་ཟེར། ལམ་ཀྱི་བདེན་པ་ནི། དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་བྱེད་པར་
 ཞིག་ལ་ཟེར། དེ་ཡང་ཀུན་འབྱུང་ལས་སྐུག་བདེན་འབྱུང་བས་ཀུན་འབྱུང་སྒོན་

དང་། སྤྱག་བདེན་གྱིས་འབྱུང་། ལམ་སྒྲོམ་བས་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པས་ན།
ལམ་སྒྲོན་དང་། འགོག་བདེན་རྗེས་སུ་ཡིན་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདེན་
བཞི་གསུང་སྐད་ས་གོ་རིམ་དེ་གོ་ལྡོག་ནས་གསུངས་ཡོད། དེ་ནི་དགོས་པ་གིན་
ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ། ཐོག་མར་སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་པ་བྱུང་ན་དེ་ནས་དེའི་རྒྱ་བཅད་
གཅོད་པས་ཀྱན་འབྱུང་བཤད། དེ་སྔོང་ཅུས་པའི་སྔོབས་པ་བསྐྱེད་དུས་འགོག་པ་
མངོན་དུ་བྱ་འདོད་བྱུང་། དེའི་ཆེད་དུ་དེ་ནས་ལམ་སྒྲོམ་འདོད་པ་འབྱུང་བས་ལམ་
བདེན་བཤད།

༦ སྤྱག་བདེན་འཁོར་བའི་རྒྱལ་དང་། འགྲོ་བའི་རིགས་བཤད་པ།

དེ་ཡང་། འཁོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བཅས་པ་འདི་སྤྱག་བདེན་ཡིན་པས་
འཁོར་བ་རིམ་འབྲེལ་གྱི་ཅེ་ན། འཁོར་བ་ལ་གནས་ཀྱིས་བྱེན་གསུམ་དུ་བཤད་དེ།
འདོད་ཁམས། གཟུགས་ཁམས། གཟུགས་མེད་ཁམས་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ལ་
ནི། གཟུགས་སྐྱའི་རོ་རེག་བྱའི་འདོད་ཡོན་ལྗེའི་བདེ་བར་སྦྱོད་པ་ཡོད། གཉིས་པ་
ལ། བྱེད་པའི་བྱེད་པོ་ལ་མ་ཆགས་པར་ནང་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བར་སྦྱོད་པ་
གཅིག་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་མཐོ་དུ་སོང་སྟེ་ཆོར་བ་བདེ་བས་ཀྱང་བསུན་ཉེ་ཆོར་བ་
བཏང་སྟོམས་ལ་སྦྱོད་པ་གཅིག་སྟེ་མཐོ་དམའ་རིམ་པ་གཉིས་ཡོད། གསུམ་པ་ལ།
གཟུགས་སྐྱའི་རོ་རེག་བྱ་སོགས་དང་། དེ་སྦྱོད་པའི་མིག་སོགས་ཐམས་ཅད་བྲལ་
བ་སེམས་ཉིད་ཅན་དང་། དེར་ཡང་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་འབའ་ཞིག་གཡེང་བ་

དང་བཤམ་ཏེ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཞིག་ཡོད།

ཡང་། འཁོར་འཁོར་སྤྱུག་ཏུ་སྤྱེ་ན། སྤྱུག་ནི། ལྷ་ལྷ་མེན། མི་ཡི་དྲགས།
དུད་འགོ། དཔུལ་བ་བཅས་སོ། དེ་ཡང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་དང་། འདོད་ལྷ་
རིགས་སྤྱུག་ནི་ལྷ་དང་། ལྷ་མེན་ནི། ལྷ་དང་བྱད་འབྲ་བར་གདུག་རྩུབ་ཆེ་བ་ཞིག་
ལ་ཟེར། མི་ནི། སྤྱིང་བཞི་ལ་སོགས་པའི་དང་། ཡི་དྲགས་ནི། བཟའ་བརྒྱུད་གིས་
ཤིན་ཏུ་ཕོངས་པ་སོགས་མི་འབྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད། དུད་འགོ་ནི། སྤྱིངས་དང་ཁ་
འཁོར་བའི་དུད་འགོ་སོགས་དང་། དཔུལ་བ་ནི། མདོག་དང་གཟུགས་དབྱིབས་སྣ་
ཆོགས་སུ་རང་གི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རྒྱ་དང་འབྲ་བར་སྦྱེས་ཡོང་། འཁོར་བ་
ཞེས་པ་དོན་སྤྱིང་པོ། རང་ལ་རང་དབང་མེད་པར་ལས་ཉོན་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འགོ་ཞིང་། རོ་བོ་སྤྱུག་བསྐལ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལས་སྤྱུག་བསྐལ་ཀྱི་ཉོན་གྱི་དཔ་
དང་། སྤྱིས་སྤྱུག་བསྐལ་འབྲེན་པ་ཞིག་སྟེ། ཆོས་སྐད་དུ། ཟག་བཅས་ཉེ་བར་ལེན་
པའི་ཕྱང་པོ་འདི་ཡིན་ནོ། ། འདི་ཁམས་གསུམ་ཆར་དུ་མ་བྱུང་བ་མེད་པས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་འདི་འཁོར་བའོ། །

༥ འཁོར་བའི་རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་བཤད་པ།

འཁོར་བ་འདི་ཅི་ཡི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་ནམ་སྟུམ་ན། ལས་ཉོན་ཀྱན་འབྱུང་
གཉིས་ཏེ་ཉོན་མོངས་ནི་སེམས་གཙོ་བོའི་གས་མེན་པར་སེམས་བྱུང་གི་ནང་ཆོན་
ཡིན། འོན་ཀྱང་སེམས་བྱུང་ཉོན་མོངས་དེ་དང་དེ་མདོན་དུ་གྱུར་སྐབས་གཙོ་བོ་

སེམས་དེ་དེའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ནས་ཉོན་མོངས་དེས་གར་འཐིད་དུ་ཕྱིན་ཏེ་
ལས་ངན་གསོག་བ་རེད། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་། གཙོ་བོ་འདོད་
ཆགས། ཞེ་སྤང་། ང་རྒྱལ། ལོག་ལྷ་སོགས་ཡིན། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་འདོད་སྤང་
གཉིས་གཙོ་བོ་ལྷ་བྱ་སྟེ། རོག་མར་རང་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་རང་ལ་མི་
འདོད་བ་གཅིག་བྱུང་དུས་དེ་དང་དེའི་རྒྱུ་དང་བཅས་པར་སྤང་བ་འབྱུང་། ཡང་
རང་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་རང་ཉིད་མཐོན་པོར་བཟུང་བའི་ང་རྒྱལ་བྱུང་བ་
དང་། དེ་མཚུངས་རང་གིས་མ་ཤེས་པའི་ཆེ་དེ་མེད་པར་ལྷ་བའི་ལོག་ལྷ་བྱུང་བ་
བཅས་འདི་འདྲ་རེད། དེ་འདྲའི་རང་ལ་ཆགས་པ་སོགས་འབྲུགས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་
དེ། རང་ཉིད་རོག་མ་མེད་བ་ནས་གོམས་པའི་དབང་གིས་མི་ལམ་ཚུན་ཆད་ལ་ང་
ང་ཞེས་དམ་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤོས་བཟུང་བས་དེའི་འབྲུགས་ཀྱིས་བྱུང་། དེ་ནི་རང་གིས་
ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་མ་ཤེས་པས་ལན་བ་ཡིན། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོང་བཞིན་དུ་དེར་སྤོངས་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བར་འཛིན་བ་དེ་
ལ་ཐུག དེས་ན་འདི་ལྟར་ཆོས་ནམས་བདེན་བྱུང་ཏུ་འཛིན་པའི་འཛིན་བ་ནི་ཉོན་
མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་བ་སྟེ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་མཐར་ཐུག་བ་དེ་
རེད།

ལས་ཀྱི་སྒྲོང་ནི།

ངོ་བོའི་ཆ་ནས་སེམས་པའི་ལས་དང་། བསམ་པའི་ལས་གཉིས་ཡོད། དེ་

ཡང་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་པ་མ་ཐོན་གོང་དེ་སྐུལ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་བྱུང་ཞིག་ལ་སེམས་
པའི་ལས་དང་། བྱ་བ་དེར་འཇུག་བཞིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལུས་ངག་གི་ལས་ནི།
བསམ་པའི་ལས་སུ་འཛོག་ ཡང་འདི་གཉིས་ལ་འབྲས་བུ་འཕེན་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་
འདོད་པའི་བདེ་འགྱོར་འཕེན་བྱེད་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་། རན་འགྱོར་
འཕེན་བྱེད་ནི་བསོད་ནམས་མིན་པའི་ལས། ཁམས་གོང་མ་ག་བྲུགས་ག་བྲུགས་
མེད་འཕེན་བྱེད་ནི་མི་གཡོ་བའི་ལས་ཏེ་རིགས་གསུམ་འཛོག་ ཡང་། འདི་ཆོ་ཆང་
མ་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། ངག་ཡིད་ཀྱི་ལས་གསུམ་ཡོད། ཡང་། འབྲས་བུ་སྤྱོད་ཚུལ་
གྱི་ཆ་ནས་དཔེར་ན། ཆེ་འདིར་བསགས་པའི་ལས་ཆེ་འདི་རང་དུ་སླིན་མཁན་དེ་
མཐོང་ཆོས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་དང་། སྐྱེ་བ་རྗེས་ཐོག་དེར་སླིན་མཁན་དེ་སྐྱེས་
ནས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས། སྐྱེ་བ་གཉིས་པན་ཆད་དུ་སླིན་མཁན་དེ་ལན་གངས་
གཞན་དུ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་ཞེས་དབྱེ་བ་གསུམ་ཡོད་པ་རེད།

ཐར་པའི་དོན་བོ་བཤད་པ།

ཐར་པའི་སྐོར། འཁོར་བ་ཞེས་པ་བཅེངས་པའི་དོན་དང་། ཐར་པ་ནི་དེ་
ལས་ཐར་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་འཁོར་བའི་རྒྱ་གོང་དུ་བཤད་པའི་ལས་ཉོན་གཉིས་
ལས། ཉོན་མོངས་རྩ་བ་ནས་ཟད་པ་དང་། ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་འགག་ཅིང་།
སྐྱུག་མ་ཡོད་རིགས་ལ་ཡང་གསོས་འདེབས་བྱེད་ཉོན་མོངས་མེད་པས་འཁོར་བ་
འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཟད་པ་ན་བཅེངས་པ་ལས་ཐར་པའི་དོན་དེ་རེད། དེ་ཙན་སྤར་གྱི་

ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་ཕུང་པོ་ཡོད་ཀྱི་བར་ལ་ལྷག་བཅས་དང་། དེ་ནས་
 ལྷག་མེད་ཅེས་འཛོག་སྒོལ་ཡང་ཡོད། དེ་ཡང་ལྷག་མེད་ཅེས་ལས་ཉོན་གྱིས་
 འཕངས་པའི་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པ་ལས། ཤེས་པའི་རྒྱན་དང་།
 ཕུང་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་རྒྱན་ཡོད། དེ་ལྟར་རྒྱ་ཟད་པས་ཕུང་པོ་དེ་འགག་ཅིང་། དེ་དང་
 བྲལ་བས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་འབྲ་དེ་ནི་
 ཐར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྤྱག་ཀྱན་ཞི་བ་ཙམ་ཞིག་གི་ཐར་བ་དང་། སྐྱ་ན་མེད་པའི་
 ཐར་བ་ཆེན་པོ་འཕམ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྟེ་གཉིས་ཡོད། དེ་ལ་སྤྱ་མ་ནི།
 སྐྱིབ་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་ཀྱན་ཟད་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཤེས་
 བུའི་སྐྱིབ་པ་མ་ཟད་ཅིང་། སྤྱི་མ་ནི་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་གཏན་དུ་ཟད་པའི་མཐར་
 སྤྱག་པའི་གོ་འཕང་དེ་ཡིན།

ཐེག་དམན་བཤད་པ།

དེ་འབྲ་བའི་ཐར་བ་དེ་ཐོབ་པ་ལམ་ལ་བརྟེན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་སོ་
 འཕགས་ཀྱི་ལམ་གཉིས་ལས། སྤྱི་མ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པའོ། ། འདི་ལ་ཉན་ཐོས་
 དང་རང་སངས་རྒྱུས་གཉིས། དེ་རེ་རེར་རིམ་བུ་ལྟ་བུ་བཞག་པས་བརྩེ་ཡོད། དེ་
 གཉིས་ནང་གསེས་མཐོ་དམན་ཡོད་ཀྱང་། རྩ་བ་དེ་འདི་འབྲ་ཞིག་རེད། འཁོར་བ་
 ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་བ་ཙམ་ཞིག་རང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་
 ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་ཡིན། ཆོག་བསྐྱུས་ཏེ་བརྗོད་ན། དེས་འབྲུང་གི་བསམ་པས་

ཟིན་པར་བྱས་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་གཞི་བཟུང་བའི་ཐོག་སྤོང་བ་ཉིད་ལ་དམིགས་
བའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤར་མི་སྤྱེ་བའི་
ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ཏེ་སྤངས་པའི་དུས་དེར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་རེད། འདི་ལ་ལམ་རིམ་
པ་ལྟ་ནི། ཆོགས་ལམ། སྤྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒྲོམ་ལམ། མི་སྒྲོལ་ལམ་སྟེ་
ལྷའོ། །འདི་འདྲའི་ལམ་ལ་སྒྲོལ་མཁན་དེར་ཐེག་དམན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

ཐེག་ཆེན་བཤད་པ།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི། གཙོ་པོ་གཞན་དོན་དུ་ཐར་པ་མཆོག་མི་གནས་པའི་
ཟུང་འདས་སམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲོ་ནས་གོང་དུ་ཐེག་དམན་སྐབས་བཤད་པའི་ལམ་དེ་
དག་དང་། འདིར་བསམ་པའི་འབྲེལ་སྤངས་མི་འབྲ་བ་ཆགས་ཡོད་པས་སྤྲ་མ་
ལས་སྒྲོབས་ཆེ་བ་དང་། ལྷག་པ་ཡིན་ དེའི་སྤྲོང་པར་བྱིན་བྱུག་དང་། བསྐྱ་བ་བཞི་
གཙོ་པོར་གྱུར་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཁྲད་པར་བ་འདི་ཆོ་བསྒྲུན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་མ་
ཟད། ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པའང་གཏན་ནས་བཅོམ་པའི་དུས་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
འཕང་ཐོབ་པ་ཡིན། འདིར་ཡང་ལམ་སྤྲ་ཡོད། ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ། སྤྱོར་ལམ།
མཐོང་ལམ། སྒྲོམ་ལམ། མི་སྒྲོལ་ལམ་བཅས་ལྷའོ། །འདི་རྣམས་གོང་མ་དང་མིང་
འབྲ་ཡང་། དོན་ལ་མཆོག་དམན་ཁྲད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད། ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲད་
པར་མདོར་བསྡུ་ན། ཐེག་མའི་བསམ་པ་འབྲེལ་སྤངས་ལ་ཁྲད་པར་ཡོད། དེའི་

དབང་གིས་ལམ་གྱི་ལུས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་སྤྱོད་པའམ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་མི་འདྲ།
 དེའི་དབང་གིས་འབྲས་བྱ་ལ་ཡང་མཆོག་དམན་ཁྱད་པར་ཆེ། འོན་ཅེག་དམན་པ་
 ཆོ་ཐར་པ་དེ་ཐོབ་ནས་དེ་རང་ལ་སྤྱོད་དམ། ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་ཅེ་ན། མཐར་དེས་
 པར་དུ་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་པ་མིན་པས་ཁོང་
 རྣམས་དེས་ཆོག་མི་ཤེས་པར་རིམ་གྱིས་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་དེར་དེས་པར་དོན་དུ་
 གཉེར་ཞིང་། ལམ་ལ་བསྐྱབས་ཏེ་དེར་འགྲོ་བ་ཡིན།

ཐུགས་ཀྱི་སྒོར་བཞད་པ།

ལྷག་པར་སྤྲུགས་ལ། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཡོད་པ་འོག་མ་རྣམས་ལས་གོང་མ་
 མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན། དེ་ལ་རྒྱུད་སྡེ་མི་འདྲ་བ་བྱེ་བ་མང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་
 ཤིང་། འགྲོ་སྤངས་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་ན། རང་རེ་རྣམས་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཆོགས་
 གྱོང་བ་འདི་དཀར་མིན་ལས་དང་། དེ་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་བྱུང་བ་གོང་བཞད་
 ལྟར། སྤྱིང་པོ་སེམས་དུལ་མ་ཐུབ་པས་བྱུང་བ་ཡིན། སེམས་དུལ་བའི་ཐབས་ནི་
 སེམས་རྣམ་ཉོག་ངན་པ་སྤྱི་དུ་མ་བཅུག་པར་བཟང་གོམས་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་
 གཅིག་དང་། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱུང་ན་
 རྒྱུར་ཁྱད་ཡོད། དེ་ཡང་སེམས་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །

དེ་ཡང་གཙུག་པོ་ཁྲག་དང་། ཁུ་བ། རྒྱུང་རྒྱུ་བའི་རྩ་ཡི་རིགས་ལ་
 གནད་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན། དེ་ནས་སེམས་ལུས་ལ་གཡོ་བ་རྒྱུད་གིས་བྱེད་པས་རྒྱུང་

ལ་ཁ་ལོ་བསྐྱར་བར་བྱེད། དེའི་མཐུས་སྐྱལ་བྱེད་མེད་པས་སེམས་གཞན་དུ་
བསྐྱལ་བའས། གཡོ་བ་མི་འབྱུང་བའི་ཐབས་ཤིག་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡོང་བར་
ཅ་རྒྱུང་གི་སྐྱུང་བ་ནང་ནས་བྱེད་པ་མ་གཏོགས། ཕྱི་ཡོ་ཆས་ཀྱིས་མིན་སྟབས་
སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏན་ཆགས་པའི་རྒྱས་པ་སྟོབས་ཆེན་དགོས། དེ་ལ་
སོགས་པའི་དགོས་པ་མང་པོའི་ཆེད་དུ་ལྷ་སྐྱ་སྒོམ་པ་སོགས་གསུངས་པ་རེད།
ལྷ་སྐྱ་མི་འབྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་པ་ལས་ཆད་ལྡན་འདི་ཆོ་རང་བཞིན་སྟོ་བཏགས་
ཀྱིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱུང་གཞི་མ་དག་པའི་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སྦྱོང་བྱེད་
དང་། གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་། བསམ་པ། དབང་པོའི་བྱེད་པར་ལས། ཞི་བྱག་
ཞལ་ཕྱག་དང་། གཙོ་འཁོར་མང་ཉུང་སོགས་བྱུང་བ་ཡིན། མདོར་བསྟན་ན། འདི་
རྣམས་ལས། མོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲུབ་པ་ངེས་པར་ཡོད་ཀྱང་། བལ་མོ་ཆེ་
རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་རྒྱས་པ་ཡིན། ད་དུང་ལམ་ལ་དོན་དམ་རིམ་
ཀྱིས་སྟོབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡིད་ཆེས་བྱུངས་བཅུན་གྱི་ངེས་པ་གཏིང་ནས་ཆེད་བྱབ་
པའི་རྒྱ་མཆན་མང་པོ་ཡོད།

བདེན་གཉིས་བཤད་པ།

དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ལས་འབགས་ལམ་རྣམས་ལམ་བདེན་དང་། ལྷག་མ་
རྣམས་དེའི་སྟོན་འགྲོ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ཐམས་ཅད་བསྟན་ན། ལམ་ལ་ཐབས་ཤེས་
གཉིས་ཡོད། དེ་ཡང་སྐྱེས་ཀྱིས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། །

བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །འདྲིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང། ། དམ་
 བའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་བདེན་གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་
 རེད། དེ་ལ་འབྲས་བྱ་མངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྐྱེ་གཉིས་ཐོབ་པ་དེ། ལམ་དུས་སྤྱི་ལམ་
 ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་བརྟེན་ཞིང། དེ་གཞི་ཡི་གནས་ཆོད་ལ་
 བདེན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་སོ་དེ་ཤེས་པ་
 གཤམ་ཆེ་ཞིང། འདི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་གནས་ཤིག་ཀྱང་རེད། ཉན་པའི་བྱུ་
 མཐའ་མི་མཐུན་པ་མང་སོ་བྱུང་བ་འདི་དག་འདིའི་འཛོག་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་བྱུང་
 བའི་དབང་གིས་རེད། འདིར་ལུགས་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་བརྟོག་ན། རང་རེས་
 མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་དང་མཐོང་བཞིན་པའི་དངོས་སོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ལ་
 གནས་ཚུལ་གཉིས་རེ་ཡོད་དེ། ཐ་སྙད་ཀྱན་རྫོབ་པའི་ངོ་སོ་གཅིག་དང། མཐར་
 ཐུག་པའི་སྟོང་པའི་གནས་ལུགས་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད། དཔེར་ན། རྩོགས་
 གཞན་ནས་བརྟོག་ན། རྩ་བུ་གཅིག་ལ་ཐ་མལ་པའི་མིག་གིས་མཐོང་ཐུབ་པའི་
 གནས་ཚུལ་རགས་པ་གཅིག་དང། ཐ་མལ་པའི་མིག་གིས་མཐོང་མི་ཐུབ་པའི་
 གནས་ཚུལ་སྤྱི་བ་རྩལ་སྤྱི་བའི་རྩལ་རྩལ་གོང་བུ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་
 འོ། །འོན་ཏེན་དམ་བདེན་པའི་དོན་དང། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་དོན་སོ་སོ་ནས་རི་
 ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྟོམ་བཤད་གོ་བདེ་བར་བརྟོག་ན། མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་
 རིགས་ཤེས་ཆད་མའི་རྙེད་དོན་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང། ཐ་སྙད་དཔྱད་པའི་
 རིགས་ཤེས་ཆད་མའི་རྙེད་དོན་དེ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པར་འཛོག་དེས་ན། སྟོང་ཉིད་
 དང། འཁོག་བདེན་ནི། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་མིན་ཐམས་ཅད་ཀྱན་རྫོབ་

བདེན་པའོ། ། དེ་ལ་རྒྱན་ལ་སྟོས་ནས་འབྱུང་བ་དང་། འགགས་པ། འབྱུང་འགྲོ་
བ་རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་དང་། ཆ་ཤས་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པ་སོགས་ཡིན་པར་
བརྟེན་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་རང་ཉིད་གཞན་ལ་སྟོས་ཏེ་བྱུབ་
པ་མ་གཏོགས་རང་རྩ་གས་སུ་བྱུབ་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རེད། དེ་ལྟ་ན་འདྲ་། ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བྱེད་ཀྱི་འཕམ་པ་ཡིན།
མདོར་བསྟུན། རོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པས་གཞན་དང་གཞན་དུ་འབྱུང་འགྲོ་
བ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་བཟང་ངན་དོན་པན་འབྱུང་བ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །
ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྤྱིར་བཤད་པ།

ཆོས་ལག་ལེན་བྱ་བ་ཞེས་པ། ལུས་བསྐྱུར། དགོན་པར་བསྐྱེད། འདོན་
པ་བཏོན་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་མིན། དེ་ནི་ཆོས་སུ་འགྲོ་མིན་ངེས་པ་མེད། གང་
ལྟར། ཆོས་ཞེས་པ་བསམ་སྒྲུབ་ཐོག་ནས་གཏོང་ཤེས་པ་དགོས། བསམ་སྒྲོ་
གཏོང་ཤེས་ན། ལུས་ངག་གི་སྒྲིབ་པ་ཆང་མར་ཆོས་མ་སྐྱབ་དུ་འཇུག་བྱས།
བསམ་སྒྲོ་གཏོང་མ་ཤེས་ན། སྒྲོམ་རྒྱུ། འདོན་པ་བཏོན། མི་ཆེ་མཆོད་ཁང་ལ་
བསྐྱེད་ཀྱང་པན་པ་མེད། དེས་ན་ལག་ལེན་ལ་བསམ་པ་གལ་ཆེ་བས། དགོན་
མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་དང་། ལས་འབྲས་ལ་སྤྱང་བ་ཅི། གཞན་པན་
སེམས་བསྐྱེད་ནམས་གལ་ཆེ་ཤོས་སུ་ཡོད། སྤར་བོད་དུ་འབྲོམ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་མ་
སྐྱེད་གསུམ་ཅན་དེའི་དུས་སུ་ཉིན་གཅིག་མི་གཅིག་ཚུ་ཁང་ཞིག་ལ་སྒྲོར་བ་རྒྱག་
གིན་ཡོད་པ་གཟིགས་ཏེ། ཚུ་ཁང་ལ་སྒྲོར་བ་རྒྱག་པ་བཟང་སྟེ། དེ་བས་ཆོས་ཤིག་
བྱེད་ལེགས་གསུངས། ཁོས་བསམ་པར། ད་ལོ་ན་དཔེ་ཆ་སྒྲོག་རྒྱ་བཟང་སྟེ་སྟེ་

དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་བསྐྱད་པར་ཡང་འབྲོམ་གྱིས་གཟིགས་ཏེ་དཔེ་ཆ་སྒྲོག་པའང་བཟང་
སྟེ། དེ་བས་ཆོས་ཤིག་གྲེད་ལེགས་གསུངས། དེ་ནས་ཁོས་བསམ་པར། དེ་ཡང་
འགྲིགས་མེད་པ་འདྲ། ད་སྒྲོམ་ཞིག་རྒྱབ་ན་ཆོས་གྲེད་པ་དེས་པར་ཡིན་བསམས་
ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་པར་ཡང་འབྲོམ་གྱིས་གཟིགས་ཏེ། སྒྲོམ་རྒྱབ་པ་བཟང་སྟེ། དེ་
བས་ཆོས་ཤིག་གྲེད་ལེགས་གསུངས་པར། ཁོ་ཏ་ལས་ཏེ་ད་ལོ་ན་ཆོས་གྲེད་
ལུགས་གང་འདྲ་རེད་ཅེས་ཞུས་པར། ཆེ་འདིར་མ་ཆགས་པ་སྒྲོ་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་
གྱིས་ཤིག་གསུངས་འདུག དེ་ལྟར་བསམ་སྒྲོར་རག་ལུས་པ་ཡིན་པས་ཁོང་གིས་
གསལ་པོ་གསུངས་པ་རེད།

ཆོས་ཉམས་སྤྱི་ལོ་ན་རྒྱལ་གྱི་བྲག་ཏུ་བཞད་པ།

ཆེ་འདི་སྒོས་བཏང་ཆོས་བསྐྱབ་ན་དགེ་མཆོད་ཆེན་པོ་ཡོད། བོད་དུའང་
ཆེ་སྒོས་བཏང་བས་ཆེ་འདིར་གཅེས་འཛིན་གྱིས་འབད་ཚོལ་ལུ་གུ་རྒྱུད་ཐབས་སྒོ་
མང་པོར་འབད་བས་བསྐྱབས་པའི་བདེ་བས་ཆ་ཙམ་འགཅུ་དུ་མེད་པའི་ལུས་
ལེམས་ཀྱི་བདེ་བ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་རྟེན་པ་མང་པོ་ཡོད། དེ་ལྟར་འབད་འདི་མི་ལལ་
མོ་ཆེས་ལག་ལེན་གྲེད་རྒྱ་ཁག་པོ་རེད། ལོ་ན་རྒྱ་ཆེའི་མི་ཆོས་གྲེད་ཐབས་གང་
ཡོད་ཟེར་ན། སྤྱིར་འཛིག་རྟེན་ནག་པོ་སྟེ་གཡོ་ཁམ་སོགས་དང་སྟེལ་བའི་འཆོ་བ་
དེ་ཆོས་དང་རྒྱབ་འགལ་ཡིན་སྟབས་མཉམ་དུ་འོང་ས་མེད། དེ་མིན་འཛིག་རྟེན་ཡ་
རབས་རྒྱལ་མཐུན་དུ་འཆོ་བ། ཆབ་སྲིད་སྦྱོང་བ། ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་བྱ་བ། དགའ་སྦྱིད་

ཅེད་འཛོ་སོགས་ཡ་རབས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་དེ་དག་དང་མཉམ་དུ་ཆོས་ཀྱི་བསམ་བ་
དང་མ་བྲལ་བ་ཆོས་དང་མ་བྲལ་བར་མཉམ་སྤྱོད་བྱལ་བ་ཡིན།

བསྐྱབས་ན་ཁྱིམ་དུ་གནས་ན་འང་ཐར་བ་ཡོད། །
འཕགས་པོད་རྒྱལ་སློན་མར་བ་ལ་སོགས་བཞིན། །
མ་བསྐྱབས་རི་འགོར་གནས་ཀྱང་ངན་སོང་རྒྱ། །
འབྲི་བ་ས་ཡི་ཁུང་བུར་མཆོམས་བཅད་བཞིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། །

ཁ་སྒྲོན་གཉིས་པ། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲན་བྱ།
དང་ཕྱིས་ཚེ།

མི་རྒྱུ་མཆོག་ལ།

དེར་དུས་འཛམ་གླིང་གིས་ཀོ་རེ་ཡར་དོ་སྤང་བྱས་ཏེ་བྱམ་སྤྱིའི་རུས་
 ལྷགས་ཤིག་གིས་བཅན་འཛུལ་བཀག་འགོག་གྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། བཅན་
 འཛུལ་དེ་ལྟ་བུ་ཐོད་དུ་གྱེད་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་སྤྱིས་ཀྱང་དོ་སྤང་གྱེད་མཁན་
 མེད། བཅན་འཛུལ་འགོག་ཐབས་མ་བྱས་པར་འཛོག་མི་རུང་བ་དང་། ས་ཁུལ་
 གང་སར་རང་དབང་ལ་སྤང་སྟོབ་དགོས་པར་ཡོད་ཆེས་ཐོག་ནས་དེར་དུས་ཐོད་
 གྱི་ས་མཚམས་ཉེ་སྐོར་དུ་བྱུང་བའི་གནས་ལྷགས་རྣམས་ཁྱིད་བརྒྱད་མཉམ་
 འབྲེལ་བྱལ་ཚོགས་སུ་ཁྱུ་སྤྱིའི་འཁུར་འགན་ང་ཚོས་ལེན་བཞིན་ཡོད།

ཁྱེད་ཀྱིས་མཁུན་གསལ་ལྟར། ཉེ་ཆར་བོད་དུ་ཉ་ལས་པའི་དཀའ་ངལ་
འབྱུང་བཞིན་འདུག་དཀའ་ངལ་དེ་དག་བོད་གཅིག་ལུས་བརྩོས་བ་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་
མིས་རྒྱལ་ཁབ་ཚུང་བ་ནམས་དབང་བསྐྱར་ཁྱེད་འདོད་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ལ་འགོག་
རྒྱ་མེད་པའི་དབང་གིས་བྱུང་། ཉར་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབུ་བཞུགས་སུ་མང་བཀུར་
ལས་ལས་མགོན་ཏུ་ལའི་བླ་མར་ཁྱི་རྒྱལ་ཡུལ་ཁག་གི་དད་མོས་ཅན་ཆོས་མངལ་
ལྷག་ཞུ་བར་བཅར་འབྱོར་ཅན་ལས། དེ་མིན་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་བོད་མི་ཆོས་
རིའི་མོགས་ཁེ་གཙང་དུ་བསྐྱད་དེ་འདྲམ་སྤྱིང་ཡུལ་ཁག་གཞན་ལ་འབྲེལ་

གཏུགས་བྱས་ཡོད་པ་མ་རེད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༣ ལོའི་གོང་ཙམ་ལ་རྒྱ་ལའི་སྐྱེ་མ་དང་། རྒྱ་ནག་གོང་མའི་དབང་འབྲེལ་ལམ་མཛའ་མ་ཐུན་ཅན་བྱུང་། འབྲེལ་ལམ་དེ་ནི་ཆོས་དད་གཅིག་གྱུར་ལས་བྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་མཆོད་ཡོན་སྦྱིན་བདག་གི་འབྲེལ་བ་ཞེས་བརྗོད་ན་འགྲིག་པ། སྤེན་དོན་གྱི་རྩོག་སྤངས་གང་ཡང་མེད། བོད་མི་ཆོ་ཆོས་དད་ཆེན་པོ་ཡོད་སྐབས་དུས་ལུག་རིང་པོ་ནས་དམག་གི་ལས་ཐབས་སྤངས་ཤིང་། ཞི་བདེ་དང་། བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་སྦྱང་བ་དང་། རང་ལུལ་གྱི་སྦྱང་སྦྱོབ་ནི་ལུལ་གྱི་ཆགས་སྤངས་དང་། ལུལ་གཞན་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཐེ་བྱས་མེད་པས་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་ནག་གོང་མ་ནས་སྦྱང་སྦྱོབ་ལེན་པའི་དུས་སྐབས་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་ཆོས་དགོན་པ་ཡིན། རྒྱ་མིར་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱེད་པའི་ཕྱགས་བསམ་ཞིག་ཡོད་སྐབས་བོད་དང་། རྒྱ་ནག་གིས་མཆོས་རང་དབང་མཛའ་བློགས་གྱི་འབྲེལ་ལམ་དེར་གོ་བ་ལོག་སྐབས་གཞན་ཞིག་བྱས་ཏེ། རྒྱ་ནག་དབང་བསྐྱར་བྱེད་མཁན་དང་། བོད་ནི་དེའི་འོག་གི་གཞུང་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་རེད། དེར་བརྟེན་རྒྱ་ནག་ནས་བོད་དུ་ལྟ་ཚུལ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པའི་སྐོར་བོད་བསམ་བློས་ཕྱགས་གྱི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲོ་ཐོག་མར་འཁོར་བ་རེད།

༡༩༡༠ ལོར་རྒྱ་མི་བོད་དུ་ཡོང་སྐབས་ལུལ་གཉིས་གྱི་གནས་ཚུལ་བཞིགས་རལ་ཆེན་པོར་གྱུར། ༡༩༡༡་༡༩༡༣ ལོར་རྒྱ་ལའི་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་བྱེད་བརྩ་གསུམ་པའི་འོག་ཏུ་བོད་རང་དབང་རང་བཅོན་ཆ་ཆང་ཡིན་པའི་གསལ་བསྐྱགས་བྱས། སྐབས་དེར་བལ་ལུལ་ཡང་རྒྱ་ནག་གི་བཀའ་བཀོད་འོག་ནས་ཕྱོལ་འདུག

༡༩༡༡ ལོ་ནང་རྒྱ་ནག་ཏུ་ནང་འཁྲུག་ས་བྱུང་སྟེ་མན་རྩ་གོང་མའི་དབང་བསྐྱར་
མཛུགས་བསྐྱས་རྗེས་བོད་དང་རྒྱ་ནག་དབར། ཆོས་དང་མཛའ་མ་ཐུན་གྱི་འབྲེལ་བ་
མཐའ་མ་དེ་གཅིང་ཆད་དུ་བྱིན་པ་རེད། དེར་བརྟེན་བོད་པས་རང་ཉིད་ཁོ་གཅིང་
གཅིག་ཕྱར་སྔོན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁའ་འཕགས་དང་། ཐུགས་རྗེ། སྐུ་པས་རེ་
རྒྱ་གར་དབྱིན་གཞུང་གི་སྤངས་སྤྱོད་བཅས་ལ་བརྟེན་ཏེ་གནས་སྔོན་བྱས། གནས་
རྩལ་འདི་འབྲེལ་སྐབས་དབྱིན་རིས་ཀྱང་བོད་དུ་དབང་བསྐྱར་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་
ལུགས་བརྗོད་ཐུབ། སྐབས་རེ་བོད་དུ་དབྱིན་རི་དང་། རྒྱ་ནག་གི་རྩལ་ལུགས་
འདོན་སྐབས་བྱུང་ན་ཡང་། བོད་ནི་རང་ཉིད་ལོགས་སྔོན་ཁོ་ན་བྱས། དེས་རང་
ཡུལ་དུ་ཞི་བདེ་ཡུན་གནས་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གཞན་དང་ཡང་མ་ཐུན་པོ་བྱུང་
འདུག་བོད་མིས་རྒྱ་ནག་མི་མང་དང་མཛའ་མ་ཐུན་སྤྱི་མཐུན་བྱས་ན་ཡང་། ༡༩༡༤
ལོའི་བོད་རྒྱ་ཁྲིའི་ས་ཡིན་ལུགས་དེར་ཁས་ལེན་མ་བྱས་པ་རེད།

དབྱིན་རིའི་བརྗོད་ནན་ལ་བརྟེན་ནས་ཆིངས་ཡིག་ཅིག་ལ་མིང་རྟགས་
བཀོད་དེ་བོད་རྒྱ་ནག་གི་སྤངས་རན་གྱི་འཕམ་མིང་ཅན་གྱི་ཁྲིའི་ས་གཏོགས་སྤྱི་བྱས།
དེས་ལྷ་སར་རྒྱ་མིའི་དོན་གཅོད་ཁང་ཞིག་འཛུགས་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་བྱུང་ན་ཡང་།
བོད་ཀྱི་ལས་དོན་ཐོག་ཐེ་བྱས་ནས་ཡང་མི་ཆོག་པ་ཡིན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༤ ལོའི་
ཆིངས་ཡིག་ལ་རྒྱ་མིས་མིང་རྟགས་མ་བཀོད་སྐབས་མིང་ཅན་གྱི་ཁྲིའི་ས་
གཏོགས་དེ་ལ་ཡང་མཐའ་འདྲེད་བྱེད་ཡུལ་མེད། བྱིས་མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་གར་
དང་། བལ་ཡུལ་སོགས་ནས་ཀྱང་བོད་རང་དབང་རང་བཅན་དུ་ངོས་བཟུང་གི་
འབྲེལ་བ་བྱས་ཡོད་པ་རེད། དབྱིན་རིས་མཛའ་གྲོགས་ཀྱི་རྣམ་འགྲུར་བསྟན་ཡོད་

ཡང་། དཔག་ཆེན་གཉིས་པའི་སྐབས་བོད་ཀྱི་དབྱང་དཔག་རྒྱ་ནག་གི་མཐུན་
གྲོགས་སུ་མ་བྱིན་པ་རེད། དེར་བརྟེན་བོད་ཀྱི་རང་དབང་རང་བཙན་གྱི་རྣམ་
འགྱུར་བསྟན་ཅིང་། ཐོབ་ཐང་དེ་ལ་གནས་སྡོད་བྱས་པ་རེད། བོད་དང་རྒྱ་གར་གྱི་
འབྲེལ་བའི་ལམ་སྟོན་ནི་ད་དུང་ ༡༩༡༩ ལོའི་ཆིངས་ཡིག་དེས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་
པ་དང་། རྒྱ་ནག་ཆིངས་དོན་དེ་ཁོངས་ཚུད་ཞུགས་མེད་སྐབས་དེའི་ཐོབ་ཐང་
རྣམས་སྡོངས་དགོས། དེར་བརྟེན་བོད་འདི་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་རང་དབང་རང་
བཙན་ཡང་བསྐྱར་བྱུང་བ་རེད།

༡༩༡༡ ལོ་རྒྱ་ནག་ནང་ཁུལ་ངོ་ལོག་གི་རྗེས་སུ་བོད་དང་རྒྱ་ནག་གི་
འབྲེལ་བ་ཆེས་སྤ་བ་དེ་དག་རྒྱ་ནག་གྲུང་ཟན་གྱི་སྒོལ་ལུགས་ཆ་ཆང་དུ་འགྱུར་
ནས་ད་དུང་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཐབས་མེད། ལྷ་སྤྱོད་ཐ་དད་འདི་ལྷ་བྱར་
མཛེལ་མཐུན་འབྱུང་བ་དཀའ་གཤིས་མ་འོངས་པར་རྩོག་ཁྲ་འབྱུང་དྲོགས་གིས་
༡༩༡༩ ཟླ་བ་བདུན་པ་ནང་ལྷ་སར་ཡོད་པའི་རྒྱ་མིའི་སྤྱི་ཚབ་ཆོ་བོད་གཞུང་གིས་
བྱིར་སློག་བྱས་པ་ནས་བཟུང་བོད་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་མི་མང་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་
ཡོད་པ་མ་རེད། བོད་ནི་རྒྱ་ནག་གི་དངོས་གཙོ་སྤྱི་བའི་ལྷ་སྤྱོད་དུ་མ་ཞུགས་པར་
ལོགས་སུ་སྡོད་འདོད་ཡོད་ཡང་། རྒྱ་ནག་གིས་བོད་ཞི་བདེར་འཛིག་འདོད་ཡོད་
པ་མ་རེད། རྒྱ་ནག་མི་མང་སྲིད་གཞུང་བཙུགས་པ་ནས་རྒྱ་མིས་བོད་བཅིངས་
བཀོལ་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་ལུགས་འཛིགས་སྤང་བསྐྱལ་ཞིང་། བོད་གཞུང་སྟོར་བཞུག་
གཏོང་ཐབས་འདྲ་མིན་མང་པོ་བྱས། བོད་པས་དེ་དག་བཀག་འགོག་མི་སྲུབ་པར་
ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ་རྒྱ་ནག་དང་ཞི་མཐུན་གྱིས་འབྲེགས་ཐབས་བྱས། རྒྱ་ནག་ཏུ་

འགྲོ་མཁན་བོད་ཀྱི་དོན་གཅོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གར་ནས་ཐོན་བསྐྱོད་མ་ཐུབ་པ་ནི་སློ་
 བམ་གྱི་གཞི་ཞིག་ཡིན་ཡང། དེ་ནི་རྟོང་གོང་རྒྱུད་འགྲོ་རྒྱུར་དབྱིན་རིས་ལག་
 འབྲེར་མ་སྤྲད་པ་མ་གཏོགས་ཁོང་ཆོའི་ཉེས་སྦྱོན་མིན། ཀྱི་གར་གཞུང་གི་ཁྲོགས་
 རམ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་དོན་གཅོད་པ་ཆོ་དང། ཀྱི་ནག་གི་གཞུང་ཆབ་ཀྱི་གར་
 ཏུ་ཡོད་པ་སློང་མོལ་འགོ་འཇུགས་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་སྤྲད་ཡང། ཁོང་ཕྱི་ཆེད་གྲུ་
 པ་ནང་མ་གཏོགས་ལྷོ་ཡིར་མ་འབྱོར་པ་རེད། ལྷོ་ཡིར་འཕྲོས་མོལ་བྱེད་བཞིན་
 པའི་སྐབས། ༡༩༥༠ ཟླ་བཅུ་པའི་ཆེས་བདུན་ཉིན་རྒྱ་མིའི་དབྱུང་དམག་རྣམས་
 རྣམ་ས་གནས་ཁག་མང་ནས་འབྲི་ཚུ་བཀྲལ་བསྐྱོད་བྱས་ཤིང། འབྲི་ཚུ་ནི་དུས་
 དུན་གང་འཆམས་རིང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ས་མཆམས་ཡིན། ལྷན་མ། སྐམ་ཐོག་གྲུ་ཁ།
 ཆ་སྤྲ། དེ་བོ་ཆེ་འགོ་རྒྱུ། ཡ་ག་ལོ། མར་ཁམས་སོགས་གནད་ཆའི་ས་ཆ་མང་
 བོ་རྒྱ་མིས་བཟུང། ས་སྤང་ཅམ་ལས་བཅན་འཇུལ་འགོག་ཆེད་མིན་པའི་ཁམས་
 རང་ས་མཆམས་ཁག་ཏུ་ཡོད་པའི་བོད་དམག་རྣམས་རྒྱ་མིའི་དབྱུང་དམག་ནས་
 སྒྲོར་བཅོམ་གྱིས་སྤྱོགས་ཁག་ལྷན་ཆབ་མདོར་སྒོལ་འཇིངས་བྱས་ཤིང།
 ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་བུའི་ཆབ་མདོ་རིང་མིན་རྒྱ་མིར་ཤོར་ཏེ། བོད་གཞུང་གི་
 བཀའ་སློན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་རི་བྱས་ཤེས་ཆོར་མི་འདུག།

དེ་འདྲའི་སློ་བུར་གྱི་བཅན་འཇུལ་དེ་དག་འཇམ་སླིང་ཕྱི་ལོགས་ནས་རི་
 བཞིན་ཤེས་གྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། བོད་དུ་བཅན་འཇུལ་བྱས་ཏེ་ཡུན་རིང་སོང་རྗེས་
 རྒྱ་ནག་གི་དབྱུང་དམག་བོད་དུ་འགྲོ་དགོས་བཀའ་པབ་ཚུལ་རྒྱ་མིས་འཇམ་སླིང་
 ཏུ་བྲིལ་བསྐྱགས་བྱས་པ་རེད། བཅན་འཇུལ་དེས་བོད་ཀྱི་ཞི་བདེ་སྒྲོར་བཞིགས་

བྱས་པས་མ་ཆད། རྒྱ་ནག་གིས་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་ཁས་ལེན་བྱས་པར་ཡང་སོར་གནས་མ་བྱས་པ་དང་། བོད་དུ་ངོ་བོ་གི་གནས་ཚུལ་བཅོས་པའི་མཐར་བོད་མིས་བཅེ་ཞེན་བྱེད་པའི་རང་དབང་རང་བཅན་ཡང་འཕྲོག་རྒྱུར་ཐེ་ཆོམ་མེད།

མི་རྗེ་བླ་ཆེ་མཆོག་ལ་ཞུ་རྒྱུར། བོད་མི་ཆོས་དག་འཐབ་ལན་ཅིག་མ་བྱས་པར་རང་བཞིན་མགོ་སྐྱར་མི་བྱེད་ཀྱང་། དུས་རྒྱུ་ཉེ་བའི་རྒྱུད་མཁན་བོད་མི་ཆོས་དག་འཐབ་ཁོ་ནར་བའི་རྒྱ་མིར་འཐབ་ཀྱིས་བྱེད་པར་རེ་བ་ཆེན་པོ་མེད། འོན་ཀྱང་ས་སྤྱོགས་གང་དུ་བཅན་འཇུག་བྱུང་ཡང་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོགས་ནས་འགོག་རྒྱགས་གནང་རྒྱུ་ཡིན་པ་ང་ཆོས་གོ་རྟོགས་བྱུང་།

བོད་རྒྱ་མི་གྲུང་བཞུག་འཇུག་རྒྱུའི་དོན་དུ་མཆོན་ཆ་ལྡན་པའི་བཅན་འཇུག་བྱས་པ་དེ་ནི་ཆེས་མངོན་གསལ་ཆེ་བའི་བཅན་འཇུག་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། བོད་མིའི་འདོད་ལྟོང་མེད་པར་བཅན་ཤྲགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བོད་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་སུ་བསྐྱར་ན། དུས་ཆེ་བས་ཆུང་བར་བཅན་གཞོན་གྲིམས་འགལ་བྱས་པའི་དཔེ་སྟོན་སྤྲུག་ཤོས་ཤིག་ཡོང་གི་རེད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོའི་ཐོག་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱ་མིའི་བཅན་འཇུག་འགོག་རྒྱགས་གནང་དགོས་ཞེས་ཁྱེད་བརྒྱུད་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཆོར་འབོད་བསྐྱལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

རྟོག་ཁྱད་ནི་དཀའ་ཆེགས་ཆེན་པོ་མིན། རྒྱ་མིས་བོད་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཡིན་ལུགས་ཐེར་ཞིང་། བོད་མིས་ནི། མི་རིགས། ཤེས་རིག་ས་བབས་ཆགས་སྐྱངས་གང་ཅི་ནས་རྒྱ་མི་དང་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་ཡིན་པར་བསམ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། གལ་སྲིད་བོད་མིའི་འདོད་ཚུལ་དེར་རྒྱ་མིས་སློ་མོས་མེད་ན། བོད་མིའི་

འདོད་ཚུལ་དེ་ལ་སྒྲིང་བཟང་གི་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་གཞན་དག་ཡོད།
གནད་དོན་འདི་དག་ཁྲིམས་ལུགས་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཡིན་ཆེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་
ཁང་ཁག་ལ་ཞུ་གཏུགས་བྱས་ན་འགྲིགས། བོད་རྒྱ་ནག་གིས་བཟུང་བ་དེས་ཨེ་ཨ་
ཡའི་ནང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་ཆོའི་རང་དབང་དང་། སྲིད་གཞུང་བརྟན་གནས་
ཡོང་རྒྱུར་ཉེན་ཁ་ཇེ་ཆེར་བྱིན་པ་རེད།

རེད་བཀའ་སློན་ཆོས་རྒྱལ་འཛི་སྒྲ་མའི་བཀའ་འབྲེལ་ལྟར་ང་ཚོ་བཀའ་ཆེ་བའི་
བོད་དོན་འདི་དག་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནས་ཐག་གཅོད་གནང་རྒྱུར་འབྲུལ་
རྒྱ་དང་། གྲུ་སྒྲིའི་སྒྲིང་ཚུལ་བཟོ་བསྐྱེད་བྱེད་པའི་བྱ་སྒྲིང་གིས་ང་ཆོའི་སྲིད་གཞུང་
སྟོར་བཞགས་མི་འགྲོ་བར་འཇུག་གླིང་ནས་སེམས་འཁུར་གནང་བའི་རེ་བ་ཞུ་
བཞིན་ཡོད། ཀ་སྤྱད་ཞུ་སྤྱད་པའི་གནས་ཁང་ནས། བོད་ཀྱི་བཀའ་འགན་དང་། མི་
མང་ཚོགས་ཆེན་གྱི་འཕུས་མི་སྤྱན་མོང་གིས་བོད་ལུགས་སྲུང་སྒྲོལ་ཆེས་མཉམ་
དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལྷ་ ༡༡ ཆེས་ ༥ ལ་ཕུལ།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལྷ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༩ རེས་གཟའ་པ་སངས་ཉིན་མཉམ་
འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་ནང་ཨལ་སལ་བ་ཤོར་ནས་བོད་དུ་ཕྱི་རྒྱལ་

ཕྱི་དམག་ཤུགས་བཅན་འཛུལ་བྱུང་བར་སློན་བཞེད་སྒྲིབ་མོལ་གནང་བའི་གནད་
དོན་ཞི་བའི་ཐོག་འགྲིགས་རྒྱུ་དེ་དུས་སྐབས་ཡོང་ཆེད་ཚོགས་འདུར་གོ་བསྐྱར་
གནང་རྒྱུ་འགྲུངས་འཛིག་གནང་བའི་སློར་ཁྱུ་རྒྱ་ཡིན། ངས་སློ་པམ་ངང་ཁྱུ་རྒྱ་
བཅན་འཛུལ་དེ་དག་གཞི་རྒྱ་རྗེ་ཆེར་ཕྱིན་ཏེ་ད་ཆ་བོད་ས་ལལ་ཆེར་རྒྱ་ནག་གི་
དམག་ཤུགས་འོག་ཚུད་ཡོད་པ་རེད། ང་དང་། ངའི་གཞུང་ནས་ཞི་བའི་ལམ་ནས་
འགྲིགས་ཐབས་མང་པོ་བྱས་པར་བདག་སློད་མ་བྱུང་། འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་དང་།
ཚོས་ཀྱི་སློར་རྒྱ་མིའི་བྱ་སློད་ཤིན་ཏུ་མ་རུང་བར་བྱས་པར་བརྟེན་མཉམ་འབྲེལ་
རྒྱལ་ཚོགས་རང་ནས་བོད་དོན་གྲོས་བསྐྱར་འགྲུངས་འཛིག་གནང་བ་དེར་འབྲལ་
དུ་དགོངས་བཞེས་བཀའ་བསྐྱར་ཡོང་བ་ཞེས་རེ་འདུན་ཁྱུ་བཞིན་ཡོད། ཕྱི་ལོ་
༡༩༥༠ ལོ་རྒྱུ་དམག་ནས་བོད་སར་ཁྲིམས་འགལ་བཅན་འཛུལ་བྱེད་སྐབས་བོད་
ནི་རང་དབང་ཆ་ཆད་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་དང་། ང་དང་ངའི་གཞུང་ནས་ཁུས་
ཤུགས་ཆེན་པོ་ཁྱུ་འདོད་ཡོད་ཅིང་། དོན་གནད་འདི་དག་གི་རྒྱུ་སློར་ཆེད་དུ་
གཤམ་གསལ་དོན་གནད་ནམས་ཁྱུ་རྒྱ་ཡིན།

དང་པོ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལོ་རྗེ་སྐྱེ་བའི་བཅུ་གསུམ་པས་བོད་རང་བཅན་གྱི་ཕྱི་ལོ་
བསྐྱགས་གནང་བ་ནས་བཟུང་བོད་ནང་རྒྱ་མིའི་དབང་ཤུགས་གཏན་ནས་

བྱང་ཡོད་པ་མ་རེད།

གཉིས་པ། བོད་ཀྱི་དབང་ཆ་ཆང་མ་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ཁྲུང་ས་སྐྱེལ་
བརྟན་པོ་ཡོད། དུས་སྐབས་དེ་དང་། དེའི་ཉེ་གོང་ལ་བོད་གཞུང་ནས་
རྒྱལ་འབྲེལ་གྱི་གྲོས་མཐུན་ཁག་ལྔ་ཙམ་བཞག་ཡོད་པ་རེད།

གསུམ་པ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༩ ལོ་དབྱིན་བོད་དབང་གི་ཆིངས་ཡིག་ལ་བོད་གཞུང་
གིས་རྩ་འཛིན་གྱི་དབང་ཆ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ནང་བོད་ཀྱི་དབང་ཆ་ཆང་མ་
ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་དེ་རྩ་འཛིན་བྱས་ཡོད་པ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་སྐྱེལ་
ལ་དབྱིན་རི་དང་། རྒྱ་ནག་གི་སྐྱེལ་ཆ་དང་། ཁྲུང་མེད་ཀྱི་དབང་ཆ་བྱང་
ཡོད་པ་རེད། བོད་ཀྱི་ཕྱི་འབྲེལ་དབང་ཆ་ཆིངས་ཡིག་དེའི་ནང་དགག་
ཆ་འགའ་ཤས་ཡོད་པ་དངོས་འབྲེལ་ཡིན་ཀྱང་། བོད་དོན་གྱི་གནས་
སྐབས་ལ་གཞོན་འགའ་ཡོད་པ་མ་རེད། དབྱིན་རི་ནས་རྒྱ་གར་ལ་དབང་
བྱས་ཅིས་སྤྱད་ཟེས་དགག་ཆ་དེ་ཆོའི་རྒྱས་པ་ཉམས་པ་རེད།

བཞི་པ། བོད་རྒྱ་ནག་གི་ཁོངས་གཏོགས་ཡིན་པ་རྩ་འཛིན་འཕེར་བའི་ཡིག་ཆ་
ཁྲུང་ས་ལྷན་རིགས་བོད་དམ། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་སྤུ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་
མ་རེད།

ལྔ་པ། འཛམ་གླིང་དམག་ཆེན་གཉིས་པའི་སྐབས་རྒྱ་གར་ནས་བོད་ས་བརྒྱད་རྒྱ་
ནག་ཏུ་གཡུལ་མཁོའི་ཡོ་ཆས་མིན་པའི་དངོས་ཆས་མ་གཏོགས་གཏོང་
མ་བཅུག་པར་བོད་བར་གནས་སྤུ་བསྤྱད་པ་དེས་བོད་རང་དབང་གཙང་
མ་ཡིན་པའི་རྟགས་མཆན་མངོན་གསལ་ཅན་བསྟན་ཡོད་པ་དང་།

གནས་སྐབས་དེ་ནི་དབྱིན་གཞུང་དང་། རྒྱ་ནག་ནས་ཁས་ལེན་བྱས་ཡོད་
པ་རེད།

དྲུག་པ། བོད་རང་དབང་གཙང་མ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་
ནས་ཀྱང་ངོས་འཛིན་བྱས་ཡོད་པ། དཔེར་ན ཕྱི་མོ་ ༡༩༥༩ ལོ་བོད་ཀྱི་
ཆོང་དོན་སྐྱེ་ཆབ་རྒྱ་གར་དང་། ས་རན་སི། ཨི་ཀྲ་ཡི། དབྱིན་ཇི། ཨ་རི་
སོགས་ལ་བསྐྱོད་སྐབས་བོད་གཞུང་གི་ལག་འབྲེར་ལ་རྒྱལ་ཁབ་དེ་དག་
གི་གཞུང་ནས་ཆ་འཛོག་བྱས་ཡོད་པ་རེད། འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་ཆ་
ནས་ཀྱང་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོག་ནས་བར་འཆང་དགོངས་བཞེས་
འཕམ་ཏུ་གནང་དགོས་ཞེས་ངས་རེ་འདུན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། རྒྱ་མིས་བོད་སར་
བཅན་འཕྱེལ་བྱས་ཐེས་འཛམ་གླིང་ནས་ཁས་ལེན་བྱས་པའི་བྲིམས་
ལུགས་དང་འགལ་འཛོལ་བྱས་པ་གཤམ་གསལ།

དང་པོ། ཁོང་ཆོས་བོད་མི་སྟོང་ཕྲག་མང་པོའི་རྒྱ་ཁོར་དང་། འཆོ་ཐབས་འཕྲོགས་ཏེ་
སྐྱབ་ཤི་དང་། ལུ་སྐྱབ་བཟོད་བྲལ་དུ་བཏང་བ་རེད།

གཉིས་པ། མོ་མོ་བུ་ཕྲག་དང་བཅས་པར་རང་དབང་མེད་པའི་མནར་གཅོད་དང་། སྐྱ་
མེད་དམག་དོན་གྱི་ལས་ཅོལ་བསྐྱལ་འདེད་བྱེད་པ།

གསུམ་པ། མོ་མོའི་སྐྱེ་སྐོ་འགོག་པའི་བྱེད་ཐབས་ངན་པ་ལག་ལེན་དུ་བསྐྱར་ཞིང་།
དེའི་དམིགས་ལུལ་ནི་བོད་མི་རིགས་རྩ་མེད་གཏོང་ཆེད་ཡིན་པ་རེད།

བཞི་པ། རྒྱ་མེད་ཀྱི་བོད་མི་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་སྐྱོག་གཅོད་བྱས་འདུག

ལྔ་པ། རྒྱ་མཆོན་མེད་པར་བོད་མིའི་འགྲོ་འཁྲིད་མང་པོ་བསད་ཡོད་པ་རེད།

བྱུག་པ། ཆོས་དང་། ཤེས་རིག་ཅ་མེད་གཏོང་རྒྱའི་ཐབས་ཤེས་སྣ་མང་བྱས་ཏེ་དགོན་
 བ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་ཅ་མེད་བཅོས། རིན་ཐང་བྲལ་བའི་སྐྱ་གསུང་བྲག་མཉེན་
 མང་པོ་བསྟོར་བཤེགས་བྱས། དེར་དུས་རང་གི་རྒྱལ་ཁོར་དང་། སློག་ལའང་
 ཡིད་བརྟན་མེད་ཅིང་། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་ས་ནི་བར་དོའི་གོང་ཁྲིར་ལྷ་བྱ་
 ཞིག་ཏུ་གྱུར་འདུག ངའི་མི་མང་གི་དཀའ་སྤོང་ནི་བརྗོད་བར་དཀའ་བའི་
 གནས་སུ་གྱུར་ཡོད་ན། དོན་མེད་མི་མང་གི་ལུས་སློག་འཕྲོགས་པ་འདི་
 དག་འབྲལ་དུ་མཆམས་གཅོད་དགོས་ཀྱི་འདུག དེར་བརྟེན་ངས་ལ་མི་རྗེ་
 མཆོག་དང་། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོག་ལ་རེ་འདུན་ཆེན་པོས་སྟན་འབྲལ་
 ལྷུས་པ་འདིར་དགོངས་བཞེས་བྱས། ལེན་ངེས་བར་གནང་བའི་ཡིད་ཆེས་ལྷ་
 བཞེན་ཡོད།

ནི་འུ་ཕྱི་ལི་ནས། ཏཱ་ལའི་སྤྲ་མས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ཟླ་དགུ་པའི་ཆེས་དགུ་

ལ།

༡ ཕྱི་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་བྱང་ཆེ་ལམ་རྩི་ཤོག་ཏུ་མ་ལོ་མཆོག་ལ།

མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་དང་། སྐྱེཏ་ནས་ཀོང་པོའི་ནང་སྐབས་ཆེན་གྱི་ལས་དོན་གནང་དང་གནང་སྒྲིལ་ལ་སྐྱོན་དགའ་བོ་ཡོད།

༡ ཐུན་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ རྒྱ་དབྱ་པའི་ཆེས་དབྱ་ཉིན་ལུ་པའི་སྐྱོན་ལྷ་སྐྱེཏ་ནས་འབྲེལ་སྤྱིལ་གནང་བ་ཨང་༣༠༣༣ འཁོད་བ་དེ་དང་། ལྷི་ལོ་ ༡༩༩༠ རྒྱ་དབྱ་པའི་ཆེས་གཉིས་ཉིན་ལུ་པའི་ལྷ་ཡིག་ལ་གཟེགས་རྟོག་ཡོད་བ་ལྷ་རྒྱ།

༢ མ་ལ་ཡ་དང་། ཐའི་ལན་གཉིས་ནས་ལྷ་བསྐྱལ་གནང་སྤྱི་ལོ་ལོ་ལོ་དོན་སྐྱོར་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་གཞིར་ཚུད་བ་ཏུ་ཅང་དགའ་བོ་བྱུང་བ་མ་ཟད། ཁོང་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་བློན་རྩིས་ཐུན་ལྷ་གི་ཡོད། ཐུན་གྱི་རེ་བར་ཞི་བདེར་དགའ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱལ་ནས་ངའི་མི་མང་གི་སྤྱི་དག་ལ་གསན་བཞེས་གནང་བའི་རེ་བ་ཡོད་ཅིང་། བཅོན་གཞོན་དང་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་སྐྱོན་བས་ཁྱབ་ བ་འདིར་འོད་སྤང་ཅན་གྱི་ལས་སྐྱོན་རོགས་མགོན་ཡོང་བ་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

༣ ལྷི་ལོ་ ༡༩༩༠ རྒྱ་དབྱ་པའི་ཆེས་ཉིན་བཞི་ཉིན་ཁྱུང་ལོ་བ་ནས་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་གནང་བའི་གསུང་སྤྱིལ་དུ་རྒྱ་བསྐྱེད་རིང་ལུགས་འོག་གནས་པའི་མི་རྒྱལ་ལ་རང་དབང་དགོས་ལུགས་གསུངས་པར་ཏུ་ཅང་དགའ་བོ་བྱུང་། ངའི་ལུང་པ་ཡང་རྒྱ་བསྐྱེད་རིང་ལུགས་ཀྱི་གནས་སྤངས་འོག་ཚུད་ཡོད་སྐབས་ལྷ་དུ་སྤྱིལ་སྤྱིལ་ཆེན་པོས་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱེད་པའི་ལུང་པ་གཞན་དག་

དང་མཉམ་དུ་ང་ཚོར་ཡང་རང་དབང་ཐོབ་པའི་རེ་བ་ཡོད།

༥ གྱི་ལོ་ ༡༩༡༡ དང་། ༡༩༡༣ གོང་གི་དུས་ཡུན་རིང་པོའི་ནང་བོད་ནང་
རྒྱ་མིའི་དབང་ཆ་ཤུལ་ཙམ་མེད་པ་རེད་ཅེས་ངས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ལུ་རོན་
འདི་སྐོར་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལྟ་དགོས་དོན་མི་འདུག

༦ གྱི་ལོ་ ༡༩༡༡ དང་། ༡༩༡༣ བན་བོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཇི་སྐད་ཡང་།
ཇི་སྐད་སྐྱོང་བཅུ་གསུམ་པས་བོད་རང་དབང་ རང་བཅན་གྱི་དེལ་བསྐྱགས་གནང་
སྟེ་རྒྱ་མི་བོད་ནས་མཐར་སྐྱོད་བཏང་བ་ནས་བཟུང་བོད་འདི་རང་སྟོབས་ཀྱི་ རང་
དབང་རང་བཅན་ཡིན་པས་མ་ཆད། ལུགས་མ་ཐུན་གྱི་རང་དབང་རང་བཅན་ཞིག་
ཀྱང་ཡིན་པ་རེད།

༧ གྱི་ལོ་ ༡༩༡༣ ལོ་བོད་དང་སོག་པོའི་དབར་ཆིངས་ཡིག་ཅིག་བཞག་
ཅིང་། འདི་ནི་ཇི་སྐད་སྐྱོང་གོང་མ་རང་གི་དབང་ཆའི་ཐོག་ནས་བཞག་པ་མ་ཟད།
དེའི་ནང་བོད་དང་། སོག་པོ་གཉིས་ཀ་རང་བཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་པན་ཚུན་དུ་ཁས་
ལེན་བྱས་ཡོད་པ་རེད།

༨ གལ་ཆེའི་འཁྲུག་ཚོད་ཐག་གཅོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་གྱི་ལོ་ ༡༩༡༣ ལོ་སིམ་
ལར་འགོ་བཙུགས་པའི་ཤོག་ཁག་གསུམ་གྱི་ཁོངས་བོད་པས་ཕྱིན་ཡོད་ཅིང་། དེ་
དག་ནི་དབྱིན་གཞུང་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་། བོད་གཞུང་བཅས་རེད། སྐབས་དེའི་
སྐྱེ་ཆབ་ནམས་གཞུང་སོ་སོ་ནས་ཐག་ཆོད་པའི་དབང་ཆ་ཆང་མ་སྤྲད་ཡོད་པའི་སྐྱེ་
ཆབ་ཤིང་སྐྱེ་ཆའི་ཡིན་པ་ནི་ཤོག་ ཁག་གི་སྐྱེ་ཆབ་ཆོས་བཅོས་པའི་ཡིག་ཆ་དེ་གའི་
ནང་གསལ་འཁོད་ཡོད་པ་རེད།

༩ བདེན་པ་དེ་ནི་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་བཏོན་པའི་ཤོག་དཀར་ཞེས་པའི་
ཡིག་ཆ་ཨང་གཉིས་པའི་ཤོག་ལྗེ་ ༣༩ རང་གསལ་འཁོད་ཡོད་ཅིང་། དེའི་འགོ་
བརྒྱུད་དུ་བརྒྱུད་ཐོང་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ཟླ་དགུ་པ་ནས་ཟླ་བཅུ་གཅིག་བར་རྒྱ་
དཀར་ནག་དབར་བཏང་ཡིག་ཅེས་འཁོད་ཡོད་པ་རེད། ཤོག་དཀར་གསུམ་པའི་
ཤོག་ལྗེ་དགུ་བཅུ་གོ་བཞི་གོ་ལྔ་ནང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ཟླ་གཉིས་པའི་ཆེས་བཅུ་
གཉིས་ལ་བཏང་བའི་ཡི་གེའི་ནང་དུང་བདེན་པ་དེ་ཡང་བསྐྱར་གསལ་འཁོད་
ཡོད་འདུག།

༡༠ ཆིངས་ཡིག་དེ་དག་རྒྱ་མིའི་སྐྱེ་ཁམས་ནས་བཅོས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་
རྗེས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་ཤིང་། མཐའ་མཇུག་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༥ ཟླ་
བདུན་པའི་ཆེས་ ༣ ཉིན་བོད་གཞུང་གི་འགོ་འཁྲིད་གནང་བྱུང་བའི་དུས་སྐབས་
ཀྱི་ཏཱ་ལའི་ཟླ་མའི་མཆོན་ཡིག་དང་། དབྱིན་གཞུང་སྐྱེ་ཁམས་ཀྱི་མཆོན་ཡིག་བཀོད་
པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རྒྱ་མིས་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་བསྐྱར་ནས་
བོད་གཞུང་དང་། དབྱིན་གཞུང་གི་སྐྱེ་ཁམས་གཤམ་གསལ་ཡིག་ཆར་མིང་
རྟགས་བཀོད་པ་རེད།

༡༡ ར་ཆོ་དབྱིན་གཞུང་དང་། བོད་གཞུང་གི་སྐྱེ་ཁམས་ཆོས་ཆོད་ཡིག་
འཛིག་རྒྱར་ཟུར་ཡོད་ཆིངས་ཡིག་ལ་དབྱིན་གཞུང་དང་། བོད་གཞུང་གཉིས་ཀས་
ཅ་འཛིན་གཏན་འཁེལ་བྱེད་རྒྱུ། ཆིངས་ཡིག་དེར་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་ས་ཡིག་མ་
བཀོད་བར་དེའི་ནང་འཁོད་པའི་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ཐོབ་ཐང་ནམས་བེད་སྤྱོད་མི་
ཆོག།

༡༣ འདི་དེ་ཐོག་ང་ཚོས་མིང་རྟགས་བཀོད་ཅིང་། དམ་སྤྱག་པལ་པའི་
དབྱིན་ཡིག་འབྲ་གཉིས་དང་། བོད་ཡིག་འབྲ་གཉིས་ཡོད།

༡༣ སིམ་ལར་ཡེ་ཤུའི་འདས་ལོ་ ༡༩༡༩ ཟླ་བདུན་པའི་ཆེས་གསུམ་
བོད་ཤིང་སྤྱག་ཟླ་ལྷ་པའི་ཆེས་བཅུ་ལ་ཨེའི་ཉན་རི་མག་མོ་ཉན་དབྱིན་གཞུང་སྤྱི་
ཚབ།

དབྱིན་གཞུང་སྤྱི་ཚབ་ཀྱི་དམ་སྤྱག

རྒྱ་ལའི་ཟླ་མའི་དམ་སྤྱག

ཐོན་ཆེན་བཤའ་སྤྱིའི་དམ་སྤྱག

ཐོན་ཆེན་བཤའ་སྤྱིའི་ས་ཡིག

འབྲས་སྤྲངས་དགོན་གྱི་དམ་སྤྱག

སེ་ར་དགོན་པའི་དམ་སྤྱག

དགའ་ལྡན་དགོན་པའི་དམ་སྤྱག

རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཆེན་གྱི་དམ་སྤྱག

༡༤ རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་ཆིངས་ཡིག་འདི་དོན་ལ་ཉན་འཛོགས་མ་བྱས་
སྤྲུལ་སྤྲངས་ཡིག་དེའི་ནང་ཡོད་པའི་ཐོབ་ཐང་ནམས་རྒྱ་ནག་ལ་མ་བྱུང་བ་རེད།

༡༥ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༦ ལོ་བོད། ག་རིའི། དབྱིན་གཞུང་བཅས་ཀྱི་ས་
མཚམས་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་པ་ཞིག་གཉའ་ནང་དུ་འཛོམས་པ་རེད།

༡༦ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༣ དང་། ༡༩༥༠ བར་བོད་ནང་རྒྱ་མིའི་དབང་ཆ་བྱི་ཅམ་
ཡང་མེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༩ ལོ་རྗེ་སྤྱི་ཐོབ་བཅུ་གསུམ་པ་སྤྱི་གཤེགས་སྤྲུལ་སྤྲངས་

དགོངས་ཇོགས་སྐབ་པར་དོན་གཙོད་པ་ཡོང་བ་དེ་བཞིན་བོད་དུ་སྡོད་བཅུག་པའི་
གནས་སྐབས་ནི་རྒྱ་གར་དང་། བལ་ཡུལ་གྱི་དོན་གཙོད་པ་ལྟ་བུ་རེད།

༡༥ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༧ རྗེས་རྒྱ་མིའི་དོན་གཙོད་གྱི་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་རྒྱ་
གར་བརྒྱུད་བོད་ལྗུ་སར་བསྐྱོད་པ་དང་། དུས་སྐབས་དེ་འབྲེལ་རིགས་ལ་རྒྱ་གར་
གཞུང་གིས་ལག་ཁྱེར་སྡོད་དང་སྡོད་མིན་བོད་གཞུང་ལ་གོ་བསྟར་གྱིས་འདོད་
བསྟན་ཐག་གཙོད་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

༡༦ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༩ ལོ་རྒྱ་ནག་གི་དོན་གཙོད་པ་དེ་དག་བོད་ནས་ཕྱིར་
སློག་བྱས་པ་རེད།

༡༧ འཛམ་གླིང་དམག་ཆེན་གཉིས་པའི་དུས་རྒྱ་ནག་དང་། རི་ལིན་དམག་
འཐབ་སྐབས་བོད་པ་དམག་དོན་ཁོངས་ཐེ་བྱས་མེད་པར་བར་གནས་སུ་མཐར་
བསྐྱེལ་གྱིས་བསྐྱད་དེ་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་དབར་བྲག་ཆས་སྐྱེལ་འབྲེན་བྱེད་པ་
བཅུག་པ་རེད།

༡༨ རྒྱ་ནག་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༩ དང་ ༡༩༤༡ ལོ་སོར་རྒྱལ་ཡོངས་
ཆོགས་འདུར་བོད་གྱི་དོན་གཙོད་མཉམ་ཆོགས་བྱས་ལུགས་བརྗོད་པ་ནི་རྩ་བ་
ནས་བདེན་པ་མིན། བོད་གྱི་དོན་གཙོད་འགོ་འཁྲིད་ཇ་སག་ཁེ་སྤྱད་བསོད་ནམས་
དབང་འདུད་ནས་བརྗོད་གསལ། ༡༩༣༩ ལོར་བོད་གཞུང་ནས་དབྱིན་རི་དང་།
ཨ་རི། བོ་མིང་ཏང་གཞུང་བཅས་པར་གཡུལ་རྒྱལ་བཟང་གིས་བདེ་ལེགས་ཞུ་བའི་
དོན་གཙོད་འགོ་འཁྲིད་ཇ་སག་རིང་དབལ་ལྷན་ཟུབ་བསྟན་བསམ་འཕེལ་དང་།
ཕན་ཇ་སག་ཁེ་སྤྱད་བསོད་ནམས་དབང་འདུད། དེ་མིན་ལས་རོགས་རྣམས་དང་

བཅས་གཏོང་གནང་གིས་ང་ཚོ་ཀ་ལ་ཀ་ཏ་བརྒྱད་ནི་ཅུ་ཕྱི་ཡིར་བསྐྱོད་དེ་དབྱིན་གཞུང་དང་། ཨ་མི་རི་ཀའི་ཕྱི་སྤྱོད་སྤྱི་ཚབ་སོ་སོ་བརྒྱད་བཟ་གིས་བདེ་ལེགས་ཞུས་ཆེས། ཉན་ཅིང་དུ་གནས་ཐོག་བསྐྱོད་དེ་བཟ་གིས་བདེ་ལེགས་ཞུས་པ་ཡིན། རྒྱ་ནག་ཏུ་གཞུགས་ཁམས་བདེ་མིན་ལ་སྤོང་བཅོས་ཀྱིས་ཆོ་ཤས་སྤྱོད་དགོས་བྱུང་བ་དང་། དེ་རྗེས་ཞིང་ཆེན་ཁག་མང་ཅམ་ལ་བལྟ་བསྐྱོར་བྱས་ཏེ་ཉན་ཅིང་དུ་ཕྱིར་འཁོར་མཆམས་རྒྱ་མིའི་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་འཚོགས་སྐབས་འཁེལ་བར་ཡུལ་འཁྲུང་བོད་མི་འགའ་ཤས་ནས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་ཡིན་ཁུལ་གྱིས་ཚོགས་འདུར་བསྐྱོད་འདུག་གཤིས། ཁོང་ཚོའི་བྱ་སྤྱོད་བཟག་ཞིབ་ཏུ་ཚོགས་འདུར་བསྐྱོད་པ་ལས། ང་ཚོས་སྐབས་དེར་རྒྱ་མིའི་རྩ་བྱིམས་གསར་པ་གཏན་འབེབས་ལ་ཁས་ལེན་དང་། ས་ཡིག་གང་ཡང་བཞག་པ་མེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོར་ཡང་ཉན་ཅིང་དུ་ཡོད་པའི་ང་ཚོའི་དོན་གཅོད་མཁན་མགྲོན་ལོ་གསུམ་རྒྱ་མིའི་ཚོགས་འདུར་བལྟ་བསྐྱོར་དུ་བསྐྱོད་པ་ལས། དམིགས་བསལ་ལྟ་ས་ནས་འཕུས་མི་བཏང་བ་གང་ཡང་མེད། མཁན་མགྲོན་ལོ་གསུམ་ནས་ཀྱང་གོང་བཞིན་ཚོགས་འདུའི་ཡིག་ཆར་ཁས་ལེན་ས་ཡིག་རྒྱབ་ཡོད་པ་མ་རེད།

༣༡ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ལོར་རྒྱ་གར་རང་བཅན་བྱུང་རྗེས་བོད་གཞུང་གི་གནས་ཚུལ་འཁྱོར་ལན་དུ་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་གཤམ་གསལ་ལྟར་གསུངས་ཡོད། བན་ཚུན་སོ་སོའི་འདོད་མོས་ཀྱི་གང་ཅིའི་དོན་གནད་སྐོར་གྲོས་ཆོད་གསར་པ་མ་བཟོས་བར་ང་ཚོའི་གཞི་རྩའི་གནས་ཚུལ་གང་ཡོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བན་ཚུན་འབྲེལ་བ་ལུ་མཐུད་གནང་རྒྱའི་ཞལ་བཞེས་བྱུང་ན་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོ་

ཡོང་རྒྱ། དབྱིན་གཞུང་ནས་ཅིས་སྤྲད་པའི་ཆིངས་ཡིག་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་
རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་ཆང་མར་འགོ་སྤྲད་པའི་རང་རེད།

༡༡ གྱི་ལོ་ ༡༩༡༣ ནས་ ༡༩༥༡ རྒྱ་ཁྲ་པའི་ཆེས་ཉེར་གསུམ་ཉིན་གྲོས་
མ་ཐུན་དོན་ཆོན་བརྩ་བདུན་ལ་མིང་རྟགས་མ་བཞོད་བར་བོད་ཀྱི་གྱི་འབྲེལ་ལས་
དོན་རྒྱུས་གྱི་རྒྱལ་ལ་བྲི་གཏུགས་མ་དགོས་པར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། གྱི་ལོ་
༡༩༥༤ ནས་ ༡༩༥༩ བར་བོད་ཀྱི་སྐྱེ་ཆ་བཞུགས་བོད་ཀྱི་གྱི་བསྐྱོད་ལག་འཁྲེར་
འཁུར་ཉེ་ཐག་རིང་དུ་བྱིན་པ་རེད།

༡༢ དེ་ལྟར་དབྱིན་ཇིའི་དོན་གཅོད་དང་། དེ་མེས་རྒྱ་གར་གྱི་དོན་གཅོད་
གནང་མཁན་རི་ཅར་སན་ནས་བོད་དོན་ཁྲིམས་ཞིབ་ཆོགས་པར་གསུང་གསལ།
དོན་གཅོད་ཁང་དེའི་ལས་འགན་ནི་གྱི་ལོ་ ༡༩༣༤ ནས་བརྒྱུད་དོན་གཅོད་ཁང་
དེའི་གཞུང་དང་། བོད་གཞུང་དབར་སྤྲོད་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་བྱེད་རྒྱ་དེ་རེད། འདི་
ནི་བོད་དང་རྒྱ་ནག་མི་མང་སྤྲོད་གཞུང་ཟེར་བའི་དེབ་ཀྱི་ཤོག་ལྗེ་ ༡༥༤ ནང་
གསལ།

༡༣ བོད་རང་བཙན་གཅོད་མ་ཡིན་པ་ནི་གོང་གི་བདེན་པའི་གནས་ཚུལ་
དེ་དག་གིས་རྟགས་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་། ལྟ་ལོ་ངའི་ལུང་པའི་གནས་སྤྲད་སྐྱོར་འགའ་
ཤས་ནས་རྟོགས་པ་གནང་འདུག་པར་གཤམ་གསལ་གྱི་གནད་དོན་རྒྱུས་ནས་
ཕན་ཐོགས་ཡོང་རྒྱ།

༡༤ ས་ཨི་རིག་ཀྱག་མན་ནས་རྒྱ་ནག་གི་ལས་དོན་ཟེར་བའི་དེབ་ཅིག་
བྲིས་པའི་ནང་གསལ། གྱི་ལོ་ ༡༩༡༣ ནས་བརྒྱུད་ལྟ་སའི་བཀའ་བཞོད་འོག་

གནས་པའི་བོད་ནང་རྒྱ་མིའི་དབང་ཆ་གནས་མ་བྱལ་བ་མ་ཟད། བསྐྱར་འཛུལ་
བྱས་མེད་པ་རེད། སྐྱེས་པ་བཅུ་གསུམ་པ་མ་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་རིང་ནང་སྲིད་ཀྱི་དབང་
ཆ་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་འཛིན་སྐྱོང་གནང་སྐབས་སུས་ཀྱང་སློང་ཚོད་བྱས་
མེད་ཅིང་། བོད་ནང་གི་ཞི་བདེ་དང་། བྱིས་མ་ལུགས་སྤངས་སྐྱོང་གནང་བ་མ་ཟད།
རྒྱ་གར་གཞུང་དང་ཡང་མ་ཐུན་འབྲེལ་དམ་ཟབ་གནང་འདུག།

༡༩ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོ་ནང་སར་ཅལ་འབེལ་ནས་བྱིས་མ་བོད་ཀྱི་མི་ཞེས་
པའི་དེབ་ནང་བོད་ནང་རྒྱ་མིའི་དབང་འཁུགས་ཇོགས་པ་རེད་ཅེས་མཛུ་བ་སྟོན་བྱས་
ཡོད་འདུག།

༡༩' ཨེམ་ཨ་མོ་རི་ཁྲིའི་སྟེང་གོ་ཏེ་ཟེར་བ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩' བོད་ནང་ཡོང་
སྟོང་བ་ཁོང་ནས་བརྗོད་གསལ་དུ། བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་ཀྱང་
བོད་མི་རང་གི་རང་བཙན་རྒྱལ་ཁབ་ནང་བཞིན་བྱེད་ལུགས་བརྗོད་པ་མ་ཟད། ད་
དུང་ཁོང་ནས་གཞུང་གི་བཀའ་བཀོད་དེ་ས་གནས་གང་སར་བྱལ་འདུག་ཅེས་
བརྗོད་འདུག།

༡༩ ལྷུང་ལིང་ཤེན་དང་། ཤང་ཅི་ལེ་ལུ་གཉིས་རྒྱ་ནག་གི་ལྷ་སྟོང་ལས་བྱེད་
ཡིན་པ་ནས་བརྗོད་གསལ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༡ ནས་ལག་ལེན་གྱི་ལས་དོན་གང་ཅིའི་
ཆ་ནས་ལྷ་སར་རང་བཙན་གཙང་མ་ཡོད་ལུགས་བརྗོད་ཅིང་། དེའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ལ་
བོད་རང་གི་དཔུལ་དང་། བོད་ཀྱི་ལུགས་སྟོལ། སྐྱགས་ཏར་ཟུར་དུ་ཡོད་པ་དང་།
ཞི་བའི་ལས་དོན་ཞུས་རྒྱ་ནག་དང་འབྲེལ་བ་མེད་ལུགས། བོད་རང་གི་དམག་མི་
ཡོད་པ་བཅས་བརྗོད་འདུག།

༡༩ གྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལོར་ཨལ་སལ་བ་ཀྲོང་ནས་བོད་དུ་བཅན་འཇུག་བྱུང་
བའི་གནས་ལུགས་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོག་སུ་ཞུ་བསྐྱལ་སྐབས་རྒྱ་གར་སྐྱེ་
ཆབ་ན་ཡང་ལྷར་ཇན་ས་ཉེབ་ནས་གསུངས་གསལ། ཁོང་གི་གཞུང་ནས་དེ་སྐོར།
ཞིབ་འཇུག་ནན་ཏན་བྱས་པར་དེ་ནི་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀར་གལ་ཆེ་བའི་དོན་
གནད་ཅིག་ཡིན། ཆོག་ས་བ་དེས་ཤེས་རྟོགས་ལ་རྒྱ་གར་ནི། རྒྱ་ནག་དང་། བོད་
གཉིས་ཀའི་བྲིམ་མཆེས་ཡིན་པ་མ་ཟད། གཉིས་ཀར་འབྲེལ་ལམ་ཡག་པོ་ཡོད་
པར་བརྟེན་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་གནད་དོན་དེ་ཞི་བའི་ཐོག་ནས་འགྲིགས་ཐབས་
སེམས་འཁུར་བྱེད་ལོས་པ་དེ་ལྟར་རེད། ABUR SR 73 ཤོག་ཟླ་བཅུ་དགུ་ནང་
གསལ། ༣༠ རྒྱ་མིས་བོད་དུ་སྐྱེ་རན་ཁིའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་ལུགས་བརྗོད་དོན་ནི།
གྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་དབྱིན་ཇི་དང་། རུ་སུ་གཉིས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ལ་རྩ་འཛིན་བྱས་
པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། ཆིངས་ཡིག་དེ་འཛོག་མའི་ཁོངས་བོད་པ་མེད་སྐབས་དེའི་
དོན་གནད་ལ་བརྩི་འཛོག་དགོས་དོན་མེད།

༣༡ ངས་བོད་ཀྱི་འགོ་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཐོག་ནས་བརྗོད་རྒྱུ། གྱི་ལོ་ ༡༩༥༠
ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ཆེས་བདུན་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་དེ་རྒྱ་ནག་ཕྱོགས་ནས་བོད་དུ་བཅན་འཇུག་
ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ཤིན་ཏུ་མ་རུང་བ་ཞིག་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད།

༣༢ བོད་གཞུང་ནས་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོག་སུ་ཞུ་རྟོགས་རམ་ཡོང་
བའི་སྟན་འབྲུལ་ཞུས་པར་དོན་འབྲས་མ་སོན་ཞིང་། བོད་དམག་ལ་པམ་ཉེས་བྱུང་
སྐབས་མི་ཅིང་དུ་བོད་ཀྱི་སྐྱེ་ཆབ་མ་གཏོང་མཁུ་མེད་ཐོག་ གྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ཟླ་བ་ལྔ་
པའི་ཆེས་ཉེར་གསུམ་ཉིན་གྲོས་མཁུན་དོན་ཆོན་བཅུ་བདུན་ལ་མིང་ཉུགས་མི་

འགོད་ཐབས་མེད་བྱང་བ་རེད།

༣༣ འདི་ནས་བརྒྱད་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ཟླ་བ་གསུམ་པ་ནང་ཐོན་བོད་ནས་
 རྒྱ་གར་དུ་ཡོང་དགོས་བྱུང་བའི་བར་གྱི་གནས་ལུགས་རྣམས་ཆང་མས་མཁུན་
 རྟོགས་ཡོད་པར་བརྟེན་ད་ལམ་ཞིབ་ཆ་ཞུ་རྒྱུ་མིན། དེང་སང་པལ་ཆེར་ཉིན་ལྟར་
 ལྟ་བུར་བོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་བ་བལ་ཡུལ་དང། འབྲུག། འབྲས་ལྗོངས། རྒྱ་གར་
 བང་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང། སྐྱབས་བཅོལ་བའི་གངས་འབོར་ནི་མི་གངས་ ༤༣༥༠༠
 ཅུ་ཡོད་པ་རེད། སྐྱབས་བཅོལ་བའི་གནས་ཚུལ་ལ་གཞིགས་ན་ཐོན་ནས་སྤྱི་ལོ་
 དང་། འདི་ལོ་ཕུལ་བའི་སྟན་ཞུའི་ནང་བཀོད་གསལ་ལྟར་དངངས་སྐྱབ་དང།
 ཡིད་སྦྱེའི་རང་བཞིན་གྱི་བཅན་གཞོན་དང། མནར་གཅོད་ད་དུང་ཉུང་དུ་ཕྱིན་ཡོད་
 པ་མ་རེད།

༣༤ འདི་ཆོའི་སྐོར་ཁྲིམས་ཞིབ་ཆོགས་པའི་སྤྱི་ལོའི་སྟན་ཞུ་དེ་ཉ་ཅང་
 ཡག་པོ་བྱུང་འདུག སྟན་གསལ་ཅན་གྱི་ཆོགས་པ་དེའི་ལ་སྟན་ཞུ་གཉིས་པའི་ནང་
 ཁོང་ཆོས་བརྟག་དབྱེད་ནན་ཏན་གྱི་ཐག་གཅོད་ཁོངས་ནས་རྒྱ་མིའི་འགོ་འཁྲིད་
 ཆོས་མི་རིགས་ཙམ་མེད་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་དང། འགལ་བར་ངོས་འཛིན་བྱས་
 འདུག མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོགས་ནས་བདེན་དོན་འདི་ཆོལ་བརྟག་ཞིབ་ནན་ཏན་
 གནང་སྟེ་འགལ་ཉེས་ལ་དཔགས་པའི་དགོངས་བཞེས་གནང་བའི་རེ་འདུན་ཞུ་གི་
 ཡོད། མི་རིགས་ཙམ་མེད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཅུ་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་
 སྟོལ་དུ་འང་མི་རིགས་ཙམ་མེད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ནི་ཁྲིམས་འགལ་ཡིན་པ་རེད།

༣༥ དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་ནང་ཙམ་མེད་གལ་ཆེ་རྣམས་ལ་བཙེ་འཛིན་ག་མ་

བྱང་སྐབས་མི་མང་ཆོག་མ་འདུན་ས་དེ་ལ་རྒྱ་བ་ལྟས་བྱས་ཤིང་། དེ་ལྟར་བྱས་
ཀྱང་ཆོག་གི་ཡོད་པ་རེད། ཡང་བསྐྱར་བོད་རང་དབང་རང་བཙན་ཡིན་ཞེས་ཕྱི་ལོ་
༡༩༥༩ ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཆེས་བཅུ་ཉིན་བརྗོད་པ་རེད།

༣༩ བཙན་གཞོན་བྱེད་མཁན་དང་། བོད་ནང་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་འཁྲུག་
ཚོད་ད་དྲུང་ཡོད་ཟུས། བློན་ནས་སྤྱོད་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོག་མ་སྤྱོད་འབྲེལ་
ཞུས་པ་མ་ཟད། འདི་ལོ་ཡང་བསྐྱར་སྤྱོད་འབྲེལ་ཞུས་ཏེ་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་
ཆོག་མ་ནས་རྒྱ་ནག་གི་བཙན་འཛུལ་མེད་པ་བཟོ་ཐབས་གནང་བའི་རེ་བ་ཞུ་
བཞིན་ཡོད། བློན་གྱི་བསམ་པར་ལས་དོན་འདི་ལས་ཉུང་བ་གནང་ན་རྒྱ་མི་གྲང་
བློན་ནས་ངའི་ལྷང་བར་མི་མང་གི་རང་དབང་ཐོག་ཉིན་བཞིན་གཞོན་བཅོར་བྱེད་
ཀྱི་ཡོད་སྐབས་རེ་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཡུལ་མི་འདུག།

༤༠ ཡམི་རྩེ་མཆོག་ནས་ཡ་སྤྱོད་ཞུ་འདི་བཞིན་མཉམ་འབྲེལ་ རྒྱལ་
ཆོག་མ་ཀྱང་དུ་འཛོག་གནང་ཡོད་པ་ཞེས་ངས་རེ་འདུན་ཞུ་གི་ཡོད། རྒྱ་གར་
པན་འཛབ་རྩ་རམ་ས་ལ་ནས། ཏཱ་ལའི་ལྷ་མས་ ༡༩༩༠ ཟླ་བ་དགུ་པའི་ཆེས་ཉེར་
དགུ་ལ།

༡༩༥༩ ལོར་ཨ་མི་རི་ཀའི་ཐོང་ཁྱིམ་ནི་འུ་ཡོག་རྩ་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་
ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་བཅུ་བཞི་པའི་སྐབས་སུ་ཨར་ལན་དང་། མ་ལ་ཡ་རྒྱལ་ཁབ་
གཉིས་ནས་བོད་དོན་ལྷ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཕྱི་རྒྱ་བཅུ་པའི་ཆེས་ཉི་ཤུ་དང་། ཆེས་ཉེར་
གཅིག་སོ་སོར་ཚོགས་ཆེན་རྒྱས་འདོམས་ཐེངས་གསུམ་གྱི་ཐོག་རྩ་གྲོས་བསུར་
གཏན་ལ་བབ་པའི་གྲོས་ཚད་གཤམ་གསལ།

༡༩༥༩ལོ་ཕྱི་རྒྱ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆེས་བཅུ་ཉེན་རྒྱལ་ཚོགས་ཚོགས་
ཆེན་ནས་ཁས་སྐྱེངས་པའི་ཡོངས་ཁྲབ་གསལ་བསྐྱགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་
དང་། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་ནང་གསལ་པའི་གཞི་རྩའི་འགྲོ་བ་
མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། རང་དབང་གི་རྩ་དོན་རྣམས་བཞག་གསོ་བྱ་རྒྱ།

བོད་མི་མང་ལ་གཞན་དག་ཡོངས་དང་འདྲ་བར་ཆོས་སྲིད་བྱ་གཞག་གི་
རང་དབང་སོགས་གཞི་རྩའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། རང་དབང་གང་ཅིར་དབྱེ་
བ་མེད་པའི་རང་འདོད་ཀྱི་ཐོབ་དབང་ཡོད་པར་ཡིད་འཇགས་ཡོད།

བོད་མི་མང་གི་སྤར་གནས་བརྒྱད་འཛིན་བྱེད་བཞིན་པའི་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་ཆོས་དང་། དེག་གཞུང་། སྤར་སྲོལ་རང་སྲིད་འཛིན་སྐྱོང་བཅས་ལའང་
དོ་སྤངས་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

ལ་གོང་ས་རྒྱ་ལའི་སྐུ་མ་སྐྱེ་རོ་མའི་གསུང་བཤད་ཀྱིས་མཆོན་གནས་ཚུལ་
ཁག་ནང་གསལ་བོད་མི་མང་གི་གཞི་རྩའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། རང་དབང་
རྣམས་བཅུན་ཤེད་ཀྱིས་འགྲོགས་འདུག་པར་སློ་པམ་ཏ་ཅང་གི་ཆེན་པོ་ཡོད།

འགན་འཁུར་ཅན་གྱི་དབུ་འཁྲིད་རྣམ་པས་ཉེན་ཆབས་ཆེ་བའི་གནས་
ཚུལ་ལྟངས་འཇགས་སུ་གཏོང་བ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་འབྲེལ་བ་ཡར་རྒྱས་སུ་གཏོང་
རྒྱུར་དོན་དམ་འབད་བཅོལ་གནང་བའི་སྐབས་སུ་བྱེད་རྒྱུན་འདི་དག་གིས་རྒྱལ་
སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་ཉེན་ཆབས་རྗེ་ཆེ་དང་། མི་མང་དབར་གྱི་འབྲེལ་བ་རྗེ་སྤྲུག་ཏུ་
འགོ་བ་འདི་ལ་སློབ་གཡེང་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད།

༡ ཁྲིམས་ལུགས་བྲང་འཛིན་གྱི་གཞི་རྩའི་ཐོག་ནས་འཛམ་གླིང་ནི་བདེ་
གོང་སྤེལ་ཆེད་དུ་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོགས་གྱི་རྩ་ཁྲིམས་དང་། ཡོངས་ཁྲབ་
གསལ་བསྐྱགས་གྱི་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་རྩ་དོན་ལ་བརྩི་འཛོག་དེས་པར་བྱ་
རྒྱུར་ཡིད་ཆེས་ལུགས་ཆེ་ཡོད།

༢ བོད་མིའི་གཞི་རྩའི་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། ཁོང་ཆོའི་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་གི་གནས་སྟངས་ལ་བརྩི་འཛོག་དགོས་ཞེས་
འབོད་བསྐྱལ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

༣ ༡༩༩༡ ལོར་ཨ་མི་རི་ཀའི་གོང་ཁྲིར་ནི་ཏུ་ཡོག་ཏུ་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་
ཆོགས་ཆོགས་ཆེན་ཐངས་བརྩུ་དུག་པའི་སྐབས་སུ་ཨལ་སལ་བ་གོར་དང་། མ་
ལ་ཡ། ཨར་ལན། ཐའི་ལན་བཅས་རྒྱལ་ཁབ་བཞི་ནས་བོད་དོན་ཁུ་བརྒྱད་གྱིས་
ཕྱི་རྒྱུ་བརྩུ་གཉིས་པའི་ཆེས་བརྩུ་དགྲ་དང་། ཆེས་ཉི་ཤུ་སོ་སོར་ཆོགས་ཆེན་རྒྱས་
འཛོམས་ཐངས་གཉིས་གྱི་ཐོག་ཏུ་གྲོས་བསྐྱར་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་གྲོས་ཆོད་
གསལ་གསལ།

༡༩༩༤ ལོ་ཕྱི་རྒྱུ་བརྩུ་པའི་ཆེས་ཉེར་གཅིག་ཉིན། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་

ཆོག་མཚོ་ཆོག་མཚོ་ཆེན་ཐངས་བརྩ་བཞི་པའི་སྐུ་བས་སུ་བོད་དོན་སྐྱོར་གྲོས་ཆོད་ཨང་
༡༣༥༣ འཁོད་པ་བཞག་པར་བྲན་གསོ་བྱ་རྒྱུ།

བོད་དུ་བོད་མི་མང་གི་གཞི་རྩའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་རྩ་འགལ་དང་།
ཁོང་ཆོས་སྤར་གནས་སྲོལ་འཛིན་བྱེད་བཞིན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་
དང་རིག་གཞུང་གི་གནས་སྐྱེད་སློབ་ཐོག་དུ་བཅན་གཞོན་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་
རྒྱུན་བསྟར་དུ་ཡོད་པ་འདི་ལ་སློ་པམ་ཏུ་ཅང་གི་ཆེན་པོ་ཡོད།

གནས་ཚུལ་འདི་དག་གིས་རྒྱུན་པས་བོད་མི་མང་ལ་དཀའ་སྤྱད་ཤིན་ཏུ་
ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ནི། བྱིས་མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་དུ་བོད་མི་བཅན་བྱོལ་བ་པོན་ཆེ་
བྲོས་འབྱོར་ཡོང་ཐུས་ནས་ར་འབྲོད་ཡོད་པ་ལྟར་འདི་ཐད་ལ་སྤྱིང་ནས་སློ་གཤེད་
ཆེ་བའི་མཐོང་ཚུལ་ཞིག་བྱུང་།

མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོག་མཚོ་ཀྱི་རྩ་བྱིས་པ་དང་། ཡོངས་ཁྲབ་གསལ་
བསྐྱགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ནང་གསལ་བའི་མི་མང་ཡོངས་དང་། རྒྱལ་ཁབ་
ཁག་གི་རང་ཐག་རང་གཅོད་ཀྱི་རྩ་དོན་དང་བཅས་གཞི་རྩའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་
དང་རང་དབང་རྩ་འགལ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་ཉེན་ཆ་བས་རྗེ་ཆེ་དང་། མི་
མང་དབང་གི་འབྲེལ་བ་རྗེ་སྤྱད་ཏུ་གཏོང་བའི་སློ་པམ་གྱི་གནད་དོན་འདི་དག་ལ་
བསམ་ཞིབ་བྱས་པར།

༡ བྱིས་པ་ལུགས་བྱང་འཛིན་གྱི་གཞི་རྩའི་ཐོག་ནས་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་
གོང་སྤེལ་ཆེད་དུ་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོག་མཚོ་ཀྱི་རྩ་བྱིས་པ་དང་། ཡོངས་ཁྲབ་
གསལ་བསྐྱགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་རྩ་དོན་ལ་བརྩི་བཀུར་ངེས་པར་

དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་བསྐྱར་ནན་ཆེན་པོས་བརྗོད་རྒྱུ།

༩ བོད་མི་མང་གི་རང་ཐག་རང་གཙོད་གྱི་ཐོབ་ཐང་གིས་མཆོན་ཁོང་ཆོའི་
གཞི་རྩའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། རང་དབང་བཅན་འཕྲོགས་བྱེད་པའི་བྱ་སྤྱོད་
མཐའ་དག་ མཆམས་འཛོག་དགོས་ཞེས་སྐར་ཡང་དོ་གཤམ་ཆེན་པོས་འབོད་
བསྐུལ་བྱ་རྒྱུ།

༩ འཕྱས་མིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནས་ད་ལམ་གྱི་གྲོས་ཆོད་འདིའི་དོན་
གནད་ནམས་འགྲུབ་ཕྱིར་འོས་ཤིང་འཆམས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཅི་ཡོད་ཕྱག་ལེན་
མཛད་རྒྱུར་རེ་འདུན་ཁྱ་བཞིན་ཡོད། ། །།

པར་བྱང་སྒྲིན་ཆིག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་དྲུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྒྱུར། །
ཆིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དྲུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི། །

དཔར་དུ་བསྐྱུན་བའི་ནམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཚོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྒྲོང་ཐག་བརྒ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ། །
རེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག། །

ཅེས་འཇམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྲོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་
འདེན་ལྷུ་སེའི་རིང་ལུགས་སྒྲོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲལ་ཡུན་ལེགས་
ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། བར་བསྐྱུན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་
དག་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྒྱུར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྡེའི་སྟོན་
ཆིག་ཏུ་ལྷུའི་དགེ་སྒྲོང་ཆོས་སྒྲུབ་དག་དབང་སྒྲོ་བཟང་བསྐྱུན་འདིན་རྒྱ་མཚོས་
རྒྱར་བཤོ། །